

悲華經

北涼天竺三藏法師曇無讖譯

南無本師釋迦牟尼佛

說 明

本繁體注音版《悲華經》電子書，根據《乾隆大藏經》大乘五大部外重译经，第 0138 部，北涼天竺三藏法師曇無讖譯《悲華經》原藏影印本校正注音，注音及句讀僅供參考。

本電子書是免費結緣品，特此說明。

仁慧草堂

二〇一八年八月

目 錄

起誦儀	- 1 -
香讚	- 1 -
開經偈	- 1 -
悲華經卷第一	- 2 -
轉法輪品第一	- 2 -
陀羅尼品第二	- 10 -
悲華經卷第二	- 41 -
大施品第三之一	- 41 -
悲華經卷第三	- 75 -
大施品第三之二	- 75 -
諸菩薩本受記品第四之一	- 85 -
悲華經卷第四	- 111 -
諸菩薩本受記品第四之二	- 111 -
悲華經卷第五	- 147 -
諸菩薩本受記品第四之三	- 147 -
悲華經卷第六	- 179 -
諸菩薩本受記品第四之四	- 179 -
悲華經卷第七	- 212 -
諸菩薩本受記品第四之五	- 212 -
悲華經卷第八	- 246 -
諸菩薩本受記品第四之六	- 246 -
檀波羅蜜品第五之一	- 268 -
悲華經卷第九	- 276 -
檀波羅蜜品第五之二	- 276 -
悲華經卷第十	- 304 -
檀波羅蜜品第五之三	- 304 -
入定三昧門品第六	- 313 -
結誦儀	- 334 -
補闕真言	- 334 -
迴向偈	- 334 -
迴向偈	- 335 -
三皈依	- 335 -

●起誦儀

xiāngzàn

香讚

(一編)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
爐香乍熟。法界蒙薰。諸佛海會悉遙聞。隨處結

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥雲。誠意方殷。諸佛現全身。

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南無香雲蓋菩薩摩訶薩 (合掌三稱)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本師釋迦牟尼佛 (合掌三稱)

kāi jīng jì

開經偈

(一編)

wú shàngshēnshēnwēimiào fǎ bǎi qiānwàn jié nánzāo yù
無上甚深微妙法 百千萬劫難遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今見聞得受持 願解如來真實義

bēi huā jīng juàn dì yī
悲華經卷第一

běiliángtiānzhú sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯¹

zhuàn fǎ lún pǐn dì yī
轉法輪品第一

rú shì wǒ wén
如是我聞：

yī shí fó zài wángshè chéng qí shé jué shān yǔ dà bǐ qiū sēng
一時，佛在王舍城耆闍崛山，與大比丘僧
liù wàn èr qiān rén jù jiē ā luó hàn zhū lòu yǐ jìn wú fù fán nǎo
六萬二千人俱，皆阿羅漢，諸漏已盡，無復煩惱，
yī qiè zì zài xīn dé jiě tuō huì dé jiě tuō pì rú shàn tiáo mó hē
一切自在，心得解脫，慧得解脫，譬如善調摩訶
nà qié suǒ zuò yǐ bàn shě yú zhòng dàn dài dé jǐ lì jìn zhū
那伽，所作已辦，捨於重擔，逮得己利，盡諸
yǒu jié zhèng zhì dé jiě xīn dé zì zài yú yī qiè xīn dé dù bǐ àn
有結，正智得解，心得自在，於一切心得度彼岸，
wéi chú ā nán pú sà mó hē sà sì bǎi sì shí wàn rén mí lè pú sà
唯除阿難。菩薩摩訶薩四百四十萬人，彌勒菩薩
zuì wéi shàng shǒu jiē dé tuó luó ní rěn rǔ chándìng shēn jiě zhū
最為上首，皆得陀羅尼、忍辱、禪定，深解諸
fǎ kōng wú dìng xiàng² rú shì dà shì jiē bú tuì zhuǎn
法空無定相²，如是大士皆不退轉。

shì shí fù yǒu dà fàn tiān wáng yǔ wú liàng bǎi qiān zhū fàn tiān zǐ
是時，復有大梵天王與無量百千諸梵天子
jù tā huà zì zài tiān wáng yǔ qí juàn shǔ sì bǎi wàn rén jù huà lè
俱，他化自在天王與其眷屬四百萬人俱，化樂
tiān wáng yì yǔ juàn shǔ sān bǎi wǔ shí wàn rén jù dōu shuài tiān wáng yì
天王亦與眷屬三百五十萬人俱，兜率天王亦
yǔ juàn shǔ sān bǎi wàn rén jù yè mó tiān wáng yì yǔ juàn shǔ sān bǎi wǔ
與眷屬三百萬人俱，夜摩天王亦與眷屬三百五

¹ 大正藏：北涼天竺三藏曇無讖譯（後同）

² 大正藏：想

shí wàn rén jù dào lì tiānwáng shì tí huán yīn yì yǔ juànshǔ sì bǎi
十萬人俱，忉利天王釋提桓因亦與眷屬四百
wàn rén jù pí shā mén tiānwáng yì yǔ guǐ shén juànshǔ shí wàn jù³ pí
萬人俱，毗沙門天王亦與鬼神眷屬十萬俱³，毗
lóu lè tiānwáng yì yǔ jū bàn tú juànshǔ yī qiān jù pí lóu luó chā⁵
樓勒天王亦與拘辦荼⁴眷屬一千俱，毗樓羅⁵叉
tiānwáng yì yǔ zhū lóng juànshǔ yī qiān jù tí tóu lài zhā tiānwáng yǔ
天王亦與諸龍眷屬一千俱，提頭賴吒天王與
qián tà pó juànshǔ yī qiān jù nán tuó lóngwáng pó nán tuó lóngwáng
乾闥婆眷屬一千俱，難陀龍王、婆難陀龍王
yì gè yǔ yī qiān juànshǔ jù rú shì děngzhòng jiē yǐ fā xīn qù yú
亦各與一千眷屬俱。如是等眾，皆已發心趣於
dà shèng yǐ xíng liù bō luó mì
大乘，已行六波羅蜜。

ěr shí shì zūn juànshǔ wéirào wèi zhū dà zhòng shuō wēimào fǎ
爾時，世尊眷屬圍繞，為諸大眾說微妙法，
chú sì diāndǎo shēng shàn fǎ míng dé zhì huì guāng liǎo sì shèng dì
除四顛倒，生善法明，得智慧光，了四聖諦，
yù lìng lái shì zhū pú sà děng dé rù sān mèi rù sān mèi yǐ guò yú
欲令來世諸菩薩等得入三昧；入三昧已，過於
shēngwén pì zhī fó dì yú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí wú yǒu
聲聞、辟支佛地，於阿耨多羅三藐三菩提無有
tuì zhuǎn
退轉。

ěr shí mí lè pú sà wú chí jiàn pú sà shuǐ tiān pú sà
爾時，彌勒菩薩、無癡見菩薩、水天菩薩、
shī zǐ yì pú sà rì guāng pú sà rú shì děng shàng shǒu pú sà mó
師子意菩薩、日光菩薩，如是等上首菩薩摩
hē sà shí qiān rén jù jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó
訶薩十千人俱，即從座起，偏袒右肩，右膝著
dì chā shǒu hé zhǎng xiàng dōng nán fāng yī xīn huān xǐ gōng jìng
地，叉手合掌，向東南方，一心歡喜，恭敬
zhān yǎng ér zuò shì yán nán mó lián huā zūn duō tuó ā qié dù ā
瞻仰，而作是言：「南無蓮華尊多陀阿伽度、阿

³ 大正藏：十萬人俱

⁴ 大正藏：荼

⁵ 大正藏：勒

luó hē sānmiǎosān fó tuó nā wú liánhuāzūnduōtuó ā qié dù
羅訶⁶、三藐三佛陀！南無蓮華尊多陀阿伽度、
ā luó hē sānmiǎosān fó tuó xī yǒu shì zūn chéng ā nòuduō
阿羅訶、三藐三佛陀！希有！世尊！成阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí wèi jiǔ ér néng shì xiànzhǒngzhǒng wú liàngshén
羅三藐三菩提未久，而能示現種種無量神
zú biànhuà lìng wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu tā zhòngshēng dé
足變化，令無量無邊百千億那由他眾生得
zhòngshàngēn bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
種善根，不退轉於阿耨多羅三藐三菩提。」

ěr shí huìzhōngyǒu pú sà mó hē sà míngbǎo rì guāngmíng
爾時，會中有菩薩摩訶薩，名寶日光明，
jí cóngzuò qǐ piāntǎnyòujiān yòu xī zhuó dì hé zhǎngxiàng fó
即從座起，偏袒右肩，右膝著地，合掌向佛，
ér bái fó yán mí lè pú sà wú chí jiàn pú sà shuǐtiān pú sà
而白佛言：「彌勒菩薩、無癡見菩薩、水天菩薩、
shī zǐ yì pú sà rì guāng pú sà rú shì děngshàngshǒu pú sà mó
師子意菩薩、日光菩薩，如是等上首菩薩摩
hē sà shí qiānrénděng yǐ hé yuán gù shě yú tīng fǎ ér cóngzuò qǐ
訶薩十千人等，以何緣故，捨於聽法而從座起，
piāntǎnyòujiān yòu xī zhuó dì chāshǒu hé zhǎng xiàngdōngnánfāng
偏袒右肩，右膝著地，叉手合掌，向東南方，
yī xīn huān xǐ ér zuò shì yán nā mó liánhuāzūnduōtuó ā qié dù
一心歡喜，而作是言『南無蓮華尊多陀阿伽度、
ā luó hē sānmiǎosān fó tuó nā mó liánhuāzūnduōtuó ā qié dù
阿羅訶、三藐三佛陀！南無蓮華尊多陀阿伽度、
ā luó hē sānmiǎosān fó tuó xī yǒu shì zūn chéng ā nòuduōluó
阿羅訶、三藐三佛陀！希有世尊！成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí wèi jiǔ ér néng shì xiànzhǒngzhǒng wú liàngshén zú
三藐三菩提未久，而能示現種種無量神足
biànhuà lìng wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu tā zhòngshēng dé zhòng
變化，令無量無邊百千億那由他眾生得種
shàngēn shì zūn shì liánhuāzūn fó qù cǐ yuǎn jìn bǐ fó chéng
善根』？世尊！是蓮華尊佛去此遠近？彼佛成
dào yǐ lái jǐ shí guó tǔ hé míng yǐ hé zhuāngyán liánhuāzūn
道已來幾時？國土何名？以何莊嚴？蓮華尊

⁶ 大正藏：阿羅訶（後同）

fó hé gù shì xiànzǒngzhǒngbiànhuà yú shí fāng shì jiè suǒyǒuzhū fó
佛何故示現種種變化？於十方世界所有諸佛
shì xiànzǒngzhǒng wú liàngbiànhuà huòyǒu pú sà ér dé zhānjiàn wǒ
示現種種無量變化，或有菩薩而得瞻見，我
dú bù dǔ
獨不覩？」

ěr shí fó gàobǎo rì guāngmíng pú sà shànnán zǐ shàn
爾時，佛告寶日光明菩薩：「善男子，善
zāi shàn zāi rǔ suǒwènzhě jí shì zhēnbǎo jí shì xiánshàn
哉！善哉！汝所問者，即是珍寶，即是賢善，
jí shì shànbiàn jí shì shànwèn rǔ shànnán zǐ néngwèn rú lái rú
即是善辯，即是善問。汝善男子，能問如來如
shì miào yì yù dé jiàohuà wú liàngwàn yì nà yóu tā zhòngshēng lìng
是妙義，欲得教化無量萬億那由他眾生令
zhòngshàngēn yù dé xiǎnxiànlíánhuāzūn jiè zhǒngzhǒngzhuāngyán shàn
種善根，欲得顯現蓮華尊界種種莊嚴。善
nán zǐ wǒ jīn dāngshuō dì tīng dì tīng shàn sī niàn zhī shàn
男子！我今當說，諦聽！諦聽！善思念之，善
shòushè chí
受攝持。」

bǎo rì guāngmíng pú sà yī xīn huān xǐ shòujiào ér tīng
寶日光明菩薩一心歡喜，受教而聽。

ěr shí shì zūngàobǎo rì guāngmíng shànnán zǐ dōngnán
爾時，世尊告寶日光明：「善男子！東南
fāng qù cǐ yī yì bǎiqiān fó tǔ yǒu fó shì jiè míngyuēliánhuā
方去此一億百千佛土，有佛世界，名曰蓮華。
yǐ zhǒngzhǒngzhuāngyán ér jiào shì zhī sànzhūmíng huā xiāng qì biàn
以種種莊嚴而校飾之，散諸名華，香氣徧
xūn bǎoshù zhuāngyánzhǒngzhǒngbǎoshān gān liú lí dì wú liàng
熏，寶樹莊嚴種種寶山、紺瑠璃⁸地，無量
pú sà chōngmǎn qí guó shàn fǎ miào yīn zhōubiàn ér wén qí dì róu
菩薩充滿其國，善法妙音周徧而聞。其地柔
ruǎn pì rú tiān yī xíng shí zú xià dǎo rù sì cùn jǔ zú huán fù
軟，譬如天衣，行時足下蹈入四寸，舉足還復，
zì rán ér shēngzhǒngzhǒngliánhuā qí qī bǎoshù gāo qī yóuxún
自然而生種種蓮華。其七寶樹，高七由旬，

⁷ 大正藏：校

⁸ 大正藏：琉璃（後同）

qí zhī zì rán xuántiān jiā shā qí fó shì jiè chángwénzhūtiān jì yuè
其枝自然懸天袞袞。其佛世界，常聞諸天妓樂
yīn shēng bǐ zhū zhòngniǎoshēngzhōng chángchūgēn lì jué
音聲，彼諸眾鳥聲中，常出根、力、覺、
yì miào fǎ zhī yīn qí shù zhī yè xiāngchéngzuòshēng guòzhūtiān
意妙法之音。其⁹樹枝葉，相振作聲，過諸天
rén wǔ yuè zhī yīn yī yī shù gēn suǒ chū xiāng qì¹⁰ guò zhū tiān xiāng
人五樂之音。一一樹根，所出香氣¹⁰，過諸天香，
xiāng qì biàn mǎn guò qiān yóu xún qí shù zhōng jiān xuántiān yīng luò
香氣徧滿過千由旬。其樹中間，懸天瓔珞。
yǒu qī bǎo lóu guān gāo wǔ bǎi yóu xún zòngguǎngzhèngděng yī bǎi yóu
有七寶樓觀，高五百由旬，縱廣正等一百由
xún zhōu zā lán shǔn qī bǎo suǒ chéng qí lóu sì biān yǒu dà chí
旬，周帀欄楯，七寶所成。其樓四邊，有大池
shuǐ cháng bā shí yóu xún guǎng wǔ shí yóu xún qí chí sì fāng yǒu
水，長八十由旬，廣五十由旬；其池四方，有
miào jiē bì chún yǐ qī bǎo qí chí shuǐ zhōng yǒu yōu bō luó huā
妙階陛，純以七寶；其池水中，有優鉢羅華、
jū wù tóu huā bō tóu mó huā fēn tuó lì huā yī yī lián huā zòng
拘物頭華、波頭摩華、芬陀利華，一一蓮華，縱
guǎngzhèngděngmǎn yī yóu xún yú yè chū fēn yǒu zhū pú sà yú huā
廣正等滿一由旬。於夜初分，有諸菩薩於華
tái zhōngshēng jié jiā fū zuò shòu yú jiě tuō xǐ yuè zhī lè guò yè
臺中生，結跏趺坐，受於解脫喜悅之樂。過夜
fēn yǐ sì fāng yǒu fēng róu ruǎn xiāng jié chù pú sà shēn qí fēng
分已，四方有風，柔輒香潔，觸菩薩身，其風
néng lìng hé huā kāi fū chuī sǎn bù dì shì shí pú sà cóng sān mèi
能令合華開敷，吹散布地。是時，菩薩從三昧
qǐ fù shòu jiě tuō xǐ yuè zhī lè xià lián huā tái shēng yú gāo lóu
起，復受解脫喜悅之樂，下蓮華臺，昇於高樓，
yú qī bǎo zuò chù jié jiā fū zuò tīng shòu miào fǎ qí yuán guān
於七寶座處，結跏趺坐，¹¹聽受妙法。其園觀
wài zhōu zā sì biān yǒu yán fú tán zǐ mó jīn shān gāo èr shí yóu
外，周帀四邊，有閻浮檀紫磨金山，高二十由

⁹ 大正藏：諸

¹⁰ 大正藏：香淚

¹¹ 大正藏：結加趺坐

xún zòngguǎngzhèngděng mǎnsānyóuxún shānyǒu wú liàng bǎi qiān
旬，縱廣正等，滿三由旬，山有無量百千
zhēnbǎo gàn liú lí zhū dà gàn liú lí zhū huǒzhū zhī míng jiàn cuò¹²
珍寶、紺瑠璃珠、大紺瑠璃珠、火珠之明間錯
qí jiān ěr shí liánhuāzūn fó yǐ dà guāngmíngbìngzhūbǎomíng hé
其間。爾時，蓮華尊佛以大光明并諸寶明，和
hé xiǎnzhào qí fó shì jiè qí tǔ guāngmíngwēimiào dì yī gèng wú
合顯照其佛世界，其土光明微妙第一，更無
rì yuè yì wú zhòu yè yǐ huā hé niǎo qī ér zhī shí jié qí bǎo¹³
日月，亦無晝夜，以華合鳥棲而知時節。其寶
shānshàng yǒugàn liú lí miàohǎo zhī tái gāo liù shí yóuxún zòngguǎng
山上，有紺瑠璃妙好之臺，高六十由旬，縱廣
èr shí yóuxún qí tái sì biān zhōu zā lán shǔn qī bǎosuǒchéng
二十由旬。其臺四邊，周帀欄楯，七寶所成。
qí tái zhōngyāng yǒu qī bǎochuáng qí chuáng gè yǒu yī shēng pú sà
其臺中央，有七寶牀，其牀各有一生菩薩，
zuò tīngshòu fǎ
坐聽受法。

shànnán zǐ qí fó shì jiè yǒu pú tí shù míng yīn tuó luó
「善男子！其佛世界有菩提樹，名因陀羅，
gāosānqiānyóuxún shù jīng zòngguǎng wǔ bǎiyóuxún zhī yè zòngguǎng
高三千由旬，樹莖縱廣五百由旬，枝葉縱廣
yī qiānyóuxún xià yǒuliánhuā liú lí wéi jīng gāo wǔ bǎiyóuxún
一千由旬。下有蓮華，瑠璃為莖，高五百由旬。
yī yī zhūhuā gè yǒu yī yì bǎiqiān jīn yè gāo wǔ yóuxún mǎnǎo
一一諸華，各有一億百千金葉，高五由旬，馬瑙
wéiróng¹⁴ qī bǎowéi xū gāo shí yóuxún zòngguǎngzhèngděngmǎn
為茸，七寶為鬚，高十由旬，縱廣正等滿
qī yóuxún ěr shí liánhuāzūn fó zuò cǐ huāshàng jí yú zuó yè
七由旬。爾時，蓮華尊佛坐此華上，即於昨夜
chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí qí pú tí huāzuò zhōu zā fù
成阿耨多羅三藐三菩提。其菩提華座，周帀復
yǒuzhǒngzhǒngliánhuā yǒuzhū pú sà gè zuò qí shàng jiàn liánhuāzūn
有種種蓮華，有諸菩薩各坐其上，見蓮華尊

¹² 大正藏：紺琉璃珠、火珠

¹³ 大正藏：栖

¹⁴ 大正藏：韮

fó zhǒngzhǒngbiànhuà

佛種種變化。」

ěr shí shì zūn shì jiā móu ní shuō shì shì yǐ bǎo rì guāngmíng
爾時，世尊釋迦牟尼說是事已，寶日光 明

pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn liánhuāzūn fó yǐ hé xiàngmào
菩薩摩訶薩白佛言：「世尊！蓮華尊佛以何相貌

zuò zhū biànhuà wéiyuàn shuō zhī
作諸變化？唯願¹⁵說之。」

fó gàobǎo rì guāngmíng shànnán zǐ liánhuāzūn fó yú zuó
佛告寶日光 明：「善男子，蓮華尊佛於昨

yè hòufēn¹⁶ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí qí fó guò yè
夜後分¹⁶，成阿耨多羅三藐三菩提；其佛過夜

fēn yǐ shì xiànzhǒngzhǒngshén zú biànhuà qí shēnbiànxiàn nǎi zhì
分已，示現種種神足變化。其身變現，乃至

fàntiān dǐngròu jì xiàng fàng liù shí yì nà yóu tā bǎiqiānguāngmíng
梵天。頂肉髻相，放六十億那由他百千 光 明，

zhào yú shàngfāngwēichénshùděngzhū fó shì jiè ěr shí shàngfāng pú
照於上方微塵數等諸佛世界。爾時，上方菩

sà bù guān xià fāngyǎnsuǒ yuán sè suǒ wèi dà xiǎo tié wéi jí zhū xiǎo
薩不觀下方眼所緣色，所謂大小鐵圍及諸小

shān dàn guān fó guāngsuǒ jí shì jiè yú zhū shì jiè yǒuzhū pú sà
山，但觀佛光所及世界。於諸世界，有諸菩薩

dé shòu jì¹⁷ bié ruò dé tuó luó ní rěn rǔ sānmèi huò dé shàngwèi yī
得受記¹⁷ 荊，若得陀羅尼忍辱三昧，或得上位一

shēng bǔ chù shì pú sà děng suǒ yǒuguāngmíng yǐ fó guāng gù
生補處。是菩薩等，所有光 明，以佛光故，

xī bú fù xiàn rú shì děngzhòng chāshǒuxiàng yú liánhuāzūn fó
悉不復現。如是等眾，叉手向於蓮華尊佛，

zhānyǎngzūn yán ěr shí wéi¹⁸ jiàn sān shí èr xiàngyīng luò qí shēn
瞻仰尊顏。爾時，唯¹⁸見三十二相瓔珞其身，

bā shí zhǒnghǎo cì dì zhuāngyán jiàn lián huā zūn fó jí qí shì jiè
八十種好次第莊嚴，見蓮華尊佛及其世界

zhǒngzhǒngzhuāngyán rú shì jiàn yǐ xīn dé huān xǐ ěr shí rú
種種莊嚴，如是見已，心得歡喜。爾時，如

¹⁵ 大正藏：惟願（後同）

¹⁶ 大正藏：昨夜分

¹⁷ 大正藏：授記

¹⁸ 大正藏：惟

wēichénshùděngzhū fó shì jiè zhōngzhū pú sà mó hē sà jiànliánhuā
微塵數等諸佛世界中諸菩薩摩訶薩，見蓮華
zūn fó guāngmíngbiànhuà jí qí shì jiè yǐ gè shěběn tǔ yǐ shén zú
尊佛光明變化及其世界已，各捨本土，以神足
lì¹⁹ xī gòng fā lái yì bǐ fó suǒ lǐ bài wéirào gòngyǎngōng
力¹⁹，悉共發來，詣彼佛所，禮拜圍繞，供養恭
jìng zūnzhòngzàn tàn
敬，尊重讚歎。

shànnán zǐ ěr shí bǐ fó jiànzhū pú sà chū qí shéxiàng
「善男子，爾時，彼佛見諸菩薩，出其舌相，
xī jiē biàn fù zhū sì tiān xià xíngzhù zuòděng yī qiè zhòngshēng huòyǒu
悉皆徧覆諸四天下行住坐等一切眾生。或有
pú sà rù yú chándìng cóngchándìng qǐ zài dà zhòngzhōng lǐ bài
菩薩入於禪定，從禪定起，在大眾中，禮拜
wéirào gòngyǎngōngjìng zūnzhòngzàn tàn liánhuāzūn fó shànnán
圍繞、供養恭敬、尊重讚歎蓮華尊佛。善男
zǐ bǐ fó ěr shí shì xiàn rú shì guǎngchángshéxiàng zuòbiànhuà yǐ
子，彼佛爾時示現如是廣長舌相，作變化已，
jí huánshè zhī
即還攝之。

shànnán zǐ liánhuāzūn fó fù fàngshēnmáokǒngguāng yī
「善男子，蓮華尊佛復放身毛孔光，一
yī máokǒng chū liù shí yì nà yóu tā bǎiqiānguāngmíng qí guāngwēi
一毛孔，出六十億那由他百千光明，其光微
miào pǔ biàn shí fāng yī yī fāngmiàn gè gè guò yú wēichénshùděng
妙，徧徧十方；一一方面，各各過於微塵數等
zhū fó shì jiè bǐ shì jiè zhōng zài zài chùchù suǒyǒu pú sà dé shòu
諸佛世界。彼世界中，在在處處，所有菩薩得授
jì yǐ dé tuó luó ní sānmèirěn rǔ huò dé shàngwèi yī shēng bǔ chù
記已，得陀羅尼三昧忍辱，或得上位一生補處。
jiàn shì guāng yǐ gè gè zì shě qí fó shì jiè chéngshéntōng lì
見是光已，各各自捨其佛世界，乘神通力，
jiē gòng fā lái zhì bǐ fó suǒ lǐ bài wéirào gòngyǎngōngjìng
皆共發來，至彼佛所，禮拜圍繞，供養恭敬，
zūnzhòngzàn tàn shànnán zǐ ěr shí bǐ fó zuò cǐ biànhuà jí
尊重讚歎。善男子，爾時，彼佛作此變化，即

¹⁹ 大正藏：以自神足

fù huánshè wèizhū pú sà jí zhū dà zhòng jiǎngshuōzhèng fǎ zhuàn
復還攝，為諸菩薩及諸大眾，講說正法，轉
bú tuì lún yù lìng wú liàng wú biānzhòngshēng dé dà lì yì dé dà
不退輪，欲令無量無邊眾生，得大利益，得大
kuài lè liánmǐn shì jiān wèi rén tiān gù yù lìng jù zú wú shàng dà
快樂。憐愍世間，為人天故，欲令具足無上大
shèng
乘。」

tuó luó ní pǐn dì èr
陀羅尼品第二

ěr shí bǎo rì guāngmíng pú sà bó fó yán shì zūn bǐ fó
爾時，寶日光明菩薩白佛言：「世尊！彼佛
shì jiè yún hé dé zhī zhòu yè chābié suǒ wén yīn shēngwéi hé xiàngmào
世界云何得知晝夜差別？所聞音聲為何相貌？
bǐ zhū pú sà yún hé ér dé chéng jiù yī xīn xíng hé yì xíng
彼諸菩薩云何而得成就？一心行何異行？」

fó gào bǎo rì guāngmíng pú sà shànnán zǐ bǐ fó shì jiè
佛告寶日光明菩薩：「善男子！彼佛世界
chángyǒu fó guāng yǐ wéizhàomíng yǐ huā hé niǎo qī²⁰ rú lái pú
常有佛光以為照明，以華合鳥棲²⁰，如來、菩
sà rù zhū chándìng shī zǐ yóu xì qí xīn huān xǐ shòu jiě tuō lè
薩入諸禪定師子遊戲，其心歡喜，受解脫樂。

ěr shí biàn zhī jí shì yè fēn ruò yǒufēngchuī zhū huā sǎn dì zhū
爾時，便知即是夜分。若有風吹，諸華散地，諸
niǎo xiāng hè zuò wēimìào shēng yǔ zhǒng zhǒng huā sì fāng fēng qǐ
鳥相和，作微妙聲，雨種種華，四方風起，
xiāng qì wēimìào róuruǎn xì huá fó jí pú sà cóng chándìng qǐ
香氣微妙，柔軟細滑，佛及菩薩，從禪定起。

shì shí bǐ fó wèizhū dà zhòngshuō pú sà fǎ zàng yù lìng chūguò shēng
是時，彼佛為諸大眾說菩薩法藏，欲令出過聲
wén yuánjué shì gù dé zhī jí shì zhòu fēn
聞、緣覺，是故得知即是晝分。

shànnán zǐ bǐ fó shì jiè zhū pú sà zhòng chángwén fó
「善男子！彼佛世界諸菩薩眾，常聞佛

²⁰ 大正藏：栖

yīn fǎ yīn sēng yīn jì miè zhī yīn wú suǒ yǒu yīn liù bō luó
音、法音、僧音、寂滅之音、無所有音、六波羅
mì yīn lì wú wèi yīn liù shéntōng yīn wú suǒ zuò yīn wú shēng
蜜音、力無畏音、六神通音、無所作音、無生
miè yīn wēimào jì jìng yīn yīn jì jìng yīn yuán jì jìng yīn dà
滅音、微妙寂靜音、因寂靜音、緣寂靜音、大
cí dà bēi wú shēng fǎ rěnshòu jì²¹ zhī yīn chúnzhū pú sà qīngjìng miào
慈大悲無生法忍受記²¹之音、純諸菩薩清淨妙
yīn cháng bù yuǎn lí wén rú shì yīn shànnán zǐ suǒ wén yīn shēng
音，常不遠離，聞如是音。善男子！所聞音聲
xiàngmào rú shì
相貌如是。

shànnán zǐ bǐ jiè pú sà ruò yǐ shēng ruò dāng shēng
「善男子！彼界菩薩，若已生、若當生，
jiē xī chéng jiù sān shí èr xiàng chángshēnguāngmíng zhào yī yóuxún
皆悉成就三十二相，常身光明，照一由旬，
nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhōng bú duò yú sān è
乃至成阿耨多羅三藐三菩提，終不墮於三惡
dào zhōng bǐ zhū pú sà jiē xī chéng jiù dà cí xīn dà bēi xīn
道中。彼諸菩薩，皆悉成就大慈心、大悲心、
róuruǎn xīn wú ài zhuó xīn tiáo fú xīn jì jìng xīn rěn rǔ xīn
柔軟心、無愛濁心、調伏心、寂靜心、忍辱心、
chándìng xīn qīngjìng xīn wú zhàng ài xīn wú gòu xīn wú wū xīn
禪定心、清淨心、無障礙心、無垢心、無汙心、
zhēn shí xīn xǐ fǎ xīn yù lìng zhòngshēng duàn fán nǎo xīn rú dì
真實心、喜法心、欲令眾生斷煩惱心、如地
xīn lí yī qiè shì sú yán yǔ xīn ài yào shèng fǎ xīn qiú shàn fǎ
心、離一切世俗言語心、愛樂聖法心、求善法
xīn lí wǒ xīn lí shēng lǎo bìng sǐ jì miè xīn shāozhū fán nǎo xīn
心、離我心、離生老病死寂滅心、燒諸煩惱心、
jiě yī qiè fù jì miè xīn yú yī qiè fǎ dé bú dòng xīn
解一切縛寂滅心、於一切法得不動心。

shànnán zǐ bǐ zhū pú sà dé zhuān xīn lì dé fā qǐ lì
「善男子！彼諸菩薩得專心力、得發起力、
dé yuán lì dé yuàn lì dé wú zhēng lì dé guān yī qiè fǎ lì
得緣力、得願力、得無諍力、得觀一切法力、

²¹ 大正藏：授記（後同）

dé zhūshàngēn lì dé zhū sānmèi lì dé duōwén lì dé chí jiè lì
得諸善根力、得諸三昧力、得多聞力、得持戒力、
dé dà shě lì dé rěn rǔ lì dé jīng jìn lì dé chándìng lì dé
得大捨力、得忍辱力、得精進力、得禪定力、得
zhì huì lì dé jì jìng lì dé sī wéi lì dé zhūtōng lì dé niàn
智慧力、得寂靜力、得思惟力、得諸通力、得念
lì dé pú tí lì dé huài yī qiè mó lì dé cuī fú yī qiè wàidào
力、得菩提力、得壞一切魔力、得摧伏一切外道
lì dé huài yī qiè zhū fán nǎo lì rú shì pú sà yú bǐ fó tǔ yǐ
力、得壞一切諸煩惱力。如是菩薩於彼佛土，已
shēng dāngshēngzhě jí shì zhēn shí pú sà yǐ dé gòngyǎng wú liàng
生、當生者，即是真實菩薩，已得供養無量
bǎiqiānzū fó shì zūn yú zhū fó suǒ zhòngzhūshàngēn bǐ zhū pú
百千諸佛世尊，於諸佛所，種諸善根。彼諸菩
sà yǐ chánwèiwéi shí fǎ shí xiāng shí yóu rú fàntiān wú yǒutuán
薩以禪味為食，法食、香食猶如梵天，無有搏
shí²² yì wú míng zì wú yǒu bú shàn yì wú nǚ rén kǔ shòu
食²²，亦無名字；無有不善，亦無女人，苦受、
ài zēng zhū yú fán nǎo jí wǒ wǒ suǒ shēn xīn kǔ nǎo sān è dào
愛憎、諸餘煩惱、及我我所身心苦惱、三惡道
děng jiē xī wú yǒu shì zhū míng zì yì wú hēi àn²³ chòuchù bú jìng
等，皆悉無有是諸名字。亦無黑暗²³臭處、不淨
jīng jí huì è shānlíng duī fù tǔ shā lì shí jí rì yuèxīng xiù
荊棘穢惡、山陵、堆阜、土沙礫石、及日月星宿
rán huǒ zhī míng xū mí dà hǎi dà xiǎo tié wéi èr shān zhōng jiān yōu
然火之明、須彌、大海、大小鐵圍二山中間幽
míng²⁴ zhī chù yì wú yǒu yǔ zhuóluàn è fēng jí bā nàncù xī yì wú
暝²⁴之處，亦無有雨濁亂惡風及八難處，悉亦無
yǒu cǐ zhū míng zì
有此諸名字。

shànnán zǐ bǐ fó shì jiè cháng yǐ fó guāng pú sà bǎo
「善男子！彼佛世界，常以佛光、菩薩寶
guāng ér wéizhàomíng qí guāngwēimiào qīngjìng dì yī biànmǎn
光而為照明，其光微妙，清淨第一，徧滿

²² 大正藏：搗食

²³ 大正藏：黑闇

²⁴ 大正藏：冥

qí guó qí guó yǒuniǎo míngyuēshànguǒ shēngzhōngchángchūgēn
其國。其國²⁵有鳥，名曰善果，聲中常出根、
lì jué dào wēimiào zhī yīn
力、覺、道微妙之音。」

ěr shí bǎo rì guāng míng pú sà fù bó fó yán shì zūn bǐ
爾時，寶日光明菩薩復白佛言：「世尊！彼
fó shì jiè zòngguǎng jǐ hé zhù shì shòumìngshuō fǎ jǐ shí zuó yè
佛世界縱廣幾何？住世壽命說法幾時？昨夜
shǐ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí miè dù zhī hòu fǎ zhù jiǔ
始成阿耨多羅三藐三菩提，滅度之後，法住久
jìn zhū pú sà zhòng zài shì jǐ shí shēng bǐ shì jiè zhū pú sà děng
近？諸菩薩眾在世幾時？生彼世界諸菩薩等，
pō yǒu yú yuǎn jiàn fó wén fǎ gòngyǎngzhòngsēngfǒu liánhuā shì
頗有於遠²⁶見佛聞法、供養眾僧不？蓮華世
jiè fó wèichū shí míng zì hé děng bǐ jiè xiān xī fó rì shì zūn
界，佛未出時，名字何等？彼界先昔佛曰世尊，
miè dù yǐ lái wéi jīng jǐ shí miè dù zhī hòu zhōngjiān jǐ shí lián
滅度已來，為經幾時？滅度之後，中間幾時，蓮
huāzūn fó ér dé chéng dào yǐ hé yīn yuán yú shí fāng shì jiè zài
華尊佛而得成道？以何因緣，於十方世界，在
zài chùchù suǒyǒuzhū fó rù yú shī zǐ yóu xì sān mèi shì xiànzhǒng
在處處，所有諸佛入於師子遊戲三昧，示現種
zhǒngshén zú biànhuà zhū pú sà děng huò yǒujiàn zhě huò bú jiàn
種神足變化，諸菩薩等，或有見者，或不見
zhě
者？」

ěr shí fó gào bǎo rì guāng míng pú sà shàn nán zǐ rú
爾時，佛告寶日光明菩薩：「善男子！如
xū mí shānwáng gāo shí liù wàn bā qiānyóuxún zòngguǎng bā wàn sì
須彌山王，高十六萬八千由旬，縱廣八萬四
qiānyóuxún huò shí yǒu rén qín xíng jīng jìn huò huàn huà lì huò
千由旬。或時有人，勤行精進，或幻化力，或
chándìng lì suì pò xū mí yóu rú jiè zǐ guò zhū suàn shù chú
禪定力，碎破須彌，猶如芥子，過諸算數，除
fó shì zūn yī qiè zhì zhě yú wú néng zhī rú yī jiè zǐ wéi yī sì
佛世尊，一切智者，餘無能知。如一芥子為一四

²⁵ 大正藏：其中

²⁶ 大正藏：頗有遠於

tiān xià shì lián huā shì jiè suǒ yǒu sì tiān xià shù jìn cǐ jiè zǐ
天下，是蓮華世界，所有四天下數，盡此芥子。
yǒu zhū pú sà chōng mǎn qí zhōng yóu rú xī fāng ān lè shì jiè zhū
有諸菩薩，充滿其中，猶如西方安樂世界諸
pú sà děng
菩薩等。

shàn nán zǐ bǐ lián huā zūn fó shòu mìng shuō fǎ sān shí zhōng
「善男子！彼蓮華尊佛，壽命說法三十中
jié miè dù yǐ hòu zhèng fǎ zhù shì mǎn shí zhōng jié
劫，滅度已後，正法住世滿十中劫。

shàn nán zǐ bǐ zhū pú sà yǐ shēng dāng shēng zhě
「善男子！彼諸菩薩，已生、當生者，
shòu mìng sì shí zhōng jié
壽命四十中劫。

shàn nán zǐ bǐ fó shì jiè běn míng zhān tán qīng jìng qiǎo
「善男子！彼佛世界，本名梅檀，清淨巧
miào²⁷ bù rú jīn yě ěr shí shì jiè yì wú rú shì qīng jìng pú sà
妙²⁷，不如今也。爾時，世界亦無如是清淨菩薩。

shàn nán zǐ zhān tán shì jiè guò qù xiān fó chū yú shì jiān
「善男子！梅檀世界過去先佛出於世間，
hào rì yuè zūn rú lái yīng gòng²⁸ zhèng biān zhī míng xíng zú shàn
號日月尊如來、應供²⁸、正徧知、明行足、善

shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó
逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、
shì zūn shòu mìng shuō fǎ sān shí zhōng jié lín miè dù shí huò yǒu pú
世尊，壽命說法三十中劫。臨滅度時，或有菩

sà yǐ yuàn lì gù zhì yú fó tǔ qí yú zài zhě zuò rú shì niàn jīn
薩以願力故至餘佛土，其餘在者作如是念：『今
yè zhōng fēn rì yuè zūn rú lái dāng qǔ niè pán shì fó miè dù yǐ²⁹
夜中分，日月尊如來當取涅槃。是佛滅度已²⁹，

wǒ děng dāng yú shí zhōng jié zhōng hù chí zhèng fǎ shéi néng yú cǐ
我等當於十中劫中護持正法，誰能於此
zhèng fǎ miè yǐ cì dì dé chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
正法滅已，次第得成阿耨多羅三藐三菩提？』

²⁷ 大正藏：清淨好妙

²⁸ 大正藏：應（後同）

²⁹ 大正藏：是佛滅已

shí yǒu pú sà míng xū kōng yìn yǐ běnyuàn gù rì yuèzūn rú lái
時，有菩薩名虛空印，以本願故，日月尊如來
jí yǔ shòu jì shànnán zǐ wǒ miè dù yǐ zhèng fǎ zhù shì mǎn
即與授記：『善男子！我滅度已，正法住世滿
shí zhōng jié guò shí zhōng jié yú yè chū fēn zhèng fǎ miè jìn rǔ yú
十中劫。過十中劫於夜初分正法滅盡，汝於
shì shí jí dāng chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí hào yuē lián huā
是時，即當成阿耨多羅三藐三菩提，號曰蓮華
zūn rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān
尊如來、應供、正徧知、明行足、善逝、世間
jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn
解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。』
ěr shí zhū pú sà mó hē sà zhì rì yuèzūn fó suǒ zhì fó suǒ yǐ
爾時，諸菩薩摩訶薩至日月尊佛所，至佛所已，
zhū pú sà děng yǐ chán dìng lì zhǒng zhǒng zì zài shī zǐ yóu xì gòng
諸菩薩等，以禪定力種種自在師子遊戲，供
yǎng rì yuèzūn rú lái zuò gòng yǎng yǐ yòu rào sān zā zuò rú shì
養日月尊如來。作供養已，右繞三匝，作如是
yán shì zūn wǒ děng yuàn yù yú cǐ shí zhōng jié zhōng rù miè jìn
言：『世尊！我等願欲於此十中劫中，入滅盡
dìng
定。』

shànnán zǐ ěr shí rì yuèzūn rú lái gào xū kōng yìn pú sà
「善男子！爾時，日月尊如來告虛空印菩薩
mó hē sà shànnán zǐ shòu chí cǐ jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén
摩訶薩：『善男子！受持此解了一切陀羅尼門。
guò qù zhū duō tuó ā qié dù ā luó hē sān miǎo sān fó tuó yǐ wèi
過去諸多陀阿伽度、阿羅訶、三藐三佛陀，已為
shòu fó zhí wèi zhū pú sà shuō rú jīn xiàn zài shí fāng zhū fó yì wèi
受佛職位諸菩薩說；如今現在十方諸佛，亦為
shòu fó zhí wèi zhū pú sà shuō wèi lái zhū fó shì zūn yì dāng wèi shòu
受佛職位諸菩薩說；未來諸佛世尊，亦當為受
fó zhí wèi zhū pú sà shuō suǒ wèi jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén jí
佛職位諸菩薩說，所謂解了一切陀羅尼門。』即
shuō zhāng jù
說章句：

shé lì shé lián ní mó hē shé lián ní xiū chì xiū chì sān
「闍利³⁰ 闍連尼摩訶闍連尼³¹ 休翅 休翅 三
bō tí mó hē sān bō tí tí tuó ā zhā xī duō zhē zhā jiā zhā tuó
鉢提 摩訶三鉢提 提陀阿吒^{炙隘切} 醯多遮吒迦吒陀
luó zhuó jiā ā sī mó mó jiā sī xī lì mí lì dì lì liú liú chì
羅卓迦 阿斯摩摩迦斯³² 醯隸彌隸帝隸 流流翅
mó hē liú liú chì shé yí tóu shé yí shé yí wèi dǐ shān dǐ shè duō
摩訶流流翅闍移 頭闍移闍移 未坻³³ 羶坻 舍多
mí qié tuó mí ā mào lì mào luó bō lì shé ní mó hē sī mí pí
禰伽陀禰 阿茂隸茂羅波隸闍尼 摩訶³⁴ 斯禰毗
luó³⁵ pō mí mù dì mù dì bō lì shū tí ā pí dǐ bō yè zhì mí
囉³⁵ 婆禰目帝目 帝波隸輸題 阿毗坻波夜郅禰
bō luó wū hē luó mí tán tuó pí shé bǐ shé pó liú yù dān mí
波羅烏訶羅禰檀陀毗闍比闍婆留鬱耽禰

rú shì zhāng jù pò huài wài dào yī qiè lùn yì shè zhèng fǎ
「如是章句，破壞外道一切論議，攝正法
lún fù néng yōng hù shuō zhèng fǎ zhě kāi shì fēn bié sì niàn chù jiě tuō
輪，復能擁護說正法者，開示分別四念處解脫
fǎ mén
法門。」

ěr shí shì zūn fù shuō zhāng jù
爾時，世尊復說章句：

fó tuó bō jiā shè yí ā mó mó mí mó mó hē zhē zhǐ è
「佛陀波迦³⁶ 舍移 阿摩摩禰摩摩訶遮紙 頽
tí è tí niè dì luó mí lù jiā tí mù dì nà tí tuó bō lì pó mò
緹³⁷ 頽緹涅帝羅禰 路迦提目帝 那提陀波隸婆末
ní³⁸
尼

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié sì zhǒng shèng jiě tuō fǎ
「如是章句，開示分別四種聖解脫法

³⁰ 大正藏：闍梨

³¹ 大正藏：摩訶闍連

³² 大正藏：阿斯摩迦斯

³³ 大正藏：坻

³⁴ 大正藏：羅

³⁵ 大正藏：羅

³⁶ 大正藏：加

³⁷ 大正藏：阿摩摩禰摩摩訶庶希頗緹

³⁸ 大正藏：刪提陀隸婆末尼

mén
門。」

ěr shí shì zūn fù shuōzhāng jù
爾時，世尊復說章句：

bō shā tí pó shā mí tuó lì tuó lì luó bō dǐ jú⁴¹
「波沙緹 婆³⁹沙彌 陀隸 陀隸羅⁴⁰ 波毖 毖⁴¹
dǐ shǒu pí shǒu pó bō dǐ mí dǐ xū mó bá dǐ chàn tí chì dǐ
毖 守毗 守婆波毖 彌毖 須摩跋毖 羸提 翅毖
jiā liú nà yù tí chā yí bǐ dǐ yōu bǐ chā sān bō mí ā luó chì pó
迦留那鬱提叉移 比毖憂比叉 三鉢彌 阿羅翅婆
luó dì qū qí qū qí jié yí ā mào lì mù luó shū tán ní
羅地 佉岐 佉岐竭移 阿茂 隸收⁴² 羅輸檀尼

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié sì wú suǒ wèi jiě tuō fǎ
「如是章句，開示分別四無所畏解脫法

mén
門。」

ěr shí shì zūn fù shuōzhāng jù
爾時，世尊復說章句：

dá⁴³ pō luó ā qié pō luó ā niè pō luó niè luó pō luó
「但⁴³頗羅 阿伽頗羅 阿涅頗羅 涅羅頗羅
sān mù duō ā mù duō niè mù duō ā pó pí nà bǐ mù dì pó ní
三目多 阿目多 涅目多 阿婆毗那 比目帝婆尼
bǐ là pō luó ā yán tuó⁴⁴ yī pí chí dǐ pí chí wū tóu dū luó
比臈頗羅 阿延陀⁴⁴ 伊毗持 毖毗持 烏頭 都羅
dōu lán ā xīng sān lěi⁴⁵ yī tí duō pó ā duǒ duō duǒ sà pó lù
兜藍 阿興三耒⁴⁵ 伊提多婆 阿埵多埵 薩婆路
qié ā tú qié lì pín tuó ā fú sà lì tuó tuó màn dǐ pí shè qié
伽阿茶伽 隸頻陀 阿浮薩隸 陀陀曼毖毗舍伽
bá tí ā pō luó jiā pō lán
跋提 阿頗羅⁴⁶ 迦頗藍

³⁹ 大正藏：婆

⁴⁰ 大正藏：陀羅

⁴¹ 大正藏：掬

⁴² 大正藏：牧

⁴³ 大正藏：咀

⁴⁴ 大正藏：三目多 阿延陀；永樂藏：三目多 阿目多 涅目多 阿婆毗那 比目帝
婆尼 比臈頗羅 阿延陀

⁴⁵ 大正藏：乘

⁴⁶ 大正藏：邏

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié shǒu hù sānshèng fǎ mén
「如是章句，開示分別守護三乘法門。」

ěr shí shì zūn fù shuōzhāng jù
爾時，世尊復說章句：

shé tuó duō ān mí xī luó pó pó duō piāo yī tán pō
「闍⁴⁷陀多安禰醯羅婆婆多⁴⁸鄼伊曇頗
lì ní yán pō lì sān mào tán nà yán pí fú shè bō shī sū mó
隸尼炎頗隸三茂檀那延毗浮舍波施⁴⁹蘇摩
dōu ā nōu mó dū ā jiū mó dū shī bá dì mò luó yē dá shè pó
兜阿菟摩都阿鳩摩都施跋帝末羅咤⁵⁰達舍婆
luó pí bō shī tā gōng shè tì duō ā ní yǐn mó dǐ ná mó dǐ
羅毗波施⁵¹他⁵²舍涕多阿⁵³尼飲摩底拏摩坻
ā lù jù ā tí dòu ná sà dǐ mò dǐ
阿路俱阿提鬪拏薩坻末坻

rú shì zhāng jù xiàn zài zhū fó běn suǒ xiū xí kāi shì fēn
「如是章句，現在諸佛本所修習，開示分
bié sì zhèng qín fǎ mén
別四正勤法門。」

ěr shí shì zūn fù shuōzhāng jù
爾時，世尊復說章句：

ān mí mó mí mó mí mó mó mí zhē lì zhì lì dì shē
「安禰摩禰摩禰摩摩禰遮隸至利帝⁵⁴賒
lǚ shē lǚ duō pí shān dì mù dì yù duō lǚ sān lǚ ní sān lǚ
履賒履多毗羶帝目帝郁多履三履尼三履
sān mó sān lǚ chā yì ā chā yì ā shé dì shān dì shē mì zhì
三摩三履叉裔阿叉裔阿闍地羶⁵⁵帝賒蜜致
tuó luó ní ā lù qié pó pó sī lài nà pó tí lài mó pó tí
陀羅尼阿路⁵⁶伽婆婆斯賴那婆提賴魔婆⁵⁷提

⁴⁷ 大正藏：門

⁴⁸ 大正藏：婆波多騾

⁴⁹ 大正藏：拖

⁵⁰ 大正藏：阿免摩五阿鳩摩都拖陀跋帝；永樂北藏：阿菟摩都阿鳩摩都施跋帝末羅咤

⁵¹ 大正藏：拖

⁵² 大正藏：悉

⁵³ 大正藏：何

⁵⁴ 大正藏：隸

⁵⁵ 大正藏：酖

⁵⁶ 大正藏：跋

⁵⁷ 大正藏：波

shé nà pó tí mí liú pó tí chā yì ní tuó shè ní lù qié pó tí
闍那婆提 彌留婆提 叉裔尼陀舍尼 路伽婆提

bō mí tuó shè ní
波禰陀舍尼

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié sì wú ài biàn jiě tuō fǎ
「如是章句，開示分別四無礙⁵⁸辯解脫法

mén
門。」

ěr shí shì zūn fù shuō shì zhāng jù
爾時，世尊復說是章句：

zhuó⁵⁹ chù ā pó suō mí tuó shè ní chán nà lù qié tuó dōu
「斫⁵⁹閱阿婆娑⁶⁰禰陀舍尼 禪那路伽陀兜

bō suō sàn ní sà pó yīn tí fú mó dī qiān dī sà pó sà pó pó
波娑散尼 薩婆因提浮摩坻千坻 薩婆薩婆 婆

mó sà pó pó yē pó chā yè jiā lì jù jiā lì pó shé ní lù qié nǒu
摩薩婆婆吽婆 叉夜迦隸 懼迦隸婆闍尼路伽菟

dá shè nà bǐ pó
達舍那比婆

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié sì rú yì zú jiě tuō fǎ
「如是章句，開示分別四如意足解脫法

mén
門。」

ěr shí shì zūn fù shuō zhāng jù
爾時，世尊復說章句：

ā zhē lì fó tí tuó tuó bō zhē lì nà ní qián ná sī
「阿遮隸 佛提 陀陀波遮隸 那尼 乾拏斯

tí gān pín tí ní xiè tí sān bǐ zhī bō lì qié sà lì sū mí zhàn
提 甘頻提 尼屑提三筆知 波隸伽薩隸蘇彌戰

tí zhàn tí ā zhē lì ā zhē zhē lì ā bō lì pín zhī pó lí
提 戰提阿遮隸 阿遮遮隸 阿波隸 頻枝婆離

mí pó lí bō zhē zhē lí bō bō lí ā nà yè ā nà yè ā bǐ
禰婆離 波遮遮離 波波離 阿那夜 阿那夜 阿俾

sī gōu gōu mí bō pó⁶¹ pí mí jiā mí mí shé sī qié qié mí nà yóu
斯鈎鈎彌波婆⁶¹毗禰 迦禰 禰闍斯伽伽彌 那由

⁵⁸ 大正藏：闍

⁵⁹ 大正藏：斫

⁶⁰ 大正藏：娑

⁶¹ 大正藏：阿俾斯 鈎鈎娑婆

dì
諦

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié yī qiè gēn lì jiě tuō fǎ
「如是章句，開示分別一切根力解脫法

mén
門。」

ěr shí shì zūn fù shuō zhāng jù
爾時，世尊復說章句：

fù pí sù fù pí dù mó bō lì hē lì ā pó yí
「富𪛗⁶² 肅⁶³ 富𪛗⁶⁴ 度摩波 隸訶隸 阿婆移

yù zhī lì zhī jiā lè chā ā yè mò dōu dì dì lì mó mó lì bàn⁶⁵
鬱支隸 支迦勒差 阿夜末兜帝帝隸 摩摩隸半⁶⁵

zhē shī shī lì lù qié xiě ní shé nà yè chā qí xī dì nà zhē yè dì
遮尸尸隸 路伽寫尼闍那夜 叉岐醯帝那遮 夜帝

shā zhān tí nà
沙 旃⁶⁶ 提那

rú shì zhāng jù kāi shì fēn bié qī pú tí fēn jiě tuō fǎ
「如是章句，開示分別七菩提分解脫法

mén
門。」

ěr shí shì zūn fù shuō zhāng jù
爾時，世尊復說章句：

zhē jiā pó shé lì pó dì zhē jiā⁶⁷ lì zhē jiā tuó lì tuó
「遮迦婆闍隸 婆帝遮加⁶⁷ 隸 遮迦陀隸 陀

luó zhē jiā⁶⁸ lì tuó lì mào lì xī xī lì lì tuó lí ā lóu pó bá
羅遮加⁶⁸ 隸 陀隸 茂隸醯醯 隸隸陀離阿樓婆跋

tí xiū xiū lì⁶⁹ yè tā⁷⁰ shèn pó è pín pó lì yè tā⁷¹ qí ní
提 休休隸⁶⁹ 夜他⁷⁰ 甚婆餓頻婆隸 夜他⁷¹ 祈尼

yè tā bō lán zhē lí tí shē yè tā pó yē lí lí shī sà zhē ní lì
夜他波蘭遮 離提奢夜他婆耶 離離絕薩遮尼隸

⁶² 大正藏：罷

⁶³ 大正藏：帚

⁶⁴ 大正藏：罷

⁶⁵ 大正藏：手

⁶⁶ 大正藏：旃

⁶⁷ 大正藏：迦

⁶⁸ 大正藏：迦

⁶⁹ 大正藏：休休

⁷⁰ 大正藏：陀

⁷¹ 大正藏：陀

hē luó shé liú zhē pí lí pí lí ní lí hē luó mò lí mò qié ní⁷²
訶羅 闍留遮毗離 毗梨尼離訶羅 末離末伽尼⁷²
lì hē luó ní luó ní lì hē luó sān mó tí ní lì hē luó bō rě ní
隸訶羅 尼羅尼隸訶羅 三摩提尼隸訶羅 般若尼
lì hē luó bǐ mù dì ní lì hē luó bǐ mù dì shé nà tuó lì shè nà
隸訶羅 比目帝尼隸 訶羅比目帝闍那陀隸舍那
ní lì hē luó nà chā dì ní lì hē luó zhān tuó ní lì hē luó xiū⁷³
尼隸訶羅那叉帝 尼隸訶羅 旃⁷³陀尼隸訶羅修
lì ní lì hē luó bō tuó shè yè liù dānduō tuó ā qié dù ā fú tuó ní
利尼隸訶羅波陀舍夜六耽多陀阿伽度阿浮陀尼
luó fú tán sān fó tuó ā⁷⁴ fó tuó yī hē fú tuó dá duō fú tuó ní hē
羅浮曇 三佛陀 阿⁷⁴佛陀伊訶浮陀坦哆浮陀尼訶
wǒ mó mào lì ā luó pō tuó⁷⁵ luó pō bàn tú lì mǎn tuó lì dá duō
我摩茂隸阿羅頗 陀⁷⁵羅頗 半荼隸曼陀隸坦哆
lì duō liú mó qié qié lián ní mào tǎn nà sān bàn mào tǎn nà héng qié
隸多留摩伽伽憐尼 茂袒拏 三半茂袒拏 恒伽
bēng qié mó nǒu ní liú pó nà shè ní nà shè pán tán ní chì chì dì
崩伽摩菟尼 留婆 那舍尼那舍槃檀尼 叱叱帝
chì chì dǔ mó yóu pó xī chéng⁷⁶ qié mó bō⁷⁷ lì mó lì hē dá ní pó
叱叱覩摩由婆醯 澄⁷⁶伽摩波⁷⁷ 隸摩隸訶坦尼 婆
lì mó lì pín tí pí lí pí lí yōu shā lí shè luó ní tuó luó ní bō
隸摩隸 頻提毗離毗離憂沙離 舍羅尼陀羅尼 波
pó dǐ⁷⁸ bō⁷⁹ lán nà luó yì pí tóu tóu mó pó luó qǔ mó fàn mó zhē lì
婆抵⁷⁸ 波⁷⁹ 藍那羅易毗頭頭摩婆羅龔摩梵摩遮隸
nà yīn tí pó ní⁸⁰ tí tí yē luó ní mó xī shǒu luó luó ní sān mó sù
那因提婆尼⁸⁰ 提提耶羅尼摩醯首羅羅尼三摩宿
mí ā lán niàn mí yī jiā lè chā lì shī zhē ní zhē luó ā zhī zhān⁸¹
彌 阿藍念彌 伊迦勒叉利師遮尼遮羅阿支旃⁸¹
tuó luó xiū lì sà pó xiū luó ā pó lán fù nà qié zhì dān bàn chí duō
陀羅修利 薩婆修羅阿婆藍富那 伽緻耽半持多

⁷² 大正藏：末離末伽尼

⁷³ 大正藏：旃

⁷⁴ 大正藏：陀

⁷⁵ 大正藏：陀陀

⁷⁶ 大正藏：燈

⁷⁷ 大正藏：婆

⁷⁸ 大正藏：婆婆抵

⁷⁹ 大正藏：婆

⁸⁰ 大正藏：尸

⁸¹ 大正藏：旃

ā yè nà qián tuī⁸² yán pó⁸³ sī jiā qié tuó lì ā luó tuó hē ní
阿夜那 虔推 閻婆 斯迦伽陀隸 阿羅陀訶尼
mó qié luó pí lù hē ní xī tánmàn tí pí lù jiā màn tí⁸⁵
摩伽羅毗路訶尼悉曇曼蹄 毗路迦曼蹄

shì tuó luó ní mén zhū fó shì zūn zhī suǒshòu chí kāi shì fēn
「是陀羅尼門，諸佛世尊之所受持，開示分
bié rú lái shí lì jiě tuō fǎ mén
別如來十力解脫法門。」

ěr shí shì zūn shì jiā móu ní shuō shì jiě liǎo yī qiè tuó luó ní
爾時，世尊釋迦牟尼說是解了一切陀羅尼
fǎ mén shí sānqiān dà qiān shì jiè liù zhǒngzhèndòng pō é yǒngmò⁸⁶
法門時，三千大千世界六種震動，岨峨踊沒。

ěr shí yǒu dà wēimìàoguāngmíngbiàn yú shí fāng guò rú héng
爾時，有大微妙光明徧於十方，過如恒

hé shāděng shì jiè qí zhōngsuǒyǒu xū mí shānwáng dà xiǎo tié wéi
河沙等世界。其中所有須彌山王，大小鐵圍

bù yǔ yǎn duì dàn jiàn shì jiè dì píng rú zhǎng shí fāng shì jiè suǒ zài
不與眼對，但見世界地平如掌。十方世界所在

zhī chù yǒuzhū pú sà qí shù wú liàng dé zhū chán dìng zǒng chí rěn rǔ
之處，有諸菩薩其數無量，得諸禪定總持忍辱，

rú shì děngzhòng yǐ fó shén lì yú jǐ chà mò hū rán lái zhì suō pó
如是等眾以佛神力於已剎沒，忽然來至娑婆

shì jiè qí shé jué shān dào rú lái suǒ tóu miàn lǐ zú yǐ zhū pú
世界耆闍崛山。到如來所，頭面禮足，以諸菩

sà suǒ dé zhǒngzhǒng zì zài shén zú gòngyǎng yú fó zuò gòngyǎng yǐ
薩所得種種自在神足供養於佛。作供養已，

gè gè cì dì yú yī miàn zuò yù tīng jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén bù
各各次第於一面坐，欲聽解了一切陀羅尼門。不

kě chēng jì yù sè jiè zhū tiān lái zhì fó suǒ tóu miàn lǐ zú yì gè
可稱計欲、色界諸天來至佛所頭面禮足，亦各

cì dì zuò yú yī miàn tīngshòu jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén rú shì
次第坐於一面，聽受解了一切陀羅尼門。如是

⁸² 大正藏：稚

⁸³ 大正藏：波

⁸⁴ 大正藏：啼

⁸⁵ 大正藏：啼

⁸⁶ 大正藏：巨我

dà zhòng xī jiē dé jiàn lián huā fó chà yì jiàn bǐ fó yǔ dà pú sà wéi
大 眾 悉 皆 得 見 蓮 華 佛 刹， 亦 見 彼 佛 與 大 菩 薩 圍
rào jí huì
繞 集 會。

ěr shí shì zūn shì jiā móu ní shuō cǐ jiě liǎo yī qiè tuó luó ní
爾 時， 世 尊 釋 迦 牟 尼 說 此 解 了 一 切 陀 羅 尼
mén yǒu qī shí èr héng hé shā děng zhū pú sà mó hē sà dé cǐ tuó luó
門， 有 七 十 二 恒 河 沙 等 諸 菩 薩 摩 訶 薩 得 此 陀 羅
ní mén jí shí dé jiàn bù kě chēng jì shí fāng shì jiè zhū fó shì zūn
尼 門， 即 時 得 見 不 可 稱 計 十 方 世 界 諸 佛 世 尊，
jí jiàn zhū fó jìng miào shì jiè zhū pú sà děng guài wèi céng yǒu shì zhū
及 見 諸 佛 淨 妙 世 界， 諸 菩 薩 等 怪 未 曾 有。 是 諸
pú sà yǐ chán dìng lì shī zǐ yóu xì dé zì zài gù zuò zhǒng zhǒng gòng
菩 薩 以 禪 定 力 師 子 遊 戲 得 自 在 故， 作 種 種 供
jù yǐ gòng yǎng fó
具， 以 供 養 佛。

ěr shí fó gào zhū pú sà děng shàn nán zǐ ruò pú sà xiū
爾 時， 佛 告 諸 菩 薩 等：「 善 男 子！ 若 菩 薩 修
shì jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén zhě jí dé bā wàn sì qiān tuó luó ní
是 解 了 一 切 陀 羅 尼 門 者， 即 得 八 萬 四 千 陀 羅 尼
mén qī wàn èr qiān sān mèi mén liù wàn fǎ jù mén jí dé dà cí
門、 七 萬 二 千 三 昧 門、 六 萬 法 聚 門， 即 得 大 慈
dà bēi jiě sān shí qī zhù dào zhī fǎ dé yī qiè zhì wú yǒu zhàng
大 悲， 解 三 十 七 助 道 之 法、 得 一 切 智， 無 有 障
ài shì tuó luó ní mén shè yī qiè fó fǎ zhū fó liǎo cǐ tuó luó ní
礙⁸⁷。 是 陀 羅 尼 門 攝 一 切 佛 法， 諸 佛 了 此 陀 羅 尼
yǐ wèi zhū zhòng shēng shuō wú shàng fǎ jiǔ jiǔ zài shì bú rù niè pán
已， 為 諸 眾 生 說 無 上 法， 久 久 在 世 不 入 涅 槃。

shàn nán zǐ rǔ jīn suǒ jiàn dāng zhī jí shì jiě liǎo yī qiè
「 善 男 子！ 汝 今 所 見， 當 知 即 是 解 了 一 切
tuó luó ní mén wēi shén lì gù lìng cǐ dà dì liù zhǒng zhèn dòng jí yǒu
陀 羅 尼 門 威 神 力 故， 令 此 大 地 六 種 震 動， 及 有
wēi miào qīng jìng guāng míng biàn zhào shí fāng guò héng hé shā děng zhū fó
微 妙 清 淨 光 明， 徧 照 十 方 過 恒 河 沙 等 諸 佛
shì jiè guāng suǒ jí chù wú liàng shì jiè zhū pú sà děng lái zhì cǐ
世 界。 光 所 及 處， 無 量 世 界 諸 菩 薩 等， 來 至 此

⁸⁷ 大正藏：闕（後同）

huì tīngshòu jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén bìng jí cǐ jiè suǒ yǒu wú
會，聽受解了一切陀羅尼門，并及此界所有無
liàng yù sè jiè tiān hé hé jù jí fù yǒuzhūlóng yè chā ā xiū
量欲、色界天和合聚集。復有諸龍、夜叉、阿脩
luó rén fēi rénděng jiē lái yù tīng jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén
羅、人、非人等，皆來欲聽解了一切陀羅尼門。

ruò pú sà wén jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén yǐ jí yú ā nòuduō luó
若菩薩聞解了一切陀羅尼門已，即於阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí ér bú tuì zhuǎn ruò yǒu shū xiě qí rén nǎi zhì wú
三藐三菩提而不退轉。若有書寫，其人乃至無
shàng niè pán cháng dé bù lí jiàn fó wén fǎ gòngyǎng zhòngsēng
上涅槃，常得不離見佛、聞法、供養眾僧。

ruò néng dú sòng zhūzhòng è yè yǒng jìn wú yú zhuǎnshēnshòushēng
若能讀誦，諸重惡業永盡無餘⁸⁸，轉身受生

jí guòchū dì dé dì èr zhù pú sà mó hē sà ruò néng xiū xíng jiě liǎo
即過初地，得第二住。菩薩摩訶薩若能修行解了

yī qiè tuó luó ní mén suǒ zuò wǔ nì zhòng è zhī zuì xī dé chú miè
一切陀羅尼門，所作五逆重惡之罪悉得除滅，

dì èr zhuǎnshēng jí guòchū dì dé dì èr zhù ruò wú wǔ nì jí yú
第二轉生即過初地得第二住。若無五逆，即於

cǐ shēn suǒ yǒuzhòng yè yǒng jìn wú yú zhuǎnshēn jí dé guò yú chū dì
此身所有重業永盡無餘，轉身即得過於初地

dé dì èr zhù ruò qí bù néng dú sòng xiū xíng yú tīng fǎ shí yǐ zhū
得第二住。若其不能讀誦修行，於聽法時，以諸

zēng cǎi fèngshàng fǎ shī zhě ěr shí rú héng hé shāděng xiàn zài zhū
繒綵奉上法師者，爾時，如恒河沙等現在諸

fó gè yú shì jiè chēng yáng zàn tàn shàn zāi shàn zāi jí
佛各於世界，稱揚、讚歎：『善哉！善哉！』即

yǔ shòu qí ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì shì pú sà yǐ gòng
與授其阿耨多羅三藐三菩提記。是菩薩以供

yǎng yīn yuán gù bù jiǔ dāng dé shòu fó zhí wèi yī shēng chéng jiù ā
養因緣故，不久當得受佛職位，一生成就阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ruò xiāng gòngyǎng bù jiǔ dāng dé wú
耨多羅三藐三菩提。若香供養，不久當得無

shàng dìng xiāng ruò huā gòngyǎng bù jiǔ dāng dé wú shàng zhì huā
上定香；若華供養，不久當得無上智華；

⁸⁸ 大正藏：諸惡業等永盡無餘

ruò yǐ zhēnbǎogòngyǎng fǎ shī bù jiǔ dāng dé sān shí qī zhù dào fǎ
若以珍寶供養法師，不久當得三十七助道法
zhī bǎo
之寶。

shànnán zǐ ruò yǒu pú sà néng jiě liǎo shì tuó luó ní mén zhě
「善男子！若有菩薩能解了是陀羅尼門者
89，得大利益。何以故？此陀羅尼門，能開示分
bié yī qiè pú sà zhū fǎ bǎozàng yǐ shì chí gù lìng zhū pú sà dé wú
別一切菩薩諸法寶藏，以是持故，令諸菩薩得無
ài biàn sì shì yì fǎ
礙辯四適意法。

shànnán zǐ rì yuè zūn rú lái wèi xū kōng yìn pú sà shuō tuó
「善男子！日月尊如來為虛空印菩薩說陀
luó ní mén yǐ ěr shí dà dì yì liù zhǒng zhèndòng yì yǒu wú liàng wēi
羅尼門已，爾時大地亦六種震動，亦有無量微
miào guāng míng biàn zhào shí fāng wú liàng wú biān zhū fó shì jiè jiàn zhū
妙光明，徧照十方無量無邊諸佛世界，見諸
fó chà dì píng rú zhǎng
佛刹，地平如掌。

ěr shí huì zhōng yì yǒu wú liàng pú sà mó hē sà xī jiàn
「爾時，會中亦有無量菩薩摩訶薩，悉見
shí fāng bù kě chēng jì zhū fó shì zūn shì shí shí fāng wú liàng wú biān
十方不可稱計諸佛世尊。是時，十方無量無邊
zhū pú sà děng gè gè zì yú jǐ shì jiè mò hū rán lái zhì méi tán
諸菩薩等，各各自於己世界沒，忽然來至梅檀
shì jiè jiàn rì yuè zūn fó lǐ bài wéi rào gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng
世界，見日月尊佛禮拜圍繞，供養恭敬、尊重
zàn tàn jiē yù tīng shòu shì tuó luó ní mén
讚歎，皆欲聽受是陀羅尼門。

shànnán zǐ ěr shí bǐ fó gào zhū pú sà shànnán zǐ
「善男子！爾時，彼佛告諸菩薩：『善男子！
wǒ jīn yǐ tīng rǔ děng ruò shì yī shēng bǔ chù yú shí zhōng jié tīng rù
我今已聽汝等若是一生補處，於十中劫聽入
miè jìn dìng qí yú pú sà yīng shí zhōng jié cóng xū kōng yìn pú sà
滅盡定⁹⁰，其餘菩薩應十中劫，從虛空印菩薩

⁸⁹ 大正藏：陀羅尼者

⁹⁰ 大正藏：滅定

mó hē sà shòu cǐ tuó luó ní mén pú sà fǎ zàng suí shòu chí fǎ
摩訶薩，受此陀羅尼門菩薩法藏。隨受持法，
dé jiàn shí fāng wú liàng shì jiè suǒ yǒu zhū fó yīn jiàn fó gù xīn shēng
得見十方無量世界所有諸佛，因見佛故，心生
huān xǐ dé zhòng shàngēn ěr shí huì zhōng yǒu zhū pú sà dé zhòng
歡喜得種善根。』爾時，會中有諸菩薩得種
zhòng zì zài shī zǐ yóu xì zhě yǐ zhǒng zhǒng gòng jù gòng yǎng bǐ fó
種自在師子遊戲者，以種種供具，供養彼佛。
zuò gòng yǎng yǐ bó fó yán shì zūn shì xū kōng yìn pú sà mó hē
作供養已，白佛言：『世尊！是虛空印菩薩摩訶
sà guò shí zhōng jié chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí dāng dé
薩，過十中劫成阿耨多羅三藐三菩提，當得
zhuàn yú wú shàng fǎ lún shí fó gào yuē zhū shàn nán zǐ rú
轉於無上法輪。』時，佛告曰：『諸善男子！如
rǔ suǒ shuō shì xū kōng yìn pú sà mó hē sà guò shí zhōng jié dé
汝所說。是虛空印菩薩摩訶薩，過十中劫，得
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jí guò qí yè biàn zhuàn fǎ
成阿耨多羅三藐三菩提，即過其夜，便轉法
lún ěr shí xū kōng yìn pú sà mó hē sà chéng ā nòu duō luó sān
輪。』爾時，虛空印菩薩摩訶薩成阿耨多羅三
miǎo sān pú tí yǐ jí guò qí yè zhuàn zhèng fǎ lún bú tuì fǎ lún
藐三菩提已，即過其夜，轉正法輪、不退法輪、
wú shàng fǎ lún ěr shí huì zhōng wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu
無上法輪。爾時，會中無量無邊百千億那由
tā pú sà xiān cóng xū kōng yìn pú sà yú shí zhōng jié shòu shì tuó luó
他菩薩，先從虛空印菩薩於十中劫受是陀羅
ní mén zhě dé bú tuì zhuǎn fù yǒu yī shēng bǔ chù dāng dé ā
尼門者，得不退轉，復有⁹¹一生補處，當得阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
耨多羅三藐三菩提。

shàn nán zǐ ruò yǒu pú sà bù duō xiū xué shì tuó luó ní
「『善男子！若有菩薩，不多修學是陀羅尼
zhě yú dāng lái shì dé guò chū dì shàng èr zhù wèi bú tuì zhuǎn yú ā
者，於當來世得過初地上二住位，不退轉於阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jué dìng dé shì tuó luó ní mén rú shì
耨多羅三藐三菩提，決定得是陀羅尼門。』如是

⁹¹ 大正藏：得不退轉，有

shuō yǐ rì yuèzūn rú lái wèizhū pú sà shì xiànzhǒngzhǒngshén zú biàn
說已，日月尊如來為諸菩薩示現種種神足變
huà shì xiàn shì yǐ wèi xū kōng yìn pú sà mó hē sà shì xiàn nà luó yán
化。示現是已，為虛空印菩薩摩訶薩示現那羅延
sānmèi rǔ dé shì dìng biàndāng dé shòu jīn gāng zhī shēn fù wèi
三昧：『汝得是定，便當得受金剛之身。』復為
shì xiàn yī qiè zhuāngyánsānmèiguāngmíng shànnán zǐ rǔ suī wèi
示現一切莊嚴三昧光明：『善男子！汝雖未
zhuàn shì zhèng fǎ lún mèngwèizhū pú sà shuō cǐ tuó luó ní mén rǔ
轉是正法輪，夢為諸菩薩說此陀羅尼門。汝
yú ěr shí biànwéi yǐ dé rú lái shēnfēn sān shí èr xiàng bā shí zhǒng
於爾時，便為已得如來身分三十二相、八十種
hǎo yì dāngfàng cǐ yī qiè zhuāngyánsānmèiguāngmíng biànzhào wú
好，亦當放此一切莊嚴三昧光明，徧照無
liàng yī qiè shì jiè fù yú guāngzhōng dé jiàn wú liàng wú biānzhū fó
量一切世界，復於光中得見無量無邊諸佛。』
fù wèi shì xiàn jīn gāngchǎngsānmèi yǐ sānmèi lì gù suī wèizuò dào
復為示現金剛場三昧，以三昧力故，雖未坐道
chǎng pú tí shù xià wèizhuàn fǎ lún yǐ néngwèizhū pú sà shuō wēi
場菩提樹下、未轉法輪，已能為諸菩薩說微
miào fǎ fù wèi shì xiàn lún mǎn sānmèi yǐ sānmèi lì gù xúnzhuàn
妙法。復為示現輪鬘⁹²三昧，以三昧力故，尋轉
fǎ lún zhuàn fǎ lún shí yǒu wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu tā pú
法輪，轉法輪時，有無量無邊百千億那由他菩
sà dāng dé bì dìng
薩當得畢定。

ěr shí xū kōng yìn pú sà mó hē sà wénshuō shì yǐ xún
「爾時，虛空印菩薩摩訶薩聞說是已，尋
jí zì zhī dāngzhuàn fǎ lún huān xǐ yǒngyuè yǔ wú liàng pú sà gòng
即自知當轉法輪，歡喜踊躍，與無量菩薩共
gòngyǎng fó zuògòngyǎng yǐ gè gè zì rù zhū lóu guānzhōng ěr
供養佛。作供養已，各各自入諸樓觀中。爾
shí bǐ fó jí yú qí yè rù wú yú nièpán shí zhū pú sà guò qí yè
時，彼佛即於其夜入無餘涅槃。時諸菩薩過其夜
yǐ gòngyǎngshè lì jì gòngyǎng yǐ gè gè huán rù bǎo lóu guān
已，供養舍利。既供養已，各各還入寶樓觀

⁹² 大正藏：鬘

zhōng tā fāng pú sà gè gè zì huánběn fó shì jiè yī shēng pú sà
中。他方菩薩各各自還本佛世界。一生菩薩
yú shí zhōng jié rù miè jìn dìng qí yú pú sà yīn xū kōng yìn shuō miào
於十中劫入滅盡定，其餘菩薩因虛空印說妙
fǎ gù mǎn shí zhōng jié dé zhòngshàngēn shì xū kōng yìn pú sà mó
法故，滿十中劫得種善根。是虛空印菩薩摩
hē sà shǐ yú zuó yè chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jí yú
訶薩，始於昨夜成阿耨多羅三藐三菩提，即於
jīn rì zhuǎnzhèng fǎ lún shì xiànzǒngzhǒngshén zú biànhuà lìng bǎi
今日轉正法輪，示現種種神足變化，令百
qiān yì nà yóu tā wú liàngzhòngshēng yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
千億那由他無量眾生，於阿耨多羅三藐三菩
tí bú tuì zhuǎn wǒ jīn yú cǐ shuō shì tuó luó ní mén shí yì yǒu bā
提不退轉。我今於此說是陀羅尼門時，亦有八
shí nà yóu tā bǎiqiān pú sà dé wú shēng fǎ rěn⁹³ qī shí èr yì zhòng
十那由他百千菩薩得無生法忍⁹³，七十二億眾
shēng yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí bú tuì zhuǎn qī shí èr nà
生於阿耨多羅三藐三菩提不退轉，七十二那
yóu tā bǎiqiān pú sà dé shì jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén wú liàng wú
由他百千菩薩得是解了一切陀羅尼門，無量無
biāntiān yǔ rén fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
邊天與人發阿耨多羅三藐三菩提心。」

ěr shí huì zhōng yǒu pú sà míng jiě tuō yuàn zēng bó fó yán
爾時，會中有菩薩名解脫怨憎，白佛言：
shì zūn pú sà mó hē sà chéng jiù jǐ fǎ néng xiū xí⁹⁴ shì jiě liǎo
「世尊！菩薩摩訶薩成就幾法，能修習⁹⁴是解了
yī qiè tuó luó ní mén
一切陀羅尼門？」

fó gào jiě tuō yuàn zēng pú sà yán shàn nán zǐ pú sà chéng
佛告解脫怨憎菩薩言：「善男子！菩薩成
jiù sì fǎ zé néng xiū shì tuó luó ní mén hé děng wéi sì pú sà
就四法，則能修是陀羅尼門。何等為四？菩薩
zhù shì sì shèngzhǒngzhōng yú cū yī shí wò jù yī yào
住是四聖種中，於麤衣、食、卧具、醫藥，
cháng dé zhī zú pú sà chéng jiù rú shì sì fǎ zé néng xiū shì tuó
常得知足。菩薩成就如是四法，則能修是陀

⁹³ 大正藏：無生忍

⁹⁴ 大正藏：修集

luó ní mén

羅尼門。

fù cì shànnán zǐ pú sà mó hē sà chéng jiù wǔ fǎ
「復次，善男子！菩薩摩訶薩成就五法，
zé néng xiū shì tuó luó ní mén hé děng wéi wǔ zì chí jìn jiè suǒ
則能修是陀羅尼門。何等為五？自持禁戒，所
wèi ài hù jiě tuō jiè chéng jiù wēi yí xíng fáng hù jiè fǎ xīn shēng bù
謂愛護解脫戒，成就威儀行；防護戒法心生怖
wèi rú xiǎo jīn gāng shòu chí xiū xué yī qiè zhū jiè jiàn pò jiè zhě quàn
畏如小金剛。受持修學一切諸戒。見破戒者勸
lìng chí jiè jiàn xié jiàn zhě quàn lìng zhèng jiàn pò wēi yí zhě quàn zhù wēi
令持戒，見邪見者勸令正見，破威儀者勸住威
yí jiàn sǎn xīn zhě quàn lìng yī xīn jiàn yǒu hào yào yú èr shèng zhě
儀，見散心者勸令一心。見有好樂於二乘者，
quàn lìng ān zhù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí pú sà chéng jiù rú
勸令安住阿耨多羅三藐三菩提。菩薩成就如
shì wǔ fǎ zé néng xiū shì tuó luó ní mén
是五法，則能修是陀羅尼門。

fù cì shànnán zǐ pú sà chéng jiù liù fǎ zé néng xiū
「復次，善男子！菩薩成就六法，則能修
shì tuó luó ní mén hé děng wéi liù zì xiū duō wén tōng dá wú ài
是陀羅尼門。何等為六？自修多聞通達無礙，
jiàn guǎ wén zhě quàn lìng duō wén zì bù qiǎn lìn jiàn qiǎn lìn zhě
見寡聞者，勸令多聞。自不慳吝，見慳吝者，
quàn lìng ān zhù bù qiǎn lìn fǎ zì bù jí dù jiàn jí dù zhě quàn
勸令安住不慳吝法。自不嫉妬，見嫉妬者，勸
lìng ān zhù bù jí dù fǎ zì bú bù tā shī yǐ wú wèi jiàn bù wèi zhě
令安住不嫉妬法。自不怖他施以無畏，見怖畏者，
wèi zuò yōng hù shàn yán yòu yù shǐ dé ān wǎn xīn bù yú chǎn wú
為作擁護，善言誘喻使得安隱。心不諛諂，無
yǒu jiǎn zhà xíng kōng sān mèi pú sà chéng jiù rú shì liù fǎ zé néng
有姦詐。行空三昧。菩薩成就如是六法，則能
xiū shì tuó luó ní mén
修是陀羅尼門。

pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì xiàng mào fǎ yǐ yú qī
「菩薩摩訶薩成就如是相貌法已，於七

sui zhōng zǒng lüè yī qiè tuó pí lí zhāng jù zhòu yè liù shí tóu
歲中，總略一切陀毗梨⁹⁵章句，晝夜六時，頭
miàngōngjìng yī xīn sī wéiyuánshēnniànchù xíngkōngsānmèi dú sòng
面恭敬，一心思惟緣身念處，行空三昧，讀誦
rú shì tuó pí lí zhāng jù jí yú qǐ shí biànniàn shí fāng yī qiè shì
如是陀毗梨章句。即於起時，徧念十方一切世
jiè wú liàngzhū fó shì pú sà mó hē sà guò qī suì yǐ jí biàn dé shì
界無量諸佛。是菩薩摩訶薩過七歲已，即便得是
jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén
解了一切陀羅尼門。

pú sà dé shì tuó luó ní mén yǐ biàn dé rú shì shèngqīngjìng
「菩薩得是陀羅尼門已，便得如是聖清淨
yǎn dé shì yǎn yǐ jiàn yú shí fāng rú héng hé shāděng shì jiè zhōng zài
眼。得是眼已，見於十方如恒河沙等世界中在
zài chùchù zhū fó shì zūn bù qǔ niè pán yì jiàn shì xiànzhōngzhōng wú
在處處，諸佛世尊不取涅槃，亦見示現種種無
liàngshén zú biànhuà shì pú sà ěr shí xī jiàn yī qiè wú liàngzhū fó wú
量神足變化。是菩薩爾時悉見一切無量諸佛無
yǒu yí yú yǐ jiàn fó gù jí dé bā wàn sì qiāntuó luó ní mén qī
有遺餘，以見佛故即得八萬四千陀羅尼門、七
wàn èr qiānsānmèimén liù wàn fǎ jù mén⁹⁶ pú sà mó hē sà dé shì
萬二千三昧門、六萬法聚門⁹⁶。菩薩摩訶薩得是
jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén yǐ fù yú zhòngshēng dé dà cí bēi fù
解了一切陀羅尼門已，復於眾生得大慈悲。復
yǒu pú sà mó hē sà dé shì fǎ mén yǐ suǒyǒu wǔ nì zhòng è zuì děng
有菩薩摩訶薩得是法門已，所有五逆重惡罪等，
zhuǎnshēnbiàn dé yǒng jìn wú yú dì sānshēng yǐ jìn yī qiè yè dé
轉身便得永盡無餘。第三生已，盡一切業得
dì shí zhù ruò wú wǔ nì qí yú zhū yè jí yú cǐ shēnyǒng jìn wú yú
第十住。若無五逆，其餘諸業即於此身永盡無餘，
guò yī shēng yǐ dé dì shí zhù bù jiǔ biàn dé sān shí qī pǐn jí yī qiè
過一生已得第十住，不久便得三十七品及一切
zhì
智。

shànnán zǐ shì jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén néng dà lì
「善男子！是解了一切陀羅尼門，能大利

⁹⁵ 大正藏：梨

⁹⁶ 大正藏：六萬法門

yì zhū pú sà mó hē sà ruò pú sà chángniànzhū fó fǎ shēn gù dé
益諸菩薩摩訶薩。若菩薩常念諸佛法身故，得
jiànzhǒngzhǒngshén zú biànhuà jiàn shì huà yǐ jí dé rú shì wú lòu huān
見種種神足變化，見是化已即得如是無漏歡
xǐ yīn huān xǐ gù biànchéng rú shì shén zú biànhuà yǐ shén zú lì
喜，因歡喜故便成如是神足變化，以神足力
zé nénggòngyǎng rú héng hé shāděng shì jiè zhū fó dé gòngyǎng yǐ
則能供養如恒河沙等世界諸佛，得供養已
yú zhū fó suǒ yì tīngshòumiào fǎ tīngshòumiào fǎ gù jí dé tuó luó
於諸佛所亦聽受妙法，聽受妙法⁹⁷故即得陀羅
ní sānmèirěn rǔ biànhuán lái zhì cǐ fó shì jiè
尼三昧忍辱，便還來至此佛世界。

shànnán zǐ shì tuó luó ní ménéngzuò rú shì dà lì yì shì
「善男子！是陀羅尼門能作如是大利益事，
sǔnjiǎn è yè zēngzhūshàngēn
損減⁹⁸惡業，增諸善根。」

ěr shí yǒuzhū pú sà bó fó yán shì zūn wǒděng yú guò
爾時，有諸菩薩白佛言：「世尊！我等於過
qù rú yī héng hé shāděngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní mén wén yǐ
去如一恒河沙等諸佛所，聞是陀羅尼門，聞已
jí dé fù yǒu pú sà zuò rú shì yán wǒděng yǐ yú èr héng hé
即得。」復有菩薩作如是言：「我等已於二恒河
shāděngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní mén wén yǐ jí dé fù yǒu
沙等諸佛所，聞是陀羅尼門，聞已即得。」復有
pú sà zuò rú shì yán wǒděng yǐ yú sānhéng hé shāděngzhū fó suǒ
菩薩作如是言：「我等已於三恒河沙等諸佛所，
wén shì tuó luó ní mén wén yǐ jí dé fù yǒu pú sà zuò rú shì yán
聞是陀羅尼門，聞已即得。」復有菩薩作如是言：

wǒděng yǐ yú sì héng hé shāděngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní
「我等已於四恒河沙等諸佛所，聞是陀羅尼
mén wén yǐ jí dé fù yǒu pú sà zuò rú shì yán wǒděng yǐ
門，聞已即得。」復有菩薩作如是言：「我等已
yú wǔ héng hé shāděngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní mén wén yǐ jí
於五恒河沙等諸佛所，聞是陀羅尼門，聞已即
dé fù yǒu pú sà zuò rú shì yán wǒděng yǐ yú liù héng hé shā
得。」復有菩薩作如是言：「我等已於六恒河沙

⁹⁷ 大正藏：聽受法

⁹⁸ 大正藏：損減

děngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní mén wén yǐ jí dé fù yǒu pú
等諸佛所，聞是陀羅尼門，聞已即得。」復有菩

sà zuò rú shì yán wǒ děng yǐ yú qī héng hé shā dēngzhū fó suǒ⁹⁹
薩作如是言：「我等已於七恒河沙等諸佛所⁹⁹，

wén shì tuó luó ní mén wén yǐ jí dé fù yǒu pú sà zuò rú shì yán
聞是陀羅尼門，聞已即得。」復有菩薩作如是言：

wǒ děng yǐ yú bā héng hé shā dēngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní
「我等已於八恒河沙等諸佛所，聞是陀羅尼

mén wén yǐ jí dé fù yǒu pú sà zuò rú shì yán wǒ děng yǐ
門，聞已即得。」復有菩薩作如是言：「我等已

yú jiǔ héng hé shā dēngzhū fó suǒ wén shì tuó luó ní mén wén yǐ jí
於九恒河沙等諸佛所，聞是陀羅尼門，聞已即

dé
得。」

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn wǒ yú
爾時，彌勒菩薩摩訶薩白佛言：「世尊！我於

wǎng shì guò shí héng hé shā dēng jié shí yǒu dà jié míng shàn pǔ biàn
往世過十恒河沙等劫時，有大劫名善普遍。

yú cǐ jié zhōng shì suǒ pó shì jiè wēi miào qīng jìng yī qiè zhuāng yán
於此劫中，是娑婆世界微妙清淨一切莊嚴。

ěr shí yǒu fó chū xiàn yú shì hào suǒ luó wáng rú lái yīng gòng¹⁰⁰
爾時，有佛出現於世，號娑羅王如來、應供¹⁰⁰、

zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、

tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn yǒu wú liàng bǎi yì nà¹⁰¹
調御丈夫、天人師、佛、世尊。有無量百億¹⁰¹那

yóu tā bǐ qiū sēng fù yǒu bù kě jì zhū pú sà mó hē sà gōng jìng wéi
由他比丘僧，復有不可計諸菩薩摩訶薩恭敬圍

rào ěr shí suǒ luó wáng fó wèi zhū dà zhòng shuō shì jiě liǎo yī qiè tuó
遶。爾時，娑羅王佛為諸大眾說是解了一切陀

luó ní mén wǒ yú ěr shí cóng bǐ fó suǒ dé wén shì fǎ wén yǐ xiū
羅尼門，我於爾時從彼佛所得聞是法，聞已修

xué xué yǐ jí dé zēng guāng jù zú rú shì wú liàng wú biān jié zhōng
學，學已即得，增廣具足。如是無量無邊劫中，

⁹⁹ 大正藏：諸佛世尊

¹⁰⁰ 大正藏：應

¹⁰¹ 大正藏：百千億

yǒu bù kě jì ā sēng qí fó wǒ yú ěr shí suí qí shòumìng yǐ zhū
有不可計阿僧祇佛，我於爾時隨其壽命，以諸
pú sà suǒ dé zhǒngzhǒng shī zǐ yóu xì zì zài sānmèi gòngyǎng rú shì
菩薩所得種種師子遊戲自在三昧，供養如是
wú liàngzhū fó wǒ yú ěr shí biàn dé yú cǐ yī yī fó suǒ zhòng wú
無量諸佛。我於爾時便得於此一一佛所，種無
liàng wú biān bù kě chēng jì ā sēng qí shàngēn zhòngshàngēn yǐ jí
量無邊不可稱計阿僧祇善根，種善根已即
dé wú liàng dà gōng dé jù yǐ shì shàngēn gù wú liàngzhū fó yǔ wǒ
得無量大功德聚，以是善根故無量諸佛與我
shòu jì yǐ běnyuàn gù jiǔ zài shēng sǐ yǐ dài shí gù bù chéng ā
授記。以本願故久在生死，以待時故不成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì zūn wéi¹⁰² yuàn rú lái yú jīn yǔ
耨多羅三藐三菩提。世尊！唯願如來，於今與
wǒ shòu¹⁰³ fó zhí wèi lìng dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
我授佛職位，令得阿耨多羅三藐三菩提。」

ěr shí fó gào mí lè pú sà mó hē sà rú shì rú shì
爾時，佛告彌勒菩薩摩訶薩：「如是，如是！

rú rǔ suǒshuō suō luó wáng fó xiàn zài shí shí rǔ yǐ dé shì jiě liǎo
如汝所說。娑羅王佛現在世時，汝已得是解了
yī qiè tuó luó ní fǎ mén mí lè rǔ yú guò qù shí dà jié zhōng
一切陀羅尼法門。彌勒！汝於過去十大劫中，
ruò yù yuànchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě rǔ yú ěr shí
若欲願成阿耨多羅三藐三菩提者，汝於爾時
xún yīng jù zú sù jí chéng jiù ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rù
尋應具足速疾成就阿耨多羅三藐三菩提，入
wú yú niè pán mí lè rǔ jiǔ zhù shēng sǐ yǐ běnyuàn gù suǒ
無餘涅槃。彌勒！汝久住生死，以本願故，所
yǐ bù chéng yǐ dài shí gù mí lè wǒ jīn wèi rǔ shòu fó zhí wèi
以不成，以待時故。彌勒！我今為汝授佛職位。」

ěr shí shì zūnguānzhū dà zhòng jí zhū pú sà bǐ qiū bǐ
爾時，世尊觀諸大眾及諸菩薩、比丘、比
qiū ní yōu pó sè yōu pó yí tiān lóng yè chā ā xiū luó
丘尼、優婆塞、優婆夷、天、龍、夜叉、阿脩羅、
luó chà qián tà pó rén fēi rén děng zuò shì guān yǐ shuō shì
羅刹、乾闥婆、人、非人等，作是觀已，說是

¹⁰² 大正藏：惟（後同）

¹⁰³ 大正藏：受（後同）

zhāng jù

章句：

dài duō fú mí tán tuó fú mí tán mó tuó fú mí qié dì fú
「帶哆浮彌 檀陀浮彌 曇摩陀浮彌 伽帝浮
mí mì dì fú mí bō rě fú mí pí shè luó shé fú mí bō dì sān
彌 蜜帝浮彌 般若浮彌 毗舍羅闍浮彌 鉢帝三
pí duō fú mí ā nòuchā pó fú mí ā bō¹⁰⁴ chā fú mí sān mó duō
毗多浮彌 阿耨差婆浮彌 阿波¹⁰⁴ 差浮彌 三摩多
bó chā mó bó chā fú mí shé dì chā yì fú mí sān chā shé pí shōu shé
博差摩博差浮彌 闍帝叉裔浮彌 三杈闍毗收闍
bō luó¹⁰⁵ shōu¹⁰⁶ shé pí shè qié dá shè pó dì pí shè tuó dì luó
波羅 收¹⁰⁶ 闍毗舍伽達舍婆帝 毗舍陀 帝羅
nà qié qié luó qié sān chā¹⁰⁷ shè pó duō pí mó dì yú¹⁰⁹ bō xī luó
那伽伽羅伽¹⁰⁷ 三杈¹⁰⁸ 舍婆多 毗摩帝榆¹⁰⁹ 波醯羅
luó qié mó ā zhā chā luó pó shè sēng qié mó yī dì zhū luó bá¹¹⁰ dì mí
羅伽摩阿吒杈羅 婆舍僧伽摩伊帝朱羅跋¹¹⁰ 帝彌
wén tuó luó tuó hē luó bá dì bō rě fú duō hē¹¹¹ tuó qié mí duō suō
文陀羅 陀訶羅跋帝般若浮多 訶¹¹¹ 陀伽彌多 娑
bǐ shā pánduō yī luó yē ní luó yē hē hū sà zhā ā mù tuó mù
𑖀沙槃多伊羅耶 尼羅耶 訶呼薩吒 阿牧陀牧
ā tā pó dì qié lóu pó dì dì xī nà tí pó¹¹² ā jiā nà mó dì
阿 他婆帝 伽樓婆帝 帝醯那提婆¹¹² 阿迦那摩帝
pó jiā nà mó dì sān mí dì pí suō pó dì yī tuó suō¹¹³ luó yī tuó pó
婆迦那摩帝三彌帝毗娑婆地禡陀娑¹¹³ 羅 禡陀婆
luó hē¹¹⁴ luó duō luó jū liú shā dōu lóu shā lài mó luó liú tā duō liú
羅 訶¹¹⁴ 羅多羅拘留沙 兜樓沙賴摩羅留他 多留
tā sà pó tā sà pó tā zhē ní liú tā tí hē duō duō xī pō
他 薩婆他 薩婆他遮 尼留他 提訶多 多醯頗

¹⁰⁴ 大正藏：婆

¹⁰⁵ 大正藏：三杈闍毗杈闍

¹⁰⁶ 大正藏：杈

¹⁰⁷ 大正藏：帝羅那羅伽伽

¹⁰⁸ 大正藏：杈

¹⁰⁹ 大正藏：榆

¹¹⁰ 大正藏：失

¹¹¹ 大正藏：阿

¹¹² 大正藏：波

¹¹³ 大正藏：婆

¹¹⁴ 大正藏：阿

luó pó hóu pō luó sà pó pō luó shì zhā pó tí
羅 婆 睺 頗 羅 薩 婆 頗 羅 世 吒 婆 提」

shuō shì zá shí èr yīn yuán jiě tuō zhāng jù shí yǒu liù shí nà
說 是 雜 十 二 因 緣 解 脫 章 句 時， 有 六 十 那

yóu tā zhū tiān jiàn sì shèng dì
由 他 諸 天 見 四 聖 諦。

ěr shí shì zūn fù shuō zhāng jù
爾 時， 世 尊 復 說 章 句：

dài pō lán ā qié pō lán luó luó pō lán ā luó pō lán
「 帶 頗 嵐 阿 伽 頗 嵐 羅 羅 頗 嵐 阿 羅 頗 嵐

ní luó hū luó pó pó duō piāo¹¹⁵ yī tán pō lán ní yán¹¹⁶ pō lán
尼 羅 呼 羅 婆 婆 多 𩇛 伊 曇 頗 嵐 尼 鹽 頗 嵐

ná mó tuó yán pí fú é bō rě zhē jiā¹¹⁷ ā nǒu pí dì zhē jiā
南 無 陀 鹽 毗 浮 蛾 般 若 遮 迦 阿 菟 毗 地 遮 迦

shé ní zhē jiā
闍 尼 遮 迦」

shuō shì jiě tuō zhāng jù shí yǒu shí¹¹⁸ yì zhū tiān fā ā nǒu
說 是 解 脫 章 句 時， 有 十 億 諸 天， 發 阿 耨

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn jiē dé bú tuì zhuǎn
多 羅 三 藐 三 菩 提 心， 皆 得 不 退 轉。

ěr shí shì zūn fù shuō zhāng jù
爾 時， 世 尊 復 說 章 句：

bō shī¹¹⁹ sū mó dū ā nǒu mó dū ā jū mó dū chí
「 波 施 蘇 摩 都 阿 菟 摩 都 阿 拘 摩 都 鷄

tuó pó jū mó duō tā tuó shè luó pí bǒ bá¹²⁰ tā yī hē shì tié duō
陀 婆 拘 摩 哆 他 陀 舍 羅 毗 簸 跋 他 伊 訶 世 鐵 多

sū mí mó sū dì cè ná dì^{利意} ā lù jū^{光明} ā tí dòu ná^{大默然}
蘇 彌 摩 蘇 帝 廁 拏 帝 阿 路 拘 阿 提 鬪 拏」

shuō shì jiě tuō zhāng jù shí liù wàn sì qiān zhū lóng fā ā nǒu
說 是 解 脫 章 句 時， 六 萬 四 千 諸 龍， 發 阿 耨

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn jiē dé bú tuì zhuǎn
多 羅 三 藐 三 菩 提 心， 皆 得 不 退 轉。

¹¹⁵ 大正藏：驃

¹¹⁶ 大正藏：監

¹¹⁷ 大正藏：伽

¹¹⁸ 大正藏：一

¹¹⁹ 大正藏：拖

¹²⁰ 大正藏：跛

ěr shí shì zūn fù shuōzhāng jù
爾時，世尊復說章句：

ā chā xiū bá chā xiū pó suō màn¹²¹ tuó nà ā luó zhù pó
「阿叉修跋叉 修婆娑曼陀那 阿羅住婆
pó¹²² qié luó chú jiā luó tú chā xī tán mó dì sān mó¹²³ duō jì
婆伽羅厨 迦羅茶叉 悉曇摩帝 三摩多
ā chā pó lì xī zhā jiā lù mó hē pó lì wū shé tuó lù tuó luó
阿叉婆隸 醯吒迦路 摩訶婆隸 烏闍陀路 陀羅
ní xī qié luó chā jū tuó chā jū pó chā pí lù bù pí liú bō mù
尼 醯伽羅叉 拘陀叉拘婆叉 鞞路布 毗留波目
qū shì dì hài duō shì dì pó lì ā xiū lù bǐ nà xiū lù bō mó tí
佉 勢帝嚩哆勢帝婆隸 阿修路比那 修路波摩提」
shuō shì jiě tuōzhāng jù shí shí èr yì yè chā fā ā nòuduō
說是解脫章句時，十二億夜叉，發阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí xīn jiē dé bú tuì zhuǎn
羅三藐三菩提心，皆得不退轉。

ěr shí shì zūn fù shuōzhāng jù
爾時，世尊復說章句：

ā tī¹²⁴ bēi lí lí ní dì tī¹²⁵ shān dì tī¹²⁶ qié dì
「阿梯卑梨離 尼帝梯珊帝梯伽帝
ní nà jiā mí ā lán mí suō¹²⁷ lán mí ā tuó mí mó tuó mí
拏那迦彌 阿藍彌 娑嵐彌 阿陀彌 摩陀彌
mó dì mí shān ní hē shǒu lì tuó luó ní ā fú¹²⁸ shè duō sà tuó
摩帝彌 珊尼訶 守隸陀 羅尼阿弗舍多薩陀
sà tí pó sà nà qié sà yè chā sà ā xiū luó tí pó nà qié ní liù
薩提婆薩那伽 薩夜叉薩阿脩羅 提婆那伽 尼六
dì lì pó luó ní liù dì luó pí mì dì bō rě bō lí bá duō mò dì
帝隸婆羅 尼六帝羅毗 蜜帝般若般梨跋多 末帝
bō¹²⁹ lì luó pí qié dì tí dì bō lì pó¹³⁰ luó qié dì tí dì luó pí
波利羅毗 伽帝提帝波利婆羅 伽帝提帝羅毗

¹²¹ 大正藏：修婆沙波曼

¹²² 大正藏：阿羅住婆

¹²³ 大正藏：曼

¹²⁴ 大正藏：梯

¹²⁵ 大正藏：梯

¹²⁶ 大正藏：梯

¹²⁷ 大正藏：波

¹²⁸ 大正藏：毗

¹²⁹ 大正藏：婆

¹³⁰ 大正藏：波

fú pó chì pí shé mí pí sà zhē lì pànduō ā pí tā¹³¹ nà pànduō
弗婆翅毗闍彌毗薩遮利畔多 阿毗他¹³¹ 那畔多
shǒu luó pàntuó zhì¹³² luó pí lí yē pàn¹³³ tuó pí duōpàn dǐ¹³⁴ pí
首羅畔陀 郅¹³² 羅毗梨耶畔¹³³ 陀 毗多畔抵¹³⁴ 毗
suō pó mí mò qié wén tuó pí shè bō lì jiàn mó mí chā bō luó hū
娑婆彌 末伽文陀毗舍鉢利劍摩 彌叉波羅呼
wū hē luó lù tí luó pó¹³⁵ dū ā xiū luó wén tuó nà qié wén tuó¹³⁶
烏訶羅路提羅婆¹³⁵ 都 阿脩羅文陀那伽文陀¹³⁶
yè chāwén tuó luó chà¹³⁷ wén tuó pí tí pí tí mí duō bēi duō
夜叉文陀 羅刹¹³⁷ 文陀 鞞提 鞞提彌 多卑 多
duō bēi wū ná nà¹³⁸ miē pó qié¹³⁹ tí tuó luó ní ā pí shè duō tí
多卑 烏拏那¹³⁸ 咩 婆伽¹³⁹ 提 陀羅尼阿毗舍多提
shèshǒu tuó ní pó¹⁴⁰ chì shū tí qí pó shū tuó ní bō chì bō lì jié
舍首陀尼 婆¹⁴⁰ 翅輸提 耆婆輸陀尼 波翅波利羯
mó¹⁴¹ dì mó dì jiā dì diē dì qié nà nà bō dì¹⁴² bō¹⁴³ luó nà fó¹⁴⁴
摩¹⁴¹ 帝摩帝加帝跌帝伽那那波帝¹⁴² 波¹⁴³ 羅那佛¹⁴⁴
tí shé yē zhē jiā shū rě tuó zhē jiā bēi yè
提闍耶遮加輸若陀遮迦卑夜」

shuō shì jiě tuō zhāng jù yǐ wǔ wàn liù qiān ā xiū luó fā ā
說是解脫 章句已，五萬六千阿脩羅，發阿
nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn jiē dé bú tuì zhuǎn
耨多羅三藐三菩提心，皆得不退轉。

ěr shí shì zūn gào wú suǒ wèi píngděng dì pú sà mó hē sà yán
爾時，世尊告無所畏平等地菩薩摩訶薩言：

shàn nán zǐ zhū fó shì zūn chū shì shènnán yǎn bù shì fǎ nǎi fù bèi
「善男子！諸佛世尊出世甚難，演布是法乃復倍

¹³¹ 大正藏：陀

¹³² 大正藏：到

¹³³ 大正藏：毗

¹³⁴ 大正藏：毗多毗畔抵；永樂北藏：毗多畔抵

¹³⁵ 大正藏：波

¹³⁶ 大正藏：伽叉文陀

¹³⁷ 大正藏：利

¹³⁸ 大正藏：那；永樂北藏：那；龍藏：郎

¹³⁹ 大正藏：佉

¹⁴⁰ 大正藏：波

¹⁴¹ 大正藏：磨

¹⁴² 大正藏：帝摩帝伽帝跌帝伽那波帝

¹⁴³ 大正藏：婆

¹⁴⁴ 大正藏：拂

nán shì fǎ nǎi shì jiè dìng huì jiě tuō jiě tuō zhī jiàn zhī suǒ
難。是法乃是戒、定、慧、解脫、解脫知見之所
xūn xiū shànnán zǐ rú shì zhāng jù néng lìng pú sà wēi dé chéng jiù
熏修。善男子！如是章句能令菩薩威德成就。

shànnán zǐ rú lái běn xíng pú sà dào shí yǐ bù shī chí
「善男子！如來本行菩薩道時，以布施、持
jiè rěn rǔ jīng jìn chándìng zhì huì shè shì zhāng jù gòng yǎng
戒、忍辱、精進、禪定、智慧攝是章句，供養
gōng jìng wú liàng wú biān bǎi qiān wàn yì zhū fó shì zūn yú zhū fó suǒ
恭敬無量無邊百千萬億諸佛世尊。於諸佛所，
huò xíng bù shī huò xiū fàn xíng qīng jìng chí jiè huò qín jīng jìn huò xiū
或行布施，或修梵行清淨持戒，或勤精進，或修
rěn rǔ huò rù sān mèi huò xiū zhì huì¹⁴⁵ zhǒng zhǒng xiū jí chún shàn
忍辱，或入三昧，或修智慧。種種修集純善
jìng yè shì gù wǒ jīn dé wú shàng zhì
淨業，是故我今得無上智。

shànnán zǐ wǒ xī yú wú liàng ā sēng qí yì nà yóu tā jié
「善男子！我昔於無量阿僧祇億那由他劫，
xiū pú sà dào shí shēn cháng yuǎn lí wàng yǔ liǎng shé è kǒu
修菩薩道時，身常遠離妄語、兩舌、惡口、
qǐ yǔ shì gù wǒ jīn dé shì shé xiàng shànnán zǐ yǐ shì yīn yuán
綺語，是故我今得是舌相。善男子！以是因緣
gù zhū fó shì zūn suǒ shuō zhēn shí wú yǒu xū wàng
故，諸佛世尊所說真實無有虛妄。」

ěr shí shì zūn shì xiàn zhǒng zhǒng shén zú biàn huà zuò biàn huà
爾時，世尊示現種種神足變化。作變化
yǐ rù biàn yī qiè gōng dé sān mèi rù shì sān mèi yǐ chū guǎng cháng
已，入徧一切功德三昧。入是三昧已，出廣長
shé biàn fù miàn mén cóng qí shé gēn fàng liù shí yì guāng míng qí
舌徧覆面門，從其舌根放六十億光明，其
guāng wēi miào biàn zhào sān qiān dà qiān shì jiè dì yù è guǐ chù
光微妙徧照三千大千世界，地獄、餓鬼、畜
shēng tiān rén jiē méng qí guāng dì yù zhòng shēng shēn chī rán zhě
生、天、人皆蒙其光。地獄眾生身熾然者，
yǐ méng guāng gù yú xū yú jiān dé qīng liáng lè shì zhū zhòng shēng jí
以蒙光故於須臾間得清涼樂。是諸眾生即

¹⁴⁵ 大正藏：或修習慧

yú qí qián gè yǒuhuà fó sān shí èr xiàng bā shí zhǒnghǎozhuāngyán
於其前，各有化佛三十二相、八十種好莊嚴
qí shēn ěr shí zhòngshēng yǐ jiàn fó gù jiē dé kuài lè gè zuò shì niàn
其身。爾時眾生以見佛故皆得快樂，各作是念：
méng shì rén ēn lìng wǒ dé lè yú huà fó suǒ xīn dé huān xǐ
「蒙是人恩，令我得樂。」於化佛所心得歡喜，
chāshǒugōngjìng
叉手恭敬。

ěr shí fó gào bǐ zhūzhòngshēng rǔ jīn chēng náná mó fó
爾時，佛告彼諸眾生：「汝今稱南無佛、
náná mó fǎ náná mó sēng yǐ shì yuán gù cháng dé kuài lè zhūzhòng
南無法、南無僧，以是緣故常得快樂。」諸眾
shēng¹⁴⁶ cháng guì chāshǒuqiánshòu fó jiào ér zuò shì yán náná mó fó
生¹⁴⁶長跪叉手前受佛教，而作是言：「南無佛！
náná mó fǎ náná mó sēng shì zhūzhòngshēng yǐ shì shàngēn yīn yuán gù
南無法！南無僧！」是諸眾生以是善根因緣故，
yú cǐ mìngzhōng huòshēngtiānshàng huòshēngrénzhōng ruò yǒuzhòng
於此命終，或生天上，或生人中。若有眾
shēng zài hándòng dì yù shì shí xúnyǒuróuruǎnnuǎnfēng lái chù qí shēn
生在寒凍地獄，是時尋有柔輦暖風來觸其身，
nǎi zhì shēngtiān rénzhōng yì fù rú shì è guǐzhòngshēngwéi jī kě
乃至生天、人中亦復如是。餓鬼眾生為飢渴
suǒ bī méng fó guāng gù chú jī kě nǎoshòu yú kuài lè yì gè yú
所逼，蒙佛光故，除飢渴惱受於快樂。亦各於
qiányǒu yī huà fó sān shí èr xiàng bā shí zhǒnghǎozhuāngyán qí shēn
前有一化佛，三十二相、八十種好莊嚴其身，
yǐ jiàn fó gù jiē dé kuài lè gè zuò shì niàn méng shì rén ēn lìng
以見佛故皆得快樂，各作是念：「蒙是人恩，令
wǒ dé lè yú huà fó suǒ xīn dé huān xǐ chāshǒugōngjìng ěr shí
我得樂。」於化佛所心得歡喜，叉手恭敬。爾時，
shì zūn lìng bǐ zhòngshēng dé jiàn sù mìng zuì yè yīn yuán xún zì huǐ zé
世尊令彼眾生得見宿命罪業因緣，尋自悔責，
yǐ shì shàngēn yú zhōngmìngzhōng shēngtiān rénzhōng chùshēng
以是善根，於中命終，生天、人中；畜生
zhòngshēng yì fù rú shì
眾生亦復如是。

¹⁴⁶ 大正藏：是諸眾生

ěr shí shì zūn wèi zhū tiān rén shì sù shì yīn yuán gù yǒu wú
爾時，世尊為諸天人，示宿世因緣故，有無
liàng wú biān zhòng shēng lái zhì fó suǒ tóu miàn zuò lǐ què zuò yī miàn
量無邊眾生來至佛所，頭面作禮，却坐一面
tīng shòu miào fǎ ěr shí yǒu bù kě jì zhū tiān jí rén fā ā nòu duō
聽受妙法。爾時，有不可計諸天及人，發阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn wú shù pú sà mó hē sà dé tuó luó ní sān
羅三藐三菩提心，無數菩薩摩訶薩得陀羅尼三
mèi rěn rǔ
昧忍辱。

悲華經卷第一

bēi huā jīng juàn dì èr
悲華經卷第二

běiliángtiānzhú sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

dà shī pǐn dì sān zhī yī
大施品第三之一

ěr shí huì zhōng yǒu pú sà mó hē sà míng yuē jì yì zhān dǔ
爾時，會中有菩薩摩訶薩名曰寂意，瞻覩

rú lái zhǒng zhǒng shén huà yǐ bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù
如來種種神化已，白佛言：「世尊！何因緣故，

qí yú zhū fó suǒ yǒu shì jiè qīng jìng wēi miào zhǒng zhǒng zhuāng yán
其餘諸佛所有世界，清淨微妙，種種莊嚴，

lí yú wǔ zhuó wú zhū huì è qí zhōng chún yǒu zhū dà pú sà chéng
離於五濁，無諸穢惡，其中純有諸大菩薩，成

jiù zhǒng zhǒng wú liàng gōng dé shòu zhū kuài lè qí tǔ nǎi zhì wú yǒu
就種種無量功德，受諸快樂，其土乃至無有

shēng wén pì zhī fó míng hé kuàng dāng yǒu èr shèng zhī shí jīn wǒ
聲聞、辟支佛名，何況當有二乘之實？今我

shì zūn hé yīn hé yuán chǔ sī huì è bú jìng shì jiè mìng zhuó jié
世尊，何因何緣處斯穢惡不淨世界，命濁、劫

zhuó zhòng shēng zhuó jiàn zhuó fán nǎo zhuó yú shì wǔ zhuó è shì
濁、眾生濁、見濁、煩惱濁，於是五濁惡世

zhī zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí zài sì zhòng zhōng
之中，成阿耨多羅三藐三菩提？在四眾中，

shuō sān shèng fǎ yǐ hé yuán gù bù qǔ rú shì qīng jìng shì jiè ér
說三乘法？以何緣故，不取如是清淨世界，而

bù yuǎn lí wǔ zhuó è shì
不遠離五濁惡世？」

fó gào jì yì pú sà mó hē sà shàn nán zǐ pú sà mó hē
佛告寂意菩薩摩訶薩¹⁴⁷：「善男子！菩薩摩訶

sà yǐ běn yuàn gù qǔ jìng miào guó yì běn yuàn gù qǔ bú jìng tǔ
薩以本願故取淨妙國，亦本願¹⁴⁸故取不淨土。

¹⁴⁷ 大正藏：菩薩

¹⁴⁸ 大正藏：以願

hé yǐ gù shànnán zǐ pú sà mó hē sà chéng jiù dà bēi gù qǔ
何以故？善男子！菩薩摩訶薩成就大悲故，取
sī bì è bú jìng tǔ ěr shì gù wú yǐ běnyuàn chǔ cǐ bú jìng huì è
斯弊惡不淨土耳。是故吾以本願，處此不淨穢惡
shì jiè chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shànnán zǐ rǔ jīn
世界，成阿耨多羅三藐三菩提。善男子！汝今
dì tīng shàn sī niàn zhī shànshòushàn chí wú jīn dāngshuō
諦聽，善思念之，善受善持，吾今當說。」

shí zhū pú sà shòujiào ér tīng
時，諸菩薩受教而聽。

fó gào jì yì pú sà shànnán zǐ wǒ yú wǎng xī guòhéng hé
佛告寂意菩薩：「善男子！我於往昔過恒河
shāděng ā sēng qí jié cǐ fó shì jiè míngshān tí lán shì shí dà jié
沙等阿僧祇劫，此佛世界名刪提嵐，是時大劫
míngyuēshàn chí yú bǐ jié zhōng yǒuzhuàn lún shèngwáng míng wú
名曰善持。於彼劫中，有轉輪聖王，名無
zhēngniàn zhǔ sì tiān xià yǒu yī dà chén míngyuēbǎo hǎi shì fàn
諍念，主四天下。有一大臣，名曰寶海，是梵
zhì zhǒng shàn zhī zhānxiàng shí shēng yī zǐ yǒusān shí èr xiàngyīng
志種，善知占相，時生一子，有三十二相瓔
luò qí shēn bā shí zhǒnghǎo cì dì zhuāngyán yǐ bǎi fú dé chéng jiù
珞其身，八十種好次第莊嚴，以百福德成就
yī xiàng chángguāng yī xún qí shēnyuán zú rú ní jū lú shù dì
一相，常光一尋，其身圓足如尼拘盧樹，諦
guān yī xiàng wú yǒuyàn zú dāng qí shēng shí yǒu bǎiqiānzū tiān lái
觀一相無有厭足。當其生時，有百千諸天來
gònggòngyǎng yīn wèizuò zì hào yuēbǎozàng qí hòuzhǎng dà
共供養，因為作字號，曰寶藏。其後長大，
tì chú xū fà fǎ fú chū jiā chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
剃除鬚髮法服出家，成阿耨多羅三藐三菩提，
huánhàobǎozàng rú lái yīng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì
還號寶藏如來、應、正徧知、明行足、善逝、
shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì
世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世
zūn jí zhuàn fǎ lún lìng bǎiqiān wú liàng yì nà yóu tā zhūzhòngshēng
尊。即轉法輪，令百千無量億那由他諸眾生
děng dé shēngrén tiān huò dé jiě tuō rú shì lì yì zhūtiān
等，得生人、天，或得解脫。如是利益諸天、

rén yǐ yǔ bǎiqiān yì nà yóu tā shēngwén dà zhòng gōngjìng wéi rào
人已，與百千億那由他聲聞大眾，恭敬圍繞，
cì dì yóuxíngchéng yì jù luò jiàndào yī chéng míng ān zhōu luó
次第遊行城邑聚落，漸到一城，名安周羅，
jí shì shèngwángsuǒ zhì zhī chù qù chéng bù yuǎn yǒu yī yuán lín
即是聖王所治之處。去城不遠，有一園林，
míngyuēyán fú ěr shí rú lái yǔ bǎiqiān wú liàng yì nà yóu tā shēng
名曰閻浮。爾時，如來與百千無量億那由他聲
wén dà zhòng zhǐ dùn cǐ lín
聞大眾止頓此林。

shí zhuàn lún wángwénbǎozàng fó yǔ bǎiqiān wú liàng yì nà
「時，轉輪王聞寶藏佛與百千無量億那
yóu tā dà shēngwénzhòng cì dì yóuxíng zhì yán fú lín ěr shí shèng
由他大聲聞眾，次第遊行至閻浮林。爾時，聖
wángbiànzuò shì niàn wǒ jīn dāng wǎng zhì yú fó suǒ lǐ bài wéi
王便作是念：『我今當往至於佛所，禮拜、圍
rào gòngyǎng gōngjìng zūnzhòng zàn tàn zuò shì niàn yǐ
繞、供養、恭敬、尊重、讚歎。』作是念已，
jí biàn zì yǐ shèngwángshén lì yǔ wú liàng dà zhòngqiánhòuwéirào
即便自以聖王神力，與無量大眾前後圍繞，
chū ān zhōu luó chéng xiàngyán fú lín jì zhì lín wài rú fǎ xià chē
出安周羅城，向閻浮林。既至林外，如法下車，
bù zhì fó suǒ dào yǐ tóu miàn lǐ zú yòurào sān zā quèzuò yī
步至佛所。到已，頭面禮足，右繞三匝，却坐一
miàn
面。

shànnán zǐ ěr shí bǎozàngduōtuó ā qié dù ā luó
「善男子！爾時，寶藏多陀阿伽度、阿羅
hē sānmiǎosān fó tuó jí wèishèngwángshuō yú zhèng fǎ yǐ zhǒng
訶、三藐三佛陀，即為聖王說於正法，以種
zhǒngfāngbiàn shì jiào lì xǐ shuō shì fǎ yǐ mò rán ér zhǐ shí
種方便，示教利喜。說是法已，默然而止。時，
zhuàn lún wángbiàncóngzuò qǐ cháng guì chāshǒu qián bó fó yán
轉輪王便從坐起，長跪叉手，前白佛言：
wéiyuàn rú lái jí zhū shèngzhòng yú sānyuèzhōng shòu wǒ gòng
『唯願如來及諸聖眾，於三月中，受我供
yǎng yī bèi yǐn shí wò jù tāngyào
養衣被、飲食、卧具、湯藥。』

shànnán zǐ bǐ shí rú lái mò rán xǔ zhī shí wáng jí zhī
「善男子！彼時如來默然許之。時王即知
fó yǐ xǔ kě tóu miàn zuò lǐ rào fó sān zā huān xǐ ér qù
佛已許可，頭面作禮，繞佛三匝，歡喜而去。
shí zhuàn lún wáng gào zhū xiǎo wáng dà chén rén mín jí qí juàn shǔ
時，轉輪王告諸小王、大臣、人民及其眷屬，
zuò rú shì yán rǔ děng zhī fǒu wǒ jīn yǐ qǐng bǎo zàng rú lái jí
作如是言：『汝等知不？我今已請寶藏如來及
qí dà zhòng zhōng jìng sān yuè fèng zhū suǒ ān zì wǒ suǒ yòng ài zhòng
其大眾，終竟三月，奉諸所安。自我所用愛重
zhī wù zhū gòng yǎng jù tóng shǐ pú zòng wǒ jīn xī shě yǐ fèng
之物，諸供養具、僮使僕從，我今悉捨，以奉
shī fó jí zhū shèng zhòng rǔ děng jīn zhě yì dāng rú shì shě suǒ zhòng
施佛及諸聖眾。汝等今者亦當如是捨所重
wù zhū gòng yǎng jù tóng shǐ pú zòng yǐ fèng shī fó jí zhū shèng
物，諸供養具、僮使僕從，以奉施佛及諸聖
zhòng zhū rén wén yǐ jí biàn shòu jiào huān xǐ fèng xíng
眾。』諸人聞已，即便受教，歡喜奉行。

shí zhǔ bǎo chén yú yán fú lín zhōng yǐ chún jīn wéi dì
「時，主寶臣於閻浮林中，以純金為地，
yú qí dì shàng zuò qī bǎo lóu qí lóu sì mén qī bǎo suǒ chéng
於其地上，作七寶樓，其樓四門七寶所成。
qī bǎo háng shù qí shù jiē xuán bǎo yī yīng luò zhǒng zhǒng zhēn zhū
七寶行樹，其樹皆懸寶衣瓔珞，種種真珠、
miào hǎo bǎo gài jí zhū bǎo qì yǐ yòng zhuāng yán fù yǒu zhū xiāng miào
妙好寶蓋及諸寶器以用莊嚴。復有諸香、妙
bǎo huā guǒ yǐ zhuāng jiào shù sàn zhǒng zhǒng huā wǎn yán zēng kuàng
寶、華果以莊校¹⁴⁹樹，散種種華，綰縵繒纒，
yǐ wéi fū jù xuán zhū zēng fān shèng wáng jīn lún yú lóu guān qián xuán
以為敷具，懸諸繒旛。聖王金輪於樓觀前懸
chǔ xū kōng qù dì qī chǐ lìng bái xiàng bǎo zài rú lái hòu chí qī
處虛空，去地七尺。令白象寶在如來後，持七
bǎo shù qí shù fù yǒu zhēn zhū zēng bó zhǒng zhǒng yīng luò yǐ yòng
寶樹，其樹復有真珠繒帛，種種瓔珞以用
zhuāng jiào qí shàng fù yǒu qī bǎo miào gài shǐ yù nǚ bǎo yú rú lái
莊校，其上復有七寶妙蓋。使玉女寶於如來

¹⁴⁹ 大正藏：莊校

qián mó niú tóuzhāntán jí hēi chénshuǐyòngsàn fó shàng yǐ mó ní
前，磨牛頭栴檀及黑沈水用散佛上。以摩尼
zhūbǎo zhì yú fó qián bǎozhū jīn lúnwángguāng wēimiào cháng
珠寶置於佛前，寶珠、金輪王光¹⁵⁰微妙，常
míngbiàn mǎnyán fú tán lín zhòu yè wú yì bǎozàng rú lái chángshēn
明徧滿閻浮檀林，晝夜無異。寶藏如來常身
guāngmíng wēimiào qīngjìng biàn mǎnsānqiān dà qiān shì jiè yǐ niú
光明，微妙清淨，徧滿三千大千世界。以牛
tóuzhāntán wéi yī yī shēngwén zuò zhū chuáng tà yī yī chuángbiān
頭栴檀為一一聲聞作諸牀檣，一一牀邊
niú tóuzhāntán yǐ wéi jǐ dèng¹⁵¹ yī yī zuò hòuyǒu bái xiàngbǎo chí
牛頭栴檀以為几凳。一一座後有白象寶，持
qī bǎoshù zhǒngzhǒng zhuāngyán yì rú rú lái yī yī zuò qiányǒu yù
七寶樹，種種莊嚴亦如如來。一一座前有玉
nǚ bǎo mó niú tóuzhāntán jí hēi chénshuǐsàn yǐ gòngyǎng yú cǐ yī
女寶，磨牛頭栴檀及黑沈水散以供養。於此一
yī shēngwén zuò qián gè gè ān zhì mó ní bǎozhū qí yuán lín zhōng
一聲聞座前，各各安置摩尼寶珠。其園林中，
zuò zhǒngzhǒng jì yuè¹⁵² qí yuán wàibiān yǒu sì bīngbǎo zhōu zā
作種種伎樂；其園外邊，有四兵寶，周帀
wéirào
圍繞。

shànnán zǐ shí zhuàn lúnwángqīngdàn chūchéng xiàng yú
「善男子！時，轉輪王清旦出城，向於
fó suǒ jì zhì lín wài rú fǎ xià chē bù zhì fó suǒ zhì fó suǒ
佛所，既至林外，如法下車，步至佛所。至佛所
yǐ tóumiàn lǐ zú yòurào sān zā zì xíngzǎoshuǐ shǒu zì zhēn
已，頭面禮足，右繞三帀，自行澡水，手自斟
zhuóshàng miào yáo shàn¹⁵³ fó jí dà zhòng yǐn shí yǐ qì shě bō
酌上妙餽饌。佛及大眾，飲食已訖，捨鉢
shù kǒu shí zhuàn lúnwángshǒu zhí bǎoshàn yǐ shān rú lái jí yī
漱口。時，轉輪王手執寶扇，以扇如來及一
yī shēngwén shí wángqiān zǐ jí bā wàn sì qiān zhū xiǎowángděng
一聲聞。時，王千子及八萬四千諸小王等，

¹⁵⁰ 大正藏：金輪二光

¹⁵¹ 大正藏：机凳

¹⁵² 大正藏：伎樂

¹⁵³ 大正藏：餽饌

xī jiē gòngyǎng yī yī shēngwén rú zhuàn lún wánggòngyǎng shì zūn
悉皆供養一一聲聞，如轉輪王供養世尊。
xún yú shí hòu yǒu bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā zhòngshēng rù yán fú
尋於食後，有百千無量億那由他眾生入閻浮
lín yú rú lái suǒ tīngshòuzhèng fǎ
林，於如來所，聽受正法。

ěr shí xū kōngzhōngyǒu bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā zhū
「爾時，虛空中有百千無量億那由他諸
tiān sàn zhū tiānhuā zuò tiān jì yuè yǐ gòngyǎng fó shì shí
天，散諸天華，作天妓樂，以供養佛。是時，
xū kōngzhōngyǒutiān yī yīng luò zhǒngzhǒngbǎo gài ér zì huí zhuǎn
虛空中有天衣、瓔珞、種種寶蓋而自迴轉。
fù yǒu sì wànqīng yī yè chā yú zhāntán lín qǔ niú tóuzhāntán wèi
復有四萬青衣夜叉，於梅檀林取牛頭梅檀，為
fó dà zhòng rán huǒ shú shí shí zhuàn lún wáng qí yè yú fó jí dà
佛大眾然火熟食。時，轉輪王其夜於佛及大
zhòng qián rán bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā dēng
眾前，然百千無量億那由他燈。

shàn nán zǐ shí zhuàn lún wáng dǐng dài yī dēng jiān hè
「善男子！時，轉輪王頂戴一燈，肩荷
èr dēng zuǒ yòu shǒu zhōng zhí chí sì dēng qí èr xī shàng gè zhì yī
二燈，左右手中執持四燈，其二膝上各置一
dēng liǎng zú fū shàng yì gè yī dēng rú shì jìng yè gòngyǎng rú lái
燈，兩足趺上亦各一燈，如是竟夜供養如來。
fó shén lì gù shēn xīn kuài lè wú yǒu pí jí pì rú bǐ qiū rù dì
佛神力故，身心快樂，無有疲極，譬如比丘入第
sān chán zhuàn lún shèng wáng suǒ shòu kuài lè yì fù rú shì rú shì
三禪，轉輪聖王所受快樂，亦復如是。如是
gòngyǎng zhōng jìng sān yuè shí wáng qiān zǐ jí bā wàn sì qiān zhū xiǎo
供養終竟三月。時，王千子及八萬四千諸小
wáng děng bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā zhòng yì yǐ miào shí gòng
王等，百千無量億那由他眾，亦以妙食供
yǎng yī yī zhū shēng wén děng yì rú shèng wáng suǒ shí yáo shàn yì
養一一諸聲聞等，亦如聖王所食餽饌，亦
mǎn sān yuè qí yù nǚ bǎo yì yǐ zhǒng zhǒng huā xiāng gòngyǎng rú
滿三月。其玉女寶，亦以種種華香供養，如
zhuàn lún wáng gòngyǎng yú fó děng wú chā bié qí yú zhòngshēng
轉輪王供養於佛，等無差別。其餘眾生，

huāxiānggòngyǎng yì rú yù nǚ gòngyǎngshēngwén wú yǒu yì yě
華香供養，亦如玉女供養聲聞，無有異也。

shànnán zǐ shí zhuàn lún wángguò sānyuè yǐ yǐ zhǔzàng
「善男子！時，轉輪王過三月已，以主藏

bǎochéngòngshàng rú lái yán fú tán jīn zuòlóngtóuyīng bā wàn sì qiān
寶臣貢上如來閻浮檀金作龍頭瓔，八萬四千

shàng jīn lún bǎo bái xiàng gàn mǎ mó ní zhū bǎo miào hǎo huǒ zhū
上金輪寶、白象紺馬、摩尼珠寶、妙好火珠、

zhǔzàng chén bǎo zhǔ sì bīng bǎo zhū xiǎo wáng děng ān zhōu luó chéng
主藏臣寶、主四兵寶、諸小王等安周羅城

zhū xiǎo chéng yì qī bǎo yī shù miào bǎo huā jù zhǒng zhǒng bǎo gài
諸小城邑、七寶衣樹、妙寶華聚、種種寶蓋、

zhuàn lún shèng wáng suǒ zhuó miào yī zhǒng zhǒng huā mán shàng miào yīng
轉輪聖王所著妙衣、種種華鬘、上妙瓔

luò qī bǎo miào chē zhǒng zhǒng bǎo chuáng qī bǎo tóu mù jiāo
珞、七寶妙車、種種寶牀、七寶頭目、交

luò bǎo wǎng¹⁵⁴ yán fú jīn suǒ bǎo zhēn zhū guàn shàng miào lǚ xǐ
絡寶網¹⁵⁴、閻浮金鎖、寶真珠貫、上妙履屣、

wǎn yán yīn rù¹⁵⁵ wēi miào jī dèng qī bǎo qì wù zhōng gǔ jì yuè
統縵茵褥¹⁵⁵、微妙几凳、七寶器物、鐘鼓妓樂、

bǎo líng kē bèi yuán lín chuáng fān¹⁵⁶ bǎo guān¹⁵⁷ dēng zhú qī bǎo
寶鈴珂貝、園林幢幡¹⁵⁶、寶罐¹⁵⁷燈燭、七寶

niǎo shòu zá cè miào shàn zhǒng zhǒng zhū yào rú shì děng wù gè bā
鳥獸、雜廁妙扇、種種諸藥，如是等物各八

wàn sì qiān yǐ yòng fèng shī fó jí shèng zhòng zuò shì shī yǐ bó
萬四千，以用奉施佛及聖眾。作是施已，白

fó yán shì zūn wǒ guó duō shì yǒu zhū bù jí jīn wǒ huǐ guò
佛言：『世尊！我國多事，有諸不及，今我悔過。

wéi yuàn rú lái jiǔ zhù cǐ guó¹⁵⁸ fù dāng lìng wǒ shuò dé wǎng lái
唯願如來，久住此國¹⁵⁸，復當令我數得往來，

lǐ bài wéi rào¹⁵⁹ gōng jìng gòng yǎng zūn zhòng zàn tàn
禮拜圍繞¹⁵⁹，恭敬供養，尊重讚歎。』

¹⁵⁴ 大正藏：授絡寶網

¹⁵⁵ 大正藏：蓐

¹⁵⁶ 大正藏：幡

¹⁵⁷ 大正藏：灌

¹⁵⁸ 大正藏：園

¹⁵⁹ 大正藏：遶

bǐ wángzhū zǐ zài fó qiánzuò yī yī wáng zǐ fù gè
「彼王諸子，在佛前坐，一一王子，復各
qǐng fó jí bǐ qiū sēng zhōngjìng sānyuè fèngzhū suǒ ān wéiyuàn xǔ
請佛及比丘僧，終竟三月，奉諸所安，唯願許
kě ěr shí rú lái mò rán xǔ zhī shí zhuàn lún wáng yǐ zhī rú
可。爾時，如來默然許之。時，轉輪王已知如
lái shòuzhū zǐ qǐng tóu miàn lǐ fó jí bǐ qiū sēng yòu rào sān zā
來受諸子請，頭面禮佛及比丘僧，右繞三帀，
huān xǐ ér qù
歡喜而去。

shànnán zǐ shí wángqiān zǐ dì yī tài zǐ míngyuē bú
「善男子！時，王千子第一太子，名曰不
shùn zhōngjìng sānyuè gòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēng fèngzhū suǒ
眴，終竟三月，供養如來及比丘僧，奉諸所
ān yī rú shèngwáng shí zhuàn lún wáng rì zhì fó suǒ zhān dǔ
安，一如聖王。時，轉輪王日至佛所，瞻覩
zūnyán jí bǐ qiū sēng tīngshòumiào fǎ
尊顏及比丘僧，聽受妙法。

shànnán zǐ ěr shí dà chén bǎo hǎi fàn zhì zhōubiàndào
「善男子！爾時，大臣寶海梵志，周徧到
yú yán fú tí nèi nán zǐ nǚ rén tóngnántóng nǚ yī qiè rén suǒ qǐ
於閻浮提內，男子女人、童男童女一切人所，乞
qiú suǒ xū ěr shí fàn zhì xiānyào shī zhǔ rǔ jīn ruò néng guī yī
求所須。爾時，梵志先要施主：『汝今若能歸依
sānbǎo fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn zhě rán hòu nǎi dāng
三寶，發阿耨多羅三藐三菩提心者，然後乃當
shòu rǔ suǒ shī shí yán fú tí yī qiè zhòngshēng qí zhōng nǎi zhì
受汝所施。』時，閻浮提一切眾生，其中乃至
wú yǒu yī rén bù cóng fàn zhì shòusān guī yī fā ā nòuduō luó sān
無有一人，不從梵志受三歸依，發阿耨多羅三
miǎosān pú tí xīn zhě jì lìng zhū rén shòujiào jiè yǐ jí biànshòu
藐三菩提心者。既令諸人受教戒¹⁶⁰已，即便受
qí suǒ shī zhī wù ěr shí fàn zhì lìng bǎiqiān yì wú liàng zhòngshēng zhù
其所施之物。爾時，梵志令百千億無量眾生住
sān fú chù jí fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
三福處，及發阿耨多羅三藐三菩提心。

tài zǐ bú shùngòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēng jìng sānyuè yǐ
「太子不眴 供 養 如來及比丘僧，竟三月已，
suǒ fèng dá chèn bā wàn sì qiān jīn lóng tóu yīng wéi wú shèng wáng
所奉達¹⁶¹ 嚬，八萬四千金龍頭瓔，唯無 聖 王
jīn lún bái xiàng gān mǎ yù nǚ zàng chén zhǔ bīng mó ní
金輪、白象、紺馬、玉女、藏 臣、主兵、摩尼
bǎo zhū qí yú suǒ yǒu jīn lún xiàng mǎ miào hǎo huǒ zhū tóng nán tóng
寶珠，其餘所有金輪象馬、妙好火珠、童男童
nǚ qī bǎo yī shù qī bǎo huā jù zhǒng zhǒng bǎo gài wēi miào
女、七寶衣樹、七寶華聚、種 種 寶蓋、微妙
yī fú zhǒng zhǒng huā mán shàng miào yīng luò qī bǎo miào chē
衣服、種 種 華鬘、上 妙¹⁶² 瓔珞、七寶妙車、
zhǒng zhǒng bǎo chuáng qī bǎo tóu mù jiāo luò bǎo wǎng yán fú jīn
種 種 寶牀、七寶頭目、交絡寶網、閻浮金
suǒ bǎo zhēn zhū guàn shàng miào lǚ xǐ wǎn yán yīn rù wēi miào
鎖、寶真珠貫、上 妙履屣、統縊茵蓐、微妙
jī dèng qī bǎo qì wù zhōng gǔ jì yuè bǎo líng kē bèi yuán lín
几凳、七寶器物、鐘 鼓妓樂、寶鈴珂貝、園林
chuáng fān bǎo guān dēng zhú qī bǎo niǎo shòu zá cè miào shàn
幢 旛、寶罐 燈燭、七寶鳥獸、雜廁妙扇、
zhǒng zhǒng zhū yào rú shì děng wù gè bā wàn sì qiān yǐ fèng xiàn
種 種 諸藥，如是等物，各八萬四千，以奉獻
fó jí bǐ qiū sēng zuò shì shī yǐ bó fó yán shì zūn suǒ yǒu
佛及比丘僧。作是施已，白佛言：『世尊！所有
bù jí jīn rì huǐ guò
不及，今日悔過。』

shí dì èr wáng zǐ míng yuē ní mó zhōng jìng sānyuè gòng
「時，第二王子名曰尼摩，終 竟三月，供
yǎng rú lái jí bǐ qiū sēng rú bú shùn tài zǐ suǒ fèng dá chèn rú
養 如來及比丘僧，如不眴太子所奉達 嚬，如
shàng suǒ shuō dì sān wáng zǐ míng yuē wáng zhòng dì sì wáng zǐ míng
上所說。第三王子名曰王 眾，第四王子名
néng qié luó dì wǔ wáng zǐ míng yuē wú suǒ wèi dì liù wáng zǐ
能伽羅¹⁶³，第五王子名曰無所畏¹⁶⁴，第六王子

¹⁶¹ 大正藏：嚬

¹⁶² 大正藏：上好

¹⁶³ 大正藏：能伽羅

¹⁶⁴ 大正藏：名無所畏

míngyuē xū kōng dì qī wáng zǐ míngyuēshàn bì dì bā wáng zǐ míng
名曰虛空，第七王子名曰善臂，第八王子名
yuēmǐn tú dì jiǔ wáng zǐ míngyuē mì sū dì shí wáng zǐ míngyuē rú
曰泯圖，第九王子名曰蜜蘇，第十王子名曰濡
xīn shí yī wáng zǐ míngméngqié nú shí èr wáng zǐ míngmóchūmǎn
心，十一王子名 曹伽奴，十二王子名摩樛滿，
shí sānwáng zǐ míngmó nú mō shí sì wáng zǐ míngmócuō lù mǎn ¹⁶⁵
十三王子名摩奴摸，十四王子名摩磋鹿滿¹⁶⁵，
shí wǔ wáng zǐ míngmóshé nú shí liù wáng zǐ míngyuē wú gòu shí qī
十五王子名摩闍奴，十六王子名曰無垢，十七
wáng zǐ míng ā shémǎn shí bā wáng zǐ míngyuē wú quē shí jiǔ wáng
王子名阿闍滿，十八王子名曰無缺，十九王
zǐ míngyuē yì yún èr shí wáng zǐ míng yīn tuó luó èr shí yī míng ní
子名曰義雲，二十王子名因陀羅，二十一名尼
pó lú èr shí èr míng ní qié shū ¹⁶⁶ èr shí sānmíngyuēyuèniàn èr
婆盧，二十二名尼伽殊¹⁶⁶，二十三名曰月念，二
shí sì míngyuē rì niàn èr shí wǔ míngyuēwángniàn èr shí liù míng jīn
十四名曰日念，二十五名曰王念，二十六名金
gāngniàn èr shí qī míng rěn rǔ niàn èr shí bā míngyuēzhùniàn èr
剛念，二十七名忍辱念，二十八名曰住念，二
shí jiǔ míngyuēyuǎnniàn sān shí míngyuēbǎoniàn sān shí yī míng luó hóu
十九名曰遠念，三十名曰寶念，三十一名羅睺，
sān shí èr míng luó hóu lì sān shí sānmíng luó hóu zhì duō luó sān shí sì
三十二名羅睺力，三十三名羅睺質多羅，三十四
míng luó mó zhì duō luó sān shí wǔ míngyuēguó cái sān shí liù míngyuē
名羅摩質多羅，三十五名曰國財，三十六名曰
yù zhuǎn sān shí qī míng lán tuó mǎn sān shí bā míng luó chà lú sū
欲轉，三十七名蘭陀滿，三十八名羅刹盧蘇，
sān shí jiǔ míng luó yē shū sì shí míng yán mó ¹⁶⁷ sì shí yī míng yè pó
三十九名羅耶輸，四十名炎磨¹⁶⁷，四十一名夜婆
mǎn sì shí èr míng yè shé lú sì shí sānmíng yè mó qū sì shí
滿，四十二名夜闍盧，四十三名夜磨區，四十
sì míng yè duòshū sì shí wǔ míng yè pō nú sì shí liù míng yè suō
四名夜墮殊，四十五名夜頗奴，四十六名夜娑

¹⁶⁵ 大正藏：名摩嗟麤滿

¹⁶⁶ 大正藏：尼伽珠

¹⁶⁷ 大正藏：炎摩

nú sì shí qī míng nán mó zhū dì sì shí bā míng ā lán zhē nú rú
奴，四十七名南摩珠帝，四十八名阿藍遮奴，如
shì děng shèng wáng qiān zǐ gè gè sān yuè gòng yǎng rú lái jí bǐ qiū
是等聖王千子，各各三月，供養如來及比丘
sēng yī qiè suǒ xū yī fú yǐn shí wò jù yī yào yì fù jiē
僧，一切所須衣服、飲食、卧具、醫藥，亦復皆
rú dì yī tài zǐ suǒ fèng dá chèn zhǒng zhǒng zhī wù yì fù gè gè
如第一太子，所奉達嚩種種之物，亦復各各
bā wàn sì qiān yīn qí suǒ shī gè gè fā xīn huò yuàn dāo lì tiān wáng
八萬四千。因其所施各各發心，或願忉利天王，
huò qiú fàn wáng huò qiú mó wáng huò qiú zhuàn lún shèng wáng huò yuàn
或求梵王，或求魔王，或求轉輪聖王，或願
dà fù huò qiú shēng wén shì zhū wáng zǐ qí zhōng nǎi zhì shàng wú
大富，或求聲聞，是諸王子，其中乃至尚無
yī rén qiú yú yuán jué kuàng qiú dà shèng shí zhuàn lún wáng yīn bù
一人求於緣覺，況求大乘？時，轉輪王因布
shī gù ér fù huán qiú zhuàn lún wáng wèi shì shí shèng wáng jí qí
施故，而復還求轉輪王位。是時，聖王及其
qiān zǐ rú shì gòng yǎng mǎn èr bǎi wǔ shí suì gè gè xiàng fó jí bǐ
千子，如是供養滿二百五十歲，各各向佛及比
qiū sēng huǐ zhū bù jí
丘僧悔諸不及。

shàn nán zǐ shí bǎo hǎi fàn zhì xún wǎng fó suǒ ér bó
「善男子！時，寶海梵志尋往佛所，而白
fó yán wéi yuàn rú lái jí bǐ qiū sēng mǎn qī suì zhōng shòu wǒ
佛言：『唯願如來及比丘僧，滿七歲中，受我
gòng yǎng yī fú yǐn shí wò jù yī yào ěr shí rú lái mò
供養衣服、飲食、卧具、醫藥。』爾時，如來默
rán xǔ kě shòu fàn zhì qǐng shàn nán zǐ ěr shí fàn zhì gòng yǎng
然許可，受梵志請。善男子！爾時，梵志供養
rú lái jí bǐ qiū sēng suǒ xū zhī wù yì rú shèng wáng zhī suǒ gòng yǎng
如來及比丘僧所須之物，亦如聖王之所供養。
shàn nán zǐ bǎo hǎi fàn zhì fù yú hòu shí zuò rú shì niàn wǒ jīn
善男子！寶海梵志復於後時，作如是念：『我今
yǐ lìng bǎi qiān yì nà yóu tā zhòng shēng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān
已令百千億那由他眾生，發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn rán wǒ bù zhī zhuàn lún shèng wáng suǒ yuàn hé děng wéi
菩提心，然我不知轉輪聖王所願何等？為

yuànrénwáng tiānwáng shēngwén yuánjué wèiqiú ānòuduō
願人王？天王？聲聞？緣覺？為求阿耨多
luósānmiǎosān pútí ruòwǒláishì bìchéng ānòuduōluósānmiǎo
羅三藐三菩提？若我來世必成阿耨多羅三藐
sānpútí dùwèidùzhě jiěwèijiězhě wèilí shēnglǎobìng sǐ
三菩提，度未度者；解未解者；未離生老病死
yōubēikǔnǎo xīlìngdé lí wèimièdùzhě lìngdémièdù dìng
憂悲苦惱，悉令得離；未滅度者，令得滅度。定
rúshìzhě wǒyúyèwò dāngyǒuzhūtiān mófàn zhūlóng jí
如是者，我於夜卧，當有諸天、魔、梵，諸龍及
yèchāděng zhūfóshìzūn shēngwénshāmén póluóménděng
夜叉等，諸佛世尊、聲聞沙門、婆羅門等，
wèiwǒxiànmèngshuō cǐshèngwáng zhīsuǒzhì qiú wèiqiú rénwáng
為我現夢說此聖王之所志求，為求人王？
wèiqiútiānwáng wèiqiúshēngwén pìzhīfóshèng ānòuduōluó
為求天王？為求聲聞、辟支佛乘、阿耨多羅
sānmiǎosān pútí yé
三藐三菩提耶？』

shànnánzǐ shí bǎohǎifànzhì yúshuìmiánzhōngjiànyǒu
「善男子！時，寶海梵志於睡眠中見有
guāngmíng yīncǐguānggù jíjiànshífāng rúhéngshāděngzhūshì
光明，因此光故，即見十方如恒河沙等諸世
jièzhōngzàizàichùchùzhūfóshìzūn bǐzhūshìzūn gègèyáo yǐmiào
界中在在處處諸佛世尊。彼諸世尊各各遙以妙
hǎoliánhuā¹⁶⁸ yǔcǐfànzhì qíhuāwēimiào yínjīngjīnyè liú
好蓮華¹⁶⁸，與此梵志。其華微妙，銀莖金葉，瑠
líwéixū mǎnǎowéiróng gèyú¹⁶⁹ huātáijiàn rìlúnxiàng yú rì
璃為鬚，碼瑙為茸，各於¹⁶⁹華臺見日輪像，於日
lúnshàng gègèxīyǒu qībǎomiào gài yīyī rìlún gègèjiēchūliù
輪上各各悉有七寶妙蓋，一一日輪各各皆出六
shíyìguāng shìzhūguāngmíngjiē xīlái rùfànzhìkǒuzhōng zìjiàn
十億光，是諸光明皆悉來入梵志口中。自見
qíshēnmǎnqiānyóuxún jìngwúgòuhuì pìrú míngjìng jiànqífù
其身滿千由旬，淨無垢穢，譬如明鏡。見其腹
nèiyǒuliù shíyì nà yóutā bǎiqiānpú sà zàiliánhuāshàng jiéjiā
內有六十億那由他百千菩薩，在蓮華上，結跏

¹⁶⁸ 大正藏：微妙好華

¹⁶⁹ 大正藏：其

fū zuò sānmèizhèngshòu fù jiàn rì mánwéirào qí shēn yú zhūhuā
跌坐，三昧正受。復見日鬘圍繞其身，於諸華
zhōngchūzhū jì yuè yú yú tiānyuè shànnán zǐ ěr shí fàn zhì
中出諸妓樂，踰於天樂。善男子！爾時，梵志
yòujiàn qí wáng xuè wū qí shēn sì fāng chí zǒu miànshǒu sì zhū
又見其王，血污其身，四方馳走，面首似猪，
dànzhǒngzhǒngchóng jì dànchóng yǐ zuò yī lán shù xià yǒu wú liàng
噉種種蟲。既噉蟲已，坐伊蘭樹下，有無量
zhòngshēng lái shí qí shēn wéiyǒu gǔ suǒ shě gǔ suǒ yǐ shuòshuò
眾生來食其身，唯有骨鎖。捨骨鎖已，數數
shòushēn yì fù rú shì yú shì fù jiàn zhūwáng zǐ děng huòzuò zhū
受身，亦復如是。於是復見諸王子等，或作猪
miàn huòzuòxiàngmiàn huòshuǐniú miàn huò shī zǐ miàn huò hú
面，或作象面，或水牛面，或師子面，或狐
lángbàomiàn huò mí hóumiàn yǐ xuè wū shēn yì gè jiē dàn wú liàng
狼豹面，或獼猴面，以血污身，亦各皆噉無量
zhòngshēng zuò yī lán shù xià fù yǒu wú liàngzhòngshēng lái shí qí
眾生，坐伊蘭樹下，復有無量眾生來食其
shēn nǎi zhì gǔ suǒ lí gǔ suǒ yǐ shuòshuòshòushēn yì fù rú
身，乃至骨鎖，離骨鎖已，數數受身，亦復如
shì huòjiàn wáng zǐ xū mǎn nà huā yǐ zuò yīng luò zǎi xiǎo bì chē
是。或見王子須曼那華以作瓔珞，載小弊車，
jià yǐ shuǐ niú cóng bú zhèngdàonánxiàng chí zǒu fù jiàn sì tiān dà
駕以水牛，從不正道南向馳走。復見四天大
wáng shì tí huán yīn dà fàn tiān wáng lái xū mǎn nà huā yǐ zuò yīng luò
王、釋提桓因、大梵天王來須曼那華以作瓔珞，
zǎi xiǎo bì chē jià yǐ shuǐ niú cóng bú zhèngdàonánxiàng chí zǒu fù
載小弊車，駕以水牛，從不正道南向馳走。復
jiàn sì tiān dà wáng shì tí huán yīn dà fàn tiān wáng lái zhì qí suǒ
見四天大王、釋提桓因、大梵天王來至其所，
gào fàn zhì yán rǔ jīn sì biānsuǒ yǒu lián huā yīng xiān qǔ yī huā
告梵志言：『汝今四邊所有蓮華，應先取一華，
yǔ zhuàn lún wáng yī yī wáng zǐ gè yǔ yī huā qí yú zhū huā
與轉輪王；一一王子，各與一華；其餘諸華，
yǔ zhū xiǎo wáng cì yǔ rǔ zǐ bìng jí yú rén fàn zhì dé wén rú shì
與諸小王，次與汝子并及餘人。』梵志得聞如是
yǔ yǐ jí rú qí yán xī qǔ fù zhī rú shì mèng yǐ hū rán ér
語已，即如其言，悉取賦之。如是夢已，忽然而

wù cóng wò qǐ zuò yì niàn mèng zhōng suǒ jiàn zhū shì xún shí dé zhī
寤，從卧起坐，憶念夢中所見諸事，尋時得知
zhuàn lún shèng wáng suǒ yuàn bēi xià ài yào shēng sǐ tān zhuó shì lè
轉輪聖王所願卑下，愛樂生死，貪著世樂。

wǒ jīn fù zhī zhū wáng zǐ zhōng huò yǒu suǒ yuàn bēi xiǎo xià liè yǐ
『我今復知，諸王子中或有所願卑小下劣，以
zhū wáng zǐ yǒu fā xīn qiú shēng wén shèng zhě gù wǒ mèng jiàn xū mǎn
諸王子有發心求聲聞乘者故，我夢見須曼
nà huā yǐ zuò yīng luò zǎi shuǐ niú chē yú bú zhèng dào nán xiàng chí zǒu
那華以作瓔珞，載水牛車於不正道南向馳走。

wǒ hé yuán gù zuó yè mèng zhōng jiàn dà guāng míng jí jiàn shí fāng wú
我何緣故，昨夜夢中見大光明，及見十方無
liàng shì jiè zài zài chù chù zhū fó shì zūn yǐ wǒ xiān jiào quàn 170
量世界，在在處處諸佛世尊？以我先教勸¹⁷⁰閻

fú tí nèi wú liàng zhòng shēng xī lìng ān zhù sān fú chù gù shì gù yú
浮提內無量眾生，悉令安住三福處故，是故於
mèng dé jiàn guāng míng jí jiàn shí fāng wú liàng shì jiè zài zài chù chù
夢得見光明，及見十方無量世界，在在處處

zhū fó shì zūn yǐ wǒ jiào quàn 171 yán fú tí nèi yī qiè zhòng shēng fā
諸佛世尊。以我教勸¹⁷¹閻浮提內一切眾生，發

ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn qǐng bǎo zàng fó jí bǐ qiū sēng
阿耨多羅三藐三菩提心；請寶藏佛及比丘僧，
zú mǎn qī suì fèng zhū suǒ ān shì yǐ mèng zhōng jiàn shí fāng zhū fó yǔ
足滿七歲，奉諸所安，是以夢中見十方諸佛與

wǒ lián huā yǐ wǒ fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn gù shì yǐ
我蓮華。以我發阿耨多羅三藐三菩提心故，是以
mèng zhōng jiàn 172 shí fāng zhū fó yǔ wǒ bǎo gài rú wǒ suǒ jiàn lián huā tái
夢中見¹⁷²十方諸佛與我寶蓋。如我所見蓮華臺

zhōng jiàn rì lún xiàng yǒu wú liàng guāng míng rù wǒ kǒu zhōng jí jiàn dà
中見日輪像，有無量光明入我口中，及見大
shēn mǎn qiān yóu xún qī bǎo gài shàng yǐ rì wéi shì jí jiàn fù nèi 173
身滿千由旬，七寶蓋上以日為飾，及見腹內¹⁷³

yǒu liù shí yì bǎi qiān pú sà zài lián huā shàng jié jiā fū zuò sān
有六十億百千菩薩，在蓮華上，結跏趺坐，三

¹⁷⁰ 大正藏：教

¹⁷¹ 大正藏：教勅

¹⁷² 大正藏：夢夢見

¹⁷³ 大正藏：腹中

mèizhèngshòu shí fàn tiānwáng suǒ kě jiào chì fù zhū lián huā rú shì
昧正受。時梵天王所可教勅賦諸蓮華，如是
děngmèng fēi wǒ suǒ jiě wéiyǒu rú lái nǎi néng jiě zhī wǒ jīn dāng
等夢，非我所解，唯有如來乃能解之，我今當
wǎng zhì shì zūn suǒ wèn qí suǒ yǐ hé yīn yuán gù jiàn shì zhū shì
往至世尊所，問其所以。何因緣故見是諸事？』

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì guò yè qīngdàn jí zhì fó
「善男子！爾時，寶海梵志過夜清旦即至佛
suǒ yǐn shí yǐ bàn zì xíng zǎoshuǐ shǒu zì zhēn zhuó shàng miào yáo
所，飲食已¹⁷⁴辦，自行澡水，手自斟酌上妙餚
shàn shí yǐ xíng shuǐ shōu jǔ bō qì jí yú yī miàn zuò bēi xiǎo chuáng
饈。食已行水收舉鉢訖，即於一面，坐卑小牀，
yù tīng miào fǎ ěr shí shèng wáng jí qí qiān zǐ wú liàng wú biān
欲聽妙法。爾時，聖王及其千子、無量無邊
bǎi qiān dà zhòng chū ān zhōu luó chéng gōng jìng wéi rào xiàng yán fú
百千大眾，出安周羅城，恭敬圍繞，向閻浮
yuán dào yuán wài yǐ rú fǎ xià chē bù zhì fó suǒ tóu miàn lǐ
園，到園外已，如法下車，步至佛所，頭面禮
fó jí bǐ qiū sēng zài fó qián zuò wèi yù tīng fǎ ěr shí fàn zhì
佛及比丘僧，在佛前坐，為欲聽法。爾時，梵志
rú mèng zhōng suǒ jiàn jù xiàng fó shuō
如夢中所見具向佛說。

fó gào fàn zhì rǔ mèng suǒ jiàn yǒu dà guāng míng shí fāng
「佛告梵志：『汝夢所見有大光明，十方
wú liàng rú héng hé shā děng zhū shì jiè zhōng zài zài chù chù zhū fó shì
無量如恒河沙等諸世界中，在在處處諸佛世
zūn yǔ rǔ lián huā yú huā tái zhōng yǒu rì lún xiàng dà guāng rù kǒu
尊與汝蓮華，於華臺中有日輪像，大光入口，
yǐ rǔ xiān yú èr bǎi wǔ shí nián zhōng jiào yán fú tí nèi wú liàng zhòng
以汝先於二百五十年中，教閻浮提內無量眾
shēng lìng zhù sān fú chù fù lìng wú liàng zhòng shēng fā ā nòu duō luó
生，令住三福處，復令無量眾生發阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí xīn yú jīn fù zuò rú shì dà shī gòng yǎng rú lái
三藐三菩提心。於今復作如是大施，供養如來
jí bǐ qiū sēng yǐ shì gù shí fāng zhū fó shòu rǔ ā nòu duō luó sān miǎo
及比丘僧，以是故十方諸佛授汝阿耨多羅三藐

¹⁷⁴ 大正藏：以

sān pú tí jì shí fāng rú héng hé shā děng zhū fó shì zūn xiàn zài shuō
三菩提記，十方如恒河沙等諸佛世尊現在說
fǎ yǔ rǔ lián huā yín jīng jīn yè liú lí wéi xū mǎnǎowéiróng
法，與汝蓮華，銀莖金葉，瑠璃為鬚，碼瑙為茸
175 lián huā tái zhōng yǒu rì lún xiàng rú shì děng shì jiē shì rǔ zhī
，蓮華臺中有日輪像，如是等事，皆是汝之
shòu jì xiàng mào fàn zhì rǔ mèng suǒ jiàn shí fāng rú héng hé shā děng
受記相貌。梵志！汝夢所見十方如恒河沙等
zhū shì jiè zhōng zài zài chù chù zhū fó shì zūn xiàn zài shuō fǎ bǐ zhū
諸世界中，在在處處諸佛世尊現在說法，彼諸
shì zūn suǒ kě yǔ rǔ qī bǎo miào gài gài shàng zhuāng shì zhì fàn tiān zhě
世尊所可與汝七寶妙蓋，蓋上莊飾至梵天者，
rǔ yú lái shì dāng yú yè fēn chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
汝於來世，當於夜分成阿耨多羅三藐三菩提，
jí yú qí yè yǒu dà míng chēng biàn mǎn shí fāng rú héng hé shā děng
即於其夜有大名稱，徧滿十方如恒河沙等
zhū shì jiè zhōng shàng zhì fàn tiān dāng dé wú jiàn dǐng xiàng wú néng
諸世界中，上至梵天，當得無見頂相，無能
guò zhě jí shì rǔ zhī chéng dào chū xiàng rǔ mèng jiàn dà shēn yòu
過者，即是汝之成道初相。汝夢見大身，又
jiàn rì mǎn ér zì wéi rào zhě rǔ yú lái shì chéng ā nòu duō luó sān
見日鬘而自圍繞者，汝於來世成阿耨多羅三
miǎo sān pú tí yǐ rǔ xiān suǒ kě yú yán fú tí nèi jiào wú liàng zhòng
藐三菩提已，汝先所可於閻浮提內教無量眾
shēng lìng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě yì dāng tóng shí
生，令發阿耨多羅三藐三菩提心者，亦當同時
yú shí fāng rú wēi chén děng shì jiè zhī zhōng chéng ā nòu duō luó sān
於十方如微塵等世界之中，成阿耨多羅三
miǎo sān pú tí yì jiē gè gè fā cǐ zàn yán wǒ yú wǎng xī wéi bǎo
藐三菩提，亦皆各各發此讚言：「我於往昔為寶
hǎi fàn zhì zhī suǒ quàn huà fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
海梵志之所勸化，發阿耨多羅三藐三菩提心，
shì gù wǒ děng jīn rì xī chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
是故我等今日，悉成阿耨多羅三藐三菩提。
mǒu jiǎ shì zūn jí shì wǒ zhī zhēn shàn zhī shí ěr shí zhū fó gè
某甲世尊，即是我之真善知識。」爾時，諸佛各

gè zì qiǎnzhū dà pú sà wèigòngyǎng rǔ gù zhū pú sà děng yǐ
各自遣諸大菩薩，為供養汝故。諸菩薩等，以
xiān suǒ dé jī fó shì jiè zhǒngzhǒng zì zài shī zǐ yóu xì shén zú biàn
先所得已佛世界種種自在師子遊戲神足變
huà ér yǐ gòngyǎng ěr shí zhū pú sà zhǒngzhǒng gòngyǎng yǐ yú bǐ
化而以供養。爾時諸菩薩種種供養已，於彼
tīng fǎ dé tuó luó ní sānmèirěn rǔ shì zhū pú sà tīngshòu fǎ yǐ gè
聽法，得陀羅尼三昧忍辱。是諸菩薩聽受法已各
huánběn tǔ xiàng fó shì zūn chēngshuō rǔ guósuǒ yǒuzhū shì fàn zhì
還本土，向佛世尊稱說汝國所有諸事。梵志！
rú shì mèng shì jiē shì rǔ zhī chéngdào xiàngmào fàn zhì rǔ suǒ
如是夢事，皆是汝之成道相貌。梵志！汝所
mèngjiàn yú qí fù nèi yǒu wú liàng yì zhū dà pú sà zài liánhuāshàng
夢見於其腹內有無量億諸大菩薩，在蓮華上，
jié jiā fū zuò sānmèizhèngshòuzhě rǔ yú lái shì chéng ā nòuduō luó
結跏趺坐，三昧正受者，汝於來世成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí yǐ fù dāngquàn huà wú liàng yì bǎi qiānzhòngshēng
三藐三菩提已，復當勸化無量億百千眾生，
lǐng bú tuì yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rǔ rù wú shàng niè pán
令不退於阿耨多羅三藐三菩提。汝入無上涅槃
yǐ qí hòu wèi lái zhī shì dāng yǒu shí fāng shì jiè wú liàng zhū fó fǎ
已，其後未來之世，當有十方世界無量諸佛法
wáng shì zūn yì dāng chēng rǔ míng zì zuò rú shì yán guò qù wēi
王世尊，亦當稱汝名字作如是言：「過去微
chénshù děng dà jié yǒumǒu jiǎ fó shì fó shì zūnquàn huà wǒ děng
塵數等大劫，有某甲佛，是佛世尊勸化我等，
ān zhù yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí lǐng bú tuì zhuǎn shì gù
安住於阿耨多羅三藐三菩提，令不退轉，是故
wǒ děng lìng chéng¹⁷⁶ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zuò zhèng fǎ
我等令成¹⁷⁶阿耨多羅三藐三菩提，作正法
wáng fàn zhì rú shì děng mèng jiē shì rǔ zhī chéngdào xiàngmào
王。」梵志！如是等夢，皆是汝之成道相貌。

fàn zhì rǔ mèngsuǒ jiàn rén xíng zhū miàn nǎi zhì mí hóu
「『梵志！汝夢所見人形猪面，乃至獼猴
miàn yǐ xuè wū shēn dànzhǒngzhǒng chóng yǐ zuò yī lán shù xià
面，以血污身，噉種種蟲已，坐伊蘭樹下，

¹⁷⁶ 大正藏：令今

wú liàngzhòngshēngshà shí qí shēnnǎi zhì gǔ suǒ lí gǔ suǒ yǐ shuò
無量眾 生 啖食其身乃至骨鎖，離骨鎖已，數
shuòshòushēnzhě yǒuzhū chī rén zhù sān fú chù suǒ wèi bù shī
數受身者，有諸癡人，住三福處，所謂布施、
tiáo fú shànshèshēnkǒu rú shì rénděng dāngshēng mótiān yǒu
調伏、善攝身口。如是人等，當生魔天，有
tuì mò kǔ ruòshēngrénzhōng shòushēnglǎobìng sǐ yōubēinǎo kǔ¹⁷⁷
退沒苦；若生人中，受生老病死憂悲惱苦¹⁷⁷、
ài bié lí kǔ yuànzēng huì kǔ suǒ qiú bù dé kǔ shēng è guǐzhōng
愛別離苦、怨憎會苦、所求不得苦；生餓鬼中，
shòu jī kě kǔ shēngchùshēngzhōng wú míng hēi àn¹⁷⁸ yǒuduàntóu kǔ
受飢渴苦；生畜生中，無明黑暗¹⁷⁸有斷頭苦；
shēng dì yù zhōng shòuzhǒngzhǒng kǔ yù dé yuǎn lí¹⁷⁹ rú shì zhū kǔ
生地獄中，受種種苦。欲得遠離¹⁷⁹如是諸苦，
shì gù ān zhù xiū sān fú chù yuànqiú tiānwáng zhuàn lún shèngwáng
是故安住修三福處。願求天王、轉輪聖王，
huò yù zhǔ lǐng yī sì tiān xià nǎi zhì zhǔ lǐng sì sì tiān xià rú shì chī
或欲主領一四天下，乃至主領四四天下，如是癡
rén shí yī qièzhòngshēng shì zhòngshēngděng fù dānghuán shí rú
人，食一切眾生，是眾生等，復當還食如
shì chī rén rú shì zhǎnzhuǎn xíng yú shēng sǐ bù kě dé liàng
是癡人。如是展轉，行於生死，不可得量。
fàn zhì rú shì mèngzhě jí shì jiǔ shòushēng sǐ zhī xiàngmào yě
梵志！如是夢者，即是久受生死之相貌也。
fàn zhì rǔ mèngsuǒ jiànyǒuzhū rén děng xū màn nà huā yǐ zuò yīng luò
梵志！汝夢所見有諸人等，須曼那華以作瓔珞，
zǎi xiǎo bì chē jià yǐ shuǐniú yú bú zhèngdàonánxiàng chí zǒu fàn
載小弊車，駕以水牛，於不正道南向馳走。梵
zhì jí shì ān zhù yú shàn fú shì¹⁸⁰ néng zì tiáo fú lìng dé jì jìng
志！即是安住於善福事¹⁸⁰，能自調伏，令得寂靜，
xiàngshēngwénshèngzhě zhī xiàngmào yě
向聲聞乘者之相貌也。』

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì bó zhuàn lún wáng yán
「善男子！爾時，寶海梵志白轉輪王言：

¹⁷⁷ 大正藏：苦惱

¹⁷⁸ 大正藏：黑闇

¹⁷⁹ 大正藏：不離

¹⁸⁰ 大正藏：三福事

dà wáng dāng zhī rén shēn nán dé wáng jīn yǐ dé chéng jiù wú
『大王當知，人身難得，王今已得，成就無
nán zhū fó shì zūn chū shì shènnán guò yōu tán huā fā shàn yù xīn¹⁸¹
難。諸佛世尊出世甚難，過優曇華。發善欲心¹⁸¹
jí zuò shàn yuàn nǎi fù shènnán dà wáng jīn zhě ruò yuàn tiān rén
及作善願，乃復甚難。大王！今者若願天人，
jí shì kǔ běn ruò yù dé zhǔ yī sì tiān xià jí èr sān sì yì
即是苦本。若欲得主一四天下及二、三、四，亦
shì kǔ běn lún zhuǎn shēng sǐ dà wáng ruò shēng rén tiān jiē
是苦本，輪轉生死。大王！若生人、天，皆
shì wú cháng wú jué dìng xiàng yóu rú jí fēng qí rén tān yào yú wǔ
是無常，無決定相，猶如疾風，其人貪樂於五
yù zhōng xīn bú yàn zú yóu rú xiǎo ér jiàn shuǐ zhōng yuè ruò yǒu
欲中，心不厭足，猶如小兒，見水中月。若有
yuàn qiú zài tiān rén zhōng shòu fàng yì lè qí rén shuò shuò duò yú dì
願求在天人中，受放逸樂，其人數數墮於地
yù shòu wú liàng kǔ ruò shēng rén zhōng shòu ài bié lí kǔ yuàn
獄，受無量苦；若生人中，受愛別離苦、怨
zēng huì kǔ ruò shēng tiān shàng yǒu tuì mò kǔ dāng fù shuò shuò yǒu
憎會苦；若生天上，有退沒苦，當復數數有
shòu tāi kǔ fù yǒu zhǒng zhǒng hù xiāng shí dàn duó mìng zhī kǔ chī rú
受胎苦，復有種種互相食噉奪命之苦。癡如
yīng ér xīn bù zhī yàn hé yǐ gù lí shàn zhī shí gù bú zuò zhèng
嬰兒，心不知厭。何以故？離善知識故，不作正
shàn yuàn gù¹⁸² bù xíng jīng jìn gù yīng dé zhě bù dé gù yīng jiě zhě
善願故¹⁸²，不行精進故，應得者不得故，應解者
bù jiě gù yīng zhèng zhě bú zhèng gù chī rú yīng ér wú suǒ shí bié
不解故，應證者不證故，癡如嬰兒，無所識別。
wéi pú tí xīn néng lí kǔ nǎo¹⁸³ wú yǒu yí yú ér fǎn shēng yàn shì
唯菩提心能離苦惱¹⁸³，無有遺餘而反生厭；世
jiān shēng sǐ shuò shuò shòu kǔ ér gèng gān lè suì lìng zhū kǔ zhuǎn
間生死，數數受苦，而更甘樂，遂令諸苦轉
fù zēng zhǎng dà wáng jīn dāng sī wéi shēng sǐ yǒu rú shì děng zhǒng
復增長。大王！今當思惟生死有如是等種

¹⁸¹ 大正藏：調善欲心

¹⁸² 大正藏：不作作善願故

¹⁸³ 大正藏：諸苦

zhǒngzhū kǔ dà wáng jīn zhě yǐ gòngyǎng fó yǐ zhòngshàngēn
種 諸苦。大 王！今 者已 供 養 佛，已 種 善 根，
shì gù yú sānbǎozhōngyīngshēngshēn xìn dà wángdāng zhī xiānsuǒ
是 故 於 三 寶 中 應 生 深 信。大 王 當 知，先 所
gòngyǎng fó shì zūnzhě jí shì lái shì dà fù zhī yīn ài hù jìn jiè
供 養 佛 世 尊 者，即 是 來 世 大 富 之 因；愛 護 禁 戒，
jí shì lái shì rén tiānzhōng yīn jīn zhě tīng fǎ jí shì lái shì zhì huì yīn
即 是 來 世 人 天 中 因；今 者 聽 法，即 是 來 世 智 慧 因
yě dà wáng jīn zhě yǐ dé chéng jiù rú shì děng shì biànyīng fā
也。大 王！今 者已 得 成 就 如 是 等 事，便 應¹⁸⁴ 發
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提 心。』

shí wáng dá yán fàn zhì wǒ jīn bú yòng rú shì pú tí
「時，王 答 言：『梵 志，我 今 不 用 如 是 菩 提，
wǒ xīn jīn zhě ài yào shēng sǐ yǐ shì yuán gù bù shī chí jiè
我 心 今 者，愛 樂 生 死。以 是 緣 故，布 施、持 戒、
tīngshòu miào fǎ fàn zhì wú shàng pú tí shēnshēnnán dé
聽 受 妙 法。梵 志！無 上 菩 提 甚 深 難 得。』

shì shí fàn zhì fù bó dà wáng shì dào qīng jìng yīngdāng
「是 時，梵 志 復 白 大 王：『是 道 清 淨，應 當
yī xīn jù zú yuàn qiú shì dào wú zhuó xīn qīng jìng gù shì dào
一 心，具 足 願 求。是 道 無 濁，心 清 淨 故。是 道
zhèng zhí wú chǎn qū gù shì dào xiān bái lí fán nǎo gù shì dào
正 直，無 諂 曲 故。是 道 鮮 白，離 煩 惱 故。是 道
guǎng dà wú zhàng ài gù shì dào hán shòu duō sī wéi gù shì
廣 大，無 障 礙 故。是 道 含 受，多 思 惟 故。是
dào wú wèi bù xíng zhū è gù shì dào dà fù xíng tán bō luó mì gù
道 無 畏，不 行 諸 惡 故。是 道 大 富，行 檀 波 羅 蜜 故。
shì dào qīng jìng xíng shī bō luó mì gù shì dào wú wǒ xíng chán tí
是 道 清 淨，行 尸 波 羅 蜜 故。是 道 無 我，行 羼 提
bō luó mì gù shì dào bú zhù xíng pí lí yē bō luó mì gù shì dào
波 羅 蜜 故。是 道 不 住，行 毗 梨 耶 波 羅 蜜 故。是 道
bú luàn xíng chán bō luó mì gù shì dào shàn zé xíng bō rě bō luó
不 亂，行 禪 波 羅 蜜 故。是 道 善 擇，行 般 若 波 羅
mì gù shì dào nǎi shì zhēn shí zhì huì zhī suǒ zhì chù xíng dà cí gù
蜜 故。是 道 乃 是 真 實 智 慧 之 所 至 處，行 大 慈 故。』

¹⁸⁴ 大正藏：今者已得成就如是等事，應

shì dào bú tuì xíng dà bēi gù shì dào huān xǐ xíng dà xǐ gù shì
是道不退，行大悲故。是道歡喜，行大喜故。是
dào jiān láo xíng dà shě gù shì dào wú cì jí cháng yuǎn lí yù huì
道堅牢，行大捨故。是道無刺棘，常遠離欲恚
nǎo jué gù shì dào ān wěn xīn wú zhàng ài gù shì dào wú zéi
惱覺故。是道安隱，心無障礙故。是道無賊，
shàn fēn bié sè shēng xiāng wèi chù gù shì dào huài mó shàn
善分別色、聲、香、味、觸故。是道壞魔，善
fēn bié yīn rù jiè gù shì dào lí mó duàn zhū jié gù shì dào
分別陰、入、界故。是道離魔，斷諸結故。是道
miào shèng lí shēng wén yuán jué suǒ sī wéi gù shì dào biàn mǎn
妙勝，離聲聞、緣覺所思惟故。是道徧滿，
yī qiè zhū fó suǒ shòu chí gù shì dào zhēn bǎo yī qiè zhì huì gù
一切諸佛所受持故。是道珍寶，一切智慧故。
shì dào míng jìng zhì huì guāng míng wú zhàng ài gù shì dào shàn shuō
是道明淨，智慧光明無障礙故。是道善說，
wéi shàn zhī shí zhī suǒ hù gù shì dào píng děng duàn ài zēng gù shì
為善知識之所護故。是道平等，斷愛憎故。是
dào wú chén lí huì huì fèn nù gù shì dào shàn qù lí yī qiè bú
道無塵，離恚穢忿怒故。是道善趣，離一切不
shàn gù dà wáng shì dào rú shì néng dào ān lè zhī chù nǎi zhì niè
善故。大王！是道如是，能到安樂之處乃至涅槃，
pán shì gù yīng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
槃，是故應發阿耨多羅三藐三菩提心。』

ěr shí zhuàn lún shèng wáng dá dà chén yán fàn zhì jīn
「爾時，轉輪聖王答大臣言：『梵志！今
zhě rú lái chū xiàn yú shì shòu bā wàn suì qí mìng yǒu xiàn bù néng
者如來出現於世，壽八萬歲。其命有限，不能
xī wéi yī qiè zhòng shēng duàn zhū è yè lìng zhòng shàngēn zhòng
悉為¹⁸⁵一切眾生斷諸惡業，令種善根。種
shàngēn yǐ ān zhì shèng guǒ huò dé tuó luó ní sān mèi rěn rǔ huò
善根已，安置聖果，或得陀羅尼三昧忍辱，或
dé pú sà shèng miào shàngēn zhū fó shòu jì dé ā nòu duō luó sān miǎo
得菩薩勝妙善根，諸佛授記得阿耨多羅三藐
sān pú tí huò shǎo shàngēn yú tiān rén zhōng shòu zhū kuài lè shì zhū
三菩提。或少善根，於天人中受諸快樂，是諸

zhòngshēng gè gè zì shòushàn bú shànbào fàn zhì yú zhòngshēngzhōng
眾 生 各 各 自 受 善 不 善 報。梵 志！於 眾 生 中
nǎi zhì yī qiè rén¹⁸⁶ wú shàngēnzhě rú lái bù néngshuōduàn kǔ fǎ
乃 至 一 切 人¹⁸⁶ 無 善 根 者，如 來 不 能 說 斷 苦 法。
rú lái shì zūn suī wéi fú tián wú shàngēnzhě¹⁸⁷ bù néng lìng duàn zhū
如 來 世 尊 雖 為 福 田，無 善 根 者¹⁸⁷，不 能 令 斷 諸
kǔ nǎo fǎ fàn zhì wǒ jīn fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
苦 惱 法。梵 志！我 今 發 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提 心，
wǒ xíng pú sà dào shí xiū jí dà shèng rù yú bù kě sī yì fǎ mén
我 行 菩 薩 道 時，修 集 大 乘，入 於 不 可 思 議 法 門，
jiàohuà zhòngshēng ér zuò fó shì zhōng bú yuàn yú wǔ zhuó zhī shì huì
教 化 眾 生 而 作 佛 事，終 不 願 於 五 濁 之 世 穢
è guó tǔ fā pú tí xīn wǒ jīn xíng pú sà dào yuàn chéng ā nòuduō
惡 國 土 發 菩 提 心。我 今 行 菩 薩 道，願 成 阿 耨 多
luó sānmiǎosān pú tí shí shì jiè zhòngshēng wú zhū kǔ nǎo ruò wǒ dé
羅 三 藐 三 菩 提 時，世 界 眾 生 無 諸 苦 惱。若 我 得
rú shì fó chàzhě ěr nǎi dāng chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
如 是 佛 刹 者，爾 乃 當 成 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàngduōtuó ā qié dù ā luó
「 善 男 子！爾 時，寶 藏 多 陀 阿 伽 度、阿 羅
hē sānmiǎosān fó tuó jí rù sānmèi qí sānmèimíngjiànzhǒngzhǒng
訶、三 藐 三 佛 陀 即 入 三 昧，其 三 昧 名 見 種 種
zhuāngyán rù sānmèi yǐ zuòshén zú biànhuà fàng dà guāngmíng
莊 嚴。入 三 昧 已，作 神 足 變 化，放 大 光 明，
yǐ sānmèi lì gù xiàn shí fāng shì jiè yī yī fāngmiàn gè qiān fó
以 三 昧 力 故，現 十 方 世 界，一 一 方 面，各 千 佛
chà wēichénshùděngzhū fó shì jiè zhǒngzhǒngzhuāngyán huòyǒu
刹，微 塵 數 等 諸 佛 世 界，種 種 莊 嚴。或 有
shì jiè fó yǐ niè pán huòyǒu shì jiè fó shǐ niè pán huòyǒu shì
世 界，佛 已 涅 槃；或 有 世 界，佛 始 涅 槃；或 有 世
jiè qí zhōng pú sà shǐ zuò dào chǎng pú tí shù xià xiáng fú mó yuàn
界，其 中 菩 薩 始 坐 道 場，菩 提 樹 下 降 伏 魔 怨；
huòyǒu shì jiè fó shǐ chéng dào biàn zhuàn fǎ lún huòyǒu shì jiè
或 有 世 界，佛 始 成 道，便 轉 法 輪；或 有 世 界，
fó jiǔ chéng dào fāng zhuàn fǎ lún huòyǒu shì jiè chún zhū pú sà
佛 久 成 道，方 轉 法 輪；或 有 世 界，純 諸 菩 薩

¹⁸⁶ 大正藏：一人

¹⁸⁷ 大正藏：若無善根

mó hē sà dēngbiàn mǎn qí guó wú yǒu shēng wén yuán jué zhī míng
摩訶薩等徧滿其國，無有聲聞、緣覺之名；
huò yǒu shì jiè fó shuō shēng wén pì zhī fó shèng huò yǒu shì jiè
或有世界，佛說聲聞、辟支佛乘；或有世界，
wú fó pú sà shēng wén yuán jué huò yǒu shì jiè wǔ zhuó bì
無佛、菩薩、聲聞、緣覺；或有世界，五濁弊
è huò yǒu shì jiè qīng jìng wēi miào wú zhū zhuó è huò yǒu shì
惡；或有世界，清淨微妙，無諸濁惡；或有世
jiè bēi lòu bú jìng huò yǒu shì jiè yán jìng miào hǎo huò yǒu shì jiè
界，卑陋不淨；或有世界，嚴淨妙好；或有世界，
shòu mìng wú liàng huò yǒu shì jiè shòu mìng duǎn cù huò yǒu shì jiè
壽命無量；或有世界，壽命短促；或有世界，
yǒu dà huǒ zāi huò yǒu shì jiè yǒu dà shuǐ zāi huò yǒu shì jiè yǒu
有大火災；或有世界，有大水災；或有世界，有
dà fēng zāi huò yǒu shì jiè jié shǐ yù chéng huò yǒu shì jiè chéng
大風災；或有世界，劫始欲成；或有世界，成
jiù yǐ jìng yǒu rú shì děng wú liàng shì jiè wēi miào guāng míng xī
就已¹⁸⁸竟。有如是等無量世界，微妙光明，悉
jiē biàn zhào lìng dé xiǎn xiàn
皆徧照，令得顯現。

ěr shí dà zhòng xī jiàn rú shì děng wú liàng qīng jìng zhū fó
「爾時，大眾悉見如是等無量清淨諸佛
shì jiè zhǒng zhǒng zhuāng yán shí bǎo hǎi fàn zhì bó zhuàn lún wáng
世界種種莊嚴。時，寶海梵志白轉輪王：
dà wáng jīn zhě yǐ dé jiàn cǐ zhū fó shì jiè zhǒng zhǒng zhuāng yán
『大王！今者已得見此諸佛世界種種莊嚴，
shì gù jīn yīng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn suí yì yù qiú
是故今應發阿耨多羅三藐三菩提心，隨意欲求
hé děng fó tǔ
何等佛土。』

shàn nán zǐ shí zhuàn lún wáng xiàng fó chā shǒu ér bái
「善男子！時，轉輪王向佛叉手，而白
fó yán shì zūn zhū pú sà děng yǐ hé yè gù qǔ qīng jìng shì jiè
佛言：『世尊！諸菩薩等以何業故，取清淨世界？
yǐ hé yè gù qǔ bú jìng shì jiè yǐ hé yè gù shòu mìng wú liàng
以何業故，取不淨世界？以何業故，壽命無量？

yǐ hé yè gù shòumìngduǎn cù fó gàoshèngwáng dà wáng
以何業故，壽命短促？』佛告聖王：『大王

dāng zhī zhū pú sà děng yǐ yuàn lì gù qǔ qīngjìng tǔ lí wǔ zhuó
當知，諸菩薩等以願力故，取清淨土、離五濁

è fù yǒu pú sà yǐ yuàn lì gù qiú wǔ zhuó è ěr shí shèng
惡。復有菩薩以願力故，求五濁惡。』爾時，聖

wángqián bó fó yán shì zūn wǒ jīn huánchéng yú xián jìng chù
王前白佛言：『世尊！我今還城，於閑靜處，

zhuān xīn sī wéi dāngzuò shì yuàn rú wǒ suǒ jiàn fó tǔ xiàngmào
專心思惟，當作誓願。如我所見佛土相貌，

lí wǔ zhuó è yuàn qiú qīngjìng zhuāngyán shì jiè fó gàoshèngwáng
離五濁惡，願求清淨莊嚴世界。』佛告聖王：

yí zhī shì shí shànnán zǐ shí zhuàn lún wáng tóu miàn lǐ fó
『宜知是時。』善男子！時，轉輪王頭面禮佛

jí bǐ qiū sēng yòu rào sān zā jí tuì ér qù biàn huán rù chéng dào
及比丘僧，右繞三匝，即退而去。便還入城到

suǒ zhù chù zì gōng diàn zhōng zài yī píng chù yī xīn duān zuò sī
所住處，自宮殿中，在一屏處，一心端坐，思

wéi xiū xí zhǒng zhǒng zhuāng yán jǐ fó shì jiè
惟修習¹⁸⁹種種莊嚴己佛世界。

shànnán zǐ shí bǎo hǎi fàn zhì cì bó tài zǐ bú shùn
「善男子！時，寶海梵志次白太子不眴：

shànnán zǐ rǔ jīn yì dāng fā yú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí
『善男子！汝今亦當發於阿耨多羅三藐三菩提

xīn rú rǔ suǒ xíng sān fú chù zhě suǒ wèi bù shī tiáo fú shàn shè
心，如汝所行三福處者，所謂布施、調伏、善攝

shēn kǒu jí suǒ xiū xíng qīng jìng shàn yè jìn yīng hé hé huí xiàng
身口，及所修¹⁹⁰行清淨善業，盡應和合，迴向

ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí ěr shí tài zǐ zuò rú shì yán
阿耨多羅三藐三菩提。』爾時，太子作如是言：

wǒ jīn xiān yīng huán zhì gōng diàn zài yī píng chù duān zuò sī wéi
『我今先應還至宮殿，在一屏處，端坐思惟。

ruò wǒ bì néng fā ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě wǒ dāng
若我必能發阿耨多羅三藐三菩提心者，我當

huán lái zhì yú fó suǒ dāng yú fó qián bì dìng fā xīn yuàn qǔ zhǒng
還來至於佛所，當於佛前，畢定發心，願取種

¹⁸⁹ 大正藏：修集

¹⁹⁰ 大正藏：餘所

zhǒngjìngmiào fó tǔ ěr shí tài zǐ tóumiàn lǐ fó jí bǐ qiūsēng
種淨妙佛土。』爾時，太子頭面禮佛及比丘僧，
yòurào sān zā jí tuì ér qù zhì běngōngdiàn zài yī píngchù
右繞三市¹⁹¹，即退¹⁹²而去。至本宮殿，在一屏處，
yī xīn duānzuo sī wéi xiū xí zhǒngzhǒngzhuāngyán jǐ fó shì jiè
一心端坐，思惟修習¹⁹³種種莊嚴己佛世界。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì fù bó dì èr wáng zǐ zuò
「善男子！爾時，梵志復白第二王子，作
rú shì yán shànnán zǐ rǔ jīn dāng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
如是言：『善男子！汝今當發阿耨多羅三藐三菩
tí xīn rú shì shèngwángqiān zǐ jiē xī jiàohuà lìng fā ā nòu
提心。』如是聖王千子，皆悉教化，令發阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí xīn ěr shí fàn zhì fù jiàohuà bā wàn sì
多羅三藐三菩提心。爾時，梵志復教化八萬四
qiānzūxiǎowángděng jí yú jiǔ wàn èr qiān yì zhòngshēng lìng fā ā
千諸小王等，及餘九萬二千億眾生，令發阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yī qiè dà zhòng jiē zuò shì yán fàn
耨多羅三藐三菩提心。一切大眾皆作是言：『梵
zhì wǒ děng jīn dāng gè gè huán zhì suǒ zhù zhī chù zài yī jìng chù
志！我等今當各各還至所住之處，在一靜處，
yī xīn duānzuo sī wéi xiū xí zhǒngzhǒngzhuāngyán jǐ fó shì jiè
一心端坐，思惟修習種種莊嚴己佛世界。』
rú shì dà zhòng yī xīn jì jìng yú qī suì zhōng gè gè yú jǐ běnsuǒ
如是大眾，一心寂靜於七歲中，各各於己本所
zhù chù yī xīn duānzuo sī wéi xiū xí zhǒngzhǒngzhuāngyán jǐ fó shì
住處，一心端坐，思惟修習種種莊嚴己佛世
jiè
界。

shànnán zǐ bǎo hǎi fàn zhì fù yú hòu shí zuò rú shì niàn
「善男子！寶海梵志復於後時作如是念：
jīn wǒ jiàohuà wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā zhòngshēng lìng fā ā
『今我教化無量百千億那由他眾生，令發阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn wǒ jīn yǐ qǐng fó jí dà zhòng yú
耨多羅三藐三菩提心。我今已請佛及大眾，於

¹⁹¹ 大正藏：匝

¹⁹² 大正藏：還

¹⁹³ 大正藏：修集

qī suì zhōng fèngzhū suǒ ān ruò wǒ dāng lái bì chéng ā nòuduō luó
七歲中，奉諸所安。若我當來必成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí suǒyuànchéng jiù zhě wǒ dāng quàn yù tiān lóng
三藐三菩提，所願成就者，我當勸喻天、龍、
guǐ shén ā xiū luó qián tà pó jīn nà luó mó hóu luó qié
鬼、神、阿脩羅、乾闥婆、緊那羅、摩睺羅伽、
yè chā luó chà jū bàn tú děng lìng qí gòngyǎng rú shì dà zhòng
夜叉、羅刹、拘辦茶等，令其供養如是大眾。』
shànnán zǐ ěr shí fàn zhì jí niàn pí shāméntiānwáng
善男子！爾時，梵志即念毗沙門天王。

shànnán zǐ ěr shí tiānwáng jí zhī fàn zhì xīn zhī suǒniàn
「善男子！爾時，天王即知梵志心之所念，
yǔ bǎiqiān yì wúliàng yè chā gōngjìng wéirào zhì fàn zhì suǒ xún
與百千億無量夜叉，恭敬圍繞，至梵志所，尋
yú qí yè zài fàn zhì qián zuò rú shì yán fàn zhì yǒu hé jiào
於其夜，在梵志前，作如是言：『梵志！有何教
chì¹⁹⁴ ？』 fàn zhì wènyán rǔ shì shéi yé pí shāményán
勅¹⁹⁴？』梵志問言：『汝是誰耶？』毗沙門言：
fàn zhì rǔ pō céngwén pí shāménwángfǒu jí wǒ shēn shì yù
『梵志！汝頗曾聞毗沙門王不？即我身是。欲
hé suǒ chì shí fàn zhì yán shàn lái dà wáng wǒ jīn gòng
何所勅？』時，梵志言：『善來，大王！我今供
yǎng rú shì dà zhòng rǔ kě zhù wǒ gònggòngyǎng zhī pí shāmén
養如是大眾，汝可助我共供養之！』毗沙門
wángyán jìng rú suǒ chì suí yì suǒ xū fàn zhì fù yán dà
王言：『敬如所勅，隨意所須。』梵志復言：『大
wáng ruònéng suí wǒ yì zhě lìng zhū yè chā fā ā nòuduō luó sānmiǎo
王！若能隨我意者，令諸夜叉發阿耨多羅三藐
sān pú tí xīn fù dāngxuāngào zhū yè chāděng yù dé fú zhě yù
三菩提心，復當宣告諸夜叉等，欲得福者、欲
dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě kě dù¹⁹⁵ dà hǎi rì rì
得阿耨多羅三藐三菩提者，可渡¹⁹⁵大海，日日
wǎng qǔ niú tóuzhāntán jí yǐ chéshuǐ bìngzhū yú xiāngzhǒngzhǒngzhū
往取牛頭栴檀及以沈水，并諸餘香種種諸

¹⁹⁴ 大正藏：欲何教勅

¹⁹⁵ 大正藏：度

xiāng¹⁹⁶ zhǒngzhǒngzhūhuā chí lái zhì cǐ yì dāng rú wǒ rì rì
香¹⁹⁶、種種諸華，持來至此，亦當如我日日
gòngyǎng fó jí zhòngsēng ěr shí tiānwángwén shì yǔ yǐ huán
供養佛及眾僧。』爾時，天王聞是語已，還
zhì zhù chù jī gǔ jí huì yè chāluó chà chàng rú shì yán qīngděng
至住處，擊鼓集會夜叉羅刹，唱如是言：『卿等
zhī fǒu cǐ yán fú tí yǒuzhuàn lún shèngwángmíng wú zhēngniàn yǒu
知不？此閻浮提有轉輪聖王名無諍念，有
fàn zhì míngyuēbǎo hǎi jí shì shèngwáng zhī dà chén yě zhōngjìng qī
梵志名曰寶海，即是聖王之大臣也。終竟七
suì qīng fó jí sēngfèngzhū suǒ ān qīngděng yú cǐ fú dé yīngshēng suí
歲請佛及僧奉諸所安。卿等！於此福德應生隨
xǐ shēng suí xǐ yǐ yǐ shì shàngēn fā xīn huíxiàng ā nòuduō luó
喜，生隨喜已，以是善根，發心迴向阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí
三藐三菩提。』

shànnán zǐ ěr shí yǒu bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā yè
「善男子！爾時，有百千無量億那由他夜
chāděng chāshǒu hé zhǎngzuò rú shì yán ruò bǎo hǎi fàn zhì yú
叉等，叉手合掌作如是言：『若寶海梵志，於
qī suì zhōnggòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēng fèngzhū suǒ ān suǒ dé
七歲中供養如來及比丘僧，奉諸所安，所得
shàngēn fú bào wǒ děng suí xǐ yǐ shì suí xǐ shàngēn gù lìng wǒ
善根福報，我等隨喜。以是隨喜善根故，令我
děngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ěr shí tiānwáng fù zuò
等成阿耨多羅三藐三菩提。』爾時，天王復作
shì yán qīngděng dì tīng yù dé fú dé jí shàngēnzhě biàn kě rì
是言：『卿等諦聽！欲得福德及善根者，便可日
rì dù yú dà hǎi wèi bǐ fàn zhì qǔ niú tóuzhāntán jí yǐ chéngshuǐ
日渡於大海，為彼梵志，取牛頭栴檀及以沈水，
shú shí fàn fó jí bǐ qiū sēng shí yǒu jiǔ wàn èr qiān yè chātóng shí
熟食飯佛及比丘僧。』時有九萬二千夜叉同時
fā yán tiānwáng wǒ děng jīn zhě yú qī suì zhōng chángdāng qǔ
發言：『天王！我等今者於七歲中，常當取
shì niú tóuzhāntán jí yǐ chéngshuǐ yǔ bǐ fàn zhì shú shí fàn fó jí
是牛頭栴檀及以沈水，與彼梵志，熟食飯佛及

bǐ qiū sēng fù yǒu sì wàn liù qiān yè chā yì tóngshēng yán wǒ
比丘僧。』復有四萬六千夜叉，亦同聲言：『我
děngdāng qǔ wēimiào zhū xiāng yǔ bǐ fàn zhì gòngyǎng rú lái jí bǐ
等當取微妙諸香，與彼梵志，供養如來及比
qiū sēng fù yǒu wǔ wàn èr qiān zhū yè chāděng yì gè tóngshēng zuò
丘僧。』復有五萬二千諸夜叉等，亦各同聲作
rú shì yán wǒ děngdāng qǔ zhǒngzhǒng miào huā yǔ bǐ fàn zhì
如是言：『我等當取種種妙華，與彼梵志，
gòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēng fù yǒu èr wàn zhū yè chāděng yì
供養如來及比丘僧。』復有二萬諸夜叉等，亦
tóngshēng yán wǒ děngdāng qǔ zhū wèi zhī jīng yǔ bǐ fàn zhì tiáo
同聲言：『我等當取諸味之精，與彼梵志，調
hé yǐn shí yǐ gòngyǎng fó jí bǐ qiū sēng ěr shí fù yǒu qī wàn
和飲食，以供養佛及比丘僧。』爾時，復有七萬
yè chā yì tóngshēng yán wǒ děngdāng wǎng yǔ zuò yǐn shí gòngyǎng
夜叉亦同聲言：『我等當往與作飲食，供養
rú lái jí bǐ qiū sēng
如來及比丘僧。』

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì fù zuò shì niàn cì dāng quàn
「善男子！爾時，梵志復作是念：『次當勸
yù pí lóu lè chātiānwáng pí liú luó chātiānwáng¹⁹⁷ tí tóu lài zhā
喻毗樓勒叉天王、毗留羅叉天王¹⁹⁷、提頭賴吒
tiānwáng zuò shì niàn yǐ ěr shí sānwáng jí zhī qí niàn wǎng
天王。』作是念已，爾時，三王即知其念，往
fàn zhì suǒ nǎi zhì huánsuǒ zhù chù pí lóu lè chā yǔ bǎiqiān yì nà
梵志所，乃至還所住處，毗樓勒叉與百千億那
yóu tā jū bàn tú děng pí liú luó chātiānwáng yǔ bǎiqiān wú liàng yì
由他拘辦荼等，毗留羅叉天王與百千無量億
nà yóu tā zhūlóng tí tóu lài zhā yǔ bǎiqiān wú liàng yì nà yóu tā zhū
那由他諸龍，提頭賴吒與百千無量億那由他諸
qián tà pó nǎi zhì fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yì rú shì
乾闥婆，乃至發阿耨多羅三藐三菩提心亦如是。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì jí fù niàn yú dì èr tiān xià sì
「善男子！爾時，梵志即復念於第二天下四
tiān dà wáng bǐ sì tiānwáng yǐ fó lì gù zhì fàn zhì suǒ zuò rú
天大王，彼四天王以佛力故，至梵志所，作如

¹⁹⁷ 大正藏：毗樓羅叉天王

shì yán fàn zhì jīn zhě yù hé suǒ chì fàn zhì dá yán wǒ
是言：『梵志！今者欲何所勅？』梵志答言：『我
jīn quàn rǔ yǔ zhūjuànshǔ fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn
今勸汝與諸眷屬，發阿耨多羅三藐三菩提心。』
sì tiānwáng yán jìng rú suǒ chì jí gè huán zhì suǒ zhù zhī chù
四天王言：『敬如所勅。』即各還至所住之處，
yǔ zhūjuànshǔ xī gòng fā yú ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn
與諸眷屬，悉共發於阿耨多羅三藐三菩提心。
rú shì nǎi zhì sānqiān dà qiān shì jiè bǎi yì pí shā mén wáng fā ā nòu
如是乃至三千大千世界百億毗沙門王，發阿耨
duōluó sānmiǎosān pú tí xīn bǎi yì pí lóu lè chā tiān wáng bǎi yì
多羅三藐三菩提心。百億毗樓勒叉天王、百億
pí lóu luó chā bǎi yì tí tóu lài zhā gè gè zì yǔ suǒ yǒu juànshǔ
毗樓羅叉、百億提頭賴吒，各各自與所有眷屬，
yì fù rú shì fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn
亦復如是發阿耨多羅三藐三菩提心。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì fù zuò shì niàn ruò wǒ wèi
「善男子！爾時，梵志復作是念：『若我未
lái bì chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ
來必成阿耨多羅三藐三菩提，所願成就得已
lì zhě dāng lìng yī qiè zhū tiān jiē shǐ dé cǐ fú dé zhī fèn yì quàn
利者，當令一切諸天皆使得此福德之分，亦勸
shǐ fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn ruò wǒ lái shì yǐ shì shàn
使發阿耨多羅三藐三菩提心。若我來世以是善
gēn bì chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí zhě dāo lì tiān wáng
根，必成阿耨多羅三藐三菩提者，忉利天王
dāng lái zhì cǐ yǔ wǒ xiāng jiàn yè mó tiān zǐ dōu shù tiān zǐ
當來至此，與我相見；夜摩天子、兜術天子、
huà lè tiān zǐ tā huà zì zài tiān zǐ yì dāng lái cǐ yǔ wǒ xiāng
化樂天子、他化自在天子，亦當來此，與我相
jiàn
見。』

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì zuò shì niàn yǐ dāo lì tiān wáng
「善男子！爾時，梵志作是念已，忉利天王、
yè mó tiān wáng dōu shù tiān wáng huà lè tiān wáng tā huà zì zài tiān
夜摩天王、兜術天王、化樂天王、他化自在天
wáng xī jiē lái cǐ yǔ fàn zhì xiāng jiàn zuò rú shì yán fàn zhì
王，悉皆來此，與梵志相見，作如是言：『梵志！

jīn zhě yù hé suǒ chì fàn zhì dá yuē rǔ shì shéi yě shí
今者欲何所勅？』梵志答曰：『汝是誰也？』時，
wǔ tiānwáng gè chēng xìng míng fù yán fàn zhì yù hé suǒ chì bù
五天王各稱姓名，復言梵志：『欲何所勅？不
xū zài cǐ dà huì shǐ yé
須在此大會使耶？』

fàn zhì dá yán tiānwángdāng zhī rǔ děngtiānshàngsuǒ yǒu
「梵志答言：『天王當知，汝等天上所有
miào bǎo tái diàn lóu gé yǒu zhū bǎo shù jí zhū yī shù xiāng shù huā
妙寶臺殿樓閣，有諸寶樹及諸衣樹、香樹、華
shù guǒ lǚ zhī shù tiān yī tiān zuò wǎn yán yīn rù shàng miào bǎo
樹、果蓏之樹，天衣天座統縵茵褥¹⁹⁸，上妙寶
qì jí yǐ yīng luò tiān chuáng tiān gài zhū zēng fān děng zhǒng zhǒng
器及以瓔珞，天幢天蓋諸繒旛¹⁹⁹等種種
zhuāng yán zhū tiān suǒ yǒu zhǒng zhǒng jì yuè rǔ děng kě yǐ rú cǐ zhī
莊嚴，諸天所有種種妓樂。汝等可以如此之
wù zhǒng zhǒng zhuāng yán cǐ yán fú yuán gòng yǎng yú fó jí bǐ qiū
物，種種莊嚴此閻浮園，供養於佛及比丘
sēng shí wǔ tiānwáng zuò rú shì yán jìng rú suǒ chì shí
僧。』時，五天王作如是言：『敬如所勅。』時，
zhū tiānwáng gè gè huán zhì suǒ zhù zhī chù dāo lì tiānwáng gào pí lóu
諸天王各各還至所住之處。忉利天王告毗樓
lè tiān zǐ yè mó tiānwáng gào ā chá mǎn tiān zǐ dōu shù tiānwáng gào
勒天子，夜摩天王告阿茶滿天子，兜術天王告
lù xī tiān zǐ huà lè tiānwáng gào jū tuó luó tiān zǐ tā huà zì zài tiān
路醯天子，化樂天王告拘陀羅天子，他化自在天
wáng gào nán tuó tiān zǐ gè zuò shì yán qīng jīn dāng xià yán fú tí jiè
王告難陀天子，各作是言：『卿今當下閻浮提界，
yǐ cǐ suǒ yǒu zhǒng zhǒng zhuāng yán bǐ yán fú yuán xuán zhū yīng luò
以此所有種種，莊嚴彼閻浮園，懸諸瓔珞，
fū zhǒng zhǒng zuò rú zhū tiānwáng zhǒng zhǒng zhuāng yán wèi rú lái
敷種種座，如諸天王種種莊嚴，為如來
gù zuò bǎo gāo lóu dāng shǐ rú cǐ dāo lì tiān shàng suǒ yǒu bǎo lóu
故作寶高樓，當使如此忉利天上所有寶樓。』
shì zhū tiān zǐ wén shì jiào yǐ jí xià lái zhì yán fú tí zhōng xún yú
是諸天子聞是教已，即下來至閻浮提中，尋於

¹⁹⁸ 大正藏：蓐

¹⁹⁹ 大正藏：繒幡

qí yè zhǒngzhǒngzhuāngyán shì yán fú yuán yǐ zhūbǎoshù nǎi zhì tiān
其夜，種 種 莊 嚴是閻浮園，以諸寶樹乃至天
fān ér zhuāngjiào zhī wèi rú lái gù zuò qī bǎolóu rú dāo lì tiān
旛而 莊 校²⁰⁰之，為如來故作七寶樓，如忉利天
suǒyǒubǎolóu shì wǔ tiān zǐ yǐ zhūbǎo wù zhǒngzhǒngzhuāngyán
所有寶樓。是五天子以²⁰¹諸寶物，種 種 莊 嚴
yán fú tí yuán yǐ xún huántiānshàng gè bó qí wáng dà wáng
閻浮提園已，尋還天上，各白其王：『大王
dāng zhī wǒ děng yǐ wǎng zhuāngjiào bǐ yuán suǒyǒu zhī wù rú cǐ wú
當知，我等已往 莊 校彼園，所有之物如此無
yì wèi rú lái gù zuò qī bǎolóu rú dāo lì tiānsuǒyǒubǎolóu děng
異，為如來故作七寶樓，如忉利天所有寶樓，等
wú chā bié
無差別。』

shànnán zǐ shí dāo lì tiānwáng yè mó tiānwáng dōu
「善男子！時，忉利天王、夜摩天王、兜
shù tiānwáng huà lè tiānwáng tā huà zì zài tiānwáng jí biàn lái
術天王、化樂天王、他化自在天王，即便來
zhì yán fú tí zhōng dào fàn zhì suǒ zuò rú shì yán fàn zhì wǒ
至閻浮提中，到梵志所，作如是言：『梵志！我
jīn yǐ wèi fó jí zhòngsēng zhuāngjiào cǐ yuán gèng hé suǒ chì
今已為佛及眾僧，莊校此園，更何所勅？
yuàn biàn shuō zhī fàn zhì dá yán rǔ děng gè gè zì yú jìng jiè
願便說之。』梵志答言：『汝等各各自於境界，
yǒu zì zài lì kě jí zhūtiān rǔ chí wǒ yán yán fú tí nèi yǒu dà fàn
有自在力可集諸天，汝持我言：「閻浮提內有大梵
zhì míngyuēbǎohǎi yú qī suì zhōngqǐng fó shì zūn jí wú liàngsēngfèng
志名曰寶海，於七歲中請佛世尊及無量僧奉
zhū suǒ ān qīngděng jīn zhě yú cǐ fú dé yīngshēng suí xǐ shēng suí xǐ
諸所安。卿等今者於此福德應生隨喜，生隨喜
yǐ fā xīn huíxiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì gù yīngwǎng
已，發心迴向阿耨多羅三藐三菩提，是故應往
fó suǒ jiàn fó shì zūn jí bǐ qiū sēng gòngyǎngsuǒ xū tīngshòumiào
佛所，見佛世尊及比丘僧，供養所須，聽受妙
fǎ shí wǔ tiānwáng cóng fàn zhì suǒ wén shì yán yǐ gè gè zì
法。』時，五天王從梵志所聞是言已，各各自

²⁰⁰ 大正藏：莊校（後同）

²⁰¹ 大正藏：持

huán zhì suǒ zhù chù

還至所住處。

ěr shí dāo lì tiānwáng shì tí huán yīn jí jí zhūtiān ér
「爾時，忉利天王釋提桓因，即集諸天而

gào zhī yuē qīngděngdāng zhī yán fú tí nèi yǒuzhuàn lún shèngwáng
告之曰：『卿等當知，閻浮提內有轉輪聖王

míng wú zhēngniàn yǒu dà fàn zhì míngyuēbǎo hǎi jí qí shèngwáng zhī
名無諍念，有大梵志名曰寶海，即其聖王之

dà chén yě qǐng fó shì zūn jí wú liàng yì sēng zhōngjìng qī suì fèngzhū
大臣也，請佛世尊及無量億僧，終竟七歲奉諸

suǒ ān wǒ yǐ xiānwèi fó bǐ qiū sēng qǔ zhūbǎo wù zhǒngzhǒngzhuāng
所安，我已先為佛比丘僧，取諸寶物種種莊

yán bǐ yán fú yuán qīngděng yǐ shì shàngēn yīn yuán yīngshēng suí xǐ
嚴彼閻浮園。卿等以是善根因緣，應生隨喜

202 shēng suí xǐ yǐ fā xīn huíxiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
，生隨喜已，發心迴向阿耨多羅三藐三菩提，

yì lìng fàn zhì dé rú suǒyuàn shànnán zǐ ěr shí bǎiqiān wú liàng
亦令梵志得如所願。』善男子！爾時，百千無量

yì nà yóu tā dāo lì tiān zǐ gōngjìng chāshǒu zuò rú shì yán wǒ
億那由他忉利天子，恭敬叉手，作如是言：『我

děng jīn zhě yú shì shàngēnshēng suí xǐ xīn yǐ shì suí xǐ gù lìng wǒ
等今者於是善根生隨喜心，以是隨喜故，令我

děng yī qiè dé chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
等一切得成阿耨多羅三藐三菩提。』

yè mótiānwáng dōushùtiānwáng huà lè tiānwáng tā huà
「夜摩天王、兜術天王、化樂天王、他化

zì zài tiānwáng rú shì děng gè jí zhūtiān ér gào zhī yuē qīngděng
自在天王，如是等各集諸天而告之曰：『卿等

dāng zhī yán fú tí nèi yǒuzhuàn lún shèngwángmíng wú zhēngniàn yǒu
當知，閻浮提內有轉輪聖王名無諍念，有

dà fàn zhì míngyuēbǎo hǎi jí qí shèngwáng zhī dà chén yě qǐng fó
大梵志名曰寶海，即其聖王之大臣也，請佛

shì zūn jí wú liàng yì sēng zhōngjìng qī suì fèngzhū suǒ ān wǒ yǐ xiān
世尊及無量億僧，終竟七歲奉諸所安，我已先

wèi fó bǐ qiū sēng qǔ zhūbǎo wù zhǒngzhǒngzhuāngjiào bǐ yán fú yuán
為佛比丘僧，取諸寶物種種莊校彼閻浮園，

qīngděng yǐ shì shàngēn yīn yuán gù yīngshēng suí xǐ shēng suí xǐ yǐ
卿等以是善根因緣故，應生隨喜，生隨喜已，
fā xīn huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dāng lìng fàn zhì dé
發心迴向阿耨多羅三藐三菩提，當令梵志得
rú suǒ yuàn shàn nán zǐ ěr shí sì tiānwáng gè yǒu bǎi qiān wú
如所願。』善男子！爾時，四天王各有百千無
liàng yì nà yóu tā tiān zǐ gōng jìng chāshǒu zuò rú shì yán wǒ děng
量億那由他天子，恭敬叉手，作如是言：『我等
jīn zhě yú shì shàngēn shēng suí xǐ xīn yǐ shì suí xǐ gù lìng
今者，於是善根，生隨喜心，以是隨喜故，令
wǒ děng yī qiè jiē dé chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
我等一切皆得成阿耨多羅三藐三菩提。』

ěr shí wǔ wáng gè gè gào yán qīngděng jīn dāng zhì
「爾時，五王各各告言：『卿等！今當至
yán fú tí jiàn bǎozàng fó jí bǐ qiū sēng lǐ bài wéirào gōng
閻浮提，見寶藏佛及比丘僧，禮拜、圍繞、恭
jìng gòngyǎng zūnzhòng zàn tàn
敬、供養、尊重、讚歎。』

shàn nán zǐ shí wǔ tiānwáng gè gè yú yè yī yī jiàng
「善男子！時，五天王各各於夜，一一將
zhū tiān zǐ tiān nǚ tóng nán tóng nǚ jí yú juànshǔ bǎi qiān yì
諸天子、天女、童男、童女，及餘眷屬百千億
nà yóu tā zhòng qiánhòu wéirào lái zhì fó suǒ dīng lǐ fó zú jí
那由他眾，前後圍繞，來至佛所，頂禮佛足及
bǐ qiū sēng cóng fó tīng fǎ zhì míng qīng dàn qiān zhù xū kōng yǐ zhǒng
比丘僧，從佛聽法至明清旦，遷住虛空，以種
zhǒng tiānhuā yōu bō luó huā bō tóu mó huā jū wù tóu huā fēn
種天華、優鉢羅華、鉢頭摩華、拘物頭華、分
tuó lì huā xū màn nà huā pó shī shī huā ā tí mù duō qié zhàn
陀利華、須曼那華、婆尸師華、阿提目多伽占
pó qié huā màn tuó luó huā mó hē màn tuó luó huā yǐ sàn dà huì
婆伽華、曼陀羅華、摩訶曼陀羅華，以散大會，
rú yǔ ér xià bìng gǔ tiānyuè ér yǐ gòngyǎng
如雨而下，并鼓天樂而以供養。

shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù zuò shì niàn ruò
「善男子！爾時，寶海梵志復作是念：『若
wǒ dāng lái bì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí suǒ yuàn chéng
我當來必成阿耨多羅三藐三菩提，所願成

jiù dé jǐ lì zhě fù dāngjiàohuàzhū ā xiū luó xī lìng fā ā nòuduō
就得已利者，復當教化諸阿脩羅，悉令發阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn shànnán zǐ ěr shí fàn zhì zuò shì niàn
羅三藐三菩提心。』善男子！爾時，梵志作是念
yǐ yǒu wǔ ā xiū luó wáng dào fàn zhì suǒ nǎi zhì bǎi qiān wú liàng yì
已，有五阿脩羅王到梵志所，乃至百千無量億
nà yóu tā ā xiū luó nán zǐ nǚ rén tóng nán tóng nǚ rú fàn zhì
那由他阿脩羅男子、女人、童男、童女，如梵志
jiào fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn zhì yú fó suǒ tīng shòu
教發阿耨多羅三藐三菩提心，至於佛所，聽受
miào fǎ
妙法。

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù zuò shì niàn ruò
「善男子！爾時，寶海梵志復作是念：『若
wǒ dāng lái bì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí suǒ yuàn chéng
我當來必成阿耨多羅三藐三菩提，所願成
jiù dé jǐ lì zhě fù dāngjiàohuàtiānmó bō xún lìng fā ā nòuduō luó
就得已利者，復當教化天魔波旬，令發阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí xīn shànnán zǐ shí mó bō xún jí zhī fàn zhì
三藐三菩提心。』善男子！時，魔波旬即知梵志
xīn zhī suǒ niàn xún yǔ bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā nán zǐ nǚ rén
心之所念，尋與百千無量億那由他男子、女人、
tóng nán tóng nǚ zhì fàn zhì suǒ jìng rú jiào chì fā ā nòuduō luó
童男、童女，至梵志所，敬如教勅，發阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí xīn nǎi zhì tīng fǎ yì fù rú shì
三藐三菩提心，乃至聽法，亦復如是。」

悲華經卷第二

bēi huā jīng juàn dì sān
悲華經卷第三

běiliángtiānzhu sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

dà shī pǐn dì sān zhī èr
大施品第三之二

fó fù gào jì yì shànnán zǐ ěr shí fàn zhì fù zuò shì
佛復告寂意：「善男子！爾時，梵志復作是
niàn ruò wǒ dāng lái chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí suǒyuàn
念：『若我當來成阿耨多羅三藐三菩提，所願
chéng jiù dé jǐ lì zhě cì dāngjiàohuà dà fàn tiānwáng fā ā nòu
成就得已利者，次當教化大梵天王，發阿耨
duōluó sānmiǎosān pú tí xīn shí fàn tiānwáng jí zhī fàn zhì xīn zhī
多羅三藐三菩提心。』時，梵天王即知梵志心之
suǒniàn dào fàn zhì suǒ zuò rú shì yán yù hé suǒ chì fàn
所念，到梵志所，作如是言：『欲何所勅？』梵
zhì wènyán rǔ shì shéi yě fàn wáng bào yán wǒ shì dà fàn
志問言：『汝是誰也？』梵王報言：『我是大梵
tiānwáng fàn zhì dá yán shàn lái wáng kě huántiānshàng jí
天王。』梵志答言：『善來，王！可還天上集
huì zhū tiān rǔ chí wǒ yán yán fú tí nèi yǒu dà fàn zhì míngyuē
會諸天，汝持我言：「閻浮提內有大梵志，名曰
bǎo hǎi yú qī suì zhōng qǐng fó shì zūn jí wú liàng sēng fèng zhū suǒ
寶海，於七歲中，請佛世尊及無量僧，奉諸所
ān qīngděng jīn zhě yú cǐ fú dé yīngshēng suí xǐ shēng suí xǐ
安，卿等今者，於此福德，應生隨喜，生隨喜
yǐ fā xīn huí xiàng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí ěr shí
已，發心迴向阿耨多羅三藐三菩提。』」爾時，
fàn wáng wén shì jiào yǐ xún huántiānshàng jù jí zhū fàn ér gào zhī
梵王聞是教已，尋還天上，聚集諸梵，而告之
yán qīngděng dāng zhī yán fú tí nèi yǒu zhuàn lún shèng wáng míng
言：『卿等當知，閻浮提內有轉輪聖王，名
wú zhēng niàn yǒu dà fàn zhì míngyuē bǎo hǎi jí qí shèng wáng zhī
無諍念，有大梵志，名曰寶海，即其聖王之

dà chén yě qǐng fó shì zūn jí wú liàng sēng zhōng jìng qī suì fèng shī
大臣也，請佛世尊及無量僧，終竟七歲，奉施

203 suǒ ān qīngděng yǐ shì shàngēn yīngshēng suí xǐ shēng suí xǐ yǐ
所安。卿等以是善根，應生隨喜，生隨喜已，

fā xīn huí xiàng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí dāng lìng bǎo hǎi dé
發心迴向阿耨多羅三藐三菩提，當令寶海得

rú suǒ yuàn shàn nán zǐ ěr shí bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā zhū
如所願。』善男子！爾時，百千無量億那由他諸

fàn tiān zǐ gōng jìng chā shǒu zuò rú shì yán wǒ děng jīn zhě yú
梵天子，恭敬叉手，作如是言：『我等今者，於

shì shàngēn shēng suí xǐ xīn yǐ shì suí xǐ gù xī lìng wǒ děng yī
是善根，生隨喜心，以是隨喜故，悉令我等一

qiè jiē dé ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí fù gèng gào yán qīng
切皆得阿耨多羅三藐三菩提。』復更告言：『卿

děng jīn dāng zhì yán fú tí jiàn bǎo zàng fó jí bǐ qiū sēng lǐ bài
等今當至閻浮提，見寶藏佛及比丘僧，禮拜、

wéi rào gōng jìng gòng yǎng zūn zhòng zàn tàn shàn nán zǐ
圍繞、恭敬、供養、尊重、讚歎。』善男子！

shí fàn tiān wáng yǔ bǎi qiān wú liàng yì nà yóu tā zhū fàn tiān zǐ qián
時，梵天王與百千無量億那由他諸梵天子，前

hòu wéi rào lái zhì fó suǒ tóu miàn lǐ fó zú jí bǐ qiū sēng tīng shòu
後圍繞，來至佛所，頭面禮佛足及比丘僧，聽受

miào fǎ
妙法。

shàn nán zǐ ěr shí fàn zhì fù zuò shì niàn fù dāng jiào
「善男子！爾時，梵志復作是念：『復當教

huà dì èr tiān xià dāo lì tiān wáng yè mó tiān wáng dōu shù tiān wáng
化第二天下忉利天王、夜摩天王、兜術天王、

huà lè tiān wáng tā huà zì zài tiān wáng yǐ fó lì gù jí gè lái
化樂天王、他化自在天王。』以佛力故，即各來

zhì shì fàn zhì suǒ gè zuò shì yán yù hé suǒ chì fàn zhì wèn
至是梵志所，各作是言：『欲何所勅？』梵志問

yán rǔ shì shéi yě gè gè dá yán wǒ shì qí yú dāo lì tiān
言：『汝是誰也？』各各答言：『我是其餘忉利天

wáng nǎi zhì tā huà zì zài tiān wáng fàn zhì bào yán rǔ děng gè
王，乃至他化自在天王。』梵志報言：『汝等各

huán zhì suǒ zhù chù rǔ chí wǒ yán yán fú tí nèi yǒuzhuàn lún wáng
還至所住處，汝持我言：「閻浮提內，有轉輪王
míng wú zhēngniàn yǒu dà fàn zhì míngyuēbǎo hǎi jí qí shèngwáng
名無諍念，有大梵志，名曰寶海，即其聖王
zhī dà chén yě zhōng jìng qī suì gòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēng
之大臣也，終竟七歲，供養如來及比丘僧。
qīngděng yǐ shì shàngēn yīngshēng suí xǐ shēng suí xǐ yǐ fā xīn
卿等以是善根，應生隨喜，生隨喜已，發心
huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dāo lì tiānwáng nǎi zhì
迴向阿耨多羅三藐三菩提。」』忉利天王乃至
tā huà zì zài tiānwáng wén shì yǔ yǐ gè gè huán zhì suǒ zhù zhī chù
他化自在天王，聞是語已，各各還至所住之處，
jí jí huì zhūtiān ér gào zhī yán qīngděngdāng zhī yán fú tí nèi
即集會諸天，而告之言：『卿等當知，閻浮提內
yǒuzhuàn lún shèngwáng míng wú zhēngniàn yǒu dà fàn zhì míngyuē
有轉輪聖王，名無諍念，有大梵志，名曰
bǎo hǎi jí qí shèngwáng zhī dà chén yě zhōng jìng qī suì gòngyǎng
寶海，即其聖王之大臣也，終竟七歲，供養
rú lái jí bǐ qiū sēng qīngděng yǐ shì shàngēn yīn yuán gù yīngshēng
如來及比丘僧。卿等以是善根因緣故，應生
suí xǐ shēng suí xǐ yǐ fā xīn huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
隨喜，生隨喜已，發心迴向阿耨多羅三藐三菩
tí shànnán zǐ shí zhūtiānzhòng gōngjìng chāshǒu zuò rú shì
提。』善男子！時諸天眾，恭敬叉手，作如是
yán wǒ děng jīn zhě yú shì shàngēnshēng suí xǐ xīn yǐ suí xǐ
言：『我等今者，於是善根生隨喜心，以隨喜
gù xī lìng wǒ děng yī qiè jiē dé chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
故，悉令我等一切皆得成阿耨多羅三藐三菩
tí fù gènggàoyán qīngděng jīn zhě dāng zhì fó suǒ jiàn fó
提。』復更告言：『卿等今者，當至佛所，見佛
shì zūn jí bǐ qiū sēng lǐ bài wéirào gōngjìng gòngyǎng zūn
世尊及比丘僧，禮拜、圍繞、恭敬、供養、尊
zhòng zàn tàn
重、讚歎。』

shànnán zǐ ěr shí dāo lì tiānwáng nǎi zhì tā huà zì zài
「善男子！爾時，忉利天王乃至他化自在
tiānwáng gè gè xī yǔ bǎiqiān wú liàng yì nà yóu tā tiān zǐ tiān nǚ
天王，各各悉與百千無量億那由他天子、天女、

tóngnán tóng nǚ jí yú juànshǔ qiánhòuwéirào lái zhì fó suǒ
童男、童女，及餘眷屬，前後圍繞，來至佛所，
dǐng lǐ fó zú jí bǐ qiū sēng tīngshòumiào fǎ dì èr tiān xià wǔ ā
頂禮佛足及比丘僧，聽受妙法。第二天下五阿
xiū luó wáng tiānmó bō xún dà fàntiānwáng yì fù rú shì dì sān
脩羅王、天魔波旬、大梵天王亦復如是。第三、
dì sì dì wǔ nǎi zhì sānqiān dà qiān fó zhī shì jiè bǎi yì dāo lì
第四、第五，乃至三千大千佛之世界，百億忉利
tiān bǎi yì yè mó tiān bǎi yì dōushuàitiān bǎi yì huà lè tiān bǎi
天、百億夜魔天、百億兜率天、百億化樂天、百
yì tā huà zì zài tiān bǎi yì wǔ ā xiū luó wáng bǎi yì mó bō xún
億他化自在天、百億五阿脩羅王、百億魔波旬、
bǎi yì dà fàntiānwáng jí wú liàng yì bǎi qiān nà yóu tā juànshǔ xī
百億大梵天王，及無量億百千那由他眷屬，悉
fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yǐ fó lì gù jiē gòng lái
發阿耨多羅三藐三菩提心，以佛力故，皆共來
dào cǐ sì tiān xià zhì yú fó suǒ tóu miàn lǐ fó jí bǐ qiū sēng
到此四天下，至於佛所，頭面禮佛及比丘僧，
tīngshòumiào fǎ ěr shí dà zhòng xī jiē biàn mǎn cǐ jiān sānqiān
聽受妙法。爾時，大眾悉皆徧滿此間，三千
dà qiān shì jiè wú kòngquēchù
大千世界無空缺處。

shànnán zǐ ěr shí bǎohǎi fàn zhì fù zuò shì niàn wǒ
「善男子！爾時，寶海梵志復作是念：『我
jīn yǐ dé jiào huà bǎi yì pí shā mén tiān wáng nǎi zhì bǎi yì dà fàn tiān
今已得教化百億毗沙門天王乃至百億大梵天
wáng ér wǒ jīn zhě suǒ yǒu shì yuàn yǐ dé zì zài fù zuò shì niàn
王，而我今者，所有誓願已得自在。』復作是念：
ruò wǒ lái shì bì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dài dé jǐ
『若我來世必成阿耨多羅三藐三菩提，逮得已
lì suǒ yuàn chéng jiù zhě yuàn fó shì zūn wèi zhū dà zhòng shì xiàn
利，所願成就者，願佛世尊為諸大眾，示現
zhǒng zhǒng shén zú biàn huà yǐ shén lì gù lìng cǐ sānqiān dà qiān shì
種種神足變化，以神力故，令此三千大千世
jiè suǒ yǒu chù shēng è guǐ dì yù jí shì rén děng xī jiē dé lí
界所有畜生、餓鬼、地獄及世人等，悉皆得離
yī qiè kǔ nǎo chún shòu zhū lè gè yú yī yī zhòng shēng zhī qián
一切苦惱，純受諸樂。各於一一眾生之前，

yǒu yī huà fó quàn bǐ zhòngshēng lìng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
有一化佛勸彼眾生，令發阿耨多羅三藐三菩
tí xīn
提心。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái xún zhī bǎo hǎi xīn zhī
「善男子！爾時，寶藏如來尋知寶海心之
suǒniàn jí shí rù yú wú rè sānmèi ěr shí shì zūn rù shì sānmèi
所念，即時入於無熱三昧。爾時，世尊入是三昧
yǐ shì xiàn rú shì shén zú biànhuà yī yī máokǒngfàng yú wú liàng wú
已，示現如是神足變化，一一毛孔放於無量無
biānguāngmíng qí guāngwēimiào biànzhào sānqiān dà qiān shì jiè jí
邊光明，其光微妙，徧照三千大千世界及
zhào dì yù bīngdòngzhòngshēng yù zhī zé wēn rè nǎozhòngshēng yù
照地獄，冰凍眾生遇之則溫，熱惱眾生遇
zhī zé liáng jī kě zhòngshēng yù zhī zé bǎo shòu zuì miào lè yī
之則涼，飢渴眾生遇之則飽，受最妙樂。一
yī zhòngshēng gè yú qí qiányǒu yī huà fó sān shí èr xiàngyīng luò
一眾生，各於其前有一化佛，三十二相瓔珞
qí shēn bā shí zhǒnghǎo cì dì zhuāngyán bǐ zhūzhòngshēngshòukuài
其身，八十種好次第莊嚴。彼諸眾生受快
lè yǐ zuò rú shì sī wéi wǒ děng hé yuán dé lí kǔ nǎo shòu
樂已，作如是思惟：『我等何緣，得離苦惱，受
shì miào lè ěr shí zhòngshēngjiàn yú huà fó sān shí èr xiàng
是妙樂？』爾時，眾生見於化佛，三十二相
ér zì yīng luò bā shí zhǒnghǎo cì dì zhuāngyán jiàn rú shì yǐ gè
而自瓔珞，八十種好次第莊嚴，見如是已，各
zuò shì yán méng shì chéng jiù dà bēi ēn zhě²⁰⁴ lìng wǒ dé lí yī qiè
作是言：『蒙是成就大悲恩者²⁰⁴，令我得離一切
kǔ nǎo shòu yú miào lè ěr shí zhòngshēng yǐ huān xǐ xīn zhān
苦惱，受於妙樂。』爾時，眾生以歡喜心瞻
dài zūnyán ěr shí huà fó gào zhūzhòngshēng rǔ děng jiē yīng
戴²⁰⁵尊顏。爾時，化佛告諸眾生：『汝等皆應
chēng ná mó fó fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn cóng shì yǐ
稱南無佛，發阿耨多羅三藐三菩提心，從是已
hòu gèng bú shòu kǔ chángshòu dì yī zuì miào kuài lè bǐ zhūzhòng
後，更不受苦，常受第一最妙快樂。』彼諸眾

²⁰⁴ 大正藏：者恩

²⁰⁵ 大正藏：瞻仰

shēngxún zuò shì yán ná mó shì zūn fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
生 尋作是言：『南無世尊！發阿耨多羅三藐三菩
tí xīn yǐ cǐ shàngēnduàn yī qiè è ér yú qí zhōngxún dé mìng
提心。』以此善根斷一切惡，而於其中尋得命
zhōng zhuǎnshēngrénzhōng rè nǎozhòngshēng yǐ méngguāng gù
終，轉生人中。熱惱眾生，以蒙光故，
xún dé qīngliáng lí jī kě kǔ shòuzhūmiào lè nǎi zhì shēng yú rén
尋得清涼，離飢渴苦，受諸妙樂，乃至生於人
zhōng rú dì yù chùshēng è guǐ rén yì rú shì qí guāng
中。如地獄、畜生、餓鬼，人亦如是。其光
biànzhàozhū shì jiè yǐ huánrào fó shēnmǎnsān zā yǐ cóngdǐngshàng
徧照諸世界已，還繞佛身滿三帛已，從頂上
rù shì shí jí yǒu wú liàng wú biānrén tiān yè chā ā xiū luó
入，是時即有無量無邊人、天、夜叉、阿脩羅、
qián tà pó zhūlóng luó chà dé bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sān
乾闥婆、諸龍、羅刹，得不退轉於阿耨多羅三
miǎosān pú tí fù yǒu bù kě jì zhòngshēng dé tuó luó ní sānmèirěn
藐三菩提。復有不可計眾生，得陀羅尼三昧忍
rǔ ěr shí yán fú rén wén wú liàngzhūtiān wèi fó shì zūn jí bǐ
辱。爾時，閻浮人聞²⁰⁶無量諸天，為佛世尊及比
qiū sēng zì yǐ tiānshàngzhǒngzhǒngsuǒyǒu zhuāngjiàoyán shì ān zhōu
丘僧，自以天上種種所有，莊校嚴飾安周
chéngwàiyán fú zhī yuán rú tiānzhūāngyánděng wú chā bié shì rén fù
城外閻浮之園，如天莊嚴等無差別，是人復
zuò shì niàn wǒ děng jīn zhě dāng wǎngguān zhī bìngjiàn rú lái jí
作是念：『我等今者，當往觀之，并見如來及
bǐ qiū sēng yīn tīngshòu fǎ
比丘僧，因聽受法。』

shànnán zǐ ěr shí rì rì chángyǒu bǎiqiān wú liàng yì nà
「善男子！爾時，日日常有百千無量億那
yóu tā nán zǐ nǚ rén tóngnán tóng nǚ lái zhì fó suǒ tóu miàn
由他男子、女人、童男、童女，來至佛所，頭面
lǐ fó jí bǐ qiū sēng yòurào sān zā gōngjìng gòngyǎng zūnzhòng
禮佛及比丘僧，右繞三帛，恭敬、供養、尊重、
zàn tàn bìng yù jiàn cǐ yán fú zhī yuán qí yuánmén hù jù zú èr wàn
讚歎，并欲見此閻浮之園。其園門戶具足二萬，

²⁰⁶ 大正藏：閻

chún qī bǎochéng yī yī ménqián fù fū wǔ bǎi qī bǎo zhī chuáng
純七寶成，一一門前復敷五百七寶之牀，
yǒu wǔ bǎi fàn zhì gè zuò qí shàng ruò yǒuzhòngshēng yù rù shì yuán
有五百梵志各坐其上。若有眾生欲入是園，
cǐ zhū fàn zhì zhé biànquàn huà lìng qí bì dìng guī yī sānbǎo fā ā
此諸梵志輒便勸化，令其畢定歸依三寶，發阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn rán hòu nǎi tīng rù cǐ yuánzhōng jiàn
耨多羅三藐三菩提心，然後乃聽入此園中，見
yú shì zūn jí bǐ qiū sēng lǐ bài wéirào gōngjìng gòngyǎng
於世尊及比丘僧，禮拜、圍繞、恭敬、供養、
zūnzhòng zàn tàn
尊重、讚歎。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì yú qī suì zhōng jiàohuà bù
「善男子！爾時，梵志於七歲中，教化不
kě jì tiān lìng qí bì dìng zhù yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fù
可計天，令其畢定住於阿耨多羅三藐三菩提。復
lìng bù kě jì lóng ā xiū luó qián tà pó luó chà jū pán tú
令不可計龍、阿脩羅、乾闥婆、羅刹、拘槃荼、
pí shè zhē è guǐ chùshēng dì yù jí rén bì dìng zhù yú ā
毗舍遮、餓鬼、畜生、地獄及人，畢定住於阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
耨多羅三藐三菩提。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì guò qī suì yǐ yǐ bā wàn sì
「善男子！爾時，梵志過七歲已，以八萬四
qiān jīn lún wéichútiānlún bā wàn sì qiān bái xiàng qī bǎozhuāngyán
千金輪，唯除天輪，八萬四千白象七寶莊嚴，
wéichúxiàngbǎo nǎi zhì bā wàn sì qiānzhǒngzhǒngzhū yào²⁰⁷ rú shì
唯除象寶，乃至八萬四千種種諸藥，如是
děng wù yù yǐ fèngxiàn fó jí zhòngsēng
等物，欲以奉獻佛及眾僧。

ěr shí zhuàn lún shèngwáng yú qī suì zhōng xīn wú yù yù
「爾時，轉輪聖王於七歲中，心無欲欲，
wú chēn huì yù wú yú chī yù wú jiāomàn yù wú guó tǔ yù wú
無瞋恚欲，無愚癡欲，無憍慢欲，無國土欲，無
ér xī yù wú yù nǚ yù wú shí yǐn yù wú yī fú yù wú huā
兒息欲，無玉女欲，無食飲欲，無衣服欲，無華

²⁰⁷ 大正藏：樂

xiāng yù wú chēshèng yù wú shuìmián yù wú xiǎng lè yù wú
香欲，無車乘欲，無睡眠欲，無想樂欲，無
yǒu wǒ yù wú yǒu tā yù rú shì qī suì nǎi zhì wú yǒu yī yù zhī
有我欲，無有他欲，如是七歲，乃至無有一欲之
xīn chángzuò bú wò wú zhòu yè xiǎng wú pí jí xiǎng yì fù
心，常坐不卧，無晝夜想，無疲極想，亦復
wú shēng xiāng wèi chùxiǎng ér yú qí zhōng chángjiàn shí fāng
無聲、香、味、觸想。而於其中，常見十方
yī yī fāngmiàn rú wàn fó tǔ wēi chén shù děng zhū fó shì jiè qīng jìng
一一方面如萬佛土微塵數等諸佛世界清淨
zhuāngyán bú jiàn xū mí jí zhūxiǎoshān dà xiǎo tiě wéi èr shān
莊嚴，不見須彌及諸小山、大小鐵圍、二山
zhōngjiānyōumíng zhī chù rì yuèxīngchén zhūtiāngōngdiàn qí suǒ
中間幽冥之處、日月星辰、諸天宮殿。其所
jiànzhě wéijiànqīngjìng zhuāngyán fó tǔ jiàn shì shì yǐ suí yuàn qǔ
見者，唯見清淨莊嚴佛土。見是事已，隨願取
zhī rú zhuàn lún shèngwáng yú qī suì zhōng dé shòukuài lè jiàn yú qīng
之。如轉輪聖王於七歲中得受快樂，見於清
jìng zhǒngzhǒng zhuāngyán zhū fó shì jiè yuàn qǔ shàngmiào qīng jìng fó
淨種種莊嚴諸佛世界，願取上妙清淨佛
tǔ zhuàn lún shèngwáng tài zǐ wú shùn nǎi zhì qiān zǐ bā wàn sì qiān
土。轉輪聖王太子無眵，乃至千子八萬四千
zhūxiǎowángděng jí jiǔ wàn èr qiān yì zhòngshēngděng gè qī suì
諸小王等，及九萬二千億眾生等，各七歲
zhōng xīn wú yù yù nǎi zhì wú yǒuxiāng wèi chùxiǎng gè yú
中，心無欲欲，乃至無有香、味、觸想，各於
jìng chù rù dìng sī wéi yì dé jiàn yú shí fāng shì jiè yī yī fāngmiàn rú
靜處入定思惟，亦得見於十方世界一一方面如
wàn fó tǔ wēi chén shù děng zhū fó shì jiè suǒ yǒu zhuāngyán bú jiàn xū
萬佛土微塵數等諸佛世界所有莊嚴，不見須
mí jí zhūxiǎoshān dà xiǎo tiě wéi èr shān zhōngjiānyōumíng zhī chù
彌及諸小山、大小鐵圍、二山中間幽冥之處、
rì yuèxīngchén zhūtiāngōngdiàn qí suǒ jiànzhě wéijiànqīngjìng zhuāng
日月星辰、諸天宮殿。其所見者，唯見清淨莊
yán fó tǔ rú qí suǒ jiàn suí ér qǔ zhī rú shì yī qiè zhū dà zhòng
嚴佛土。如其所見，隨而取之。如是一切諸大眾
děng yú qī suì zhōng gè dé xiū xíng zhǒngzhǒng fǎ mén huò yuàn qīng
等，於七歲中，各得修行種種法門，或願清

jìng fó tǔ huòyuàn bú jìng fó tǔ
淨佛土，或願不淨佛土。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì guò qī suì yǐ chí zhū qī bǎo
「善男子！爾時，梵志過七歲已，持諸七寶，
fèngxiàn yú fó jí bǐ qiū sēng xiàng fó hé zhǎng qián bó fó yán
奉獻於佛及比丘僧，向佛合掌，前白佛言：

shì zūn wǒ yǐ quàn huà zhuàn lún shèng wáng fā ā nòuduō luó sān
『世尊！我已勸化轉輪聖王，發阿耨多羅三
miǎosān pú tí xīn huán zhì zhù chù jìng zuò sī wéi nǎi zhì bù tīng
藐三菩提心，還至住處，靜坐思惟，乃至不聽
yī rén lìng rù wǒ fù quàn huà qí wáng qiān zǐ fā ā nòuduō luó sān
一人令入。我復勸化其王千子，發阿耨多羅三
miǎosān pú tí xīn shì zhū wáng zǐ yì gè huán zhì suǒ zhù zhī chù
藐三菩提心，是諸王子，亦各還至所住之處，
jìng zuò sī wéi nǎi zhì bù tīng yī rén lìng rù bā wàn sì qiān xiǎo wáng
靜坐思惟，乃至不聽一人令入。八萬四千小王、
jiǔ wàn èr qiān yì zhòng shēng děng yì fā ā nòuduō luó sān miǎosān
九萬二千億眾生等，亦發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn gè zài jìng chù duān zuò sī wéi nǎi zhì bù tīng yī rén lìng
菩提心，各在靜處，端坐思惟，乃至不聽一人令
rù shì zūn jīn dāng lìng shì zhuàn lún wáng děng cóng sān mèi qǐ
入。世尊！今當令是轉輪王等，從三昧起，
lái zhì fó suǒ jí wǒ xiān suǒ jiào huà lìng fā ā nòuduō luó sān miǎosān
來至佛所，及我先所教化令發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn zhě xī lìng jí cǐ fó shì zūn suǒ yī xīn duān zuò shòu
菩提心者，悉令集此佛世尊所，一心端坐，受
yú qīng jìng fó zhī shì jiè bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sān miǎosān
於清淨佛之世界，不退轉於阿耨多羅三藐三
pú tí cóng fó shòu jì yǐ dāng qǔ guó tǔ jí míng xìng zì
菩提，從佛受²⁰⁸記已，當取國土及名姓字。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái jí rù sān mèi wáng sān
「善男子！爾時，寶藏如來即入三昧王三
mèi rù shì sān mèi yǐ yú qí kǒu zhōng chū zhǒng zhǒng sè guāng
昧，入是三昧已，於其口中，出種種色光，
qīng huáng chì bái zǐ rú zhuàn lún wáng zài dìng zhōng zhě
青、黃、赤、白、紫，如轉輪王在定中者，

gè yú qí qiányǒuhuàfànwáng zuò rú shì yán rǔ děng jīn zhě kě
各於其前有化梵王，作如是言：『汝等今者，可
cóngdìng qǐ zhì yú fó suǒ jiàn fó shì zūn jí bǐ qiū sēng lǐ bài
從定起，至於佛所，見佛世尊及比丘僧，禮拜、
wéirào gōngjìng gòngyǎng zūnzhòng zàn tàn rǔ děngdāng zhī
圍繞、恭敬、供養、尊重、讚歎。汝等當知，
bǎohǎi fàn zhì yú qī suì zhōng zuò fǎ huì jìng jīn fó shì zūn fù dāng
寶海梵志於七歲中，作法會竟，今佛世尊復當
yóuxíngzhū yú guó tǔ shí zhuàn lún wángděngwén shì yán yǐ xún
遊行諸餘國土。』時，轉輪王等聞是言已，尋
cóngdìng qǐ ěr shí zhūtiān zài xū kōngzhōngzuò zhū jì yuè shì shí
從定起。爾時，諸天在虛空中作諸妓樂，是時
shèngwáng jí biànyán jià yǔ qí qiān zǐ bā wàn sì qiānzhūxiǎowáng
聖王即便嚴駕，與其千子、八萬四千諸小王
děng jiǔ wàn èr qiān yì rén qiánhòudǎocóngchū ān zhōu luó chéng
等，九萬二千億人，前後導從出安周羅城，
xiàngyán fú yuán jì dàoyuánwài rú fǎ xià chē bù zhì fó suǒ
向閻浮園，既到園外，如法下車，步至佛所，
tóumiàn lǐ fó jí bǐ qiū sēng quèzuò yī miàn
頭面禮佛及比丘僧，却坐一面。

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì bó shèngwángyán wéiyuàn
「善男子！爾時，梵志白聖王言：『惟願
dà wáng chí cǐ bǎo wù bìng jí dà wángxiān yú sānyuègòngyǎng rú
大王，持此寶物，并及大王先於三月供養如
lái jí bǐ qiū sēngzhǒngzhǒngzhēnbǎo bā wàn sì qiān ān zhōu luó chéng
來及比丘僧種種珍寶八萬四千，安周羅城，
rú shì fú dé jīn yīng huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí qí
如是福德，今應迴向阿耨多羅三藐三菩提。』其
wángqiān zǐ bā wàn sì qiānzhūxiǎowángděng jiǔ wàn èr qiān yì rén
王千子、八萬四千諸小王等，九萬二千億人，
jiē xī jiào lìng huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fù zuò shì yán
皆悉教令迴向阿耨多羅三藐三菩提。復作是言：

dà wángdāng zhī yǐ cǐ bù shī bù yīng qiú yú dāo lì tiānwáng
『大王當知，以此布施，不應求於忉利天王、
dà fàntiānwáng hé yǐ gù wáng jīn fú bàosuǒyǒuzhēnbǎo jiē shì
大梵天王。何以故？王今福報所有珍寶，皆是
wú cháng wú jué dìngxiàng yóu rú jí fēng shì gù yīngdāng yǐ cǐ
無常、無決定相，猶如疾風，是故應當以此

bù shī suǒ dé guǒbào lìng xīn zì zài sù chéng ā nòuduō luó sānmiǎo
布施所得果報，令心自在，速成阿耨多羅三藐
sān pú tí dù tuō wú liàng wú biānzhòngshēng lìng rù niè pán
三菩提，度脫無量無邊眾生，令入涅槃。』

zhū pú sà běnshòu jì pǐn dì sì zhī yī
諸菩薩本受²⁰⁹記品第四之一

ěr shí bǎozàng rú lái fù zuò shì niàn rú shì děng wú liàng
「爾時，寶藏如來復作是念：『如是等無量
zhòngshēng yǐ bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí wǒ
眾生，已不退轉於阿耨多羅三藐三菩提，我
jīn dāng yǔ gè gè shòu jì bìngwèi shì xiànzhōngzhōng fó tǔ ěr shí
今當與各各授記，并為示現種種佛土。』爾時，
shì zūn jí rù sānmèi qí sānmèimíng bù shī pú tí xīn yǐ sānmèi lì
世尊即入三昧，其三昧名不失菩提心。以三昧力
gù fàng dà guāngmíng biànzhào wú liàng wú biān shì jiè jiē xī lìng
故，放大光明，徧照無量無邊世界，皆悉令
shì zhuàn lún shèngwáng jí wú liàngzhòngshēngděng jiàn wú biānzhū fó
是轉輪聖王，及無量眾生等，見無邊諸佛
shì jiè ěr shí shí fāng wú liàng wú biānzhū yú shì jiè qí zhōng gè
世界。爾時，十方無量無邊諸餘世界，其中各
gè yǒu dà pú sà méng fó guāng gù yǐ fó lì gù gè gè xī lái
各有大菩薩，蒙佛光故，以佛力故，各各悉來
zhì yú fó suǒ yǐ jǐ suǒ dé shén zú biànhuà gòngyǎng yú fó jí bǐ
至於佛所，以己所得神足變化，供養於佛及比
qiū sēng tóumiàn lǐ zú yòurào sān zā zuò yú fó qián yù tīng
丘僧，頭面禮足，右繞三匝，坐於佛前，欲聽
rú lái wèizhū pú sà shòu fó jì bié
如來為諸菩薩受佛記莚。

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù bó shèngwáng
「善男子！爾時，寶海梵志復白聖王：
dà wáng jīn kě xiān fā shì yuàn qǔ miào fó tǔ shànnán zǐ
『大王！今可先發誓願取妙佛土。』善男子！
ěr shí shèngwángwén shì yǔ yǐ jí qǐ hé zhǎng cháng guì xiàng
爾時，聖王聞是語已，即起合掌，長跪向

²⁰⁹ 大正藏：授

fó qián bó fó yán shì zūn wǒ jīn zhēn shí yù dé pú tí rú
佛，前白佛言：『世尊！我今真實欲得菩提，如
wǒ xiān yú sānyuè zhī zhōng yǐ zhū suǒ xū gòngyǎng yú fó jí bǐ qiū
我先於三月之中，以諸所須，供養於佛及比丘
sēng rú shì shàngēn wǒ jīn huíxiàng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí
僧，如是善根，我今迴向阿耨多羅三藐三菩提，
zhōng bú yuàn qǔ bú jìng fó tǔ shì zūn wǒ xiān yǐ yú qī suì zhī zhōng
終不願取不淨佛土。世尊！我先已於七歲之中，
duānzuo sī wéizhǒngzhǒngzhuāngyánqīngjìng fó tǔ shì zūn wǒ jīn fā
端坐思惟種種莊嚴清淨佛土。世尊！我今發
yuàn lìng wǒ chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí shí shì jiè zhī
願：「令我成阿耨多羅三藐三菩提時，世界之
zhōng wú yǒu dì yù chùshēng è guǐ yī qiè zhòngshēng mìngzhōng
中，無有地獄、畜生、餓鬼。一切眾生命終
zhī hòu lìng bú duò yú sān è dào zhōng shì jiè zhòngshēng jiē zuò jīn
之後，令不墮於三惡道中。世界眾生皆作金
sè rén tiān wú bié jiē dé liù tōng yǐ sù mìng tōng lì²¹⁰ nǎi zhì
色，人天無別，皆得六通，以宿命通力²¹⁰，乃至
dé zhī bǎiqiānwàn yì nà yóu tā jié sù shì zhī shì yǐ qīngjìng tiānyǎn
得知百千萬億那由他劫宿世之事；以清淨天眼，
xī jiàn bǎiqiān yì nà yóu tā shí fāng shì jiè yì jiàn qí zhōng zài zài chù
悉見百千億那由他十方世界，亦見其中在在處
chùxiàn zài zhū fó shuō wēimiào fǎ yǐ qīngjìng tiān ěr xī wén bǎiqiān
處現在諸佛說微妙法；以清淨天耳，悉聞百千
yì nà yóu tā shí fāng shì jiè xiàn zài zhū fó shuō fǎ zhī shēng yǐ tā xīn
億那由他十方世界現在諸佛說法之聲；以他心
zhì gù zhī wú liàng wú biān yì nà yóu tā shí fāng shì jiè zhòngshēng zhī
智故，知無量無邊億那由他十方世界眾生之
xīn yǐ rú yì tōng gù yú yī niàn zhōng biàn yú bǎiqiān yì nà yóu
心；以如意通故，於一念中，徧於百千億那由
tā zhū fó shì jiè zhōuxuánwǎngfǎn²¹¹ lìng shì zhòngshēng xī jiě wú
他諸佛世界，周旋往反²¹¹，令是眾生悉解無
wǒ jí wú wǒ suǒ jiē dé bú tuì yú ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí
我及無我所，皆得不退於阿耨多羅三藐三菩提。
yuàn wǒ shì jiè wú yǒu nǚ rén jí qí míng zì yī qiè zhòngshēng
願我世界，無有女人及其名字，一切眾生，

²¹⁰ 大正藏：通

²¹¹ 大正藏：返

děng yī huàshēng shòumìng wú liàng chú qí shì yuàn wú yǒu yī qiè
等一化生，壽命無量，除其誓願。無有一切
bú shàn zhī míng shì jiè qīngjìng wú yǒuchòu huì chángyǒu zhū tiān
不善之名，世界清淨，無有臭穢，常有諸天
wēimiào zhī xiāng xī jiē²¹² chōngmǎn yī qiè zhòngshēng jiē xī chéng
微妙之香，悉皆²¹²充滿。一切眾生皆悉成
jiù sān shí èr xiàng ér zì²¹³ yīng luò suǒyǒu pú sà jiē shì yī shēng
就三十二相，而自²¹³瓔珞。所有菩薩皆是一生，
chú qí shì yuàn yuàn wǒ shì jiè suǒyǒu zhòngshēng yú yī shí qǐng
除其誓願。願我世界所有眾生，於一食頃，
yǐ fó lì gù biàn zhì wú liàng wú biān shì jiè jiànxiàn zài fó lǐ
以佛力故，徧至無量無邊世界，見現在佛，禮
bài wéirào yǐ qí suǒ dé shén zú biànhuà gòngyǎng yú fó jí yú
拜、圍繞，以其所得神足變化供養於佛，即於
shí qǐng huán zhì běn tǔ ér cháng zàn²¹⁴ shuō fó zhī fǎ zàng shēn dé dà
食頃還至本土而常讚²¹⁴說佛之法藏，身得大
lì rú nà luó yán shì jiè suǒyǒu zhuāngyán zhī shì nǎi zhì dé tiānyǎn
力如那羅延。世界所有莊嚴之事，乃至得天眼
zhě bù néng jìn shuō suǒyǒu zhòngshēng jiē dé sì biàn yī yī pú sà
者不能盡說。所有眾生皆得四辯，一一菩薩
suǒ zuò zhī shù zhī yè biàn mǎn yī wàn yóu xún shì jiè cháng yǒu jìng miào
所坐之樹，枝葉徧滿一萬由旬。世界常有淨妙
guāng míng xī lìng tā fāng shì jiè wú liàng fó tǔ zhǒng zhǒng zhuāng yán
光明，悉令他方世界無量佛土種種莊嚴
ér yú zhōng xiàn suǒyǒu zhòngshēng nǎi zhì chéng ā nòu duō luó sān miǎo
而於中現。所有眾生乃至成阿耨多羅三藐
sān pú tí bù xíng bú jìng cháng wéi qí yú yī qiè zhū tiān rén jí
三菩提，不行不淨，常為其餘一切諸天、人及
fēi rén zhī suǒ gōng jìng gòng yǎng zūn zhòng nǎi zhì chéng ā nòu duō
非人之所恭敬、供養、尊重，乃至成阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí ér yú qí zhōng cháng dé liù gēn qīng jìng
羅三藐三菩提。而於其中，常得六根清淨，
jí yú shēng shí dé wú lòu xǐ shòu yú kuài lè zì rán chéng jiù yī
即於生時，得無漏喜，受於快樂，自然成就一

²¹² 大正藏：皆悉

²¹³ 大正藏：各

²¹⁴ 大正藏：講

qiè shàngēn xún yú shēng shí zhuó xīn jiā shābiàn dé sānmèi qí sān
切善根。尋於生時，著新袈裟便得三昧，其三
mèimíngshàn fēn bié yǐ sānmèi lì biàn zhì wú liàngzhū fó shì jiè
昧名善分別，以三昧力，徧至無量諸佛世界，
jiànxiàn zài fó lǐ bài wéirào gōngjìng gòngyǎng zūnzhòng
見現在佛，禮拜、圍繞、恭敬、供養、尊重、
zàn tàn nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yú cǐ sānmèi
讚歎，乃至成阿耨多羅三藐三菩提，於此三昧
wú yǒu tuì shī suǒyǒu pú sà rú qí suǒyuàn gè zì zhuāngyán xiū jìng
無有退失。所有菩薩如其所願，各自莊嚴修淨
miào tǔ yú qī bǎoshùzhōng xī jiē yáojiànzhū fó shì jiè yī qièzhòng
妙土，於七寶樹中悉皆遙見諸佛世界一切眾
shēng xún yú shēng shí dé biàn zhì sānmèi yǐ sānmèi lì gù cháng
生，尋於生時得徧至三昧，以三昧力故，常
jiàn shí fāng wú liàng wú biānzhū shì jiè zhōngxiàn zài zhū fó nǎi zhì chéng
見十方無量無邊諸世界中現在諸佛，乃至成
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhōng bú tuì shī yuàn lìng wǒ jiè suǒ
阿耨多羅三藐三菩提終不退失。願令我界所
yǒuzhòngshēng jiē dé gōngdiàn yī fú yīng luò zhǒngzhǒngzhuāng
有眾生，皆得宮殿、衣服、瓔珞，種種莊
yán yóu rú dì liù tā huà zì zài tiān²¹⁵ shì jiè wú yǒushānlíng duī
嚴，猶如第六他化自在天²¹⁵。世界無有山陵、堆
fù²¹⁶ dà xiǎo tiě wéi xū mí dà hǎi yì wú yīn gài jí zhū
阜²¹⁶、大小鐵圍、須彌、大海，亦無陰蓋，及諸
zhàng ài fán nǎo zhī shēng wú sān è dào bā nán zhī míng wú yǒu
障礙、煩惱之聲，無三惡道、八難之名，無有
shòu kǔ zhī míng jí bù kǔ bú lè míng shì zūn wǒ jīn suǒyuàn rú
受苦之名，及不苦不樂名。」世尊！我今所願如
shì yù dé rú shì yánjìng fó tǔ shì zūn wǒ yú lái shì biàndāng
是，欲得如是嚴淨佛土。世尊！我於來世，便當
jiǔ jiǔ xíng pú sà dào yào dé chéng jiù rú shì qīngjìng fó tǔ shì zūn
久久行菩薩道，要得成就如是清淨佛土。世尊！
wǒ yú lái shì zuò shì xī yǒu shì yǐ rán hòu nǎi chéng ā nòuduō luó sān
我於來世作是希有事已，然後乃成阿耨多羅三
miǎosān pú tí shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
藐三菩提。世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提，

²¹⁵ 大正藏：化自在天

²¹⁶ 大正藏：培阜

pú tí zhī shù²¹⁷ zòngguǎngzhèngděng yī wànyóuxún yú cǐ shù xià zuò
菩提之樹²¹⁷縱廣正等一萬由旬。於此樹下坐
dào chǎng shí yú yī niàn zhōng chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí
道場時，於一念中成阿耨多羅三藐三菩提
yǐ chángguāng²¹⁸ zhào yú wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu tā zhū fó
已。常光²¹⁸照於無量無邊百千億那由他諸佛
shì jiè lìng wǒ shòu mìng wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu tā jié wú
世界。令我壽命無量無邊百千億那由他劫，無
néng zhī zhě chú yī qiè zhì lìng wǒ shì jiè wú yǒu shēng wén pì zhī
能知者，除一切智。令我世界無有聲聞、辟支
fó shèng suǒ yǒu dà zhòng chún zhū pú sà wú liàng wú biān wú néng shù
佛乘，所有大眾純諸菩薩，無量無邊無能數
zhě chú yī qiè zhì yuàn wǒ chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí yǐ
者，除一切智。願我成阿耨多羅三藐三菩提已，
lìng shí fāng zhū fó chēng yáng zàn tàn wǒ zhī míng zì yuàn wǒ chéng ā
令十方諸佛稱揚讚歎我之名字。願我成阿
nòuduō luó sān miǎo sān pú tí yǐ wú liàng wú biān ā sēng qí yú fó shì
耨多羅三藐三菩提已，無量無邊阿僧祇餘佛世
jiè suǒ yǒu zhòng shēng wén wǒ míng zhě xiū zhū shàn běn yù shēng wǒ
界，所有眾生聞我名者，修諸善本，欲生我
jiè yuàn qí shě mìng zhī hòu bì dìng dé shēng wéi chú wǔ nì fěi bàng
界，願其捨命之後必定得生，唯除五逆、誹謗
shèng rén pò huài²¹⁹ zhèng fǎ yuàn wǒ chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān
聖人、破壞²¹⁹正法。願我成阿耨多羅三藐三
pú tí yǐ qí yú wú liàng wú biān ā sēng qí zhū fó shì jiè suǒ yǒu
菩提已，其餘無量無邊阿僧祇諸佛世界所有
zhòng shēng ruò fā ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xiū zhū shàn gēn
眾生，若發阿耨多羅三藐三菩提，修諸善根
²²⁰ yù shēng wǒ jiè zhě lín zhōng zhī shí wǒ shí dāng yǔ dà zhòng
，欲生我界者，臨終之時，我時當與大眾
wéi rào xiàn qí rén qián qí rén jiàn wǒ jí yú wǒ suǒ dé xīn huān
圍繞，現其人前，其人見我，即於我所，得心歡
xǐ yǐ jiàn wǒ gù lí zhū zhàng ài jí biàn shě shēn lái shēng wǒ
喜，以見我故，離諸障礙，即便捨身，來生我

²¹⁷ 大正藏：時，菩提樹

²¹⁸ 大正藏：光明

²¹⁹ 大正藏：廢壞

²²⁰ 大正藏：修諸菩提

jiè yuàn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ zhū pú sà mó
界。願我成阿耨多羅三藐三菩提已，諸菩薩摩
hē sà suǒ wèi wén fǎ yù cóng wǒ wén zhě rú qí suǒ yuàn xī lìng
訶薩所未聞法，欲從我聞者，如其所願，悉令
dé wén yuàn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ qí yú wú
得聞。願我成阿耨多羅三藐三菩提已，其餘無
liàng wú biān ā sēng qí shì jiè zài zài chù chù zhū pú sà děng wén wǒ
量無邊阿僧祇世界，在在處處諸菩薩等，聞我
míng zhě jí dé bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé
名者，即得不退轉於阿耨多羅三藐三菩提。得
dì yī rěn dì èr dì sān yǒu yuàn yù dé tuó luó ní jí zhū sān mèi
第一忍、第二、第三，有願欲得陀羅尼及諸三昧
zhě rú qí suǒ yuàn bì dìng dé zhī nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sān
者，如其所願，必定得之，乃至成阿耨多羅三
miǎosān pú tí wú yǒu tuì shī wǒ miè dù hòu guò zhū suàn shù jié yǐ
藐三菩提無有退失。我滅度後，過諸算數劫已，
yǒu wú liàng wú biān ā sēng qí shì jiè qí zhōng pú sà wén wǒ míng zì
有無量無邊阿僧祇世界，其中菩薩聞我名字，
xīn dé jìng xìn dì yī huān xǐ xī lǐ bài wǒ tàn wèi céng yǒu
心得淨信，第一歡喜，悉禮拜我，歎未曾有：

shì fó shì zūn wéi pú sà shí yǐ zuò fó shì jiǔ jiǔ nǎi chéng ā
「是佛世尊為菩薩時，已作佛事，久久乃成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí bǐ zhū pú sà dé zuì dì yī xìn xīn
耨多羅三藐三菩提。」彼諸菩薩得最第一信心
huān xǐ yǐ bì dìng dāng dé dì yī chū rěn dì èr dì sān yǒu
歡喜已，必定當得第一初忍、第二、第三。有
yuàn yù dé tuó luó ní mén jí zhū sān mèi zhě rú qí suǒ yuàn xī jiē
願欲得陀羅尼門及諸三昧者，如其所願，悉皆
dé zhī nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí wú yǒu tuì shī
得之，乃至成阿耨多羅三藐三菩提，無有退失。
wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ qí yú wú liàng wú biān
我成阿耨多羅三藐三菩提已，其餘無量無邊
ā sēng qí shì jiè yǒu zhū nǚ rén wén wǒ míng zhě jí dé dì yī xìn
阿僧祇世界，有諸女人，聞我名者，即得第一信
xīn huān xǐ fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn nǎi zhì chéng fó
心歡喜，發阿耨多羅三藐三菩提心，乃至成佛，
zhōng bú fù shòu nǚ rén zhī shēn yuàn wǒ miè dù yǐ suī jīng wú liàng wú
終不復受女人之身。願我滅度已，雖經無量無

biān ā sēng qí jié yǒu wú liàng wú biān ā sēng qí fó chà qí zhōng nǚ
邊阿僧祇劫，有無量無邊阿僧祇佛刹，其中女
rén wén wǒ míng zhě jí dé dì yī xìn xīn huān xǐ fā ā nòu duō luó
人聞我名者，即得第一信心歡喜，發阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí xīn nǎi zhì chéng fó zhōng bú fù shòu nǚ rén zhī
三藐三菩提心，乃至成佛，終不復受女人之
shēn shì zūn wǒ zhī suǒ yuàn rú shì fó tǔ rú shì zhòng shēng
身。世尊！我之所願，如是佛土，如是眾生。
shì zūn ruò shì jiè qīng jìng zhòng shēng rú shì zhě rán hòu nǎi chéng
世尊！若世界清淨、眾生如是者，然後乃成
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多羅三藐三菩提。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo zàng rú lái zàn²²¹ zhuàn lún wáng yán
「善男子！爾時，寶藏如來讚²²¹轉輪王言：
shàn zāi shàn zāi dà wáng jīn zhě suǒ yuàn shēn shēn yǐ qǔ
『善哉！善哉！大王，今者所願甚深，已取
jìng tǔ shì zhōng zhòng shēng qí xīn yì jìng dà wáng rǔ jiàn xī fāng
淨土，是中眾生其心亦淨。大王！汝見西方
guò bǎi qiān wàn yì fó tǔ yǒu shì jiè míng zūn shàn wú gòu bǐ shì jiè
過百千萬億佛土，有世界名尊善無垢，彼世界
²²² yǒu fó míng zūn yīn wáng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng
有佛名尊音王如來、應供、正徧知、明行
zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén
足、善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人
shī fó shì zūn jīn xiàn zài wèi zhū pú sà shuō yú zhèng fǎ bǐ
師、佛、世尊，今現在為諸菩薩說於正法。彼
jiè wú yǒu shēng wén pì zhī fó míng yì wú yǒu shuō xiǎo chéng fǎ zhě
界無有聲聞、辟支佛名，亦無有說小乘法者，
chún yī dà shèng qīng jìng wú zá qí zhōng zhòng shēng děng yī huà shēng
純一大乘清淨無雜。其中眾生等一化生，
yì wú nǚ rén jí qí míng zì bǐ fó shì jiè suǒ yǒu gōng dé qīng jìng
亦無女人及其名字。彼佛世界所有功德，清淨
zhuāng yán xī rú dà wáng suǒ yuàn wú liàng zhǒng zhǒng zhuāng yán fó
莊嚴，悉如大王所願。無量種種莊嚴佛

²²¹ 大正藏：語

²²² 大正藏：彼界

zhī shì jiè dēng wú chā bié xī yǐ shè qǔ wú liàng wú biān tiáo fú
之世界，等無差別，悉以²²³攝取無量無邊調伏
zhòngshēng jīn gǎi rǔ zì wéi wú liàng qīng jìng
眾生。今改汝字為無量清淨。』

ěr shí shì zūn biàngào wú liàng qīng jìng bǐ zūn yīn wáng fó
「爾時，世尊便告無量清淨：『彼尊音王佛，
guò yī zhōng jié dāng bō niè pán bō niè pán yǐ zhèng fǎ zhù shì mǎn
過一中劫當般涅槃。般涅槃已，正法住世滿
shí zhōng jié zhèng fǎ miè yǐ guò liù shí zhōng jié bǐ tǔ zhuǎnmíng
十中劫。正法滅已，過六十中劫。彼土轉名
mí lóu guāng míng dāng yǒu rú lái chū xiàn yú shì hào bù kě sī yì
彌樓光明，當有如來出現於世，號不可思議
gōng dé wáng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì
功德王如來、應供、正徧知、明行足、善逝、
shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì
世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世
zūn shì fó yóu rú zūn yīn wáng rú lái shì jiè zhuāng yán rú zūn shàn
尊，是佛猶如尊音王如來，世界莊嚴，如尊善
wú gòu děng wú yǒu yì qí fó shòu mìng liù shí zhōng jié fó miè dù yǐ
無垢等無有異。其佛壽命六十中劫。佛滅度已，
zhèng fǎ zhù shì liù shí zhōng jié zhèng fǎ miè yǐ guò qiān zhōng jié
正法住世六十中劫。正法滅已，過千中劫，
shì shí shì jiè gù míng zūn shàn wú gòu fù yǒu fó chū hào bǎo guāng míng
是時世界故名尊善無垢，復有佛出，號寶光明
rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě
如來、應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn shì jiè
無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。世界
suǒ yǒu shòu mìng duō shǎo zhèng fǎ zhù shì yì rú bù kě sī yì gōng
所有、壽命多少、正法住世，亦如不可思議功
dé wáng fó dēng wú yǒu yì zhèng fǎ miè yǐ shì shí shì jiè zhuǎn
德王佛等無有異。正法滅已，是時，世界轉
míng shàn jiān fù yǒu fó chū hào bǎo zūn yīn wáng rú lái yīng gòng
名善堅，復有佛出，號寶尊音王如來、應供、
zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、

²²³ 大正藏：已

tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn shì jiè zhuāngyán rú qián
調御丈夫、天人師、佛、世尊，世界莊嚴如前
wú yì fó shòu sān shí wǔ zhōng jié fó miè dù hòu zhèng fǎ zhù shì
無異，佛壽三十五中劫。佛滅度後，正法住世
mǎn qī zhōng jié zhèng fǎ miè yǐ fù yǒu wú liàng wú biān zhū fó cì
滿七中劫，正法滅已，復有無量無邊諸佛次
dì chū shì suǒ yǒu shì jiè shòu mìng zhèng fǎ xī yì rú shì wǒ jīn jiē
第出世，所有世界壽命正法悉亦如是。我今皆
jiàn rú shì zhū fó shǐ chū chéng dào jí qí miè dù shì shí shì jiè cháng
見如是諸佛始初成道及其滅度，是時，世界常
zhù bú yì wú yǒu chéng bài dà wáng rú shì zhū fó miè dù yǐ
住不異，無有成敗。大王，如是諸佛滅度已，
hòu²²⁴ guò yī héng hé shā děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā
後²²⁴過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河沙
děng ā sēng qí jié shì shí shì jiè zhuǎn míng ān lè rǔ yú shì shí
等阿僧祇劫，是時世界轉名安樂，汝於是時，
dāng dé zuò fó hào wú liàng shòu rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī
當得作佛，號無量壽如來、應供、正徧知、
míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū
明行足、善逝、世間解、無上士、調御丈夫、
tiānrén shī fó shì zūn
天人師、佛、世尊。』

shì shí shèng wáng wén shì yǔ yǐ qián bó fó yán shì
「是時，聖王聞是語已，前白佛言：『世
zūn rú shì děng dāng chéng fó zhě wéi zài hé chù
尊！如是等當成佛者，為在何處？』

fó gào dà wáng rú shì pú sà jīn zài cǐ huì qí shù wú
「佛告大王：『如是菩薩今在此會，其數無
liàng bù kě chēng jì xī cóng shí fāng yú fó shì jiè ér lái jí cǐ
量，不可稱計，悉從十方餘佛世界而來集此，
gòng yǎng yú wǒ tīng shòu miào fǎ shì zhū pú sà yǐ cóng guò qù zhū
供養於我，聽受妙法。是諸菩薩，已從過去諸
fó shòu²²⁵ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì fù cóng xiàn zài shí fāng
佛受²²⁵阿耨多羅三藐三菩提記，復從現在十方
zhū fó shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì shì gù xiān chéng ā
諸佛受阿耨多羅三藐三菩提記，是故先成阿

²²⁴ 大正藏：復

²²⁵ 大正藏：授

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dà wáng shì zhū pú sà yǐ cénggòng
耨多羅三藐三菩提。大王！是諸菩薩，已曾供
yǎng wú liàng wú biān bǎi qiānwàn yì nà yóu tā fó zhòngzhū shàngēn
養無量無邊百千萬億那由他佛，種諸善根，
xiū jí zhì huì dà wáng yǐ shì zhī gù shì zhū pú sà zài yú rǔ qián
修集智慧。大王，以是之故，是諸菩薩在於汝前，
chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
成阿耨多羅三藐三菩提。』

shí zhuàn lún wáng fù bó fó yán shì zūn shì bǎo hǎi
「時，轉輪王復白佛言：『世尊！是寶海
fàn zhì nǎi néng quàn wǒ jí zhū juàn shǔ fā ā nòuduō luó sānmiǎosān
梵志，乃能勸我及諸眷屬發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn shì fàn zhì yú wèi lái shì wéi jīng jǐ shí dāng chéng ā
菩提心。是梵志於未來世，為經幾時，當成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fó gào dà wáng shì fàn zhì chéng
耨多羅三藐三菩提？』佛告大王：『是梵志成
jiù dà bēi gù yú wèi lái shì shī zǐ hǒu shí rǔ zì zhī zhī shí
就大悲故，於未來世師子吼時，汝自知之。』時，
zhuàn lún wáng fù bó fó yán shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù rú fó
轉輪王復白佛言：『世尊！若我所願成就如佛
suǒ jì zhě wǒ jīn tóu miàn lǐ fó dāng lìng shí fāng rú héng hé shā děng
所記者，我今頭面禮佛，當令十方如恒河沙等
shì jiè liù zhǒng zhèndòng qí zhōngzhū fó yì dāng wèi wǒ shòu ā nòu
世界六種震動，其中諸佛亦當為我授阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí jì
多羅三藐三菩提記。』

shànnán zǐ ěr shí wú liàng jìng wáng zuò shì yǔ yǐ xún
「善男子！爾時，無量淨王作是語已，尋
yú fó qián tóu miàn zhuó dì ěr shí shí fāng rú héng hé shā děng
於佛前，頭面著地。爾時，十方如恒河沙等
zhū fó shì jiè liù zhǒng zhèndòng shì zhōngzhū fó jí yǔ shòu jì zuò rú
諸佛世界六種震動，是中諸佛即與授記作如
shì yán shān tí lán jiè shàn chí jié zhōng rén shòu bā wàn suì yǒu
是言：『刪提嵐界善持劫中，人壽八萬歲，有
fó chū shì hào yuē bǎo zàng yǒu zhuàn lún shèng wáng míng wú liàng jìng
佛出世，號曰寶藏，有轉輪聖王，名無量淨，
zhǔ sì tiān xià sān yuè gòng yǎng bǎo zàng rú lái jí bǐ qiū sēng yǐ shì
主四天下，三月供養寶藏如來及比丘僧，以是

shàngēn gù guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié yǐ shǐ rù dì èr
善根故，過一恒河沙等阿僧祇劫已，始入第二
héng hé shā ā sēng qí jié dāng dé zuò fó hào wú liàngshòu shì jiè
恒河沙阿僧祇劫，當得作佛，號無量壽，世界
míng ān lè chángshēnguāngzhào zòngguǎngzhōu zā shí fāng gè rú
名安樂，常身光照縱廣周匝十方，各如
héng hé shāděngzhū fó shì jiè
恒河沙等諸佛世界。』

ěr shí bǎozàng rú lái jí wèi dà wángshuō cǐ jì yán
「爾時，寶藏如來即為大王說此偈言：

shí fāng shì zūn zhèndòng dà dì
十方世尊²²⁶ 震動大地

jí zhū shān lín rú héngshāděng
及諸²²⁷ 山林如恒沙等

rǔ jīn kě qǐ yǐ dé shòu jì
汝今可起 已得授記

wéi tiān rén zūn shèng fǎ tiáo yù
為天人尊 勝法調御

shànnán zǐ ěr shí zhuàn lún shèngwángwén shì jì yǐ
「善男子！爾時，轉輪聖王聞是偈已，
xīn shēnghuān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn
心生歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，
fù zuò tīng fǎ
復坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎohǎi fàn zhì fù bó shèngwáng dì yī
「善男子！爾時，寶海梵志復白聖王第一
tài zǐ yán shànnán zǐ chí cǐ bǎowù bìng jí xiānsuǒ yú sānyuè
太子言：『善男子！持此寶物，并及先所於三月
zhōnggòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēngzhǒngzhǒngzhēnbǎo rú shì fú dé
中供養如來及比丘僧種種珍寶，如是福德，
hé hé jí jù huíxiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fù zuò shì
和合集聚，迴向阿耨多羅三藐三菩提。』復作是
yán shànnán zǐ yǐ cǐ suǒ shī bù yīng qiú yú dāo lì tiānwáng
言：『善男子！以此所施，不應求於忉利天王、
dà fàntiānwáng hé yǐ gù jīn zhěsuǒyǒu fú bào zhī wù jiē shì wú
大梵天王。何以故？今者所有福報之物，皆是無

²²⁶ 大正藏：界

²²⁷ 大正藏：餘

cháng wú jué dìng xiàng yóu rú jí fēng shì gù yīng dāng yǐ shì bù
常，無決定相，猶如疾風。是故應當以是布
shī suǒ dé guǒ bào lìng xīn zì zài sù chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān
施所得果報，令心自在，速成阿耨多羅三藐三
pú tí dù tuō wú liàng wú biān zhòng shēng lìng rù niè pán
菩提，度脫無量無邊眾生，令入涅槃。』

shì shí tài zǐ wén shì yǔ yǐ dá fàn zhì yán wǒ jīn
「是時，太子聞是語已，答梵志言：『我今
guān yú dì yù zhòng shēng duō zhū kǔ nǎo rén tiān zhī zhōng huò yǒu
觀於地獄眾生，多諸苦惱，人天之中，或有
gòu xīn yǐ gòu xīn gù shuò shuò duò yú sān è dào zhōng fù zuò
垢心，以垢心故，數數墮於三惡道中。』復作

shì niàn shì zhū zhòng shēng yǐ zuò qīn jìn è zhī shí gù tuì shī
是念：『是諸眾生，以坐親近惡知識故，退失
zhèng fǎ duò dà àn²²⁸ chù jìn zhū shàngēn shè qǔ zhǒng zhǒng zhū
正法，墮大暗處，盡諸善根，攝取種種諸

xié jiàn děng yǐ fù qí xīn xíng yú xié dào shì zūn jīn wǒ yǐ dà
邪見等，以覆其心，行於邪道。世尊！今我以大
yīn shēng gào zhū zhòng shēng wǒ zhī suǒ yǒu yī qiè shàngēn jìn huí xiàng
音聲告諸眾生，我之所有一切善根，盡迴向

ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yuàn wǒ xíng pú sà dào shí ruò yǒu
阿耨多羅三藐三菩提。願我行菩薩道時，若有
zhòng shēng shòu zhū kǔ nǎo kǒng bù děng shì tuì shī zhèng fǎ duò
眾生，受諸苦惱、恐怖等事，退失正法，墮

dà àn chù yōu chóu gū qióng wú yǒu jiù hù wú yī wú shè ruò
大暗處，憂愁孤窮，無有救護，無依無舍，若
néng niàn wǒ chēng wǒ míng zì ruò qí wéi wǒ tiān ěr suǒ wén tiān yǎn suǒ
能念我稱我名字，若其為我天耳所聞，天眼所

jiàn shì zhòng shēng děng ruò bù dé miǎn sī kǔ nǎo zhě wǒ zhōng bù
見，是眾生等，若不得免斯苦惱者，我終不
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí fù bó fó yán shì zūn
成阿耨多羅三藐三菩提。』復白佛言：『世尊！

wǒ jīn fù dāng wéi zhòng shēng gù fā shàng shèng yuàn shì zūn wǒ
我今復當為眾生故，發上勝願。世尊！我
jīn ruò néng dài dé jǐ lì zhě yuàn lìng zhuàn lún shèng wáng guò dì yī
今若能逮得己利者，願令轉輪聖王，過第一

héng hé shā²²⁹ děng ā sēng qí jié yǐ shǐ rù dì èr héng hé shā děng
恒河沙²²⁹等阿僧祇劫已，始入第二恒河沙等

ā sēng qí jié shì shí shì jiè míng yuē ān lè dà wáng chéng fó hào
阿僧祇劫，是時，世界名曰安樂，大王成佛號

wú liàng shòu shì jiè zhuāng yán zhòng shēng qīng jìng zuò zhèng fǎ wáng
無量壽，世界莊嚴眾生成淨，作正法王，

shì fó shì zūn yú wú liàng jié zuò fó shì yǐ suǒ zuò yǐ bàn rù wú
是佛世尊於無量劫，作佛事已，所作已辦，入無

yú niè pán nǎi zhì zhèng fǎ zhù shí wǒ yú qí zhōng xiū pú sà dào
餘涅槃，乃至正法住時，我於其中，修菩薩道，

jí yú shì shí néng zuò fó shì shì fó zhèng fǎ yú chū yè miè jí qí
即於是時能作佛事；是佛正法於初夜滅，即其

hòu yè chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí fù bó fó yán
後夜，成阿耨多羅三藐三菩提。』復白佛言：

wéi yuàn shì zūn wèi wǒ shòu jì jīn wǒ yī xīn qǐng yú shí fāng rú
『唯願世尊為我授記，今我一心，請於十方如

héng hé shā děng xiàn zài zhū fó wéi yuàn gè gè wèi wǒ shòu jì
恒河沙等現在諸佛，唯願各各為我授記。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo zàng fó xún wèi shòu jì shàn nán
「善男子！爾時，寶藏佛尋為授記：『善男

zǐ rǔ guān tiān rén jí sān è dào yī qiè zhòng shēng shēng dà bēi xīn
子！汝觀天人及三惡道一切眾生，生大悲心，

yù duàn zhòng shēng zhū kǔ nǎo gù yù duàn zhòng shēng zhū fán nǎo gù
欲斷眾生諸苦惱故，欲斷眾生諸煩惱故，

yù lìng zhòng shēng zhù ān lè gù shàn nán zǐ jīn dāng zì rǔ wéi guān
欲令眾生住安樂故。善男子！今當字汝為觀

shì yīn shàn nán zǐ rǔ xíng pú sà dào shí yǐ yǒu bǎi qiān wú liàng
世音。善男子！汝行菩薩道時，已有百千無量

yì nà yóu tā zhòng shēng dé lí kǔ nǎo rǔ wéi pú sà shí yǐ néng dà
億那由他眾生得離苦惱，汝為菩薩時，已能大

zuò fó shì shàn nán zǐ wú liàng shòu fó bō niè pán yǐ dì èr héng
作佛事。善男子！無量壽佛般涅槃已，第二恒

hé shā děng ā sēng qí jié hòu fēn chū yè fēn zhōng zhèng fǎ miè jìn
河沙等阿僧祇劫後分，初夜分中，正法滅盡，

yè hòu fēn zhōng bǐ tǔ zhuǎn míng yī qiè zhēn bǎo suǒ chéng jiù shì jiè
夜後分中，彼土轉名一切珍寶所成就世界，

²²⁹ 大正藏：恒沙

suǒ yǒuzhǒngzhǒngzhuāngyán wú liàng wú biān ān lè shì jiè suǒ bù jí
所有種種莊嚴，無量無邊，安樂世界所不及
yě shànnán zǐ rǔ yú hòu yè zhǒngzhǒngzhuāngyán zài pú tí
也。善男子！汝於後夜，種種莊嚴，在菩提
shù xià zuò jīn gāngzuò yú yī niànzhōngjiān chéng ā nòuduōluó
樹下，坐金剛座，於一念中間，成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí hàobiànchū yī qiè guāngmínggōng dé shānwáng rú
三藐三菩提，號徧出一切光明功德山王如
lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
來、應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn qí fó
無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊，其佛
shòumìng jiǔ shí liù yì nà yóu tā bǎiqiān jié bō niè pán yǐ zhèng fǎ
壽命九十六億那由他百千劫，般涅槃已，正法
zhù shì liù shí sān yì jié
住世六十三億劫。』

ěr shí guān shì yīn qián bō fó yán ruò wǒ suǒ yuàn dé
「爾時，觀世音前白佛言：『若我所願得
chéng jiù zhě wǒ jīn tóumiàn jìng lǐ fó shí dāng lìng shí fāng rú héng
成就者，我今頭面敬禮佛時，當令十方如恒
hé shāděngzhū shì jiè zhōngxiàn zài zhū fó yì fù gè gè wèi wǒ shòu
河沙等諸世界中現在諸佛，亦復各各為我授
jì yì lìng shí fāng rú héng hé shāděng shì jiè dà dì jí zhūshān hé liù
記，亦令十方如恒河沙等世界大地及諸山河六
zhǒngzhèndòng chūzhǒngzhǒng yīn yuè yī qiè zhòngshēng xīn dé lí
種震動，出種種音樂，一切眾生心得離
yù shànnán zǐ ěr shí guān shì yīn pú sà xún lǐ bǎozàng rú lái
欲。』善男子！爾時，觀世音菩薩尋禮寶藏如來，
tóumiàn zhuó dì ěr shí shí fāng rú héng hé shāděng shì jiè liù zhǒng
頭面著地。爾時，十方如恒河沙等世界，六種
zhèndòng yī qiè shān lín xī chūzhǒngzhǒng wú liàng yīn yuè zhòngshēng
震動，一切山林悉出種種無量音樂，眾生
wén yǐ jí dé lí yù qí zhōngzhū fó jiē yǔ shòu jì zuò rú shì
聞已，即得離欲。其中諸佛皆與授記，作如是
yán sàn tí lán jiè shàn chí jié zhōng rén shòu bā wàn suì shí yǒu
言：『散提嵐界善持劫中，人壽八萬歲，時有
fó chū shì hàoyuēbǎozàng yǒuzhuàn lún shèngwáng míng wú liàng jìng
佛出世，號曰寶藏，有轉輪聖王，名無量淨，

zhǔ sì tiān xià qí wáng tài zǐ míngguān shì yīn sānyuègòngyǎngbǎo
主四天下，其王太子名觀世音。三月供養寶
zàng rú lái jí bǐ qiū sēng yǐ shì shàngēn gù yú dì èr héng hé shā
藏如來及比丘僧，以是善根故，於第二恒河沙
děng ā sēng qí jié hòufēn zhī zhōng dāng dé zuò fó hàobiànchū yī
等阿僧祇劫後分之中，當得作佛，號徧出一
qiè guāngmínggōng dé shānwáng rú lái shì jiè míngyuē yī qiè zhēnbǎo
切光明功德山王如來，世界名曰一切珍寶
suǒ chéng jiù
所成就。』

ěr shí bǎozàng rú lái wèiguān shì yīn ér shuō jì yuē
「爾時，寶藏如來為觀世音而說偈曰：

dà bēi gōng dé jīn yīnghuán qǐ
大悲功德今應還起

dì liù zhǒng dòng jí zhū fó jiè
地六種動及諸佛界

shí fāng zhū fó yǐ shòu rǔ jì
十方諸佛已授汝記

dāngchéngwéi fó gù yīnghuān xǐ
當成為佛故應歡喜

shànnán zǐ ěr shí tài zǐ guān shì yīn wén shì jì yǐ
「善男子！爾時，太子觀世音聞是偈已，
xīn shēnghuān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn
心生歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，
fù zuò tīng fǎ
復坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎohǎi fàn zhì fù bó dì èr wáng zǐ
「善男子！爾時，寶海梵志復白第二王子
ní mó yán shànnán zǐ rǔ jīn suǒ zuò fú dé qīngjìng zhī yè wéi
尼摩言：『善男子！汝今所作福德清淨之業，為
yī qiè zhòngshēng dé yī qiè zhì gù yīng huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎo
一切眾生得一切智故，應迴向阿耨多羅三藐
sān pú tí shànnán zǐ ěr shí wáng zǐ zài fó qián zuò chāshǒu
三菩提。』善男子！爾時，王子在佛前坐，叉手
bó fó yán shì zūn rú wǒ xiān yú sānyuè zhī zhōng gòngyǎng rú
白佛言：『世尊！如我先於三月之中，供養如
lái jí bǐ qiū sēng bìng wǒ suǒ yǒushēnkǒu yì yè qīngjìng zhī xíng rú
來及比丘僧，并我所有身口意業清淨之行，如

cǐ fú dé wǒ jīn jìn yǐ huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
此福德，我今盡以迴向阿耨多羅三藐三菩提。
bú yuàn bú jìng huì è shì jiè lìng wǒ guó tǔ jí pú tí shù rú guān
不願不淨穢惡世界，令我國土及菩提樹，如觀
shì yīn suǒ yǒu shì jiè zhǒngzhǒngzhuāngyánbǎo pú tí shù jí chéng ā
世音所有世界種種莊嚴寶菩提樹，及成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fù yuàn biàn chū gōng dé guāng míng fó
耨多羅三藐三菩提。復願徧出功德光明佛
shǐ chū chéng dào wǒ dāng xiān qǐng zhuǎn yú fǎ lún suí qí shuō fǎ suǒ
始初成道，我當先請轉於法輪，隨其說法所
jīng shí jié yú qí zhōng jiān xíng pú sà dào shì fó niè pán hòu zhèng
經時節，於其中間行菩薩道。是佛涅槃後，正
fǎ miè yǐ wǒ yú qí hòu cì dì chéng yú ā nòuduō luó sānmiǎosān
法滅已，我於其後，次第成於阿耨多羅三藐三
pú tí wǒ zuò²³⁰ fó shí suǒ zuò fó shì shì jiè suǒ yǒu zhǒngzhǒng
菩提。我作²³⁰佛時，所作佛事，世界所有種種
zhuāng yán bō niè pán hòu zhèng fǎ zhù shì rú shì děng shì xī
莊嚴，般涅槃後，正法住世，如是等事，悉
rú bǐ fó děng wú yǒu yì
如彼佛，等無有異。』

ěr shí fó gào dì èr wáng zǐ shàn nán zǐ rǔ jīn suǒ
「爾時，佛告第二王子：『善男子！汝今所
yuàn qǔ²³¹ dà shì jiè rǔ yú lái shì dāng dé rú shì dà shì jiè chù
願取²³¹大世界，汝於來世，當得如是大世界處，
rú rǔ suǒ yuàn shàn nán zǐ rǔ yú lái shì dāng yú rú shì zuì dà
如汝所願。善男子！汝於來世，當於如是最大
shì jiè chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hào yuē shàn zhù zhēn
世界，成阿耨多羅三藐三菩提，號曰善住珍
bǎo shān wáng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì
寶山王如來、應供、正徧知、明行足、善逝、
shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì
世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世
zūn shàn nán zǐ yóu rǔ yuàn qǔ dà shì jiè gù yīn shì²³² zì rǔ wéi
尊。善男子！由汝願取大世界故，因是²³²字汝為

²³⁰ 大正藏：成

²³¹ 大正藏：最

²³² 大正藏：因

dé dà shì ěr shí dé dà shì qián bó fó yán shì zūn ruò wǒ
得大勢。』爾時，得大勢前白佛言：『世尊！若我
suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ jīn jìng lǐ yú fó dāng lìng shí fāng
所願 成 就得已利者，我今敬禮於佛，當 令十方
rú héng hé shā děng zhū fó shì jiè liù zhǒng zhèn dòng yǔ xū màn nà
如恒河沙等諸佛世界，六 種 震 動，雨須曼那
huā qí zhōng zhū fó gè shòu wǒ jì
華，其 中 諸佛各授我記。』

shàn nán zǐ ěr shí dé dà shì zài fó qián tóu miàn zhuó
「善男子！爾時，得大勢在佛前，頭面 著
dì xún shí shí fāng rú héng hé shā děng shì jiè liù zhǒng zhèn dòng tiān
地，尋時十方如恒河沙等世界六 種 震 動，天
yǔ xū màn nà huā qí zhōng xiàn zài zhū fó shì zūn gè yǔ shòu jì
雨須曼那華，其 中 現在諸佛世尊各與授記。

ěr shí bǎo zàng rú lái wéi dé dà shì ér shuō jì yán
「爾時，寶藏如來為得大勢而說偈言：

jiān lì gōng dé jīn kě huán qǐ
堅 力 功 德 今 可 還 起
dà dì zhèn dòng yǔ xū màn huā
大 地 震 動 雨 須 曼 華
shí fāng zhū fó yǐ shòu rǔ jì
十 方 諸 佛 已 授 汝 記
dāng lái dé chéng rén tiān fàn zūn
當 來 得 成 人 天 梵 尊

shàn nán zǐ ěr shí dé dà shì wén shì jì yǐ xīn shēng
「善男子！爾時，得大勢聞是偈已，心 生
huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù zuò
歡 喜，即起合 掌，前禮佛足，去佛不遠，復坐
tīng fǎ
聽法。

shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù bó dì sān wáng zǐ
「善男子！爾時，寶海梵志復白第三王子
wáng zhòng yán shàn nán zǐ jīn rǔ suǒ zuò fú dé zhī jù qīng jìng zhī
王 眾 言：『善男子！今汝所作福德之聚清淨之
yè yīng wéi yī qiè zhòng shēng dé yī qiè zhì gù huí xiàng ā nòu duō luó
業，應為一切 眾 生 得一切智故，迴向阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí shàn nán zǐ ěr shí dì sān wáng zǐ zài fó qián
三藐三菩提。』善男子！爾時，第三王子在佛前

zuò chāshǒu bái fó yán shì zūn rú wǒ xiān yú sānyuè zhī zhōng
坐，叉手白佛言：『世尊！如我先於三月之中，
gòngyǎng rú lái jí bǐ qiū sēng bìng wǒ suǒ yǒu shēnkǒu yì yè qīngjìng
供養如來及比丘僧，并我所有身口意業清淨
zhī xíng rú shì fú dé jīn wǒ jìn yǐ huíxiàng ā nòuduō luó sānmiǎo
之行，如是福德，今我盡以迴向阿耨多羅三藐
sān pú tí wǒ jīn suǒ yuàn bù néng yú shì bú jìng shì jiè chéng ā nòu
三菩提。我今所願，不能於是不淨世界成阿耨
duō luó sānmiǎo sān pú tí yì fù bú yuàn sù chéng ā nòuduō luó sān
多羅三藐三菩提，亦復不願速成阿耨多羅三
miǎo sān pú tí wǒ xíng pú sà dào shí yuàn lìng wǒ suǒ huà shí fāng wú
藐三菩提。我行菩薩道時，願令我所化十方無
liàng wú biān zhū fó shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng fā ā nòuduō luó sānmiǎo
量無邊諸佛世界所有眾生，發阿耨多羅三藐
sān pú tí xīn ān zhǐ yú ā nòuduō luó sānmiǎo sān pú tí xīn quàn
三菩提心，安止於阿耨多羅三藐三菩提心，勸
huà ān zhǐ yú liù bō luó mì zhě yuàn lìng xiān wǒ xī yú shí fāng yī yī
化安止於六波羅蜜者，願令先我悉於十方一一
fāng miàn rú héng hé shā fó chà wēi chén shù děng zhū fó shì jiè chéng fó
方面如恒河沙佛刹微塵數等諸佛世界成佛
shuō fǎ lìng wǒ ěr shí yǐ qīngjìng tiānyǎn xī biàn jiàn zhī yuàn
說法，令我爾時，以清淨天眼，悉徧見之。願
wǒ wéi pú sà shí néng zuò rú shì wú liàng fó shì wǒ yú lái shì xíng pú
我為菩薩時，能作如是無量佛事，我於來世行菩
sà dào wú yǒu qí xiàn wǒ suǒ jiào huà zhū zhòng shēng děng lìng qí
薩道，無有齊限，我所教化諸眾生等，令其
xīn jìng yóu rú fàn tiān rú shì zhòng shēng shēng wǒ jiè zhě ěr nǎi dāng
心淨猶如梵天，如是眾生生我界者，爾乃當
chéng ā nòuduō luó sānmiǎo sān pú tí yǐ shì děng qīngjìng zhuāng yán
成阿耨多羅三藐三菩提，以是等清淨莊嚴
fó chà yuàn lìng sān qiān dà qiān shì jiè héng hé shā děng shí fāng fó tǔ
佛刹。願令三千大千世界恒河沙等十方佛土，
wéi yī fó chà zhōu zā shì jiè yǒu dà bǎo qiáng qī bǎo tián cè
為一佛刹，周匝世界，有大寶牆，七寶填廁，
qí qiáng gāo dà zhì wú sè jiè zhēng àn liú lí yǐ wéi qí dì wú
其牆高大，至無色界，真紺瑠璃以為其地，無

zhū chén tǔ shí shā huì è jīng jí zhī shǔ yòu wú è chù
諸塵土、石沙、穢惡、荊棘²³³之屬，又無惡觸，
yì wú nǚ rén jí qí míng zì yī qiè zhòngshēng jiē xī huàshēng bù
亦無女人及其名字，一切眾生皆悉化生，不
shí tuán shí děng yǐ fǎ xǐ sānmèiwéi shí wú yǒushēngwén pì
食搏食²³⁴等，以法喜三昧為食，無有聲聞、辟
zhī fó shèng chúnzhū pú sà lí yú tān yù chēn huì yú chí
支佛乘，純諸菩薩，離於貪欲、瞋恚、愚癡，
xiū jìng fàn xíng xī mǎn qí guó dāng qí shēng yǐ xū fà zì luò
修淨²³⁵梵行，悉滿其國。當其生已，鬚髮自落，
fú sān fǎ yī jí yú shēng yǐ biàn yù dé shí xún yǒubǎo qì
服三法衣，即於生已，便欲得食，尋有寶器，
zài yòushǒuzhōng zì rán ér yǒushàngmiào bǎi wèi jù zú zài bō shí
在右手手中，自然而有上妙百味具足在鉢。時
zhū pú sà zuò shì sī wéi wǒ děng bù yīngdàn shí tuán shí wǒ jīn
諸菩薩，作是思惟：「我等不應噉是搏食，我今
dāng chí zhì yú shí fāng gòngyǎngzhū fó jí shēngwénzhòng bìng pín
當持至於十方，供養諸佛及聲聞眾，并貧
qióngzhě yǒuzhū è guǐ shòu jī kě kǔ qí shēn chì rán dāng zhì
窮者；有諸餓鬼，受饑渴苦，其身熾然，當至
qí suǒ ér jǐ zú zhī wǒ děng zì yīng xiū xíng fǎ xǐ sānmèi zhī shí
其所，而給足之；我等自應修行法喜三昧之食。」
zuò shì niàn yǐ dé pú sà sānmèi qí sānmèimíng bù kě sī yì xíng
作是念已，得菩薩三昧，其三昧名不可思議行。
dé shì sānmèi yǐ jí dé wú ài shén lì dào yú wú liàng wú biān shì
得是三昧已，即得無礙神力，到於無量無邊世
jiè xiàn zài fó suǒ gòngyǎngzhū fó jí bǐ qiū sēng jǐ shī pín qióng
界現在佛所，供養諸佛及比丘僧，給施貧窮，
xià zhì è guǐ zuò shì shī yǐ yīn wèishuō fǎ xún yú shí shí zhōu
下至餓鬼，作是施已，因為說法，尋於食時，周
xuánwǎngfǎn huán guī běn tǔ yī fú zhēnbǎo jí suǒ xū wù gòng
旋往反²³⁶，還歸本土；衣服珍寶及所須物，供
yǎngzhū fó xià zhì è guǐ yì fù rú shì rán hòu zì yòng yuàn
養諸佛，下至餓鬼，亦復如是，然後自用。願

²³³ 大正藏：棘

²³⁴ 大正藏：揣食

²³⁵ 大正藏：皆修

²³⁶ 大正藏：返

lìng wǒ shì jiè wú yǒu bā nán bú shàn kǔ nǎo yì bú shòu jiè²³⁷ huǐ
令我世界，無有八難不善苦惱，亦不受戒²³⁷、毀
fàn²³⁸ chàn huǐ jí qí míng zì yuàn wǒ shì jiè cháng yǒu wú liàng
犯²³⁸、懺悔及其名字。願我世界，常有無量
zhǒng zhǒng zhēn bǎo yǐ wéi tián cè²³⁹ zhēn bǎo yī shù shí fāng shì
種種珍寶，以為填廁²³⁹，珍寶衣樹，十方世
jiè suǒ wèi céng yǒu wèi céng jiàn wén nǎi zhì yì suì shuō qí míng zì
界，所未曾有，未曾見聞，乃至億歲說其名字，
yóu bù néng jìn yuàn wǒ shì jiè zhū pú sà děng yù jiàn jīn sè suí
猶不能盡。願我世界諸菩薩等，欲見金色，隨
yì dé jiàn yù jiàn yín sè yì suí yì jiàn dāng jiàn yín shí bù shī
意得見，欲見銀色，亦隨意見，當見銀時，不失
jīn xiàng dāng jiàn jīn shí bù shī yín xiàng bō lí²⁴⁰ liú lí
金相，當見金時，不失銀相，玻瓈²⁴⁰、瑠璃、
chē qú²⁴¹ mǎ nǎo²⁴² jí chì zhēn zhū zhǒng zhǒng zhēn bǎo suí yì dé
碑磬²⁴¹、碼瑙²⁴²及赤真珠，種種珍寶，隨意得
jiàn yì fù rú shì yù jiàn ā jié liú²⁴³ xiāng duō qié liú xiāng duō
見，亦復如是；欲見阿竭流²⁴³香、多伽流香、多
mó luó bá zhān tán chén shuǐ jí chì zhān tán niú tóu zhān tán
摩羅跋、栴檀、沈水、及赤栴檀、牛頭栴檀，
yù jiàn chún zhān tán zhě suí yì dé jiàn yù jiàn chén shuǐ zhě yì suí
欲見純栴檀者，隨意得見，欲見沈水者，亦隨
yì jiàn dāng jiàn chén shuǐ bù shī zhān tán dāng jiàn zhān tán bù
意見，當見沈水，不失栴檀，當見栴檀，不
shī chén shuǐ yú yì rú shì zhǒng zhǒng suǒ yuàn jiē dé chéng jiù
失沈水，餘亦如是，種種所願，皆得成就。
yuàn wǒ shì jiè wú yǒu rì yuè zhū pú sà děng yǒu dà guāng míng
願我世界，無有日月，諸菩薩等，有大光明，
rú běn suǒ qiú zì rán ér chū nǎi zhì néng zhào bǎi qiān wàn yì nà yóu tā
如本所求自然而出，乃至能照百千萬億那由他
shì jiè yǐ guāng míng gù wú yǒu zhòu yè zhòng huā kāi fū jí
世界，以光明故，無有晝夜，眾華開敷，即

²³⁷ 大正藏：無受戒

²³⁸ 大正藏：毀戒

²³⁹ 大正藏：廁填

²⁴⁰ 大正藏：頗梨

²⁴¹ 大正藏：車渠

²⁴² 大正藏：馬瑙

²⁴³ 大正藏：琉

zhī zhòu fēn zhòng huā hé shí biàn zhī yè fēn shì jiè tiáo shì wú
知晝分，眾華合時，便知夜分，世界調適，無
yǒu hán rè jí lǎo bìng sǐ ruò yǒu yī shēng pú sà dāng yú yú fāng
有寒熱及老病死。若有一生菩薩，當於²⁴⁴餘方
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí zhě jí yǐ cǐ shēn chǔ yú tā
成阿耨多羅三藐三菩提者，即以此身，處於他
fāng dōu shù tiān gōng mìng zhōng zuò fó ruò wǒ chéng ā nòu duō luó sān
方兜術天宮，命終作佛。若我成阿耨多羅三
miǎo sān pú tí yǐ bù yú qí jiè qǔ bō niè pán ruò bō niè pán shí
藐三菩提已，不於其界取般涅槃，若般涅槃時，
chǔ zài xū kōng zhū pú sà děng suǒ yù dé zhě zì rán ér yǒu
處在虛空。諸菩薩等，所欲得者，自然而有，
qí shì jiè biān zhōu zā cháng yǒu bǎi qiān yì nà yóu tā zì rán yīn yuè
其世界邊，周匝常有百千億那由他自然音樂，
cǐ yīn yuè zhōng bù chū yù xiǎng zhī shēng cháng chū liù bō luó mì
此音樂中，不出欲想之聲，常出六波羅蜜
shēng fó shēng fǎ shēng bǐ qiū sēng shēng pú sà zàng shēng
聲、佛聲、法聲、比丘僧聲、菩薩藏聲、
shèn shēn yì shēng ér zhū pú sà yú zhū yīn shēng suí qí suǒ jiě
甚深義聲，而諸菩薩於諸音聲，隨其所解。

shì zūn wǒ xíng pú sà dào shí rú wǒ suǒ jiàn bǎi qiān yì
「『世尊！我行菩薩道時，如我所見百千億
nà yóu tā ā sēng qí zhū fó shì jiè zhǒng zhǒng zhuāng yán zhǒng zhǒng
那由他阿僧祇諸佛世界，種種莊嚴，種種
yīng luò zhǒng zhǒng xiàng mào zhǒng zhǒng zhù chù zhǒng zhǒng suǒ yuàn
瓔珞，種種相貌，種種住處，種種所願，
lìng wǒ shì jiè xī jiē chéng jiù rú shì děng shì suǒ yǒu zhuāng yán wéi wú
令我世界悉皆成就如是等事所有莊嚴，唯無
shēng wén pì zhī fó děng yì fù wú yǒu wǔ zhuó zhī shì sān è
聲聞²⁴⁵、辟支佛等，亦復無有五濁之世、三惡
dào děng xū mí zhū shān dà xiǎo tiě wéi tǔ shā lì shí dà
道等、須彌諸山、大小鐵圍、土沙、礫石、大
hǎi lín mù chún yǒu bǎo shù guò tiān suǒ yǒu gèng wú yú huā
海、林木，純有寶樹，過天所有，更無餘華，
wéi yǒu tiān shàng mǎn tuó luó huá mó hē mǎn tuó luó huá wú zhū chòu huì
唯有天上曼陀羅華、摩訶曼陀羅華，無諸臭穢，

²⁴⁴ 大正藏：於

²⁴⁵ 大正藏：惟除聲聞

chúnyǒumiàoxiāng biànmǎn qí guó zhū pú sà děng jiē shì yī shēng
純有妙香，徧滿其國。諸菩薩等皆是一生，
wú yǒu yī rénshēng yú yú chù wéichú tā fāngdāngchéng fó zhě chǔ
無有一人生於餘處，唯除他方當成佛者，處
dōushùtiān mìngzhōngchéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí
兜術天，命終成阿耨多羅三藐三菩提。

shì zūn wǒ xíng pú sà dào shí wú yǒu qí xiàn yàodāng
「『世尊！我行菩薩道時，無有齊限，要當
chéng shì wēimiàoguǒbàoqīngjìng fó tǔ yī shēng pú sà chōngmǎn qí
成是微妙果報清淨佛土，一生菩薩充滿其
zhōng shì zhū pú sà wú yǒu yī rén fēi wǒ suǒjiào chū fā ā nòuduō
中，是諸菩薩，無有一人非我所教，初發阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn ān zhǐ liù bō luó mì zhě rú shì pú sà
羅三藐三菩提心，安止六波羅蜜者，如是菩薩，
jiē shì wǒ chūjiào fā xīn ān zhǐ liù bō luó mì cǐ sàn tí lán jiè
皆是我初教發心，安止六波羅蜜，此散提嵐界，
ruò rù wǒ jiè yī qiè kǔ nǎo jiē xī xiū xī
若入我界，一切苦惱，皆悉休息。」

shì zūn wǒ xíng pú sà dào shí yàodāngchéng jiù rú shì
「『世尊！我行菩薩道時，要當成就如是
děng bèi xī yǒu zhī shì rán hòu yú wèi lái shì nǎi chéng ā nòuduōluó
等輩希有之事，然後於未來世乃成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí yuàn pú tí shù míng yuē xuǎn zé jiàn shàn zhēn bǎo
三藐三菩提，願菩提樹名曰選擇見善珍寶，
zòngguǎngzhèngděngwàn sì tiān xià xiāng qì guāng míng biàn yú yī shí
縱廣正等萬四天下，香氣光明徧於一十
sānqiān dà qiān shì jiè pú tí shù xià yǐ zhǒng zhǒng zhēn bǎo wéi jīn
三千大千世界，菩提樹下，以種種珍寶為金
gāngzuò zòngguǎngzhèngděngwǔ sì tiān xià yú zuò míng yuē shàn zé
剛座，縱廣正等五四天下，於²⁴⁶座名曰善擇
jì miè zhì xiāngděng jìn gāowàn sì qiānyóuxún wǒ yú cǐ zuò jié jiā
寂滅智香等近，高萬四千由旬，我於此座結跏
fū zuò yú yī niànzhōng chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí
趺坐²⁴⁷，於一念中，成阿耨多羅三藐三菩提，
nǎi zhì bō niè pán cháng yú dào chǎng pú tí shù xià zuò jīn gāngzuò
乃至般涅槃，常於道場菩提樹下，坐金剛坐，

²⁴⁶ 大正藏：其

²⁴⁷ 大正藏：加趺坐

bù jiě bú huài fù dānghuàzuò wú liàngzhū fó jí pú sà zhòng qiǎn zài
不解不壞，復當化作無量諸佛及菩薩眾，遣在
qí yú zhū fó shì jiè jiàohuàzhòngshēng yī yī huà fó yú yī shí qǐng
其餘諸佛世界教化眾生，一一化佛，於一食頃
wèi zhū zhòngshēng shuō wēi miào fǎ jí yú shí qǐng lìng wú liàng wú biān
為諸眾生說微妙法，即於食頃，令無量無邊
zhòngshēng xī fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn xún fā xīn yǐ
眾生悉發阿耨多羅三藐三菩提心，尋發心已，
jí bú tuì zhuǎn ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rú shì huà fó jí pú
即不退轉阿耨多羅三藐三菩提，如是化佛及菩
sà zhòng chángzuò rú shì xī yǒu zhī shì wǒ chéng ā nòuduō luó sān
薩眾，常作如是希有之事。我成阿耨多羅三
miǎosān pú tí yǐ yuàn zhū yú shì jiè qí zhōngzhòngshēng xī jiàn wǒ
藐三菩提已，願諸餘世界其中眾生悉見我
shēn ruò yǒu zhòngshēng yǎn jiàn wǒ shēn sān shí èr xiàng bā shí zhǒng
身，若有眾生，眼見我身三十二相、八十種
hǎo xī lìng bì dìng yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí nǎi zhì niè
好，悉令必定於阿耨多羅三藐三菩提，乃至涅槃
pán bù lí jiàn fó yuàn lìng wǒ jiè suǒ yǒu zhòngshēng liù qíng wán
槃，不離見佛。願令我界所有眾生，六情完
jù wú suǒ quē shǎo ruò zhū pú sà yù jiàn wǒ zhě suí qí suǒ zhù
具，無所缺少。若諸菩薩欲見我者，隨其所住，
xíng lái zuò wò xī dé jiàn zhī shì zhū pú sà xún fā xīn yǐ jí
行來坐卧，悉得見之。是諸菩薩，尋發心已，即
shí jiàn wǒ zuò yú dào chǎng pú tí shù xià dāng jiàn wǒ shí xiān lái suǒ
時見我坐於道場菩提樹下，當見我時，先來所
yǒu yú zhū fǎ xiàng yí zhì zhī chù wǒ wèi wèi shuō biàn dé chú duàn yì
有於諸法相疑滯之處，我未為說便得除斷，亦
dé shēn jiě fǎ xiàng zhī yì yuàn wǒ dāng lái shòu mìng wú liàng wú néng
得深解法相之義。願我當來壽命無量，無能
shǔ zhě chú yī qiè zhì pú sà shòu mìng yì fù rú shì wǒ yī niàn
數者，除一切智，菩薩壽命亦復如是。我一念
zhōng chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ jí yī niàn zhōng yǒu
中成阿耨多羅三藐三菩提已，即一念中有
wú liàng pú sà xū fà zì luò fú sān fǎ yī nǎi zhì niè pán yú
無量菩薩，鬚髮自落，服三法衣，乃至涅槃，於
qí zhōng jiān wú yǒu yī rén zhǎng qí xū fà zhuó sù yī shang
其中間，無有一人，長其鬚髮，著俗衣裳，

yī qiè jiē zhuóshāmén zhī fú
一切皆著沙門之服。』

ěr shí fó gào dì sānwáng zǐ shànnán zǐ shàn zāi
「爾時，佛告第三王子：『善男子！善哉！

shàn zāi rǔ shì chúnshàn dà zhàng fū yě cōng ruì shàn jiě néng
善哉！汝是純善大丈夫也。聰叡、善解、能

zuò rú shì shènnán dà yuàn suǒ zuò gōng dé shènshēnshènshēn nán
作如是甚難大願。所作功德，甚深甚深，難

kě sī yì wēimiào zhì huì zhī suǒ wéi yě rǔ shànnán zǐ wèizhòng
可思議，微妙智慧之所為也。汝善男子！為眾

shēng gù zì fā rú shì zūnzhòng zhī yuàn qǔ miàoguó tǔ yǐ shì
生故，自發如是尊重之願，取妙國土，以是

gù jīn hào rǔ wéiwénshū shī lì yú wèi lái shì guò èr héng hé shā
故，今號汝為文殊師利。於未來世，過二恒河沙

děng wú liàng wú biān ā sēng qí jié rù dì sān wú liàng wú biān ā sēng
等無量無邊阿僧祇劫，入第三無量無邊阿僧

qí jié yú cǐ nánfāngyǒu fó shì jiè míngyuēqīngjìng wú gòubǎotán
祇劫，於此南方有佛世界，名曰清淨無垢寶寶

248 cǐ sàn tí lán jiè yì rù qí zhōng bǐ shì jiè zhōng yǒuzhǒngzhǒng
，此散提嵐界亦入其中。彼世界中，有種種

zhuāngyán rǔ yú cǐ zhōng dāngchéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú
莊嚴，汝於此中，當成阿耨多羅三藐三菩

tí hào pǔ xiàn rú lái yīnggòng 249 zhèngbiàn zhī míngxíng zú
提，號普現如來、應供、正徧知、明行足、

shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī
善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、

fó shì zūn zhū pú sà zhòng jiē xī qīngjìng rǔ zhī suǒ yuàn jù zú
佛、世尊，諸菩薩眾皆悉清淨，汝之所願具足

chéng jiù rú shuō ér dé shànnán zǐ rǔ xíng pú sà dào shí yú
成就，如說而得。善男子！汝行菩薩道時，於

wú liàng yì zhū rú lái suǒ zhòngzhūshàngēn shì gù yī qiè zhòngshēng
無量億諸如來所，種諸善根，是故一切眾生

yǐ rǔ wéiyào rǔ xīn qīngjìng néng pò fánnǎo zēngzhūshàngēn
以汝為藥，汝心清淨，能破煩惱，增諸善根。』

ěr shí wénshū shī lì qián bái fó yán shì zūn ruò wǒ
「爾時，文殊師利前白佛言：『世尊！若我

248 大正藏：寔

249 大正藏：應

suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě wéi yuàn shí fāng wú liàng wú biān ā
所願成就，得己利者，唯願十方無量無邊阿
sēng qí shì jiè liù zhǒng zhèndòng qí zhōng zhū fó xiàn zài shuō fǎ
僧祇世界，六種震動；其中諸佛，現在說法，
yǔ wǒ shòu jì yì yuàn yī qiè zhòngshēng shòu huān xǐ lè pì rú
與我授記；亦願一切眾生，受歡喜樂，譬如
pú sà rù dì èr chán zì zài yóu xì tiān yǔ màn tuó luó huá biàn
菩薩入第二禪，自在遊戲；天雨曼陀羅華，徧
mǎn shì jiè huā zhōng dāng²⁵⁰ chū fó shēng fǎ shēng bǐ qiū sēng shēng
滿世界；華中當²⁵⁰出佛聲、法聲、比丘僧聲、
liù bō luó mì lì wú suǒ wèi rú shì děng shēng yuàn wǒ jìng lǐ bǎo
六波羅蜜、力、無所畏如是等聲。願我敬禮寶
zàng fó shí jí chū rú shì zhū xiàng mào děng zuò shì yǔ yǐ xún
藏佛時，即出如是諸相貌等。』作是語已，尋
shí lǐ fó tóu miàn zhuó dì jí yú shì shí shí fāng wú liàng wú biān
時禮佛，頭面著地，即於是時，十方無量無邊
ā sēng qí shì jiè liù zhǒng zhèndòng tiān yú kōng zhōng yǔ màn tuó
阿僧祇世界，六種震動，天於空中，雨曼陀
luó huá yī qiè zhòngshēng shòu yú xǐ lè pì rú pú sà rù dì èr
羅華，一切眾生受於喜樂，譬如菩薩入第二
chán zì zài yóu xì zhū pú sà děng shì shí wéi wén fó shēng fǎ
禪，自在遊戲，諸菩薩等，是時唯聞佛聲、法
shēng bǐ qiū sēng shēng liù bō luó mì shí lì sì wú wèi²⁵¹ rú
聲、比丘僧聲、六波羅蜜、十力、四無畏²⁵¹如
shì děng shēng shì shí tā fāng zhū pú sà děng jiàn wén shì shì guài
是等聲。是時，他方諸菩薩等，見聞是事，怪
wèi céng yǒu gè bó qí fó yán hé yīn yuán gù yǒu shì ruì yīng
未曾有，各白其佛言：『何因緣故有是瑞應？』
zhū fó gè gào zhū pú sà yán shí fāng zhū fó gè gè guǎng wéi wén shū
諸佛各告諸菩薩言：『十方諸佛，各各廣為文殊
shī lì shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì gù shì qí ruì yīng
師利授阿耨多羅三藐三菩提記故，是其瑞應。』

ěr shí bǎo zàng rú lái wéi wén shū shī lì ér shuō jì yán
「爾時，寶藏如來為文殊師利而說偈言：

shèng yì kuàng dà jīn kě huán qǐ
勝意曠大今可還起

²⁵⁰ 大正藏：常

²⁵¹ 大正藏：無畏

shí fāng zhū fó yǐ shòu rǔ jì
十方諸佛已授汝記

dāng yú lái shì chéngzūnshèngdào
當於來世成尊勝道

shì jiè dà dì liù zhǒngzhèndòng
世界大地六種震動

zhòngshēngmǎn zú shòu yú kuài lè
眾生滿足受於快樂

shànnán zǐ ěr shí wénshū shī lì wén shì jì yǐ xīn shēng
「善男子！爾時，文殊師利聞是偈已，心生

huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù zuò
歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，復坐

tīng fǎ
聽法。

悲華經卷第三

bēi huā jīng juàn dì sì
悲華經卷第四

běiliángtiānzhu sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

zhū pú sà běnshòu jì pǐn dì sì zhī èr
諸菩薩本受²⁵²記品第四之二

shànnán zǐ ěr shí bǎohǎi fàn zhì bó dì sì wáng zǐ néng
「善男子！爾時，寶海梵志白第四王子能

qié nú yán nǎi zhì fā yuàn yì fù rú shì
伽奴言：『乃至發願，亦復如是。』

ěr shí fó gào ā qié nà yán shàn zāi shàn zāi shàn
「爾時，佛告阿伽那言：『善哉！善哉！善

nán zǐ rǔ xíng pú sà dào shí yǐ jīn gāng huì pò wú liàng wú biānzhòng
男子！汝行菩薩道時，以金剛慧破無量無邊眾

shēngzhū fán nǎoshān dà zuò fó shì rán hòu nǎi chéng ā nòuduō luó
生諸煩惱山，大作佛事，然後乃成阿耨多羅

sānmiǎosān pú tí shànnán zǐ shì gù hào rǔ wéi jīn gāng zhì huì
三藐三菩提。善男子！是故，號汝為金剛智慧

guāngmínggōng dé ěr shí fó gào jīn gāng zhì huì guāngmínggōng dé
光明功德。』爾時，佛告金剛智慧光明功德

pú sà shànnán zǐ rǔ yú lái shì guò yī héng hé shāděng ā sēng
菩薩：『善男子！汝於來世，過一恒河沙等阿僧

qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié yú cǐ dōngfāng
祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫，於此東方，

guò shí héng hé shāděng shì jiè zhōngwēichénshùděng shì jiè yǒu shì jiè
過十恒河沙等世界中微塵數等世界，有世界

míngyuē bú shùn shànnán zǐ rǔ yú shì zhōng dāng dé zuò fó
名曰不眴。善男子！汝於是中，當得作佛，

hàoyuē pǔ xián rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
號曰普賢如來、應供、正徧知、明行足、善

shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó
逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、

²⁵² 大正藏：授

shì zūn qí fó shì jiè suǒ yǒu zhuāng yán rú rǔ suǒ yuàn xī jiē jù
世尊。其佛世界所有莊嚴，如汝所願，悉皆具
zú
足。』

shàn nán zǐ bǎo zàng rú lái shòu jīn gāng zhì huì guāng míng
「善男子！寶藏如來授金剛智慧光明
gōng dé pú sà mó hē sà ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì shí xū
功德菩薩摩訶薩阿耨多羅三藐三菩提記時，虛
kōng zhōng yǒu wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà yóu tā tiān ér zàn tàn yán
空中有無量無邊百千億那由他天，而讚歎言：

shàn zāi shàn zāi yù niú tóu zhān tán ā qié liú xiāng duō qié
『善哉！善哉！』雨牛頭栴檀阿伽流香、多伽
liú xiāng duō mó luó bá bìng jí mò xiāng ér yǐ gòng yǎng ěr shí
流香、多摩羅跋并及末香，而以供養。爾時，

jīn gāng zhì huì guāng míng gōng dé pú sà bó fó yán shì zūn ruò wǒ
金剛智慧光明功德菩薩白佛言：『世尊！若我
suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ jīn jìng lǐ zhū fó shì zūn wéi yuàn
所願成就得已利者，我今敬禮諸佛世尊。唯願

shí fāng rú héng hé shā děng shì jiè mǎn zhōng zhū tiān wēi miào hǎo xiāng
十方如恒河沙等世界，滿中諸天微妙好香，
zhòng shēng zhī lèi huò zài dì yù chù shēng è guǐ tiān shàng rén
眾生之類或在地獄、畜生、餓鬼、天上、人

zhōng ruò wén shì xiāng suǒ yǒu shēn xīn kǔ nǎo zhī jí xī dé yuǎn
中，若聞是香，所有身心苦惱之疾，悉得遠
lí rú shì tóu miàn dào dì shàn nán zǐ ěr shí jīn gāng zhì huì
離。』如是頭面到地。善男子！爾時，金剛智慧

guāng míng gōng dé pú sà zuò shì yán yǐ jí tóu miàn lǐ fó ěr shí
光明功德菩薩作是言已，即頭面禮佛。爾時，
shí fāng rú héng hé shā děng shì jiè zhōu biàn xī yǒu wēi miào zhī xiāng
十方如恒河沙等世界，周徧悉有微妙之香，

zhòng shēng wén zhě jiē dé yuǎn lí shēn xīn kǔ nǎo
眾生聞者，皆得遠離身心苦惱。

ěr shí bǎo zàng rú lái jí wéi jīn gāng zhì huì guāng míng gōng
「爾時，寶藏如來即為金剛智慧光明功
dé pú sà ér shuō jì yán
德菩薩而說偈言：

jīn gāng huì néng pò rǔ jīn kě huán qǐ
金剛慧能破汝今可還起

shí fāng fó shì jiè zhōubiànyǒumiàoxiāng
十方佛世界 周徧有妙香

yǔ wú liàngzhòngshēng ān lè jí huān xǐ
與無量眾生 安樂及歡喜

dāng lái dé chéng fó wú shàng shì jiān jiě
當來得成佛 無上世間解

shànnán zǐ ěr shí jīn gāng zhì huì guāng míng gōng dé pú
「善男子！爾時，金剛智慧光明功德菩

sà wén shì jì yǐ qí xīn huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú
薩聞是偈已，其心歡喜，即起合掌，前禮佛足，

qù fó bù yuǎn fù zuò tīng fǎ
去佛不遠，復坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù bó dì wǔ wáng zǐ
「善男子！爾時，寶海梵志復白第五王子

wú suǒ wèi yán nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì ěr shí wáng zǐ
無所畏言：『乃至發心，亦復如是。』爾時，王子

dá fàn zhì yán wǒ jīn suǒ yuàn bú yù yú cǐ bú jìng shì jiè chéng ā
答梵志言：『我今所願，不欲於此不淨世界成阿

nòuduō luó sān miǎo sān pú tí yuàn chéng fó shí shì jiè zhī zhōng
耨多羅三藐三菩提。願成佛時，世界之中，

wú yǒu dì yù chù shēng è guǐ qí dì chún yǐ gān liú lí bǎo
無有地獄、畜生、餓鬼，其地純以紺瑠璃寶，

guǎng shuō jiē rú lián huā shì jiè suǒ yǒu zhuāng yán ěr shí wú wèi
廣說皆如蓮華世界所有莊嚴。』爾時，無畏

wáng zǐ shǒu chí lián huā shàng bǎo zàng fó zuò rú shì yán shì zūn
王子手持蓮華上寶藏佛，作如是言：『世尊！

ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě yǐ fó shén lì²⁵³ gù jīn zài
若我所願成就得己利者，以佛神力故，今在

fó qián yuàn wǒ dāng dé xī jiàn zhǒng zhǒng zhuāng yán sān mèi fù yuàn
佛前，願我當得悉見種種莊嚴三昧。復願

tiān yǔ zhǒng zhǒng lián huā dà rú chē lún biàn mǎn shí fāng rú héng
天雨種種蓮華，大如車輪，徧滿十方，如恒

hé shā shì jiè wēi chén shù děng zhū fó guó tǔ yì lìng wǒ děng jiē yáo
河沙世界微塵數等諸佛國土，亦令我等，皆遙

jiàn zhī
見之。』

shànnán zǐ wú wèiwáng zǐ shuō shì yán yǐ yǐ fó lì gù
「善男子！無畏王子說是言已，以佛力故，
xún shí jí dé xī jiàn zhǒng zhǒng zhuāng yán sān mèi tiān yǔ zhǒng zhǒng
尋時即得悉見種種莊嚴三昧，天雨種種
wú liàng lián huā dà rú chē lún biàn mǎn shí fāng rú héng hé shā děng shì
無量蓮花，大如車輪，徧滿十方如恒河沙等世
jiè wēi chén děng zhū fó guó tǔ yī qiè dà zhòng jiē dé yáo jiàn jiàn shì
界微塵等諸佛國土，一切大眾皆得遙見，見是
shì yǐ dé huān xǐ lè ěr shí fó gào wú wèiwáng zǐ shànnán
事已，得歡喜樂。爾時，佛告無畏王子：『善男
zǐ nǎi néng zuò shì shèn shēn wēi miào zhī dà yuàn yě qǔ yán jìng fó tǔ
子！乃能作是甚深微妙之大願也，取嚴淨佛土，
fù néng jí dé xī jiàn zhǒng zhǒng zhuāng yán sān mèi yuàn bù xū gù
復能疾得悉見種種莊嚴三昧，願不虛故，
tiān yǔ rú shì wú liàng lián huā shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé
天雨如是無量蓮華。』『世尊！若我所願成就得
jǐ lì zhě yuàn cǐ zhū huā xī zhù yú kōng bú fù duò luò
己利者，願此諸華，悉住於空，不復墮落。』

shí bǎozàng fó gào wú wèiwáng zǐ yán shànnán zǐ rǔ
「時，寶藏佛告無畏王子言：『善男子！汝
jīn sù jí yǐ zhū lián huā yìn yú xū kōng shì gù hào rǔ wéi xū kōng
今速疾以諸蓮華印於虛空，是故號汝為虛空
yìn ěr shí fó gào xū kōng yìn pú sà shànnán zǐ rǔ yú lái
印。』爾時，佛告虛空印菩薩：『善男子！汝於來
shì guò yī héng hé shā děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā děng
世，過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河沙等
ā sēng qí jié yú dōng nán fāng qù cǐ fó tǔ bǎi qiān wàn yì héng hé
阿僧祇劫，於東南方去此佛土百千萬億恒河
shā děng shì jiè bǐ yǒu shì jiè míng yuē lián huā rǔ yú shì zhōng dāng
沙等世界，彼有世界名曰蓮華，汝於是中當
chéng ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí hào lián huā zūn rú lái yīng gòng
成阿耨多羅三藐三菩提，號蓮華尊如來、應供、
zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、
tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn suǒ yǒu dà zhòng chún
調御丈夫、天人師、佛、世尊，所有大眾，純
zhū pú sà mó hē sà děng qí shù wú liàng bù kě chēng jì qí fó
諸菩薩摩訶薩等，其數無量，不可稱計。其佛

shòumìng wú liàng wú biān suǒ yuàn jù zú xī jiē chéng jiù ěr shí
壽命無量無邊，所願具足，悉皆成就。』爾時，
xū kōng yìn pú sà mó hē sà tóu miàn lǐ yú bǎo zàng rú lái jí qǐ hé
虛空印菩薩摩訶薩頭面禮於寶藏如來，即起合
zhǎng qù fó bù yuǎn fù zuò tīng fǎ
掌，去佛不遠，復坐聽法。

ěr shí shì zūn wèi xū kōng yìn ér shuō jì yán
「爾時，世尊為虛空印而說偈言：

shàn nán zǐ dāng zhī yǒu rén zuò jǐ lì
善男子當知 有人作己利

néng duàn fán nǎo jié cháng lìng dé jì jìng
能斷煩惱結 常令得寂靜

suǒ shòu chí gōng dé shù rú héng hé shā
所受持功德 數如恒河沙

shì jiè wēi chén děng chéng jiù ér bù shī
世界微塵等 成就而不失

rǔ yú dāng lái shì chéng jiù wú shàng dào
汝於當來世 成就無上道

yì rú guò qù fó děng wú yǒu chà bié
亦如過去佛 等無有差別

shàn nán zǐ xū kōng yìn pú sà wén shì jì yǐ xīn shēng huān
「善男子！虛空印菩薩聞是偈已，心生歡

xǐ
喜。

shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì bó dì liù wáng zǐ xū
「善男子！爾時，寶海梵志白第六王子虛
kōng yán nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì ěr shí wáng zǐ ān
空言：『乃至發心，亦復如是。』爾時，王子菴

pó luó bó fó yán shì zūn wǒ jīn suǒ yuàn bú yù yú cǐ bú jìng
婆羅白佛言：『世尊！我今所願，不欲於此不淨

shì jiè chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí lüè shuō rú xū kōng yìn
世界，成阿耨多羅三藐三菩提，略說如虛空印

suǒ yuàn shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě yuàn lìng
所願。世尊！若我所願 成就得己利者，願令

shí fāng rú héng hé shā děng shì jiè zhī zhōng zì rán ér yǒu qī bǎo miào
十方如恒河沙等世界之中，自然而有七寶妙

gài zài shàng xū kōng luó liè ér zhù chún jīn wéi wǎng yǐ fù
蓋，在上虛空，羅列而住，純金為網，以覆

qí shàng qī bǎowéilíng chuí yǐ zhuāngyán qí gài bǎolíng cháng
其上，七寶為鈴，垂以莊嚴，其蓋寶鈴，常
chū fó shēng fǎ shēng bǐ qiū sēngshēng liù bō luó mì jí liù shén
出佛聲、法聲、比丘僧聲、六波羅蜜及六神
tōng shí lì wú wèi rú shì děngshēng shì jiè zhòngshēngwénzhě
通、十力、無畏如是等聲，世界眾生聞者，
xún fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn yǐ fā xīn zhě dé bú tuì
尋發阿耨多羅三藐三菩提心，已發心者，得不退
zhuǎn bǎolíng suǒshēng fó fǎ sēngshēng nǎi zhì wú suǒ wèishēng xī
轉。寶鈴所生佛法僧聲，乃至無所畏聲，悉
wén shí fāngzhū fó shì jiè shí xū kōng yìn yǐ fó lì gù²⁵⁴ nǎi dé
聞十方諸佛世界。時，虛空印以佛力故²⁵⁴，乃得
zì wén shì zūn ruò wǒ suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě yuàn wǒ jīn
自聞。世尊！若我所願成就得已利者，願我今
zhě dé zhī rì sānmèi yǐ sānmèi lì gù zēng yì yī qiè zhūshàngēnběn
者得知日三昧，以三昧力故，增益一切諸善根本，
dé sānmèi yǐ wéi²⁵⁵ yuànzhū fó yǔ wǒ shòu ā nòuduōluó sānmiǎosān
得三昧已，唯²⁵⁵願諸佛與我授阿耨多羅三藐三
pú tí jì shì shí wáng zǐ shuō shì yǔ yǐ yǐ fó lì gù jí
菩提記。』是時，王子說是語已，以佛力故，即
dé zhī rì sānmèi
得知日三昧。

ěr shí shì zūnzànwáng zǐ yán shàn zāi shàn zāi shàn
「爾時，世尊讚王子言：『善哉！善哉！善
nán zǐ rǔ suǒyuànzhě shènsēnshènsēn yǐ shènsēngōng dé yīn
男子！汝所願者，甚深甚深，以甚深功德因
yuán gù xún shí shí fāngrú héng hé shāděng²⁵⁶ shì jiè zhōng zì rán
緣故，尋時，十方如恒河沙等²⁵⁶世界中，自然
ér yǒu qī bǎomiào gài yú shàng xū kōngluó liè ér zhù chún jīn wéi
而有七寶妙蓋，於上虛空羅列而住，純金為
wǎng yǐ fù qí shàng qī bǎowéilíng chuí²⁵⁷ yǐ zhuāngyán qí
網，以覆其上，七寶為鈴，垂²⁵⁷以莊嚴，其
líng chángchū fó fǎ sēngshēng nǎi zhì wú suǒ wèishēng ěr shí yǒu bǎi
鈴常出佛法僧聲乃至無所畏聲。爾時，有百

²⁵⁴ 大正藏：悉聞十方世界虛空以佛力故

²⁵⁵ 大正藏：惟

²⁵⁶ 大正藏：諸

²⁵⁷ 大正藏：悉

qiān yì nà yóu tā zhòngshēng wén shì shēng yǐ xún fā ā nòuduō luó
千億那由他眾生，聞是聲已，尋發阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí xīn shì gù hào rǔ wéi xū kōng rì guāngmíng ěr
三藐三菩提心，是故號汝為虛空日光明。』爾
shí fó gào xū kōng rì guāngmíng pú sà mó hē sà rǔ yú lái shì
時，佛告虛空日光明菩薩摩訶薩：『汝於來世，
dāngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí guò yī héng hé shā ā sēng
當成阿耨多羅三藐三菩提，過一恒河沙阿僧
qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié dōngfāng qù cǐ èr
祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫，東方去此二
héng hé shāděng fó chà yǒu shì jiè míngyuē rì yuè rǔ yú shì zhōng
恒河沙等佛刹，有世界，名曰日月，汝於是中，
dāngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hào fǎ zì zài fēngwáng
當成阿耨多羅三藐三菩提，號法自在豐王
rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
如來、應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn ěr
無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。』爾
shí xū kōng rì guāngmíng pú sà wén shì jì yǐ jí lǐ fó zú
時，虛空日光明菩薩聞是記已，即禮佛足。

ěr shí shì zūn wéi xū kōng rì guāngmíng ér shuō jì yán
「爾時，世尊為虛空日光明而說偈言：

shànnán zǐ jīn qǐ shàn jiè zì tiáo yù
善男子今起善戒²⁵⁸自調御
yǐ chúnshū dà bēi yú yī qiè zhòngshēng
以淳淑大悲於一切眾生
dù tuō lìng duàn kǔ bì jìng zhù bǐ àn
度脫令斷苦畢竟住彼岸
zhì huì shàn fēn bié lìng dào wú shàng dào
智慧善分別令到無上道

shànnán zǐ ěr shí xū kōng rì guāngmíng pú sà wén shì jì
「善男子！爾時，虛空日光明菩薩聞是偈
yǐ qí xīn huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù
已，其心歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不
yuǎn fù zuò tīng fǎ
遠，復坐聽法。

ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù bó dì qī wáng zǐ shàn bì yán
「爾時，寶海梵志復白第七王子善臂言：
nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì ěr shí wáng zǐ bó fó yán
『乃至發心，亦復如是。』爾時，王子白佛言：
wǒ jīn suǒ yuàn bú yù yú cǐ bú jìng shì jiè chéng ā nòu duō luó
『我今所願，不欲於此不淨世界，成阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí yuàn wǒ lái shì suǒ yǒu shì jiè wú yǒu dì yù
三藐三菩提，願我來世所有世界，無有地獄、
chù shēng è guǐ nǚ rén míng zì jí yǐ tāi shēng xū mí zhū shān
畜生、餓鬼、女人名字及以胎生、須彌諸山、
dà xiǎo tié wéi shān líng duī fù shí shā huì è jīng jí è fēng mù
大小鐵圍、山陵堆阜、石沙穢惡、荊棘惡風、木
shù cóng lín dà hǎi jiāng hé rì yuè zhòu yè àn míng chòu chù
樹叢林、大海江河、日月晝夜、暗²⁵⁹冥臭處，
zhòng shēng děng lèi wú yǒu biàn lì tì tuò gòu hàn shēn xīn
眾生等類，無有便利、涕唾、垢汗²⁶⁰，身心
bú shòu zhū bú lè shì mǎnǎo wéi dì wú zhū chén tǔ chún yǒu bǎi
不受諸不樂事。碼瑙為地，無諸塵土，純有百
qiān wú liàng zhēn bǎo ér zhuāng yán zhī wú yǒu zhū cǎo wéi yǒu hǎo miào
千無量珍寶而莊嚴之，無有諸草，唯有好妙
màn tuó luó huā zhǒng zhǒng bǎo shù yǐ wéi jiào shì qí bǎo shù shàng
曼陀羅華，種種寶樹以為校飾。其寶樹上²⁶¹，
yǒu miào bǎo gài fù yǒu zhǒng zhǒng bǎo yī huā mán zhū bǎo yīng luò
有妙寶蓋，復有種種寶衣華鬘，諸寶瓔珞，
xiāng huā jī yuè zhū bǎo qì wù zhū bǎo miào huā yǐ rú shì děng jiào
香華妓樂，諸寶器物，諸寶妙華，以如是等校
shì qí shù shì jiè zhī zhōng wú yǒu zhòu yè yǐ huā kāi hé ér zhī
飾其樹。世界之中，無有晝夜，以華開合而知
shí jié zhū pú sà děng zài hé huā zhōng zì rán chū shēng jì dé
時節。諸菩薩等在合華²⁶²中自然出生，既得
shēng yǐ jiē dé xī jiàn zhǒng zhǒng zhuāng yán sān mèi yǐ sān mèi lì gù
生已，皆得悉見種種莊嚴三昧，以三昧力故，
dé jiàn shí fāng rú wēi chén děng zhū shì jiè zhōng xiàn zài zhū fó yú cǐ
得見十方如微塵等諸世界中現在諸佛。於此

²⁵⁹ 大正藏：闇

²⁶⁰ 大正藏：污垢

²⁶¹ 大正藏：樹下

²⁶² 大正藏：金華

sānmèi yī niàn zhī qǐng jù zú liù tōng yǐ tiān ěr gù xī wén
三昧，一念之頃，具足六通。以天耳故，悉聞
shí fāng rú wēichénděng shì jiè xiàn zài zhū fó shuō fǎ yīn shēng yǐ sù
十方如微塵等世界現在諸佛說法音聲；以宿
mìng zhì zhī guò qù shì rú yī fó tǔ wēichénděng jié sù shì zhī shì
命智，知過去世如一佛土微塵等劫宿世之事；
yǐ tiānyǎn gù xī jiàn shí fāng zhū fó shì jiè zhǒng zhǒng zhuāng yán yǐ
以天眼故，悉見十方諸佛世界種種莊嚴；以
tā xīn zhì gù yú yī niàn zhōng dé zhī rú yī fó shì jiè wēichénshù
他心智故，於一念中，得知如一佛世界微塵數
děng shì jiè zhòngshēng xīn zhī suǒ niàn nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sān
等世界眾生心之所念，乃至成阿耨多羅三
miǎosān pú tí zhōng bù shī shì sānmèi qīngdàn zhī shí sì fāng yǒu
藐三菩提，終不失是三昧。清旦之時，四方有
fēng róuruǎnqīngjìng chuīwēimiàoxiāng jí sàn zhū huā yǐ fēng lì
風，柔輭清淨，吹微妙香，及散諸華，以風力
gù zhū pú sà děng cóng sānmèi qǐ sānmèi qǐ yǐ jí dé rú shì
故，諸菩薩等從三昧起，三昧起已，即得如是
rú yì tōng lì yǐ shì lì gù yú yī niàn qīngnéng dào shí fāng yī
如意通力。以是力故，於一念頃能到十方，一
yī fāng miàn rú yī fó tǔ wēichénshù děng zhū fó shì jiè gòng yǎng
一方面，如一佛土微塵數等諸佛世界，供養
xiàn zài zhū fó shì zūn zī shòu miào fǎ jí yī niàn zhōng huán zhì
現在諸佛世尊，諮²⁶³受妙法，即一念中，還至
běn tǔ wú yǒuguà ài zhū pú sà děng zài màn tuó luó huā mó
本土，無有罣礙。諸菩薩等，在曼陀羅華、摩
hē màn tuó luó huā tái zhī zhōng jié jiā fū zuò sī wéi fǎ mén suǒ
訶曼陀羅華臺之中，結跏趺坐，思惟法門，所
wèi yù dé jiàn wǒ suǒ zài fāng miàn suí shēn suǒ xiàng xī lìng dé jiàn
謂欲得見我所在方面，隨身所向，悉令得見；
ruò yú shēn fǎ yǒu yí zhì zhě yǐ jiàn wǒ gù xún dé chú miè ruò yǒu
若於深法有疑滯者，以見我故，尋得除滅；若有
wèn yì yù tīng fǎ zhě yǐ jiàn wǒ gù jí dé shēn jiě wú yǒu hú
問義，欲聽法者，以見我故，即得深解，無有狐
yí suǒ yǒu pú sà shēn jiě wú wǒ jí wú wǒ suǒ shì gù néng shě shēn
疑。所有菩薩深解無我及無我所，是故，能捨身

²⁶³ 大正藏：請

gēn mìnggēn yī qiè bì dìng bú tuì yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
根、命根，一切必定不退於阿耨多羅三藐三菩
tí shì jiè wú yǒu yī qiè bú shàn zhī míng yì wú shòu jiè shòu jiè
提。世界無有一切不善之名，亦無受戒、受戒
264 zhī míng huǐ jiè huǐguò yī qiè zhòngshēng qí shēn jiē yǒusān
之名、毀戒、悔過。一切眾生，其身皆有三
shí èr xiàng dé nà luó yán lì nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān
十二相，得那羅延力，乃至成阿耨多羅三藐三
pú tí wú yǒu yī rén liù gēn huǐ quē bù wán jù zhě suǒ yǒu zhòngshēng
菩提，無有一人六根毀缺不完具者。所有眾生
jí yú shēng yǐ xū fà zì luò fú sān fǎ yī dé shàn fēn bié sān
即於生已，鬚髮自落，服三法衣，得善分別三
mèi nǎi zhì ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhōng bù zhōng shī zhū
昧，乃至阿耨多羅三藐三菩提，終不中失。諸
zhòngshēngděng xī dé hé hé yī qiè shàngēn wú yǒu yī rén wéi
眾生等，悉得和合一切善根，無有一人，為
lǎo bìngsuǒ kǔ ruò zhū pú sà mìngzhōng zhī shí jié jiā fū zuò rù
老病所苦。若諸菩薩命終之時，結跏趺坐，入
yú huǒdìng zì shāo qí shēn shāo qí shēn yǐ sì fāngqīngfēng lái chuī
於火定，自燒其身，燒其身已，四方清風來吹
qí shēn shè lì sǎn zài zhū fāng wú fó shì jiè xún shí biànzuò mó ní
其身，舍利散在諸方無佛世界，尋時變作摩尼
bǎozhū rú zhuàn lún shèngwángsuǒ yǒu bǎozhū ruò yǒu zhòngshēngjiàn
寶珠，如轉輪聖王所有寶珠。若有眾生見
chù zhī zhě xī lìng bú duòsān è dào zhōng nǎi zhì niè pán bú shòu zhū
觸之者，悉令不墮三惡道中，乃至涅槃不受諸
kǔ jí dé shěshēnshēng yú tā fāngxiàn zài fó suǒ zī shòu miào fǎ
苦，即得捨身生於他方現在佛所，諮受妙法，
fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn biàn bú tuì zhuǎn suǒ yǒu
發阿耨多羅三藐三菩提心，便不退轉。所有
zhòngshēng ruò mìngzhōng shí qí xīn zài dìng wú yǒu sǎnluàn bú
眾生，若命終時，其心在定，無有散亂，不
shòu zhū kǔ ài bié lí děng mìngzhōng zhī hòu bú duò bā nán wú fó zhī
受諸苦愛別離等。命終之後，不墮八難無佛之
shì nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí cháng dé jiàn fó
世，乃至成阿耨多羅三藐三菩提，常得見佛，

zī shòumiào fǎ gòngyǎngzhòngsēng yī qiè zhòngshēng lí yú tān
諮受妙法，供養眾僧。一切眾生，離於貪
yù chēn huì yú chī ēn ài jí dù wú míng jiāomàn
欲、瞋恚、愚癡、恩愛、嫉妬、無明、憍慢。
shì jiè wú yǒushēngwén yuánjué suǒyǒu dà zhòngchúnzhū pú sà mó
世界無有聲聞、緣覺，所有大眾純諸菩薩摩
hē sà dēngchōngmǎn qí guó qí xīn róuruǎn wú yǒu ài zhuó jiān
訶薩等充滿其國，其心柔軟，無有愛濁，堅
gù bú tuì yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé zhū sānmèi shì jiè
固不退於阿耨多羅三藐三菩提，得諸三昧。世界
chúnyǒuqīngjìngguāngmíng shí fāng rú wēichénděngzhū fó shì jiè xī
純有清淨光明，十方如微塵等諸佛世界，悉
dé jiàn²⁶⁵ wén wǒ zhī shì jiè wǒ jiè suǒyǒu wēimiào zhī xiāng xī biàn
得見²⁶⁵聞我之世界。我界所有微妙之香，悉徧
shí fāng rú wēichénděngzhū fó shì jiè wǒ jiè zhòngshēngcháng dé
十方，如微塵等諸佛世界，我界眾生常得
kuài lè wèicéngwényǒushòu kǔ zhī shēng shì zūn wǒ xíng pú sà dào
快樂，未曾聞有受苦之聲。世尊！我行菩薩道
shí bú zuò qí xiàn wǒ jīn yàodāngzhuāngyán rú shì qīngjìng fó tǔ
時，不作齊限，我今要當莊嚴如是清淨佛土，
zhòngshēng zhī lèi jiē shǐ qīngjìng biàn mǎn qí guó rán hòu nǎi chéng
眾生之類，皆使清淨，徧滿其國，然後乃成
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
阿耨多羅三藐三菩提。

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dāng
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提，當
chū wú liàng wú biānguāngmíng zhào yú shí fāng rú qiān fó chàwēichén
出無量無邊光明，照於十方，如千佛刹微塵
shù dēngzhū fó shì jiè lìng bǐ zhòngshēng xī yáojiàn wǒ sān shí èr
數等諸佛世界，令彼眾生，悉遙見我三十二
xiàng jí shí dé duàntān yù chēn huì yú chī jí dù wú míng
相，即時得斷貪欲、瞋恚、愚癡、嫉妬、無明、
jiāomàn yī qiè fán nǎo fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
憍慢、一切煩惱，發阿耨多羅三藐三菩提心，
rú qí suǒ qiú dé tuó luó ní sānmèirěn rǔ yǐ jiàn wǒ gù hánbīng dì
如其所求得陀羅尼三昧忍辱。以見我故，寒冰地

²⁶⁵ 大正藏：皆得

yù suǒ yǒuzhòngshēng xī dé wēn lè²⁶⁶ pì rú pú sà rù dì èr chán
獄所有眾生悉得溫樂²⁶⁶，譬如菩薩入第二禪。

yǐ jiàn wǒ gù shēn xīn shòu yú dì yī miào lè fā ā nòuduō luó sān
以見我故，身心受於第一妙樂，發阿耨多羅三

miǎosān pú tí xīn ruò qí mìngzhōng yàodāngshēng wǒ fó zhī shì jiè
藐三菩提心，若其命終，要當生我佛之世界，

shēng yǐ jí dé bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rè
生已即得不退轉於阿耨多羅三藐三菩提；熱

dì yù děng chùshēng è guǐ yì fù rú shì zhūtiānsuǒjiànguāngmíng
地獄等、畜生、餓鬼亦復如是。諸天所見光明

yī bèi lìng wǒ shòumìng wú liàng wú biān wú néngshǔ zhě chú yī qiè zhì
一倍。令我壽命無量無邊無能數者，除一切智。

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ lìng
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，令

shí fāng wú liàng wú biān ā sēng qí shì jiè xiànzài zhū fó chēngzàn yú wǒ
十方無量無邊阿僧祇世界現在諸佛稱讚於我，

qí yú zhòngshēng ruò dé wén shì chēngzàn wǒ shēng yuànzhuòshàngēn
其餘眾生，若得聞是稱讚我聲，願作善根，

sù shēng wǒ guó mìngzhōng zhī hòu bì shēng wǒ guó wéichú wǔ nì
速生我國，命終之後，必生我國，唯除五逆、

huǐ huàizhèng fǎ fěi bàngshèngrén
毀壞正法、誹謗聖人。

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ shí
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，十

fāng wú liàng wú biān ā sēng qí shì jiè zhōngsuǒyǒuzhòngshēng ruò wén
方無量無邊阿僧祇世界中所有眾生，若聞

wǒ shēng fā yuàn yù shēng wǒ shì jiè zhě shì zhūzhòngshēng lín mìng
我聲，發願欲生我世界者，是諸眾生臨命

zhōng shí xī lìng jiàn wǒ yǔ zhū dà zhòngqián hòu wéirào wǒ yú ěr shí
終時，悉令見我與諸大眾前後圍遶，我於爾時

rù wú yì sānmèi yǐ sānmèi lì gù zài yú²⁶⁷ qí qián ér wèishuō fǎ
入無翳三昧，以三昧力故，在於²⁶⁷其前而為說法，

yǐ wén fǎ gù xún dé duànchú yī qiè kǔ nǎo xīn dà huān xǐ qí
以聞法故，尋得斷除一切苦惱，心大歡喜，其

²⁶⁶ 大正藏：熅樂

²⁶⁷ 大正藏：現在

xīn xǐ gù dé bǎotián sānmèi yǐ sānmèi lì gù lìng xīn dé niàn
心喜故，得寶寶²⁶⁸三昧，以三昧力故，令心得念
jí wú shēng rěn mìngzhōng zhī hòu bì shēng wǒ jiè ruò yú shì jiè
及無生忍，命終之後，必生我界。若餘世界
zhūzhòngshēngděng wú yǒu qī cái bú yù xiū xí xíng yú sānshèng
諸眾生等，無有七財，不欲修習²⁶⁹行於三乘，
bú yù shēng yú rén tiān zhōng zhě yì bù xiū xíng yī qiè shàngēn jí sān
不欲生於人天中者，亦不修行一切善根及三
fú chù fēi fǎ xíng wū ài zhuó è yù zhuānxíng xié jiàn rú shì
福處，非法行污、愛著惡欲、專行邪見，如是
zhòngshēng yuàn wǒ rù yú wú fán nǎo sānmèi yǐ sānmèi lì gù
眾生，願我入於無煩惱三昧²⁷⁰，以三昧力故，
bǐ zhūzhòngshēng ruò mìngzhōng shí wǒ yǔ dà zhòng ér zhù qí qián
彼諸眾生，若命終時，我與大眾而住其前，
wèishuō miào fǎ fù wèi shì xiàn fó tǔ suǒ yǒu yòu quàn lìng fā ā nòu
為說妙法，復為示現佛土所有，又勸令發阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhòngshēng wén yǐ jí yú wǒ suǒ
多羅三藐三菩提心，眾生聞已，即於我所，
xīn shēng shēn xìn huān xǐ ān lè xún fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
心生深信，歡喜安樂，尋發阿耨多羅三藐三菩
tí xīn lìng bǐ zhòngshēng dé duàn kǔ nǎo duàn kǔ nǎo yǐ biàn
提心，令彼眾生，得斷苦惱，斷苦惱已，便
dé rì dēng guāng míng sānmèi duàn yú chī àn mìngzhōng zhī hòu xún
得日燈光明三昧，斷於癡暗，命終之後，尋
shēng wǒ jiè
生我界。』

ěr shí bǎozàng rú lái zàn yán shàn zāi shàn zāi rǔ
「爾時，寶藏如來讚言：『善哉！善哉！汝
jīn nǎi néng zuò wēi miào zhī dà yuàn yě
今乃能作微妙之大願也。』

shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě yuàn lìng
「『世尊！若我所願成就得己利者，願令
shí fāng rú wēi chén děng zhū fó shì jiè xī yǔ yōu tuó luó pó luó xiāng²⁷¹
十方如微塵等諸佛世界，悉雨優陀羅婆羅香、

²⁶⁸ 大正藏：冥

²⁶⁹ 大正藏：修集

²⁷⁰ 大正藏：無煩惱三昧

²⁷¹ 大正藏：憂陀羅婆羅香

bìngzhāntánxiāng niú tóuzhāntánxiāng zhǒngzhǒng mòxiāng ruò yǒu
并栴檀香、牛頭栴檀香、種種末香。若有
zhòngshēng zài zài chùchù wén shì xiāngzhě xī fā ā nòuduō luó sānmiǎo
眾生在在處處聞是香者，悉發阿耨多羅三藐
sān pú tí xīn lìng wǒ jīn zhě dé jīn gāngyuàn sān mèi yǐ sān mèi
三菩提心。令我今者，得金剛願三昧，以三昧
lì gù xī dé yáo jiàn zhū shì jiè zhōng suǒ yǔ zhū xiāng
力故，悉得遙見諸世界中所雨諸香。』

shànnán zǐ ěr shí wáng zǐ shuō shì yán yǐ xún dé sān mèi
「善男子！爾時王子說是言已，尋得三昧，
zì jiàn shí fāng rú wēi chén shù děng zhū fó shì jiè suǒ yǒu zhū xiāng yōu
自見十方如微塵數等諸佛世界所有諸香，優
tuó luó pó luó xiāng zhāntán zhī xiāng niú tóuzhāntán zhǒngzhǒng mò
陀羅婆羅香、旃檀之香、牛頭栴檀、種種末
xiāng jí jiàn yī yī fāng miàn yǒu bù kě jì zhū zhòngshēng děng gōngjìng
香，及見一一方面有不可計諸眾生等，恭敬
chāshǒu fā ā nòuduō luó sānmiǎo sān pú tí xīn bǎozàng rú lái gào
叉手，發阿耨多羅三藐三菩提心。寶藏如來告
wáng zǐ yán shànnán zǐ rǔ zhī suǒ yuàn yǐ dé chéng jiù tiān
王子言：『善男子！汝之所願，已得成就，天
yǔ zhǒngzhǒng zhū wēi miào xiāng yǐ yǒu bù kě jì zhòngshēng gōngjìng
雨種種諸微妙香已，有不可計眾生，恭敬
chāshǒu fā ā nòuduō luó sānmiǎo sān pú tí xīn shì gù hào rǔ wéi
叉手，發阿耨多羅三藐三菩提心，是故號汝為
shī zǐ xiāng rǔ yú lái shì guò yī héng hé shā děng ā sēng qí jié rù
師子香。汝於來世過一恒河沙等阿僧祇劫，入
dì èr héng hé shā děng ā sēng qí jié shàngfāng qù cǐ sì shí èr héng
第二恒河沙等阿僧祇劫，上方去此四十二恒
hé shā shì jiè wēi chén shù děng zhū fó shì jiè yǒu shì jiè míng qīng xiāng
河沙世界微塵數等諸佛世界，有世界名青香
guāng míng wú gòu rǔ yú bǐ tǔ dāng dé chéng ā nòuduō luó sānmiǎo
光明無垢，汝於彼土，當得成阿耨多羅三藐
sān pú tí hào guāng míng wú gòu jiān xiāng fēng wáng rú lái yīng gòng
三菩提，號光明無垢堅香豐王如來、應供、
zhèng biān zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、
tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn shànnán zǐ ěr shí
調御丈夫、天人師、佛、世尊。』善男子！爾時，

shī zǐ xiāng pú sà lǐ bǎozàng rú lái tóu miàn zhuó dì
師子香菩薩禮寶藏如來，頭面著地。

ěr shí rú lái wèi shī zǐ xiāng pú sà ér shuō jì yán
「爾時，如來為師子香菩薩而說偈言：

tiān rén shī qǐ shòuzhū gòng yǎng
天人師起受諸供養

dù tuō shēng sǐ lìng lí kǔ nǎo
度脫生死令離苦惱

duànyǒu²⁷² jié fù jí zhū fán nǎo
斷有結縛及諸煩惱

lái shì dāng zuò tiān rén zhī zūn
來世當作天人之尊

shànnán zǐ ěr shí shī zǐ xiāng pú sà wén shì jì yǐ
「善男子！爾時，師子香菩薩聞是偈已，
xīn dà huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qù fó bù yuǎn fù zuò tīng fǎ
心大歡喜，即起合掌，去佛不遠，復坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù bó dì bā wáng zǐ
「善男子！爾時，寶海梵志復白第八王子
mǐn tú yán nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì ěr shí wáng zǐ qián
泯圖言：『乃至發心，亦復如是。』爾時，王子前
bó fó yán shì zūn wǒ jīn suǒ yuàn yào dāng yú shì bú jìng shì jiè
白佛言：『世尊！我今所願，要當於是不淨世界

xiū pú sà dào fù dāng xiū zhì zhuāng yán shí qiān bú jìng shì jiè lìng
修菩薩道，復當修治莊嚴十千不淨世界，令

qí yán jìng rú qīng xiāng guāng míng wú gòu shì jiè yì dāng jiào huà wú liàng
其嚴淨如青香光明無垢世界，亦當教化無量

pú sà lìng xīn qīng jìng wú yǒu gòu huì jiē qù dà shèng xī shǐ chōng
菩薩，令心清淨無有垢穢，皆趣大乘，悉使充

mǎn wǒ zhī shì jiè rán hòu wǒ dāng chéng ā nù duō luó sān miǎo sān pú
滿我之世界，然後我當成阿耨多羅三藐三菩

tí shì zūn yuàn wǒ xiū xíng pú sà dào shí yào dāng shèng yú yú zhū
提。世尊！願我修行菩薩道時，要當勝於餘諸

pú sà shì zūn wǒ yǐ yú qī suì zhī zhōng duān zuò sī wéi zhū fó
菩薩。世尊！我已於七歲之中，端坐思惟諸佛

272 大正藏：諸

shí jí dé xī jiànzhǒngzhǒngzhuāngyán sānmèi dēngwàn yī qiān pú sà
時，即得悉見種種莊嚴三昧等萬一千菩薩
sānmèizēng jìn xiū xíng shì zūn ruò wèi lái shì zhū pú sà dēng xíng pú
三昧增進修行。世尊！若未來世²⁷³諸菩薩等行菩
sà dào shí yì yuàn xī dé rú shì sānmèi shì zūn yuàn wǒ dé chū
薩道時，亦願悉得如是三昧。世尊！願我得出
lí sān shì shèng chuāng sānmèi yǐ sānmèi lì gù xī jiàn shí fāng wú
離三世勝幢三昧，以三昧力故，悉見十方無
liàng wú biān zhū fó shì jiè zài zài chù chù xiàn zài zhū fó chū lí sān shì
量無邊諸佛世界，在在處處現在諸佛，出離三世，
wèi zhū zhòng shēng shuō yú zhèng fǎ shì zūn yuàn wǒ dé bú tuì sānmèi
為諸眾生說於正法。世尊！願我得不退三昧，
yǐ sānmèi lì gù yú yī niàn zhōng xī jiàn rú wēi chén děng zhū fó pú
以三昧力故，於一念中，悉見如微塵等諸佛菩
sà jí zhū shēng wén gōng jìng wéi rào yuàn wǒ yú cǐ yī yī fó suǒ dé
薩及諸聲聞恭敬圍遶，願我於此一一佛所，得
wú yī zhǐ sānmèi yǐ sānmèi lì gù zuò biàn huà shēn yī shí biàn
無依止三昧，以三昧力故，作變化身，一時徧
zhì rú yī fó shì jiè wēi chén shù děng zhū rú lái suǒ gòng yǎng lǐ bài
至如一佛世界微塵數等諸如來所，供養禮拜，
yuàn wǒ yī yī shēn yǐ zhǒng zhǒng wú shàng zhēn bǎo huā xiāng tú xiāng
願我一一身以種種無上珍寶、華香、塗香、
mò xiāng miào shèng jì yuè zhǒng zhǒng zhuāng yán gòng yǎng yī yī zhū
末香、妙勝妓樂種種莊嚴，供養一一諸
fó shì zūn yuàn wǒ yī yī shēn yú yī yī fó suǒ rú dà hǎi shuǐ dī
佛。世尊！願我一一身於一一佛所，如大海水滴
²⁷⁴ dēng jié xíng pú sà dào yuàn wǒ dé yī qiè shēn biàn huà sānmèi yǐ
等劫行菩薩道。願我得一切身變化三昧，以
sānmèi lì gù yú yī niàn zhōng zài yī yī fó qián zhī rú yī fó
三昧力故，於一念中，在一一佛前，知如一佛
tǔ wēi chén shù děng zhū fó shì jiè shì zūn yuàn wǒ dé gōng dé lì sān
土微塵數等諸佛世界。世尊！願我得功德力三
mèi yǐ sānmèi lì gù yú yī yī fó qián biàn dào rú yī fó tǔ wēi
昧，以三昧力故，於一一佛前，徧到如一佛土微

²⁷³ 大正藏：未來

²⁷⁴ 大正藏：涕

chénshùděngzhū fó shì zūn²⁷⁵ suǒ yǐ wēimiàozàntàn zàntàn zhū fó
塵數等諸佛世尊²⁷⁵所，以微妙讚歎，讚歎諸佛。

shì zūn yuàn wǒ dé bú shùnsānmèi yǐ sānmèi lì gù yú yī niàn
世尊！願我得不得三昧，以三昧力故，於一念

zhōng xī jiàn zhū fó biànmǎn shí fāng wú liàng wú biān shì jiè zhī zhōng
中，悉見諸佛徧滿十方無量無邊世界之中。

shì zūn yuàn wǒ dé wú zhēngsānmèi yǐ sānmèi lì gù yú yī niàn
世尊！願我得無諍三昧，以三昧力故，於一念

zhōng xī jiànguò qù wèi lái xiàn zài zhū fó suǒ yǒu jìng miào shì jiè
中，悉見過去、未來、現在諸佛所有淨妙世界。

shì zūn yuàn wǒ dé shǒulényángānsānmèi yǐ sānmèi lì gù huàzuò
世尊！願我得首楞嚴三昧，以三昧力故，化作

dì yù zhī shēn rù dì yù zhōng yǔ dì yù zhòngshēng shuō wēimiào
地獄之身，入地獄中，與地獄眾生，說微妙

fǎ quàn lìng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn bǐ zhū zhòng
法，勸令發阿耨多羅三藐三菩提心；彼諸眾

shēng wén shì fǎ yǐ xún fā wú shàng pú tí zhī xīn jí biànmìng
生，聞是法已，尋發無上菩提之心，即便命

zhōngshēng yú rénzhōng suí suǒ shēngchù cháng dé zhí fó suí suǒ
終生於人中，隨所生處，常得值佛，隨所

zhí fó ér dé tīng fǎ tīngshòu fǎ yǐ jí dé zhù yú bú tuì zhuǎn
值佛，而得聽法，聽受法已，即得住於不退轉

dì qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó
地。乾闥婆、阿脩羅、迦樓羅、緊那羅、摩睺羅

qié rén fēi rén děng tiān lóng guǐ shén yè chā luó
伽、人、非人等、天、龍、鬼、神、夜叉、羅

chà pí shè zhē fù dān nà qié zhà fù dān nà tú shā kuí kuài
刹、毗舍遮、富單那、伽吒富單那、屠殺、魁臚、

shāng gǔ yín nǚ chùshēng è guǐ rú shì děngzhòng yì fù
商賈、婬女、畜生、餓鬼，如是等眾，亦復

rú shì jiē lìng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yǒu zhū zhòng
如是，皆令發阿耨多羅三藐三菩提心。有諸眾

shēng suí suǒ shēngchù dé zhū sè xiàng wǒ fēn zhī shēn rú yè
生，隨所生處，得諸色像，我分之身，如業

suǒ zuò suí shòu kǔ lè jí zhū gōngqiǎo yuàn wǒ biàn huà zuò rú shì shēn
所作，隨受苦樂及諸工巧，願我變化作如是身，

suí qí suǒ zuò ér jiàohuà zhī shì zūn ruò yǒuzhòngshēng gè gè yì
隨其所作而教化之。世尊！若有眾生，各各異
yīn yuàn wǒ suí qí zhǒngzhǒng yīn shēng ér wèishuō fǎ gè lìng huān
音，願我隨其種種音聲，而為說法，各令歡
xǐ yīn qí huān xǐ quàn fā ān zhǐ lìng qí bú tuì yú ā nòuduō
喜，因其歡喜，勸發安止，令其不退於阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí shì zūn wǒ yàodāngjiào shí qiān fó tǔ suǒ yǒu
羅三藐三菩提。世尊！我要當教十千佛土所有
zhòngshēng lìng xīn qīngjìng wú yǒuxíng yè fán nǎozhū dú nǎi zhì bú
眾生，令心清淨，無有行業煩惱諸毒，乃至不
lìng yī rén shǔ yú sì mó hé kuàngduō yě ruò wǒ zhuāngyán shí qiān
令一人屬於四魔，何況多也？若我莊嚴十千
fó tǔ rú shì qīngjìng rú guāngmíng wú gòu zūn xiāngwáng fó qīngxiāng
佛土，如是清淨，如光明無垢尊香王佛青香
guāngmíng wú gòu shì jiè suǒ yǒuzhǒngzhǒng wēimìaozhuāngyán rán hòu
光明無垢世界，所有種種微妙莊嚴，然後
wǒ shēn jí zhūjuànshǔ nǎi dāng rú bǐ shī zǐ xiāng pú sà zhī suǒ yuàn
我身及諸眷屬，乃當如彼師子香菩薩之所願
yě
也。

shì zūn ruò wǒ suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě dāng lìng
「『世尊！若我所願成就得已利者，當令
shí qiānzhū fó shì jiè suǒ yǒuzhòngshēng duànzhū kǔ nǎo dé róuruǎn xīn
十千諸佛世界所有眾生斷諸苦惱，得柔軟心，
dé tiáo fú xīn gè gè zì yú sì tiān xià jiè jiàn fó shì zūn xiàn zài shuō
得調伏心，各各自於四天下界，見佛世尊現在說
fǎ yī qiè zhòngshēng zì rán ér dé zhǒngzhǒngzhēnbǎo huāxiāng
法，一切眾生自然而得種種珍寶、華香、
mòxiāng jí yǐ tú xiāng zhǒngzhǒng yī fú zhǒngzhǒng chuángfān
末香及以塗香，種種衣服，種種幢幡，
gè gè yǐ yòng gòngyǎng yú fó gòngyǎng fó yǐ xī fā wú shàng pú
各各以用供養於佛，供養佛已，悉發無上菩
tí zhī xīn shì zūn yuàn wǒ jīn zhě yǐ xī dé jiàn zhǒngzhǒng zhuāng
提之心。世尊！願我²⁷⁶今者以悉得見種種莊
yán sān mèi lì gù jiē dé yáo jiàn rú shì zhū shì zuò shì yǔ yǐ xún
嚴三昧力故，皆得遙見如是諸事。』作是語已，尋

²⁷⁶ 大正藏：我等

rú suǒ yuàn xī dé jiàn zhī
如所願，悉得見之。

ěr shí shì zūn zàn ā mí jù yán shàn zāi shàn zāi
「爾時，世尊讚阿彌具言：『善哉！善哉！
shàn nán zǐ rǔ jīn shì jiè zhōu zā sì miàn yī wàn fó tǔ qīng jìng
善男子！汝今世界周匝四面一萬佛土，清淨
zhuāng yán yú wèi lái shì fù dāng jiào huà wú liàng zhòng shēng lìng
莊嚴，於未來世，復當教化無量眾生，令
xīn qīng jìng fù dāng gòng yǎng wú liàng wú biān zhū fó shì zūn shàn nán
心清淨，復當供養無量無邊諸佛世尊。善男
zǐ yǐ shì yīn yuán²⁷⁷ gù jīn gǎi rǔ zì hào wéi pǔ xián²⁷⁸ yú wèi
子！以是因緣²⁷⁷故，今改汝字號為普賢²⁷⁸，於未
lái shì guò yī héng hé shā děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā
來世過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河沙
děng ā sēng qí jié mò hòu fēn zhōng yú běi fāng jiè qù cǐ shì jiè guò
等阿僧祇劫，末後分中於北方界，去此世界過
liù shí héng hé shā děng fó tǔ yǒu shì jiè míng zhī shuǐ shàn jìng gōng dé
六十恒河沙等佛土，有世界名知水善淨功德，
rǔ dāng yú zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào zhì gāng
汝當於中，成阿耨多羅三藐三菩提，號智剛
hǒu zì zài xiàng wáng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú
吼自在相王如來、應供、正徧知、明行足、
shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī
善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、
fó shì zūn shàn nán zǐ ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà tóu
佛、世尊。』善男子！爾時，普賢菩薩摩訶薩頭
miàn zhuó dì lǐ bǎo zàng fó
面著地，禮寶藏佛。

ěr shí rú lái jí wéi pǔ xián pú sà ér shuō jì yán
「爾時，如來即為普賢菩薩而說偈言：

rǔ qǐ shàn dǎo shī yǐ dé rú suǒ yuàn
汝起善導師 已得如所願
shàn néng tiáo zhòng shēng jiē lìng dé yī xīn
善能調眾生 皆令得一心
dù yú fán nǎo hé jí tuō zhū è fǎ
度於煩惱河 及脫諸惡法

²⁷⁷ 大正藏：是緣

²⁷⁸ 大正藏：名為普賢

lái shì zuò dēng míng zhū tiān shì rén shī
來世作燈明 諸天世人師

shànnán zǐ ěr shí huì zhōngyǒu shí qiānrén xīn shēng xiè
「善男子！爾時，會中有十千人，心生懈

dài yì kǒutóng yīn zuò rú shì yán shì zūn wǒ děng lái shì
怠，異口同音，作如是言：『世尊！我等來世，

jí yú rú shì yánjìng fó tǔ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
即於如是嚴淨佛土，成阿耨多羅三藐三菩提，

suǒ wèi pǔ xián pú sà suǒ xiū qīngjìng zhū shì jiè yě shì zūn wǒ děng yào
所謂普賢菩薩所修清淨諸世界也。世尊！我等要

dāng jù zú xiū liù bō luó mì yǐ jù zú bō luó mì gù gè gè yú zhū
當具足修六波羅蜜，以具足波羅蜜故，各各於諸

fó tǔ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shànnán zǐ ěr
佛土，成阿耨多羅三藐三菩提。』善男子！爾

shí bǎozàng rú lái jí biànwèi shì shí qiānrén děng shòu ā nòuduō luó
時，寶藏如來即便為是十千人等，授阿耨多羅

sānmiǎosān pú tí jì shànnán zǐ pǔ xián pú sà chéng ā nòuduō
三藐三菩提記：『善男子！普賢菩薩成阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí shí rǔ děngdāng yú pǔ xián pú sà suǒ xiū qīng
羅三藐三菩提時，汝等當於普賢菩薩所修清

jìng wàn fó tǔ zhōng yī shí chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
淨萬佛土中，一時成阿耨多羅三藐三菩提，

yǒu yī qiān fó tóng hào zhì chī zūn yīn wáng rú lái yīng gòng zhèng
有一千佛，同號智熾尊音王如來、應供、正

biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、調御

zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn fù yǒu qiān fó tóng hào zēng xiàng
丈夫、天人師、佛、世尊。復有千佛同號增相

zūn yīn wáng fù yǒu qiān fó tóng hào shàn wú gù zūn yīn wáng fù yǒu
尊音王，復有千佛同號善無垢尊音王，復有

qiān fó tóng hào lí bù wèi zūn yīn wáng fù yǒu qiān fó tóng hào shàn wú
千佛同號離怖畏尊音王，復有千佛同號善無

gù guāng zūn yīn wáng fù yǒu wǔ bǎi fó tóng hào rì yīn wáng fù yǒu
垢光尊音王，復有五百佛同號日音王，復有

wǔ bǎi fó tóng hào rì zàng zūn wáng fù yǒu wǔ fó tóng hào yuè yīn zūn
五百佛同號日藏尊王，復有五佛同號樂音尊

wáng fù yǒu èr fó tóng hào rì guāng míng fù yǒu sì fó tóng hào lóng
王，復有二佛同號日光明，復有四佛同號龍

zì zài fù yǒu bā fó tónghào lí kǒng bù chēngwángguāngmíng fù yǒu
自在，復有八佛同號離恐怖稱王光明，復有
shí fó tónghào lí yīn guāngmíng fù yǒu bā fó tónghào yīn shēngchēng
十佛同號離音光明，復有八佛同號音聲稱，
fù yǒu shí yī fó tónghàoxiǎn lù fǎ yīn fù yǒu jiǔ fó tónghàogōng dé
復有十一佛同號顯露法音，復有九佛同號功德
fǎ chēngwáng fù yǒu èr shí fó tónghào bù kě sī yì wáng fù yǒu
法稱王，復有二十佛同號不可思議王，復有
sì shí fó tónghàobǎochuángguāngmíngzūnwáng fù yǒu yī fó hàojué
四十佛同號寶幢光明尊王，復有一佛號覺
zhī zūnxiǎngwáng fù yǒu qī fó tónghào bù kě sī yì yì²⁷⁹ fù yǒu
知尊想王，復有七佛同號不可思議意，復有
sān fó tónghào zhì zàng fù yǒu shí wǔ fó tónghào zhì shānchuáng fù
三佛同號智藏，復有十五佛同號智山幢，復
yǒu wǔ shí fó tónghào zhì hǎiwáng fù yǒu sān shí fó tónghào dà lì zūn
有五十佛同號智海王，復有三十佛同號大力尊
yīn wáng fù yǒu èr fó tónghàoshāngōng dé jié fù yǒu bā shí fó tóng
音王，復有二佛同號山功德劫，復有八十佛同
hàoqīngjìng zhì qín fù yǒu jiǔ shí fó tónghàozūnxiàngzhōngwáng fù
號清淨智勤，復有九十佛同號尊相種王，復
yǒu bǎi fó tónghàoshàn zhì wú gòu léi yīn zūnwáng fù yǒu bā shí fó tóng
有百佛同號善智無垢雷音尊王，復有八十佛同
hàoshèngzūn dà hǎigōng dé zhì shān lì wáng fù yǒu sì shí fó tónghào
號勝尊大海功德智山力王，復有四十佛同號
wú shàng pú tí zūnwáng fù yǒu èr fó tónghào zhì jué shānhuāwáng
無上菩提尊王，復有二佛同號智覺山華王，
fù yǒu èr fó tónghàogōng dé shān zhì jué fù yǒu sān fó tónghào jīn
復有二佛同號功德山智覺，復有三佛同號金
gāng shī zǐ fù yǒu èr fó tónghào chí jiè guāngmíng fù yǒu èr fó tóng
剛師子，復有二佛同號持戒光明，復有二佛同
hào shì xiànzēng yì fù yǒu yī fó hào wú liàngguāngmíng fù yǒu sān fó
號示現增益，復有一佛號無量光明，復有三佛
tónghào shī zǐ yóu xì fù yǒu èr fó tónghào wú jìn zhì shān fù yǒu
同號師子遊戲，復有二佛同號無盡智山，復有
èr fó tónghàobǎoguāngmíng fù yǒu èr fó tónghào wú gòu zhì huì fù
二佛同號寶光明，復有二佛同號無垢智慧，復

²⁷⁹ 大正藏：不可思議音

yǒu jiǔ fó tónghào zhì huì guāng míng fù yǒu èr fó tónghào shī zǐ chēng
有九佛同號智慧光明，復有二佛同號師子稱，
fù yǒu èr fó tónghào gōng dé biàn wáng²⁸⁰ fù yǒu èr fó tónghào yǔ
復有二佛同號功德徧王²⁸⁰，復有二佛同號雨
fǎ huā fù yǒu yī fó hào zào guāng míng fù yǒu yī fó hào zēng yì shān
法華，復有一佛號造光明，復有一佛號增益山
wáng fù yǒu yī fó hào chū fǎ wú gòu wáng fù yǒu yī fó hào xiāng zūn
王，復有一佛號出法無垢王，復有一佛號香尊
wáng fù yǒu yī fó hào wú gòu mù fù yǒu yī fó hào dà bǎo zàng
王，復有一佛號無垢目，復有一佛號大寶藏，
fù yǒu yī fó hào lì wú zhàng ài wáng fù yǒu yī fó hào zì zhī gōng
復有一佛號力無障礙王，復有一佛號自知功
dé lì fù yǒu yī fó hào yī fú zhī zú fù yǒu yī fó hào dé zì zài
德力，復有一佛號衣服知足，復有一佛號德自在
²⁸¹ fù yǒu yī fó hào wú zhàng ài lì yì fù yǒu yī fó hào zhì huì
²⁸¹，復有一佛號無障礙利益，復有一佛號智慧
zàng fù yǒu yī fó hào dà shān wáng fù yǒu yī fó hào yuē lì zàng
藏，復有一佛號大山王，復有一佛號曰力藏，
fù yǒu yī fó hào qiú gōng dé fù yǒu yī fó hào huā cháng zhī fù yǒu
復有一佛號求功德，復有一佛號華幢枝，復有
yī fó hào zhòng guāng míng fù yǒu yī fó hào wú ài gōng dé wáng²⁸²
一佛號眾光明，復有一佛號無礙功德王²⁸²，
fù yǒu yī fó hào jīn gāng shàng fù yǒu yī fó hào yuē fǎ xiàng fù yǒu
復有一佛號金剛上，復有一佛號曰法相，復有
yī fó hào zūn yīn wáng fù yǒu yī fó hào jiān chí jīn gāng fù yǒu yī
一佛號尊音王，復有一佛號堅持金剛，復有一
fó hào zhēn bǎo zì zài wáng fù yǒu yī fó hào jiān zì rán cháng fù
佛號珍寶自在王，復有一佛號堅自然幢，復
yǒu yī fó hào shān jié fù yǒu yī fó hào yǔ yú lè fù yǒu yī fó hào
有一佛號山劫，復有一佛號雨娛樂，復有一佛號
zēng yì shàn fǎ fù yǒu yī fó hào suō luó wáng fù yǒu èr fó tónghào
增益善法，復有一佛號娑羅王，復有二佛同號
gōng dé biàn mǎn dà hǎi gōng dé wáng fù yǒu yī fó hào zhì huì hé hé
功德徧滿大海功德王，復有一佛號智慧和合，

²⁸⁰ 大正藏：功德通王

²⁸¹ 大正藏：得自在

²⁸² 大正藏：無礙功德王

fù yǒu yī fó hào zhì chī fù yǒu yī fó hào huā zhòng fù yǒu yī fó
復有一佛號智熾，復有一佛號華眾，復有一佛
hào shì jiān zūn fù yǒu yī fó hào yōu tán bō huā chuáng fù yǒu yī fó
號世間尊，復有一佛號優曇鉢華幢，復有一佛
hào fǎ chuáng zì zài wáng fù yǒu yī fó hào zhān tán wáng fù yǒu yī
號法幢自在王，復有一佛號栴檀王，復有一
fó hào shàn zhù fù yǒu yī fó hào jīng jìn lì fù yǒu yī fó hào chuáng
佛號善住，復有一佛號精進力，復有一佛號幢
děng guāng míng fù yǒu yī fó hào yuē zhì bù fù yǒu yī fó hào yuē hǎi
等光明，復有一佛號曰智步，復有一佛號曰海
chuáng fù yǒu yī fó hào miè fǎ chēng fù yǒu yī fó hào huài mó wáng
幢，復有一佛號滅法稱，復有一佛號壞魔王，
fù yǒu yī fó hào zhòng guāng míng fù yǒu yī fó hào chū zhì guāng míng
復有一佛號眾光明，復有一佛號出智光明，
fù yǒu yī fó hào yuē huì dēng fù yǒu yī fó hào ān wēn wáng fù yǒu
復有一佛號曰慧燈，復有一佛號安隱王，復有
yī fó hào yuē zhì yīn fù yǒu yī fó hào chuáng shè qǔ fù yǒu yī fó
一佛號曰智音，復有一佛號幢攝取，復有一佛
hào tiān jīn gāng fù yǒu yī fó hào zhǒng zhǒng zhuāng yán wáng fù yǒu
號天金剛，復有一佛號種種莊嚴王，復有
yī fó hào wú shèng zhì fù yǒu yī fó hào shàn zhù yì fù yǒu yī fó
一佛號無勝智，復有一佛號善注意，復有一佛
hào yuè wáng fù yǒu yī fó hào wú shèng bù zì zài wáng fù yǒu yī fó
號月王，復有一佛號無勝步自在王，復有一佛
hào sūo líng tuó wáng fù yǒu bā shí fó tóng hào shī zǐ bù wáng fù
號娑隣陀王²⁸³，復有八十佛同號師子步王，復
yǒu wǔ shí fó tóng hào nà luó yán wú shèng zàng fù yǒu qī shí fó tóng
有五十佛同號那羅延無勝藏，復有七十佛同
hào jù jí zhēn bǎo gōng dé fù yǒu sān shí fó tóng hào guāng míng zàng
號聚集珍寶功德，復有三十佛同號光明藏，
fù yǒu èr shí fó tóng hào fēn bié xīng xiù chēng wáng fù yǒu èr fó tóng
復有二十佛同號分別星宿稱王，復有二佛同
hào gōng dé lì suō luó wáng fù yǒu jiǔ shí fó tóng hào wēi miào yīn fù
號功德力娑羅王，復有九十佛同號微妙音，復
yǒu yī fó hào yuē fàn zēng fù yǒu yī fó hào tí tóu lài zhā wáng fù
有一佛號曰梵增，復有一佛號提頭賴吒王，復

²⁸³ 大正藏：娑隣陀王

yǒu qiān fó tóng hào lián huā xiāng zé chēng zūn wáng fù yǒu liù shí fó
有千佛同號蓮華香擇稱尊王，復有六十佛
tóng hào guāng míng chì dēng wáng²⁸⁴ fù yǒu sān shí fó tóng hào lián huā
同號光明熾燈王²⁸⁴，復有三十佛同號蓮華
xiāng lì zēng fù yǒu èr fó tóng hào wú liàng gōng dé dà hǎi zhì zēng fù
香力增，復有二佛同號無量功德大海智增，復
yǒu yī fó hào yán fú yīn fù yǒu yī bǎi sān²⁸⁵ fó tóng hào gōng dé shān
有一佛號閻浮陰，復有一百三²⁸⁵佛同號功德山
chuáng fù yǒu yī fó hào shī zǐ xiàng fù yǒu yī bǎi yī fó tóng hào
幢，復有一佛號師子相，復有一百一佛同號
lóng léi zūn huā guāng míng wáng fù yǒu yī fó hào shàn qù zhǒng wú wǒ
龍雷尊華光明王，復有一佛號善趣種無我
gān lù gōng dé jié wáng²⁸⁶ fù yǒu qiān fó tóng hào lí fǎ zhì lóng wáng
甘露功德劫王²⁸⁶，復有千佛同號離法智龍王
jiě tuō jué shì jiè hǎi yǎn shān wáng jiē yǒu shí hào rú lái yīng gòng
解脫覺世界海眼山王，皆有十號如來、應供、
zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、
tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn rú shì děng fó tóng
調御丈夫、天人師、佛、世尊。如是等佛，同
gòng yī rì yī shí gè gè yú zhū shì jiè chéng ā nù duō luó sān miǎo
共一日一時，各各於諸世界成阿耨多羅三藐
sān pú tí shòu mìng gè shí zhōng jié qīng děng niè pán yì tóng yī rì
三菩提，壽命各十中劫，卿等涅槃亦同一日，
bō niè pán yǐ suǒ yǒu zhèng fǎ qī rì jí miè shàn nán zǐ ěr shí
般涅槃已，所有正法七日即滅。』善男子！爾時，
shí qiān rén xiàng bǎo zàng fó tóu miàn zuò lǐ
十千人向寶藏佛頭面作禮。

ěr shí shì zūn wèi shí qiān rén ér shuō jì yán
「爾時，世尊為十千人而說偈言：

lóng wáng rǔ qǐ jiān gù zì zài
龍王汝起堅固自在
wú shàng shàn yuàn qīng jìng hé hé
無上善願清淨和合

²⁸⁴ 大正藏：光明熾諸王

²⁸⁵ 大正藏：二

²⁸⁶ 大正藏：王劫

qīng děng yòng yì jí rú měng fēng
卿等用意疾如猛風

jīng qín xiū xué liù bō luó mì
精勤修學六波羅蜜

lái shì bì chéng tiān rén zhī zūn
來世必成天人之尊

shànnán zǐ ěr shí shí qiān rén wén shuō²⁸⁷ shì jì yǐ xīn
「善男子！爾時，十千人聞說²⁸⁷是偈已，心

shēng huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn
生歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，

fù zuò tīng fǎ
復坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù bó dì jiǔ wáng zǐ
「善男子！爾時，寶海梵志復白第九王子

mì sū yán nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì ěr shí wáng zǐ qián
蜜蘇言：『乃至發心，亦復如是。』爾時，王子前

bó fó yán shì zūn wǒ xíng pú sà dào shí yuàn shí fāng rú héng hé
白佛言：『世尊！我行菩薩道時，願十方如恒河

shā děng shì jiè suǒ yǒu xiàn zài zhū fó wèi wǒ zuò zhèng jīn yú fó qián
沙等世界所有現在諸佛為我作證，今於佛前

fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shì zūn yuàn wǒ xíng pú sà
發阿耨多羅三藐三菩提心。世尊！願我行菩薩

dào shí nǎi zhì chéng fó yú qí zhōng jiān bù shēng huǐ xīn nǎi
道時，乃至成佛，於其中間，不生悔心，乃

zhì chéng fó cháng zuò yī xīn wú yǒu tuì zhuǎn rú shuō ér xíng
至成佛，常作一心，無有退轉，如說而行，

rú xíng ér shuō nǎi zhì wú yǒu yī rén lái nǎo wǒ xīn gèng bù qiú yú
如行而說，乃至無有一人來惱我心，更不求於

shēng wén yuán jué bù qǐ yín yù è xiāng²⁸⁸ zhī xīn qí xīn bù
聲聞、緣覺，不起淫欲、惡相²⁸⁸之心，其心不

yǔ shuì mián jiāo màn yí huǐ děng gòng yì fù bù shēng tān yín
與睡眠、憍慢、疑悔等共，亦復不生貪婬、

shā dào wàng yǔ²⁸⁹ liǎng shé è kǒu qǐ yǔ tān huì xié jiàn
殺盜、妄語²⁸⁹、兩舌、惡口、綺語、貪恚、邪見、

²⁸⁷ 大正藏：聞

²⁸⁸ 大正藏：想

²⁸⁹ 大正藏：妄言

jí dù màn fǎ qī kuáng zhī xīn wǒ xiū pú sà dào nǎi zhì chéng
嫉妬、慢法、欺誑之心。我修菩薩道，乃至成
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhōngjiān bù shēng rú shì děng fǎ
阿耨多羅三藐三菩提，中間不生如是等法，
nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xíng shí bù bù xīn xīn shù
乃至成阿耨多羅三藐三菩提行時，步步心心數
fǎ chángniànzhū fó dé jiànzhū fó zī shòumiào fǎ gòngyǎngzhòng
法常念諸佛，得見諸佛，諮受妙法，供養眾
sēng yú zhūshēngchù chángyuànchū jiā dāngchū jiā shí jí dé
僧，於諸生處，常願出家，當出家時，即得
chéng jiù fèn sāosān yī cháng zài shù xià dú zuò sī wéi zuò ā lán rě
成就糞掃三衣，常在樹下獨坐思惟，作阿蘭若
290 chángxíng qǐ shí bù qiú lì yǎng xíng yú zhī zú chángjiǎng
，常行乞食，不求利養，行於知足，常講
shuō fǎ chéng jiù wú liàng wú zhàng ài biàn bú fàn dà zuì bù yǐ
說法，成就無量無障礙辯，不犯大罪。不以
wǒ xiàngwèi nǚ rénshuō fǎ ruòshuō fǎ shí héng yǐ kōngxiàng qí
我相為女人說法。若說法時，恒以空相，其
xīn chángniànkōng wú zhī fǎ gǒngshǒuduānzuo yì bú lù chǐ ruò
心常念空無之法，拱手端坐，亦不露齒。若
yǒuxué xí dà shèng zhī rén ér yú qí suǒ qǐ shì zūnxiǎng gōngjìnggòng
有學習大乘之人，而於其所起世尊想，恭敬供
yǎng suǒwén fǎ chù yì qǐ fó xiǎng yú zhūshāmén pó luó ménzhōng
養，所聞法處亦起佛想。於諸沙門婆羅門中，
gù shēnggōngjìng gòngyǎng zūnzhòng chú fó shì zūn yú zhūzhòng
故生恭敬、供養、尊重。除佛世尊，於諸眾
zhōng bù shēngfēn bié cǐ shì fú tián cǐ fēi fú tián ér xíng bù shī
中，不生分別此是福田、此非福田而行布施。
yuàn wǒ bù yú fǎ shī rén suǒshēng jí dù xīn ruò yǒuzhòngshēng yīng
願我不於法施人所生嫉妬心。若有眾生，應
bèixíng lù yuàn wǒ shěmìng yǐ jiù hù zhī ruò yǒuzhòngshēngfàn yú
被刑戮，願我捨命以救護之。若有眾生犯於
zhū zuì yuàn wǒ yǐ lì yánshuōqián cái ér bá jì zhī lìng dé
諸罪，願我以力，言說錢財，而拔濟之，令得
jiě tuō ruò yǒu zài jiā chū gū zhī rén yǒuzhū zuì guò yuàn bù fā lù
解脫。若有在家出家之人，有諸罪過，願不發露，

xiǎnxiàn yú rén yú zhū lì yǎng míng yù děngzhōng ér chángyuǎn
顯現於人。於諸利養、名譽等中，而常遠
lí rú bì huǒkēng dāojiàn dú shù shì zūn ruò wǒ cǐ yuàn
離，如避火坑、刀劍、毒樹。世尊！若我此願，
nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ xī dé chéng jiù
乃至成阿耨多羅三藐三菩提已，悉得成就，
rú jīn fó qián zhī suǒ yuànzhě lìng wǒ liǎngshǒu zì rán ér yǒu qiān fú
如今佛前之所願者，令我兩手自然而有千輻
tiānlún suǒ dé guāngmíng rú huǒměngyàn shànnán zǐ shì shí
天輪，所得光明如火猛焰。』善男子！是時，
wáng zǐ shuō shì yǔ yǐ qí liǎngshǒuzhōng jí xún gè yǒu yī qiān fú
王子說是語已，其兩手中，即尋各有一千輻
lún rú shuō ér dé
輪，如說而得。

shì zūn ruò wǒ suǒ yuànchéng jiù dài dé jǐ lì chéng ā
「『世尊！若我所願成就逮得己利，成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě wǒ jīn qiǎn cǐ qiān fú tiānlún zhì
耨多羅三藐三菩提者，我今遣此千輻天輪，至
yú wú fó wǔ zhuó shì jiè shì lún dāngzuò rú shì dà shēng biàn mǎn fó
於無佛五濁世界，是輪當作如是大聲，徧滿佛
tǔ rú nán tuó lóngwáng yōu bō nán tuó lóngwáng zuò dà yīn shēng
土，如難陀龍王、優波難陀龍王，作大音聲，
biàn mǎn shì jiè qí lún yīn shēng yì fù rú shì suǒ wèi pú sà shòu jì
徧滿世界，其輪音聲亦復如是，所謂菩薩受記
yīn shēng bù shī zhuānniàn zhì huì zhī shēng xiū xuékōng fǎ zhū fó suǒ
音聲、不失專念智慧之聲、修學空法諸佛所
yǒu fǎ zàng zhī shēng ruò yǒuzhòngshēng zài zài chùchù wén shì fǎ
有法藏之聲，若有眾生，在在處處，聞是法
shēng jí shí dé duàntān yù chēn huì yú chī jiāomàn qiān
聲，即時得斷貪欲、瞋恚、愚癡、憍慢、慳
lìn jí dù ér dé jì jìng sī wéizhū fó shènnshēn zhì huì fā ā nòu
慳、嫉妬，而得寂靜思惟諸佛甚深智慧，發阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí xīn shànnán zǐ ěr shí wáng zǐ jí
多羅三藐三菩提心。』善男子！爾時，王子即
qiǎn èr lún pì rú zhū fó shén zú jié jí qí lún qù jí yì fù rú shì
遣二輪，譬如諸佛神足捷疾，其輪去疾亦復如是，
biàn zhì shí fāng wú fó è shì wèizhūzhòngshēngchūzhū pú sà shòu jì
徧至十方無佛惡世，為諸眾生出諸菩薩受記

yīn shēng bù shī zhuānniàn zhì huì zhī shēng xiū xuékōng fǎ zhū fó suǒ
音聲、不失專念智慧之聲、修學空法諸佛所
yǒu fǎ zàng zhī shēng zài zài chùchù zhū zhòngshēngděng wén shì fǎ
有法藏之聲，在在處處，諸眾生等，聞是法
yīn jí biàn dé duàntān yù chēn huì yú chī jiāomàn qiān lìn
音，即便得斷貪欲、瞋恚、愚癡、憍慢、慳慳、
jí dù ér dé jì jìng sī wéizhū fó shènsēn zhì huì fā ā nòuduō luó
嫉妬，而得寂靜思惟諸佛甚深智慧，發阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí xīn qí lún xū yú huán lái zài cǐ wáng zǐ qiánzhù
三藐三菩提心，其輪須臾還來在此王子前住。

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái zàn wáng zǐ yán shàn
「善男子！爾時，寶藏如來讚王子言：『善
zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ xíng pú sà dào suǒ fā shànyuàn wú
哉！善哉！善男子！汝行菩薩道所發善願，無
shàng zuì miào qiān cǐ tiān lún zhì yú wú fó wǔ zhuó zhī shì lìng wú liàng
上最妙，遣此天輪至於無佛五濁之世，令無量
wú biān ā sēng qí yì bǎiqiānzhòngshēng ān zhǐ zhù yú wú huì zhuó xīn
無邊阿僧祇億百千眾生，安止住於無穢濁心，
xīn wú nǎo hài quàn huà fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yǐ
心無惱害，勸化發阿耨多羅三藐三菩提心，以
shì gù jīn gǎi rǔ míng wéi ā chù yú wèi lái shì dāng wéi shì zūn
是故。今改汝名為阿閼，於未來世當為世尊，
rǔ jīn dāng yú fó qián rú xīn suǒ xǐ yuàn qǔ zhǒngzhǒngzhuāngyán
汝今當於佛前，如心所喜，願取種種莊嚴
fó tǔ
佛土。』

ěr shí ā chù bó fó yán shì zūn wǒ jīn suǒyuàn rú
「爾時，阿閼白佛言：『世尊！我今所願如
shì zhǒngzhǒngzhuāngyán fó tǔ lìng wǒ shì jiè chún jīn wéi dì dì
是種種莊嚴佛土，令我世界，純金為地，地
píng rú zhǎng duōyǒuzhǒngzhǒngzhū tiānmiào bǎo biàn mǎn qí guó
平如掌，多有種種諸天妙寶，徧滿其國，
wú yǒushānlíng duī fù tǔ shā lì shí jīng jí zhī shǔ qí
無有山陵、堆阜、土沙、礫石、荊棘²⁹¹之屬，其
dì róuruǎn pì rú tiān yī xíng shí zú xià xiàn²⁹² rù sì cùn jǔ zú
地柔軟，譬如天衣，行時足下陷²⁹²入四寸，舉足

²⁹¹ 大正藏：棘

²⁹² 大正藏：蹈

huán fù wú yǒu dì yù chùshēng è guǐ bú jìng chòu huì chún
還復。無有地獄、畜生、餓鬼，不淨臭穢，純
yǒuzhūtiānwēimiàoshàngxiāng jí mǎntuóluó mó hē mǎntuóluó huā
有諸天微妙上香，及曼陀羅、摩訶曼陀羅華
biàn mǎn qí guó suǒ yǒuzhòngshēng wú yǒu lǎo bìng gè gè zì zài bù
徧滿其國。所有眾生無有老病，各各自在，不
xiāng wèi bù cháng bù nǎo tā mìng bù zhōng yāo²⁹³ lín shě mìng shí
相畏怖，常不惱他，命不中天²⁹³。臨捨命時，
xīn bù²⁹⁴ huǐ hèn qí xīn jué dìng wú yǒu cuò luàn xì niàn sī wéi zhū
心不²⁹⁴悔恨，其心決定，無有錯亂，繫念思惟諸
fó rú lái ruò mìng zhōng yǐ bú duò è dào bù shēng wú fó wǔ zhuó
佛如來。若命終已，不墮惡道，不生無佛五濁
è shì nǎi zhì chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí cháng dé jiàn
惡世，乃至成阿耨多羅三藐三菩提，常得見
fó zī shòu miào fǎ gòng yǎng zhòng sēng suǒ yǒuzhòngshēng bó
佛，諮受妙法，供養眾僧。所有眾生，薄
yín nù chí jiē xíng shí shàn shì jiè wú yǒuzhòngzhònggōngqiǎo wú
婬怒癡，皆行十善。世界無有種種工巧，無
yǒu fàn zuì jí fàn zuì míng yì wú tiān mó zhū liú nán shì zhòngshēng shòu
有犯罪及犯罪名，亦無天魔諸留難事，眾生受
xíng wú yǒu è sè yì bù fēn bié zūn bēi gāo xià yī qiè zhòngshēng shēn
形無有惡色，亦不分別尊卑高下，一切眾生深
jiě wú wǒ jí wú wǒ suǒ shēng wén pú sà nǎi zhì mèng zhōng bù shī
解無我及無我所，聲聞、菩薩乃至夢中不失
bú jìng zhòngshēng cháng yào qiú fǎ tīng fǎ wú yǒu yī rén shēng yú dào
不淨，眾生常樂求法聽法，無有一人生於倒
jiàn yì wú wàidào zhòngshēng wú yǒushēn xīn pí jí jiē dé wǔ tōng
見，亦無外道。眾生無有身心疲極，皆得五通，
wú yǒu jī kě zhū kǔ nǎo shì suí suǒ xǐ lè zhòngzhòng shí yǐn
無有飢渴、諸苦惱事，隨所喜樂，種種食飲，
jí yǒubǎo qì zì rán zài shǒu yǒuzhòngzhòng shí yóu rú yù jiè suǒ
即有寶器，自然在手，有種種食，猶如欲界所
yǒuzhūtiān wú yǒu tì tuò²⁹⁵ biàn lì zhī huàn tán yìng hàn lèi yì
有諸天。無有洩唾²⁹⁵、便利之患、痰癢汗淚，亦

²⁹³ 大正藏：殀

²⁹⁴ 大正藏：無

²⁹⁵ 大正藏：涕唾

wú hán rè chángyǒu róuruǎn xiāng fēng chù shēn cǐ fēng xiāng qì wēi
無寒熱，常有柔輦香風觸身，此風香氣，微
miào jù zú xūn zhū tiān rén bù xū yú xiāng rú shì xiāng fēng suí
妙具足，薰諸天人，不須餘香，如是香風，隨
zhū tiān rén suǒ qiú lěng nuǎn²⁹⁶ jiē shǐ mǎn zú yòu fù yǒu qiú yōu bō
諸天人，所求冷暖²⁹⁶，皆使滿足。又復有求優鉢
luó huā xiāng fēng yòu fù yǒu qiú yōu tuó suō luó xiāng fēng yǒu qiú chén shuǐ
羅華香風，又復有求優陀娑羅香風，有求沈水
xiāng fēng yǒu qiú duō qié luó xiāng fēng yǒu qiú ā qié luó xiāng fēng
香風，有求多伽羅香風，有求阿伽羅香風，
yǒu qiú zhǒng zhǒng xiāng fēng rú suǒ xī wàng²⁹⁷ yú fā xīn shí jiē
有求種種香風，如所希望²⁹⁷，於發心時，皆
dé chéng jiù chú wǔ zhuó shì yuàn wǒ guó tǔ yǒu qī bǎo lóu qí bǎo
得成就，除五濁世。願我國土有七寶樓，其寶
lóu zhōng fū qī bǎo chuáng yīn rù dān zhěn xì huá róu ruǎn yóu rú
樓中，敷七寶牀，茵蓐丹枕細滑柔輦，猶如
tiān yī zhòng shēng chǔ cǐ bǎo lóu chuáng tà jiē xī huān lè qí lóu sì
天衣，眾生處此寶樓牀榻皆悉歡樂。其樓四
biān yǒu hǎo chí shuǐ qí shuǐ jù zú yǒu bā gōng dé zhòng shēng suí yì
邊有好池水，其水具足有八功德，眾生隨意
ér qǔ yòng zhī qí guó duō yǒu jīn duō luó shù zhǒng zhǒng huā guǒ miào
而取用之。其國多有金多羅樹，種種華果妙
xiāng jù zú shàng miào bǎo yī zhǒng zhǒng bǎo gài zhēn zhū yīng luò
香具足，上妙寶衣、種種寶蓋、真珠瓔珞
ér yǐ zhuāng yán zhū zhòng shēng děng suí yì suǒ xǐ²⁹⁸ miào bǎo yī fú
而以莊嚴，諸眾生等隨意所喜²⁹⁸，妙寶衣服
jí yú shù shàng zì zì qǔ zhuó huā guǒ xiāng děng yì fù rú shì
即於樹上自恣取著，華果香等亦復如是。

shì zūn yuàn wǒ pú tí zhī shù chún shì qī bǎo gāo qiān yóu
「『世尊！願我菩提之樹純是七寶，高千由
xún shù jīng zhōu zā mǎn yī yóu xún zhī yè zòng guǎng mǎn qiān yóu xún
旬，樹莖周帀滿一由旬，枝葉縱廣滿千由旬，
cháng yǒu wēi fēng chuī pú tí shù qí shù zé chū liù bō luó mì gēn
常有微風吹菩提樹，其樹則出六波羅蜜、根、

²⁹⁶ 大正藏：冷溫

²⁹⁷ 大正藏：悌望

²⁹⁸ 大正藏：憙

lì jué dào wēi miào zhī shēng ruò yǒu zhòng shēng wén cǐ miào shēng
力、覺道微妙之聲，若有眾生聞此妙聲，
yī qiè jiē dé lí yú yù xīn suǒ yǒu nǚ rén chéng jiù yī qiè zhū miào
一切皆得離於欲心。所有女人成就一切諸妙
gōng dé yóu rú dōu shuài tiān²⁹⁹ shàng tiān nǚ wú yǒu fù rén zhū bú jìng
功德，猶如兜率天²⁹⁹上天女，無有婦人諸不淨
shì liǎng shé qiān lín jí dù fù xīn bù yǔ nán zǐ lòu xīn jiāo tōng
事、兩舌、慳慳、嫉妬覆心；不與男子漏心交通，
ruò zhū nán zǐ fā yín yù xīn zhì nǚ rén suǒ yǐ ài xīn shì xū yú
若諸男子發淫欲心，至女人所，以愛心視，須臾
zhī jiān biàn dé³⁰⁰ lí yù xīn zì yàn lí jí biàn huán qù xún dé
之間，便得³⁰⁰離欲，心自厭離，即便還去，尋得
qīng jìng wú gòu sān mèi yǐ sān mèi lì gù yú zhū mó fù ér dé jiě tuō
清淨無垢三昧。以三昧力故，於諸魔縛而得解脫，
gèng bú fù shēng è yù zhī xīn rú shì nǚ rén ruò jiàn nán zǐ yǒu ài
更不復生惡欲之心。如是女人，若見男子有愛
yù xīn biàn dé rèn shēn yì dé lí yú yín yù zhī xiǎng dāng rèn shēn
欲心，便得妊身，亦得離於淫欲之想。當妊身
shí ruò huái nán nǚ shēn xīn wú yǒu zhū kǔ nǎo shì cháng shòu kuài lè
時，若懷男女，身心無有諸苦惱事，常受快樂，
rú dāo lì tiān rén shēn xīn suǒ shòu shàng miào kuài lè nǚ rén huái rèn
如忉利天人，身心所受上妙快樂。女人懷妊
qī rì qī yè suǒ shòu kuài lè yì fù rú shì yì rú bǐ qiū rù dì èr
七日七夜，所受快樂亦復如是，亦如比丘入第二
chán chǔ tāi nán nǚ bú wéi yī qiè bú jìng suǒ wū mǎn zú qī rì
禪。處胎男女，不為一切不淨所污，滿足七日，
jí biàn chū shēng dāng qí shēng shí shòu zhū kuài lè yǒu wēi miào xiāng
即便出生，當其生時，受諸快樂，有微妙香
³⁰¹ nǚ rén chǎn shí yì wú zhū kǔ rú shì mǔ zǐ jù gòng rù shuǐ xǐ
，女人產時，亦無諸苦，如是母子俱共入水洗
yù qí shēn shì shí nǚ rén dé rú shì niàn yǐ niàn lì gù xún dé
浴其身。是時，女人得如是念，以念力故，尋得
lí yù qīng jìng sān mèi yǐ sān mèi lì gù qí xīn cháng dìng yú zhū
離欲清淨三昧，以三昧力故，其心常定，於諸

²⁹⁹ 大正藏：兜術天

³⁰⁰ 大正藏：便

³⁰¹ 大正藏：微妙音

mó fù ér dé jiě tuō ruò yǒu zhòng shēng sù yè chéng jiù yīng wú
魔縛而得解脫。若有眾生，宿業成就，應無
liàng yì shì³⁰² zuò nǚ rén shēn yǐ dìng lì gù dé lí nǚ shēn nǎi zhì niè
量億世³⁰²作女人身，以定力故，得離女身乃至涅槃，
pán yī qiè nǚ yè yǒng miè wú yú gèng bú fù shòu huò yǒu zhòng
槃，一切女業，永滅無餘，更不復受。或有眾
shēng sù yè chéng jiù yú wú liàng yì jié yīng chǔ bào tāi shòu kǔ
生宿業成就，於無量億劫，應處胞胎，受苦
nǎo zhě yuàn wǒ chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ wén wǒ
惱者，願我成阿耨多羅三藐三菩提已，聞我
míng zì jí shēng huān xǐ shēng huān xǐ yǐ xún biàn mìng zhōng
名字，即生歡喜，生歡喜已，尋便命終，
chǔ tāi jí shēng wǒ zhī shì jiè xún yú shēng yǐ suǒ shòu tāi fèn yǒng jìn
處胎即生我之世界，尋於生已，所受胎分永盡
wú yú nǎi zhì chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí gèng bú shòu tāi
無餘，乃至成阿耨多羅三藐三菩提更不受胎。
huò yǒu zhòng shēng duō shàn gēn zhě xún biàn dé lái zhì wǒ shì jiè lián huā
或有眾生多善根者，尋便得來至我世界蓮華
zhōng shēng huò yǒu zhòng shēng shǎo shàn gēn zhě yào dāng chǔ tāi huò
中生。或有眾生少善根者，要當處胎，或
shòu nǚ rén ér shēng wǒ jiè rán hòu nǎi dé yǒng jìn tāi fēn suǒ yǒu
受女人而生我界，然後乃得永盡胎分。所有
zhòng shēng yī xiàng chún shòu wēi miào kuài lè wēi fēng chuī cǐ jīn duō
眾生，一向純受微妙快樂，微風吹此金多
luó shù chū wēi miào shēng suǒ wèi kǔ kōng wú wǒ wú cháng
羅樹，出微妙聲，所謂苦、空、無我、無常
děng shēng wén shì shēng zhě jiē dé guāng míng sān mèi yǐ sān mèi lì
等聲，聞是聲者，皆得光明三昧，以三昧力
gù dé zhū kōng dìng shèn shēn sān mèi shì jiè wú yǒu yín yù xiǎng³⁰³ shēng
故，得諸空定甚深三昧，世界無有姪欲想³⁰³聲。

shì zūn wǒ zuò pú tí shù xià yú yī niàn zhōng chéng ā
「『世尊！我坐菩提樹下，於一念中成阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ yuàn wǒ shì jiè wú yǒu rì yuè guāng
耨多羅三藐三菩提已，願我世界無有日月光
míng zhòu yè chā bié chú huā kāi hé wǒ chéng ā nòu duō luó sān miǎo
明晝夜差別，除華開合。我成阿耨多羅三藐

³⁰² 大正藏：無量世

³⁰³ 大正藏：相

sān pú tí yǐ dāng yǐ guāngmíngbiànzhào sānqiān dà qiān shì jiè yǐ
三菩提已，當以光明徧照三千大千世界，以
guāngmíng lì gù lìng zhū zhòngshēng xī dé tiānyǎn yǐ tiānyǎn gù
光明力故，令諸眾生悉得天眼，以天眼故，
dé jiàn shí fāng wú liàng wú biān zhū fó shì jiè zài zài chù chù zhū fó shì
得見十方無量無邊諸佛世界，在在處處諸佛世
zūn xiàn zài shuō fǎ shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí
尊現在說法。世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提
yǐ shuō yú zhèng fǎ lìng cǐ yīn shēng biàn mǎn sān qiān dà qiān shì jiè
已，說於正法，令此音聲徧滿三千大千世界，
zhòngshēng wén zhě dé niàn fó sān mèi zhòngshēng huò yǒu xíng zhù huí
眾生聞者，得念佛三昧。眾生或有行住迴
zhuǎn suí suǒ fāng miàn cháng dé jiàn wǒ ruò yú zhū fǎ yǒu yí zhì chù
轉，隨所方面常得見我，若於諸法有疑滯處，
yǐ jiàn wǒ gù jí dé duàn yí shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sān
以見我故，即得斷疑。世尊！我成阿耨多羅三
miǎo sān pú tí yǐ shí fāng wú liàng wú biān ā sēng qí zhū fó shì jiè
藐三菩提已，十方無量無邊阿僧祇諸佛世界，
zài zài chù chù suǒ yǒu zhòngshēng ruò xué shēng wén ruò xué yuán jué
在在處處所有眾生，若學聲聞、若學緣覺、
ruò xué dà shèng wén wǒ míng zhě mìng zhōng yào lái shēng wǒ shì jiè
若學大乘，聞我名者，命終要來生我世界，
xué³⁰⁴ shēng wén rén wén wǒ fǎ zhě dé bā jiě tuō ā luó hàn guǒ xué dà
學³⁰⁴聲聞人聞我法者，得八解脫阿羅漢果；學大
shèng rén wén wǒ fǎ zhě dé shēn fǎ rěn tuó luó ní mén jí zhū sān mèi
乘人聞我法者，得深法忍陀羅尼門及諸三昧，
bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí dé wú liàng shēng wén
不退轉於阿耨多羅三藐三菩提，得無量聲聞
yǐ wéi juàn shǔ qí shù wú biān wú néng shù zhě wéi chú zhū fó shì
以為眷屬，其數無邊無能數者，唯除諸佛。世
zūn wǒ dé³⁰⁵ ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí suí suǒ zhì fāng jǔ
尊！我得³⁰⁵阿耨多羅三藐三菩提，隨所至方，舉
xià zú chù jí yǒu qiān yè jīn lián huā shēng qí huā wēi miào yǒu dà
下足處，即有千葉金蓮華生，其華微妙，有大
guāngmíng wǒ dāng qiǎn zhì wú fó zhī chù chēng zàn wǒ míng ruò yǒu
光明，我當遣至無佛之處，稱讚我名。若有

³⁰⁴ 大正藏：若

³⁰⁵ 大正藏：成

zhòngshēng yú cǐ huāzhōng dé wén chēng zàn wǒ míng zì zhě xúnshēng
眾 生，於此華 中 得聞 稱 讚我名字者，尋 生
huān xǐ zhòngzhū shàngēn yù shēng wǒ guó yuàn mìng zhōng shí
歡 喜，種 諸善根，欲 生我國，願 命終時，
xī jiē lái shēng wǒ zhū dà zhòngchū jiā zhī rén yuǎn lí chǎn qū
悉皆來 生。我諸大 眾出家之人，遠 離諂曲、
jí dù³⁰⁶ jiān qī shā mén zhī gòu zūn zhòng yú fǎ yú zhū suǒ xū
嫉妬³⁰⁶、姦欺沙門之垢，尊 重於法，於諸所須、
míng chēng lì yǎng xīn bú guì zhòng cháng yào kǔ kōng wú
名 稱、利 養，心不貴 重，常 樂苦、空、無
cháng wú wǒ cháng qín jīng jìn zūn fǎ yī sēng ruò zhū pú sà dé
常、無我，常 勤精進，尊法依 僧。若諸菩薩得
bú tuì zhě jiē xī lìng dé lóng yǔ sān mèi³⁰⁷ yǐ sān mèi lì gù wèi
不退者，皆悉令得龍雨三昧³⁰⁷，以三昧力故，為
zhòngshēng shuō bō rě bō luó mì lìng lí shēng sǐ nǎi zhì chéng fó yú
眾 生說般若波羅蜜，令離 生 死乃至 成 佛，於
qí zhōng jiān suǒ kě shuō fǎ bú wàng bù shī shì zūn wǒ chéng fó yǐ
其 中間所可說法不 忘不 失。世尊！我 成 佛已，
shòu mìng zhù shì shí qiān dà jié bō niè pán hòu zhèng fǎ zhù shì mǎn yī
壽 命住世十千大劫，般涅槃後，正 法住世滿一
qiān jié
千劫。』

ěr shí rú lái zàn ā chù yán shàn zāi shàn zāi shàn
「爾時，如來讚阿閼言：『善哉！善哉！善
nán zǐ rǔ jīn yǐ qǔ qīng jìng shì jiè rǔ yú lái shì guò yī héng hé shā
男子！汝今已取清淨世界，汝於來世過一恒河沙
děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā děng ā sēng qí jié dōng
等阿僧祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫，東
fāng qù cǐ qiān fó³⁰⁸ shì jiè bǐ yǒu shì jiè míng yuē miào lè suǒ yǒu
方去此千佛³⁰⁸世界，彼有世界名曰妙樂，所有
zhuāng yán rú rǔ suǒ yuàn jiē xī jù zú rǔ yú shì zhōng dāng chéng
莊嚴如汝所願，皆悉具足，汝於是 中，當 成
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yóu hào ā chù rú lái yīng gòng
阿耨多羅三藐三菩提，猶號阿閼如來、應 供、

³⁰⁶ 大正藏：妬嫉

³⁰⁷ 大正藏：就雨三昧

³⁰⁸ 大正藏：十佛

zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正 徧 知、明 行 足、善 逝、世 間 解、無 上 士、
tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn
調 御 丈 夫、天 人 師、佛、世 尊。』

ěr shí ā chù pú sà bó fó yán shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn
「爾 時，阿 閼 菩 薩 白 佛 言：『世 尊！若 我 所 願
chéng jiù dé jǐ lì zhě yī qiè shì jiān yīn jiè zhū rù suǒ shè zhòng
成 就 得 已 利 者，一 切 世 間 陰、界、諸 入 所 攝 眾
shēng jiē dé cí xīn wú yuàn zéi xiǎng jí zhū huì zhuó shēn xīn kuài lè
生 皆 得 慈 心，無 怨 賊 想 及 諸 穢 濁，身 心 快 樂
yóu rú shí zhù zhū pú sà děng chǔ lián huā shàng jié jiā fū zuò sān
猶 如 十 住 諸 菩 薩 等，處 蓮 華 上，結 跏 趺 坐，三
mèi zhèng shòu yǐ sān mèi lì lìng xīn wú gòu shì zhū zhòng shēng shēn
昧 正 受；以 三 昧 力，令 心 無 垢，是 諸 眾 生 身
xīn kuài lè yì fù rú shì wǒ jīn tóu miàn jìng lǐ yú fó wéi yuàn
心 快 樂，亦 復 如 是。我 今 頭 面 敬 禮 於 佛，唯 願
cǐ dì yǒu jīn sè guāng
此 地 有 金 色 光。』

shànnán zǐ ěr shí ā chù pú sà xún yǐ tóu miàn jìng lǐ
「善 男 子！爾 時，阿 閼 菩 薩 尋 以 頭 面 敬 禮
fó zú shì shí yī qiè wú liàng zhòng shēng shēn xīn jí dé shòu dà kuài
佛 足，是 時 一 切 無 量 眾 生，身 心 即 得 受 大 快
lè qí dì yǒu jīn sè guāng míng
樂，其 地 亦 有 金 色 光 明。

ěr shí bǎozàng rú lái wèi ā chù pú sà ér shuō jì yán
「爾 時，寶 藏 如 來 為 阿 閼 菩 薩 而 說 偈 言：

zūn yì qiě qǐ rǔ jīn yǐ lìng
尊 意 且 起 汝 今 已 ³⁰⁹ 令

yī qiè zhòng shēng ³¹⁰ xīn wú fèn nù
一 切 眾 生 ³¹⁰ 心 無 忿 怒

fù yú zhòng shēng shēng dà bēi xīn
復 於 眾 生 生 大 悲 心

liǎng shǒu gè dé tiān qiān fú lún
兩 手 各 得 天 千 輻 輪

jìng yì dāng lái wéi tiān rén zūn
淨 意 當 來 為 天 人 尊

³⁰⁹ 大正藏：以

³¹⁰ 大正藏：眾心

「shànnán zǐ 善男子！ěr shí 爾時，ā chù pú sà wén shì jì yǐ 阿閼菩薩聞是偈已，xīn dà 心大
huān xǐ 歡喜，jí qǐ hé zhǎng 即起合掌，qián lǐ fó zú 前禮佛足，qù fó bù yuǎn 去佛不遠，fù zuò 復坐
tīng fǎ 聽法。」

悲華經卷第四

bēi huā jīng juàn dì wǔ
悲華經卷第五

běiliángtiānzhú sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

zhū pú sà běnshòu jì pǐn dì sì zhī sān
諸菩薩本受³¹¹記品第四之三

fó gào jì yì pú sà shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì
佛告寂意菩薩：「善男子，爾時，寶海梵志

fù bó dì shí wáng zǐ rú xīn yán nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì
復白第十王子濡心言：『乃至發心，亦復如是。』

wáng zǐ suǒyuàn jiē rú ā chù pú sà suǒyuàn bó fó yán shì
王子所願，皆如阿閼菩薩所願，白佛言：『世

zūn ruò wǒ suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě lìng yī qiè zhòngshēng xī
尊！若我所願成就得己利者，令一切眾生悉

dé sī wéizhū fó jìng jiè shǒuzhōng zì ránshēngzhāntánxiāng yōutuó
得思惟諸佛境界，手中自然生栴檀香、優陀

pó luó xiāng yǐ cǐ zhūxiāng gòngyǎngzhū fó
婆羅香，以此諸香，供養諸佛。』

ěr shí bǎozàng rú lái zàn wáng zǐ yán shàn zāi shàn
「爾時，寶藏如來讚王子言：『善哉！善

zāi shànnán zǐ rǔ suǒyuànzhě shèn qí shèn tè rǔ yuànzhòng
哉！善男子，汝所願者，甚奇甚³¹²特。汝願眾

shēngshǒuzhōng zì ranyǒuzhāntánxiāng yōutuó pó luó xiāng xī dé sī
生手中自然有栴檀香、優陀婆羅香，悉得思

wéizhū fó jìng jiè xì niànqīngjìng yǐ shì gù jīn gǎi rǔ zì hào wéi
惟諸佛境界，繫念清淨。以是故，今改汝字號為

xiāngshǒu fó gào xiāngshǒu shànnán zǐ wèi lái zhī shì guò yī
香手。』佛告香手：『善男子，未來之世，過一

héng hé shāděng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí
恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇

jié hòu fēn zhī zhōng ā chù rú lái bō niè pán hòu zhèng fǎ miè jìn guò
劫後分之中，阿閼如來般涅槃後，正法滅盡過

³¹¹ 大正藏：授

³¹² 大正藏：奇

qī rì yǐ rǔ yú shì shí dāngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
七日已，汝於是時，當 成 阿耨多羅三藐三菩提，
qí fó shì jiè gù míngmiào lè fó hào jīn huā rú lái³¹³ yīnggòng
其佛世界故名 妙樂，佛號金華如來³¹³、應供、
zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiàn jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、
tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn
調御丈夫、天人師、佛、世尊。』

ěr shí xiāngshǒu pú sà fù zuò shì yán shì zūn ruò wǒ
「爾時，香手菩薩復作是言：『世尊！若我
suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě jīn wǒ lǐ fó cǐ yán fú yuánzhōu zā
所願 成 就得已利者，今我禮佛，此閻浮園周帀
dāng yù zhūzhān bo huā³¹⁴ shànnán zǐ ěr shí xiāngshǒu pú sà
當雨諸瞻蔔華³¹⁴。』善男子，爾時，香手菩薩
yú bǎozàng fó qiántóumiàn zhuó dì shì shí yán fú yuánzhōng rú
於寶藏佛前頭面著地，是時，閻浮園中，如
qí suǒ yán zhōu zā biàn yù zhūzhān bo huā
其所言，周帀徧雨諸瞻蔔華。

ěr shí bǎozàng rú lái wèixiāngshǒu pú sà ér shuō jì yán
「爾時，寶藏如來為香手菩薩而說偈言：

zūnmiào gōng dé shàn qù rǔ qǐ
尊妙功德 善趣汝起

rú xīn suǒ yuàn yù zhān bo huā
如心所願 雨瞻蔔華

dù tuō wú liàng yī qiè zhòng shēng
度脫無量 一切眾生

shì zhū shàn dào lìng zhì wú wèi
示諸善道 令至無畏

shànnán zǐ ěr shí xiāngshǒu pú sà wén shì jì yǐ xīn
「善男子，爾時，香手菩薩聞是偈已，心

dà huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù
大歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，復
zuò tīng fǎ
坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎohǎi fàn zhì fù bó dì shí yī wáng
「善男子，爾時，寶海梵志復白第十一王

³¹³ 大正藏：名金華如來

³¹⁴ 大正藏：瞻蔔華

zǐ méngqié nú yán nǎi zhì fā xīn yì fù rú shì wáng zǐ suǒ
子 瞢伽奴言：『乃至發心，亦復如是。』王 子所
yuàn yì rú xiāngshǒu pú sà suǒyuàn ěr shí shī zǐ wáng zǐ yǐ zhēn
願亦如香 手菩薩所願。爾時，師子王 子以珍
bǎochuángòngyǎngbǎozàng rú lái shí fó jí zàn shī zǐ wáng zǐ yán
寶 幢 供 養 寶 藏 如 來 時，佛 即 讚 師 子 王 子 言：
shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ jīn yǐ cǐ bǎochuángòngyǎng
『善哉！善哉！善男子，汝今以此寶 幢 供 養，
shì gù hào rǔ míngwéibǎoxiàng
是故號汝名為寶 相。』

fó gàobǎoxiàng wèi lái zhī shì guò yī héng hé shāděng
「佛告寶 相：『未來之世，過一恒河沙等
ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié hòu fēn zhī
阿 僧 祇 劫，入第二恒河沙等阿 僧 祇 劫後分之
zhōng miào lè shì jiè jīn huā rú lái bō niè pán hòu zhèng fǎ miè yǐ guò
中，妙樂世界金華如來般涅槃後，正 法滅已過
sānzhōng jié miào lè shì jiè zhuǎnmíngyuèshèng rǔ yú shì zhōng
三中劫，妙樂世界轉 名月勝，汝於是中，
dāngchéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí hào lóng zì zài zūn yīn wáng
當 成 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提，號 龍 自 在 尊 音 王
rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
如來、應 供、正 徧 知、明 行 足、善 逝、世 間 解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn bǐ fó
無 上 士、調 御 丈 夫、天 人 師、佛、世 尊。彼 佛
shì jiè suǒyǒuzhuāngyán rú miào lè shì jiè děng wú chā bié
世界所有 莊 嚴，如妙樂世界等無差別。』

ěr shí bǎoxiàng pú sà qián bái fó yán shì zūn ruò wǒ
「爾時，寶 相 菩 薩 前 白 佛 言：『世 尊！若 我
suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ jīn tóumiàn lǐ yú fó zú lìng yī
所願 成 就 得 已 利 者，我 今 頭 面 禮 於 佛 足，令 一
qiè zhòngshēng dé rú shì niàn yóu rú pú sà zhù wú chǎnsānmèi yī
切 眾 生 得 如 是 念，猶 如 菩 薩 住 無 諂 三 昧，一
qiè zhòngshēng dé dà lì yì shēng yú dà bēi fā pú tí xīn shànnán
切 眾 生 得 大 利 益，生 於 大 悲 發 菩 提 心。』善 男
zǐ ěr shí bǎoxiàng pú sà zài bǎozàng fó qián tóumiàn zhuó dì
子，爾時，寶 相 菩 薩 在 寶 藏 佛 前，頭 面 著 地，
yī qiè zhòngshēng xī dé rú shì wú chǎnsānmèi dé dà lì yì shēng
一 切 眾 生 悉 得 如 是 無 諂 三 昧，得 大 利 益，生

yú dà bēi fā pú tí xīn
於大悲發菩提心。

ěr shí bǎozàng rú lái wèi bǎoxiàng pú sà ér shuō jì yán
「爾時，寶藏如來為寶相菩薩而說偈言：

shàn yì qín qǐ yǐ yú wǒ qián
善 意 勤 起 已 於 我 前

wèizhūzhòngshēng shàn zuò dà shì
為 諸 眾 生 善 作 大 誓

néng dà lì yì wú liàngzhòngshēng
能 大 利 益 無 量 眾 生

lìng xīn wú gòu shì gù lái shì
令 心 無 垢 是 故 來 世

dé chéng wéi fó tiān rén zhī zūn
得 成 為 佛 天 人 之 尊

shànnán zǐ ěr shí bǎoxiàng pú sà wén shì jì yǐ xīn
「善男子，爾時，寶相菩薩聞是偈已，心

dà huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù
大 歡 喜，即 起 合 掌，前 禮 佛 足，去 佛 不 遠，復

zuò tīng fǎ
坐 聽 法。

ěr shí mó shé pó wáng zǐ děng wǔ bǎi wáng zǐ zuò rú shì
「爾時，摩闍婆王子等五百王子作如是

yuàn yuàn dé rú shì zhǒngzhǒngzhuāngyángōng dé fó tǔ jiē rú xū
願：『願得如是種 種 莊 嚴 功 德 佛 土，皆 如 虛

kōng yìn pú sà mó hē sà suǒ xiū jìng tǔ ěr shí bǎozàng rú lái jiē
空 印 菩 薩 摩 訶 薩 所 修 淨 土。』爾 時，寶 藏 如 來 皆

wéi yī yī shòu ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí jì tónggòng yī shí
為 一 一 授 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提 記，同 共 一 時，

gè yú yú guóchéng wú shàngdào rú xū kōng yìn pú sà mó hē sà
各 餘 於 國 成 無 上 道，如 虛 空 印 菩 薩 摩 訶 薩。

fù cì sì bǎi wáng zǐ zuò shì shì yuàn yuàn qǔ zhuāngyán
「復次，四百王子作是誓願：『願取莊嚴

jìng miào fó tǔ jiē rú jīn gāng zhì huì guāng míng pú sà mó hē sà
淨 妙 佛 土，皆 如 金 剛 智 慧 光 明 菩 薩 摩 訶 薩。』

ěr shí bǎozàng rú lái yì wéi yī yī shòu ā nòuduōluó sānmiǎosān pú
爾 時，寶 藏 如 來 亦 為 一 一 授 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩

tí jì tónggòng yī shí gè yú yì guóchéng wú shàngdào rú jīn
提 記，同 共 一 時，各 於 異 國 成 無 上 道，如 金

gāng zhì huì guāng míng pú sà mó hē sà

剛智慧光明菩薩摩訶薩。

fù cì bā shí jiǔ wáng zǐ yòu zuò shì yán³¹⁵ yuàn qǔ rú

「復次，八十九王子又作是言³¹⁵：『願取如

shì zhuāng yán fó tǔ rú pǔ xián pú sà mó hē sà suǒ xiū fó tǔ děng

是莊嚴佛土，如普賢菩薩摩訶薩所修佛土等

wú chā bié

無差別。』

ěr shí bā wàn sì qiān xiǎo wáng gè gè bié yì zuò shū

「爾時，八萬四千小王，各各別異，作殊

shèng yuàn rén rén zì qǔ zhǒng zhǒng zhuāng yán shàng miào fó tǔ ěr

勝願，人人自取種種莊嚴上妙佛土。爾

shí bǎo zàng rú lái gè gè yǔ shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì

時，寶藏如來各各與授阿耨多羅三藐三菩提記，

dāng lái zhī shì gè zài yú guó tóng gòng yī shí chéng wú shàng dào

當來之世，各在餘國，同共一時，成無上道。

ěr shí jiǔ shí èr yì zhòng shēng yì gè fā yuàn qǔ zhǒng

「爾時，九十二億眾生亦各發願，取種

zhǒng zhuāng yán shèng miào fó tǔ shí bǎo zàng rú lái yī qiè jiē yǔ

種莊嚴勝妙佛土。時，寶藏如來一切皆與

shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì rǔ děng lái shì yú yú guó

授阿耨多羅三藐三菩提記：『汝等來世，於餘國

tǔ tóng gòng yī shí chéng wú shàng dào

土，同共一時，成無上道。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì yǒu bā shí zǐ jí shì

「善男子，爾時，寶海梵志有八十子，即是

bǎo zàng rú lái zhī xīng dì yě qí zuì zhǎng zǐ míng hǎi dì zūn shàn

寶藏如來之兄弟也，其最長子名海地尊。善

nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì gào qí zhǎng zǐ yán rǔ jīn kě qǔ

男子，爾時，寶海梵志告其長子言：『汝今可取

miào qīng jìng zhuāng yán fó tǔ qí zǐ dá yán wéi yuàn zūn zhě

妙清淨莊嚴佛土。』其子答言：『唯願尊者，

xiān shī zǐ hǒu qí fù gào yán wǒ zhī suǒ yuàn dāng zuì hòu shuō

先師子吼。』其父告言：『我之所願，當最後說。』

qí zǐ fù yán wǒ jīn suǒ yuàn dāng qǔ qīng jìng bù qīng jìng yé

其子復言：『我今所願，當取清淨、不清淨耶？』

³¹⁵ 大正藏：願

fù fù dá yán ruò yǒu pú sà chéng jiù dà bēi ěr nǎi qǔ yú bú jìng
父復答言：『若有菩薩成就大悲，爾乃取於不淨
shì jiè hé yǐ gù yù shàntiáo fú zhòngshēnggòu gù rú shì zhī shì
世界。何以故？欲善調伏眾生垢故，如是之事，
rǔ zì zhī zhī
汝自知之。』

shànnán zǐ ěr shí hǎi dì zūn zhì bǎozàng rú lái suǒ
「善男子，爾時，海地尊至寶藏如來所，
zài yú fó qián bó fó yán shì zūn wǒ yuàn ā nòuduō luó sānmiǎo
在於佛前，白佛言：『世尊！我願阿耨多羅三藐
sān pú tí ruò rén yǒushòu bā wàn suì shí rú jīn fó shì ěr nǎi chéng
三菩提，若人有壽八萬歲時，如今佛世，爾乃成
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí wǒ jīn yòuyuàn lìng wǒ guó tǔ suǒ
阿耨多羅三藐三菩提。我今又願，令我國土所
yǒuzhòngshēng bó yín huì chī yàn lí shēn xīn bù wèishēng sǐ
有眾生，薄婬恚癡，厭離身心，怖畏生死，
jiàn qí guòhuàn lái zhì wǒ suǒ chū jiā xuédào wǒ yú ěr shí wèi
見其過患，來至我所，出家學道，我於爾時，為
zhūzhòngshēngshuō sānshèng fǎ shì zūn ruò wǒ suǒ yuànchéng jiù dé
諸眾生說三乘法。世尊！若我所願成就得
jǐ lì zhě wéi yuàn shì zūn shòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
己利者，唯願世尊授我阿耨多羅三藐三菩提
jì
記。』

ěr shí bǎozàng rú lái gào hǎi dì zūn yán shànnán zǐ
「爾時，寶藏如來告海地尊言：『善男子，
wèi lái zhī shì guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié rù dì èr héng
未來之世，過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒
hé shāděng ā sēng qí jié shì shí yǒu jié míngyuēbiàn fū yōu bō luó
河沙等阿僧祇劫，是時，有劫名曰徧敷優鉢羅
huā cǐ fó shì jiè dāng míngyuàn ài shì shí rén mín shòu bā wàn
華，此佛世界，當名願愛，是時，人民壽八萬
suì rǔ yú shì zhōngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hào yuē
歲，汝於是中成阿耨多羅三藐三菩提，號曰
bǎoshān rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì
寶山如來、應供、正徧知、明行足、善逝、
shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì
世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世

zūn
尊。』

ěr shí hǎi dì zūn fù zuò shì yán shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn
「爾時，海地尊復作是言：『世尊！若我所願
chéng jiù dé jǐ lì zhě cǐ yán fú yuánzhōu zā dāng yù chì sè zhēnzhū
成就得已利者，此閻浮園周帀當雨赤色真珠，
yī qiè shù mù zì rán jiē chūwēimiào jì yuè shànnán zǐ shí hǎi
一切樹木自然皆出微妙妓樂。』善男子，時，海
dì zūn zài bǎozàng fó qián tóu miàn zuò lǐ dāng ěr zhī shí qí yuán
地尊在寶藏佛前，頭面作禮，當爾之時，其園
zhōu zā yù chì zhēnzhū yī qiè shù mù jiē chūzhǒngzhǒngwēimiào jì yuè
周帀雨赤真珠，一切樹木皆出種種微妙妓樂。」

ěr shí bǎozàng rú lái jí wèi mó nà ér shuō jì yán
「爾時，寶藏如來即為摩納，而說偈言：

dà lì rǔ qǐ wú liàng zhì zàng
大力汝起無量智藏

cí bēi zhòng shēng zuò dà lì yì
慈悲眾生作大利益

suǒ yuàn qīng jìng jīn dé chéng jiù
所願清淨今得成就

dāngwèizhòngshēng zuò tiān rén shī
當為眾生作天人師

shànnán zǐ ěr shí hǎi dì zūn wén shì jì yǐ xīn dà huān
「善男子，爾時，海地尊聞是偈已，心大歡
xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù zuò tīng
喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，復坐聽
fǎ
法。」

fàn zhì dì èr zǐ míng yuē sān pó pó bó fó yán shì zūn
「梵志第二子名曰三婆婆，白佛言：『世尊！
wǒ jīn suǒ yuàn rú hǎi dì zūn zhī suǒ yuàn yě
我今所願，如海地尊之所願也。』」

ěr shí bǎozàng rú lái biàn gào sān pó pó yán wèi lái zhī
「爾時，寶藏如來便告三婆婆言：『未來之
shì yōu bō luó huā jié zhōng yuàn ài shì jiè rén shòu zhuǎn duō bā shí yì
世優鉢羅華劫中願愛世界，人壽轉多八十億
suì rǔ dāng yú zhōng dé chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
歲，汝當於中，得成阿耨多羅三藐三菩提，

hàoyuē rì huā rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
號曰日華如來、應供、正徧知、明行足、善
shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó
逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、
shì zūn
世尊。』

dì sān zǐ suǒ dé shì jiè yì fù rú shì rénshòu èr qiān suì
「第三子所得世界，亦復如是，人壽二千歲
shí chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hàohuǒxiāngwáng rú lái
時，成阿耨多羅三藐三菩提，號火香王如來
316 nǎi zhì tiānrén shī fó shì zūn dì sì chéng fó hào xū màn nà
乃至天人師、佛、世尊。第四成佛號須曼那，
dì wǔ chéng fó hào chí jiè wáng dì liù chéng fó hào shàn chí mù dì
第五成佛號持戒王，第六成佛號善持目，第
qī chéng fó hào fàn zēng yì dì bā chéng fó hào yán fú yǐng dì jiǔ
七成佛號梵增益，第八成佛號閻浮影，第九
chéng fó hào fù lóu nà dì shí chéng fó hào yuē shèng miào shí yī
成佛號富樓那，第十成佛號曰勝妙，十一
chéng fó hào yuē bǎoshān shí èr chéng fó hào yuē hǎi zàng shí sān
成佛號曰寶山，十二成佛號曰海藏，十三
chéng fó hào nà luó yán shí sì chéng fó hào yuē shī qì shí wǔ chéng
成佛號那羅延，十四成佛號曰尸棄，十五成
fó hào ná mó ní shí liù chéng fó hào yuē jué zūn shí qī chéng fó hào
佛號南無尼，十六成佛號曰覺尊，十七成佛號
jiāochén rú shí bā chéng fó hào shī zǐ lì shí jiǔ chéng fó hào yuē
憍陳如，十八成佛號師子力，十九成佛號曰
zhì chuáng èr shí chéng fó hào fó yīn shēng èr shí yī chéng fó hào
智幢，二十成佛號佛音聲，二十一成佛號
zūnshèng fó èr shí èr chéng fó hào lí shì zūn fó èr shí sān fó hào
尊勝佛，二十二成佛號離世尊佛，二十三佛號
lì yì fó èr shí sì hào zhì guāng míng fó èr shí wǔ hào shī zǐ zūn
利益佛，二十四號智光明佛，二十五號師子尊
fó èr shí liù hào jì jìng zhì fó èr shí qī hào nán tuó fó èr shí
佛，二十六號寂靜智佛，二十七號難陀佛，二十
bā hào ní jū luó wáng fó èr shí jiǔ hào jīn sè mù fó sān shí hào
八號尼拘羅王佛，二十九號金色目佛，三十號

316 大正藏：火香王如來

dé zì zài fó sān shí yī hào yuē³¹⁷ lè fó sān shí èr hào bǎo shèng fó
得自在佛，三十一號曰樂佛，三十二號寶勝佛，
sān shí sān hào shàn mù fó sān shí sì hào fàn shàn lè fó sān shí wǔ
三十三號善目佛，三十四號梵善樂佛，三十五
hào fàn xiān fó sān shí liù hào fàn yīn fó sān shí qī hào fǎ yuè fó
號梵仙佛，三十六號梵音佛，三十七號法月佛，
sān shí bā hào shì xiàn yì fó sān shí jiǔ hào chēng lè fó sì shí hào
三十八號示現義佛，三十九號稱樂佛，四十號
chēng zēng yì fó sì shí yī hào duān yán fó sì shí èr hào shàn xiāng
稱增益佛，四十一號端嚴佛，四十二號善香
fó sì shí sān hào yǎn shèng fó sì shí sì hào shàn guān fó sì shí
佛，四十三號眼勝佛，四十四號善觀佛，四十
wǔ hào shè qǔ yì fó sì shí liù hào shàn yì yuàn fó sì shí qī hào
五號攝取義佛，四十六號善意願佛，四十七號
shèng huì fó sì shí bā hào jīn chuáng fó sì shí jiǔ hào shàn mù fó
勝慧佛，四十八號金幢佛，四十九號善目佛，
wǔ shí hào tiān hóng fó wǔ shí yī hào jìng fàn fó wǔ shí èr hào shàn
五十號天泓佛，五十一號淨飯佛，五十二號善
jiàn fó wǔ shí sān hào pí liú lí chuáng fó wǔ shí sì hào pí lóu bó
見佛，五十三號毗瑠璃幢佛，五十四號毗樓博
chā fó wǔ shí wǔ hào fàn yīn fó wǔ shí liù hào gōng dé chéng jiù fó
叉佛，五十五號梵音佛，五十六號功德成就佛，
wǔ shí qī hào yǒu gōng dé jìng fó wǔ shí bā hào bǎo guāng míng fó wǔ
五十七號有功德淨佛，五十八號寶光明佛，五
shí jiǔ hào mó ní zhū fó liù shí hào shì jiā wén shǒu fó³¹⁸ liù shí yī
十九號摩尼珠佛，六十號釋迦文手佛，六十一
hào yīn zūn wáng fó liù shí èr hào zhì hé hé fó liù shí sān hào shèng
號音尊王佛，六十二號智和合佛，六十三號勝
zūn fó liù shí sì hào chéng huā fó liù shí wǔ hào shàn huā fó liù
尊佛，六十四號成華佛，六十五號善華佛，六
shí liù hào wú nù fó liù shí qī hào rì zàng fó liù shí bā hào zūn lè
十六號無怒佛，六十七號日藏佛，六十八號尊樂
fó liù shí jiǔ hào rì míng fó qī shí hào lóng dé fó qī shí yī hào
佛，六十九號日明佛，七十號龍得佛，七十一號
jīn gāng guāng míng fó qī shí èr hào chēng wáng fó qī shí sān hào hǔ
金剛光明佛，七十二號稱王佛，七十三號虎

³¹⁷ 大正藏：曰；永樂北藏：曰；龍藏：日

³¹⁸ 大正藏：釋迦文尼佛

guāngmíng fó³¹⁹ qī shí sì hào xiàng guāngmíng fó qī shí wǔ hào shān
光 明 佛³¹⁹，七十四號相 光 明 佛，七十五號刪
ní shū fó qī shí liù hào zhì chéng jiù fó qī shí qī hào xiāng wáng
尼 輸 佛，七十六號智 成 就 佛，七十七號香 王
fó qī shí bā hào suō luó wáng nà luó yán zàng fó qī shí jiǔ hào huǒ
佛，七十八號娑 羅 王 那 羅 延 藏 佛，七十九號火
zàng fó
藏 佛。

shàn nán zǐ ěr shí fàn zhì qí zuì xiǎo zǐ míng lí bù nǎo
「善 男子，爾時，梵志其最小子名離怖惱，
zài fó qián zhù bó fó yán shì zūn shì qī shí jiǔ rén fó jīn
在佛前住，白佛言：『世尊！是七十九人，佛今
yǐ wèi xiàn qián shòu jì yú biān fū yōu bō luó huā jié yuàn ài shì jiè rén
已為現前授記，於徧敷優鉢羅華劫願愛世界人
shòu zhuǎn duō shí chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì zūn
壽轉多時，成阿耨多羅三藐三菩提。世尊！
wǒ jīn fó qián fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yōu bō luó jié
我今佛前發阿耨多羅三藐三菩提心，優鉢羅劫
hòu fēn zhī zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shí rú qī
後分之中，成阿耨多羅三藐三菩提時，如七
shí jiǔ fó suǒ dé shòu mìng yuàn wǒ shòu mìng yì fù rú shì rú qī shí
十九佛所得壽命，願我壽命亦復如是；如七十
jiǔ fó suǒ dù zhòng shēng wǒ suǒ dù zhòng shēng yì fù rú shì rú qī
九佛所度眾生，我所度眾生亦復如是；如七
shí jiǔ fó sān shèng shuō fǎ wǒ yì rú shì shuō sān shèng fǎ rú qī shí
十九佛三乘說法，我亦如是說三乘法；如七十
jiǔ fó shēng wén dì zǐ zhòng shù duō shǎo wǒ zhī suǒ dé zhòng shù duō
九佛聲聞弟子眾數多少，我之所得眾數多
shǎo yì fù rú shì shì qī shí jiǔ fó yú yōu bō luó jié suǒ kě jiào huà
少亦復如是；是七十九佛於優鉢羅劫，所可教化
wú liàng zhòng shēng shǐ shòu rén shēn wèi dé dù zhě wǒ yú lái jié³²⁰
無量眾生，使受人身未得度者，我於來劫³²⁰
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ xī dāng jiào huà lìng zhù sān
成阿耨多羅三藐三菩提已，悉當教化，令住三
shèng shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě wéi yuàn shì
乘。世尊！若我所願成就得己利者，唯願世

³¹⁹ 大正藏：常光明佛

³²⁰ 大正藏：末劫

zūnshòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
尊授我阿耨多羅三藐三菩提記。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng fó jí zàn lí bù nǎoyán
「善男子，爾時，寶藏佛即讚離怖惱言：

shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ jīn nǎi wèi wú liàngzhòngshēng
『善哉！善哉！善男子，汝今乃為無量眾生

shēng dà bēi xīn shànnán zǐ wèi lái zhī shì guò yī héng hé shāděng
生大悲心。善男子，未來之世，過一恒河沙等

ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié shì zhōng
阿僧祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫，是中

yǒu jié míngyōu bō luó huā hòufēn zhī zhōng rǔ dāngchéng ā nòuduō
有劫名優鉢羅華，後分之中，汝當成阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí hào wú gòudēngshānwáng rú lái³²¹ yīnggòng
羅三藐三菩提，號無垢燈山王如來³²¹、應供、

zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、

tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn qī shí jiǔ fó suǒ dé shòu
調御丈夫、天人師、佛、世尊。七十九佛所得壽

mìngdōu hé bàn jié rǔ zhī shòumìng yì dé bàn jié rú qiánsuǒyuàn xī
命都合半劫，汝之壽命亦得半劫，如前所願悉

dé chéng jiù
得成就。』

ěr shí lí bù nǎo pú sà fù zuò shì yán shì zūn ruò wǒ
「爾時，離怖惱菩薩復作是言：『世尊！若我

suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ jīn tóumiàn jìng lǐ yú fó lìng cǐ
所願成就得已利者，我今頭面敬禮於佛，令此

shì jiè zhōu zā biàn yǔ yōu bō luó huā wēi miào zhī xiāng ruò yǒuzhòng
世界周徧雨優鉢羅華微妙之香，若有眾

shēngwén cǐ xiāngzhě shēnzhū sì dà qīngjìng wú huì tiáo shì hé shùn
生聞此香者，身諸四大清淨無穢，調適和順，

yī qiè bìng kǔ xī dé chú yù shànnán zǐ ěr shí lí bù nǎo
一切病苦，悉得除愈。』善男子，爾時，離怖惱

pú sà shuō shì yán yǐ xún yǐ tóumiàn jìng lǐ fó zú ěr shí cǐ fó
菩薩說是言已，尋以頭面敬禮佛足。爾時，此佛

shì jiè xún shí biàn yǔ yōu bō luó huā wēi miào zhī xiāng zhòngshēngwén
世界尋時徧雨優鉢羅華微妙之香，眾生聞

³²¹ 大正藏：無垢燈出王如來

zhě shēnzhū sì dà qīngjìng wú huì tiáo shì hé shùn yī qiè bìng kǔ
者，身諸四大清淨無穢，調適和順，一切病苦，
xī dé chú yù
悉得除愈。

bǎozàng rú lái wèi shì pú sà ér shuō jì yán
「寶藏如來為是菩薩，而說偈言：

shàn xīn cí bēi dǎo shī kě qǐ
善心慈悲導師可起

zhū fó shì zūn xián chēng zàn rǔ
諸佛世尊咸稱讚汝

néng duàn jiān láo zhū fán nǎo jié
能斷堅牢諸煩惱結

dāng lái chéng shàn jìng zhì huì zàng
當來成善淨智慧藏

shànnán zǐ ěr shí lí bù nǎo pú sà wén shì jì yǐ xīn
「善男子，爾時，離怖惱菩薩聞是偈已，心
dà huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù
大歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，復
zuò tīng fǎ
坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì yǒu sān yì dì zǐ zài
「善男子，爾時，寶海梵志有三億弟子，在
yuán mén wài yī chù ér zuò jiào yú zhòng shēng shòu sān guī yī lìng fā
園門外一處而坐，教餘眾生受三歸依，令發
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě shànnán zǐ ěr shí fàn
阿耨多羅三藐三菩提心者。善男子，爾時，梵
zhì quàn zhū dì zǐ zuò rú shì yán rǔ děng jīn zhě yīng fā ā nòu duō
志勸諸弟子作如是言：『汝等今者應發阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn qǔ fó shì jiè jīn yú fó qián rú xīn suǒ qiú
羅三藐三菩提心，取佛世界，今於佛前如心所求，
biàn kě shuō zhī
便可說之。』

shì sān yì rén zhōng yǒu yī rén míng yuē shù tí zuò rú shì
「是三億人中，有一人名曰樹提，作如是
yán zūn zhě yún hé pú tí yún hé zhù pú tí fǎ yún hé pú sà
言：『尊者！云何菩提？云何助菩提法？云何菩薩
xiū xíng pú tí yún hé xì niàn dé yú pú tí
修行菩提？云何繫念得於菩提？』

「爾時，其師報言：『摩納，如汝所問，菩提者，即是菩薩之所修集四無盡藏。何等為四？所謂無盡福德藏、無盡智藏、無盡慧藏、無盡佛法 and 合藏。善男子，是名菩提。摩納，如佛所說助菩提法，所謂攝取助清淨度生死法門。善男子，捨財即是助菩提法，以調伏眾生故；持戒即是助菩提法，隨其所願得成就故；忍辱即是助菩提法，三十二相、八十種隨形好具足故；精進即是助菩提法，具足一切諸事故；禪定即是助菩提法，其心當得善調伏故；智慧即是助菩提法，以知一切諸煩惱故；多聞即是助菩提法，得無礙辯故；福德即是助菩提法，一切眾生之所須故；智即是助菩提法，成就無礙智故；寂滅即是助菩提法，柔軟善心得成就故；思惟即是助菩提法，成就斷疑故；慈心即是助菩提法，成就無礙心故；悲心即是助菩提法，教化眾生無厭足故；喜心即是助菩提法，於正法中生愛樂故；捨心即是助菩提法，成就斷於愛憎法故；聽法即是助菩提法，成就滅五蓋故；

chū shì jí shì zhù pú tí fǎ chéng jiù shě chú yī qiè shì jiān gù ā
出世即是助菩提法，成就捨除一切世間故；阿
lán rě jí³²² shì zhù pú tí fǎ suǒ zuò bú shàn miè shǐ bù shēng suǒ
蘭若即³²²是助菩提法，所作不善，滅使不生，所
yǒu shàngēn duō zēng zhǎng gù niàn shì zhù pú tí fǎ chéng jiù hù
有善根，多增長故；念是助菩提法，成就護
chí gù yì shì zhù pú tí fǎ chéng jiù fēn bié zhū fǎ gù chí shì
持故；意是助菩提法，成就分別諸法故；持是
zhù pú tí fǎ chéng jiù sī yì jué wù³²³ gù niàn chù jí shì zhù pú tí
助菩提法，成就思議覺悟³²³故；念處即是助菩提
fǎ fēn bié shēn shòu xīn fǎ chéng jiù gù zhèng qín jí shì zhù pú tí
法，分別身受心法成就故；正勤即是助菩提
fǎ yǐ lí yī qiè bú shàn fǎ xiū xíng yī qiè shàn fǎ zēng guǎng gù
法，以離一切不善法，修行一切善法增廣故；
rú yì zú shì zhù pú tí fǎ chéng jiù shēn xīn qīng lì gù zhū gēn jí
如意足是助菩提法，成就身心輕利故；諸根即
shì zhù pú tí fǎ shè qǔ zhū gēn chéng jiù gù zhū lì jí shì zhù pú
是助菩提法，攝取諸根成就故；諸力即是助菩
tí fǎ cuī miè yī qiè fán nǎo gù jué shì zhù pú tí fǎ jué rú³²⁴
提法，摧滅一切煩惱故；覺是助菩提法，覺如³²⁴
shí fǎ gù liù hé jìng³²⁵ jí shì zhù pú tí fǎ tiáo fú zhòng shēng
實法故；六和敬³²⁵即是助菩提法，調伏眾生，
lìng qīng jìng gù mó nà shì míng shè qǔ zhù qīng jìng dù shēng sǐ fǎ
令清淨故。摩納，是名攝取助清淨度生死法
mén
門。』

shù tí fù yán zūn zhě rú fó suǒ shuō bù shī bào
「樹提復言：『尊者！如佛所說，布施報，
jí shì dà fù dé dà juàn shǔ hù chí jìn jiè dé shēng tiān shàng guǎng
即是大富得大眷屬，護持禁戒得生天上，廣
bó duō wén dé dà zhì huì yòu rú fó shuō sī wéi zhī fǎ dé dù shēng
博多聞得大智慧。又如佛說，思惟之法，得度生
sǐ
死。』

³²² 大正藏：若

³²³ 大正藏：寤醒

³²⁴ 大正藏：知

³²⁵ 大正藏：六和

shī fù bàoyán mó nà ruò yào shēng sǐ gù xíng bù shī
「師復報言：『摩納，若樂生死故行布施，
shì gù dà fù mó nà ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén xīn xiàng pú
是故大富。摩納，若善男子、善女人，心向善
tí wèi xīn tiáo fú gù xíng bù shī wèi xīn jì jìng gù chí jìn jiè
提，為心調伏，故行布施；為心寂靜，故持禁戒；
wèi xīn qīng jìng wú yǒu ài zhuó gù qiú duō wén wèi dà bēi gù sī
為心清淨，無有愛濁，故求多聞；為大悲故，思
wéi xiū dào qí yú zhū fǎ zhì huì fāng biàn chéng jiù zhù qiú mó nà
惟修道；其餘諸法，智慧方便成就助求。摩納，
shì míng zhù pú tí fǎ rú shì xiū xíng jí shì xì niàn dé pú tí yě
是名助菩提法。如是修行，即是繫念得菩提也。
mó nà rú shì pú tí jīn yīng shēng yù shì dào qīng jìng yīng zhuān xīn
摩納，如是菩提今應生欲，是道清淨，應專心
zuò yuàn shì dào wú zhuó xīn qīng jìng gù shì dào zhèng zhí wú yǒu
作願；是道無濁，心清淨故；是道正直，無有
chǎn qū duàn fán nǎo gù shì dào ān wěn nǎi zhì néng dào niè pán
諂曲，斷煩惱故；是道安隱，乃至能到涅槃
chéng gù rǔ děng jīn yīng zuò dà shàn yuàn qǔ zhuāng yán fó tǔ suí
城故。汝等今應作大善願，取莊嚴佛土，隨
yì suǒ qiú jìng jí bú jìng
意所求淨及不淨。』

shàn nán zǐ ěr shí shù tí mó nà zài bǎo zàng fó qián
「善男子，爾時，樹提摩納在寶藏佛前，
yòu xī zhuó dì cháng guì chā shǒu qián bó fó yán shì zūn wǒ
右膝著地，長跪叉手，前白佛言：『世尊！我
jīn fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí cǐ bú jìng shì jiè suǒ yǒu zhòng
今發阿耨多羅三藐三菩提，此不淨世界所有眾
shēng shǎo yú tān yín chēn huì yú chī bú fàn fēi fǎ xīn wú
生，少於貪婬、瞋恚、愚癡，不犯非法，心無
ài zhuó wú yuàn zéi xiǎng shě lí qiān lìn jí dù zhī xīn lí xié jiàn
愛濁，無怨賊想，捨離慳恔嫉妬之心，離邪見
xīn ān zhù zhèng jiàn lí bú shàn xīn qiú zhū shàn fǎ lí sān è
心，安住正見，離不善心，求諸善法，離三惡
xīn qiú sān shàn dào yú sān fú chù chéng jiù shàn gēn yú sān shèng
心，求三善道，於三福處，成就善根，於三乘

fǎ jīng qín xiū xí³²⁶ ěr shí wǒ dāng chéng wú shàng dào shì zūn
法，精勤修習³²⁶，爾時，我當 成 無 上 道。世尊！
ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě lìng wǒ liǎng shǒu zì rán ér chū
若我所願 成 就 得 已 利 者，令 我 兩 手 自 然 而 出
bái sè lóng xiàng zuò shì yán yǐ fó shén lì gù qí liǎng shǒu zhōng
白 色 龍 象。』作 是 言 已，佛 神 力 故，其 兩 手 中
jí chū lóng xiàng qí sè chún bái qī chù dào dì
即 出 龍 象，其 色 純 白 七 處 到 地。

jiàn shì shì yǐ gào yán lóng xiàng rǔ děng jīn zhě kě zhì
「見 是 事 已，告 言：『龍 象！汝 等 今 者 可 至
xū kōng qù cǐ bù yuǎn biàn yǔ cǐ jiè bā dé xiāng shuǐ jué wù cǐ jiè
虛 空 去 此 不 遠，徧 雨 此 界 八 德 香 水，覺 悟 此 界
yī qiè zhòng shēng ruò yǒu zhòng shēng dé yù yī dī³²⁷ wén qí xiāng qì
一 切 眾 生，若 有 眾 生 得 遇 一 滴³²⁷，聞 其 香 氣，
xī duàn wǔ gài suǒ wèi yín yù chēn huì shuì mián³²⁸ diào xì³²⁹
悉 斷 五 蓋，所 謂 婬 欲、瞋 恚、睡 眠³²⁸、掉 戲³²⁹、
yí gài zuò shì yǔ yǐ ěr shí lóng xiàng zài xū kōng zhōng zhōu
疑 蓋。』作 是 語 已，爾 時，龍 象 在 虛 空 中，周
xuán sù jí yóu rú lì shì shàn shè fàng jiàn shì èr lóng xiàng suǒ zuò
旋 速 疾，猶 如 力 士，善 射 放 箭，是 二 龍 象 所 作
zhū shì xī chéng jiù yǐ fù huán lái zhì mó nà qián zhù ěr shí shù
諸 事 悉 成 就 已，復 還 來 至 摩 納 前 住。爾 時，樹
tí jiàn shì shì yǐ xīn dà huān xǐ
提 見 是 事 已，心 大 歡 喜。

shàn nán zǐ ěr shí bǎo zàng rú lái jí gào mó nà shàn
「善 男 子，爾 時，寶 藏 如 來 即 告 摩 納：『善
nán zǐ wèi lái zhī shì guò yī héng hé shā děng ā sēng qí jié rù
男 子，未 來 之 世，過 一 恒 河 沙 等 阿 僧 祇 劫，入
dì èr héng hé shā děng ā sēng qí jié shì shí yǒu jié míng yīn guāng
第 二 恒 河 沙 等 阿 僧 祇 劫，是 時 有 劫，名 音 光
míng cǐ fó shì jiè zhuǎn míng hé hé yīn guāng míng rǔ yú shì zhōng
明，此 佛 世 界 轉 名 和 合 音 光 明，汝 於 是 中，
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào bǎo gài zēng guāng míng rú
成 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提，号 寶 蓋 增 光 明 如

³²⁶ 大正藏：修集

³²⁷ 大正藏：涕

³²⁸ 大正藏：眠睡

³²⁹ 大正藏：掉悔

lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
來、應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn shàn
無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。』善
nán zǐ ěr shí shù tí tóumiàn zhuó dì lǐ yú fó zú
男子，爾時，樹提頭面著地，禮於佛足。

bǎozàng rú lái jí wèishù tí ér shuō jì yán
「寶藏如來即為樹提而說偈言：

qí xīn lí gòu qīng jìng qiě qǐ
其心離垢清淨且起

jīn yǐ shòu³³⁰ jì néng lìng wú liàng
今已受³³⁰記能令無量

yì shù zhòng shēng jìng dì yī dào
億數眾生淨第一道

yú dāng lái shì tiáo yù tiān rén
於當來世調御天人

shànnán zǐ ěr shí shù tí wén shì jì yǐ shēng dà huān
「善男子，爾時，樹提聞是偈已，生大歡

xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù zuò tīng
喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，復坐聽

fǎ sān yì dì zǐ chú yī qiān rén qí yú xiángòng tóng shēng fā yuàn
法。三億弟子除一千人，其餘咸共同聲發願，

yú cǐ shì jiè chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí ěr shí bǎozàng
於此世界成阿耨多羅三藐三菩提。爾時，寶藏

rú lái jiē wéi yī yī shòu qí ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí jì nǎi
如來皆為一一授其阿耨多羅三藐三菩提記。乃

zhì pí pó shī shī qì pí shī shā pó zuì hòu chéng ā nòuduō luó
至毗婆尸、尸棄、毗尸沙婆，最後成阿耨多羅

sān miǎo sān pú tí
三藐三菩提。

qí yú qiān rén xī jiē dú sòng pí tuó wài diǎn qí zhōng zuì
「其餘千人，悉皆讀誦毗陀外典，其中最

dà suǒ zōng yǎng zhě míng pó yóu pí niǔ³³¹ bó fó yán shì zūn
大所宗仰者，名婆由毗紐³³¹，白佛言：『世尊！

wǒ jīn suǒ yuàn dāng yú wǔ zhuó è shì chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān
我今所願，當於五濁惡世成阿耨多羅三藐三

³³⁰ 大正藏：授

³³¹ 大正藏：婆由比紐

pú tí wèi cǐ hòuzhòngtān yù chēn huì yú chī duōnǎozhòngshēng
菩提，為此厚 重 貪欲、瞋恚、愚癡多惱 眾 生，
shuō yú zhèng fǎ
說於 正 法。』

shí qiānrénzhōng fù yǒu yī rén zì yuēhuǒmán zuò rú
「時，千 人 中，復有一人字曰火鬘，作如
shì yán zūnzhě pó yóu pí niǔ xiàngjiàn hé yì yuàn yú wǔ zhuó è
是言：『尊者婆由毗紐，向 見何義，願於五濁惡
shì zhī zhōng chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí qí shī bào
世之 中，成 阿耨多羅三藐三菩提？』其師報
yán shì pú sà dà bēichéng jiù gù yú wǔ zhuó è shì chéng ā
言：『是菩薩大悲 成就故，於五濁惡世³³² 成 阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ěr shí zhòngshēng wú yǒu jiù hù wú
耨多羅三藐三菩提。爾時，眾 生 無有救護，無
zhūshànniàn qí xīn chángwéi fán nǎosuǒluàn zhū jiàn suǒ qīn yú zhōng
諸善 念，其心 常 為煩惱所亂、諸見所侵，於 中
chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí nǎi néng dà yì wú liàngzhòng
成 阿耨多羅三藐三菩提，乃能大益無量 眾
shēng shànnéngwèizuò jiù hù yī zhǐ shèzháidēngmíng jiān fù dù
生，善 能 為作救護³³³，依止舍宅燈明，兼復度
tuō yú shēng sǐ dà hǎi jiào lìng ān zhù yú zhèngjiànzhōng shǐ chǔ niè
脫於 生 死大海，教令安住於 正 見 中，使處涅槃，
pán fú gān lù shuǐ shì pú sà mó hē sà yù shì xiàn dà bēi gù yuàn
槃，服甘露水，是菩薩摩訶薩欲示現大悲故，願
qǔ rú shì wǔ zhuó è shì
取如是五濁惡世。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái gào pó yóu pí niǔ yán
「善男子，爾時，寶藏如來告婆由毗紐言：
shànnán zǐ dāng lái zhī shì guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié
『善男子，當來之世，過一恒河沙等阿僧祇劫，
rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié hòu fēn zhī zhōng dōngfāng qù
入第二恒河沙等阿僧祇劫後分之中，東方去
cǐ yī fó shì jiè wēichénshùděng fó tǔ yǒu shì jiè míng jiā shā chuáng
此一佛世界微塵數等佛土，有世界名袈裟幢，
rǔ yú shì zhōngdāngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hào jīn
汝於是 中 當 成 阿耨多羅三藐三菩提，号金

³³² 大正藏：五濁世

³³³ 大正藏：擁護

shānwáng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì
山王如來、應供、正徧知、明行足、善逝、
shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì
世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世
zūn
尊。』

ěr shí pó yóu pí niǔ fù bó fó yán shì zūn ruò wǒ suǒ
「爾時，婆由毗紐復白佛言：『世尊！若我所
yuànchéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ jīn tóu miàn jìng lǐ fó zú wéiyuàn
願成就得已利者，我今頭面敬禮佛足，唯願
rú lái yǐ bǎi fú zhuāngyán fó zhī liǎng zú zhì wǒ dǐngshàng shànnán
如來以百福莊嚴佛之兩足置我頂上。』善男
zǐ
子，爾時，婆由毗紐說是語已，尋時敬禮寶藏佛
zú
足。

jí shí rú lái bǎi fú zhī zú zài qí tóushàng fù yǐ cǐ jì
「即時，如來百福之足在其頭上，復以此偈，
ér zàn tàn yán
而讚歎言：

dà bēi xīn zhě jīn kě huán qǐ
大悲心者今可還起

zhì huì míng lì xíng pú sà dào
智慧明利行菩薩道

wèi pú tí gù duàn chú jiān láo
為菩提故斷除堅牢

zhū fán nǎo fù dāng lái chéng fó
諸煩惱縛當來成佛

néng dà lì yì wú liàng zhòng shēng
能大利益無量眾生

shànnán zǐ ěr shí pó yóu pí niǔ wén shì jì yǐ xīn dà
「善男子，爾時，婆由毗紐聞是偈已，心大
huān xǐ jí qǐ hé zhǎng qián lǐ fó zú qù fó bù yuǎn fù zuò
歡喜，即起合掌，前禮佛足，去佛不遠，復坐
tīng fǎ
聽法。

shànnán zǐ ěr shí huǒmánmó nà zài bǎozàng fó qián
「善男子，爾時，火鬘摩納在寶藏佛前，

yòu xī zhuó dì cháng guì chāshǒu qián bó fó yán wǒ jīn suǒyuàn
右膝著地，長跪叉手，前白佛言：『我今所願，
yú cǐ shì jiè fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ruò yǒuzhòng
於此世界發阿耨多羅三藐三菩提心，若有眾
shēngsān dú děngfēn bù néngzhuān xīn zhù yú shàn fǎ qí xīn bú shàn
生三毒等分，不能專心住於善法，其心不善，
shòu sì wàn suì ěr shí wǒ dāng chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
壽四萬歲，爾時，我當成阿耨多羅三藐三菩
tí
提。』

ěr shí bǎozàng rú lái gào huǒ mányán shànnán zǐ wèi
「爾時，寶藏如來告火鬘言：『善男子，未
lái zhī shì guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé
來之世，過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河
shāděng ā sēng qí jié hòufēn zhī zhōng cǐ fó shì jiè dāng míngsuō pó
沙等阿僧祇劫後分之中，此佛世界當名娑婆。
hé yīn yuán gù míngyuēsuō pó shì zhūzhòngshēng rěnshòusān dú jí
何因緣故，名曰娑婆？是諸眾生忍受三毒及
zhū fánnǎo shì gù bǐ jiè míngyuērěn tǔ shí yǒu dà jié míngyuēshàn
諸煩惱，是故彼界名曰忍土。時有大劫，名曰善
xián hé yīn yuán gù jié míngshànxián shì dà jié zhōng duōyǒutān
賢。何因緣故，劫名善賢？是大劫中，多有貪
yù chēn huì yú chī jiāomànzòngshēng yǒuqiān shì zūn chéng jiù
欲、瞋恚、愚癡、憍慢眾生，有千世尊成就
dà bēi chūxiàn yú shì shànnán zǐ xián jié zhī chū rénshòu sì wàn
大悲出現於世。善男子，賢劫之初，人壽四萬
suì yú qiān fó zhōng zuì chūchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
歲，於千佛中，最初成阿耨多羅三藐三菩提，
hào jū liú sūn rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
号拘留孫如來、應供、正徧知、明行足、善
shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó
逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、
shì zūn wèi zhūzhòngshēng shuō sānshèng fǎ lìng wú liàngzhòngshēng zài
世尊，為諸眾生說三乘法，令無量眾生在
shēng sǐ zhě xī dé jiě tuō zhù yú niè pán
生死者，悉得解脫住於涅槃。』

shànnán zǐ ěr shí huǒmán mó nà qián lǐ fó zú què
「善男子，爾時，火鬘摩納前禮佛足，却

zài yī miàn fù zuò tīng fǎ
在一面，復坐聽法。

shànnán zǐ ěr shí mó nà zì xū kōng zài fó qiánzuò
「善男子，爾時，摩納字虛空，在佛前坐，
bó fó yán shì zūn wǒ yú lái shì cì jū liú sūn rú lái zhī hòu³³⁴
白佛言：『世尊！我於來世次拘留孫如來之後³³⁴，
rénshòusānwàn suì wǒ dāng chéng ā nùduō luó sānmiǎosān pú tí
人壽三萬歲，我當 成阿耨多羅三藐三菩提。』

ěr shí shì zūngào xū kōng mó nà yán shànnán zǐ dāng
「爾時，世尊告虛空摩納言：『善男子，當
lái zhī shì guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé
來之世，過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河
shāděng ā sēng qí jié hòufēn rù xián jié zhōng suō pó shì jiè cì
沙等阿僧祇劫後分，入賢劫中，娑婆世界，次
jū liú sūn fó hòu rénshòusānwàn suì rǔ dāng yú zhōngchéng ā nù
拘留孫佛後，人壽三萬歲，汝當於中 成阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí hào qié nà jiā móu ní rú lái yīnggòng³³⁵
多羅三藐三菩提，号伽那迦牟尼如來、應供³³⁵、
zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、
tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn yǒu dà míng chēngbiàn
調御丈夫、天人師、佛、世尊，有大名稱徧
wén shì jiān
聞世間。』

ěr shí xū kōngwénshòu jì yǐ tóu miàn lǐ fó yòurào
「爾時，虛空聞授記已，頭面禮佛，右繞
sān zā zài fó qiánzhù yǐ zhǒngzhǒnghuāsàn fó shēnshàng chāshǒu
三匝，在佛前住，以種種華散佛身上，叉手
gōngjìng yǐ jì zàn fó
恭敬，以偈讚佛：

shè	hù	shēn	xīn	shàn	rù	chán	dìng
攝	護	身	心	善	入	禪	定
yǐ	wēi	miào	yīn	shàn	néng	jiào	jiè
以	微	妙	音	善	能	教	誡
qí	xīn	qīng	jìng	wú	yǒu	zhuó	luàn
其	心	清	淨	無	有	濁	亂

³³⁴ 大正藏：處

³³⁵ 大正藏：應

suī huà zhòng shēng bú huàizhèng fǎ³³⁶
雖化眾生不壞正法

míng chēng guāng míng jí niàn zǒng chí
名稱光明及念總持

bǎi fú gōng dé wú bù zēng guǎng
百福功德無不增廣

wèi zhū zhòng shēng shì xiàn shàn dào
為諸眾生示現善道

shù xiān shèng chuáng zhū³³⁸ gōng dé shān³³⁷
豎仙勝幢諸功德山

chí yǐ lì yì wú liàng zhòng shēng
持以利益無量眾生

xī lìng yī qiē gōng dé mǎn zú
悉令一切功德滿足

yòu yǔ zhòng shēng shàn jì miè dào
又與眾生善寂滅道

suǒ shāo fán nǎo rú xū mí shān
所燒煩惱如須彌山

yú sān yǒu zhōng shēng dà bēi xīn
於三有中生大悲心

ér yǔ wú liàng zhòng shēng shòu jì
而與無量眾生授記

shànnán zǐ ěr shí dì sān mó nà zì pí shè jū³³⁹ duō³³⁹
「善男子，爾時，第三摩納字毗舍瓠多，

zài yú fó qián yǐ qī bǎochuáng chuángshàngsuǒ fū wǎnxiàn yīn rù
在於佛前，以七寶床，床上所敷綰縊茵褥

³⁴⁰jià zhí shí wàn³⁴¹ liǎng jīn yú qí chuángshàng zhì zhēn jīn qì chéng³⁴⁰
價直十萬兩金，於其床上，置真金器盛

mǎn qī bǎo chún jīn zǎoguàn³⁴² qī bǎomiào zhàng gòngyǎng shì zūn jí³⁴²
滿七寶，純金澡罐七寶妙杖，供養世尊及

bǐ qiū sēng zuò shì shī yǐ bó fó yán shì zūn wǒ wèi lái shì
比丘僧。作是施已，白佛言：『世尊！我未來世，

³³⁶ 大正藏：世法

³³⁷ 大正藏：幡

³³⁸ 大正藏：積

³³⁹ 大正藏：掬

³⁴⁰ 大正藏：蓐

³⁴¹ 大正藏：千萬

³⁴² 大正藏：灌

guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā
過一恒河沙等阿僧祇劫，入第二恒河沙等阿
sēng qí jié hòufēn rù xián jié zhōng yuàn wǒ chéng ā nòuduō luó sān
僧祇劫後分，入賢劫中，願我成阿耨多羅三
miǎosān pú tí ěr shí rén mín shòu mìng sǔn jiǎn chū rù wǔ zhuó
藐三菩提。爾時，人民壽命損減，初入五濁，
suǒ yǒu zhòng shēng hòu zhòng tān yín chēn huì yú chī qiān lìn jí
所有眾生厚重貪婬、瞋恚、愚癡、慳慳、嫉
dù xíng yú xié jiàn suí è zhī shí zhū bù shàngēn yǐ fù qí xīn
妬，行於邪見，隨惡知識，諸不善根，以覆其心，
yú zhū shàngēn xīn mò tuì shī yuǎn lí zhèng jiàn xié mìng zì huó
於諸善根，心沒退失，遠離正見，邪命自活。
qié nà jiā móu ní bō niè pán hòu zhèng fǎ miè yǐ yī qiè zhòng shēng
伽那迦牟尼般涅槃後，正法滅已，一切眾生，
máng wú huì yǎn wú suǒ shī zōng rén shòu èr wàn suì ěr shí wǒ
盲無慧眼，無所師宗，人壽二萬歲，爾時，我
dāng chéng ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí
當成阿耨多羅三藐三菩提。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái zàn pí shè jū duōyán
「善男子，爾時，寶藏如來讚毗舍耆多言：

shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ jīn chéng jiù wú shàng zhì huì
『善哉！善哉！善男子，汝今成就無上智慧。
rǔ dāngchū rù wǔ zhuó è shì shí rén shòu mìng mǎn èr wàn suì máng
汝當初入五濁惡世，時人壽命滿二萬歲，盲
wú huì yǎn wú suǒ shī zōng rǔ yú shì zhōng chéng ā nòuduō luó sān
無慧眼，無所師宗，汝於是中，成阿耨多羅三
miǎosān pú tí jīn dāng hào rǔ wéi dà bēi zhì huì fó gào dà bēi zhì
藐三菩提，今當号汝為大悲智慧。』佛告大悲智
huì pú sà shànnán zǐ rǔ yú lái shì guò yī héng hé shāděng ā
慧菩薩：『善男子，汝於來世，過一恒河沙等阿
sēng qí jié rù dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié hòufēn rù xián
僧祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫後分，入賢
jié zhōng rén shòu èr wàn suì rǔ yú ěr shí dé chéng ā nòuduō
劫中，人壽二萬歲，汝於爾時，得成阿耨多
luó sān miǎosān pú tí hào jiā shè rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī
羅三藐三菩提，号迦葉如來、應供、正徧知、
míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū
明行足、善逝、世間解、無上士、調御丈夫、

tiānrén shī fó shì zūn
天人師、佛、世尊。』

shànnán zǐ ěr shí dà bēi zhì huì pú sà xún yǐ tóu miàn
「善男子，爾時，大悲智慧菩薩，尋以頭面
lǐ yú fó zú quèzhù yī miàn yǐ zhǒngzhǒnghuāxiāng mòxiāng
禮於佛足，却住一面，以種種華香、末香、
tú xiānggòngyǎng shì zūn yǐ jì zàn fó
塗香供養世尊，以偈讚佛：

rén zhōng zhī zūn lì yì zhòngshēng
人中之尊 利益眾生

xī néng lìng bǐ shēng ài yào xīn
悉能令彼 生愛樂心

niàn dìng fǎ mén xīn dé zhuān yī
念定法門 心得專一

wǒ wén miào yīn xīn dà huān xǐ
我聞妙音 心大歡喜

zhì huì fāng biàn wú bú jù zú
智慧方便 無不具足

shì gù néng xíng shì jiān jiào huà
是故能行 世間教化

yòu yǔ wú liàng wú biānzhòngshēng
又與無量 無邊眾生

shòu yú wú shàng pú tí dào jì
授於無上 菩提道記

yuán shì dé jiàn shí fāng zhū fó
緣是得見 十方諸佛

zhì huì shén zú jiē xī píng děng
智慧神足 皆悉平等

zhū fó suǒ yǒu wēi miào gōng dé
諸佛所有 微妙功德

bìng jí shì xiàn xiū pú tí dào³⁴³
并及示現 修菩提道

shòuzhūzhòngshēng wú shàng dào jì
授諸眾生 無上道記

ruò yù chēng zàn bù kě dé jìn
若欲稱讚 不可得盡

shì gù wǒ jīn qǐ shǒu jìng lǐ
是故我今稽首敬禮

ěr shí bǎo hǎi fàn zhì fù gào dì sì mó nà pí shè yē wú
「爾時，寶海梵志復告第四摩納毗舍耶無
gòu yán shàn nán zǐ rǔ jīn kě fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
垢言：『善男子，汝今可發阿耨多羅三藐三菩提
xīn
心。』

shàn nán zǐ ěr shí pí shè yē wú gòu zài fó qián zhù bó
「善男子，爾時，毗舍耶無垢在佛前住，白
fó yán shì zūn wǒ yuàn yú cǐ shì jiè xián jié zhōng qiú ā nòu duō
佛言：『世尊！我願於此世界賢劫中，求阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí fēi yú wǔ zhuó è shì zhī zhōng rú jiā shè fó
羅三藐三菩提，非於五濁惡世之中，如迦葉佛
suǒ yǒu guó tǔ jiā shè rú lái bō niè pán hòu zhèng fǎ miè yǐ rén
所有國土。迦葉如來般涅槃後，正法滅已，人
shòu zhuǎn shǎo zhì shí qiān suì suǒ yǒu bù shī tiáo fú chí jiè xī jiē
壽轉少至十千歲，所有布施、調伏、持戒悉皆
miè jìn shì zhū zhòng shēng shàn xīn zhuǎn miè yuǎn lí qī cái yú è
滅盡，是諸眾生善心轉滅，遠離七財，於惡
zhī shí qǐ shì zūn xiǎng yú sān fú shì qiú³⁴⁴ wú xué xīn lí sān shàn xíng
知識起世尊想，於三福事求無學心，離三善行，
qín xíng sān è yǐ zhū fán nǎo fù zhì huì xīn lìng wú suǒ jiàn yú sān
勤行三惡，以諸煩惱覆智慧心，令無所見，於三
shèng fǎ bú yù xiū xué shì zhòng shēng zhōng ruò wǒ yù chéng ā nòu
乘法不欲修學。是眾生中，若我欲成阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí shàng wú yǒu rén néng zuò zhē ài hé kuàng
多羅三藐三菩提，尚無有人能作遮礙，何況
rén shòu yī qiān suì yě nǎi zhì rén shòu bǎi suì shì shí zhòng shēng nǎi
人壽一千歲也？乃至人壽百歲，是時眾生乃
zhì wú yǒu shàn fǎ míng zì hé kuàng yǒu xíng shàn gēn zhī zhě wǔ zhuó
至無有善法名字，何況有行善根之者？五濁
è shì rén mín shòu mìng shāo shāo jiǎn shǎo nǎi zhì shí suì dāo jié hòu³⁴⁵
惡世，人民壽命稍稍減少，乃至十歲刀劫後
qǐ wǒ yú ěr shí dāng cóng tiān lái yōng hù zhòng shēng wèi xiàn
起，我於爾時，當從天來，擁護眾生，為現

³⁴⁴ 大正藏：永

³⁴⁵ 大正藏：復

shàn fǎ lìng lí bú shàn fǎ nǎi zhì ān zhù shí shàn fǎ zhōng lí yú
善法，令離不善法，乃至安住十善法中，離於
shí è fán nǎo zhū jié xī lìng qīng jìng miè wǔ zhuó shì zhòng shēng nǎi
十惡煩惱諸結，悉令清淨，滅五濁世，眾生乃
zhì shòu bā wàn suì ěr shí wǒ dāng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān
至壽八萬歲，爾時，我當成阿耨多羅三藐三
pú tí shì shí zhòng shēng shǎo yú tān yín chēn huì yú chí
菩提。是時眾生，少於貪婬、瞋恚、愚癡、
wú míng qiān lìn jí dù wǒ yú ěr shí wèi zhū zhòng shēng shuō
無明、慳吝、嫉妬，我於爾時，為諸眾生說
sān shèng fǎ lìng dé ān zhù shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ
三乘法，令得安住。世尊！若我所願成就得已
lì zhě wéi yuàn rú lái shòu wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì
利者，唯願如來授我阿耨多羅三藐三菩提記。
shì zūn ruò wǒ bù dé rú shì shòu jì wǒ yú jīn zhě dāng qiú shēng wén
世尊！若我不得如是受記，我於今者當求聲聞
huò qiú yuán jué rú qí shèng lì jí dé jiě tuō dù yú shēng sǐ
或求緣覺，如其乘力，疾得解脫，度於生死。』

shí bǎo zàng fó gào pí shè yē wú gòu yán shàn nán zǐ
「時，寶藏佛告毗舍耶無垢言：『善男子，
pú sà yǒu sì xiè dài ruò pú sà chéng jiù rú shì sì fǎ zhě tān zhuó
菩薩有四懈怠，若菩薩成就如是四法者，貪著
shēng sǐ yú shēng sǐ yù shòu zhū kǔ nǎo bù néng jí chéng ā nòu duō
生死，於生死獄受諸苦惱，不能疾成阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí hé děng sì xià xíng xià bàn xià shī
羅三藐三菩提。何等四？下行、下伴、下施、
xià yuàn yún hé pú sà xià xíng huò yǒu pú sà pò shēn kǒu jiè bú shàn
下願。云何菩薩下行？或有菩薩破身口戒不善
hù yè³⁴⁶ shì míng xià xíng yún hé xià bàn qīn jìn shēng wén jí pì
護業³⁴⁶，是名下行；云何下伴，親近聲聞及辟
zhī fó yǔ gòng cóng shì shì míng pú sà xià bàn yún hé xià shī
支佛，與共從事，是名菩薩下伴；云何下施？
bù néng yī qiè shě zhū suǒ yǒu yú shòu zhě zhōng xīn shēng fēn bié
不能一切捨諸所有，於受者中，心生分別，
wèi dé tiān shàng shòu kuài lè gù ér xíng bù shī shì míng pú sà xià shī
為得天上受快樂故，而行布施，是名菩薩下施；

³⁴⁶ 大正藏：不能善護

yún hé xià yuàn bù néng yī xīn yuàn qǔ zhū fó jìng miào shì jiè suǒ
云何下願？不能一心願取諸佛淨妙世界，所
zuò shì yuàn bú wèitiáo fú yī qiè zhòngshēng shì míng pú sà zhī xià yuàn
作誓願不為調伏一切眾生，是名菩薩之下願
yě pú sà chéng shì sì xiè dài fǎ jiǔ chǔshēng sǐ shòuzhū kǔ nǎo
也。菩薩成是四懈怠法，久處生死受諸苦惱，
bù néng jí chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
不能疾成阿耨多羅三藐三菩提。

shànnán zǐ fù yǒu sì fǎ pú sà chéng jiù zé néng
「『善男子，復有四法，菩薩成就，則能
jí chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hé děng sì yī néng
疾成阿耨多羅三藐三菩提。何等四？一、能
chí jìn jiè jìngshēnkǒu yì hù chí fǎ xíng èr qīn jìn xiū xué dà
持禁戒，淨身口意，護持法行；二、親近修學大
shèng zhī rén yǔ gòngtóng shì sān suǒ yǒu zhī wù néng yī qiè shě
乘之人，與共同事³⁴⁷；三、所有之物能一切捨，
yǐ dà bēi xīn shī yú yī qiè sì yī xīn yuàn qǔ zhǒngzhǒngzhuāngyán
以大悲心施於一切；四、一心願取種種莊嚴
zhū fó shì jiè yì wèitiáo fú yī qiè zhòngshēng shì míng sì fǎ pú sà
諸佛世界，亦為調伏一切眾生。是名四法菩薩
chéng jiù zé néng jí chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
成就，則能疾成阿耨多羅三藐三菩提。

fù yǒu sì fǎ pú sà chéng jiù néng chí wú shàng pú tí
「『復有四法，菩薩成就，能持無上菩提
zhī dào hé děng sì jīng qín xíng yú zhū bō luó mì shè qǔ yī qiè wú
之道。何等四？精勤行於諸波羅蜜；攝取一切無
liàngzhòngshēng xīn cháng bù lí sì wú liàng xíng yóu xì zhū tōng shì
量眾生；心常不離四無量行；遊戲諸通。是
míng sì fǎ pú sà chéng jiù néng chí wú shàng pú tí zhī dào
名四法，菩薩成就，能持無上菩提之道。

fù yǒu sì fǎ lìng xīn wú yàn hé děng sì yī xíng shī
「『復有四法，令心無厭。何等四？一行施，
èr tīng fǎ sān xiū xíng sì shè qǔ zhòngshēng rú shì sì fǎ lìng
二聽法，三修行，四攝取眾生。如是四法，令
xīn wú yàn pú sà yīng xué
心無厭，菩薩應學。

³⁴⁷ 大正藏：法同事

fù yǒu sì wú jìn zàng shì zhū pú sà suǒ yīng chéng jiù hé
「『復有四無盡藏，是諸菩薩所應成就。何

děng sì yī zhě xìn gēn èr zhě shuō fǎ sān shàngēn yuàn sì zhě
等四？一者信根，二者說法，三善根願，四者
shè qǔ pín qióng zhòng shēng shì wéi pú sà sì wú jìn zàng jù zú xiū mǎn
攝取貧窮眾生。是為菩薩四無盡藏具足修滿。

fù yǒu sì qīng jìng fǎ pú sà chéng jiù hé děng sì
「『復有四清淨法，菩薩成就。何等四？

chí jiè qīng jìng yǐ wú wǒ gù sān mèi qīng jìng wú zhòng shēng gù zhì huì
持戒清淨以無我故；三昧清淨無眾生故；智慧

qīng jìng wú shòu mìng gù jiě tuō zhī jiàn qīng jìng yǐ wú rén gù shì wéi
清淨無壽命故；解脫知見清淨以無人故。是為

sì jìng fǎ pú sà chéng jiù yǐ shì gù jí chéng ā nòu duō luó sān
四淨法，菩薩成就以是故，疾成阿耨多羅三

miǎo sān pú tí zhuàn xū kōng fǎ lún zhuàn bù kě sī yì fǎ lún
藐三菩提，轉虛空法輪，轉不可思議法輪，

zhuàn bù kě liáng fǎ lún zhuàn wú wǒ fǎ lún zhuàn wú yán shuō fǎ lún
轉不可量法輪，轉無我法輪，轉無言說法輪，

zhuàn chū shì fǎ lún zhuàn tōng dá fǎ lún zhuàn zhū tiān rén suǒ bù néng
轉出世法輪，轉通達法輪，轉諸天人所不能

zhuàn wēi miào zhī lún
轉微妙之輪。

shàn nán zǐ wèi lái zhī shì guò yī héng hé shā děng ā
「『善男子，未來之世，過一恒河沙等阿

sēng qí jié rù dì èr héng hé shā děng ā sēng qí jié hòu fēn chū rù
僧祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫後分，初入

xián jié wǔ zhuó miè yǐ shòu mìng zēng yì zhì bā wàn suì rǔ yú shì
賢劫，五濁滅已，壽命增益至八萬歲，汝於是

zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào yuē mí lè rú lái
中成阿耨多羅三藐三菩提，號曰彌勒如來、

yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng
應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、無上

shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn
士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。』

ěr shí pí shè yē mó nà zài yú fó qián tóu miàn lǐ zú
「爾時，毗舍耶摩納在於佛前，頭面禮足，

què zhù yī miàn yǐ zhǒng zhǒng huā xiāng mò xiāng tú xiāng gòng
却住一面，以種種華香、末香、塗香，供

yǎng yú fó jí bǐ qiū sēng yǐ jì zàn fó
養於佛及比丘僧，以偈讚佛：

shì zūn wú gòu rú zhēn jīn shān
世尊無垢如真金山

méi jiān háo xiàng bái rú kē xuě
眉間毫相白如珂雪

yīng shí wèi wǒ shuō wēi miào fǎ
應時為我說微妙法

jì wǒ lái shì zuò tiān rén shī
記我來世作天人師

shéi yǒu jiàn wén ér dāng bù qǔ
誰有見聞而當不取

xiān shèng dà jué shì dēng gōng dé
仙聖大覺世燈功德

shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì yī qiān mó nà wéi chú
「善男子，爾時，寶海梵志一千摩納，唯除

yī rén xī gòng dú sòng pí tuó wàidǎn jiē yǐ quàn huà yú ā nòu
一人，悉共讀誦毗³⁴⁸陀外典，皆已勸化於阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí rú jū liú sūn jiā nà qié móu ní jiā shè
多羅三藐三菩提，如拘留孫、迦那伽牟尼、迦葉、

mí lè qí dì wǔ zhě míng shī zǐ guāng míng yì rú shì qí qiān
彌勒。其第五者，名師子光明，亦如是。其千

rén zhōng wéi chú èr³⁴⁹ rén qí yú jiē yuàn yú xián jié zhōng chéng ā
人中，唯除二³⁴⁹人，其餘皆願於賢劫中成阿

nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yú qí zhòng zhōng zuì xià xiǎo zhě míng
耨多羅三藐三菩提，於其眾中最下小者，名

chí lì jié jí bǎo hǎi fàn zhì fù jiào lìng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān
持力捷疾，寶海梵志復教令發阿耨多羅三藐三

pú tí xīn shànnán zǐ rǔ jīn mò guān jiǔ yuǎn dāng lí xīn jué
菩提心：『善男子，汝今莫觀久遠，當離心覺，

wèi zhū zhòng shēng qǐ dà bēi xīn ěr shí fàn zhì jí wèi chí lì jié jí
為諸眾生起大悲心。』爾時，梵志即為持力捷疾，

ér shuō jì yán
而說偈言：

yīn jiè zhū rù suǒ shè zhòng shēng
陰界諸入所攝眾生

³⁴⁸ 大正藏：比

³⁴⁹ 大正藏：一

wèi lǎo bìng sǐ	duò yú ài hǎi
畏老病死	墮於愛海
bì zài sān yǒu	kě wèi yù zhōng
閉在三有	可畏獄中
yǐn fán nǎo dú	hù xiāng qīn hài
飲煩惱毒	互相侵害
cháng yè duò zài	kǔ nǎo hǎi zhōng
長夜墮在	苦惱海中
chī máng wú mù	shī yú zhèng dào
癡盲無目	失於正道
jiǔ chǔ shēng sǐ	jī guān suǒ fù
久處生死	機關所覆
sān yǒu zhòng shēng	zhū kǔ chì rán
三有眾生	諸苦熾然
yǐ lí zhèng jiàn	ān zhù xié jiàn
以離正見	安住邪見
zhōu huí ³⁵⁰ shēng sǐ	wǔ dào zhī zhōng
周迴 ³⁵⁰ 生死	五道之中
bù dé xiū xī	pì rú chē lún
不得休息	譬如車輪
yǒu zhū zhòng shēng	shī yú fǎ yǎn
有諸眾生	失於法眼
máng wú suǒ dǔ	yòu wú jiù hù
盲無所覩	又無救護
rǔ yīng xiū xí	wú liàng zhì huì
汝應修習	無量智慧
lìng lí chī huò	shǐ fā pú tí
令離癡惑	使發菩提
yīng yǔ zhòng shēng	zuò shàn zhī shí
應與眾生	作善知識
wèi shāo ài jié	jiě fán nǎo fù
為燒愛結	解煩惱縛
yīng wèi shì děng	fā pú tí xīn
應為是等	發菩提心
shī fǎ yǎn zhě	wéi chī suǒ fù
失法眼者	為癡所覆

wèi lí chī gù yīng yǔ shèng dào
為 離 癡 故 應 與 勝 道
shēng sǐ yǒu yù dà huǒ chì rán
生 死 有 獄 大 火 熾 然
yǔ fǎ gān lù lìng qí chōng zú
與 法 甘 露 令 其 充 足
rǔ jīn sù wǎng zhì yú fó suǒ
汝 今 速 往 至 於 佛 所
tóu dǐng lǐ zú zuò dà lì yì
頭 頂 禮 足 作 大 利 益
dāng yú fó suǒ fā miào shèng yuàn
當 於 佛 所 發 妙 勝 願
suǒ yuàn shèng miào shàn chí niàn zhī
所 願 勝 妙 善 持 念 之
rǔ dāng lái shì tiáo yù tiān rén
汝 當 來 世 調 御 天 人
cháng ³⁵¹ dāng yuàn shī zhòngshēng wú wèi
常 ³⁵¹ 當 願 施 眾 生 無 畏
bá jì yī qiè xī lìng jiě tuō
拔 濟 一 切 悉 令 解 脫
yì lìng jù zú gēn lì jué dào
亦 令 具 足 根 力 覺 道
yù dà fǎ yǔ tóu ³⁵² zhì huì shuǐ
雨 大 法 雨 投 ³⁵² 智 慧 水
miè zhū zhòng shēng kǔ nǎo zhī huǒ
滅 諸 眾 生 苦 惱 之 火

shànnán zǐ ěr shí chí lì jié jí zuò rú shì yán zūn
「 善 男 子 ， 爾 時 ， 持 力 捷 疾 作 如 是 言 ： 『 尊
zhě wǒ jīn suǒ yuàn bù qiú shēng tiān ³⁵³ guǒ bào bù qiú shēng wén
者 ！ 我 今 所 願 ， 不 求 生 天 ³⁵³ 果 報 ， 不 求 聲 聞 、
pì zhī fó shèng wǒ jīn wéi qiú wú shàng dà shèng dài shí dài chù
辟 支 佛 乘 ； 我 今 唯 求 無 上 大 乘 ， 待 時 待 處 ，
dàitiáo fú zhòngshēng dài fā shànyuàn wǒ jīn sī wéi rú shì děng shì
待 調 伏 眾 生 ， 待 發 善 願 ， 我 今 思 惟 如 是 等 事 。

³⁵¹ 大正藏：亦

³⁵² 大正藏：施

³⁵³ 大正藏：死

zūn zhě qiě dài xū yú tīng wǒ shī zǐ hǒu
尊者！且待須臾，聽我師子吼。』

shí shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì jiàn jiàn què xíng
「時，善男子，爾時，寶海梵志漸漸却行，
yǒu shì zhě wǔ rén yī míng lóng shǒu 354 èr míng lù lóng sān míng shuǐ
有侍者五人，一名龍手³⁵⁴，二名陸龍，三名水
lóng sì míng xū kōng lóng wǔ míng miào yīn lóng ér gào zhī yuē
龍，四名虛空龍，五名妙音龍，而告之曰：

rǔ děng jīn zhě kě fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn wǔ
『汝等今者可發阿耨多羅三藐三菩提心。』五
rén bào yuē zūn zhě wǒ děng kōng wú suǒ yǒu wú yǐ gòng yǎng fó
人報曰：『尊者！我等空無所有，無以供養佛
jí zhòng sēng wèi zhòng shàngēn yún hé dé fā ā nòu duō luó sān miǎo
及眾僧。未種善根，云何得發阿耨多羅三藐
sān pú tí xīn
三菩提心？』

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì yǐ zuǒ ěr zhōng suǒ zhuó bǎo huán
「善男子，爾時，梵志以左耳中所著寶環
chí yǔ lóng shǒu yòu ěr bǎo huán chí yǔ lù lóng suǒ zuò bǎo chuáng chí
持與龍手，右耳寶環持與陸龍，所坐寶床持
yǔ shuǐ lóng suǒ yòng bǎo zhàng yǔ xū kōng lóng chún jīn zǎo guān yǔ miào
與水龍，所用寶杖與虛空龍，純金澡罐與妙
yīn lóng rú shì yǔ yǐ zuò shì yán tóng zǐ rǔ jīn kě chí cǐ wù
音龍。如是與已作是言：『童子！汝今可持此物
gòng yǎng fó jí zhòng sēng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
供養佛及眾僧，發阿耨多羅三藐三菩提心。』

悲華經卷第五

bēi huā jīng juàn dì liù
悲華經卷第六

běiliángtiānzhú sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

zhū pú sà běnshòu jì pǐn dì sì zhī sì
諸菩薩本受³⁵⁵記品第四之四

ěr shí wǔ rén jí zhì fó suǒ yǐ suǒ dé wù gòngyǎng shì
「爾時，五人即至佛所，以所得物供養世
zūn jí bǐ qiū sēng gòngyǎng yǐ fù bó fó yán shì zūn wéiyuàn
尊及比丘僧。供養已，復白佛言：『世尊！唯願
rú lái shòu wǒ ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí jì lìng yú xián jié
如來授我阿耨多羅三藐三菩提記，令於賢劫
chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
成阿耨多羅三藐三菩提。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái jí yǔ wǔ rén shòu ā
「善男子，爾時，寶藏如來即與五人授阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì lóngshǒu rǔ yú lái shì xián jié zhī
耨多羅三藐三菩提記：『龍手，汝於來世賢劫之
zhōng dāng dé chéng fó hào jiān yīn rú lái shí hào jù zú jiān
中，當得成佛，号堅音如來，十号具足。堅
yīn rú lái bō niè pán hòu lù lóng cì dāng chéng fó³⁵⁶ hào kuài lè zūn
音如來般涅槃後，陸龍次當成佛³⁵⁶，号快樂尊
rú lái shí hào jù zú kuài lè zūn fó bō niè pán hòu shuǐ lóng cì dāng
如來，十号具足。快樂尊佛般涅槃後，水龍次當
chéng fó hào dǎo shī rú lái shí hào jù zú dǎo shī fó bō niè pán
成佛，号導師如來，十号具足。導師佛般涅槃
hòu xū kōng lóng cì dāng chéng fó hào ài qīng jìng rú lái shí hào
後，虛空龍次當成佛，號愛清淨如來，十號
jù zú ài qīng jìng fó bō niè pán hòu miào yīn lóng cì dāng zuò fó
具足。愛清淨佛般涅槃後，妙音龍次當作佛，
hào nà luó yán shèng shè rú lái shí hào jù zú
号那羅延勝葉如來，十號具足。』

³⁵⁵ 大正藏：授

³⁵⁶ 大正藏：作佛

shànnán zǐ bǎozàng rú lái jì shì wǔ rén xián jié chéng fó
「善男子，寶藏如來記是五人賢劫成佛
yǐ bǎo hǎi fàn zhì fù gào chí lì jié jí shànnán zǐ rǔ jīn kě
已，寶海梵志復告持力捷疾：『善男子，汝今可
qǔ zhǒngzhǒngzhuāngyán jìng miào shì jiè rú xīn suǒ xǐ³⁵⁷ biàn kě fā
取種種莊嚴淨妙世界，如心所喜³⁵⁷，便可發
yuàn yǔ yī qiè zhòngshēng gān lù fǎ wèi zhuān xīn jīng qín xíng pú sà
願，與一切眾生甘露法味，專心精勤行菩薩
dào shèn mò sī wéi jié shù cháng yuǎn shànnán zǐ ěr shí fàn
道，慎莫思惟劫數長遠。』善男子，爾時，梵
zhì zhuō chí lì jié jí bì jiāng zhì fó suǒ zhì fó suǒ yǐ zuò yú fó
志捉持力捷疾臂，將至佛所。至佛所已，坐於佛
qián bó fó yán shì zūn wèi lái zhī shì yú xián jié zhōng yǒu
前，白佛言：『世尊！未來之世，於賢劫中，有
jǐ fó rì³⁵⁸ rú lái chū shì ěr shí fó gào chí lì jié jí yán
幾佛日³⁵⁸如來出世？』爾時，佛告持力捷疾言：

shànnán zǐ bàn xián jié zhōng yǒu qiān sì fó chū xiàn yú shì
『善男子，半賢劫中有千四佛出現於世。』
chí lì jié jí yán shì zūn bǐ xián jié zhōng zhū fó shì zūn
「持力捷疾言：『世尊！彼賢劫中諸佛世尊
bō niè pán yǐ zuì hòu miào yīn lóng chéng ā nòng duō luó sān miǎo sān pú
般涅槃已，最後妙音龍成阿耨多羅三藐三菩
tí hào nà luó yán shèng shè shì zūn wǒ yuàn yú ěr suǒ shí³⁵⁹ xiū
提，号那羅延勝葉。世尊！我願於爾所時³⁵⁹修
pú sà dào xiū zhū kǔ xíng chí jiè bù shī duō wén jīng jìn
菩薩道，修諸苦行，持戒、布施、多聞、精進、
rěn rǔ ài yǔ fú dé zhì huì zhǒngzhǒngzhù dào xī lìng jù zú
忍辱、愛語、福德、智慧，種種助道悉令具足。

xián jié zhū fó chuí chéng fó shí yuàn wǒ zài chū fèng shī yǐn shí bō niè
賢劫諸佛垂成佛時，願我在初奉施飲食，般涅槃
pán hòu shōu qǔ shè lì qǐ tǎ gòng yǎng hù chí zhèng fǎ jiàn huǐ jiè
後收取舍利，起塔供養，護持正法。見毀戒
zhě quàn huà ān zhǐ lìng zhù chí jiè yuǎn lí zhèng jiàn zhě
者，勸化安止，令住持戒；遠離正見墮諸見者，

³⁵⁷ 大正藏：憊

³⁵⁸ 大正藏：向

³⁵⁹ 大正藏：爾時

quàn huà ān zhǐ lìng zhù zhèng jiàn sǎn luàn xīn zhě quàn huà ān zhǐ
勸化安止，令住正見；散亂心者，勸化安止，
lìng zhù dìng xīn wú wēi yí zhě quàn huà ān zhǐ zhù shèng wēi yí
令住定心；無威儀者，勸化安止，住聖威儀。
ruò yǒu zhòng shēng yù xíng shàn gēn wǒ dāng wèi qí kāi shì shàn gēn bǐ
若有眾生欲行善根，我當為其開示善根。彼
zhū shì zūn bō niè pán hòu zhèng fǎ chuí miè wǒ yú ěr shí dāng hù chí
諸世尊般涅槃後，正法垂滅，我於爾時當護持
zhī lìng bú duàn jué yú shì jiè zhōng rán zhèng fǎ dēng dāo bīng
之，令不斷絕，於世界中，然正法燈。刀兵
jié shí wǒ dāng jiào huà yī qiè zhòng shēng chí bù shā jiè nǎi zhì zhèng
劫時，我當教化一切眾生，持不殺戒乃至正
jiàn yú shí è zhōng bá chū zhòng shēng ān zhǐ lìng zhù shí shàn dào
見，於十惡中，拔出眾生，安止令住十善道
zhōng miè zhū máng míng kāi shì shàn fǎ wǒ dāng miè cǐ jié zhuó
中，滅諸盲冥，開示善法。我當滅此劫濁、
mìng zhuó zhòng shēng zhuó fán nǎo zhuó jiàn zhuó lìng wú yǒu yú
命濁、眾生濁、煩惱濁、見濁，令無有餘。
yú jī jīn jié wǒ dāng quàn huà yī qiè zhòng shēng ān zhǐ zhù yú tán
於飢饉劫，我當勸化一切眾生，安止住於檀
bō luó mì nǎi zhì bō rě bō luó mì yì rú shì wǒ quàn zhòng shēng zhù
波羅蜜，乃至般若波羅蜜亦如是。我勸眾生住
liù bō luó mì shí zhòng shēng suǒ yǒu yī qiè jī è hēi àn³⁶⁰ huì
六波羅蜜時，眾生所有一切飢餓、黑暗³⁶⁰、穢
zhuó yuàn zéi dòu zhēng jí zhū fán nǎo xī lìng jì jìng yú jí
濁、怨賊、鬪爭，及諸煩惱，悉令寂靜。於疾
yì jié wǒ dāng jiào huà yī qiè zhòng shēng xī lìng zhù yú liù hé fǎ
疫劫，我當教化一切眾生，悉令住於六和法
zhōng yì lìng ān zhǐ zhù sì shè fǎ zhòng shēng suǒ yǒu jí yì hēi
中，亦令安止住四攝法，眾生所有疾疫、黑
àn dāng lìng miè jìn yú bàn xián jié duàn miè zhòng shēng rú shì kǔ
闇，當令滅盡。於半賢劫，斷滅眾生如是苦
nǎo yī qiān sì fó yú bàn jié zhōng chū shì niè pán zhèng fǎ miè yǐ
惱。一千四佛於半劫中出世、涅槃、正法滅已，
rán hòu wǒ dāng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí rú qiān sì fó
然後我當成阿耨多羅三藐三菩提。如千四佛

suǒ dé shòumìng shēngwén dì zǐ wǒ zhī shòumìng shēngwén dì zǐ
所得壽命、聲聞弟子，我之壽命、聲聞弟子，
yì fù rú shì děng wú chābié rú qiān sì fó yú bàn jié zhōngtiáo fú
亦復如是等無差別。如千四佛於半劫中調伏
zhòngshēng yuàn wǒ yì yú bàn jié zhī zhōngtiáo fú zhòngshēng shì bàn
眾生，願我亦於半劫之中調伏眾生。是半
jié zhōng zhū fó suǒ yǒushēngwén dì zǐ huǐ yú jìn jiè duò zài zhū
劫中，諸佛所有聲聞弟子，毀於禁戒，墮在諸
jiàn yú zhū fó suǒ wú yǒugōngjìng shēng yú chēn huì nǎo hài zhī
見，於諸佛所，無有恭敬，生於瞋恚、惱害之
xīn pò fǎ huàisēng fěi bàngxiánshèng huǐ huàizhèng fǎ zuò è
心，破法壞僧，誹謗賢聖，毀壞正法，作惡
nì zuì shì zūn wǒ chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí shí xī
逆罪。世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提時，悉
dāng bá chū yú shēng sǐ yū ní³⁶¹ lìng rù wú wèi niè pánchéngzhōng
當拔出，於生死淤泥³⁶¹，令入無畏涅槃城中。
wǒ bō niè pán hòu zhèng fǎ xián jié yī shí miè jìn ruò wǒ niè pán
我般涅槃後，正法賢劫一時滅盡。若我涅槃，
zhèng fǎ xián jié jù miè jìn yǐ wǒ zhī chǐ gǔ bìng jí shè lì xī dāng
正法賢劫俱滅盡已，我之齒骨并及舍利，悉當
biàn huà zuò fó xíng xiàng sān shí èr xiàng yīng luò qí shēn yī yī xiàng
變化作佛形像，三十二相瓔珞其身，一一相
zhōng yǒu bā shí zhǒng hǎo cì dì zhuāng yán biàn zhì shí fāng wú liàng
中有八十種好，次第莊嚴，徧至十方無量
wú biān wú fó shì jiè yī yī huà fó yǐ sān shèng fǎ jiào huà wú liàng
無邊無佛世界，一一化佛以三乘法，教化無量
wú biān zhòngshēng xī lìng bú tuì ruò bǐ shì jiè zāi jié³⁶² qǐ shí
無邊眾生，悉令不退。若彼世界災劫³⁶²起時，
wú yǒu fó fǎ shì huà fó xiàng yì dāng zhì zhōng jiào huà zhòngshēng rú
無有佛法，是化佛像亦當至中，教化眾生如
qián suǒ shuō ruò zhū shì jiè wú zhēn bǎo zhě yuàn zuò rú yì mó ní bǎo
前所說。若諸世界無珍寶者，願作如意摩尼寶
zhū yǔ zhū zhēn bǎo zì rán fā chū chún jīn zhī zàng ruò zhū shì jiè
珠，雨諸珍寶，自然發出純金之藏。若諸世界
suǒ yǒu zhòngshēng lí zhū shàn gēn zhū kǔ chán shēn wǒ dāng yú zhōng
所有眾生，離諸善根，諸苦纏身，我當於中，

³⁶¹ 大正藏：污泥

³⁶² 大正藏：病劫

yù yōu tuó suō xiāng³⁶³ zhān tán chén shuǐ zhǒng zhǒng zhū xiāng lìng zhū
雨優陀娑香、梅檀沈水種種諸香，令諸
zhòng shēng duàn fán nǎo bìng zhū xié jiàn bìng shēn sì dà bìng yú sān
眾生斷煩惱病、諸邪見病、身四大病，於三
fú chù qín xīn xiū xíng lìng mìng zhōng shí shēng tiān rén zhōng shì
福處，勤心修行，令命終時，生天人中。世
zūn wǒ xíng pú sà dào shí dāng zuò rú shì lì yì zhòng shēng wǒ
尊！我行菩薩道時，當作如是利益眾生。我
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ dāng zuò rú shì fó shì bō
成阿耨多羅三藐三菩提已，當作如是佛事。般
niè pán hòu shè lì fù zhì wú liàng shì jiè rú shì lì yì zhòng shēng
涅槃後，舍利復至無量世界，如是利益眾生。

shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn bù chéng bù dé jǐ lì bù néng
「『世尊！若我所願不成不得已利，不能
yǔ zhū zhòng shēng zuò dà yī wáng bù néng lì yì zhě wǒ jīn biàn wéi
與諸眾生作大醫王，不能利益者，我今便為
qī kuáng shí fāng wú liàng shì jiè zài zài chù chù xiàn zài zhū fó rú lái jīn
欺誑十方無量世界在在處處現在諸佛如來，今
zhě yì fù bù yīng yǔ wǒ shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì shì
者亦復不應與我授阿耨多羅三藐三菩提記。世
zūn suǒ yǔ wú liàng wú biān yì ā sēng qí zhòng shēng shòu ā nòu duō luó
尊所與無量無邊億阿僧祇眾生授阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí jì zhě wǒ yì bù dé jiàn rú shì rén yì bù wén shì
三藐三菩提記者，我亦不得見如是人，亦不聞是
fó yīn shēng fǎ sēng zhī shēng xíng shàn fǎ shēng cháng duò ā bí
³⁶⁴佛音聲、法僧之聲、行善法聲，常墮阿鼻
dà dì yù zhōng shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě
大地獄³⁶⁵中。世尊！若我所願成就得已利者，
rú lái jīn zhě dāng chēng zàn wǒ
如來今者當稱讚我。』

shí fó jí zàn chí lì jié jí yán³⁶⁶ shàn zāi shàn zāi
「時，佛即讚持力捷疾言³⁶⁶：『善哉！善哉！
shàn nán zǐ rǔ yú lái shì zuò dà yī wáng lìng zhū zhòng shēng lí zhū
善男子，汝於來世作大醫王，令諸眾生離諸

³⁶³ 大正藏：憂陀娑香

³⁶⁴ 大正藏：聞

³⁶⁵ 大正藏：阿鼻地獄

³⁶⁶ 大正藏：疾

kǔ nǎo shì gù zì rǔ wéihuǒ jìng yàowáng
苦惱，是故字汝為火淨藥王。』

fó gàohuǒ jìng yàowáng rǔ yú lái shì guò yī héng hé shā
「佛告火淨藥王：『汝於來世，過一恒河沙
děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā ā sēng qí jié hòu fēn xián
等阿僧祇劫，入第二恒河沙阿僧祇劫後分，賢
jié zhōng yī qiān sì fó chuíchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rǔ
劫中一千四佛垂成阿耨多羅三藐三菩提，汝
dāng xī dé fèng shī yǐn shí nǎi zhì rú shàng rǔ zhī suǒ yuàn nà luó yán
當悉得奉施飲食，乃至如上汝之所願。那羅延
shèngshè bō niè pán hòu zhèng fǎ miè yǐ rǔ dāng chéng yú ā nòuduō
勝葉般涅槃後，正法滅已，汝當成於阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí hào lóu zhì rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī
羅三藐三菩提，號樓至如來、應供、正徧知、
míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū
明行足、善逝、世間解、無上士、調御丈夫、
tiān rén shī fó shì zūn shòu mìng bàn jié rǔ zhī suǒ dé shēng wén
天人師、佛、世尊，壽命半劫，汝之所得聲聞
dì zǐ rú qiān sì fó suǒ yǒu dì zǐ děng wú chā bié suǒ huà zhòng
弟子，如千四佛所有弟子等無差別；所化眾
shēng bō niè pán hòu zhèng fǎ miè yǐ xián jié jù jìn chǐ gǔ shè
生，般涅槃後，正法滅已，賢劫俱盡，齒骨舍
lì xī huà zuò fó nǎi zhì shēng tiān rén zhōng yì fù rú shì
利悉化作佛，乃至生天人中，亦復如是。』

ěr shí huǒ jìng yàowáng pú sà fù bó fó yán shì zūn
「爾時，火淨藥王菩薩復白佛言：『世尊！
ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě wéi yuàn rú lái yǐ bǎi fú
若我所願成就得已利者，唯願如來，以百福
zhuāng yán jīn sè zhī shǒu mó wǒ dǐng shàng shàn nán zǐ ěr shí
莊嚴金色之手摩我頂上。』善男子，爾時，
bǎo zàng rú lái jí yǐ bǎi fú zhuāng yán zhī shǒu mó huǒ jìng yàowáng
寶藏如來即以百福莊嚴之手，摩火淨藥王
dǐng shàng shàn nán zǐ ěr shí huǒ jìng yàowáng pú sà jiàn shì shì yǐ
頂上。善男子，爾時，火淨藥王菩薩見是事已，
xīn shēng huān xǐ jí yǐ tóu miàn lǐ yú fó zú què zhù yī miàn
心生歡喜，即以頭面，禮於佛足，却住一面。

ěr shí bǎo hǎi fàn zhì yǐ miào tiān³⁶⁷ yī yǔ huǒ jìng yào wáng
「爾時，寶海梵志以妙天³⁶⁷衣與火淨藥王

pú sà ér zàn zhī yuē shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ rǔ zhī
菩薩，而讚之曰：『善哉！善哉！善男子，汝之

suǒ yuàn shèn qí shèn tè cóng jīn yǐ wǎng gèng bù xū rǔ yǔ wǒ cè shǐ
所願甚奇甚特。從今已往更不須汝與我策使，

cháng dé zì zài xiū ān lè xíng
常得自在修安樂行。』

ěr shí fó gào jì yì pú sà shàn nán zǐ shí bǎo hǎi
爾時，佛告寂意菩薩：「善男子，時，寶海

fàn zhì zuò shì sī wéi wǒ jīn yǐ quàn wú liàng wú biān bǎi qiān yì nà
梵志作是思惟：『我今已勸無量無邊百千億那

yóu tā zhòng shēng lìng zhù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí wǒ jīn jiàn
由他眾生，令住阿耨多羅三藐三菩提。我今見

shì zhū dà pú sà gè gè fā yuàn qǔ jìng fó tǔ wéi chú yī rén pó yóu
是諸大菩薩各各發願取淨佛土，唯除一人婆由

pí niǔ cǐ xián jié zhōng yú pú sà yì lí wǔ zhuó wǒ jīn dāng yú
毗紐。此賢劫中，餘菩薩亦離五濁，我今當於

shì mò shì zhōng yǐ zhēn fǎ wèi yǔ zhū zhòng shēng wǒ jīn dāng zì jiān
是末世中，以真法味與諸眾生，我今當自堅

láo zhuāng yán zuò zhū shàn yuàn rú shī zǐ hǒu xī lìng yī qiè pú sà
牢莊嚴作諸善願，如師子吼，悉令一切菩薩

wén yǐ xīn shēng yí guài tàn wèi céng yǒu fù lìng yī qiè dà zhòng
聞已，心生疑怪，歎未曾有。復令一切大眾

tiān lóng guǐ shén qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jīn
天、龍、鬼、神、乾闥婆、阿修羅、迦樓羅、緊

nà luó mó hóu luó qié rén jí fēi rén chā shǒu gōng jìng gòng yǎng
那羅、摩睺羅伽、人及非人，叉手恭敬，供養

yú wǒ lìng fó shì zūn chēng zàn yú wǒ bìng shòu jì bié lìng shí fāng
於我，令佛世尊稱讚於我，并授記莚，令十方

wú liàng wú biān zài zài chù chù xiàn zài zhū fó wèi zhū zhòng shēng jiǎng shuō
無量無邊在在處處現在諸佛，為諸眾生講說

zhèng fǎ bǐ zhū rú lái wén wǒ shī zǐ hǒu zhě xī zàn tàn shòu wǒ ā
正法。彼諸如來聞我師子吼者，悉讚歎授我阿

nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì yì qiǎn shǐ lái lìng zhū dà zhòng xī
耨多羅三藐三菩提記，亦遣使來，令諸大眾悉

dé jiàn zhī wǒ jīn zuì hòu fā dà shì yuàn chéng jiù pú sà suǒ yǒu dà
得見之。我今最後發大誓願，成就菩薩所有大
bēi nǎi zhì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ ruò yǒu zhòng
悲，乃至成阿耨多羅三藐三菩提已，若有眾
shēng wén wǒ dà bēi míng zhě xī lìng shēng yú xī yǒu zhī xīn ruò yú hòu
生聞我大悲名者，悉令生於希有之心，若於後
shí yǒu zhū pú sà chéng jiù dà bēi zhě yì dāng yuàn qǔ rú shì shì jiè
時，有諸菩薩成就大悲者，亦當願取如是世界，
shì shì jiè zhōng suǒ yǒu zhòng shēng jī xū yú fǎ máng wú huì yǎn
是世界中，所有眾生，飢虛於法，盲無慧眼，
jù zú sì liú shì zhū pú sà dāng zuò jiù hù ér wèi shuō fǎ wǒ
具足四流，是諸菩薩，當作救護，而為說法。我
nǎi zhì bō niè pán yǐ shí fāng wú liàng wú biān bǎi qiān yì zhū shì jiè
乃至般涅槃已，十方無量無邊百千億諸世界
zhōng zài zài chù chù xiàn zài zhū fó yú zhū pú sà dà zhòng zhī zhōng
中，在在處處現在諸佛，於諸菩薩大眾之中，
chēng zàn wǒ míng yì fù xuān shuō wǒ zhī shàn yuàn lìng bǐ pú sà yǐ
稱讚我名，亦復宣說我之善願，令彼菩薩以
dà bēi xūn xīn³⁶⁸ jiē zhuān xīn tīng wén shì shì yǐ xīn dà jīng guài tàn
大悲薰心³⁶⁸，皆專心聽聞是事已，心大驚怪，歎
wèi céng yǒu xiān suǒ dé bēi jiē gèng zēng guǎng rú wǒ suǒ yuàn
未曾有。先所得悲，皆更增廣，如我所願，
qǔ bú jìng tǔ shì zhū pú sà jiē rú wǒ yú bú jìng shì jiè chéng ā
取不淨土。是諸菩薩皆如我，於不淨世界成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí bá chū sì liú zhòng shēng ān zhǐ lìng zhù
耨多羅三藐三菩提，拔出四流眾生，安止令住
yú sān shèng zhōng nǎi zhì niè pán
於三乘中乃至涅槃。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì sī wéi rú shì dà bēi
「善男子，爾時，寶海梵志思惟如是大悲
yuàn yǐ piān tǎn yòu jiān zhì yú fó suǒ ěr shí fù yǒu wú liàng
願已，偏袒右肩，至於佛所。爾時，復有無量
bǎi qiān wàn yì zhū tiān zài xū kōng zhōng zuò tiān jì yuè yǔ zhǒng
百千萬億諸天，在虛空中，作天伎樂，雨種
zhǒng huā gè gè tóng shēng ér zàn tàn yán shàn zāi shàn zāi shàn
種華，各各同聲而讚歎言：『善哉！善哉！善

dà zhàng fū jīn zhì fó suǒ fā qí tè yuàn yù yǐ zhì shuǐ miè
大 丈 夫！ 今 至 佛 所， 發 奇 特 願， 欲 以 智 水， 滅
yú shì jiānzhòngshēngfánnǎo ěr shí yī qiè dà zhòng hé zhǎngōng
於 世 間 眾 生 煩 惱。』 爾 時， 一 切 大 眾 合 掌 恭
jìng zài fàn zhì qián tóngshēng lǐ jìng ér zàn tàn yán shàn zāi
敬， 在 梵 志 前， 同 聲 禮 敬， 而 讚 歎 言：『 善 哉！
shàn zāi zūn dà zhì huì wǒ děng jīn zhě dé dà lì yì néng zuò
善 哉！ 尊 大 智 慧！ 我 等 今 者， 得 大 利 益， 能 作
láo jiān zhū shàn yuàn yě wǒ děng jīn zhě yuàn wén zūn yì suǒ fā shàn
牢 堅 諸 善 願 也。 我 等 今 者， 願 聞 尊 意 所 發 善
yuàn
願。』

ěr shí fàn zhì zài yú fó qián yòu xī zhuó dì ěr shí
「 爾 時， 梵 志 在 於 佛 前， 右 膝 著 地。 爾 時，
sān qiān dà qiān shì jiè liù zhǒngzhèndòng zhǒngzhǒng jì yuè bù gǔ zì
三 千 大 千 世 界 六 種 震 動， 種 種 伎 樂 不 鼓 自
míng fēi niǎo zǒu shòu xiāng hé zuò shēng yī qiè zhū shù shēng fēi shí huā
鳴， 飛 鳥 走 獸 相 和 作 聲， 一 切 諸 樹 生 非 時 華，
sān qiān dà qiān shì jiè zhī zhōng yīn dì zhòngshēng yú ā nòu duō luó sān
三 千 大 千 世 界 之 中， 因 地 眾 生 於 阿 耨 多 羅 三
miǎo sān pú tí ruò yǐ fā xīn ruò wèi fā xīn wéi chú dì yù è
藐 三 菩 提， 若 已 發 心， 若 未 發 心， 唯 除 地 獄、 餓
guǐ xià liè chù shēng qí yú zhòngshēng jiē xī shēng yú dà lì yì xīn
鬼、 下 劣 畜 生， 其 餘 眾 生 皆 悉 生 於 大 利 益 心、
chún shàn zhī xīn wú yuàn zéi xīn wú zhuó huì xīn cí xīn
純 善 之 心、 無 怨 賊 心、 無 濁 穢³⁶⁹ 心、 慈 心³⁷⁰、
xī yǒu xīn fēi xíng zhòngshēng xún zhù yú kōng xīn shēng huān xǐ sǎn
希 有 心。 飛 行 眾 生 尋 住 於 空， 心 生 歡 喜， 散
zhǒngzhǒng huā mò xiāng tú xiāng zhǒngzhǒng jì yuè chuáng fān
種 種 華、 末 香、 塗 香， 種 種 伎 樂、 幢 幡³⁷¹
、 衣 服 而 以 供 養， 柔 軟 妙 音 讚 詠 梵 志， 皆 悉³⁷²
yī xīn yù wén fàn zhì suǒ fā shàn yuàn nǎi zhì ā jiā nì zhā tiān tiān
一 心 欲 聞 梵 志 所 發 善 願。 乃 至 阿 迦 膩 吒 天 天

³⁶⁹ 大正藏：穢濁

³⁷⁰ 大正藏：慈

³⁷¹ 大正藏：幢幡

³⁷² 大正藏：貳

shàngzhūtiān yì xià yán fú tí zài xū kōngzhōng sànzǒngzhǒnghuā
上諸天，亦下閻浮提，在虛空中，散種種華、
mòxiāng tú xiāng zhǒngzhǒng jì yuè chuángfān yī fú ér yǐ
末香、塗香，種種伎樂、幢幡、衣服而以
gòngyǎng róuruǎn³⁷³ miào yīn zànyǒngfàn zhì jīng qín yī xīn yù
供養，柔軟³⁷³妙音，讚詠梵志，精勤一心，欲
wénfàn zhì suǒ fā shànyuàn
聞梵志所發善願。

ěr shí bǎo hǎi fàn zhì chāshǒugōngjìng yǐ jì zàn fó
「爾時，寶海梵志叉手恭敬，以偈讚佛：

yóu xì chán dìng rú dà fàn wáng
遊戲禪定如大梵王

guāng míng duān yán rú tiān dì shì
光明端嚴如天帝釋

shě cái bù shī rú zhuàn lún wáng
捨財布施如轉輪王

chí miào zhēn bǎo rú zhǔ zàng chén
持妙珍寶如主藏臣

gōng dé zì zài rú shī zǐ wáng
功德自在如師子王

bù kě qīng dòng rú xū mí shān
不可傾動如須彌山

xīn bù bō dàng rú dà hǎi shuǐ
心不波蕩如大海水

yú zuì bú zuì qí xīn rú dì
於罪不罪其心如地

chú zhū fán nǎo rú qīng jìng shuǐ
除諸煩惱如清淨水

shāo zhū jié shǐ rú měnghuǒ³⁷⁴ yán
燒諸結使如猛火³⁷⁴炎

wú zhū zhàng ài yóu rú dà fēng
無諸障礙猶如大風

shì xiàn shí fǎ rú sì tiān wáng
示現實法如四天王

suǒ yù fǎ yǔ rú dà lóng wáng
所雨法雨如大龍王

³⁷³ 大正藏：柔濡

³⁷⁴ 大正藏：火猛

chōng zú yī qiè	yóu rú shí yǔ
充足一切	猶如時雨
pò zhū wài dào	rú dà lùn shī
破諸外道	如大論師
gōng dé miào xiāng ³⁷⁵	rú xū màn huā
功德妙香	如須曼華
shuō fǎ miào yīn	yóu rú fàn tiān
說法妙音	猶如梵天
chú zhū kǔ nǎo	rú dà yī wáng
除諸苦惱	如大醫王
děng xīn yī qiè	rú mǔ ài zǐ
等心一切	如母愛子
shè qǔ zhòng shēng	yóu rú cí fù
攝取眾生	猶如慈父
shēn bù kě huài	rú jīn gāng shān
身不可壞	如金剛山
néng duàn ài zhī	yóu rú lì dāo
能斷愛枝	猶如利刀
guǎng dù shēng sǐ	yóu rú chuán shī
廣度生死	猶如船師
yǐ zhì jì rén	yóu rú zhōu chuán
以智濟人	猶如舟船
guāng míng qīng liáng	rú yuè shèng mǎn
光明清涼	如月盛滿
kāi zhòng shēng huā	rú rì chū chū
開眾生華	如日初出
néng yǔ zhòng shēng	shā mén sì guǒ
能與眾生	沙門四果
yóu rú qiū shù	shēng zhū guǒ shí
猶如秋樹	生諸果實
xiān shèng wéi rào	yóu rú fèng huáng
仙聖圍繞	猶如鳳凰
qí yì shēn guǎng	yóu rú dà hǎi
其意深廣	猶如大海
děng xīn zhòng shēng	yóu rú cǎo mù
等心眾生	猶如草木

zhī zhū fǎ xiàng	rú guān kōng quán
知諸法相	如觀空拳
děng xīn xíng shì	píng rú shuǐ xiàng
等心行世	平如水相
chéng jiù miào xiàng	shàn yú dà bēi
成就妙相	善於大悲
néng yǔ wú liàng	zhòngshēngshòu jì
能與無量	眾生授記
wǒ jīn tiáo fú	wú liàngzhòngshēng
我今調伏	無量眾生
wéi yuàn rú lái	yǔ wǒ shòu jì
唯願如來	與我授記
yú wèi lái shì	chéng jiù shèng dào
於未來世	成就勝道
wēi miào zhì huì	dà xiān shì zūn
微妙智慧	大仙世尊
yuàn yǐ miào yīn	zhēn shí shuō zhī
願以妙音	真實說之
wǒ yú è shì	yào xiū zhū rěn
我於惡世	要修諸忍
yǔ zhū jié shǐ	fán nǎo zéi dòu
與諸結使	煩惱賊鬪
bá chū wú liàng	yī qiè zhòngshēng
拔出無量	一切眾生
ān zhǐ zhù yú	jì miè dào zhōng
安止住於	寂滅道中

shànnán zǐ bǎo hǎi fàn zhì shuō cǐ jì zàn fó yǐ shì shí
「善男子，寶海梵志說此偈讚佛已，是時，
yī qiè dà zhòng jiē zàn tàn yán shàn zāi shàn zāi shàn dà zhàng fū
一切大眾皆讚歎言：『善哉！善哉！善大丈夫

shànnéngzàn tàn rú lái fǎ wáng
376 ！善能讚歎如來法王。』

ěr shí fàn zhì fù bó fó yán shì zūn wǒ yǐ jiàohuà wú
「爾時，梵志復白佛言：『世尊！我已教化無
liàng yì zhòng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shì zhūzhòng
量億眾，發阿耨多羅三藐三菩提心，是諸眾

shēng yǐ gè yuàn qǔ jìng miào shì jiè lí bú jìng tǔ yǐ qīng jìng xīn
生已各願取淨妙世界，離不淨土，以清淨心
zhòng zhū shàn gēn shàn shè zhòng shēng ér tiáo fú zhī huǒ mán mó nà
種諸善根，善攝眾生而調伏之。火鬘摩納
děng yī qiān sì rén jiē xī dú sòng pí tuó wài diǎn rú lái yǐ wèi shì
等一千四人，皆悉讀誦毗陀外典，如來已為是
zhū rén děng shòu qí jì bié yú xián jié zhōng dāng chéng wéi fó yǒu
諸人等，授其記莂，於賢劫中當成為佛。有
zhū zhòng shēng duō xíng tān yín chēn chí jiāo màn xī dāng tiáo fú yú
諸眾生多行貪婬、瞋癡、憍慢，悉當調伏於
sān shèng zhōng shì yī qiān sì fó suǒ fàng shě zhě suǒ wèi zhòng shēng hòu
三乘中。是一千四佛所放捨者，所謂眾生厚
zhòng fán nǎo wǔ zhuó è shì néng zuò wǔ nì huǐ huà zhèng fǎ fēi
重煩惱，五濁惡世能作五逆，毀壞正法，誹
bàng shèng rén xíng yú xié jiàn lí shèng qī cái bú xiào fù mǔ yú
謗聖人，行於邪見，離聖七財，不孝父母，於
zhū shā mén pó luó mén suǒ xīn wú gōng jìng zuò bù yīng zuò yīng
諸沙門、婆羅門所，心無恭敬，作不應作，應
zuò bú zuò bù xíng fú shì bú wèi hòu shì yú sān fú chù wú xīn
作不作，不行福事，不畏後世，於三福處，無心
yù xíng bù qiú tiān shàng rén zhōng guǒ bào qín xíng shí è qù sān bú
欲行，不求天上人中果報，勤行十惡，趣三不
shàn lí shàn zhī shí bù zhī qīn jìn zhēn shí zhì huì rù yú sān yǒu
善，離善知識，不知親近真實智慧，入於三有
shēng sǐ yù zhōng suí sì bào liú mò zài huī hé wéi chí suǒ máng
生死獄中，隨四瀑流³⁷⁷沒在灰河，為癡所盲，
lí zhū shàn yè zhuān xíng è yè rú shì zhòng shēng zhū fó shì jiè
離諸善業，專行惡業。如是眾生，諸佛世界
suǒ bù róng shòu shì gù bìn lái jí cǐ shì jiè yǐ lí shàn yè xíng
所不容受，是故擯來集此世界，以離善業，行
bú shàn yè xíng yú xié dào zhòng è zhī zuì yóu rú dà shān ěr shí
不善業行，於邪道重惡之罪猶³⁷⁸如大山。爾時，
suō pó shì jiè xián jié zhōng rén shòu mìng qiān suì shì yī qiān sì fó dà
娑婆世界賢劫中，人壽命千歲，是一千四佛大
bēi bù chéng bù qǔ rú shì bì è zhī shì lìng zhū zhòng shēng liú zhuǎn
悲不成，不取如是弊惡之世，令諸眾生流轉

³⁷⁷ 大正藏：流流

³⁷⁸ 大正藏：積

shēng sǐ yóu rú jī guān wú yǒu jiù hù wú suǒ yī zhǐ wú shè wú
生死，猶如機關無有救護、無所依止、無舍無

dēng shòuzhū kǔ nǎo ér fǎn shě fàng gè gè yuàn qǔ jìng miào shì jiè
燈，受諸苦惱而反捨放，各各願取淨妙世界。

jìng tǔ zhòngshēng yǐ zì shàntiáo fú³⁷⁹ qí xīn qīng jìng yǐ zhòng
淨土眾生，已自善調伏³⁷⁹，其心清淨，已種

shàngēn qín xíng jīng jìn yǐ dé gòngyǎng wú liàng zhū fó ér gèng shè qǔ
善根，勤行精進，已得供養無量諸佛而更攝取。

shì zūn shì zhū rén děng wéi shí ǐr fǒu
世尊！是諸人等，為實爾不？』

ǐr shí shì zūn jí gào fàn zhì shí rú suǒ yán shàn nán
「爾時，世尊即告梵志：『實如所言。善男

zǐ shì zhū rén děng rú qí suǒ xǐ³⁸⁰ gè qǔ zhǒng zhǒng yán jìng shì
子，是諸人等，如其所喜³⁸⁰，各取種種嚴淨世

jiè wǒ suí qí xīn yǐ yǔ shòu jì
界，我隨其心已與授記。』

ǐr shí fàn zhì fù bó fó yán shì zūn wǒ jīn xīn dòng
「爾時，梵志復白佛言：『世尊！我今心動

rú jīn shǒu³⁸¹ shù yè xīn dà yōu chóu shēn jiē qiáo cuì³⁸² cǐ zhū pú
如緊手³⁸¹樹葉，心大憂愁，身皆憔悴³⁸²，此諸菩

sà suī shēng dà bēi bù néng qǔ cǐ wǔ zhuó è shì lìng³⁸³ bǐ zhū zhòng
薩雖生大悲，不能取此五濁惡世，令³⁸³彼諸眾

shēng duò chī hēi àn shì zūn nǎi zhì lái shì guò yī héng hé shā
生，墮癡黑闇。世尊！乃至來世，過一恒河沙

děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā děng ā sēng qí jié hòu fēn
等阿僧祇劫，入第二恒河沙等阿僧祇劫後分，

xián jié zhōng rén shòu qiān suì wǒ dāng dài shí³⁸⁴ xíng pú sà dào jiǔ zài
賢劫中人壽千歲，我當待時³⁸⁴行菩薩道，久在

shēng sǐ rěn shòu zhū kǔ yǐ zhū pú sà sān mèi lì gù yào dāng bù shě
生死忍受諸苦，以諸菩薩三昧力故，要當不捨

rú shì zhòngshēng shì zūn wǒ jīn zì xíng liù bō luó mì tiáo fú zhòng
如是眾生。世尊！我今自行六波羅蜜調伏眾

379 大正藏：調

380 大正藏：憊

381 大正藏：花

382 大正藏：憔悴

383 大正藏：今

384 大正藏：爾時

shēng rú fó yányuē yǐ cái wù shī míngtán bō luó mì shì
生，如佛言曰：「以財物施，名檀波羅蜜。」世
zūn wǒ xíngtán bō luó mì shí ruò yǒuzhòngshēng shì shì cóng wǒ qǐ qiú
尊！我行檀波羅蜜時，若有眾生，生生從我乞求
suǒ xū suí³⁸⁵ qí suǒ qiú yàodāng jǐ zú yǐn shí yī yào yī
所須，隨其³⁸⁵所求，要當給足，飲食、醫藥、衣
fú wò jù shèzhái jù luò huāxiāng yīng luò tú shēn zhī
服、卧具、舍宅、聚落、華香、瓔珞、塗身之
xiāng gòng jǐ bìngzhě yī yào shì shǐ chuángfān bǎo gài qián
香，供給病者醫藥、侍使、幢旛、寶蓋、錢
cái gǔ bó xiàngmǎ chēshèng jīn yín qiánhuò zhēnzhū
財、穀帛、象馬、車乘、金銀、錢貨、真珠、
liú lí bō lí³⁸⁶ kē bèi bì yù shān hú zhēnbǎo wěibǎo
瑠璃、玻瓈³⁸⁶、珂貝、璧玉、珊瑚、真寶、偽寶、
tiānguān fú shì rú shì děng wù wǒ yú zhòngshēng nǎi zhì pín qióng
天冠、拂飾，如是等物，我於眾生乃至貧窮，
shēng dà bēi xīn xī yǐ shī yǔ suī zuò shì shī bù qiú tiānshàng rén
生大悲心，悉以施與，雖作是施，不求天上人
zhōngguǒbào dàn wèitiáo fú shèzhòngshēng gù yǐ shì yīn yuán shě
中果報，但為調伏攝眾生故，以是因緣，捨
zhū suǒ yǒu ruò yǒuzhòngshēng qǐ qiú guòliàng suǒ wèi nú bì jù
諸所有。若有眾生，乞求過量，所謂奴婢、聚
luò chéng yì qī zǐ nán nǚ shǒujiǎo bí shé tóu mù
落、城邑、妻子、男女、手脚、鼻舌、頭目、
pí xuè gǔ ròu shēnmìng qǐ qiú rú shì guòliàng zhī wù ěr shí
皮血、骨肉、身命，乞求如是過量之物。爾時，
wǒ dāngshēng dà bēi xīn yǐ cǐ zhū wù chí yòng bù shī bù qiú guǒ
我當生大悲心，以此諸物，持用布施，不求果
bào dàn wèitiáo fú shèzhòngshēng gù shì zūn wǒ xíngtán bō luó mì
報，但為調伏攝眾生故。世尊！我行檀波羅蜜
shí guò qù pú sà xíngtán bō luó mì zhě suǒ bù néng jí wèi lái pú sà
時，過去菩薩行檀波羅蜜者所不能及，未來菩薩
dāng fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn xíngtán bō luó mì zhě yì
當發阿耨多羅三藐三菩提心，行檀波羅蜜者亦
bù néng jí shì zūn wǒ yú lái shì wéi xíng pú sà dào gù yú bǎi qiān
不能及。世尊！我於來世為行菩薩道故，於百千

³⁸⁵ 大正藏：向

³⁸⁶ 大正藏：頗梨

yì jié cháng xíng rú shì tán bō luó mì shì zūn wèi lái zhī shì ruò yǒu
億劫常³⁸⁷行如是檀波羅蜜。世尊！未來之世若有
yù xíng pú sà dào zhě wǒ dāng wèi shì xíng tán bō luó mì lìng bú duàn
欲行菩薩道者，我當為是行檀波羅蜜，令不斷
jué
絕。

wǒ chū rù shī luó bō luó mì shí wèi ā nòuduō luó sān miǎo
「『我初入尸羅波羅蜜時，為阿耨多羅三藐
sān pú tí gù chí zhǒng zhǒng jiè xiū zhū kǔ xíng rú tán zhōng shuō
三菩提故，持種種戒，修諸苦行，如檀中說，
guān wǒ wú wǒ gù wǔ qíng bù wéi wǔ chén suǒ shāng cǐ chàn tí bō
觀我無我故，五情不為五塵所傷。此羼提波
luó mì wǒ rú shì xíng chàn tí bō luó mì yì rú shàng shuō guān yǒu wéi
羅蜜，我如是行羼提波羅蜜亦如上說，觀有為
fǎ lí zhū guò è jiàn wú wéi fǎ wēi miào jì miè jīng qín xiū xí
法，離諸過惡，見無為法，微妙寂滅。精勤修習，
yú wú shàng dào bù shēng tuì zhuǎn cǐ pí lí yē bō luó mì wǒ yì
於無上道不生退轉。此毗梨耶波羅蜜，我亦
rú shì xíng pí lí yē bō luó mì ruò yī qiè chù xiū xíng kōng xiāng dé jì
如是行毗梨耶波羅蜜。若一切處修行空相得寂
miè fǎ shì míng chán bō luó mì ruò jiě zhū fǎ běn wú shēng xìng
滅法，是名禪波羅蜜。若解諸法，本無生性，
jīn zé wú miè shì míng bō ruò bō luó mì wǒ yú wú liàng bǎi qiān yì
今則無滅，是名般若波羅蜜。我於無量百千億
ā sēng qí jié jiān gù jīng qín xiū jí bō rě bō luó mì hé yǐ
阿僧祇劫，堅固、精勤、修集般若波羅蜜。何以
gù huò yǒu pú sà yú guò qù shì bú wèi ā nòuduō luó sān miǎo sān
故？或有菩薩於過去世，不為阿耨多羅三藐三
pú tí xíng pú sà dào jiān gù jīng qín xiū xí bō rě bō luó mì
菩提行菩薩道，堅固、精勤、修習般若波羅蜜，
wèi lái zhī shì huò yǒu pú sà wèi wèi ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí
未來之世或有菩薩，未為阿耨多羅三藐三菩提
xíng pú sà dào jiān gù jīng qín xiū xí bō rě bō luó mì shì gù
行菩薩道，堅固、精勤、修習般若波羅蜜，是故
wǒ jīn dāng yú lái shì fā ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn xiū pú
我今當於來世發阿耨多羅三藐三菩提心，修菩

tí dào³⁸⁸ lìng zhūshàn fǎ wú yǒuduàn jué
提道³⁸⁸，令諸善法無有斷絕。

shì zūn wǒ chū fā xīn yǐ wèi wèi lái zhū pú sà děng
「『世尊！我初發心已，為未來諸菩薩等，
kāi shì dà bēi nǎi zhì niè pán yǒu dé wén wǒ dà bēi míng zhě xīn shēng
開示大悲，乃至涅槃。有得聞我大悲名者，心生
jīng guài tàn wèi céng yǒu shì gù wǒ yú bù shī bú zì chēng zàn
驚怪，歎未曾有。是故我於布施，不自稱讚，
bù yī chí jiè bú niàn rěn rǔ bù yǐ³⁸⁹ jīng jìn bú wèi zhū chán
不依持戒，不念忍辱，不倚³⁸⁹精進，不味諸禪，
suǒ yǒu zhì huì bù zhuó sān shì suī xíng rú shì liù bō luó mì bù qiú guǒ
所有智慧不著三世，雖行如是六波羅蜜，不求果
bào yǒu zhū zhòng shēng lí shèng qī cái wú³⁹⁰ fó shì jiè zhī suǒ bìn qì
報。有諸眾生離聖七財，無³⁹⁰佛世界之所擯棄，
zuò wǔ nì zuì huǐ huà zhèng fǎ fěi bàng xián shèng xíng yú xié jiàn
作五逆罪，毀壞正法，誹謗賢聖，行於邪見，
zhòng è zhī zuì yóu rú dà shān cháng wéi xié dào zhī suǒ fù bì shì
重惡之罪，猶如大山，常為邪道之所覆蔽；是
gù wǒ jīn wèi shì zhòng shēng zhuān xīn zhuāng yán jīng qín xiū xí liù bō
故我今為是眾生專心莊嚴，精勤修習六波
luó mì wǒ wèi yī yī zhòng shēng zhòng shàngēn gù yú shí jié zhōng
羅蜜。我為一一眾生種善根故，於十劫中，
rù ā bí dì yù shòu wú liàng kǔ chù shēng è guǐ jí pín qióng
入阿鼻地獄受無量苦，畜生、餓鬼，及貧窮、
guǐ shén bēi jiàn rén zhōng yì fù rú shì ruò yǒu zhòng shēng kōng
鬼神、卑賤人中，亦復如是。若有眾生，空
wú shàngēn shī niàn jiāo xīn wǒ xī shè qǔ ér tiáo fú zhī lìng zhòng
無善根，失念焦心，我悉攝取而調伏之，令種
shàngēn nǎi zhì xián jié yú qí zhōng jiān zhōng bú yuàn zài tiān shàng
善根，乃至賢劫，於其中間，終不願在天上
rén zhōng shòu zhū kuài lè wéi chú yī shēng chǔ dōu shù tiān dài shí chéng
人中受諸快樂，唯除一生處兜術天待時成
fó
佛。

³⁸⁸ 大正藏：菩薩道

³⁸⁹ 大正藏：猗

³⁹⁰ 大正藏：諸

shì zūn wǒ yīng rú shì jiǔ chǔshēng sǐ rú yī fó shì jiè
「『世尊！我應如是久處生死，如一佛世界
wēichénděng jié yǐ zhū suǒ xū gòngyǎngzhū fó wèi yī zhòngshēng
微塵等劫，以諸所須供養諸佛，為一眾生
zhòngshàngēn gù yǐ yī fó shì jiè wēichénshùděngzhū gòngyǎng jù
種善根故，以一佛世界微塵數等諸供養具，
gòngyǎng shí fāng wú liàng wú biān yī yī zhū fó yì yú shí fāng wú liàng
供養十方無量無邊一一諸佛，亦於十方無量
wú biān yī yī fó suǒ dé rú yī fó shì jiè wēichénshùděngzhū shàn
無邊一一佛所，得如一佛世界微塵數等諸善
gōng dé yú yī yī fó qián fù dé jiàohuà rú yī fó shì jiè wēichén
功德，於一一佛前，復得教化如一佛世界微塵
shùděngzhòngshēng lìng zhù wú shàng pú tí zhī dào yuánjué shēng
數等眾生，令住無上菩提之道，緣覺、聲
wén yì fù rú shì suí zhūzhòngshēngsuǒyuàn ér jiào ruò yǒu shì jiè
聞亦復如是，隨諸眾生所願而教。若有世界，
fó wèichū shì yuànzuòxiānrén jiào zhūzhòngshēng lìng zhù shí shàn
佛未出世，願作仙人，教諸眾生，令住十善，
wǔ shéntōngzhōng yuǎn lí zhū jiàn ruò yǒuzhòngshēng shì mó xī shǒuluó
五神通中，遠離諸見。若有眾生事摩醯首羅
tiān wǒ yuàn huàshēn rú mó xī shǒuluó ér jiàohuà zhī lìng zhù shàn
天，我願化身如摩醯首羅，而教化之，令住善
fǎ shì bā bì zhě yì yuàn huàwéi bā bì tiānshēn ér jiàohuà zhī
法。事八臂者，亦願化為八臂天身，而教化之，
lìng zhù shàn fǎ shì rì yuè fàn tiān yì yuàn huàwéi rì yuè fàn shēn
令住善法。事日月梵天，亦願化為日月梵身，
ér jiàohuà zhī lìng zhù shàn fǎ yǒu shì jīn chì niǎo nǎi zhì shì tù
而教化之，令住善法。有事金翅鳥，乃至事兔，
yuàn huàwéi tù shēn suí ér jiàohuà lìng zhù shàn fǎ ruò jiàn jī è zhòng
願化為兔身隨而教化，令住善法。若見飢餓眾
shēng wǒ dāng yǐ shēn xuè ròu yǔ zhī lìng qí bǎo mǎn ruò yǒuzhòngshēng
生，我當以身血肉與之令其飽滿。若有眾生
fàn yú zhū zuì dāng yǐ shēn mìng dài qí shòu zuì wèi zuò jiù hù
犯於諸罪，當以身命代其受罪為作救護。

shì zūn wèi lái shì zhōng yǒu zhū zhòngshēng lí zhū shàngēn
「『世尊！未來世中有諸眾生，離諸善根，
shāo miè shàn xīn wǒ yú ěr shí wèi shì zhòngshēng dāng qín jīng jìn
燒滅善心。我於爾時，為是眾生，當勤精進，

xíng pú sà dào duò zài shēng sǐ shòuzhū kǔ nǎo nǎi zhì guò yī héng
行菩薩道，墮在生死，受諸苦惱，乃至過一恒
hé shāděng ā sēng qí jié dì èr héng hé shāděng ā sēng qí jié hòu
河沙等阿僧祇劫，第二恒河沙等阿僧祇劫後
fēn chū rù xián jié huǒmánmó nà chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú
分，初入賢劫，火鬘摩納成阿耨多羅三藐三菩
tí zì jū liú sūn rú lái shí wǒ suǒ jiàohuà lí zhū shàn yè xíng
提，字拘留孫如來時，我所教化，離諸善業、行
bú shàn yè shāojiāo shàn xīn lí shèng qī cái zuò wǔ nì zuì
不善業、燒焦³⁹¹善心、離聖七財、作五逆罪、
huǐ huàizhèng fǎ fěi bàngshèngrén xíng yú xié jiàn zhòng è zhī zuì
毀壞正法、誹謗聖人、行於邪見、重惡之罪，
yóu rú dà shān chángwéi xié dào zhī suǒ fù bì wú fó shì jiè suǒ qì
猶如大山，常為邪道之所覆蔽，無佛世界所棄
juānzhě lìng fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn xíngtán bō luó mì
捐者，令發阿耨多羅三藐三菩提心，行檀波羅蜜，
nǎi zhì xíng bō rě bō luó mì ān zhǐ zhù yú bú tuì zhuǎn dì jiē lìng
乃至行般若波羅蜜，安止住於不退轉地，皆令
chéng fó zài yú shí fāng rú yī fó tǔ wēichénshùděngzhū fó shì jiè
成佛，在於十方如一佛土微塵數等諸佛世界
zhuànzhèng fǎ lún lìng zhū zhòngshēng yú ā nòuduōluó sānmiǎosān pú
轉正法輪，令諸眾生於阿耨多羅三藐三菩
tí zhòngzhūshàngēn chū lí è dào ān zhǐ dé zhù gōng dé zhì
提，種諸善根，出離惡道，安止得住，功德智
huì zhù pú tí fǎ zhě yuàn wǒ ěr shí xī dé jiàn zhī
慧助菩提法者，願我爾時悉得見之。

shì zūn ruò yǒuzhū fó zài zài chùchù qiǎnzhūzhòngshēng
「『世尊！若有諸佛在在處處，遣諸眾生
zhì zhū fó suǒ shòu ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí jì lìng dé tuó
至諸³⁹²佛所，受阿耨多羅三藐三菩提記，令得陀
luó ní sānmèirěn rǔ jí dé cì dì shàng pú sà wèi dé yú zhǒng
羅尼三昧忍辱，即得次第上菩薩位，得於種
zhǒngzhuāngyán shì jiè gè gè xī dé suí yì suǒ qiú qǔ jìng fó tǔ
種莊嚴世界，各各悉得隨意所求，取淨佛土，
rú shì zhòngshēng xī shì wǒ zhī suǒ quàn huà zhě rù xián jié zhōng jū
如是眾生悉是我之所勸化者。入賢劫中，拘

³⁹¹ 大正藏：燒焦

³⁹² 大正藏：於

liú sūn fó chū shì zhī shí rú shì děngzhòng yì yú shí fāng rú wēichén
留孫佛出世之時，如是等眾，亦於十方如微塵
děngzhū fó shì jiè chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zài zài chù
等諸佛世界，成阿耨多羅三藐三菩提，在在處
chù zhù shì shuō fǎ yì lìng wǒ jiàn
處住世說法亦令我見。

shì zūn jū liú sūn fó chéng fó zhī shí wǒ zhì qí suǒ
「『世尊！拘留孫佛成佛之時，我至其所，
yǐ zhū gòng jù ér gòngyǎng zhī zhǒngzhǒng zī wènchū jiā zhī fǎ chí
以諸供具而供養之，種種諮問出家之法，持
qīngjìng jiè guǎngxué duōwén zhuān xiū sānmèi qín xíng jīng jìn shuō
清淨戒，廣學多聞，專修三昧，勤行精進，說
wēimiào fǎ wéichú rú lái yú wú néngshèng shì shí huò yǒu dùn
微妙法，唯除如來，餘無能勝。是時，或有鈍
gēnzhòngshēng wú zhū shàngēn duò zài xié jiàn xíng bú zhèngdào
根眾生，無諸善根，墮在邪見，行不正道，
zuò wǔ nì zuì huǐ huàizhèng fǎ fěi bàng xiánshèng zhòng è zhī
作五逆罪，毀壞正法，誹謗賢聖³⁹³，重惡之
zuì yóu rú dà shān wǒ shí dāng wéi rú shì zhòngshēng shuō yú zhèng fǎ
罪猶如大山，我時當為如是眾生，說於正法，
shè qǔ tiáo fú fó rì mò yǐ wǒ yú qí hòu zì rán dāng zuò wú liàng
攝取調伏；佛日沒已，我於其後，自然當作無量
fó shì qié nà jiā móu ní jiā shè fó děngzhù shì shuō fǎ nǎi zhì
佛事。伽那迦牟尼、迦葉佛等住世說法，乃至
zì rán zuò yú fó shì yì fù rú shì nǎi zhì rén shòu qiān suì wǒ yú
自然作於佛事，亦復如是。乃至人壽千歲，我於
ěr shí quàn zhū zhòngshēng yú sān fú chù guò qiān suì yǐ shàng
爾時，勸諸眾生，於三福處，過千歲已，上
shēng tiānshàng wéi zhū tiān rén jiǎng shuō zhèng fǎ lìng dé tiáo fú nǎi
生天上，為諸天人講說正法，令得調伏。乃
zhì rén shòu bǎi èr shí suì ěr shí zhòngshēng yú chī zì zài zì shì
至人壽百二十歲，爾時眾生，愚癡自在，自恃
duānzhèngzhǒngxìng háo zú yǒu zhū fàng yì qiān lìn jí dù duò
端正種姓豪族，有諸放逸、慳慳、嫉妬，墮
zài hēi àn wǔ zhuó è shì hòu zhòngtān yù chēn huì yú chī jiāo
在黑暗五濁惡世，厚重貪欲、瞋恚、愚癡、憍

³⁹³ 大正藏：聖賢

màn qiān lìn jí dù fēi fǎ xíng yù fēi fǎ qiú cái xíng xié dào
慢、慳吝、嫉妬、非法行欲、非法求財、行邪倒
jiàn lí shèng qī cái bú xiào fù mǔ yú zhū shā mén pó luó mén suǒ
見、離聖七財、不孝父母，於諸沙門婆羅門所
bù shēng gōng jìng yīng zuò bú zuò zuò bù yīng zuò bù xíng fú shì
不生恭敬，應作不作，作不應作，不行福事，
bú wèi hòu shì bù qín xiū xí yú sān fú chù bú yào sān shèng yú sān
不畏後世，不勤修習於三福處，不樂三乘，於三
shàngēn bù néng xiū xíng zhuān wéi sān è bù xiū shí shàn qín xíng shí
善根不能修行，專為三惡，不修十善，勤行十
è qí xīn cháng wéi sì dào suǒ fù ān zhǐ zhù yú sì pò jiè zhōng
惡，其心常為四倒所覆，安止住於四破戒中，
lìng sì mó wáng cháng dé zì zài piāo³⁹⁴ zài sì liú wǔ gài gài xīn
令四魔王常得自在，漂³⁹⁴在四流，五蓋蓋心。
dāng lái shì zhōng rú shì zhòng shēng liù gēn fàng yì xíng bā xié fǎ
當來世中，如是眾生，六根放逸，行八邪法，
rù dà zuì shān qǐ zhū jié fù bù qiú tiān shàng rén zhōng guǒ bào xié
入大罪山，起諸結縛，不求天上人中果報，邪
dào zhū jiàn qù yú xié dào xíng yú wǔ nì huǐ huà zhèng fǎ fěi
倒諸見，趣於邪道，行於五逆，毀壞正法，誹
bàng shèng rén lí zhū shàngēn pín qióng xià jiàn wú suǒ wèi jì
謗聖人，離諸善根，貧窮下賤，無所畏忌，
bù shí ēn yì shī yú zhèng niàn qīng miè shàn fǎ wú yǒu zhì huì
不識恩義，失於正念，輕蔑善法，無有智慧，
bù néng xué wèn pò jiè yú chǎn yǐ jí dù xīn yú suǒ dé wù bù yǔ
不能學問，破戒諛諂，以嫉妬心於所得物不與
tā fēn hù xiāng qīng màn wú yǒu gōng jìng lǎn duò xiè dài zhū gēn
他分，互相輕慢，無有恭敬，懶惰懈怠，諸根
quē lòu shēn tǐ léi liè fá yú yī fú qīn jìn è yǒu chǔ tāi shī
缺漏，身體羸劣，乏於衣服，親近惡友，處胎失
niàn yǐ shòu zhǒng zhǒng zhū kǔ nǎo³⁹⁵ gù è sè qiáo cuì³⁹⁶ qí yǎn
念，以受種種諸苦惱³⁹⁵故，惡色憔悴³⁹⁶，其眼
hù shì wú cán wú kuì hù xiāng bù wèi yú yī shí qīng shēn kǒu
互視，無慚無愧，互相怖畏，於一食頃，身口

³⁹⁴ 大正藏：謝

³⁹⁵ 大正藏：苦惱

³⁹⁶ 大正藏：憔悴

yì yè suǒ zuò zhū è wú liàng wú biān yǐ néng wéi è gù dé chēng tàn
意業所作諸惡，無量無邊，以能為惡故得稱歎。

ěr shí zhòngshēng zhuāngòng xiū xí duàn cháng èr jiàn jiān zhuó wǔ yīn
爾時，眾生專共修習斷常二見，堅著五陰

wēi cuì zhī shēn yú wǔ yù zhōng shēnshēng tān zhuó cháng qǐ fèn huì
危脆之身，於五欲中，深生貪著，常起忿恚、

yuàn zéi zhī xīn yù hài zhòngshēng xīn cháng chēn nǎo huì zhuó cū
怨賊之心，欲害眾生，心常瞋惱，穢濁麤

pǔ wèi dé tiáo fú qiān lìn tān zhuó bù shě fēi fǎ wú yǒu jué dìng
朴，未得調伏，慳恚貪著，不捨非法，無有決定，

hù xiāng wèi bù qǐ yú zhēng jìng yǐ huì zhuó xīn gòng xiāng shā hài
互相畏怖，起於爭競，以穢濁心共相殺害，

yuǎn lí shàn fǎ qǐ wú shàn xīn zuò zhū è yè yú shàn bú shàn bú
遠離善法，起無善心，作諸惡業，於善不善不

xìn guǒ bào yú zhū shàn fǎ qǐ wéi bèi xīn yú miè shàn fǎ shēng huān xǐ
信果報，於諸善法起違背心，於滅善法生歡喜

xīn yú bú shàn fǎ qǐ zhuān zuò xīn yú jì miè niè pán qǐ bù qiú xīn
心，於不善法起專作心，於寂滅涅槃起不求心

³⁹⁷ yú chí jiè shā mén pó luó mén suǒ shēng bú jìng xīn yú zhū jié
，於持戒沙門、婆羅門所生不敬心，於諸結

fù qǐ xī qiú xīn ³⁹⁸ yú lǎo bìng sǐ qǐ shēn xìn xīn yú zhū fán nǎo qǐ
縛起希求心³⁹⁸，於老病死起深信心，於諸煩惱起

shòu chí xīn yú wǔ gài fǎ qǐ shè qǔ xīn yú zhèng fǎ chuáng qǐ yuǎn
受持心，於五蓋法起攝取心，於正法幢起遠

lí xīn yú zhū jiàn chuáng qǐ shù lì xīn cháng qǐ xiāng wéi qīng huǐ zhī
離心，於諸見幢起豎立心，常起相違輕毀之

xīn gòng qǐ dòu zhēng xiāng shí dàn xīn gè gè xiāng wéi gòng xiāng qīn líng
心，共起鬪爭相食噉心，各各相違共相侵陵，

shè qǔ yuàn hèn nǎo luàn zhī xīn yú zhū yù è qǐ wú yàn xīn yú tā cái
攝取怨恨惱亂之心，於諸欲惡起無厭心，於他財

wù qǐ jí dù xīn yú shòu ēn zhōng qǐ bú bào xīn yú zhū zhòngshēng
物起嫉妬心，於受恩中起不報心，於諸眾生

qǐ zéi dào xīn yú tā fù nǚ qǐ qīn nǎo xīn shì shí zhòngshēng yī
起賊盜心，於他婦女起侵惱心。是時眾生，一

qiè xīn zhōng wú yǒu shàn yuàn shì gù cháng wén dì yù shēng chùshēng
切心中，無有善願，是故常聞地獄聲、畜生

³⁹⁷ 大正藏：不救心

³⁹⁸ 大正藏：縛結起憐求心

shēng è guǐ shēng jí bìng shēng lǎo sǐ shēng nǎo hài shēng
聲、餓鬼聲、疾病聲、老死聲、惱害聲、
bā nán shēng bì xì shēng chǒu xiè jiā suǒ fù shù shēng duó tā cái
八難聲、閉繫聲、杻械枷鎖縛束聲、奪他財
wù qīn nǎo shēng chēn huì qīng huǐ hē zé shēng pò huài zhòng rén hé hé
物侵惱聲、瞋恚輕毀訶責聲、破壞眾人和合
shēng tā fāng guó zéi bīng jiǎ shēng jī è shēng gǔ guì tōu dào shēng
聲、他方國賊兵甲聲、飢餓聲、穀貴偷盜聲、
xié yín wàng yǔ kuáng chí shēng liǎng shé è yán qǐ yǔ shēng qiān tān jí
邪淫妄語狂癡聲、兩舌惡言綺語聲、慳貪嫉
dù shè qǔ shēng zhuó³⁹⁹ wǒ wǒ suǒ dòu zhēng shēng zēng ài shì yì bú
妬攝取聲、著³⁹⁹我我所鬪爭聲、憎愛適意不
shì yì shēng ēn ài bié lí yōu bēi shēng yuàn zēng jí jù kǔ nǎo shēng
適意聲、恩愛別離憂悲聲、怨憎集聚苦惱聲、
gè gè xiāng wèi tóng pú shēng chǔ tāi chòu huì bú jìng shēng hán rè jī
各各相畏僮僕聲、處胎臭穢不淨聲、寒熱飢
kě pí jí shēng gēng lí zhòng zhí⁴⁰⁰ cōng wù shēng zhǒng zhǒng gōng qiǎo
渴疲極聲、耕犁種植⁴⁰⁰忽務聲、種種工巧
pí yàn shēng zhěn⁴⁰¹ bìng huàn kǔ léi sǔn shēng shì shí zhòng shēng
疲厭聲、疹⁴⁰¹病患苦羸損聲，是時，眾生
gè gè cháng wén rú shì děng shēng rú shì zhòng shēng duàn zhū shàn gēn
各各常聞如是等聲。如是眾生斷諸善根，
lí shàn zhī shí cháng huái chēn huì jiē xī chōng mǎn suǒ pó shì jiè
離善知識，常懷瞋恚，皆悉充滿娑婆世界，
xī shì tā fāng zhū fó shì jiè zhī suǒ bìn qì yǐ zhòng yè gù yú xián
悉是他方諸佛世界之所擯棄，以重業故，於賢
jié zhōng shòu bǎi sì⁴⁰² shí suì rú shì zhòng shēng yè yīn yuán gù
劫中，壽百四十⁴⁰²歲，如是眾生，業因緣故，
yú suǒ pó shì jiè shòu qí bēi lòu chéng jiù yī qiè zhū shàn gēn zhě zhī
於娑婆世界受其卑陋，成就一切諸善根者之
suǒ yuǎn lí suǒ pó shì jiè qí dì duō yǒu xián kǔ yán lǔ tǔ shā
所遠離。娑婆世界其地多有鹹苦、鹽鹵、土沙、
lì shí shān líng duī fù xī gǔ gōu hè wén méng dú shé
礫石、山陵、堆阜、谿谷、溝壑、蚊虻、毒蛇，

³⁹⁹ 大正藏：若

⁴⁰⁰ 大正藏：殖

⁴⁰¹ 大正藏：疾

⁴⁰² 大正藏：二

zhū è niǎoshòuchōngmǎn qí zhōng cū sè è fēng fēi shí ér qǐ
諸惡鳥獸充滿其中，麤澁惡風非時而起，
cháng⁴⁰³ yú fēi shí è báo yǔ shuǐ qí yǔ shuǐwèi dú cù xián kǔ yǐ shì
常⁴⁰³於非時惡雹雨水，其雨水味毒酢鹹苦，以是
yǔ gù shēngzhū yào cǎo shù mù jīng jié zhī yè huāguǒ
雨故，生諸藥草、樹木、莖節、枝葉、華果、
bǎi gǔ zhū wèi jiē xī zá dú rú shì fēi shí cū sè è zhuó zá dú zhī
百穀諸味皆悉雜毒，如是非時麤澁惡濁雜毒之
wù zhòngshēng shí yǐ zēng yì chēn huì yán sè qiáo cuì⁴⁰⁴ wú
物，眾生食已，增益瞋恚，顏色憔悴⁴⁰⁴，無
yǒu rùn zé yú zhū zhòngshēng xīn wú cí mǐn fěi bàngshèngrén
有潤澤，於諸眾生，心無慈愍，誹謗聖人，
gè gè wú yǒu gōngjìng zhī xīn cháng huáikǒng bù gòngxiāngcánhài
各各無有恭敬之心，常懷恐怖，共相殘害，
shēngnǎoluàn xīn dàn ròu yǐn xuè bō pí ér yī zhí chí dāozhàng
生惱亂心，噉肉飲血，剝皮而衣，執持刀杖，
qín zuò shā hài zì shì háo zú sè mào⁴⁰⁵ duānzhèng dú sòngwàidiǎn
勤作殺害，自恃豪族，色貌⁴⁰⁵端正，讀誦外典，
biàn xí ān mǎ shànyòngdāoshuò⁴⁰⁶ gōngjiànshè yù yú zì juànshǔ
便習鞍馬，善用刀槊⁴⁰⁶，弓箭射御，於自眷屬
shēng jí dù xīn ruò zhū zhòngshēng xiū xí xié fǎ shòuzhǒngzhǒng
生嫉妬心。若諸眾生，修習邪法，受種種
kǔ
苦。

shì zūn yuàn wǒ ěr shí cóngdōu shù tiān xià shēng zuì shèng
「『世尊！願我爾時從兜術天下生最勝
zhuàn lún wáng jiā ruò zì zài wáng jiā chǔ zài dì yī dà fū rén tāi
轉輪王家，若自在王家，處在第一大夫人胎，
wèi zhū zhòngshēng tiáo fú qí xīn xiū shàngēn gù xún rù tāi shí
為諸眾生，調伏其心，修善根故。尋入胎時，
fàng dà guāngmíng qí guāngwēimiào biànzhào suō pó shì jiè cóng
放大光明，其光微妙，徧照娑婆世界，從
jīn gāng jì shàng zhì ā jiā ní zhā tiān lìng bǐ suǒ yǒu zhū zhòngshēng
金剛際上至阿迦尼吒天，令彼所有諸眾生

⁴⁰³ 大正藏：當

⁴⁰⁴ 大正藏：憔悴

⁴⁰⁵ 大正藏：相

⁴⁰⁶ 大正藏：刀稍

děng ruò zài dì yù ruò zài chùshēng ruò zài è guǐ ruò zài tiān
等，若在地獄，若在畜生，若在餓鬼，若在天
shàng ruò zài rénzhōng ruò yǒu sè ruò wú sè ruò yǒuxiǎng ruò
上，若在人中，若有色，若無色，若有想，若
wú xiǎng ruò fēi yǒuxiǎng ruò fēi wú xiǎng xī yuàn jiàn wǒ wēimào
無想，若非有想，若非無想，悉願見我微妙
guāngmíng ruò guāng chùshēn yì yuàn dé zhī yǐ jiàn zhī guāng gù
光明，若光觸身亦願得知。以見知光故，
xī dé fēn bié shēng sǐ guòhuàn qín qiú wú shàng jì miè niè pán nǎi zhì
悉得分別生死過患，勤求無上寂滅涅槃，乃至
yī niànduànzhū fánǎo shì míng lìng zhū zhòngshēngchūzhòng niè pán zhī
一念斷諸煩惱，是名令諸眾生初種涅槃之
gēn zāi yě yuàn wǒ chǔ tāi yú shí yuèzhōng dé xuǎn zé yī qiè fǎ
根栽也。願我處胎於十月中，得選擇一切法，
rù yī qiè fǎ mén suǒ wèi wú shēngkōngsānmèimén yú wèi lái shì wú
入一切法門，所謂無生空三昧門，於未來世無
liàng jié zhōngshuō cǐ sānmèi shàn jué dìng xīn bù kě dé jìn ruò wǒ chū
量劫中說此三昧，善決定心不可得盡。若我出
tāi chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí yǐ bǐ zhū zhòngshēng wǒ
胎成阿耨多羅三藐三菩提已，彼諸眾生，我
dāng bá chū lìng lí shēng sǐ rú shì děngzhòng xī lìng jiàn wǒ
當拔出，令離生死，如是等眾，悉令見我。
suī chǔ mǔ tāi mǎn zú shí yuè rán qí shí shì zhùzhēnbǎosānmèi jié jiā
雖處母胎滿足十月，然其實是住珍寶三昧，結跏
fū zuò zhèngshòu sī wéi shí yuè mǎn yǐ cóng yòu xié chū yī yī
趺坐，正受思惟。十月滿已，從右脇出，以一
qiè gōng dé chéng jiù sānmèi lì gù lìng suǒ pó shì jiè cóng jīn gāng jì
切功德成就三昧力故，令娑婆世界，從金剛際
shàng zhì ā jiā ní zhāitiān liù zhǒngzhèndòng qí zhōngzhòngshēng huò
上至阿迦尼吒天六種震動，其中眾生，或
chū dì yù chùshēng è guǐ tiānshàng rénzhōng xī dé jué
處地獄、畜生、餓鬼、天上、人中，悉得覺
wù⁴⁰⁷ 爾時，復以微妙光明，徧照娑婆世界，
yì dé jué wù wú liàngzhòngshēng ruò yǒuzhòngshēng wèizhòngshàngēn
亦得覺悟無量眾生。若有眾生，未種善根，

⁴⁰⁷ 大正藏：惺悟

wǒ dāng ān zhǐ lìng zhòng shàngēn yú niè pán zhōng zhòng shàngēn yǐ
我當安止，令種善根，於涅槃中種善根已，
lìng zhū zhòng shēng shēng sān mèi yá wǒ chū yòu xié zú dǎo dì shí
令諸眾生，生三昧芽。我出右脇足蹈地時，
fù yuàn suǒ pó shì jiè cóng jīn gāng jì shàng zhì ā jiā ní zhā tiān liù
復願娑婆世界，從金剛際上至阿迦尼吒天，六
zhǒng zhèndòng suǒ yǒu zhòng shēng yī shuǐ yī dì yī yú xū kōng
種震動，所有眾生依水、依地、依於虛空，
tāi shēng luǎn shēng shī shēng huà shēng zài wǔ dào zhě xī dé
胎生、卵生、濕生、化生，在五道者，悉得
jué wù ruò yǒu zhòng shēng wèi dé sān mèi yuàn jiē dé zhī dé sān
覺悟。若有眾生，未得三昧，願皆得之，得三
mèi yǐ ān zhǐ lìng zhù sān shèng fǎ zhōng bú tuì zhuǎn dì wǒ jì shēng
昧已，安止令住三乘法中不退轉地。我既生
yǐ yú suǒ pó shì jiè suǒ yǒu zhū tiān fàn wáng mó tiān dāo lì zhū
已，於娑婆世界所有諸天，梵王、魔天、忉利諸
tiān jí rì yuè tiān sì tiān wáng tiān⁴⁰⁸ zhū dà lóng wáng qián tà pó
天及日月天、四天王天⁴⁰⁸、諸大龍王、乾闥婆、
ā xiū luó jiā lóu luó jīn nà luó mó hóu luó qié huà shēng shén
阿修羅、迦樓羅、緊那羅、摩睺羅伽、化生神
xiān yè chā luó chà xī lìng jìn lái gòng gòng yǎng wǒ lìng wǒ
仙、夜叉、羅刹，悉令盡來，共供養我。令我
shēng yǐ xún xíng qī bù xíng qī bù yǐ yǐ xuǎn zé gōng dé sān mèi
生已，尋行七步，行七步已，以選擇功德三昧
lì gù shuō yú zhèng fǎ lìng zhū dà zhòng xīn shēng huān xǐ zhù
力故，說於正法，令諸大眾，心生歡喜，住
yú sān shèng yú cǐ zhòng zhōng ruò yǒu zhòng shēng xué shēng wén zhě
於三乘。於此眾中，若有眾生學聲聞者，
yuàn jìn cǐ shēng biàn dé tiáo fú ruò yǒu xí xué yuán jué shèng zhě
願盡此生，便得調伏；若有習學緣覺乘者，
yī qiè jiē dé rì huā rěn rǔ yǒu xué dà shèng zhě jiē dé zhí chí jīn
一切皆得日華忍辱；有學大乘者，皆得執持金
gāng ài hù dà hǎi sān mèi yǐ sān mèi lì gù chāo guò sān dì⁴⁰⁹ wǒ
剛愛護大海三昧，以三昧力故，超過三地⁴⁰⁹。我
yú ěr shí xī qiú xǐ yù yuàn yǒu zuì shèng dà lóng wáng lái xǐ yù wǒ
於爾時希求洗浴，願有最勝大龍王來洗浴我

⁴⁰⁸ 大正藏：四天王

⁴⁰⁹ 大正藏：三住

shēn zhòngshēngjiànzhě jí zhù sānshèng suǒ dé gōng dé rú shàng
身，眾生見者，即住三乘，所得功德，如上
suǒshuō wǒ wéitóng zǐ chéngyángchē shí suǒ kě shì xiànzhǒngzhǒng
所說。我為童子，乘羊車時，所可示現種種
jì shù⁴¹⁰ wèi jué⁴¹¹ yī qiè zhūzhòngshēng gù chǔ zài gōngdiàn qī
技術⁴¹⁰，為覺⁴¹¹一切諸眾生故。處在宮殿、妻
zǐ cǎi nǚ⁴¹² wǔ yù zhī zhōng gòngxiāng yú lè jiàn qí guòhuàn
子、嫖女⁴¹²五欲之中，共相娛樂，見其過患，
yè bànchūchéng chúzhūyīng luò yánshēn zhī jù wèi yù pò huài ní qián
夜半出城，除諸瓔珞嚴身之具，為欲破壞尼犍
⁴¹³ zǐ děngzhū wàidào shī gōngjìng yī fú gù wǒ zhuó jiā shā zhì pú
子等諸外道師。恭敬衣服故，我著袈裟至菩
tí shù xià zhòngshēngjiàn wǒ chǔ yú pú tí shù xià jiē xī fā yuàn
提樹下，眾生見我處於菩提樹下，皆悉發願，
yù lìng wǒ sù yǐ yī qiè gōng dé chéng jiù sānmèi lì shuō sānshèng fǎ
欲令我速以一切功德成就三昧力說三乘法。
wén shì fǎ yǐ yú sānshèngzhōng shēngshēnzhòng yù qín xíng jīng jìn
聞是法已，於三乘中，生深重欲，勤行精進。
ruò yǒu yǐ fā shēngwénshèngzhě lìng tuō fán nǎo yào yī shēng zài dāng
若有已發聲聞乘者，令脫煩惱，要一生在當
yú wǒ suǒ ér dé tiáo fú ruò yǒu yǐ fā yuán jué shèngzhě jiē xī lìng
於我所而得調伏；若有已發緣覺乘者，皆悉令
dé rì huārěn rǔ ruò yǒu yǐ fā dà shèng zhī zhě jiē dé zhí chí jīn
得日華忍辱；若有已發大乘之者，皆得執持金
gāng ài hù dà hǎi sānmèi yǐ sānmèi lì gù chāoguò sān dì⁴¹⁴ wǒ
剛愛護大海三昧，以三昧力故，超過三地⁴¹⁴。我
zì shòu cǎo yú pú tí shù xià fū jīn gāngzuò chù jié jiā fū zuò
自受草於菩提樹下，敷金剛座處，結跏趺坐，
shēn xīn zhèng zhí xì niàn zài yú ā pō sānmèi yǐ sānmèi lì gù
身心正直，繫念在於阿頗三昧，以三昧力故，
lìng chū rù⁴¹⁵ xī tíng zhù jì jìng yú cǐ dìngzhōng yī rì yī yè
令出入⁴¹⁵息，停住寂靜，於此定中，一日一夜，

⁴¹⁰ 大正藏：伎術

⁴¹¹ 大正藏：悟

⁴¹² 大正藏：綵女

⁴¹³ 大正藏：犍

⁴¹⁴ 大正藏：四地

⁴¹⁵ 大正藏：入出

rì shí bàn má bàn mǐ yǐ qí yú bàn chí shī tā rén wǒ rú shì jiǔ
日食半麻半米，以其餘半，持施他人。我如是久
yuǎn xiū xí kǔ xíng suō pó shì jiè shàng zhì ā jiā ní zhā tiān wén wǒ
遠修習苦行，娑婆世界上至阿迦尼吒天，聞我
míng zhě jiē dào wǒ suǒ gòng yǎng yú wǒ wǒ rú shì kǔ xíng rú
名者，皆到我所，供養於我。我如是苦行，如
shì děng zhòng xī dāng wèi wǒ ér zuò zhèng míng ruò yǒu zhòng shēng yú
是等眾，悉當為我而作證明。若有眾生於
shēng wén shèng zhòng shàng ēn zhě shì zūn yuàn lìng shì děng yú zhū
聲聞乘種善根者，世尊！願令是等，於諸
fán nǎo xīn dé jì jìng ruò yú yī shēng yào zhì wǒ suǒ wǒ dāng tiáo
煩惱，心得寂靜，若餘一生要至我所，我當調
fú yuán jué dà shèng yì fù rú shì ruò yǒu zhū lóng guǐ
伏；緣覺、大乘，亦復如是。若有諸龍、鬼、
shén qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó
神、乾闥婆、阿修羅、迦樓羅、緊那羅、摩睺羅
qié è guǐ pí shè zhē wǔ tōng shén xiān lái zhì wǒ suǒ gòng
伽、餓鬼、毗舍遮、五通神仙，來至我所，供
yǎng yú wǒ wǒ rú shì kǔ xíng shì děng zhòng shēng jiē wèi zhèng míng
養於我。我如是苦行，是等眾生皆為證明。
ruò yǒu yǐ xué shēng wén yuán jué jí dà shèng zhě yì fù rú shì ruò
若有已學聲聞、緣覺及大乘者，亦復如是。若
yǒu sì tiān xià zhòng shēng xiū yú wài dào cū shí kǔ xíng yǒu zhū fēi
有四天下眾生，修於外道，麤食苦行，有諸非
rén wǎng zhì qí suǒ shuō rú shì yán qīng děng bù néng xī xíng zhū
人往至其所，說如是言：「卿等！不能悉行諸
kǔ yì fù bù dé dà guǒ bào yě fēi shì xī yǒu rú wǒ dì fēn
苦，亦復不得大果報也，非是希有。如我地分，
yǒu yī shēng pú sà xíng yú kǔ xíng fù rù rú shì wēi miào chán dìng shēn
有一生菩薩行於苦行，復入如是微妙禪定身
kǒu yì yè jiē xī jì jìng miè chū rù xī yī rì yī yè rì shí
口意業，皆悉寂靜，滅出入息，一日一夜，日食
bàn má bàn mǐ rú shì kǔ xíng dà dé guǒ bào dé dà lì yì duō suǒ
半麻半米，如是苦行大得果報，得大利益，多所
kāi huà shì kǔ xíng rén bù jiǔ dāng chéng ā nù duō luó sān miǎo sān pú
開化，是苦行人，不久當成阿耨多羅三藐三菩
tí qīng ruò bú xìn wǒ suǒ yán zhě zì kě wǎng zhì qí suǒ guān qí suǒ
提。卿若不信我所言者，自可往至其所觀其所

zuò
作。」

shì zūn yuàn shì zhū rén shě qí suǒ xiū xī lái wǒ suǒ
「『世尊！願是諸人捨其所修，悉來我所，
guān wǒ kǔ xíng huò yǒu zhòng shēng yǐ xué shēng wén nǎi zhì dà shèng
觀我苦行；或有眾生，已學聲聞乃至大乘，
yì fù rú shì ruò yǒu zhū wáng dà chén rén mín zài jiā chū jiā
亦復如是。若有諸王、大臣、人民，在家出家，
yī qiè jiàn wǒ xíng shì kǔ xíng lái zhì wǒ suǒ gòng yǎng yú wǒ huò
一切見我行是苦行，來至我所，供養於我；或
yǒu yǐ xué shēng wén yuán jué dà shèng yì fù rú shì ruò yǒu nǚ
有已學聲聞、緣覺、大乘，亦復如是。若有女
rén jiàn wǒ kǔ xíng lái zhì wǒ suǒ gòng yǎng yú wǒ shì zhū nǚ rén
人見我苦行，來至我所，供養於我，是諸女人
suǒ shòu shēn fēn jí shì hòu biān⁴¹⁶ ruò yǒu yǐ xué shēng wén yuán jué
所受身分，即是後邊⁴¹⁶；若有已學聲聞、緣覺、
dà shèng yì fù rú shì ruò yǒu zhū qín shòu jiàn wǒ kǔ xíng yì zhì
大乘，亦復如是。若有諸禽獸見我苦行，亦至
wǒ suǒ shì zhū qín shòu yú cǐ mìng zhōng gèng bù fù shòu chù shēng
我所，是諸禽獸，於此命終，更不復受畜生
zhī shēn ruò yǒu yǐ fā shēng wén shèng zhě yú yī shēng zài yào zhì wǒ
之身；若有已發聲聞乘者，餘一生在要至我
suǒ ér dé tiáo fú ruò yǒu yǐ fā yuán jué xīn zhě yì fù rú shì
所，而得調伏；若有已發緣覺心者，亦復如是；
nǎi zhì wēi xì xiǎo chóng è guǐ yì rú shì wǒ rú shì jiǔ yuǎn kǔ xíng
乃至微細小蟲、餓鬼亦如是。我如是久遠苦行，
yī jié jiā fū zuò shí yǒu bǎi qiān yì nà yóu tā děng wú liàng zhòng shēng
一結跏趺坐時，有百千億那由他等無量眾生
wèi wǒ zhèng míng rú shì zhòng shēng yǐ yú wú liàng wú biān ā sēng qí
為我證明，如是眾生，已於無量無邊阿僧祇
jié zhòng jiě tuō zǐ
劫，種解脫子。

shì zūn wǒ rú shì kǔ xíng guò qù zhòng shēng wèi céng
「『世尊！我如是苦行，過去眾生，未曾
yǒu néng zuò rú shì xíng jí yú wài dào shēng wén yuán jué dà shèng
有能作如是行，及餘外道、聲聞、緣覺、大乘

⁴¹⁶ 大正藏：身

zhī rén yì wú yǒu néng zuò rú shì kǔ xíng shì zūn wǒ rú shì kǔ xíng
之人，亦無有能作如是苦行。世尊！我如是苦行，
wèi lái zhòng shēng yì wú néng zuò jí yú wài dào shēng wén yuán
未來眾生，亦無能作，及餘外道、聲聞、緣
jué dà shèng zhī rén yì wú néng zuò rú shì kǔ xíng wǒ wèi chéng ā
覺、大乘之人，亦無能作如是苦行。我未成阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shí yǐ néng zuò dà shì suǒ wèi pò huài
耨多羅三藐三菩提時，已能作大事，所謂破壞
mó wáng jí qí juàn shǔ wǒ yuàn pò fán nǎo mó chéng ā nòu duō luó
魔王及其眷屬。我願破煩惱魔，成阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí yǐ wèi yī zhòng shēng ān zhù ā luó hàn shèng miào
三藐三菩提已，為一眾生安住阿羅漢勝妙
guǒ zhōng suí ěr suǒ shí xiàn shòu cán yè bào shēn rú shì děng⁴¹⁷ èr
果中，隨爾所時，現受殘業報身；如是等⁴¹⁷二
zhòng shēng ān zhù ā luó hàn dì sān dì sì yì rú shì wǒ wèi yī yī
眾生安住阿羅漢，第三第四亦如是。我為一一
zhòng shēng gù shì xiàn bǎi qiān wú liàng shén zú yù lìng ān zhù zhèng jiàn
眾生故，示現百千無量神足，欲令安住正見
zhī zhōng wèi yī zhòng shēng gù shuō bǎi qiān wú liàng fǎ mén yì suí
之中，為一眾生故，說百千無量法門義，隨
qí suǒ kān lìng zhù shèng guǒ yǐ jīn gāng zhì huì pò yī qiè zhòng shēng
其所堪令住聖果，以金剛智慧，破一切眾生
zhū fán nǎo shān wèi zhū zhòng shēng shuō sān shèng fǎ wèi yī yī zhòng
諸煩惱山，為諸眾生說三乘法，為一一眾
shēng gù guò bǎi qiān yóu xún bù chéng shén lì wǎng zhì qí suǒ ér wèi
生故，過百千由旬不乘神力，往至其所而為
shuō fǎ lìng dé ān zhù wú suǒ wèi zhōng huò yǒu zhū rén yú wǒ fǎ
說法，令得安住無所畏中。或有諸人，於我法
zhōng yù chū jiā zhě yuàn wú zhàng ài suǒ wèi léi liè shī niàn
中，欲出家者，願無障礙，所謂羸劣、失念、
kuáng luàn jiāo màn wú yǒu wèi jù chī wú zhì huì duō zhū jié shǐ
狂亂、憍慢，無有畏懼，癡無智慧，多諸結使，
qí xīn sǎn luàn ruò yǒu nǚ rén yù yú wǒ fǎ chū jiā xué dào ài shòu dà
其心散亂。若有女人，欲於我法出家學道愛受大
jiè zhě yuàn lìng chéng jiù yuàn wǒ sì zhòng bǐ qiū bǐ qiū ní
戒者，願令成就。願我四眾比丘、比丘尼、

⁴¹⁷ 大正藏：第

yōu pó sè yōu pó yí xī dé gòngyǎng yuànzhūtiānrén jí zhū guǐ
優婆塞、優婆夷，悉得供養。願諸天人及諸鬼
shén dé sì shèng dì zhūlóng ā xiū luó jí yú chùshēng shòu chí
神得四聖諦，諸龍、阿修羅及餘畜生，受持
bā jiè xiū jìng fàn xíng
八戒，修淨梵行。

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ ruò
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，若
yǒuzhòngshēng yú wǒ shēngchēn huò yǐ dāozhànghuǒkēng jí yú zhǒng
有眾生於我生瞋；或以刀杖火坑，及餘種
zhǒng yù cán hài wǒ huò yǐ è yán fēi bàngmà lì biàn shí fāng jiè
種，欲殘害我；或以惡言誹謗罵詈，徧十方界
ér zuòqīng huǐ ruò chí dú shí yǐ yòngfàn wǒ rú shì cán yè wǒ
而作輕毀；若持毒食，以用飯我，如是殘業，我
xī shòu zhī chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí wǎng xī suǒyǒu
悉受之，成阿耨多羅三藐三菩提。往昔所有
yuàn zéi zhòngshēng qǐ yú hài xīn zhǒngzhǒng è yán yǐ zá dú shí
怨賊眾生，起於害心，種種惡言，以雜毒食，
chū wǒ shēnxuè rú shì dēng rén xī yǐ è xīn lái zhì wǒ suǒ wǒ
出我身血，如是等人，悉以惡心，來至我所，我
dāng yǐ jiè duōwén sānmèi dà bēi xūn xīn fàn yīn miào shēng ér wéi
當以戒多聞三昧，大悲薰心，梵音妙聲而為
shuō fǎ lìng bǐ wén yǐ xīn shēngqīngjìng zhù yú shàn fǎ suǒ zuò
說法，令彼聞已，心生清淨，住於善法；所作
è yè xúnbiànchàn huǐ gèng bú fù zuò xī lìng dé shēngtiānshàng
惡業，尋便懺悔，更不復作；悉令得生天上
rénzhōng wú yǒuzhàng ài shēngtiānrénzhōng dé miào jiě tuō ān
人中，無有障礙；生天人中，得妙解脫，安
zhùshèngguǒ lí zhū yù è yǒngduànzhū liú zhàng ài yè jìn
住勝果，離諸欲惡，永斷諸流，障礙業盡。
ruò zhūzhòngshēng yǒucán yè zhě jiē xī dé jìn wú yǒu yí yú
若諸眾生，有殘業者，皆悉得盡，無有遺餘。

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ yī
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，一
qiè suǒyǒushēnzhūmáokǒng rì rì chángyǒuzhūhuà fó chū sān shí èr
切所有身諸毛孔，日日常有諸化佛出，三十二
xiàngyīng luò qí shēn bā shí zhǒnghǎo cì dì zhuāngyán wǒ dāngqiǎn
相瓔珞其身，八十種好次第莊嚴。我當遣

zhì wú fó shì jiè yǒu fó shì jiè jí wǔ zhuó jiè ruò bǐ shì jiè yǒu wǔ
至無佛世界、有佛世界及五濁界，若彼世界有五
nì rén huǐ huàizhèng fǎ fěi bàngshèngrén nǎi zhì duànzhūshàngēn
逆人，毀壞正法，誹謗聖人，乃至斷諸善根，
yǒuxuéshēngwén yuánjué dà shèng huǐ pò zhū jiè duò yú dà zuì
有學聲聞、緣覺、大乘，毀破諸戒，墮於大罪，
shāomièshàn xīn miè shī shàndào duò zài shēng sǐ kōngkuàng zé zhōng
燒滅善心，滅失善道，墮在生死空曠澤中，
xíngzhū xié dào dēngshè zuì shān rú shì zhòngshēng bǎiqiānwàn yì
行諸邪道，登涉罪山，如是眾生，百千萬億。
yī yī huà fó yī rì zhī zhōng biàn wèishuō fǎ huò yǒu fèng shì mó
一一化佛，一日之中，徧為說法。或有奉事摩
418 xī shǒu luó suí zuò qí xíng ér wèishuō fǎ yì yú ěr shí chēng
醯首羅，隨作其形而為說法，亦於爾時，稱
wǒ míng zì ér zàn tàn zhī yuàn shì zhòngshēngwénzàn tàn wǒ xīn shēng
我名字而讚歎之，願是眾生聞讚歎我，心生
huān xǐ zhòngzhūshàngēn shēng wǒ shì jiè
歡喜，種諸善根，生我世界。

shì zūn shì zhūzhòngshēng ruò lín zhōng shí wǒ bú zài
「『世尊！是諸眾生，若臨終時，我不在
qí qián wèiyǎnshuō fǎ lìng xīn jìng zhě wǒ yú wèi lái zhōng bù
其前，為演說法，令心淨者，我於未來，終不
chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ruò bǐ zhòngshēngmìngzhōng zhī
成阿耨多羅三藐三菩提。若彼眾生命終之
hòu duòsān è dào bù shēng wǒ guóshòu rénshēnzhě wǒ zhī suǒ zhī
後，墮三惡道，不生我國受人身者，我之所知
wú liàngzhèng fǎ xī dāngmiè shī suǒyǒu fó shì jiē bù chéng jiù
無量正法，悉當滅失，所有佛事，皆不成就。
shì nà luó yánzhě yì fù rú shì
事那羅延者，亦復如是。」

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，
yuàn lìng tā fāng shì jiè suǒyǒu wǔ nì zhī rén nǎi zhì xíngzhū xié dào
願令他方世界所有五逆之人，乃至行諸邪道，
dēngshè zuì shān rú shì zhòngshēng lín mìngzhōng shí xī lái jí jù
登涉罪山，如是眾生，臨命終時，悉來集聚

shēng wǒ shì jiè suí qí běnxiàngsuǒshòushēn sè ài bái wú rùn miàn
生 我世界，隨其本相所受身色，艾白無潤，面
mù chǒu lòu rú pí shè zhē shī niàn pò jiè chòu huì duǎn mìng yǐ
目醜陋，如毗舍遮，失念破戒，臭穢短命，以
cǐ zhū è sǔn jiǎn qí shēn zī shēngsuǒ xū cháng bú gòng zú wèi shì
此諸惡損減其身，資生所須常不供足。為是
zhòngshēng gù yú suō pó shì jiè zhū sì tiān xià yī shí zhī zhōng
眾生故，於娑婆世界諸四天下，一時之中，
cóng dōu shù xià xiàn chǔ mǔ tāi nǎi zhì tóng zǐ xué zhū jì yì chū
從兜術下現處母胎，乃至童子，學諸技藝，出
jiā kǔ xíng pò huài zhū mó chéng wú shàng dào zhuàn zhèng fǎ lún
家苦行，破壞諸魔，成無上道，轉正法輪，
bō niè pán hòu liú bù shè lì rú shì shì xiàn zhǒng zhǒng fó shì xī
般涅槃後，流布舍利。如是示現種種佛事，悉
jiē biàn mǎn rú shì bǎi yì zhū sì tiān xià
皆徧滿如是百億諸四天下。

悲華經卷第六

bēi huā jīng juàn dì qī
悲華經卷第七

běiliángtiānzhú sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

zhū pú sà běnshòu jì pǐn dì sì zhī wǔ
諸菩薩本受⁴¹⁹記品第四之五

shì zūn wǒ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ yī
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，一

yīn shuō fǎ huòyǒuzhòngshēngxuéshēngwénshèng wén fú shuō fǎ
音說法，或有眾生學聲聞乘，聞佛說法，

jí dé zhī shēngwén fǎ zàng huòyǒu xiū xué pì zhī fó shèng wén fó
即得知聲聞法藏；或有修學辟支佛乘，聞佛

shuō fǎ biàn dé jiě yú pì zhī fó fǎ huòyǒu xiū xué wú shàng dà shèng
說法，便得解於辟支佛法；或有修學無上大乘，

wén fó shuō fǎ biàn dé jiě liǎo dà shèng zhī fǎ chún yī wú zá ruò
聞佛說法，便得解了大乘之法，純一無雜；若

yǒu xiū xí⁴²⁰ zhù pú tí fǎ yù dé pú tí wén fó shuō fǎ jí dé
有修習⁴²⁰助菩提法，欲得菩提，聞佛說法，即得

shě cái xíng yú bù shī ruòyǒuzhòngshēng lí zhūgōng dé xī qiú
捨財，行於布施；若有眾生，離諸功德，希求

tiānshàng rénzhōngkuài lè wén fó shuō fǎ jí dé chí jiè ruòyǒu
天上、人中快樂，聞佛說法，即得持戒；若有

zhòngshēng hù xiāng bù wèi yǒu ài chēn xīn wén fó shuō fǎ jí
眾生，互相怖畏，有愛瞋心，聞佛說法，即

dé xiāng yú shēng qīn hòu xīn zhě ruòyǒuzhòngshēng xǐ wéishā yè
得相於生親厚心者；若有眾生，喜為殺業，

wén fó shuō fǎ jí dé bēi xīn ruòyǒuzhòngshēng chángwéiqiān lìn
聞佛說法，即得悲心；若有眾生，常為慳慳、

jí dù fù xīn wén fó shuō fǎ jí xiū xǐ xīn ruòyǒuzhòngshēng
嫉妬覆心，聞佛說法，即修喜心；若有眾生，

duānzhèng wú bìng tānzhuó yú sè xīn shēngfàng yì wén fó shuō fǎ
端正無病，貪著於色，心生放逸，聞佛說法，

⁴¹⁹ 大正藏：授

⁴²⁰ 大正藏：集

jí dé shě xīn ruò yǒuzhòngshēng yín yù chì shèng qí xīn fàng yì
即得捨心；若有眾生，婬欲熾盛，其心放逸，
wén fó shuō fǎ jí guān bú jìng ruò yǒuzhòngshēng xué dà shèng zhě
聞佛說法，即觀不淨；若有眾生學大乘者，
wéidiào gài suǒ fù wén fó shuō fǎ jí dé shēnniànchù fǎ ruò yǒu
為掉蓋所覆，聞佛說法，即得身念處法；若有
zhòngshēng cháng zì chēngzàn néng dà lùn yì qí zhì huì míng
眾生，常自稱讚，能大論議，其智慧明，
yóu rú chē diàn wén fó shuō fǎ jí jiě shēnshēn shí èr yīn yuán
猶如掣⁴²¹電，聞佛說法，即解甚深十二因緣；
ruò yǒuzhòngshēng guǎwénshǎojiàn zì chēngnéng lùn wén fó shuō
若有眾生，寡聞少見，自稱能論，聞佛說
fǎ jí dé bù duó bù shī zhū tuó luó ní ruò yǒuzhòngshēng rù xié
法，即得不奪不失諸陀羅尼；若有眾生，入邪
jiànshān wén fó shuō fǎ jí jiě zhū fǎ shēnshēnkōngmén ruò yǒuzhòng
見山，聞佛說法，即解諸法甚深空門；若有眾
shēng zhū jué fù xīn wén fó shuō fǎ jí dé shēn jiě wú xiàng fǎ mén
生，諸覺覆心，聞佛說法，即得深解無相法門；
ruò yǒuzhòngshēng zhū bú jìng yuàn fù bì qí xīn wén fó shuō fǎ
若有眾生，諸不淨願覆蔽其心，聞佛說法，
jí dé shēn jiě wú zuò fǎ mén ruò yǒuzhòngshēng xīn bù qīng jìng
即得深解無作法門；若有眾生，心不清淨，
wén fó shuō fǎ xīn dé qīng jìng ruò yǒuzhòngshēng yǐ duō yuán fù
聞佛說法，心得清淨；若有眾生，以多緣覆
xīn wén fó shuō fǎ dé jiě bù shī pú tí xīn fǎ ruò yǒuzhòngshēng
心，聞佛說法，得解不失菩提心法；若有眾生，
chēn huì fù xīn wén fó shuō fǎ jiě zhēn shí xiàng dé shòu jì bié
瞋恚覆心，聞佛說法，解真實相，得受記莢；
ruò yǒuzhòngshēng yī yǐ fù xīn wén fó shuō fǎ shēn jiě zhū fǎ
若有眾生，依倚⁴²²覆心，聞佛說法，深解諸法
wú suǒ yī yǐ ruò yǒuzhòngshēng ài rǎn fù xīn wén fó shuō fǎ
無所依倚；若有眾生，愛染覆心，聞佛說法，
jí jiě zhū fǎ wú gòu qīng jìng ruò yǒuzhòngshēng wàng shī shàn xīn
疾解諸法無垢清淨；若有眾生，忘失善心，
wén fó shuō fǎ shēn jiě rì guāng sān mèi ruò yǒuzhòngshēng xíng zhū
聞佛說法，深解日光三昧；若有眾生，行諸

⁴²¹ 大正藏：拙

⁴²² 大正藏：猗

mó yè wén fó shuō fǎ sù dé jiě liǎo qīng jìng zhī fǎ ruò yǒu zhòng
魔業，聞佛說法，速得解了清淨之法；若有眾
shēng xié lùn fù xīn wén fó shuō fǎ jí dé shēn jiě zēng yì zhèng
生，邪論覆心，聞佛說法，即得深解增益正
fǎ ruò yǒu zhòng shēng fán nǎo fù xīn wén fó shuō fǎ sù⁴²³ dé
法；若有眾生，煩惱覆心，聞佛說法，速得
jiě liǎo lí fán nǎo fǎ ruò yǒu zhòng shēng xíng zhū è dào wén fó shuō
解了離煩惱法；若有眾生，行諸惡道，聞佛說
fǎ jí dé huí fǎn ruò yǒu zhòng shēng yú dà shèng fǎ zàn shuō xié
法，即得迴反；若有眾生，於大乘法讚說邪
fǎ yǐ wéi jí miào wén fó shuō fǎ jí yú xié fǎ shēng tuì zhuǎn
法，以為吉妙，聞佛說法，即於邪法生退轉
xīn ér dé zhèng jiě ruò yǒu pú sà yàn yú shēng sǐ wén fó shuō
心，而得正解；若有菩薩，厭於生死，聞佛說
fǎ jí yú shēng sǐ xīn shēng ài yào ruò yǒu zhòng shēng bù zhī shàn
法，即於生死心生愛樂；若有眾生，不知善
dì wén fó shuō fǎ jí dé jué liǎo shàn dì zhī fǎ ruò yǒu zhòng shēng
地，聞佛說法，即得覺了善地之法；若有眾生，
jiàn tā wéi shàn bù shēng hào yào shēng yú dù jí wén fó shuō fǎ
見他為善，不生好樂，生於妬嫉，聞佛說法，
jí dé xīn xǐ ruò yǒu zhòng shēng qí xīn gè gè gòng xiāng wéi fǎn
即得心喜；若有眾生，其心各各共相違反，
wén fó shuō fǎ jí dé wú ài guāng míng ruò yǒu zhòng shēng xíng zhū
聞佛說法，即得無礙光明；若有眾生，行諸
è yè wén fó shuō fǎ shēn jiě è yè suǒ dé guǒ bào ruò yǒu zhòng
惡業，聞佛說法，深解惡業所得果報；若有眾
shēng bù wèi dà zhòng wén fó shuō fǎ shēn dé jiě liǎo shī zǐ xiàng
生，怖畏大眾，聞佛說法，深得解了師子相
sān mèi ruò yǒu zhòng shēng sì mó fù xīn wén fó shuō fǎ jí dé
三昧；若有眾生，四魔覆心，聞佛說法，疾得
shǒu léng yán sān mèi ruò yǒu zhòng shēng bú jiàn zhū fó guó tǔ guāng míng
首楞嚴三昧；若有眾生，不見諸佛國土光明，
wén fó shuō fǎ jí dé shēn jiě zhǒng zhǒng zhuāng yán guāng míng sān mèi
聞佛說法，即得深解種種莊嚴光明三昧；
ruò yǒu zhòng shēng yǒu zēng ài xīn wén fó shuō fǎ jí dé shě xīn
若有眾生，有憎愛心，聞佛說法，即得捨心；

⁴²³ 大正藏：即

ruò yǒuzhòngshēng wèi dé fó fǎ guāngmíng wén fó shuō fǎ jí dé
若有眾生，未得佛法光明，聞佛說法，即得
fǎ chuángxiàngsānmèi⁴²⁴ ruò yǒuzhòngshēng lí dà zhì huì wén fó
法幢相三昧⁴²⁴；若有眾生，離大智慧，聞佛
shuō fǎ jí dé fǎ jù sānmèi ruò yǒuzhòngshēng chī àn⁴²⁵ fù xīn
說法，即得法炬三昧；若有眾生，癡暗⁴²⁵覆心，
wén fó shuō fǎ jí dé rì dēngguāngmíngsānmèi ruò yǒuzhòngshēng
聞佛說法，即得日燈光明三昧；若有眾生，
kǒu wú biàn cái wén fó shuō fǎ jí dé zhǒngzhǒnggōng dé yīngbiàn
口無辯才，聞佛說法，即得種種功德應辯；
ruò yǒuzhòngshēng guān sè hé hé wú yǒujiān gù yóu rú shuǐmò
若有眾生，觀色和合，無有堅固，猶如水沫，
wén fó shuō fǎ jí dé nà luó yán sānmèi ruò yǒuzhòngshēng xīn luàn
聞佛說法，即得那羅延三昧；若有眾生，心亂
bú dìng wén fó shuō fǎ jí dé jiān láo jué dìng sānmèi ruò yǒuzhòng
不定，聞佛說法，即得堅牢決定三昧；若有眾
shēng yù guān fó dǐng wén fó shuō fǎ jí dé xū mí chuáng sānmèi
生，欲觀佛頂，聞佛說法，即得須彌幢三昧；
ruò yǒuzhòngshēng fàng shě běnyuàn wén fó shuō fǎ jí dé jiān láo
若有眾生，放捨本願，聞佛說法，即得堅牢
sānmèi ruò yǒuzhòngshēng tuì shī zhū tōng wén fó shuō fǎ jí
三昧；若有眾生，退失諸通，聞佛說法，即
dé jīn gāng sānmèi ruò yǒuzhòngshēng yú pú tí chǎng ér shēng yí
得金剛三昧；若有眾生，於菩提場而生疑
huò wén fó shuō fǎ jí dé liǎo dá jīn gāng dào chǎng ruò yǒuzhòng
惑，聞佛說法，即得了達金剛道場；若有眾
shēng yī qiè fó fǎ⁴²⁶ zhōng wú yàn lí xīn wén fó shuō fǎ jí dé
生，一切佛法⁴²⁶中無厭離心，聞佛說法，即得
jīn gāng sānmèi ruò yǒuzhòngshēng bù zhī tā xīn wén fó shuō fǎ
金剛三昧；若有眾生，不知他心，聞佛說法，
jí zhī tā xīn ruò yǒuzhòngshēng yú zhū gēn zhōng bù zhī lì dùn
即知他心；若有眾生，於諸根中，不知利鈍，
wén fó shuō fǎ jí zhī lì dùn ruò yǒuzhòngshēng gè gè zhǒng lèi
聞佛說法，即知利鈍；若有眾生，各各種類

⁴²⁴ 大正藏：法幢三昧

⁴²⁵ 大正藏：闇

⁴²⁶ 大正藏：一切法

bù xiāng jiě yǔ wén fó shuō fǎ jí dé jiě liǎo yīn shēng sān mèi ruò
不相解語，聞佛說法，即得解了音聲三昧；若
yǒu zhòng shēng wèi dé fǎ shēn wén fó shuō fǎ jí dé jiě liǎo fēn
有眾生，未得法身，聞佛說法，即得解了分
bié zhū shēn ruò yǒu zhòng shēng bú jiàn fó shēn wén fó shuō fǎ
別諸身；若有眾生，不見佛身，聞佛說法，
jí dé bú shùn sān mèi ruò yǒu zhòng shēng fēn bié zhū yuán wén fó
即得不徇三昧；若有眾生，分別諸緣，聞佛
shuō fǎ jí dé wú zhēng sān mèi ruò yǒu zhòng shēng yú zhuàn fǎ lún
說法，即得無諍三昧；若有眾生，於轉法輪，
xīn shēng yí huò wén fó shuō fǎ yú zhuàn fǎ lún dé xīn qīng jìng
心生疑惑，聞佛說法，於轉法輪得心清淨；
ruò yǒu zhòng shēng qǐ wú yīn xié xíng wén fó shuō fǎ jí dé fǎ míng
若有眾生，起無因邪行，聞佛說法，即得法明
suí shùn yīn yuán ruò yǒu zhòng shēng yú yī fó shì jiè qǐ yú cháng jiàn
隨順因緣；若有眾生，於一佛世界起於常見，
wén fó shuō fǎ jí dé shàn bié wú liàng fó tǔ ruò yǒu zhòng shēng
聞佛說法，即得善別無量佛土；若有眾生，
wèi zhòng zhū xiàng shàngēn wén fó shuō fǎ jí dé zhǒng zhǒng zhuāng
未種諸相善根，聞佛說法，即得種種莊
yán sān mèi ruò yǒu zhòng shēng bù néng shàn bié yī qiè yán yǔ wén
嚴三昧；若有眾生，不能善別一切言語，聞
fó shuō fǎ jí dé jiě liǎo fēn bié zhǒng zhǒng yán yīn sān mèi ruò yǒu
佛說法，即得解了分別種種言音三昧；若有
zhòng shēng zhuān xīn qiú yú yī qiè zhì huì wén fó shuō fǎ jí dé
眾生，專心求於一切智慧，聞佛說法，即得
wú suǒ fēn bié fǎ jiè sān mèi ruò yǒu zhòng shēng tuì zhuǎn yú fǎ
無所分別法界三昧；若有眾生，退轉於法，
wén fó shuō fǎ jí dé jiān gù sān mèi ruò yǒu zhòng shēng bù zhī fǎ
聞佛說法，即得堅固三昧；若有眾生，不知法
jiè wén fó shuō fǎ jí dé dà zhì huì ruò yǒu zhòng shēng lí běn
界，聞佛說法，即得大智慧；若有眾生，離本
shì yuàn wén fó shuō fǎ jí dé bù shī sān mèi ruò yǒu zhòng shēng
誓願，聞佛說法，即得不失三昧；若有眾生
fēn bié zhū dào wén fó shuō fǎ jí dé yī dào wú suǒ fēn bié ruò yǒu
分別諸道，聞佛說法，即得一道無所分別；若有
zhòng shēng tuī qiú zhì huì yù tóng xū kōng wén fó shuō fǎ jí
眾生，推求智慧，欲同虛空，聞佛說法，即

dé wú suǒ yǒu sān mèi ruò yǒu zhòng shēng wèi dé jù zú zhū bō luó mì
得無所有三昧；若有眾生，未得具足諸波羅蜜，

wén fó shuō fǎ jí dé zhù yú jìng bō luó mì ruò yǒu zhòng shēng wèi
聞佛說法，即得住於淨波羅蜜；若有眾生，未

dé jù zú sì shè zhī fǎ wén fó shuō fǎ jí dé miào shàn shè qǔ sān
得具足四攝之法，聞佛說法，即得妙善攝取三

mèi ruò yǒu zhòng shēng fēn bié sì wú liàng xīn wén fó shuō fǎ
昧；若有眾生，分別四無量心，聞佛說法，

jí dé píngděng qín xīn jīng jìn ruò yǒu zhòng shēng wèi dé jù zú sān shí
即得平等勤心精進；若有眾生，未得具足三十

qī zhù pú tí fǎ wén fó shuō fǎ jí dé zhù chū shì sān mèi ruò yǒu
七助菩提法，聞佛說法，即得住出世三昧；若有

zhòng shēng qí xīn shī niàn jí shàn zhì huì wén fó shuō fǎ jí dé
眾生，其心失念及善智慧，聞佛說法，即得

dà hǎi zhì yìn sān mèi ruò yǒu zhòng shēng qí xīn yí huò wèi shēng
大海智印三昧；若有眾生，其心疑惑，未生

fǎ rěn wén fó shuō fǎ jí dé zhū fǎ jué dìng sān mèi yī yī fǎ xiàng
法忍，聞佛說法，即得諸法決定三昧，以一法相

gù ruò yǒu zhòng shēng wàng suǒ wén fǎ wén fó shuō fǎ jí dé
故；若有眾生，忘所聞法，聞佛說法，即得

bù shī niàn sān mèi ruò yǒu zhòng shēng gè gè shuō fǎ bù xiāng xǐ
不失念三昧；若有眾生，各各說法，不相喜

lè wén fó shuō fǎ jí dé qīng jìng huì yǎn wú yǒu yí wǎng ruò
樂，聞佛說法，即得清淨慧眼，無有疑網；若

yǒu zhòng shēng yú sān bǎo zhōng bù shēng xìn xīn wén fó shuō fǎ
有眾生，於三寶中不生信心，聞佛說法，

jí dé gōng dé zēng zhǎng sān mèi ruò yǒu zhòng shēng kě fá fǎ yǔ
即得功德增長三昧；若有眾生，渴乏法雨，

wén fó shuō fǎ jí dé fǎ yǔ sān mèi ruò yǒu zhòng shēng yú sān bǎo
聞佛說法，即得法雨三昧；若有眾生，於三寶

zhōng qǐ duàn miè jiàn wén fó shuō fǎ jí dé zhū bǎo zhuāng yán sān mèi
中起斷滅見，聞佛說法，即得諸寶莊嚴三昧；

ruò yǒu zhòng shēng bù zuò zhì yè bù qín jīng jìn wén fó shuō fǎ
若有眾生，不作智業，不勤精進，聞佛說法，

jí dé jīn gāng zhì huì sān mèi ruò yǒu zhòng shēng wéi zhū fán nǎo zhī suǒ
即得金剛智慧三昧；若有眾生，為諸煩惱之所

xì fù wén fó shuō fǎ jí dé xū kōng yìn sān mèi ruò yǒu zhòng shēng
繫縛，聞佛說法，即得虛空印三昧；若有眾生，

jì wǒ wǒ suǒ wén fó shuō fǎ jí dé zhì yìn sān mèi ruò yǒuzhòng
計我我所，聞佛說法，即得智印三昧；若有眾
shēng bù zhī rú lái jù zú gōng dé wén fó shuō fǎ jí dé shì jiān
生，不知如來具足功德，聞佛說法，即得世間
jiě tuō sān mèi ruò yǒuzhòngshēng yú guò qù shì wèi gòng yǎng fó
解脫三昧；若有眾生，於過去世未供養佛，
wén fó shuō fǎ jí dé zhǒng zhǒng shén zú biàn huà ruò yǒuzhòngshēng
聞佛說法，即得種種神足變化；若有眾生，
yī fǎ jiè mén yú wèi lái shì wú liàng jié zhōng wèi dé shuō zhī wén fó
一法界門於未來世無量劫中未得說之，聞佛
shuō fǎ jí dé jiě shuō yī qiè zhū fǎ tóng yī fǎ jiè ruò yǒuzhòng
說法，即得解說一切諸法同一法界；若有眾
shēng yú zhū yī qiè xiū duō luó zhōng wèi dé xuǎn zé wén fó shuō
生，於諸一切修多羅中，未得選擇，聞佛說
fǎ jí dé zhū fǎ píng děng shí xiàng sān mèi ruò yǒuzhòngshēng lí
法，即得諸法平等實相三昧；若有眾生，離
liù hé fǎ wén fó shuō fǎ jí dé jiě liǎo zhū fǎ sān mèi ruò yǒuzhòng
六和法，聞佛說法，即得解了諸法三昧；若有眾
shēng yú bù kě sī yì jiě tuō fǎ mén bù qín jīng jìn wén fó shuō fǎ
生，於不可思議解脫法門不勤精進，聞佛說法，
yú zhū tōng zhōng jí dé shī zǐ yóu xì sān mèi ruò yǒuzhòngshēng
於諸通中，即得師子遊戲三昧；若有眾生，
yù fēn bié rù yú rú lái zàng wén fó shuō fǎ gèng bù cóng tā wén
欲分別入於如來藏，聞佛說法，更不從他聞，
jí dé fēn bié rù yú rú lái zàng ruò yǒuzhòngshēng yú pú sà dào bù qín
即得分別入如來藏；若有眾生，於菩薩道不勤
jīng jìn wén fó shuō fǎ jí dé zhì huì qín xíng jīng jìn ruò yǒuzhòng
精進，聞佛說法，即得智慧，勤行精進；若有眾
shēng wèi céng dé jiàn běn shēng jīng wén fó shuō fǎ jí dé yī qiè
生，未曾得見本生經，聞佛說法，即得一切
zài zài chù chù sān mèi ruò yǒuzhòngshēng xíng dào wèi jìng wén fó shuō
在在處處三昧；若有眾生，行道未竟，聞佛說
fǎ jí dé shòu jì sān mèi ruò yǒuzhòngshēng wèi dé jù zú rú lái
法，即得受記三昧；若有眾生，未得具足如來
shí lì wén fó shuō fǎ jí dé wú huài sān mèi ruò yǒuzhòngshēng
十力，聞佛說法，即得無壞三昧；若有眾生，
wèi dé jù zú sì wú suǒ wèi wén fó shuō fǎ jí dé wú jìn yì sān mèi
未得具足四無所畏，聞佛說法，即得無盡意三昧；

ruò yǒuzhòngshēng wèi dé jù zú fó bú gòng fǎ wén fó shuō fǎ
若有眾生，未得具足佛不共法，聞佛說法，
jí dé bù gòng fǎ sānmèi ruò yǒuzhòngshēng wèi dé jù zú wú yú chí
即得不共法三昧；若有眾生，未得具足無愚癡
jiàn wén fó shuō fǎ jí dé yuàn jù sānmèi ruò yǒuzhòngshēng
見，聞佛說法，即得願句三昧；若有眾生，
wèi jué yī qiè fú fǎ zhī mén wén fó shuō fǎ jí dé xiān bái wú gòu
未覺一切佛法之門，聞佛說法，即得鮮白無垢
jìng yìn sānmèi ruò yǒuzhòngshēng wèi jù zú yī qiè zhì wén fó shuō
淨印三昧；若有眾生，未具足一切智，聞佛說
fǎ jí dé shànliǎo sānmèi ruò yǒuzhòngshēng wèi dé chéng jiù yī
法，即得善了三昧；若有眾生，未得成就一
qiè fó shì wén fó shuō fǎ jí dé wú liàng bú jìn yì sānmèi rú shì
切佛事，聞佛說法，即得無量不盡意三昧；如是
děngzhòngshēng yú wén⁴²⁷ fǎ zhōng gè dé xìn jiě
等眾生，於聞法中各得信解。

yǒuzhū pú sà qí xīn zhì zhí wú yǒuchǎn qū wén fó
「『有諸菩薩，其心質直，無有諂曲，聞佛
shuō fǎ jí dé bā wàn sì qiānzhū fǎ mén bā wàn sì qiānzhū sānmèi
說法，即得八萬四千諸法門、八萬四千諸三昧
mén qī wàn wǔ qiāntuó luó ní mén yǒu wú liàng wú biān ā sēng qí pú
門、七萬五千陀羅尼門。有無量無邊阿僧祇菩
sà mó hē sà xiū xí dà shèngzhě wén shì shuō fǎ yì dé rú shì wú
薩摩訶薩修習大乘者，聞是說法，亦得如是無
liànggōng dé ān zhǐ zhù yú bú tuì zhuǎn dì shì gù zhū pú sà mó
量功德，安止住於不退轉地。是故，諸菩薩摩
hē sà yù dé zhǒngzhǒngzhuāngyánjiānláo gù fā bù kě sī yì yuàn
訶薩欲得種種莊嚴堅牢故，發不可思議願，
zēng yì bù kě sī yì zhī jiàn yǐ zì zhuāngyán yǐ sān shí èr xiàng
增益不可思議知見，以自莊嚴，以三十二相
zhuāngyán gù dé bā shí suí xíng hǎo yǐ miào yīn zhuāngyán gù suí
莊嚴故，得八十隨形好，以妙音莊嚴故，隨
zhūzhòngshēngsuǒ xǐ shuō fǎ lìng wén fǎ zhě mǎn zú zhī jiàn yǐ
諸眾生所喜說法，令聞法者，滿足知見；以
xīn zhuāngyán gù dé zhū sānmèi bù shēng tuì zhuǎn yǐ niàn zhuāng
心莊嚴故，得諸三昧，不生退轉；以念莊

⁴²⁷ 大正藏：佛

yán gù bù shī yī qiè zhū tuó luó ní yǐ xīn zhuāngyán gù dé fēn
嚴故，不失一切諸陀羅尼；以心莊嚴故，得分
bié zhū fǎ yǐ niàn zhuāngyán gù dé jiě wēichénděng yì yǐ shàn
別諸法；以念莊嚴故，得解微塵等義；以善
xīn zhuāngyán gù dé jiān gù shì yuàn láo jiān jīng jìn rú qí suǒ yuàn
心莊嚴故，得堅固誓願，牢堅精進，如其所願，
dào yú bǐ àn yǐ zhuān xīn zhuāngyán gù cì dì guò zhù yǐ bù
到於彼岸；以專心莊嚴故，次第過住；以布
shī zhuāngyán gù yú zhū suǒ xū xī néng fàng shě yǐ chí jiè zhuāng
施莊嚴故，於諸所須，悉能放捨；以持戒莊
yán gù lìng xīn shàn bái qīng jìng wú gòu yǐ rěn rǔ zhuāngyán gù
嚴故，令心善白，清淨無垢；以忍辱莊嚴故，
yú zhū zhòng shēng xīn wú zhàng ài yǐ jīng jìn zhuāngyán gù yī
於諸眾生，心無障礙；以精進莊嚴故，一
qiè zuǒ zhù xī dé chéng jiù yǐ chán dìng zhuāngyán gù yú yī qiè
切佐助，悉得成就；以禪定莊嚴故，於一切
sān mèi zhōng dé shī zǐ yóu xì yǐ zhì huì zhuāngyán gù zhī zhū fán
三昧中，得師子遊戲；以智慧莊嚴故，知諸煩
nǎo xí yǐ cí zhuāngyán gù zhuān xīn niàn yú yī qiè zhòng shēng
惱習；以慈莊嚴故，專心念於一切眾生；
yǐ bēi zhuāngyán gù xī néng bá chū zhòng shēng zhī kǔ yǐ xǐ zhuāng
以悲莊嚴故，悉能拔出眾生之苦；以喜莊
yán gù yú yī qiè fǎ xīn wú yí huò yǐ shě zhuāngyán gù dé
嚴故，於一切法，心無疑惑；以捨莊嚴故，得
lí jiāo màn xīn wú gāo xià yǐ zhū tōng zhuāngyán gù yú yī qiè fǎ
離憍慢，心無高下；以諸通莊嚴故，於一切法，
dé shī zǐ yóu xì yǐ gōng dé zhuāngyán gù dé bù kě jìn zàng bǎo
得師子遊戲；以功德莊嚴故，得不可盡藏寶
shǒu yǐ zhì zhuāngyán gù zhī zhū zhòng shēng suǒ yǒu zhū xīn yǐ yì
手；以智莊嚴故，知諸眾生所有諸心；以意
zhuāngyán gù fāng biàn xǐng wù yī qiè zhòng shēng yǐ guāng míng
莊嚴故，方便醒⁴²⁸悟一切眾生；以光明
zhuāngyán gù dé zhì huì yǎn míng yǐ zhū biàn zhuāngyán gù lìng zhòng
莊嚴故，得智慧眼明；以諸辯莊嚴故，令眾
shēng dé fǎ yì yīng cí yǐ wú wèi zhuāngyán gù yī qiè zhū mó bù
生得法義應辭；以無畏莊嚴故，一切諸魔不

néng liú nán yǐ gōng dé zhuāngyán gù dé zhū fó shì zūn suǒ yǒu gōng
能留難；以功德莊嚴故，得諸佛世尊所有功
dé yǐ fǎ zhuāngyán gù dé wú ài biàn cháng wèi zhòng shēng yǎn
德；以法莊嚴故，得無礙辯，常為眾生演
shuō miào fǎ yǐ guāng míng zhuāngyán gù dé yī qiè fó fǎ guāng míng
說妙法；以光明莊嚴故，得一切佛法光明；
yǐ zhào míng zhuāngyán gù néng biàn zhào yú zhū fó shì jiè yǐ tā xīn
以照明莊嚴故，能徧照於諸佛世界；以他心
zhuāngyán gù dé zhèng zhì wú luàn yǐ jiào jiè zhuāngyán gù dé
莊嚴故，得正智無亂；以教誡莊嚴故，得
rú suǒ shuō hù chí jìn jiè yǐ shén zú zhuāngyán gù dé rú yì zú dào
如所說護持禁戒；以神足莊嚴故，得如意足到
yú bǐ àn yǐ shòu chí yī qiè zhū rú lái zhuāngyán gù dé rù rú lái
於彼岸；以受持一切諸如來莊嚴故，得入如來
wú liàng fǎ zàng yǐ zūn fǎ zhuāngyán gù dé bù suí tā zhì huì yǐ
無量法藏；以尊法莊嚴故，得不隨他智慧；以
suí xíng yī qiè shàn fǎ zhuāngyán gù dé rú shuō ér xíng yù lìng rú shì
隨行一切善法莊嚴故，得如說而行，欲令如是
zhòng shēng xī dé rú shì děng gōng dé lì yì ruò yǒu wú liàng wú biān
眾生，悉得如是等功德利益。若有無量無邊
ā sēng qí pú sà mó hē sà xiū xí dà shèng yǐ wǒ shuō yī jù fǎ gù
阿僧祇菩薩摩訶薩修習大乘，以我說一句法故，
xī jù rú shì bái jìng shàn fǎ jiē shǐ chōng zú yǐ shì gù zhū pú
悉具如是白淨善法，皆使充足，以是故，諸菩
sà mó hē sà yú zhū fǎ zhōng suǒ dé zhì huì bù cóng tā wén dé
薩摩訶薩於諸法中，所得智慧，不從他聞，得
chéng jiù dà fǎ guāng míng chéng ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí
成就大法光明，成阿耨多羅三藐三菩提。

shì zūn ruò yǒu zhòng shēng yú tā fāng shì jiè zuò wǔ nì
「『世尊！若有⁴²⁹眾生於他方世界作五逆

zuì nǎi zhì fàn sì zhòng jìn shāo miè shàn xīn⁴³⁰ ruò xué shēng wén
罪，乃至犯四重禁，燒滅善心⁴³⁰，若學聲聞、
yuán jué dà shèng yǐ yuàn lì gù yù lái shēng wǒ shì jiè jì
緣覺、大乘，以願力故，欲來生我世界，既

⁴²⁹ 大正藏：若

⁴³⁰ 大正藏：法

lái shēng yǐ fù jù⁴³¹ yī qiè zhū bú shàn yè cū pǔ bì è qí xīn
來生已，復聚⁴³¹一切諸不善業，麤朴弊惡，其心
xǐ qiú qiángliángnántiáo zhuān xīn⁴³² sì dào tān zhuó qiān lìn
喜求，強梁難調，專心⁴³²四倒，貪著慳吝。
rú shì děngzhòngshēng bā wàn sì qiān yì xìngluàn xīn wǒ dāng wèi qí
如是等眾生，八萬四千異性亂心，我當為其
gè gè yì xìng guǎngshuō bā wàn sì qiān fǎ jù
各各異性，廣說八萬四千法聚。

shì zūn ruò yǒuzhòngshēng xué wú shàng dà shèng wǒ
「世尊！若有眾生，學無上大乘，我
dāng wèi qí jù zú guǎngshuō liù bō luó mì suǒ wèi tán bō luó mì nǎi
當為其具足廣說六波羅蜜，所謂檀波羅蜜，乃
zhì bō rě bō luó mì ruò yǒuzhòngshēng xuéshēng wénshèng wèizhòng
至般若波羅蜜。若有眾生，學聲聞乘未種
shàngēn yuàn qiú zhū fó yǐ wéi qí shī wǒ dāng ān zhǐ yú sān guī yī
善根，願求諸佛以為其師，我當安止於三歸依，
rán hòu quàn lìng zhù liù bō luó mì ruò yǒuzhòngshēng xǐ wéi shā hài
然後勸令住六波羅蜜。若有眾生，喜為殺害，
wǒ dāng ān zhǐ yú bù shā zhōng ruò yǒuzhòngshēng zhuān xíng tān è
我當安止於不殺中。若有眾生，專行貪惡
⁴³³ wǒ dāng ān zhǐ⁴³⁴ yú bú dào zhōng ruò yǒuzhòngshēng fēi fǎ
⁴³³，我當安止⁴³⁴於不盜中。若有眾生，非法
xié yín wǒ dāng ān zhǐ bù xié yín zhōng ruò yǒuzhòngshēng gè gè
邪淫，我當安止不邪淫中。若有眾生，各各
gù zuò fěi bàng wàng yǔ wǒ dāng ān zhǐ bú wàng yǔ zhōng ruò yǒu
故作誹謗妄語，我當安止不妄語中。若有
zhòngshēng yào wéi kuáng chí wǒ dāng ān zhǐ bù yǐn jiǔ zhōng ruò
眾生，樂為狂癡，我當安止不飲酒中。若
yǒuzhòngshēng fàn cǐ wǔ shì wǒ dāng lìng shòu yōu pó sè wǔ jiè
有眾生，犯此五事，我當令受優婆塞五戒。
ruò yǒuzhòngshēng yú zhū shàn fǎ bù shēng xǐ lè wǒ dāng lìng qí yī
若有眾生，於諸善法不生喜樂，我當令其一
rì yī yè shòu chí bā jiè ruò yǒuzhòngshēng shǎo yú shàngēn yú
日一夜受持八戒。若有眾生，少於善根，於

⁴³¹ 大正藏：取

⁴³² 大正藏：以

⁴³³ 大正藏：惡貪

⁴³⁴ 大正藏：安住

shàngēnzhōng xīn shēng ài yào wǒ dāng lìng qí yú wèi lái shì zài
善根中，心生愛樂，我當令其於未來世，在
fó fǎ zhōng chū jiā xué dào ān zhǐ lìng zhù fàn jìng shí jiè ruò yǒu
佛法中，出家學道，安止令住梵淨十戒。若有
zhòngshēng xī wàng⁴³⁵ qiú yú zhūshàngēn fǎ wǒ dāng ān zhǐ shàngēn
眾生，希望⁴³⁵求於諸善根法，我當安止善根
fǎ zhōng lìng dé chéng jiù fàn xíng jù zú dà jiè rú shì děng zhòng
法中，令得成就梵行，具足大戒。如是等眾
shēng zuò wǔ nì zuì nǎi zhì qiān lìn wèi shì zhòngshēng yǐ zhǒng
生，作五逆罪，乃至慳悋，為是眾生，以種
zhǒngmén shì xiànshén zú shuō zhū jù yì kāi shì yīn jiè zhū
種門，示現神足，說諸句義，開示陰、界、諸
rù kǔ kōng wú cháng wú wǒ lìng zhù shàn miào ān wěn jì
入、苦、空、無常、無我，令住善妙安隱寂
miè wú wèi niè pán wèi rú shì sì zhòng bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó
滅無畏涅槃，為如是四眾比丘、比丘尼、優婆
sè yōu pó yí shuō fǎ ruò yǒu zhòngshēng qiú wén lùn yì wǒ dāng
塞、優婆夷說法。若有眾生，求聞論議，我當
wèi⁴³⁶ shuō zhèng fǎ zhū lùn⁴³⁷ nǎi zhì yǒu qiú jiě tuō zhī zhě wǒ dāng
為⁴³⁶說正法諸論⁴³⁷，乃至有求解脫之者，我當
wèi shuō kōng wú zhī lùn ruò yǒu zhòngshēng qí xīn bù yào yú zhèng shàn
為說空無之論。若有眾生，其心不樂於正善
fǎ wǒ dāng wèi shuō yíng zuǒ⁴³⁸ zhòng shì ruò yǒu zhòngshēng yú zhèng
法，我當為說營佐⁴³⁸眾事。若有眾生，於正
shàn fǎ qí xīn ài yào wǒ dāng wèi shuō kōng sān mèi dìng shì zhèng
善法，其心愛樂，我當為說空三昧定，示正
jiě tuō
解脫。

shì zūn wǒ wèi rú shì yī yī zhòngshēng yào dāng guò yú
「『世尊！我為如是一一眾生，要當過於
bǎi qiān yóu xún bù yǐ shén zú ér yǐ kāi shì wú liàng wú biān zhòng
百千由旬，不以神足，而以開示無量無邊種
zhǒng fāng biàn wèi jiě jù yì shì xiànshén zú nǎi zhì niè pán xīn
種方便，為解句義，示現神足，乃至涅槃，心

⁴³⁵ 大正藏：惛心

⁴³⁶ 大正藏：當

⁴³⁷ 大正藏：論

⁴³⁸ 大正藏：作

bù shēngyàn
不生獸。

shì zūn wǒ yǐ sānmèi lì gù shě dì wǔ fēn suǒ dé shòu
「『世尊！我以三昧力故，捨第五分所得壽
mìng ér bō niè pán wǒ yú shì shí zì fēn qí shēn rú bàn tíng lì
命，而般涅槃，我於是時，自分其身如半葶藶
zǐ wèi lián mǐn zhòng shēng gù qiú bō niè pán bō niè pán hòu suǒ
子，為憐愍眾生故，求般涅槃。般涅槃後，所
yǒu zhèng fǎ zhù shì qiān suì xiàng fǎ zhù shì mǎn wǔ bǎi suì wǒ niè pán
有正法住世千歲，像法住世滿五百歲。我涅槃
hòu ruò yǒu zhòng shēng yǐ zhēn bǎo jì yuè gòng yǎng shè lì nǎi
後，若有眾生，以珍寶、妓樂供養舍利，乃
zhì lǐ bài yòu rào yī zā hé zhǎng chēng tàn yī jīng huā sǎn yǐ
至禮拜，右繞一匝，合掌稱歎，一莖華散，以
shì yīn yuán suí qí zhì yuàn yú sān shèng zhōng gè bú tuì zhuǎn
是因緣，隨其志願，於三乘中，各不退轉。

shì zūn wǒ bō niè pán hòu ruò yǒu zhòng shēng yú wǒ
「『世尊！我般涅槃後，若有眾生，於我
fǎ zhōng nǎi zhì yī jiè rú wǒ suǒ shuō néng jiān chí zhī nǎi zhì dú
法中，乃至一戒，如我所說能堅持之，乃至讀
sòng yī sì jù jì wèi tā rén shuō lìng bǐ tīng zhě xīn shēng huān xǐ
誦一四句偈為他人說，令彼聽者，心生歡喜，
gòng yǎng fǎ shī nǎi zhì yī huā yī lǐ yǐ shì yīn yuán suí qí zhì
供養法師，乃至一華一禮，以是因緣，隨其志
yuàn yú sān shèng zhōng gè bú tuì zhuǎn nǎi zhì fǎ jù miè fǎ
願，於三乘中，各不退轉，乃至法炬滅、法
chuáng dǎo zhèng fǎ miè yǐ wǒ zhī shè lì xún mò yú dì zhì
幢倒。正法滅已，我之舍利，尋沒於地，至
jīn gāng jì ěr shí suǒ pó shì jiè kōng wú zhēn bǎo wǒ zhī shè lì
金剛際，爾時，娑婆世界空無珍寶，我之舍利
biàn wéi yì xiàng liú lí bǎo zhū qí míng yán shèng cóng jīn gāng jì
變為意相瑠璃寶珠，其明炎⁴³⁹盛，從金剛際
chū yú shì jiān shàng zhì ā jiā ní zhā tiān yǔ zhǒng zhǒng huā màn
出於世間，上至阿迦尼吒天，雨種種華，曼
tuó luó huā mó hē màn tuó luó huā bō lì zhì duō huā màn shū shā huā
陀羅華、摩訶曼陀羅華、波利質多華、曼殊沙華、

⁴³⁹ 大正藏：焰

mó hē mànshū shā huā yǒu jìng guāng míng dà rú chē lún bǎi yè qiān
摩訶曼殊沙華，有淨光明大如車輪，百葉、千
yè huò bǎi qiān yè qí guāng biàn zhào 440 yì yǒu hǎo xiāng wēi
葉，或百千葉，其光徧照。亦⁴⁴¹有好香，微
miào cháng fū guān zhě wú yàn qí míng yán 442 shèng bù kě chēng jì
妙常敷，觀者無厭。其明炎⁴⁴²盛，不可稱計，
wēi miào zhī xiāng wú liàng wú biān chún yǔ rú shì wú liàng zhū huā
微妙之香，無量無邊，純雨如是無量諸華。
dāng qí yǔ shí fù chū zhǒng zhǒng wēi miào yīn shēng fó shēng fǎ
當其雨時，復出種種微妙音聲，佛聲、法
shēng bǐ qiū sēng shēng sān guī yī shēng yōu pó sè jiè shēng chéng
聲、比丘僧聲、三歸依聲、優婆塞戒聲、成
jiù bā jiè shēng chū jiā shí jiè shēng bù shī shēng chí jiè shēng
就八戒聲、出家十戒聲、布施聲、持戒聲、
qīng jìng fàn xíng jù dà jiè shēng zuǒ zhù zhòng shì shēng dú jīng shēng
清淨梵行具大戒聲、佐助眾事聲、讀經聲、
chán sī wéi shēng guān bú jìng shēng niàn chū rù xī shēng fēi xiǎng
禪思惟聲、觀不淨聲、念出入息聲、非想
fēi fēi xiǎng shēng yǒu xiǎng wú xiǎng shēng shí chù shēng kōng chù shēng
非非想聲、有想無想聲、識處聲、空處聲、
bā shèng chù shēng shí yī qiè rù shēng dìng huì shēng kōng shēng
八勝處聲、十一切入聲、定慧聲、空聲、
wú xiàng shēng wú zuò shēng shí èr yuán shēng jù zú shēng wén zàng
無相聲、無作聲、十二緣聲、具足聲聞藏
shēng xué yuán jué shēng jù zú dà shèng liù bō luó mì shēng yú qí
聲、學緣覺聲、具足大乘六波羅蜜聲，於其
huā zhōng chū rú shì děng shēng sè jiè zhū tiān jiē xī wén zhī běn
華中，出如是等聲，色界諸天皆悉聞之，本
xī suǒ zuò zhū shàn gēn běn gè zì yì niàn suǒ yǒu bú shàn xún zì
昔所作諸善根本，各自憶念，所有不善，尋自
huǐ zé jí biàn lái xià suō pó shì jiè jiào huà shì jiān wú liàng zhòng shēng
悔責，即便來下娑婆世界，教化世間無量眾生，
xī lìng dé zhù yú shí shàn zhōng yù jiè zhū tiān yì dé wén shòu suǒ
悉令得住於十善中。欲界諸天，亦得聞受，所

⁴⁴⁰ 大正藏：或百千葉，或百千華，其光徧照

⁴⁴¹ 大正藏：復

⁴⁴² 大正藏：焰

yǒu ài jié tān xǐ wǔ yù zhū xīn shù fǎ xī dé jì jìng běn xī suǒ
有愛結貪喜五欲，諸心數法，悉得寂靜，本昔所
zuò zhū shàngēn běn gè zì yì niàn suǒ yǒu bú shàn xún zì huǐ zé
作諸善根本，各自憶念，所有不善，尋自悔責，
jí biàn lái xià suō pó shì jiè jiàohuà shì jiān wú liàng zhòng shēng xī lìng
即便來下娑婆世界，教化世間無量眾生，悉令
dé zhù yú shí shàn zhōng
得住於十善中。

shì zūn rú shì zhū huā yú xū kōng zhōng fù dāng huà zuò
「『世尊！如是諸華於虛空中，復當化作
zhǒng zhǒng zhēn bǎo jīn yín mó ní zhēn zhū liú lí kē
種種珍寶，金、銀、摩尼、真珠、瑠璃、珂
bèi bì yù zhēn bǎo wěi bǎo mǎnǎo shān hú tiānguān
貝、璧玉、真寶、偽寶、碼瑙⁴⁴³、珊瑚、天冠、
bǎo shì rú yǔ ér xià yī qiè biàn mǎn suō pó shì jiè ěr shí rén
寶飾，如雨而下，一切徧滿娑婆世界。爾時，人
mín qí xīn hé yuè wú zhū dòu zhēng jī è jí bìng tā fāng yuàn
民其心和悅，無諸鬪爭、飢餓、疾病，他方怨
zéi è kǒu zhū dú yī qiè xiāo miè jiē dé jì jìng ěr shí shì
賊、惡口諸毒，一切消滅，皆得寂靜。爾時，世
jiè yǒu rú shì lè ruò yǒu zhòng shēng jiàn zhū zhēn bǎo ruò chù ruò yòng
界有如是樂，若有眾生，見諸珍寶，若觸若用，
yú sān shèng zhōng wú yǒu tuì zhuǎn shì zhū zhēn bǎo zuò shì lì yì
於三乘中，無有退轉。是諸珍寶，作是利益，
zuò lì yì yǐ huán mò yú dì zhì běn zhù chù jīn gāng dì jì
作利益已，還沒於地，至本住處金剛地際⁴⁴⁴。

shì zūn suō pó shì jiè bīng jié qǐ shí wǒ shēn shè lì fù
「『世尊！娑婆世界兵劫起時，我身舍利復
dāng huà zuò gān liú lí zhū cóng dì ér chū shàng zhì ā jiā ní zhā tiān
當化作紺瑠璃珠，從地而出，上至阿迦尼吒天，
yǔ zhǒng zhǒng huā màn tuó luó huā mó hē màn tuó luó huā bō lì
雨種種華，曼陀羅華、摩訶曼陀羅華、波利
zhì duō huā nǎi zhì huán mò yú dì zhì běn zhù chù jīn gāng dì jì
質多華，乃至還沒於地，至本住處金剛地際⁴⁴⁵，

⁴⁴³ 大正藏：馬瑙

⁴⁴⁴ 大正藏：際上

⁴⁴⁵ 大正藏：際

yì fù rú shì shì zūn rú dāobīng jié jī è jí yì yì fù rú
亦復如是。世尊！如刀兵劫，飢餓疾疫，亦復如
shì
是。

shì zūn rú shì dà xián jié zhōng wǒ bō niè pán hòu shì
「『世尊！如是大賢劫中，我般涅槃後，是
zhū shè lì zuò rú shì fó shì tiáo fú wú liàng wú biān zhòng shēng yú
諸舍利，作如是佛事，調伏無量無邊眾生，於
sān shèng zhōng dé bú tuì zhuǎn rú shì dāng yú rú wǔ fó shì jiè
三乘中，得不退轉，如是當於如五佛⁴⁴⁶世界
wēi chén shù děng dà jié zhī zhōng tiáo fú wú liàng wú biān zhòng shēng
微塵數等大劫之中，調伏無量無邊眾生，
lìng yú sān shèng dé bú tuì zhuǎn
令於三乘，得不退轉。

shì zūn ruò hòu mǎn qiān hé shā⁴⁴⁷ děng ā sēng qí jié
「『世尊！若後滿千恒河沙⁴⁴⁷等阿僧祇劫，
yú shí fāng wú liàng wú biān ā sēng qí yú shì jiè chéng fó chū shì zhě
於十方無量無邊阿僧祇餘世界，成佛出世者，
xī shì wǒ xiū ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shí suǒ kě jiào⁴⁴⁸ huà
悉是我修阿耨多羅三藐三菩提時，所可教⁴⁴⁸化
chū fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ān zhǐ lìng zhù liù bō luó
初發阿耨多羅三藐三菩提心，安止令住六波羅
mì zhě
蜜者。

shì zūn wǒ chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ suǒ
「『世尊！我成阿耨多羅三藐三菩提已，所
kě quàn huà lìng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ān zhǐ lìng zhù
可勸化令發阿耨多羅三藐三菩提心，安止令住
liù bō luó mì jí niè pán hòu shè lì biàn huà suǒ huà zhòng shēng lìng fā
六波羅蜜，及涅槃後舍利變化，所化眾生令發
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě shì zhū zhòng shēng guò qiān hé
阿耨多羅三藐三菩提心者，是諸眾生過千恒
hé shā děng ā sēng qí jié yú shí fāng wú liàng wú biān ā sēng qí shì
河沙等阿僧祇劫，於十方無量無邊阿僧祇世

⁴⁴⁶ 大正藏：如是當於五佛

⁴⁴⁷ 大正藏：恒沙

⁴⁴⁸ 大正藏：教

jiè chéng fó chū shì jiē dāng chēng wǒ míng zì ér shuō zàn tàn guò
界成佛出世，皆當稱我名字，而說讚歎：「過
qù jiǔ yuǎnyǒu jié míngxián chū rù jié shí dì sì shì zūn míng yuē mǒu
去久遠有劫名賢，初入劫時，第四世尊名曰某
jiǎ bǐ fó shì zūn quàn huà wǒ děng chū fā ā nòu duō luó sān miǎo sān
甲，彼佛世尊勸化我等，初發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn wǒ děng ěr shí shāo miè shàn xīn jí bú shàngēn zuò
菩提心。我等爾時，燒滅善心，集不善根，作
wǔ nì zuì nǎi zhì xié jiàn bǐ fó ěr shí quàn huà wǒ děng lìng
五逆罪，乃至邪見，彼佛爾時，勸化我等，令
dé ān zhù liù bō luó mì yīn shì jí dé jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén
得安住六波羅蜜，因是即得解了一切陀羅尼門，
zhuàn zhèng fǎ lún lí shēng sǐ fù lìng wú liàng wú biān bǎi qiān zhòng
轉正法輪，離生死縛，令無量無邊百千眾
shēng ān zhù shèng guǒ fù lìng wú liàng bǎi qiān zhòng shēng ān zhǐ tiān
生，安住勝果，復令無量百千眾生，安止天
rén nǎi zhì jiě tuō guǒ ruò yǒu zhòng shēng qiú pú tí dào wén zàn tàn
人乃至解脫果。」若有眾生求菩提道，聞讚歎
wǒ yǐ gè wèn yú fó bǐ fó shì zūn jiàn hé yì lì yú zhòng wǔ
我已，各問於佛：「彼佛世尊見何義利，於重五
zhuó è shì zhī zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì
濁惡世之中，成阿耨多羅三藐三菩提？」是
zhū shì zūn jí biàn xiàng shì qiú pú tí dào shàn nán zǐ shàn nǚ rén
諸世尊，即便向是求菩提道善男子、善女人，
shuō wǒ wǎng xī suǒ chéng dà bēi chū fā ā nòu duō luó sān miǎo sān
說我往昔，所成大悲，初發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn zhuāng yán shì jiè jí miào shàn yuàn běn qǐ yīn yuán shì rén
菩提心，莊嚴世界及妙善願本起因緣。是人
wén yǐ qí xīn jīng è tàn wèi céng yǒu xún fā miào yuàn yú zhū
聞已，其心驚愕，歎未曾有，尋發妙願，於諸
zhòng shēng shēng dà bēi xīn rú wǒ wú yì zuò shì yuàn yán qí
眾生，生大悲心，如我無異，作是願言：「其
yǒu rú shì zhòng wǔ zhuó shì qí zhōng zhòng shēng zuò wǔ nì zuì nǎi
有如是重五濁世，其中眾生，作五逆罪，乃
zhì chéng jiù zhū bú shàngēn wǒ dāng yú zhōng ér tiáo fú zhī bǐ zhū
至成就諸不善根，我當於中而調伏之。」彼諸
shì zūn yǐ shì zhū rén chéng jiù dà bēi yú wǔ zhuó shì fā zhū shàn yuàn
世尊，以是諸人成就大悲，於五濁世發諸善願，

suí qí suǒ qiú ér yǔ shòu jì
隨其所求而與授記。

shì zūn bǐ fó shì zūn fù wèi xiū xué dà shèng zhū rén
「『世尊！彼佛世尊，復為修學大乘諸人，
shuō wǒ shè lì suǒ zuò biàn huà běn qǐ yīn yuán guò qù jiǔ yuǎn yǒu fó
說我舍利所作變化本起因緣：「過去久遠有佛
shì zūn hào zì mǒu jiǎ bō niè pán hòu dāo bīng jí bìng jí è jié
世尊，號字某甲，般涅槃後，刀兵疾病飢餓劫
qǐ wǒ děng ěr shí yú qí jié zhōng shòu zhū kǔ nǎo shì fó shè
起，我等爾時，於其劫中，受諸苦惱，是佛舍
lì wèi wǒ děng gù zuò zhǒng zhǒng shén zú shī zǐ yóu xì shì gù
利，為我等故，作種種神足師子遊戲，是故
wǒ děng jí dé fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhòng zhū shàn
我等，即得發阿耨多羅三藐三菩提心，種諸善
gēn jīng qín xiū xí yú liù bō luó mì rú shàng guǎng shuō 』』
根，精勤修習於六波羅蜜，如上廣說。』』

fó gào jì yì pú sà shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì
佛告寂意菩薩：「善男子！爾時，寶海梵志
zài bǎo zàng fó suǒ zhū tiān dà zhòng rén fēi rén qián xún dé chéng
在寶藏佛所諸天大眾、人、非人前，尋得成
jiù dà bēi zhī xīn guǎng dà wú liàng zuò wǔ bǎi shì yuàn yǐ fù bó
就大悲之心，廣大無量，作五百誓願已，復白
fó yán shì zūn ruò wǒ suǒ yuàn bù chéng bù dé jǐ lì zhě wǒ zé
佛言：『世尊！若我所願不成不得已利者，我則
bù yú wèi lái xián jié zhòng wǔ zhuó è hù xiāng 449 dòu zhēng mò shì
不於未來賢劫重五濁惡，互相⁴⁴⁹鬪爭，末世
máng chī wú suǒ shī zī wú yǒu jiào jiè duò yú zhū jiàn dà hēi àn
盲癡，無所師諮，無有教誡，墮於諸見大黑暗
zhōng zuò wǔ nì è rú shàng shuō zhōng chéng jiù suǒ yuàn zuò yú
中作五逆惡，如上說中，成就所願，作於
fó shì wǒ jīn zé shě pú tí zhī xīn yì bú yuàn yú tā fāng fó tǔ zhí
佛事。我今則捨菩提之心，亦不願於他方佛土植
450 zhū shàngēn shì zūn wǒ jīn rú shì zhuān xīn bù yǐ shì shàngēn
諸善根。世尊！我今如是專心，不以是善根
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yì bú yuàn qiú pì zhī fó shèng
成阿耨多羅三藐三菩提，亦不願求辟支佛乘，

449 大正藏：共

450 大正藏：殖

yì fù bú yuàn zuò shēng wén shèng tiān wáng rén wáng tān yào wǔ yù
亦復不願作聲聞乘、天王、人王，貪樂五欲，
shēng tiān rén zhōng bù qiú qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn
生天人中，不求乾闥婆、阿脩羅、迦樓羅、緊
nà luó mó hóu luó qié yè chā luó chà zhū lóng wáng děng yǐ
那羅、摩睺羅伽、夜叉、羅刹、諸龍王等，以
shì shàngēn bù qiú rú shì zhū chù shì zūn ruò dé dà fù yǐ shī wéi
是善根不求如是諸處。世尊！若得大富，以施為
yīn ruò dé shēng tiān yǐ jiè wéi yīn ruò dé dà zhì yǐ guǎng xué
因；若得生天，以戒為因；若得大智，以廣學
wéi yīn ruò duàn fán nǎo yǐ sī wéi wéi yīn rú fó yán yuē rú
為因；若斷煩惱，以思惟為因。如佛言曰：「如
shì děng shì jiē shì jǐ lì gōng dé zhī rén zé néng suí qí suǒ qiú
是等事，皆是己利功德之人，則能隨其所求，
jiē xī dé zhī shì zūn ruò wǒ shàngēn chéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ
皆悉得之。」世尊！若我善根成就得己利者，我
zhī suǒ yǒu bù shī chí jiè duō wén sī wéi xī dāng chéng jiù
之所有布施、持戒、多聞、思惟，悉當成就，
yǐ shì guǒ bào jiē wéi dì yù yī qiè zhòng shēng ruò yǒu zhòng shēng duò
以是果報皆為地獄一切眾生。若有眾生墮
ā bí dì yù yǐ shì shàngēn dāng bá jì zhī lìng shēng rén zhōng
阿鼻地獄，以是善根，當拔濟之，令生人中，
wén fó shuō fǎ jí dé kāi jiě chéng ā luó hàn sù rù niè pán shì
聞佛說法，即得開解，成阿羅漢速入涅槃。是
zhū zhòng shēng ruò yè bào wèi jìn wǒ dāng shě shòu rù ā bí yù
諸眾生，若業報未盡，我當捨壽，入阿鼻獄
dài shòu kǔ nǎo yuàn lìng wǒ shēn shù rú yī fó shì jiè wēi chén yī yī
代受苦惱。願令我身數如一佛世界微塵，一一
shēn rú xū mí shān děng shì yī yī shēn jué zhū kǔ lè rú wǒ jīn shēn
身如須彌山等，是一一身覺諸苦樂，如我今身
suǒ jué kǔ lè yī yī shēn shòu rú yī fó shì jiè wēi chén shù děng
所覺苦樂，一一身受如一佛世界微塵數等，
zhǒng zhǒng zhòng è kǔ nǎo zhī bào rú jīn yī fó shì jiè wēi chén shù⁴⁵¹
種種重惡苦惱之報，如今一佛世界微塵數
děng shí fāng zhū fó shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng zuò wǔ nì è qǐ
等，十方諸佛世界所有眾生，作五逆惡，起

⁴⁵¹ 大正藏：塵

bú shàn yè nǎi zhì dāngduò ā bí dì yù ruò hòuguò rú yī fó shì
不善業，乃至當墮阿鼻地獄，若後過如一佛世
jiè wēichénděng dà jié shí fāngzhū fó shì jiè wēichénshùděngsuǒyǒu
界微塵等大劫，十方諸佛世界微塵數等所有
zhòngshēng zuò wǔ nì è qǐ bú shàn yè dāngduò ā bí dì yù
眾生，作五逆惡，起不善業，當墮阿鼻地獄
zhě wǒ dāngwèi shì yī qièzhòngshēng yú ā bí dì yù dài shòuzhū
者，我當為是一切眾生，於阿鼻地獄代受諸
kǔ lìng bú duò dì yù zhí yù zhū fó zī shòumiào fǎ chū yú
苦，令不墮地獄，值遇諸佛，諮受妙法，出於
shēng sǐ rù nièpánchéng wǒ jīn yàodāngdài shì zhòngshēng jiǔ
生死，入涅槃城。我今要當代是眾生，久
jiǔ chǔ ā bí dì yù fù cì rú yī fó shì jiè wēichénshùděng
久處阿鼻地獄。復次，如一佛世界微塵數等，
shí fāng shì jiè suǒyǒuzhòngshēng è yè chéng jiù dāng bì dìng shòu
十方世界所有眾生惡業成就，當必定⁴⁵²受
guǒ duòhuǒ zhì dì yù rú ā bí dì yù suǒshuō zhì dì yù mó
果，墮火炙地獄，如阿鼻地獄、所說炙地獄、摩
hē lú màn dì yù lú màn dì yù bī pò dì yù hēishéng dì
訶獠獍⁴⁵³地獄、獠獍地獄⁴⁵⁴、逼迫地獄、黑繩地
yù xiǎng dì yù jí zhǒngzhǒngchùshēng è guǐ pínqióng yè
獄、想地獄，及種種畜生、餓鬼、貧窮、夜
chā jū pán tú pí shèzhē ā xiū luó jiā lóu luó děng jiē yì
叉、拘槃荼、毗舍遮、阿脩羅、迦樓羅等，皆亦
rú shì
如是。

shì zūn ruòyǒu rú yī fó shì jiè wēichénshùděng shí fāng
「『世尊！若有如一佛世界微塵數等，十方
shì jiè suǒyǒuzhòngshēng chéng jiù è yè bì dāngshòubào shēng
世界，所有眾生，成就惡業，必當受報，生
yú rénzhōng lóngmáng yīn yǎ wú shǒu wú jiǎo xīn luàn shī niàn
於人中，聾盲、瘡痂、無手、無脚、心亂失念、
shí dàn bú jìng wǒ yì dāngdài rú shì zhòngshēng shòu yú zhū zuì
食噉不淨，我亦當代如是眾生，受於諸罪，

⁴⁵² 大正藏：必

⁴⁵³ 大正藏：盧獍

⁴⁵⁴ 大正藏：獄

rú shàngsuǒshuō fù cì ruò yǒuzhòngshēng duò ā bǐ dì yù shòu
如 上 所 說。復 次，若 有 眾 生，墮 阿 鼻 地 獄 受
zhū kǔ nǎo wǒ dāng jiǔ jiǔ dài shì zhòngshēng shòu yú⁴⁵⁵ kǔ nǎo rú
諸 苦 惱，我 當 久 久 代 是 眾 生，受 於⁴⁵⁵ 苦 惱，如
shēng sǐ zhòngshēngsuǒshòu yīn jiè zhū rù chùshēng è guǐ
生 死 眾 生 所 受 陰、界、諸 入，畜 生、餓 鬼、
pín qióng yè chā jū bàn tú pí shè zhē ā xiū luó jiā lóu luó
貧 窮、夜 叉、拘 辦 荼、毗 舍 遮、阿 脩 羅、迦 樓 羅
děng jiē yì rú shì
等，皆 亦 如 是。

shì zūn ruò wǒ suǒyuànchéng jiù dài dé jǐ lì chéng ā
「『世 尊！若 我 所 願 成 就 逮 得 己 利，成 阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rú shàngsuǒyuànzhě shí fāng wú liàng
耨 多 羅 三 藐 三 菩 提，如 上 所 願 者，十 方 無 量
wú biān ā sēng qí shì jiè zài zài chùchùxiàn zài zhū fó wèizhòngshēng
無 邊 阿 僧 祇 世 界，在 在 處 處 現 在 諸 佛，為 眾 生
shuō fǎ xī dāng wèi wǒ zuòzhèng yì shì zhū fó zhī suǒ zhī jiàn shì
說 法，悉 當 為 我 作 證，亦 是 諸 佛 之 所 知 見。世
zūn wéiyuàn jīn zhě yǔ wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
尊！唯 願 今 者，與 我 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提 記，
yú xián jié zhōng rénshòu bǎi èr shí suì shí chéng fó chū shì rú lái
於 賢 劫 中，人 壽 百 二 十 歲 時，成 佛 出 世，如 來、
yīnggòng zhèngbiàn zhī nǎi zhì tiānrén shī fó shì zūn shì zūn
應 供、正 徧 知，乃 至 天 人 師、佛、世 尊。世 尊！
ruò wǒ bì néngchéng jiù rú shì fó shì rú wǒ zhī suǒyuànzhě⁴⁵⁶ jīn
若 我 必 能 成 就 如 是 佛 事，如 我 之 所 願 者⁴⁵⁶，今

⁴⁵⁷ cǐ dà zhòng jí zhū tiān lóng ā xiū luó děng ruò chǔ dì shàng
此 大 眾，及 諸 天、龍、阿 脩 羅 等，若 處 地 上
⁴⁵⁸ xū kōng wéichú rú lái qí yú yī qiè jiē dāng tì qì xī yú wǒ
虛 空，唯 除 如 來，其 餘 一 切 皆 當 涕 泣，悉 於 我
qián tóu miàn zuò lǐ zàn yán shàn zāi shàn zāi dà bēi chéng jiù
前，頭 面 作 禮 讚 言：「善 哉！善 哉！大 悲 成 就，
wú néng jí yě dé niàn shèn shēn wèi zhū zhòngshēng shēng shì shēn
無 能 及 也。得 念 甚 深，為 諸 眾 生，生 是 深

⁴⁵⁵ 大正藏：諸

⁴⁵⁶ 大正藏：如我願者

⁴⁵⁷ 大正藏：今

⁴⁵⁸ 大正藏：地

bēi fā jiān gù shì yuàn rǔ jīn suǒ zuò bù yóu tā jiào yǐ zhuān
悲，發堅固誓願。汝今所作，不由他教，以專
xīn dà bēi fù hù yī qiè shè qǔ wǔ nì zhū bú shàn rén rǔ zhī shàn
心大悲覆護一切，攝取五逆諸不善人。汝之善
yuàn wǒ jīn xī zhī rǔ chū fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
願，我今悉知，汝初發阿耨多羅三藐三菩提心
shí yǐ wèizhòngshēng zuò dà liáng yào wèi zuò guī yī yōng hù shè
時，已為眾生作大良藥，為作歸依、擁護、舍
zhái wèi lìng zhòngshēng dé jiě tuō gù zuò shì shì yuàn rǔ jīn suǒ yuàn
宅，為令眾生得解脫故，作是誓願。汝今所願
dé jǐ lì zhě rú lái dāng wèi⁴⁵⁹ rǔ shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
得己利者，如來當為汝授阿耨多羅三藐三菩
tí jì
提記。」』

shuō shì yǔ yǐ shí zhuàn lún shèng wáng wú liàng qīng jìng
「『說是語已，時，轉輪聖王無量清淨，
xún cóng zuò qǐ bēi qì lèi chū chāshǒu hé zhǎng xiàng shì fàn zhì
尋從座起，悲泣淚出，叉手合掌，向是梵志，
tóu miàn jìng lǐ ér shuō jì yán
頭面敬禮，而說偈言：

rǔ jīn suǒ yuàn jiān gù shèn shēn
汝今所願堅固甚深

fàng shě jǐ lè wèi zhū zhòng shēng
放捨己樂為諸眾生

qǐ dà bēi xīn wèi wǒ děng xiàn
起大悲心為我等現

zhū fǎ zhēn shí shèng miào⁴⁶⁰ zhī xiàng
諸法真實勝妙之相

ěr shí guān shì yīn pú sà shuō jì zàn yán
「爾時，觀世音菩薩說偈讚言：

zhòngshēng duō suǒ zhuó rǔ jīn wú suǒ zhuó
眾生多所著汝今無所著

yú shàng xià zhū gēn jiǔ yǐ dé zì zài
於上下諸根久已得自在

gù néng suí zhòngshēng gēnyuàn jù zú yǔ
故能隨眾生根願具足與

⁴⁵⁹ 大正藏：為

⁴⁶⁰ 大正藏：妙勝

wèi lái shì dāng dé tuó luó ní zhì zàng
未來世當得陀羅尼智藏

ěr shí dé dà shì pú sà shuō jì zànyán
「爾時，得大勢菩薩說偈讚言：

wú liàng yì zhòngshēng wèishàn gù jí jù
無量億眾生為善故集聚

jiàn zhī rǔ dà bēi yī qiè jiē tí qì
見知汝大悲一切皆啼泣

suǒ zuò zhū kǔ xíng xī lái wèicéngyǒu
所作諸苦行昔來未曾有

ěr shí wénshū shī lì pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，文殊師利菩薩復說偈讚言：

jīng jìn sān mèi shèn jiān láo gù
精進三昧甚堅牢固

shèng miào zhì huì shànnéng fēn bié
勝妙智慧善能分別

ruò yǐ xiānghuā⁴⁶¹ gòngyǎng rǔ zhě
若以香華⁴⁶¹供養汝者

rǔ yú jīn rì zé néngkānshòu
汝於今日則能堪受

ěr shí xū kōng yìn pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，虛空印菩薩復說偈讚言：

rǔ wèizhòngshēng chéng jiù dà bēi
汝為眾生成就大悲

shě cái bù shī yú zhuó è shì
捨財布施於濁惡世

yán chí zhū xiàng wēi miào dì yī
嚴持諸相微妙第一

wèi zhū tiān rén zuò tiáo yù shī
為諸天人作調御師

ěr shí jīn gāng zhì huì guāng míng pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，金剛智慧光明菩薩復說偈讚言：

rǔ jīn dà bēi xīn guǎng dà rú xū kōng
汝今大悲心廣大如虛空

yù wèizhòngshēng qīn gù xiàn xíng pú tí
欲為眾生親故現行菩提

ěr shí xū kōng rì pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，虛空日菩薩復說偈讚言：

rǔ suǒ chéng jiù dà bēi gōng dé
汝所成就大悲功德

shèngmiào zhì huì shànbié fǎ xiàng
勝妙智慧善別法相

chú fó shì zūn yú wú néng jí
除佛世尊餘無能及

ěr shí shī zǐ xiāng pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，師子香菩薩復說偈讚言：

rǔ yú⁴⁶² lái shì yú xián jié zhōng
汝於來世於賢劫中

duō fán nǎo chù dé dà míng chēng
多煩惱處得大名聲

fù lìng wú liàng zhūzhòngshēngděng
復令無量諸眾生等

duànchú kǔ nǎo dé miào jiě tuō
斷除苦惱得妙解脫

ěr shí pǔ xián pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，普賢菩薩復說偈讚言：

yī qièzhòngshēng qín xīn xiū xí
一切眾生勤心修習

shēng sǐ jī è shè xié jiànshān
生死飢餓涉邪見山

hù xiāng shí dàn wú yǒushàn xīn
互相食噉無有善心

rǔ yǐ dà bēi gù néngshè qǔ
汝以大悲故能攝取

ěr shí ā chù pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，阿閼菩薩復說偈讚言：

shāomièshàn xīn zhuān zuò nì è
燒滅善心專作逆惡

duò dà wú míng hēi àn zhī zhōng
墮大無明黑暗之中

wú yóu dé chū fán nǎo yū ní
無由得出煩惱淤泥

rǔ yǐ shè qǔ rú shì zhòngshēng
汝已攝取如是眾生

ěr shí xiāngshǒu pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，香手菩薩復說偈讚言：

rǔ jīn shěn jiàn wèi lái zhī shì
汝今審見未來之世

duō zhū kǒng bù rú guānjìngxiàng
多諸恐怖如觀鏡像

qí zhōngzhòngshēng huǐ huàizhèng fǎ
其中眾生毀壞正法

jiē xī shāo miè yī qiè shàn xīn
皆悉燒滅一切善心

ěr shí bǎoxiàng pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，寶相菩薩復說偈讚言：

rǔ jīn chún yǐ zhì huì chí jiè
汝今純以智慧持戒

sān mèi cí bēi zhuāngyán qí xīn
三昧慈悲莊嚴其心

gù néng shè qǔ shāo miè shàn fǎ
故能攝取燒滅善法

fěi bàngshèngrén rú shì zhòngshēng
誹謗聖人如是眾生

ěr shí lí kǒng bù zhuāngyán pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，離恐怖莊嚴菩薩復說偈讚言：

rǔ jīn suǒ xiū wú liàng kǔ xíng
汝今所修無量苦行

jiē wèi shè qǔ dāng lái zhòngshēng
皆為攝取當來眾生

shāomièshàn xīn yī xié jiàn zhě
燒滅善心依邪見者

ěr shí huāshǒu pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，華手菩薩復說偈讚言：

rǔ jīn dà bēi zhì huì jīng jìn
汝今大悲智慧精進

yú cǐ dà zhòng wú néng jí zhě
於此大眾無能及者

shì gù shè qǔ xié jiàn zhū xīn
是故攝取邪見諸心

wéi lǎo bìng sǐ zhī suǒ bī zhě
為老病死之所逼者

ěr shí zhì chēng pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，智稱菩薩復說偈讚言：

wú liàngzhòngshēng duō zhū bìng kǔ
無量眾生多諸病苦

cháng wéi fán nǎo è fēngsuǒ chuī
常為煩惱惡風所吹

rǔ jīn néng yǐ dà zhì huì shuǐ
汝今能以大智慧水

xiāo miè zhū mó pò qí lì shì
消滅諸魔破其力勢

ěr shí dì yìn pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，地印菩薩復說偈讚言：

rǔ jīn yǐ yǒu⁴⁶³ jiān gù jīng jìn
汝今已有堅固精進

néng jìn fán nǎo ér dé jiě tuō
能盡煩惱而得解脫

wǒ děng zhì bó bù néng jí shì
我等志薄不能及是

ěr shí yuèhuā pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，月華菩薩復說偈讚言：

jiān gù xiū xí jīng jìn yòng yì
堅固修習精進用意

yī zhǐ gōng dé shēng lián mǐn xīn
依止功德生憐愍心

shì gù lái shì néngwèizhòngshēng
是故來世能為眾生

duàn yú sān shì sān yǒu jié fù
斷於三世三有結縛

ěr shí wú gòuyuè pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，無垢月菩薩復說偈讚言：

pú sà suǒ xíng dào dà bēi wéi zuì shàng
菩薩所行道大悲為最上

suǒshuōbēi⁴⁶⁴ xiàng lì shì gù wǒ qǐ shǒu
所說悲相立是故我稽首

⁴⁶³ 大正藏：得

⁴⁶⁴ 大正藏：非

ěr shí chí lì pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，持力菩薩復說偈讚言：

wǔ zhuó è shì duō fán nǎo bìng
五濁惡世多煩惱病

rǔ yī pú tí fā jiān gù yuàn
汝依菩提發堅固願

wèi zhū zhòng shēng duàn fán nǎo gēn
為諸眾生斷煩惱根

ěr shí dà ⁴⁶⁵ mán pú sà fù shuō jì zànyán
「爾時，大⁴⁶⁵鬘菩薩復說偈讚言：

rǔ zhī zhì huì yóu rú bǎo zàng
汝之智慧猶如寶藏

suǒ fā shì yuàn qīng jìng wú gòu
所發誓願清淨無垢

suǒ kě xiū xíng wú shàng pú tí
所可修行無上菩提

dàn wèi zhòng shēng zuò dà yī wáng
但為眾生作大醫王

ěr shí xiàn lì pú sà bēi qì tì lèi zài fàn zhì qián tóu
「爾時，現力菩薩悲泣涕淚，在梵志前，頭

miàn zuò lǐ hé zhǎng chā shǒu shuō jì zàn yuē ⁴⁶⁶
面作禮，合掌叉手，說偈讚曰⁴⁶⁶：

rǔ jīn yǐ cǐ dà zhì huì jù
汝今以此大智慧炬

wèi zhū zhòng shēng duàn fán nǎo bìng
為諸眾生斷煩惱病

yì wèi pín qióng kōng ⁴⁶⁷ fá zhòng shēng
亦為貧窮空⁴⁶⁷乏眾生

duàn chú yī qiè wú liàng zhū kǔ
斷除一切無量諸苦

shàn nán zǐ ěr shí yī qiè dà zhòng tiān lóng guǐ
「善男子！爾時，一切大眾、天、龍、鬼、

shén qián tà pó rén jí fēi rén zài fàn zhì qián tóu miàn zuò lǐ
神、乾闥婆、人及非人，在梵志前，頭面作禮，

⁴⁶⁵ 大正藏：火

⁴⁶⁶ 大正藏：言

⁴⁶⁷ 大正藏：窮

lǐ yǐ qǐ lì hé zhǎngōngjìng yǐ zhǒngzhǒngzàn fǎ ér zàn tàn zhī
禮已起立，合掌恭敬，以種種讚法而讚歎之。」

fó gào jì yì pú sà shànnán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì
佛告寂意菩薩：「善男子！爾時，寶海梵志

yú rú lái qián yòu xī zhuó dì shì shí dà dì liù zhǒngzhèndòng
於如來前，右膝著地，是時，大地六種震動，

yī qiè shí fāng rú yī fó shì jiè wēichénshùděngzhū fó shì jiè yì liù
一切十方如一佛世界微塵數等諸佛世界，亦六

zhǒngzhèndòng yǒu dà guāngmíng biànzhào shì jiān yù zhǒngzhǒng
種震動，有大光明，徧照世間，雨種種

huā màn tuó luó huā mó hē màn tuó luó huā bō lì zhì duō huā
華：曼陀羅華、摩訶曼陀羅華、波利質多華、

mànshū shā huā mó hē mànshū shā huā nǎi zhì yǒu wú liàngguāngmíng
曼殊沙華、摩訶曼殊沙華，乃至有無量光明

biànzhào shí fāng rú yī fó shì jiè wēichénděng ruò jìng bú jìng zhū shì
徧照十方，如一佛世界微塵等若淨不淨諸世

jiè zhōng zài zài chùchùxiàn zài zhū fó wèi zhū zhòngshēngshuō yú zhèng
界中，在在處處現在諸佛，為諸眾生說於正

fǎ shì zhū fó suǒ gè yǒu pú sà zuò ér tīng fǎ shì zhū pú sà
法，是諸佛所，各有菩薩坐而聽法，是諸菩薩，

jiàn cǐ dà dì liù zhǒngzhèndòng fàng dà guāngmíng yù zhǒngzhǒnghuā
見此大地六種震動，放大光明，雨種種華，

jiàn shì shì yǐ qián bō fó yán shì zūn hé yīn yuán gù ér cǐ dà
見是事已，前白佛言：『世尊！何因緣故而此大

dì liù zhǒngzhèndòng yǒu dà guāngmíng yù zhǒngzhǒnghuā
地六種震動，有大光明，雨種種華？』

ěr shí dōngfāng qù cǐ yī héng hé shāděngyǒu fó shì jiè
「爾時，東方去此一恒河沙等有佛世界，

míngxuǎn zé zhēnbǎo shì zhōngyǒu fó hàobǎoyuè rú lái yīnggòng
名選擇珍寶，是中有佛，號寶月如來、應供

468 zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
、正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、

tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn jīn xiàn zài yǔ wú liàng
調御丈夫、天人師、佛、世尊，今現在與無量

wú biān ā sēng qí děngzhū dà pú sà gōngjìng wéirào shuō dà shèng
無邊阿僧祇等諸大菩薩，恭敬圍繞，說大乘

fǎ yǒu èr pú sà yī míngbǎoxiàng èr míngyuèxiàng xiàngbǎo
法。有二菩薩，一名寶相，二名月相，向寶
yuè fó hé zhǎngōngjìng ér bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù
月佛，合掌恭敬而白佛言：『世尊！何因緣故
dì⁴⁶⁹ liù zhǒngdòng yǒu dà guāngmíng yǔ zhǒngzhǒnghuā ěr
地⁴⁶⁹六種動，有大光明，雨種種華？』爾
shí bǐ fó gào èr pú sà shànnán zǐ xī fāng qù cǐ rú yī héng
時，彼佛告二菩薩：『善男子！西方去此如一恒
hé shāděng bǐ yǒu shì jiè míngshān tí lán yǒu fó shì zūn hào
河沙等，彼有世界，名刪提嵐，有佛世尊，號
yuēbǎozàng rú lái nǎi zhì fó shì zūn jīn xiàn zài yǔ wú liàng wú biān
曰寶藏如來，乃至佛世尊，今現在與無量無邊
zhū pú sà děng shòu ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí jì shuōzhūguó
諸菩薩等，授阿耨多羅三藐三菩提記，說諸國
tǔ kāi shì zhū fó suǒ yǒu shì jiè zhuāngyánshànyuàn sānmèi jìng jiè tuó
土，開示諸佛所有世界莊嚴善願三昧境界陀
luó ní mén rú shì děngjīng bǐ dà huìzhōng yǒu yī dà bēi pú sà mó
羅尼門如是等經。彼大會中，有一大悲菩薩摩
hē sà zuò rú shì yuàn wǒ jīn dāng yǐ dà bēi xūn xīn shòu⁴⁷⁰ ā
訶薩，作如是願：「我今當以大悲熏心，受⁴⁷⁰阿
nòuduōluó sānmiǎosān pú tí jì wèizhū pú sà mó hē sà gù shì xiàn
耨多羅三藐三菩提記，為諸菩薩摩訶薩故示現
shànyuàn shì yǐ xiān lìng wú liàng wú biān zhū pú sà děng fā dà shì
善願。」是以先令無量無邊諸菩薩等發大誓
yuàn qǔ yú zhǒngzhǒngzhuāngyán shì jiè tiáo fú zhòngshēng shì pú
願，取於種種莊嚴世界，調伏眾生。是菩
sà suǒ chéng dà bēi yú zhū dà zhòng wú néng jí zhě yú wǔ zhuó shì
薩所成大悲，於諸大眾無能及者，於五濁世，
tiáo fú bì è duōfánǎozhě shè qǔ yī qiè wǔ nì zhī rén nǎi zhì jí
調伏弊惡多煩惱者，攝取一切五逆之人，乃至集
jù zhū bú shàngēn shāomièshàn xīn bǐ zhū dà zhòng tiān lóng
聚諸不善根，燒滅善心。彼諸大眾，天、龍、
guǐ shén rén jí fēi rén bú gòngyǎng fó xī gònggòngyǎng zuì
鬼、神、人及非人，不供養佛，悉共供養最
hòuchéng jiù dà bēi pú sà tóumiàn lǐ yǐ qǐ lì gōngjìng hé zhǎng
後成就大悲菩薩。頭面禮已，起立，恭敬合掌，

⁴⁶⁹ 大正藏：故

⁴⁷⁰ 大正藏：授

shuō jì zàn tàn shì shí dà bēi pú sà zài yú fó qián yòu xī zhuó
說偈讚歎。是時，大悲菩薩在於佛前，右膝著
dì tīng fó shòu jì bǐ fó shì zūn jí biàn wēi xiào yǐ shì yīn yuán
地，聽佛受記。彼佛世尊即便微笑，以是因緣，
lìng cǐ shí fāng rú yī fó chà wēi chén shù děng zhū shì jiè dì liù zhǒng
令此十方如一佛刹微塵數等諸世界，地六種
zhèndòng fàng dà guāng míng yǔ zhǒng zhǒng huā xǐng⁴⁷¹ wù yī qiè zhū
震動，放大光明，雨種種華，醒⁴⁷¹悟一切諸
pú sà děng yì fù shì xiàn zhū pú sà dào bǐ fó shì zūn xī lìng shí
菩薩等，亦復示現諸菩薩道。彼佛世尊悉令十
fāng rú yī fó chà wēi chén shù děng zhū pú sà jiē gòng jí huì wèi rú
方如一佛刹微塵數等諸菩薩皆共集會，為如
shì děng zhū dà pú sà shuō zhū sān mèi tuó luó ní mén wú wèi fǎ mén
是等諸大菩薩，說諸三昧陀羅尼門、無畏法門，
shì gù bǐ fó shì xiàn rú shì zhǒng zhǒng biàn huà
是故彼佛示現如是種種變化。』

shàn nán zǐ shí èr pú sà wén shì shì yǐ jí bó fó yán
「善男子！時，二菩薩聞是事已，即白佛言：

shì zūn shì dà bēi pú sà fā xīn yǐ⁴⁷² lái wéi jīng jǐ shí xíng
『世尊！是大悲菩薩發心以⁴⁷²來，為經幾時？行
pú sà dào fù qí jǐ shí hé shí dāng yú wǔ zhuó è shì tiáo fú
菩薩道，復齊幾時？何時當於五濁惡世，調伏
shè qǔ hòu zhòng fán nǎo hù gòng dòu zhēng duō zuò wǔ nì chéng jiù
攝取厚重煩惱，互共鬪爭，多作五逆，成就
yī qiè zhū bù shàn gēn shāo miè shàn xīn rú shì zhòng shēng
一切諸不善根，燒滅善心，如是眾生？』

ěr shí bǐ fó gào èr pú sà shàn nán zǐ shì dà bēi
「爾時，彼佛告二菩薩：『善男子！是大悲
pú sà jīn rì chū fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shàn nán
菩薩，今日初發阿耨多羅三藐三菩提心。善男
zǐ rǔ jīn kě wǎng jiàn bǎo zàng fó gōng jìng gòng yǎng lǐ bài
子！汝今可往見寶藏佛，恭敬、供養、禮拜、
wéi rào tīng shuō sān mèi tuó luó ní mén wú wèi fǎ mén rú shì děng jīng
圍繞，聽說三昧陀羅尼門、無畏法門如是等經，
bìng jiàn dà bēi pú sà mó hē sà rǔ yǐ wǒ shēng zuò rú shì yán
并見大悲菩薩摩訶薩，汝以我聲，作如是言：

⁴⁷¹ 大正藏：惺

⁴⁷² 大正藏：已

bǎoyuè rú lái zhì yì wènxùn yǐ cǐ yuèguāng jìng huāzuò xìn yǔ rǔ
「寶月如來致意問訊，以此月 光 淨華作信與汝。

yòuzàn rǔ yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ chū fā xīn yǐ
又讚汝言：『善哉！善哉！善男子！汝初發心已

néngchéng jiù rú shì dà bēi rǔ jīn yǐ yǒu wú liàng míng chēng biàn mǎn
能 成 就 如 是 大 悲，汝今已有無量名 稱，徧滿

shí fāng rú yī fó chà wēi chén shù děng zhū fó shì jiè jiē yán dà bēi pú
十方如一佛刹微塵數等諸佛世界，皆言大悲菩

sà shǐ⁴⁷³ chū fā xīn yǐ néngchéng jiù rú shì dà bēi shì gù shàn
薩，始⁴⁷³初發心已能 成 就 如 是 大 悲。是故，善

nán zǐ wǒ jīn zàn rǔ shàn zāi shàn zāi fù cì shànnán zǐ
男子！我今讚汝，善哉！善哉！復次，善男子！

rǔ wèi dāng lái zhū pú sà děng chéng jiù dà bēi gù shuō shì dà bēi
汝為當來諸菩薩等，成 就 大 悲 故，說 是 大 悲

bú duàn shàn yuàn shù lì fǎ chuáng shì gù fù zàn shàn zāi shàn
不 斷 善 願，豎 立 法 幢，是 故 復 讚，善 哉！善

zāi fù cì shànnán zǐ rǔ zhī míng chēng wèi lái shì zhù dāng
哉！復次，善男子！汝之名 稱，未 來 世 住，當

rú yī fó chà wēi chén shù děng ā sēng qí jié jiào bǎi qiān yì wú liàng
如一佛刹微塵數等阿僧祇劫，教百千億無量

wú biān ā sēng qí zhòng shēng ān zhǐ lìng zhù ā nòu duō luó sān miǎo sān
無邊阿僧祇眾 生，安止令住阿耨多羅三藐三

pú tí zhì yú fó suǒ dé bú tuì zhuǎn huò fā shàn yuàn huò qǔ
菩提，至於佛所，得不退轉，或發善願，或取

jìng tǔ shè qǔ zhòng shēng suí ér tiáo fú fù lìng wèi lái dé shòu ā
淨土，攝取眾 生，隨而調伏，復令未來得受阿

nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì rú shì zhòng shēng yú wèi lái shì
耨多羅三藐三菩提記。如是眾 生，於未來世，

guò rú yī fó chà wēi chén shù jié dāng yú shí fāng rú yī fó chà wēi
過如一佛刹微塵數劫，當於十方如一佛刹微

chén shù děng zhū fó shì jiè chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
塵數等諸佛世界，成阿耨多羅三藐三菩提，

zhuàn zhèng fǎ lún fù dāng zàn tàn dà bēi pú sà shì gù yǐ cǐ sān zàn
轉 正 法 輪，復 當 讚 歎 大 悲 菩 薩。是 故 以 此 三 讚

tàn fǎ zàn tàn yú rǔ shàn zāi shàn zāi
歎法，讚歎於汝，善哉！善哉！』』』

⁴⁷³ 大正藏：汝

shànnán zǐ ěr shí bǐ tǔ yǒu jiǔ shí èr yì zhū pú sà mó
「善男子！爾時，彼土有九十二億諸菩薩摩
hē sà yì kǒutóngshēngzuò rú shì yán shì zūn wǒ děng yù wǎng
訶薩，異口同聲作如是言：『世尊！我等欲往
shān tí lán jiè jiàn bǎozàng fó lǐ bài gòngyǎng gōngjìng wéi
刪提嵐界，見寶藏佛，禮拜、供養、恭敬、圍
rào tīng zhū sān mèi tuó luó ní mén wú wèi fǎ mén rú shì děng jīng
繞，聽諸三昧陀羅尼門、無畏法門如是等經，
bìng yù jiàn yú dà bēi pú sà ěr shí bǐ fó yǐ cǐ sānzàn tàn fǎ jí
并欲見於大悲菩薩。』爾時，彼佛以此三讚歎法及
yuèguāngjìng huā yǔ èr pú sà ér gào zhī yuē yí zhī shì shí
月光淨華，與二菩薩而告之曰：『宜知是時。』

ěr shí bǎoxiàng pú sà yuèxiàng pú sà yú bǐ fó suǒ
「爾時，寶相菩薩、月相菩薩於彼佛所，
qǔ yuèguāngjìng huā bìng yǔ jiǔ shí èr yì pú sà mó hē sà fā bǐ
取月光淨華，并與九十二億菩薩摩訶薩，發彼
shì jiè rú diànguāng fā mò bǐ jí dàoshān tí lán chànyán fú yuán
世界，如電光發沒，彼即到刪提嵐刹閻浮園
zhōngbǎozàng fó suǒ dào fó suǒ yǐ tóumiàn lǐ zú yǐ zhū pú sà
中寶藏佛所。到佛所已，頭面禮足，以諸菩薩
suǒ dé zhǒngzhǒng shī zǐ yóu xì gòngyǎng fó yǐ jiàn bǎo hǎi fàn zhì
所得種種師子遊戲，供養佛已，見寶海梵志
wéi cǐ dà zhòngsuǒ gònggōngjìng hé zhǎngzàn tàn jiàn shì shì yǐ jí
為此大眾所共恭敬合掌讚歎，見是事已，即
biàn sī wéi jīn cǐ dà shì huòdāng jí shì dà bēi pú sà shì gù
便思惟：『今此大士，或當即是大悲菩薩，是故
néng lìng bǎoyuè rú lái sòng cǐ bǎo huā shì èr pú sà xún yú fó qián
能令寶月如來送此寶華。』是二菩薩尋於佛前
xuánxiàng fàn zhì jí yǐ huā yǔ zuò rú shì yán bǎoyuè rú lái yǐ
旋向梵志，即以華與，作如是言：『寶月如來以
cǐ miào huā yǔ rǔ wéi xìn bìng sānzàn fǎ rú shàng suǒ shuō
此妙華，與汝為信。』并三讚法，如上所說。

rú shì dōngfāng wú liàng wú biān ā sēng qí zhū fó shì jiè
「如是東方無量無邊阿僧祇諸佛世界，
yì qiǎn wú liàng pú sà mó hē sà zhì shān tí lán jiè jiē yǐ yuèguāng
亦遣無量菩薩摩訶薩，至刪提嵐界，皆以月光
jìng huā sānzàn tàn fǎ yú rú shàng shuō
淨華、三讚歎法，餘如上說。

shànnán zǐ ěr shí nánfāng qù cǐ qī wàn qī qiānbǎiqiān
「善男子！爾時，南方去此七萬七千百千
yì fó shì jiè yǒu fó shì jiè míngbǎolóu shī zǐ hǒu yǒu fó hào shī
億佛世界，有佛世界，名寶樓師子吼，有佛號師
zǐ hǒu⁴⁷⁴ xiàngzūnwáng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú
子吼⁴⁷⁴相尊王如來、應供、正徧知、明行足、
shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī
善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、
fó shì zūn jīn xiàn zài wèi zhū pú sà shuō dà shèng fǎ yǒu èr pú
佛、世尊，今現在為諸菩薩說大乘法。有二菩
sà mó hē sà yī míng jīn gāng zhì xiàng èr míng shī zǐ jīn gāngxiàng
薩摩訶薩，一名金剛智相，二名師子金剛相，
shì èr pú sà bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù dì liù zhǒng dòng
是二菩薩白佛言：『世尊！何因緣故，地六種動，
yǒu dà guāngmíng yǔ zhǒngzhǒnghuā jiē rú dōngfāngzhū pú sà bǐ
有大光明，雨種種華？』皆如東方諸菩薩比。
fù cì nánfāng wú liàng wú biānzhū fó qiǎn wú liàng pú sà zhì shān tí
復次，南方無量無邊諸佛，遣無量菩薩至刪提
lán jiè yì rú shì
嵐界，亦如是。

ěr shí xī fāng qù cǐ bā wàn jiǔ qiānbǎiqiān yì shì jiè
「爾時，西方去此八萬九千百千億世界，
yǒu shì jiè míng ān lè yǒu fó hào shè zhū gēn jìng mù rú lái jīn xiàn zài
有世界名安樂，有佛號攝諸根淨目如來，今現在
wèi sì bù zhòngshuō sānshèng fǎ yǒu èr pú sà yī míng xián rì guāng
為四部眾說三乘法。有二菩薩，一名賢日光
míng èr míng shī zǐ hǒushēn shì èr pú sà bó fó yán shì zūn
明，二名師子吼身，是二菩薩白佛言：『世尊！
hé yīn yuán gù dì liù zhǒng dòng yǒu dà guāngmíng yǔ zhǒngzhǒng
何因緣故，地六種動，有大光明，雨種種
huā yú rú shàngshuō rú shì xī fāng wú liàng shì jiè yì fù rú
華？』餘如上說。如是西方無量世界，亦復如
shì
是。

ěr shí běifāngguò jiǔ wàn bǎiqiān yì shì jiè bǐ yǒu shì jiè
「爾時，北方過九萬百千億世界，彼有世界

míngshèngzhēn shí⁴⁷⁵ yǒu fó hào shì jiānzūnwáng rú lái jīn xiàn zài wèi
名 勝 真 實⁴⁷⁵，有佛號世間尊王如來，今現在為
zhū pú sà shuō dà shèng fǎ yǒu èr pú sà yī míng bú dòng zhù èr
諸菩薩說大乘法。有二菩薩，一名不動住，二
míng dé zhì huì shì jiānzūnwáng shì èr pú sà bó fó yán shì zūn
名得智慧世間尊王，是二菩薩白佛言：『世尊！
hé yīn yuán gù dì liù zhǒng dòng yú rú shàng shuō běi fāng wú
何因緣故，地六種動？』餘如上說。北方無
liàng shì jiè yì rú shì
量世界亦如是。

ěr shí xià fāngguò jiǔ wàn bā qiān bǎi qiān yì nà yóu tā
「爾時，下方過九萬八千百千億那由他，
yǒu shì jiè míng lí àn wù yǒu fó hào lí kǒng bù wéi rào yīn jīn xiàn
有世界名離暗霧，有佛號離恐怖圍繞音，今現
zài wèi sì bù zhòngshuō sānshèng fǎ yǒu èr pú sà yī míng rì zūn
在為四部眾說三乘法。有二菩薩，一名日尊，
èr míng xū kōng rì shì èr pú sà bó fó yán shì zūn hé yīn yuán
二名虛空日，是二菩薩白佛言：『世尊！何因緣
gù dì liù zhǒng dòng yú rú shàng shuō xià fāng shì jiè yì fù
故，地六種動？』餘如上說。下方世界亦復
rú shì
如是。

悲華經卷第七

⁴⁷⁵ 大正藏：寶

bēi huā jīng juàn dì bā
悲華經卷第八

běiliángtiānzhu sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

zhū pú sà běnshòu jì pǐn dì sì zhī liù
諸菩薩本受⁴⁷⁶記品第四之六

ěr shí shàngfāngguò èr shí wàn bǎi qiān shì jiè yǒu shì jiè
「爾時，上方過二十萬百千世界，有世界
míngmiào huā shì zhōng yǒu fó hào huā fū rì wáng rú lái jīn xiàn
名妙華，是中有佛，號華敷日王如來，今現
zài wèi sì bù zhòngshuō sānshèng fǎ yǒu èr pú sà yī míng xuǎn zé
在為四部眾說三乘法。有二菩薩，一名選擇
zì fǎ shè qǔ guó tǔ èr míng tuó luó ní miào yīn shì èr pú sà jù
自法攝取國土，二名陀羅尼妙音，是二菩薩俱
bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù ér cǐ dà dì liù zhǒng zhèn
白佛言：『世尊！何因緣故，而此大地六種震
dòng yǒu dà guāng míng yǔ zhǒng zhǒng huā 』ěr shí bǐ fó
動，有大光明，雨種種華？』爾時，彼佛
gào èr pú sà shàn nán zǐ xià fāngguò èr shí wàn bǎi qiān shì jiè
告二菩薩：『善男子，下方過二十萬百千世界，
yǒu shì jiè míng shān tí lán yǒu fó shì zūn hào yuē bǎo zàng rú lái
有世界名刪提嵐，有佛世尊，號曰寶藏如來，
nǎi zhì fó shì zūn jīn xiàn zài yǔ wú liàng wú biān zhū pú sà děng shòu
乃至佛世尊，今現在與無量無邊諸菩薩等，授
ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí jì shuō zhū guó tǔ kāi shì zhū fó
阿耨多羅三藐三菩提記，說諸國土，開示諸佛
suǒ yǒu shì jiè zhuāng yán shàn yuàn sān mèi jìng jiè tuó luó ní mén rú
所有世界莊嚴善願，三昧境界陀羅尼門如
shì děng jīng bǐ dà huì zhōng yǒu yī dà bēi pú sà mó hē sà zuò
是等經。彼大會中，有一大悲菩薩摩訶薩，作
rú shì yuàn wǒ jīn dāng yǐ dà bēi xūn xīn shòu ā nòuduō luó sān
如是願：「我今當以大悲熏心，受阿耨多羅三

⁴⁷⁶ 大正藏：授

miǎosān pú tí jì wèizhū pú sà mó hē sà gù shì xiànshànyuàn
藐三菩提記，為諸菩薩摩訶薩故示現善願。」
shì yǐ xiānlǐng wú liàng wú biānzhū pú sà děng fā dà shì yuàn qǔ
是以先令無量無邊諸菩薩等，發大誓願，取
yú zhǒngzhǒngzhuāngyán shì jiè tiáo fú zhòngshēng shì pú sà suǒ
於種種莊嚴世界，調伏眾生，是菩薩所
chéng dà bēi yú zhū dà zhòng wú néng jí zhě yú wǔ zhuó shì tiáo fú
成大悲，於諸大眾無能及者，於五濁世調伏
bì è duōfánǎozhě shè qǔ yī qiè wǔ nì zhī rén nǎi zhì jí jù zhū
弊惡多煩惱者，攝取一切五逆之人，乃至集聚諸
bú shàngēnshāomièshàn xīn bǐ zhū dà zhòng tiān lóng guǐ
不善根燒滅善心。彼諸大眾、天、龍、鬼、
shén rén jí fēi rén bú gòngyǎng fó xī gònggòngyǎng zuì hòuchéng
神、人及非人，不供養佛，悉共供養最後成
jiù dà bēi pú sà tóumiànzuò lǐ lǐ yǐ qǐ lì gōngjìng hé zhǎng
就大悲菩薩，頭面作禮，禮已起立，恭敬合掌，
shuō jì zàn tàn shì dà bēi pú sà zài yú fó qián yòu xī zhuó dì
說偈讚歎。是大悲菩薩在於佛前，右膝著地，
tīng fó shòu jì bǐ fó shì zūn jí biànwēixiào yǐ shì yīn yuán lìng
聽佛受記，彼佛世尊即便微笑，以是因緣，令
cǐ shí fāng rú yī fó chàwēichénděng shì jiè dì liù zhǒngdòng fàng
此十方如一佛刹微塵等世界地六種動，放
dà guāngmíng yǔ zhǒngzhǒnghuā xǐng⁴⁷⁷ wù yī qiè zhū pú sà děng
大光明，雨種種華，醒⁴⁷⁷悟一切諸菩薩等，
yì fù shì xiànzhū pú sà dào bǐ fó shì zūn xī lìng shí fāng rú yī fó
亦復示現諸菩薩道。彼佛世尊悉令十方如一佛
chàwēichénshùděngzhū pú sà zhòng jiē gòng jí huì wèi rú shì děng
刹微塵數等諸菩薩眾，皆共集會，為如是等
zhū dà pú sà shuōzhū sānmèituó luó ní mén wú wèi fǎ mén shì
諸大菩薩，說諸三昧陀羅尼門、無畏法門，是
gù bǐ fó shì xiàn rú shì zhǒngzhǒngbiànhuà
故彼佛示現如是種種變化。」

shànnán zǐ shí èr pú sà wén shì shì yǐ jí bó fó yán
「善男子，時，二菩薩聞是事已，即白佛言：
shì zūn shì dà bēi pú sà fā xīn yǐ lái wéi jīng jǐ shí xíng pú sà
『世尊！是大悲菩薩發心已來，為經幾時行菩薩

dào fù qí jǐ shí hé shí dāng yú wǔ zhuó è shì tiáo fú shè qǔ
道？復齊幾時？何時當於五濁惡世，調伏攝取
hòuzhòngfánnǎo hù gòngdòuzhēng duōzuò wǔ nì chéng jiù yī qiè
厚重煩惱，互共鬪爭，多作五逆，成就一切
zhū bú shàngēn shāomièshàn xīn rú shì zhòngshēng ěr shí
諸不善根，燒滅善心，如是眾生？』爾時，
bǐ fó gào èr pú sà shànnán zǐ shì dà bēi pú sà jīn rì chū fā
彼佛告二菩薩：『善男子，是大悲菩薩今日初發
ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn shànnán zǐ rǔ jīn kě wǎngjiàn
阿耨多羅三藐三菩提心。善男子，汝今可往見
bǎozàng fó gòngyǎng gōngjìng lǐ bài wéirào tīngshuō sānmèi
寶藏佛，供養、恭敬、禮拜、圍繞，聽說三昧
tuóluó ní mén wú wèi fǎ mén rú shì děngjīng bìngjiàn dà bēi pú sà
陀羅尼門、無畏法門如是等經，并見大悲菩薩
mó hē sà rǔ yǐ wǒ shēngzuò rú shì yán huā fū rì wáng fó zhì yì
摩訶薩，汝以我聲作如是言：「華敷日王佛致意
wèn xùn yǐ cǐ yuèguāng jìng huāzuò xìn yǔ rǔ yòu zàn rǔ yán shàn
問訊，以此月光淨華作信與汝。又讚汝言：『善
zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ chū fā xīn yǐ néng chéng jiù rú shì dà
哉！善哉！善男子，汝初發心已能成就如是大
bēi rǔ jīn yǐ yǒu wú liàng míng chēng biān mǎn shí fāng rú yī fó chà wēi
悲，汝今已有無量名稱徧滿十方如一佛刹微
chénshùděngzhū fó shì jiè jiē yán dà bēi pú sà shǐ chū fā xīn
塵數等諸佛世界，皆言：「大悲菩薩始初發心，
yǐ néng chéng jiù rú shì dà bēi shì gù shànnán zǐ wǒ jīn zàn
已能成就如是大悲。」是故，善男子，我今讚
rǔ shàn zāi shàn zāi fù cì shànnán zǐ rǔ wèi dāng lái zhū
汝，善哉！善哉！復次，善男子，汝為當來諸
pú sà děng chéng jiù dà bēi gù shuō shì dà bēi bú duàn shàn yuàn
菩薩等，成就大悲故，說是大悲不斷善願，
shù lì fǎ chuáng shì gù fù zàn yán shàn zāi shàn zāi fù cì
豎立法幢，是故復讚言，善哉！善哉！復次，
shànnán zǐ rǔ zhī míng chēng wèi lái shì zhù dāng rú yī fó chà
善男子，汝之名稱，未來世住，當如一佛刹
wēichénshùděng ā sēng qí jié jiào bǎi qiān yì wú liàng wú biān ā sēng
微塵數等阿僧祇劫，教百千億無量無邊阿僧
qí zhòngshēng ān zhǐ lìng zhù ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí zhì yú
祇眾生，安止令住阿耨多羅三藐三菩提，至於

fó suǒ dé bú tuì zhuǎn huò fā shànyuàn huò qǔ jìng tǔ shè qǔ zhòng
佛所得不退轉，或發善願，或取淨土，攝取眾
shēng suí ér tiáo fú fù lìng wèi lái dé shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān
生，隨而調伏，復令未來得受阿耨多羅三藐三
pú tí jì rú shì zhòngshēng yú wèi lái shì guò rú yī fó chàwēi
菩提記。如是眾生，於未來世，過如一佛刹微
chénshùděng jié dāng yú shí fāng rú yī fó chàwēichénshùděngzhū shì
塵數等劫，當於十方如一佛刹微塵數等諸世
jiè zhōng dé chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhuànzhèng fǎ
界中，得成阿耨多羅三藐三菩提，轉正法
lún fù dāngzàn rǔ shì gù yǐ cǐ sānzàn tàn fǎ zàn tàn yú rǔ
輪，復當讚汝。是故以此三讚歎法，讚歎於汝，
shàn zāi shàn zāi
善哉！善哉！』』』

shànnán zǐ ěr shí bǐ tǔ yǒu wú liàng yì pú sà yì kǒu
「善男子，爾時，彼土有無量億菩薩，異口
tóngshēng zuò rú shì yán shì zūn wǒ děng yù wǎngshān tí lán jiè
同聲，作如是言：『世尊！我等欲往刪提嵐界
jiàn bǎozàng fó lǐ bài gòngyǎng gōngjìng wéirào tīng zhū sān
見寶藏佛，禮拜、供養、恭敬、圍繞，聽諸三
mèituó luó ní mén wú wèi fǎ mén bìng yù jiàn yú dà bēi pú sà
昧陀羅尼門、無畏法門，并欲見於大悲菩薩。』
ěr shí bǐ fó yǐ cǐ sānzàn tàn fǎ jí yuèguāng jìng huā yǔ èr pú sà
爾時，彼佛以此三讚歎法及月光淨華與二菩薩，
ér gào zhī yuē yí zhī shì shí
而告之曰：『宜知是時。』

shí èr pú sà yú bǐ fó suǒ qǔ cǐ bǎohuā bìng yǔ wú liàng
「時，二菩薩於彼佛所，取此寶華并與無量
yì pú sà zhòng rú yī niàngǐng mò bǐ shì jiè hū rán lái dào cān
億菩薩眾，如一念頃，沒彼世界，忽然來到刪
tí lán jiè yán fú yuánzhōng jiàn bǎozàng fó tóu miàn zuò lǐ ěr shí
提嵐界閻浮園中，見寶藏佛，頭面作禮。爾時，
shì jiè zhū dà pú sà xiū xí dà shèng jí xué⁴⁷⁸ yuán jué shēngwén
世界諸大菩薩，修習大乘及學緣覺、聲聞
shèngzhě tiān lóng guǐ shén mó hóu luó qié rú shì děng lèi
乘者，天、龍、鬼、神、摩睺羅伽，如是等類，

qí shù wú liàng bù kě chēng jì pì rú gānzhè zhú wěi dào má
其數無量，不可稱計，譬如甘蔗、竹葦、稻麻、
cóng lín biàn mǎn qí guó yǐ zhū pú sà suǒ dé zhǒng zhǒng shī zǐ yóu
叢林，徧滿其國，以諸菩薩所得種種師子遊
xì gòng yǎng yú fó gòng yǎng fó yǐ jiàn bǎo hǎi fàn zhì wéi cǐ dà
戲供養於佛。供養佛已，見寶海梵志為此大
zhòng suǒ gòng gōng jìng hé zhǎng zàn tàn jiàn shì shì yǐ jí biàn
眾所共恭敬、合掌、讚歎，見是事已，即便
sī wéi jīn cǐ dà shì huò dāng jí shì dà bēi pú sà shì gù néng lìng
思惟：『今此大士或當即是大悲菩薩，是故能令
huā fū rì wáng rú lái sòng cǐ bǎo huā shì èr pú sà fù yú fó qián
華敷日王如來送此寶華。』是二菩薩，復於佛前，
xuán xiàng fàn zhì jí yǐ huā yǔ zuò rú shì yán huā fū rì wáng
旋向梵志，即以華與，作如是言：『華敷日王
rú lái yǐ cǐ miào huā yǔ rǔ wéi xìn bìng sān zàn fǎ rú shàng suǒ
如來以此妙華，與汝為信。』并三讚法，如上所
shuō
說。

shàn nán zǐ ěr shí suǒ yǔ zhǒng zhǒng zhū huā yì dào wú
「善男子，爾時，所雨種種諸華，亦到無
fó shì jiè fù chū zhǒng zhǒng miào shàn yīn shēng qí shēng biàn mǎn
佛世界，復出種種妙善音聲，其聲徧滿，
suǒ wèi fó shēng fǎ shēng bǐ qiū sēng shēng miè jìn shēng wú suǒ
所謂佛聲、法聲、比丘僧聲、滅盡聲、無所
yǒu shēng zhū bō luó mì shēng lì wú suǒ wèi shēng liù shén tōng shēng
有聲、諸波羅蜜聲、力無所畏聲、六神通聲、
wú suǒ zuò shēng wú shēng miè shēng jì jìng shēng dà cí shēng
無所作聲、無生滅聲、寂靜聲、大慈聲、
dà bēi shēng wú shēng rěn shēng shòu jì shēng shuō dà shèng shēng
大悲聲、無生忍聲、受記聲、說大乘聲。

bǐ yǒu pú sà yǐ běn yuàn gù yǒu dà shén lì xiū xí shēn fǎ ér dé
彼有菩薩以本願故，有大神力，修習深法而得
zì zài wèi zhòng shēng gù zhù bǐ shì jiè wén shì shēng yǐ yǐ
自在，為眾生故，住彼世界，聞是聲已，以
fó lì gù yǐ yuàn lì gù yǐ sān mèi lì yú bǐ shì jiè chéng shén tōng
佛力故，以願力故，以三昧力於彼世界乘神通

lì rú dà lì shì qū shēn bì qǐng zhì shān tí lán jiè yán fú yuán
力，如大力士屈伸⁴⁷⁹臂頃，至刪提嵐界閻浮園
zhōngbǎozàng fó suǒ tóumiàn lǐ zú yǐ zhū pú sà suǒ dé zhǒngzhǒng
中寶藏佛所，頭面禮足，以諸菩薩所得種種
shī zǐ yóu xì gòngyǎng yú fó jí zhū dà zhòng cì dì ér zuò tīng
師子遊戲，供養於佛及諸大眾，次第而坐，聽
shòumiào fǎ
受妙法。

shànnán zǐ ěr shí bǎohǎi fàn zhì qǔ cǐ yuèguāngjìng huā
「善男子，爾時，寶海梵志取此月光淨華
gòngyǎngbǎozàng rú lái yǐ bó fó yán shì zūn wéiyuàn rú lái
供養寶藏如來已，白佛言：『世尊！唯願如來
yǔ wǒ shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
與我授阿耨多羅三藐三菩提記。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái jí rù sānmèi qí
「善男子，爾時，寶藏如來即入三昧，其
sānmèimíngdiàndēng yǐ sānmèi lì gù lìngshān tí lán jiè yī qiè shān
三昧名電燈，以三昧力故，令刪提嵐界一切山
shù cǎomù tǔ dì biànwéi qī bǎo lìng zhū dà zhòng xī dé zì jiàn
樹、草木、土地變為七寶，令諸大眾悉得自見，
jiē yú fó qiántīngshòumiào fǎ suí suǒ sī wéi huò zì jiànshēnqīng sè
皆於佛前聽受妙法，隨所思惟，或自見身青色、
huáng sè bái sè zǐ sè chì sè hēi sè huòjiàn sì fēng
黃色、白色、紫色、赤色、黑色，或見似風，
huòjiàn sì huǒ huòjiàn sì kōng huò jiàn sì rè shí zhī yán huòjiàn
或見似火，或見似空，或⁴⁸⁰見似熱時之炎，或見
sì shuǐ huò sì shuǐmò huò sì dà shān huò sì fàntiān huò sì dì
似水，或似水沫，或似大山，或似梵天，或似帝
shì huòjiàn sì huā huò sì jiā lóu luó huòjiàn sì lóng huò sì shī
釋，或見似華，或似迦樓羅，或見似龍，或似師
zǐ huò sì rì yuè huò sì xīng xiù huòjiàn sì xiàng huò sì yě hú
子，或似日月，或似星宿，或見似象，或似野狐，
zài fó qiánzuò tīngshòumiào fǎ shí suí suǒ⁴⁸¹ sī wéi gè zì jiànshēn
在佛前坐，聽受妙法，時隨所⁴⁸¹思惟，各自見身

⁴⁷⁹ 大正藏：申

⁴⁸⁰ 大正藏：或；永樂北藏：復；龍藏：復

⁴⁸¹ 大正藏：聽受妙法，隨時

rú shì xiàngmào shànnán zǐ rú shì zhòngshēng suí suǒ sī wéi
如是相貌。善男子，如是眾生，隨所思惟，
fù jiàn zì shēntóngbǎozàng fó shēnděng wú chā bié shì zhū dà zhòng
復見自身同寶藏佛身等無差別，是諸大眾，
zài yú fó qián xún jiàn fàn zhì zuò yú qiān yè qī bǎoliánhuā yī qiè dà
在於佛前，尋見梵志坐於千葉七寶蓮華，一切大
zhòngchǔ dì xū kōng ruò zuò ruò lì yī yī zhòngshēng gè gè zì jiàn
眾處地虛空，若坐若立，一一眾生各各自見
bǎozàng rú lái dú zuò qí qián dú wèishuō fǎ wéi wǒ dú jiàn
寶藏如來獨坐其前，獨為說法，唯我獨見。

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái zàn bǎo hǎi fàn zhì yán
「善男子，爾時，寶藏如來讚寶海梵志言：

shàn zāi shàn zāi dà bēi jìng xíng rǔ wèi wú liàng wú biān zhòngshēng
『善哉！善哉！大悲淨行，汝為無量無邊眾生，
qǐ cǐ dà bēi néng dà lì yì yú shì jiàn zhōng zuò dà guāng míng
起此大悲，能大利益，於世間中，作大光明。

fàn zhì pì rú chéng jiù huā tián yǒu zhǒng zhǒng sè zhǒng zhǒng xiāng
梵志，譬如成就華田，有種種色、種種香、
zhǒng zhǒng chù zhǒng zhǒng yè zhǒng zhǒng jīng zhǒng zhǒng gēn zhǒng
種種觸、種種葉、種種莖、種種根、種

zhǒng gōng dé zhū yào suǒ xū jiē xī chéng jiù huò yǒu lián huā mǎn
種功德，諸藥所須，皆悉成就。或有蓮華，滿
bǎi qiān yóu xún guāng míng miào xiāng yì yǔ huā děng huò yǒu zòng guǎng
百千由旬，光明妙香，亦與華等，或有縱廣

yī bǎi huò yǒu zòng guǎng èr bǎi huò yǒu zòng guǎng sān bǎi yóu xún
一百，或有縱廣二百，或有縱廣三百由旬，
guāng míng miào xiāng yì yǔ huā děng yǒu huā nǎi zhì rú yī tiān xià
光明妙香，亦與華等，有華乃至如一天下，

guāng míng miào xiāng yì děng wú chā bié zhòngshēng zhī lèi huò yǒu
光明妙香，亦等無差別。眾生之類或有
máng zhě wén cǐ huā xiāng jí dé jiàn sè lóng zhě wén shēng nǎi
盲者，聞此華香，即得見色，聾者聞聲，乃

zhì yī qiè zhū gēn bù jù jí dé jù zú ruò yǒu zhòngshēng sì bǎi
至一切諸根不具，即得具足。若有眾生，四百
sì bìng huò dòng fā shí wén cǐ huā xiāng bìng jí chú yù ruò yǒu
四病，或動發時，聞此華香，病即除愈。若有

diān kuáng fàng yì kuáng chī shuì mián xīn luàn shī niàn wén
顛狂、放逸、狂癡、睡眠、心亂、失念，聞

cǐ huāxiāng jiē dé yī xīn shì huātiánzhōng yì shēngfēn tuó lì
此華香，皆得一心。是華田中，亦生芬⁴⁸²陀利
huā qí huājiānláo yóu rú jīn gāng liú lí wéi jīng tái yǒu bǎi zǐ
華，其華堅牢，猶如金剛，瑠璃為莖，臺有百子，
chún jīn wéi yè mǎnǎowéiróng⁴⁸³ chì zhēnzhū wéi xū huāgāo bā
純金為葉，碼瑙為茸⁴⁸³，赤真珠為鬚，華高八
shí sì yì yóuxún zhōu zā zòngguǎng shí wànyóuxún shì huāsuǒ yǒu sè
十四億由旬，周帀縱廣十萬由旬，是華所有色、
xiāng chùdēngbiàn mǎn shí fāng rú yī fó chàwēi chén shù zhū fó shì
香、觸等徧滿十方，如一佛刹微塵數諸佛世
jiè qí zhōngzhòngshēng huò yǒu sì dà bù tiáo shì zhě jí bìngkùn
界。其中眾生，或有四大不調適者，疾病困
dǔ zhūgēn léi sǔn diānkuángfàng yì kuángchīshuìmián xīn luàn
篤，諸根羸損，顛狂放逸、狂癡睡眠，心亂
shī niàn jiàn huāguāng míng jí wén qí xiāng yī qiè suǒ huàn gè gè
失念，見華光明及聞其香，一切所患，各各
chú yù jiē dé yī xīn ruò bǐ zhòngshēng shì mìngzhōng yǐ jí
除愈，皆得一心。若彼眾生，適命終已，及
shēnwèihuài guāngmíng lái chù xiāng qì lái xūn xún dé mìnggēn
身未壞，光明來觸，香氣來熏，尋得命根，
huán qǐ rú běn yǔ zhū qīn shǔ gòng yóu yuán guān yǐ wǔ suǒ⁴⁸⁴ yù
還起如本，與諸親屬，共遊園觀，以五所⁴⁸⁴欲，
gòng xiāng yú lè ruò bì mìngzhōng bù shēng yú chù shēng yú fàn tiān
共相娛樂。若必命終，不生餘處，生於梵天，
zài bǐ jiǔ zhù shòumìng wú liàng fàn zhì shì lián huātiánzhě jí
在彼久住，壽命無量。梵志，是蓮華田者，即
shì cǐ huì zhī dà zhòng yě pì rú rì chū zhòng huā kāi fū rú fó
是此會之大眾也。譬如日出，眾華開敷；如佛
rì chū zēng yì zhǎng yǎng miào xiāng guāng míng wéi zhū zhòngshēng
日出，增益長養妙香光明，為諸眾生，
duàn chú zhū kǔ
斷除諸苦。

shàn nán zǐ wǒ jīn rú rì chū xiàn yú shì lìng zhū zhòng
「『善男子，我今如日出現於世，令諸眾

⁴⁸² 大正藏：分

⁴⁸³ 大正藏：馬瑙為韝

⁴⁸⁴ 大正藏：所五

shēng shàngēnhuā fū yǒuwēimiàoxiāng guāngmíngbiànzhào néng
生，善根華敷，有微妙香，光明徧照，能
chúzhòngshēngzhǒngzhǒngzhūbìng jí shì rú lái chūxiàn yú shì yǐ dà
除眾生種種諸病，即是如來出現於世，以大
bēiguāngmíngbiàn fù yī qiè lìng zhūzhòngshēng shàngēn kāi fū zēng
悲光明徧覆一切，令諸眾生，善根開敷，增
yì ān zhù yú sān fú chù rǔ shànnán zǐ suǒhuà wú liàng wú biān ā
益安住於三福處。汝善男子，所化無量無邊阿
sēng qí zhòngshēng lìng zhù ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhì wǒ
僧祇眾生，令住阿耨多羅三藐三菩提，至我
suǒzhě shì zhūzhòngshēng gè gè zì fā zhǒngzhǒngshànyuàn qǔ
所者，是諸眾生，各各自發種種善願，取
fó shì jiè huò jìng bú jìng wǒ yǐ suí qí suǒyuànshòu jì shànnán
佛世界，或淨不淨，我已隨其所願授記。善男
zǐ ruò yǒu pú sà zài yú wǒ qián yuàn qǔ jìng tǔ yǐ qīng jìng
子，若有菩薩，在於我前，願取淨土，以清淨
xīn shàn zì tiáo fú zhòngzhūshàngēn shè qǔ zhòngshēngzhě suī
心，善自調伏，種諸善根，攝取眾生者，雖
wèi pú sà yóu fēi měngjiàn dà zhàng fū yě fēi shì pú sà shēnzhòng
謂菩薩，猶非猛健大丈夫也。非是菩薩深重
dà bēi wèizhòngshēng gù qiú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ruò yǒu
大悲，為眾生故求阿耨多羅三藐三菩提。若有
qǔ yú jìng fó tǔ zhě jí shì pú sà shě lí dà bēi yòu fù bú yuàn
取於淨佛土者，即是菩薩捨離大悲；又⁴⁸⁵復不願
zá èr shèngzhě rú shì pú sà wú qiǎobiàn huì shàn píngděng xīn ruò
雜⁴⁸⁶二乘者，如是菩薩無巧便慧善平等心。若
yǒu pú sà zuò shì shì yuàn lìng wǒ shì jiè yuǎn lí shēngwén pì
有菩薩，作是誓願：「令我世界遠離聲聞、辟
zhī fó shèng miè bú shàngēn wú zhū nǚ rén jí sān è dào chéng ā
支佛乘，滅不善根，無諸女人及三惡道。成阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ chún yǐ pú sà mó hē sà děngwéi
耨多羅三藐三菩提已，純以菩薩摩訶薩等為
dà juànshǔ chúnshuō wú shàng dà shèng zhī fǎ shòumìng wú liàng jiǔ
大眷屬，純說無上大乘之法，壽命無量，久
zhù yú shì jīng wú shù jié chúnwèishàn xīn tiáo fú bái jìng chéngshàngēn
住於世，經無數劫，純為善心調伏白淨成善根

⁴⁸⁵ 大正藏：又；永樂北藏：又；龍藏：久

⁴⁸⁶ 大正藏：雜；永樂北藏：離；龍藏：離

zhě shuō wēi miào fǎ rú shì zhī rén suī wèi pú sà fēi dà shì
者，說微妙法。」如是之人，雖謂菩薩，非大士
yě hé yǐ gù yǐ wú qiǎo biàn píngděng zhì gù
也。何以故？以無巧便平等智故。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo zàng rú lái shēn jīn sè bì qí
「善男子，爾時，寶藏如來伸金色臂，其
wǔ zhī tóu fàng dà guāng míng qí guāng míng yǒu zhǒng zhǒng wú liàng bǎi
五指頭放大光明，其光明有種種無量百
qiān zhū sè biàn zhào xī fāng guò wú liàng wú biān ā sēng qí shì jiè
千諸色，徧照西方，過無量無邊阿僧祇世界，
yǒu shì jiè míng yuē dà zhǐ bǐ tǔ rén mín shòu sān shí suì miàn sè chǒu
有世界名曰大指，彼土人民壽三十歲，面色醜
lòu xíng mào kě è chéng jiù yī qiè zhū bú shàn gēn shēn cháng liù
陋，形貌可惡，成就一切諸不善根，身長六
chǐ bǐ zhōng yǒu fó hào dà guāng míng rú lái yīng gòng⁴⁸⁷ zhèng
尺，彼中有佛，號大光明如來、應供⁴⁸⁷、正
biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、調御
zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn jīn xiàn zài wèi sì bù zhòng shuō
丈夫、天人師、佛、世尊，今現在為四部眾說
sān shèng fǎ
三乘法。

shàn nán zǐ ěr shí dà zhòng xī dé yáo jiàn bǐ fó shì zūn
「善男子，爾時，大眾悉得遙見彼佛世尊
jí zhū dà zhòng shí bǎo zàng fó gào zhū dà zhòng bǐ dà guāng míng
及諸大眾。時，寶藏佛告諸大眾：『彼大光明
fó yú guò qù wú liàng wú biān ā sēng qí jié bǎo gài guāng míng fó suǒ
佛，於過去無量無邊阿僧祇劫寶蓋光明佛所，
chū fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ěr shí yì quàn wú liàng
初發阿耨多羅三藐三菩提心。爾時，亦勸無量
wú biān yì nà yóu tā zhòng shēng ān zhǐ zhù yú wú shàng dào zhōng suí
無邊億那由他眾生，安止住於無上道中，隨
xīn suǒ yuàn qǔ yú zhǒng zhǒng zhuāng yán shì jiè huò jìng bú jìng qǔ
心所願，取於種種莊嚴世界，或淨不淨，取
wǔ zhuó è shì shì dà guāng míng fó yì quàn wǒ fā xīn ān zhǐ zhù yú
五濁惡世。是大光明佛，亦勸我發心安止住於

487 大正藏：應

ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ěr shí wǒ yú bǎo gài guāng míng fó
阿耨多羅三藐三菩提。爾時，我於寶蓋光明佛
suǒ quàn fā zhuāng yán yuàn yú cǐ wǔ zhuó è shì chéng ā nòu
所，勸發莊嚴，願於此五濁惡世，成阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí ěr shí bǐ fó zàn wǒ shàn zāi shàn
多羅三藐三菩提。爾時，彼佛讚我：「善哉！善
zāi jí biànshòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì wǒ yú ěr shí
哉！」即便授阿耨多羅三藐三菩提記。我於爾時，
yǒu shì shàn zhī shí gù quàn wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí bǐ
有是善知識故，勸我阿耨多羅三藐三菩提。彼
shàn zhī shí shèng miào zhàng fū qǔ cǐ zhòng è wǔ zhuó zhī shì duō zhū
善知識勝妙丈夫，取此重惡五濁之世，多諸
fán nǎo bú jìng guó tǔ suǒ yǒu zhòng shēng xíng yú è nì nǎi zhì chéng
煩惱不淨國土，所有眾生行於惡逆，乃至成
jiù zhū bú shàn gēn shāo miè shàn xīn wǎn zhuǎn shēng sǐ kōng kuàng zé
就諸不善根，燒滅善心，宛轉生死空曠澤
zhōng suǒ yuàn tiáo fú rú shì zhòng shēng ěr shí shì shàn zhàng fū
中，所願調伏如是眾生。爾時，是善丈夫，
shí fāng wú liàng wú biān zhū fó shì jiè suǒ yǒu zhū fó gè gè qiǎn shǐ
十方無量無邊諸佛世界，所有諸佛各各遣使，
zhì shì rén suǒ chēng yáng zàn tàn jí wèi zuò hào míng wéi dà bēi rì
至是人所，稱揚讚歎，即為作號，名為大悲日
yuè guāng míng bǐ dà bēi rì yuè guāng míng jí shì wǒ zhī shàn zhī shí
月光明。彼大悲日月光明，即是我之善知識
yě zuò dà lì yì yú dà zhǐ shì jiè chéng fó wèi jiǔ wèi cǐ duǎn
也，作大利益，於大指世界成佛未久，為此短
mìng zhū è rén děng zhuàn zhèng fǎ lún bǐ fó chū chéng ā nòuduō luó
命諸惡人等，轉正法輪。彼佛初成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí shí shí fāng wú liàng wú biān zhū fó gè gè qiǎn shǐ
三藐三菩提時，十方無量無邊諸佛，各各遣使
zhì bǐ fó suǒ wèi gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng zàn tàn gù shì
至彼佛所，為供養、恭敬、尊重、讚歎故。是
zhū shì zūn jiē shì wǎng xī dà guāng míng fó zhī suǒ quàn huà chū lìng
諸世尊，皆是往昔大光明佛之所勸化，初令
ān zhù tán bō luó mì nǎi zhì bō rě bō luó mì shì zhū shì zūn yǐ zhī
安住檀波羅蜜，乃至般若波羅蜜。是諸世尊以知
ēn gù qiǎn zhū pú sà zhì shì gòng yǎng
恩故，遣諸菩薩致是供養。

fàn zhì rǔ jīn jiàn fǒu shì zhū shì zūn gè gè chǔ yú
「『梵志，汝今見不？是諸世尊，各各處於
qīng jìng shì jiè shòu mìng wú liàng chún wéi shàn xīn tiáo fú bái jìng chéng
清淨世界，壽命無量，純為善心調伏白淨成
shàngēnzhě zuò yú fó shì shì dà guāng míng fó chǔ sī huì è bú jìng
善根者，作於佛事。是大光明佛處斯穢惡不淨
shì jiè wǔ zhuó è shì chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí suǒ
世界，五濁惡世，成阿耨多羅三藐三菩提，所
yǒu zhòng shēng duō zuò nì zuì nǎi zhì chéng jiù zhū bú shàngēn shòu
有眾生，多作逆罪，乃至成就諸不善根，壽
mìng duǎn cù néng yú shì zhōng zēng yì zhǎng yǎng⁴⁸⁸ wú liàng fó shì
命短促，能於是中，增益長養無量佛事，
bù shě shēng wén pì zhī fó shèng wéi zhū zhòng shēng shuō sān shèng fǎ
不捨聲聞、辟支佛乘，為諸眾生說三乘法。
rǔ shì shàn⁴⁸⁹ zhàng fū yī qiè dà zhòng suǒ bù jí yě suǒ zuò shèng
汝是善⁴⁸⁹丈夫，一切大眾所不及也，所作勝
miào shènnán shì yuàn qǔ bú jìng tǔ wǔ zhuó è shì rén duō zuò nì
妙甚難，誓願取不淨土五濁惡世，人多作逆，
nǎi zhì chéng jiù zhū bú shàngēn tiáo fú shè qǔ rú shì zhòng shēng shàn
乃至成就諸不善根，調伏攝取如是眾生。善
nán zǐ ruò yǒu pú sà qǔ qīng jìng fó shì jiè lí sān è dào jí shēng
男子，若有菩薩取清淨佛世界，離三惡道及聲
wén yuán jué shè qǔ tiáo fú shàn xīn bái jìng chéng jiù shàngēn rú shì
聞、緣覺，攝取調伏善心白淨成就善根如是
zhòng shēng shì míng pú sà pì rú yú huā yě fēi wéi dà pú sà rú fēn
眾生，是名菩薩譬如餘華也，非謂大菩薩如芬
⁴⁹⁰ tuó lì huā yǐ yú shàn xīn tiáo fú zhòng zhōng⁴⁹¹ zhòng zhū shàngēn
⁴⁹⁰陀利華，以於善心調伏眾中⁴⁹¹，種諸善根，
zuò fó shì gù
作佛事故。

fàn zhì jīn tīng pú sà sì fǎ xiè dài hé děng sì yī
「『梵志，今聽菩薩四法懈怠。何等四？一
zhě yuàn qǔ qīng jìng shì jiè èr zhě yuàn yú shàn xīn tiáo fú bái jìng
者，願取清淨世界；二者，願於善心調伏白淨

⁴⁸⁸ 大正藏：壽

⁴⁸⁹ 大正藏：是

⁴⁹⁰ 大正藏：分

⁴⁹¹ 大正藏：生

zhòngzhōng shī zuò fó shì sānzhě yuànchéng fó yǐ bù shuōshēng
眾 中 施作佛事；三者，願 成 佛已，不說 聲
wén pì zhī fó fǎ sì zhě yuànchéng fó yǐ shòumìng wú liàng
聞、辟支佛法；四者，願 成 佛已，壽 命無量。
shì míng pú sà sì fǎ xiè dài shì wèi pú sà pì yù yú huā fēi wèi
是名菩薩四法懈怠，是謂菩薩譬喻餘⁴⁹²華，非謂
pú sà rú fēn tuó lì
菩薩如芬陀利。

fàn zhì yú cǐ dà zhòng wéichú yī rén pó yóu pí⁴⁹³ niǔ
「『梵志，於此大 眾，唯除一人婆由毗⁴⁹³紐，
qǔ bú jìng shì jiè tiáo fú shè hù duō fán nǎo zhě yú xián jié zhōng
取不淨世界，調伏攝護多煩惱者，於賢劫 中，
huò yǒu pú sà qǔ bú jìng tǔ
或有菩薩取不淨土。

fàn zhì pú sà yǒu sì fǎ jīng jìn hé děng sì yī zhě
「『梵志，菩薩有四法精進。何等四？一者，
yuàn qǔ bú jìng shì jiè èr zhě yú bú jìng rén zhōng shī zuò fó shì
願 取不淨世界；二者，於不淨人 中，施作佛事；
sānzhě chéng fó yǐ sānshèngshuō fǎ sì zhě chéng fó yǐ
三者， 成 佛已，三 乘 說法；四者， 成 佛已，
dé zhōngshòumìng bù cháng bù duǎn shì míng pú sà sì fǎ jīng jìn
得 中 壽命，不 長 不 短。是名菩薩四法精進，
shì wèi pú sà rú fēn tuó lì fēi rú yú huā shì míng pú sà mó hē sà
是謂菩薩如芬陀利，非如餘華，是名菩薩摩訶薩。

fàn zhì rǔ jīn yú cǐ wú liàng wú biān ā sēng qí pú sà dà
「『梵志，汝今於此無量無邊阿僧祇菩薩大
zhòng huā tián zhī zhōng fā yuànshòu jì rǔ yú fó qián yǐ shēng dà
眾 華田之 中，發願受記。汝於佛前，已生大
bēi fēn tuó lì gù shè qǔ duō nì chéng jiù yī qiè zhū bú shàngēn wǔ
悲芬陀利故，攝取多逆， 成 就一切諸不善根五
zhuó è shì ér yú shì zhōng suí tiáo fú zhī rǔ yǐ dà bēi yīn shēng gù
濁惡世，而於是 中 隨調伏之。汝以大悲音 聲 故，
néng lìng shí fāng rú yī fó chà wēi chén děng zhū fó shì zūn qiǎn xìn
能令十方如一佛刹微塵等諸佛世尊，遣信
chēng zàn chēng zàn yǐ hào rǔ wéi chéng jiù dà bēi fù lìng cǐ dà
稱讚，稱讚已，號汝為 成 就大悲，復令此大

⁴⁹² 大正藏：餘；永樂北藏：如；龍藏：如

⁴⁹³ 大正藏：比

zhònggòngyǎng yú rǔ yòu rǔ dà bēi yú wèi lái shì guò yī héng hé shā
眾 供 養 於 汝。又 汝 大 悲 於 未 來 世，過 一 恒 河 沙
děng ā sēng qí jié rù dì èr héng hé shā děng ā sēng qí jié hòu fēn
等 阿 僧 祇 劫，入 第 二 恒 河 沙 等 阿 僧 祇 劫 後 分，
suō pó shì jiè xián jié zhōng rén shòu bǎi èr shí suì wéi lǎo bìng sǐ zhī suǒ
娑 婆 世 界 賢 劫 中 人 壽 百 二 十 歲，為 老 病 死 之 所
chán fù hēi àn shì zhōng wú suǒ shī zī jù jí yī qiè zhū bù shàn
纏 縛，黑 暗 世 中，無 所 師 諮，聚 集 一 切 諸 不 善
gēn xíng yú xié dào rù fán nǎo hé zhuān zuò wǔ nì huǐ huài zhèng
根，行 於 邪 道，入 煩 惱 河，專 作 五 逆，毀 壞 正
fǎ fěi bàng shèng rén fàn sì zhòng jìn yú rú shàng shuō yú rú
法，誹 謗 聖 人，犯 四 重 禁，餘 如 上 說。於 如
shì děng fán nǎo luàn shì dāng chéng wéi fó rú lái yīng gòng zhèng biàn
是 等 煩 惱 亂 世，當 成 為 佛 如 來、應 供、正 徧
zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng
知、明 行 足、善 逝、世 間 解、無 上 士、調 御 丈
fū tiān rén shī fó shì zūn lí shēng sǐ lún zhuàn zhèng fǎ
夫、天 人 師、佛、世 尊，離 生 死 輪，轉 正 法
lún pò huài sì mó ěr shí yǒu dà míng shēng shí fāng biàn mǎn wú
輪，破 壞 四 魔。爾 時，有 大 名 聲，十 方 徧 滿 無
liàng wú biān zhū fó shì jiè yǒu shēng wén dà zhòng qiān èr bǎi wǔ shí
量 無 邊 諸 佛 世 界，有 聲 聞 大 眾 千 二 百 五 十，
cì dì yú sì shí wǔ suì zhōng chéng jiù rú shì wú liàng fó shì rú rǔ
次 第 於 四 十 五 歲 中，成 就 如 是 無 量 佛 事，如 汝
suǒ yuàn jù zú wú quē shì wú liàng jìng wáng chéng fó shí shòu mìng
所 願，具 足 無 缺。是 無 量 淨 王 成 佛 時，壽 命
wú liàng suī yú wú liàng wú biān jié zhōng yì néng chéng jiù rú shì fó
無 量，雖 於 無 量 無 邊 劫 中，亦 能 成 就 如 是 佛
shì děng wú chā bié rǔ shàn zhàng fū bō niè pán hòu zhèng fǎ
事，等 無 差 別。汝 善 丈 夫！般 涅 槃 後，正 法
zhù shì mǎn yī qiān suì zhèng fǎ miè yǐ rǔ zhū shè lì rú rǔ suǒ
住 世 滿 一 千 歲，正 法 滅 已，汝 諸 舍 利，如 汝 所
yuàn zuò yú fó shì jiǔ jiǔ zài shì lì yì zhòng shēng rú shàng
願，作 於 佛 事，久 久 在 世，利 益 眾 生，如 上
suǒ shuō
所 說。』

shàn nán zǐ ěr shí huì zhōng yǒu yī fàn zhì míng xiàng jù
「 善 男 子，爾 時，會 中 有 一 梵 志，名 相 具

zú zuò shì yán shàn dà zhàng fū ruò yú lái shì wú liàng wú biān
足，作是言：『善大丈夫，若於來世無量無邊
ā sēng qí jié wéi pú sà shí zài zài shēng chù wǒ dāng wèi rǔ cháng
阿僧祇劫，為菩薩時，在在生處，我當為汝常
zuò shì shǐ héng yǐ cí xīn fèng jǐ suǒ xū zhì yī shēng shí fù
作侍使，恒以慈心，奉給所須，至一生時，復
dāng zuò fù rǔ chéng fó yǐ zuò dà tán yuè yì dāng shòu wǒ wú
當作父。汝成佛已，作大檀越，亦當授我無
shàng dào jì
上道記。』

shí yǒu hǎi shén míng yuē tiáo yì fù zuò shì yán shàn dà
「時有海神，名曰調意，復作是言：『善大
zhàng fū cóng jīn yǐ wǎng zài zài zhī chù nǎi zhì yī shēng yuàn
丈夫，從今已往，在在之處，乃至一生，願
wǒ cháng dāng wèi rǔ zuò mǔ rǔ chéng fó yǐ yì dāng shòu wǒ wú
我常當為汝作母。汝成佛已，亦當授我無
shàng dào jì
上道記。』

shí yǒu shuǐ shén fù zuò shì yán cóng jīn yǐ wǎng suǒ zài
「時有水神，復作是言：『從今已往，所在
zhī chù nǎi zhì yī shēng yuàn wǒ cháng dāng zuò rǔ rǔ mǔ rǔ chéng
之處，乃至一生，願我常當作汝乳母。汝成
fó yǐ yì dāng shòu wǒ wú shàng dào jì
佛已，亦當授我無上道記。』

yǒu èr dì shì yī míng shàn niàn èr míng bǎo niàn fù zuò
「有二帝釋，一名善念，二名寶念，復作
shì yán shàn dà zhàng fū rǔ chéng fó yǐ wǒ děng dāng zuò zhì
是言：『善大丈夫，汝成佛已，我等當作智
huì shén zú shēng wén dì zǐ
慧神足聲聞弟子。』

fù yǒu dì shì míng shàn jiàn zú zuò rú shì yán dà bēi
「復有帝釋，名善見足，作如是言：『大悲！
cóng jīn yǐ wǎng zài zài zhī chù nǎi zhì yī shēng cháng wéi rǔ zǐ
從今已往，在在之處，乃至一生，常為汝子。』

yǒu xū mí shān shén míng shàn lè huā fù zuò shì yán dà
「有須彌山神，名善樂華，復作是言：『大
bēi rǔ nǎi zhì yī shēng cháng wéi rǔ fù chéng fó dào yǐ yì
悲！汝乃至一生，常為汝婦。成佛道已，亦

dāngshòu wǒ wú shàngdào jì
當授我無上道記。』

fù yǒu ā xiū luó wáng míngxiōng yì xíng fù zuò shì yán
「復有阿修羅王，名胷臆行，復作是言：
dà bēi yú wú liàng wú biān ā sēng qí jié wéi pú sà shí nǎi zhì
『大悲！於無量無邊阿僧祇劫，為菩薩時，乃至
yī shēng yú qí zhōngjiān wǒ dāng wéi rǔ tóng pú jǐ shǐ fèng zhū
一生，於其中間，我當為汝僮僕，給使奉諸
suǒ ān rǔ chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí yǐ zhuàn zhèng fǎ
所安。汝成阿耨多羅三藐三菩提已，轉正法
lún wǒ chū jiě fǎ dé yú shí guǒ fú gān lù wèi nǎi zhì dé duàn
輪，我初解法，得於實果，服甘露味，乃至得斷
yī qiè fán nǎo chéng ā luó hàn
一切煩惱，成阿羅漢。』

ěr shí fù yǒu yī héng hé shā děng tiān lóng guǐ shén
「爾時，復有一恒河沙等天、龍、鬼、神、
ā xiū luó jiā lóu luó rén fēi rén děng xiàng dà bēi pú sà zuò
阿修羅、迦樓羅、人、非人等，向大悲菩薩作
shì shì yuàn shàn dà zhàng fū yào dāng tiáo fú jiào huà wǒ děng
是誓願：『善大丈夫，要當調伏教化我等。』

ěr shí yǒu yī luǒ xíng fàn zhì míng luàn xiǎng kě wèi fù
「爾時，有一裸形梵志，名亂想可畏，復
zuò shì yán shàn dà zhàng fū rǔ yú wú liàng wú biān ā sēng qí jié
作是言：『善大丈夫，汝於無量無邊阿僧祇劫
xíng pú sà dào shí wǒ dāng cóng rǔ qiú suǒ suǒ xū cháng zhì rǔ suǒ
行菩薩道時，我當從汝，求索所須，常至汝所，
qǐ qiú yī fú chuáng tà wò jù fáng shè wū zhái xiàng mǎ
乞求衣服、床榻、卧具、房舍、屋宅、象馬、
chē shèng guó chéng qī zǐ tóu mù suǐ nǎo pí ròu shǒu jiǎo
車乘、國城、妻子、頭目、髓腦、皮肉、手脚、
ěr bí shé shēn shàn dà zhàng fū wǒ dāng wéi rǔ zuò zuǒ zhù yīn
耳鼻、舌身。善大丈夫，我當為汝作佐助因，
lìng rǔ mǎn zú tán bō luó mì nǎi zhì bō rě bō luó mì dà bēi fàn zhì
令汝滿足檀波羅蜜，乃至般若波羅蜜。大悲梵志
rú shì děng xíng pú sà dào shí wǒ dāng quàn rǔ lìng dé jù zú liù bō
如是等行菩薩道時，我當勸汝，令得具足六波
luó mì rǔ chéng fó yǐ yuàn zuò dì zǐ dāng cóng rǔ wén bā wàn
羅蜜。汝成佛已，願作弟子，當從汝聞八萬

fǎ jù wén yǐ jí néngbiànshuō fǎ xiàng shuō fǎ xiàng yǐ rǔ dāng
法聚，聞已即能辯說法相，說法相已，汝當
shòu wǒ wú shàngdào jì
授我無上道記。』

shànnán zǐ ěr shí fàn zhì wén shì shì yǐ jí lǐ fó zú
「善男子，爾時，梵志聞是事已，即禮佛足，
biàngào luǒ xíng fàn zhì yán shàn zāi shàn zāi rǔ zhēn shì wǒ wú shàng
便告裸形梵志言：『善哉！善哉！汝真是我無上
dàobàn rǔ yú wú liàng wú biān bǎi qiān wàn yì ā sēng qí jié cháng
道伴，汝於無量無邊百千萬億阿僧祇劫，常
zhì wǒ suǒ qǐ suǒ suǒ xū suǒ wèi yī fú nǎi zhì shéshēn wǒ yú
至我所，乞索所須，所謂衣服，乃至舌身，我於
ěr shí yǐ qīng jìng xīn shě zhū suǒ yǒu bù shī yú rǔ rǔ yú shì
爾時，以清淨心，捨諸所有，布施於汝，汝於是
shí yì wú zuì fēn
時，亦無罪分。』

shànnán zǐ ěr shí dà bēi pú sà mó hē sà fù zuò shì yán
「善男子，爾時，大悲菩薩摩訶薩復作是言：
shì zūn wǒ yú wú liàng wú biān bǎi qiān wàn yì ā sēng qí jié zài
『世尊！我於無量無邊百千萬億阿僧祇劫，在
zài shēng chù wéi pú sà shí yǒu zhū qǐ shì zài wǒ qián zhù ruò qiú
在生處為菩薩時，有諸乞士，在我前住，若求
yǐn shí huò yǐ ruǎn yǔ huò yǐ è yán huò qīng huǐ zǐ huò zhēn
飲食，或以軟語，或以惡言，或輕毀些，或真
shí yán shì zūn wǒ yú ěr shí nǎi zhì bù shēng yī niàn è xīn
實言。世尊！我於爾時，乃至不生一念惡心。
ruò shēng chēn huì rú tán zhǐ qǐng yǐ shī yīn yuán qiú jiāng lái bào zhě
若生瞋恚如彈指頃，以施因緣求將來報者，
wǒ jí qī kuáng shí fāng shì jiè wú liàng wú biān ā sēng qí xiàn zài zhū fó
我即欺誑十方世界無量無邊阿僧祇現在諸佛，
yú wèi lái shì yì dāng bì dìng bù chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú
於未來世，亦當必定不成阿耨多羅三藐三菩
tí shì zūn wǒ jīn dāng yǐ huān xǐ zhī xīn shī yú qǐ zhě yuàn
提。世尊！我今當以歡喜之心，施於乞者，願
lìng shòu zhě wú zhū sǔn yì yú zhū shàngēn yì wú liú nán nǎi zhì
令受者，無諸損益，於諸善根，亦無留難，乃至
yī háo ruò wǒ lìng bǐ shòu zhě yǒu yī háo sǔn yì shàngēn liú nán zhě
一毫，若我令彼受者，有一毫損益善根留難者，

zé wéi qī kuáng shí fāng shì jiè wú liàng wú biān ā sēng qí dēngxiàn zài
則為欺誑十方世界無量無邊阿僧祇等現在
zhū fó ruòkuángzhū fó zhě zé dāng bì duò ā bí dì yù bù néng
諸佛。若誑諸佛者，則當必墮阿鼻地獄，不能
huān xǐ shī yǔ yī fú yǐn shí ruò bǐ qǐ zhě huò yǐ ruǎn yǔ huò cū
歡喜施與衣服飲食。若彼乞者，或以軟語、或麤
è yán huòqīng huǐ zǐ huòzhēn shí yán qiú suǒ rú shì tóu mù suǐ nǎo
惡言、或輕毀些、或真實言，求索如是頭目髓腦。
shì zūn ruò wǒ shì shí xīn bù huān xǐ nǎi zhì shēng yú yī niànchēn
世尊！若我是時，心不歡喜，乃至生於一念瞋
huì yǐ cǐ shī yuán qiú guǒ bào zhě zé wéi qī kuáng shí fāng shì jiè wú
恚，以此施緣求果報者，則為欺誑十方世界無
liàng wú biānxiàn zài zhū fó yǐ shì yīn yuán bì dìngduò yú ā bí dì
量無邊現在諸佛，以是因緣，必定墮於阿鼻地
yù rú tán bō luó mì shuō nǎi zhì bō rě bō luó mì yì rú shì
獄。如檀波羅蜜說，乃至般若波羅蜜亦如是。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái jí biànzàn tàn bǎo hǎi
「善男子，爾時，寶藏如來即便讚歎寶海
fàn zhì shàn zāi shàn zāi shànnéng ān zhǐ dà bēi xīn gù zuò shì
梵志：『善哉！善哉！善能安止大悲心故，作是
shì yuàn
誓願。』

shànnán zǐ ěr shí yī qiè dà zhòng zhū tiān lóng
「善男子，爾時，一切大眾，諸天、龍、
guǐ shén rén jí fēi rén hé zhǎng zàn yán shàn zāi shàn zāi
鬼、神、人及非人合掌讚言：『善哉！善哉！
shànnéng ān zhǐ dà bēi xīn gù zuò shì shì yuàn dé dà míng chēng
善能安止大悲心故，作是誓願，得大名號，
jiān gù xíng yú liù hé zhī fǎ chōng zú lì yì yī qiè zhòng shēng
堅固行於六和之法，充足利益一切眾生。』

shànnán zǐ rú luǒ xíng fàn zhì zuò shì yuàn shí fù yǒu bā
「善男子，如裸形梵志作誓願時，復有八
wàn sì qiān rén yì tóng fàn zhì suǒ fā shì yuàn shànnán zǐ ěr shí
萬四千人，亦同梵志所發誓願。善男子，爾時，
dà bēi pú sà mó hē sà fù gòng rú shì bā wàn sì qiān rén tóng zuò shì
大悲菩薩摩訶薩復共如是八萬四千人同作誓
yuàn xīn shēng huān xǐ hé zhǎng sì gù biànguān dà zhòng zuò
願，心生歡喜，合掌四顧，徧觀大眾，作

rú shì yán wèicéngyǒu yě wèi lái zhī shì zhèng fǎ miè shí duō
如是言：『未曾有也！未來之世，正法滅時，多
zhū fán nǎo wǔ zhuó è shì wǒ yú shì zhōng fàng dà guāng míng zuò
諸煩惱五濁惡世，我於是中，放大光明，作
tiáo yù shī yú hēi àn shì rán zhèng fǎ dēng ruò zhū zhòng shēng
調御師，於黑暗世，燃正法燈。若諸眾生，
wú yǒu jiù hù wú yǒu shì lì wú fó shì dǎo wǒ jīn⁴⁹⁴ chū fā pú
無有救護，無有勢力，無佛示導，我今⁴⁹⁴初發菩
tí xīn shí yǐ dé rú shì děng wú shàng dào bàn shì děng zhū rén yuàn
提心時，已得如是等無上道伴。是等諸人，願
lìng shì shì cóng wǒ shòu cǐ tóu mù suǐ nǎo pí ròu gǔ xuè
令世世從我，受此頭目、髓腦、皮肉、骨血、
shǒu zú ěr bí shé shēn nǎi zhì yī fú yǐn shí
手足、耳鼻、舌身，乃至衣服飲食。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo hǎi fàn zhì bó fó yán shì zūn
「善男子，爾時，寶海梵志白佛言：『世尊！
ruò wèi lái zhī shì wú liàng wú biān bǎi qiān wàn yì ā sēng qí jié rú
若未來之世，無量無邊百千萬億阿僧祇劫，如
shì zhòng shēng lái zhì wǒ suǒ shòu wǒ suǒ shī tóu mù suǐ nǎo nǎi
是眾生，來至我所，受我所施頭目、髓腦，乃
zhì yǐn shí rú yī máo fēn yǐ wǒ chéng ā nòng duō luó sān miǎo sān pú
至飲食如一毛分已，我成阿耨多羅三藐三菩
tí yǐ ruò bù tuō shēng sǐ bù dé shòu jì yú sān shèng zhě wǒ zé
提已，若不脫生死，不得受記於三乘者，我則
qī kuáng shí fāng shì jiè wú liàng wú biān xiàn zài zhū fó bì dìng bù chéng
欺誑十方世界無量無邊現在諸佛，必定不成
ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多羅三藐三菩提。』

shàn nán zǐ ěr shí bǎo zàng rú lái fù zhòng zàn tàn dà bēi
「善男子，爾時，寶藏如來復重讚歎大悲
pú sà shàn zāi shàn zāi shàn dà zhàng fū rǔ néng rú shì xíng
菩薩：『善哉！善哉！善大丈夫，汝能如是行
pú sà dào pì rú wǎng xī xū mí shān bǎo pú sà zài shì jiān guāng míng
菩薩道，譬如往昔須彌山寶菩薩在世間光明
fó qián chū fā rú shì pú tí zhī xīn zuò shì shì yuàn yì xíng rú shì
佛前，初發如是菩提之心，作是誓願，亦行如是

⁴⁹⁴ 大正藏：今；永樂北藏：令；龍藏：令

pú sà zhī dào guò yī héng hé shāděng ā sēng qí jié dōngfāng qù cǐ
菩薩之道，過一恒河沙等阿僧祇劫，東方去此
bǎiqiān yì fó shì jiè bǐ yǒu shì jiè míngguāngmíng zhì chī rénshòu
百千億佛世界，彼有世界，名光明智熾，人壽
bǎi suì yú zhōngchéng fó hào zhì huā wú gòujiān pú tí zūnwáng rú
百歲，於中成佛，號智華無垢堅菩提尊王如
lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
來、應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn zhù shì
無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊，住世
shuō fǎ sì shí wǔ nián zuò yú fó shì
說法四十五年，作於佛事。』

ěr shí fó gào dà bēi pú sà bǐ fó bō niè pán hòu
「爾時，佛告大悲菩薩：『彼佛般涅槃後，
zhèng fǎ zhù shì mǎn yī qiān suì zhèng fǎ miè yǐ xiàng fǎ zhù shì yì
正法住世滿一千歲，正法滅已，像法住世亦
yī qiān suì dà bēi bǐ fó shì zūn ruò zài shì ruò niè pán zhèng
一千歲。大悲，彼佛世尊若在世，若涅槃，正
fǎ xiàng fǎ yú cǐ zhōngjiān yǒuzhū bǐ qiū jí bǐ qiū ní fēi fǎ
法、像法於此中間，有諸比丘及比丘尼，非法
huǐ jiè xíng yú xié dào duàn fǎ gòngyǎng wú cán wú kuì huò duàn
毀戒，行於邪道，斷法供養，無慚無愧，或斷
zhāo tí sēng wù duànxiànrúqiānsēng yī fú yǐn shí wò jù yī yào
招提僧物，斷現前僧衣服、飲食、卧具、醫藥，
qǔ zhòngsēng wù yǐ wéi jǐ yǒu zì yòng yǔ rén jí yǔ zài jiā zhě
取眾僧物以為己有、自用、與人及與在家者。
shànnán zǐ rú shì děngrén bǐ fó shì zūn jiē yǔ shòu jì yú sānshèng
善男子，如是等人，彼佛世尊皆與授記於三乘
zhōng dà bēi bǐ rú lái suǒ ruò yǒuchū jiā zhuó jiā shā zhě jiē
中。大悲！彼如來所，若有出家著袈裟者，皆
dé shòu jì bú tuì sānshèng ruò yǒu bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè
得受記不退三乘。若有比丘、比丘尼、優婆塞、
yōu pó yí fàn sì zhòng jìn bǐ fó yú cǐ qǐ shì zūnxiǎng zhòngzhū
優婆夷犯四重禁，彼佛於此起世尊想，種諸
shàngēn yì yǔ shòu jì bú tuì sānshèng
善根，亦與授記不退三乘。』

shànnán zǐ ěr shí dà bēi pú sà mó hē sà fù zuò shì yán
「善男子，爾時，大悲菩薩摩訶薩復作是言：

shì zūn wǒ jīn suǒ yuàn xíng pú sà dào shí ruò yǒu zhòng shēng wǒ
『世尊！我今所願行菩薩道時，若有眾生，我
yào quàn huà lìng ān zhǐ zhù tán bō luó mì nǎi zhì bō rě bō luó mì nǎi
要勸化令安止住檀波羅蜜，乃至般若波羅蜜，乃
zhì quàn huà lìng zhù rú yī máo duān shàngēn nǎi zhì chéng ā nòu duō luó
至勸化令住如一毛端善根，乃至成阿耨多羅
sān miǎo sān pú tí ruò bù ān zhǐ nǎi zhì yī zhòng shēng yú sān shèng
三藐三菩提，若不安止，乃至一眾生於三乘
zhōng lìng tuì zhuǎn zhě zé wéi qī kuáng shí fāng shì jiè wú liàng wú biān
中令退轉者，則為欺誑十方世界無量無邊
ā sēng qí děng xiàn zài zhū fó bì dìng bù chéng ā nòu duō luó sān miǎo
阿僧祇等現在諸佛，必定不成阿耨多羅三藐
sān pú tí shì zūn wǒ chéng fó yǐ ruò yǒu zhòng shēng rù wǒ
三菩提。世尊！我成佛已，若有眾生，入我
fǎ zhōng chū jiā zhuó jiā shā zhě huò fàn zhòng jiè xíng xié jiàn ruò yú
法中出家著袈裟者，或犯重戒，行邪見，若於
sān bǎo qīng huǐ bú xìn jí zhū zhòng zuì bǐ qiū bǐ qiū ní yōu
三寶輕毀不信，集諸重罪。比丘、比丘尼、優
pó sè yōu pó yí ruò yú yī niàn zhōng shēng gōng jìng xīn zūn zhòng
婆塞、優婆夷，若於一念中生恭敬心，尊重
shì zūn huò yú fǎ sēng shì zūn rú shì zhòng shēng nǎi zhì yī rén
世尊，或於法僧。世尊！如是眾生，乃至一人
bù yú sān shèng dé shòu jì bié ér tuì zhuǎn zhě zé wéi qī kuáng shí
不於三乘得受記莵而退轉者，則為欺誑十
fāng shì jiè wú liàng wú biān ā sēng qí děng xiàn zài zhū fó bì dìng bù
方世界無量無邊阿僧祇等現在諸佛，必定不
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì zūn wǒ chéng fó yǐ
成阿耨多羅三藐三菩提。世尊！我成佛已，
zhū tiān lóng guǐ shén rén jí fēi rén ruò néng yú cǐ zhuó jiā
諸天、龍、鬼、神、人及非人，若能於此著袈
shā zhě gōng jìng gòng yǎng zūn zhòng zàn tàn qí rén ruò dé jiàn
裟者，恭敬、供養、尊重、讚歎，其人若得見
cǐ jiā shā shǎo fēn jí dé bù tuì yú sān shèng zhōng ruò yǒu zhòng shēng
此袈裟少分，即得不退於三乘中。若有眾生，
wéi jī kě suǒ bī ruò pín qióng guǐ shén xià jiàn zhū rén nǎi zhì è
為饑渴所逼，若貧窮鬼神、下賤諸人，乃至餓

guǐ zhòngzhōng⁴⁹⁵ ruò dé jiā shāshǎo fèn nǎi zhì sì cùn qí rén jí
鬼眾中⁴⁹⁵，若得袈裟少分，乃至四寸，其人即
dé yǐn shí chōng zú suí qí suǒyuàn jí dé chéng jiù ruò yǒuzhòng
得飲食充足，隨其所願，疾得成就。若有眾
shēnggòngxiāngwéi fǎn qǐ yuàn zéi xiǎng zhǎnzhuǎndòuzhēng ruò zhū
生共相違反，起怨賊想，展轉鬪爭，若諸
tiān lóng guǐ shén qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn
天、龍、鬼、神、乾闥婆、阿修羅、迦樓羅、緊
nà luó mó hóu luó qié jū bàn tú pí shè zhē rén jí fēi rén
那羅、摩睺羅伽、拘辦荼、毗舍遮、人及非人，
jí gòng⁴⁹⁶ dòuzhēng shí niàn cǐ jiā shā xúnshēng bēi xīn róu ruǎn zhī
及共⁴⁹⁶鬪爭時，念此袈裟，尋生悲心、柔軟之
xīn wú yuàn zéi xīn jì miè zhī xīn tiáo fú shàn xīn yǒu rén ruò zài
心、無怨賊心、寂滅之心、調伏善心。有人若在
bīng jiǎ dòu sòng duàn shì zhī zhòng chí cǐ jiā shā shǎo fèn zhì cǐ bèi
兵甲鬪訟斷事之中，持此袈裟少分至此輩
zhōng wèi zì hù gù gòngyǎng gōngjìng zūnzhòng shì zhū rén
中，為自護故，供養、恭敬、尊重，是諸人
děng wú néng qīn huǐ chùrǎo qīngnòng cháng dé shèng tā guò cǐ
等，無能侵毀、觸娆、輕弄，常得勝他過此
zhū nán shì zūn ruò wǒ jiā shā bù néng chéng jiù rú shì wǔ shì shèng
諸難。世尊！若我袈裟不能成就如是五事聖
gōng dé zhě zé wéi qī kuáng shí fāng shì jiè wú liàng wú biān ā sēng qí
功德者，則為欺誑十方世界無量無邊阿僧祇
děng xiàn zài zhū fó wèi lái bù yīng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
等現在諸佛，未來不應成阿耨多羅三藐三菩
tí zuò fó shì yě mò shī shàn fǎ bì dìng bù néng pò huài wài dào
提作佛事也，沒失善法，必定不能破壞外道。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái shēn jīn sè yòu bì
「善男子，爾時，寶藏如來伸金色右臂，
mó dà bēi pú sà dǐng zànyán shàn zāi shàn zāi shàn dà zhàng
摩大悲菩薩頂，讚言：『善哉！善哉！善大丈
fū rǔ suǒyánzhě shì dà zhēnbǎo shì dà xiánshàn rǔ chéng ā
夫，汝所言者，是大珍寶，是大賢善。汝成阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ shì jiā shā yī néng chéng jiù cǐ wǔ
耨多羅三藐三菩提已，是袈裟衣，能成就此五

⁴⁹⁵ 大正藏：生

⁴⁹⁶ 大正藏：人及非人，共

shèngōng dé zuò dà lì yì shànnán zǐ ěr shí dà bēi pú sà mó
聖功德作大利益。』善男子，爾時，大悲菩薩摩
hē sà wén fó chēngzàn yǐ xīn shēnghuān xǐ yǒngyuè wú liàng yīn
訶薩聞佛稱讚已，心生歡喜，踊躍無量，因
fó shēn cǐ jīn sè zhī bì cháng zhǐ hé màn qí shǒuróuruǎn yóu rú
佛伸此金色之臂，長指合縵，其手柔輒，猶如
tiān yī mó qí tóu yǐ qí shēn jí biàn zhuàng rú tóng zǐ èr shí suì
天衣，摩其頭已，其身即變，狀如童子二十歲
rén shànnán zǐ bǐ huì dà zhòngzhū tiān lóng shén qián tà
人。善男子，彼會大眾諸⁴⁹⁷天、龍、神、乾闥
pó rén jí fēi rén chāshǒugōngjìngxiàng dà bēi pú sà gòngyǎngsàn
婆、人及非人，叉手恭敬向大悲菩薩，供養散
zhǒngzhǒnghuā nǎi zhì jì yuè ér gòngyǎng zhī fù zhǒngzhǒngzàn
種種華，乃至妓⁴⁹⁸樂而供養之，復種種讚
tàn zhǒngzhǒngzàn tàn yǐ mò rán ér zhù
歎，種種讚⁴⁹⁹歎已，默然而住。

tán bō luó mì pǐn dì wǔ zhī yī
檀波羅蜜品第五之一

shànnán zǐ ěr shí dà bēi pú sà tóu miàn jìng lǐ bǎo
「善男子，爾時，大悲菩薩頭面敬禮⁵⁰⁰寶
zàng rú lái lǐ fó zú yǐ zài yú fó qián bó yán shì zūn
藏如來，禮佛足已，在於佛前，白言：『世尊！
suǒ yán zhū sān mèi mén zhù pú tí fǎ qīng jìng mén jīng qí jǐ míng wéi zhū
所言諸三昧門助菩提法清淨門經，齊幾名為諸
sān mèi mén zhù pú tí fǎ qīng jìng mén jīng yún hé pú sà wú wèi zhuāng
三昧門助菩提法清淨門經？云何菩薩無畏莊
yán jù zú yú rěn
嚴具足於忍？』

shànnán zǐ ěr shí bǐ fó zàn dà bēi pú sà yán shàn
「善男子，爾時，彼佛讚大悲菩薩言：『善
zāi shàn zāi dà bēi rǔ jīn suǒ wèn shèn qí shèn tè jí shì zhēn
哉！善哉！大悲！汝今所問甚奇甚特，即是珍

⁴⁹⁷ 大正藏：眾

⁴⁹⁸ 大正藏：妓

⁴⁹⁹ 大正藏：讚

⁵⁰⁰ 大正藏：禮敬

bǎo néng dà lì yì wú liàng wú biānzhū pú sà děng hé yǐ gù dà
寶，能大利益無量無邊諸菩薩等。何以故？大

bēi rǔ néng wèn fó rú shì dà shì dà bēi rǔ jīn dì tīng dì tīng
悲！汝能問佛如是大事。大悲！汝今諦聽諦聽！

ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén xiū xíng dà shèng yǒu shǒu léng yán sān mèi
若有善男子、善女人修行大乘，有首楞嚴三昧，

rù shì sān mèi néng rù yī qiè zhū sān mèi zhōng yǒu bǎo yìn sān mèi rù
入是三昧能入一切諸三昧中。有寶印三昧，入

shì sān mèi néng yìn zhū sān mèi yǒu shī zǐ yóu xì sān mèi rù shì sān mèi
是三昧能印諸三昧。有師子遊戲三昧，入是三昧

yú zhū sān mèi néng shī zǐ yóu xì yǒu shàn yuè sān mèi rù shì sān mèi
於諸三昧能師子遊戲。有善月三昧，入是三昧

néng zhào zhū sān mèi yǒu yuè chuáng⁵⁰¹ xiàng sān mèi rù shì sān mèi néng
能照諸三昧。有月幢⁵⁰¹相三昧，入是三昧能

chí zhū sān mèi chuáng yǒu chū yī qiè fǎ xìng sān mèi rù shì sān mèi néng
持諸三昧幢。有出一切法性三昧，入是三昧能

chū yī qiè sān mèi yǒu guān yìn sān mèi rù shì sān mèi néng guān yī qiè
出一切三昧。有觀印三昧，入是三昧能觀一切

sān mèi dǐng yǒu lí fǎ jiè sān mèi rù shì sān mèi néng fēn bié zhū sān mèi
三昧頂。有離法界三昧，入是三昧能分別諸三昧。

yǒu lí chuáng xiàng sān mèi rù shì sān mèi néng chí yī qiè zhū sān mèi
有離幢相三昧，入是三昧能持一切諸三昧

chuáng yǒu jīn gāng sān mèi rù shì sān mèi néng lìng yī qiè sān mèi bù
幢。有金剛三昧，入是三昧能令一切三昧不

kě pò huài yǒu zhū fǎ yìn sān mèi rù shì sān mèi néng yìn yī qiè fǎ
可破壞。有諸法印三昧，入是三昧能印一切法。

yǒu sān mèi wáng shàn zhù sān mèi rù shì sān mèi yú zhū sān mèi ān zhù
有三昧王善住三昧，入是三昧，於諸三昧安住

rú wáng yǒu fàng guāng sān mèi rù shì sān mèi néng fàng guāng míng zhào
如王。有放光三昧，入是三昧能放光明照

zhū sān mèi yǒu lì jìn sān mèi rù shì sān mèi yú zhū sān mèi zēng jìn
諸三昧。有力進三昧，入是三昧，於諸三昧增進

zì zài yǒu zhèng chū sān mèi rù shì sān mèi néng zhèng chū zhū sān mèi
自在。有正出三昧，入是三昧能正出諸三昧。

yǒu biàn cí sān mèi rù shì sān mèi xī jiě yī qiè wú liàng yīn shēng yǒu
有辯辭三昧，入是三昧悉解一切無量音聲。有

⁵⁰¹ 大正藏：幢

yǔ yánsānmèi rù shì sānmèinéng rù yī qiè zhū yǔ yánzhōng yǒuguān
語言三昧，入是三昧能入一切諸語言中。有觀
fāng sānmèi rù shì sānmèi xī néngbiànguānzhū sānmèifāng yǒu yī qiè
方三昧，入是三昧悉能徧觀諸三昧方。有一切
fǎ sānmèi rù shì sānmèinéng pò yī qiè fǎ yǒu chí yìn sānmèi rù
法三昧，入是三昧能破一切法。有持印三昧，入
shì sānmèi chí zhū sānmèi yìn yǒu rù yī qiè fǎ jì jìng sānmèi rù shì
是三昧持諸三昧印。有入一切法寂靜三昧，入是
sānmèi lìng yī qiè sānmèi rù yú jì miè⁵⁰² yǒu bù shī sānmèi rù shì
三昧令一切三昧入於寂滅。有不失三昧，入是
sānmèi bú wàng yī qiè sānmèi yǒu yī qiè fǎ bú dòng sānmèi rù shì
三昧不忘一切三昧。有一切法不動三昧，入是
sānmèi lìng yī qiè sānmèi bú dòng yǒu qīn jìn yī qiè fǎ hǎi yìn sānmèi
三昧，令一切三昧不動。有親近一切法海印三昧，
rù shì sānmèi shè qǔ qīn jìn yī qiè sānmèi yǒu yī qiè wú wǒ sānmèi
入是三昧攝取親近一切三昧。有一切無我三昧，
rù shì sānmèi lìng zhū sānmèi wú yǒushēngmiè yǒubiàn fù xū kōng sān
入是三昧，令諸三昧無有生滅。有徧覆虛空三
mèi rù shì sānmèi biàn fù yī qiè sānmèi yǒu bú duàn yī qiè fǎ sān
昧，入是三昧，徧覆一切三昧。有不斷一切法三
mèi rù shì sānmèi chí zhū sānmèi lìng bú duàn jué yǒu jīn gāngchǎng
昧，入是三昧，持諸三昧令不斷絕。有金剛場
sānmèi rù shì sānmèi néng zhì yī qiè zhū sānmèichǎng yǒu yī qiè
三昧，入是三昧，能治一切諸三昧場。有一切
fǎ yī wèi sānmèi rù shì sānmèi néng chí yī qiè fǎ yī wèi yǒu lí
法一味三昧，入是三昧，能持一切法一味。有離
lè ài sānmèi rù shì sānmèi néng lí yī qiè fán nǎo jí zhù fán nǎo⁵⁰³
樂愛三昧，入是三昧，能離一切煩惱及助煩惱。
yǒu yī qiè fǎ wú shēng sānmèi rù shì sānmèi shì yī qiè sānmèi wú
有一切法無生三昧，入是三昧，示一切三昧無
shēng wú miè yǒuguāng míng sānmèi rù shì sānmèi néng zhào yī qiè
生無滅。有光明三昧，入是三昧，能照一切
sānmèi lìng qí chì míng yǒu bú miè yī qiè fǎ sānmèi rù shì sānmèi
三昧，令其熾明。有不滅一切法三昧，入是三昧，
bù fēn bié yī qiè sānmèi yǒu bù qiú sānmèi rù shì sānmèi bù qiú
不分別一切三昧。有不求三昧，入是三昧，不求

⁵⁰² 大正藏：靜

⁵⁰³ 大正藏：昧

yī qiè zhū fǎ yǒu bú zhù sānmèi rù shì sānmèi yú zhū fǎ zhōng bú
一切諸法。有不住三昧，入是三昧，於諸法 中 不
zhù fǎ jiè yǒu xū kōng yì xiāng sānmèi rù shì sānmèi lìng zhū sān
住法界。有虛空憶想三昧，入是三昧，令諸三
mèi jiē shì xū kōng jiàn qí zhēn shí yǒu wú xīn sānmèi rù shì sānmèi
昧皆是虛空，見其真實。有無心三昧，入是三昧，
néng yú yī qiè zhū sānmèi zhōng miè xīn xīn shù fǎ yǒu sè wú biān sānmèi
能於一切諸三昧 中 滅心心數法。有色無邊三昧，
rù shì sānmèi yú yī qiè sānmèi zhōng sè wú biān guāng míng yǒu jìng
入是三昧，於一切三昧 中 色無邊 光 明。有淨
dēng sānmèi rù shì sānmèi yú yī qiè sānmèi zhōng néng zuò dēng míng
燈三昧，入是三昧，於一切三昧 中 ，能作燈明。
yǒu yī qiè fǎ wú biān sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi xī néng shì
有一切法無邊三昧，入是三昧，於諸三昧悉能示
xiàn wú liàng zhì huì yǒu diàn wú biān sānmèi rù shì sānmèi yú zhū
現無量智慧。有電無邊三昧，入是三昧，於諸
sānmèi shì xiàn zhì huì yǒu yī qiè guāng míng sānmèi rù shì sānmèi
三昧示現智慧。有一切 光 明三昧，入是三昧，
yú zhū sānmèi shì xiàn sānmèi méng guāng míng yǒu zhū jiè wú biān sānmèi
於諸三昧示現三昧門 光 明。有諸界無邊三昧，
rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shì xiàn wú liàng wú biān zhì huì yǒu bái jìng
入是三昧，於諸三昧示現無量無邊智慧。有白淨
jiān gù sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi dé kōng dìng yǒu xū mí
堅固三昧，入是三昧，於諸三昧得空定。有須彌
shān kōng sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shì xiàn xū kōng yǒu
山空三昧，入是三昧，於諸三昧示現虛空。有
wú gòu guāng míng sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi chú zhū gòu huì
無垢 光 明三昧，入是三昧，於諸三昧除諸垢穢。
yǒu yī qiè fǎ zhōng wú wèi sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shì
有一切法 中 無畏三昧，入是三昧，於諸三昧示
xiàn wú wèi yǒu lè lè sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi xī dé
現無畏。有樂樂三昧，入是三昧，於諸三昧悉得
lè lè yǒu yī qiè fǎ zhèng yóu xì sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sān
樂樂。有一切法 正 遊戲三昧，入是三昧，於諸三
mèi shì xiàn wú yǒu yī qiè zhū sè yǒu fàng diàn guāng sānmèi rù shì sān
昧示現無有一切諸色。有放電 光 三昧，入是三
mèi yú zhū sānmèi shì xiàn fàng guāng yǒu yī qiè fǎ ān zhǐ wú gòu sān
昧，於諸三昧示現放 光 。有一切法安止無垢三

mèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shì xiàn wú gòu zhì huì yǒu wú jìn
昧，入是三昧，於諸三昧示現無垢智慧。有無盡
sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shì xiàn fēi jìn fēi bú jìn yǒu
三昧，入是三昧，於諸三昧示現非盡非不盡。有
yī qiè fǎ bù kě sī yì qīng jìng sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi
一切法不可思議清淨三昧，入是三昧，於諸三昧
shì xiàn rú jìng zhōng xiàng děng bù kě sī yì yǒu huǒ⁵⁰⁴ guāng sānmèi
示現如鏡中像等不可思議。有火⁵⁰⁴光三昧，
rù shì sānmèi yú zhū sānmèi lìng zhì huì chì rán yǒu lí jìn sānmèi
入是三昧，於諸三昧令智慧熾然。有離盡三昧，
rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shì xiàn bú jìn yǒu bú dòng sānmèi rù
入是三昧，於諸三昧示現不盡。有不動三昧，入
shì sānmèi yú zhū fǎ zhōng bú dòng bú shòu wú yǒu qīng xì yǒu zēng yì
是三昧，於諸法中不動不受無有輕戲。有增益
sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi xī jiàn zēng yì yǒu rì dēng sān
三昧，入是三昧，於諸三昧悉見增益。有日燈三
mèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi fàng guāng míng mén yǒu yuè wú gòu
昧，入是三昧，於諸三昧放光明門。有月無垢
sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi zuò yuè guāng míng yǒu bái jìng
三昧，入是三昧，於諸三昧作月光明。有白淨
guāng míng sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi dé sì zhǒng biàn
光明三昧，入是三昧，於諸三昧得四種辯。
yǒu zuò bú zuò sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi zuò yǔ bú zuò shì
有作不作三昧，入是三昧，於諸三昧作與不作示
xiàn zhì xiàng yǒu jīn gāng sānmèi rù shì sānmèi xī dé tōng dá yī
現智相。有金剛三昧，入是三昧，悉得通達一
qiè zhū fǎ nǎi zhì bú xiàn rú wēi chén děng zhàng ài yǒu zhù xīn sānmèi
切諸法，乃至不見如微塵等障礙。有住心三昧，
rù shì sānmèi qí xīn bú dòng bú shòu kǔ lè bú jiàn guāng míng
入是三昧，其心不動，不受苦樂，不見光明，
wú yǒu chēn huì yú cǐ xīn zhōng yì fù bú jiàn cǐ shì xīn xiǎng yǒu
無有瞋恚，於此心中，亦復不見此是心想。有
biàn zhào sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi jiàn yī qiè míng yǒu
徧照三昧，入是三昧，於諸三昧見一切明。有
shàn zhù sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi shàn néng dé zhù yǒu
善住三昧，入是三昧，於諸三昧善能得住。有

bǎoshānsānmèi rù shì sānmèi jiàn zhū sānmèi yóu rú bǎoshān yǒu
寶山三昧，入是三昧，見諸三昧猶如寶山。有
shèng fǎ yìn sānmèi rù shì sānmèi néng yìn zhū sānmèi yǒu shùn fǎ
勝法印三昧，入是三昧，能印諸三昧。有順法
xìng sānmèi rù shì sānmèi jiàn yī qiè fǎ xī jiē suí shùn yǒu lí lè
性三昧，入是三昧，見一切法悉皆隨順。有離樂
sānmèi rù shì sānmèi yú yī qiè dé lí lè zhuó yǒu fǎ jù sānmèi
三昧，入是三昧，於一切得離樂著。有法炬三昧，
rù shì sānmèi chú zhū fǎ àn yǒu fǎ yǔ sānmèi rù shì sānmèi
入是三昧，除諸法暗。有法雨三昧，入是三昧，
yú zhū sānmèi néng yǔ fǎ yǔ pò huài zhuó xiàng yǒu děng yán yǔ sānmèi
於諸三昧能雨法雨，破壞著相。有等言語三昧，
rù shì sānmèi yú zhū fǎ zhōng xī dé yǎn mù yǒu lí yǔ yán sānmèi
入是三昧，於諸法中悉得眼目。有離語言三昧，
rù shì sānmèi yú zhū fǎ zhōng nǎi zhì wú yǒu yī yán yǒu duàn yuán sān
入是三昧，於諸法中乃至無有一言。有斷緣三
mèi rù shì sānmèi duàn zhū fǎ yuán yǒu bú zuò sānmèi rù shì
昧，入是三昧，斷諸法緣。有不作三昧，入是
sānmèi yú zhū fǎ zhōng bú jiàn zuò zhě yǒu jìng xìng sānmèi rù shì sān
三昧，於諸法中不見作者。有淨性三昧，入是三
mèi jiàn yī qiè fǎ zì xìng qīng jìng yǒu wú zhàng ài sānmèi rù shì
昧，見一切法自性清淨。有無障礙三昧，入是
sānmèi yú zhū fǎ zhōng wú yǒu zhàng ài yǒu lí wǎng sānmèi rù shì
三昧，於諸法中無有障礙。有離網三昧，入是
sānmèi jiàn zhū sānmèi zú lí yú gāo xià yǒu jí jù yī qiè gōng dé sān
三昧，見諸三昧足離於高下。有集聚一切功德三
mèi rù shì sānmèi lí yī qiè fǎ jí yǒu zhèng zhù sānmèi rù shì
昧，入是三昧，離一切法集。有正住三昧，入是
sānmèi yú zhū fǎ zhōng bú jiàn yǒu xīn jí xīn shù fǎ yǒu jué sānmèi
三昧，於諸法中不見有心及心數法。有覺三昧，
rù shì sānmèi jí néng jué wù yī qiè zhū fǎ yǒu niàn fēn bié sānmèi
入是三昧，即能覺悟一切諸法。有念分別三昧，
rù shì sānmèi yú zhū fǎ zhōng dé wú liàng biàn yǒu jìng zhì jué sānmèi
入是三昧，於諸法中得無量辯。有淨智覺三昧，
rù shì sānmèi yú yī qiè fǎ dé děng fēi děng yǒu zhì xiàng sānmèi
入是三昧，於一切法得等非等。有智相三昧，
rù shì sānmèi néng chū sān jiè yǒu zhì duàn sānmèi rù shì sānmèi
入是三昧，能出三界。有智斷三昧，入是三昧，

jiàn zhū fǎ duàn yǒu zhì yǔ sān mèi rù shì sān mèi dé yī qiè fǎ yǔ
見諸法斷。有智雨三昧，入是三昧，得一切法雨。

yǒu wú yī sān mèi rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng bú jiàn yī zhǐ yǒu
有無依三昧，入是三昧，於諸法中不見依止。有

yī ⁵⁰⁵ zhuāng yán sān mèi rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng bú jiàn fǎ
一莊嚴三昧，入是三昧，於諸法中不見法

chuáng yǒu xíng sān mèi rù shì sān mèi néng jiàn zhū fǎ xī jì jìng xíng
幢。有行三昧，入是三昧，能見諸法悉寂靜行。

yǒu yī qiè xíng lí yī qiè yǒu sān mèi rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng
有一切行離一切有三昧，入是三昧，於諸法中

tōng dá jiě liǎo yǒu sú yán sān mèi rù shì sān mèi néng jiě sú yán
通達解了。有俗言三昧，入是三昧，能解俗言。

yǒu lí yǔ yán wú zì sān mèi rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng xī dé jiě
有離語言無字三昧，入是三昧，於諸法中悉得解

liǎo wú yǒu yǔ yán yǒu zhì jù sān mèi rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng
了無有語言。有智炬三昧，入是三昧，於諸法中

néng zuò zhào míng yǒu zhì shèng xiàng hǒu sān mèi rù shì sān mèi yú
能作照明。有智勝相吼三昧，入是三昧，於

zhū fǎ zhōng shì xiàn jìng xiàng yǒu tōng zhì xiàng sān mèi rù shì sān mèi
諸法中示現淨相。有通智相三昧，入是三昧，

yú zhū fǎ zhōng xī jiàn zhì xiàng yǒu chéng jiù yī qiè xíng sān mèi rù shì
於諸法中悉見智相。有成就一切行三昧，入是

sān mèi yú zhū fǎ zhōng chéng jiù yī qiè xíng yǒu lí kǔ lè sān mèi
三昧，於諸法中成就一切行。有離苦樂三昧，

rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng wú suǒ yī zhǐ yǒu wú jìn xíng sān mèi
入是三昧，於諸法中無所依止。有無盡行三昧，

rù shì sān mèi jiàn zhū fǎ wú jìn yǒu tuó luó ní sān mèi rù shì sān
入是三昧，見諸法無盡。有陀羅尼三昧，入是三

mèi yú zhū sān mèi néng chí fǎ xiàng bú jiàn xié zhèng yǒu wú zēng ài
昧，於諸三昧能持法相，不見邪正。有無憎愛

sān mèi rù shì sān mèi yú zhū fǎ zhōng bú jiàn zēng ài yǒu jìng guāng
三昧，入是三昧，於諸法中不見憎愛。有淨光

sān mèi rù shì sān mèi yú yǒu wéi fǎ bú jiàn shì gòu yǒu jiān láo sān
三昧，入是三昧，於有為法不見是垢。有堅牢三

mèi rù shì sān mèi bú jiàn zhū fǎ yǒu bù jiān láo yǒu mǎn yuè jìng guāng
昧，入是三昧，不見諸法有不堅牢。有滿月淨光

sānmèi rù shì sānmèi xī néng jù zú chéng jiù gōng dé yǒu dà
三昧，入是三昧，悉能具足成就功德。有大
zhuāngyáng sānmèi rù shì sānmèi yú zhū sānmèi xī jiàn chéng jiù wú
莊嚴三昧，入是三昧，於諸三昧悉見成就無
liàng zhuāngyán yǒu yī qiè shì guāng míng sānmèi rù shì sānmèi yú
量莊嚴。有一切世光明三昧，入是三昧，於
zhū sānmèi yǐ zhì zhào míng yǒu yī qiè děng zhào sānmèi rù shì sānmèi
諸三昧以智照明。有一切等照三昧，入是三昧，
yú zhū sānmèi xī dé yī xīn yǒu jìng wú jìng sānmèi rù shì sānmèi
於諸三昧悉得一心。有淨無淨三昧，入是三昧，
yú zhū sānmèi bú jiàn jìng bú jìng yǒu wú zhái sānmèi rù shì sānmèi
於諸三昧不見淨不淨。有無宅三昧，入是三昧，
bú jiàn zhū sānmèi shè zhái yǒu rú ěr sānmèi rù shì sānmèi yú zhū
不見諸三昧舍宅。有如爾三昧，入是三昧，於諸
fǎ zhōng bú jiàn zuò yǔ bú zuò yǒu wú shēn sānmèi rù shì sānmèi
法中不見作與不作。有無身三昧，入是三昧，
yú zhū fǎ zhōng bú jiàn yǒu shēn zhū pú sà dé rú shì děng zhū sānmèi
於諸法中不見有身。諸菩薩得如是等諸三昧
mén kǒu yè qīng jìng rú xū kōng yú zhū fǎ zhōng bú jiàn kǒu yè yóu
門，口業清淨如虛空，於諸法中不見口業，猶
rú xū kōng wú yǒu zhàng ài dà bēi shì míng xiū xué dà shèng pú sà mó
如虛空無有障礙。大悲！是名修學大乘菩薩摩
hē sà zhū sānmèi mén
訶薩諸三昧門。

悲華經卷第八

bēi huā jīng juàn dì jiǔ
悲華經卷第九

běiliángtiānzhu sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

tán bō luó mì pǐn dì wǔ zhī èr
檀波羅蜜品第五之二

shànnán zǐ yún hé pú sà mó hē sà zhù pú tí fǎ qīngjìng
「『善男子，云何菩薩摩訶薩助菩提法清淨

zhī mén shànnán zǐ bù shī jí shì zhù pú tí fǎ huàzhòngshēng gù
之門？善男子，布施即是助菩提法，化眾生故。

chí jiè jí shì zhù pú tí fǎ jù zú shànyuàn gù rěn rǔ jí shì zhù pú
持戒即是助菩提法，具足善願故。忍辱即是助菩

tí fǎ jù zú sān shí èr xiàng bā shí suí xíng hǎo gù jīng jìn jí shì
提法，具足三十二相、八十隨形好故。精進即是

zhù pú tí fǎ yú zhūzhòngshēng qín jiàohuà gù chándìng jí shì zhù
助菩提法，於諸眾生勤教化故。禪定即是助

pú tí fǎ lìng xīn jù zú dé tiáo fú gù zhì huì jí shì zhù pú tí fǎ
菩提法，令心具足得調伏故。智慧即是助菩提法，

jù zú néng zhī zhū fán nǎo gù duō wén jí shì zhù pú tí fǎ yú zhū fǎ
具足能知諸煩惱故。多聞即是助菩提法，於諸法

zhōng jù wú ài gù yī qiè gōng dé jí shì zhù pú tí fǎ yī qiè zhòng
中具無礙故。一切功德即是助菩提法，一切眾

shēng dé jù zú gù zhì yè jí shì zhù pú tí fǎ dé jù zú wú ài zhì
生得具足故。智業即是助菩提法，得具足無礙智

gù xiū dìng jí shì zhù pú tí fǎ xī dé chéng jiù róu ruǎn xīn gù
故。修定即是助菩提法，悉得成就柔軟心故。

huì yè jí shì zhù pú tí fǎ yuǎn lí yī qiè zhū yí huò gù cí xīn jí
慧業即是助菩提法，遠離一切諸疑惑故。慈心即

shì zhù pú tí fǎ yú zhūzhòngshēng xīn wú ài gù bēi xīn jí shì
是助菩提法，於諸眾生，心無礙故。悲心即是

zhù pú tí fǎ bá chūzhòngshēng zhū kǔ gù xǐ xīn jí shì zhù pú tí
助菩提法，拔出眾生諸苦故。喜心即是助菩提

fǎ ài⁵⁰⁶ yào fǎ gù shě xīn jí shì zhù pú tí fǎ duàn zēng ài gù
法，愛樂法故。捨心即是助菩提法，斷憎愛故。

tīng fǎ jí shì zhù pú tí fǎ duàn wǔ gài gù chū shì jí shì zhù pú tí
聽法即是助菩提法，斷五蓋故。出世即是助菩提

fǎ shě zhū suǒ yǒu gù ā lán rě jí shì zhù pú tí fǎ lí zhū cōng
法，捨諸所有故。阿蘭若即是助菩提法，離諸忽

wù gù zhuān niàn jí shì zhù pú tí fǎ dé tuó luó ní gù zhèng yì
務故。專念即是助菩提法，得陀羅尼故。正憶

jí shì zhù pú tí fǎ fēn bié yì shí gù sī wéi jí shì zhù pú tí fǎ
即是助菩提法，分別意識故。思惟即是助菩提法，

yú zhū fǎ zhōng dé chéng jiù yì gù niàn chù jí shì zhù pú tí fǎ
於諸法中得成就義故。念處即是助菩提法，

shēn shòu xīn fǎ jué fēn bié gù zhèng qín jí shì zhù pú tí fǎ duàn bú
身受心法覺分別故。正勤即是助菩提法，斷不

shàn fǎ xiū shàn fǎ gù rú yì zú jí shì zhù pú tí fǎ shēn xīn
善法，修善法故。如意足即是助菩提法，身心

qīng lì gù zhū gēn jí shì zhù pú tí fǎ dé yī qiè zhòng shēng gēn jù
輕利故。諸根即是助菩提法，得一切眾生根具

zú gù zhū lì jí shì zhù pú tí fǎ jù zú néng huài zhū fán nǎo gù
足故。諸力即是助菩提法，具足能壞諸煩惱故。

zhū jué jí shì zhù pú tí fǎ yú zhū fǎ zhōng jù zú jué zhī shí fǎ xiàng
諸覺即是助菩提法，於諸法中具足覺知實法相

gù zhèng dào jí shì zhù pú tí fǎ yuǎn lí yī qiè zhū xié jiàn⁵⁰⁷ dào
故。正道即是助菩提法，遠離一切諸邪見道

gù shèng dì jí shì zhù pú tí fǎ duàn miè yī qiè zhū fán nǎo gù
故。聖諦即是助菩提法，斷滅一切諸煩惱故。

sì biàn jí shì zhù pú tí fǎ dé duàn zhòng shēng zhū yí huò gù yuán
四辯即是助菩提法，得斷眾生諸疑惑故。緣

niàn jí shì zhù pú tí fǎ bù cóng tā wén dé zhì huì gù shàn yǒu jí
念即是助菩提法，不從他聞得智慧故。善友即

shì zhù pú tí fǎ yī qiè gōng dé chí⁵⁰⁸ chéng jiù gù fā xīn jí shì
是助菩提法，一切功德持成就故。發心即是

zhù pú tí fǎ chéng jiù bù kuáng zhū zhòng shēng gù yòng yì jí shì
助菩提法，成就不誑諸眾生故。用意即是

⁵⁰⁶ 大正藏：受

⁵⁰⁷ 大正藏：邪

⁵⁰⁸ 大正藏：特

zhù pú tí fǎ chū yī qiè fǎ gù zhuān xīn jí shì zhù pú tí fǎ
助菩提法，出一切法故。專心即是助菩提法，
zēng yì shàn fǎ gù sī wéishàn fǎ jí shì zhù pú tí fǎ suí suǒ wén
增益善法故。思惟善法即是助菩提法，隨所聞
fǎ dé chéng jiù gù shè qǔ jí shì zhù pú tí fǎ chéng jiù jiàohuà zhū
法得成就故。攝取即是助菩提法，成就教化諸
zhòngshēng gù hù chí zhèng fǎ jí shì zhù pú tí fǎ lìng sān bǎo zhǒng
眾生故。護持正法即是助菩提法，令三寶種
bú duàn jué gù shànyuàn jí shì chū pú tí fǎ chéng jiù yán jìng fó
不斷絕故。善願即是助菩提法，成就嚴淨佛
shì jiè gù fāngbiàn jí shì zhù pú tí fǎ sù dé chéng jiù yī qiè zhì
世界故。方便即是助菩提法，速得成就一切智
gù shànnán zǐ shì míng pú sà mó hē sà zhù pú tí fǎ qīng jìng mén
故。善男子，是名菩薩摩訶薩助菩提法清淨門
jīng 經。』

shànnán zǐ ěr shí bǎozàng rú lái sì gù biànguān pú sà
「善男子，爾時，寶藏如來四顧徧觀菩薩
dà zhòng gào dà bēi yán dà bēi yún hé pú sà yǐ wú suǒ wèi zhuāng
大眾，告大悲言：『大悲！云何菩薩以無所畏莊
yányīng luò jù zú yú rěn shànnán zǐ ruò pú sà jiàn dì yī yì dé
嚴瓔珞具足於忍？善男子，若菩薩見第一義，得
wú chí jīng jìn bù zhuó sān jiè ruò bù zhuó sān jiè shì wèi sān mèi wú
無癡精進，不著三界。若不著三界，是謂三昧無
wèi shā mén zhī fǎ rú kōng zhōng dòng shǒu xī wú suǒ zhuó yòu guān zhū
畏沙門之法，如空中動手悉無所著，又觀諸
fǎ bú jiàn xiàng mào dà bēi shì míng pú sà mó hē sà yǐ wú suǒ wèi
法不見相貌。大悲！是名菩薩摩訶薩以無所畏
zhuāng yán yīng luò shànnán zǐ yún hé pú sà jù zú yú rěn rú shì
莊嚴瓔珞。善男子，云何菩薩具足於忍？如是
pú sà zhù yú fǎ shí bú jiàn zhū fǎ rú wēi chén xiàng mào nì shùn guān
菩薩住於法時，不見諸法如微塵相貌，逆順觀
xíng yú zhū fǎ zhōng jiě wú guǒ bào yú suǒ xí cí liǎo wú yǒu wǒ yú
行於諸法中解無果報，於所習慈了無有我，於
suǒ xí bēi liǎo wú zhòngshēng yú suǒ xí xǐ liǎo wú yǒu mìng yú suǒ xí
所習悲了無眾生，於所習喜了無有命，於所習
shě liǎo wú yǒu rén suī xíng bù shī bú jiàn shī wù suī xíng chí jiè
捨了無有人。雖行布施，不見施物。雖行持戒，

bú jiàn jìng xīn suī xíng rěn rǔ bú jiàn zhòng shēng suī xíng jīng jìn
不見淨心。雖行忍辱，不見眾生。雖行精進，
wú lí yù xīn suī xíng chán dìng wú chú è xīn suī xíng zhì huì xīn
無離欲心。雖行禪定，無除惡心。雖行智慧，心
wú suǒ xíng suī xíng niàn chù bú jiàn sī wéi suī xíng zhèng qín bú
無所行。雖行念處，不見思惟。雖行正勤，不
jiàn xīn zhī shēng miè suī xíng rú yì zú bú jiàn wú liàng xīn suī xíng
見心之生滅。雖行如意足，不見無量心。雖行
yú xìn bú jiàn wú zhàng ài xīn suī xíng yú niàn bú jiàn xīn dé zì
於信，不見無障礙心。雖行於念，不見心得自
zài suī xíng yú dìng bú jiàn rù dìng xīn suī xíng yú huì bú jiàn huì
在。雖行於定，不見入定心。雖行於慧，不見慧
gēn suī xíng zhū lì wú suǒ pò huài suī xíng zhū jué xīn wú fēn bié
根。雖行諸力，無所破壞。雖行諸覺，心無分別。
suī xíng zhèng dào bú jiàn zhū fǎ suī xíng dìng yè bú jiàn xīn zhī jì
雖行正道，不見諸法。雖行定業，不見心之寂
jìng suī xíng huì yè bú jiàn xīn zhī suǒ xíng suī xíng shèng dì bú jiàn
靜。雖行慧業，不見心之所行。雖行聖諦，不見
tōng dá fǎ xiàng suī xiū niàn fó bú jiàn wú liàng xíng xīn suī xiū niàn
通達法相。雖修念佛，不見無量行心。雖修念
fǎ xīn děng fǎ jiè suī xiū niàn sēng xīn wú suǒ zhù jiào huà zhòng
法，心等法界。雖修念僧，心無所住，教化眾
shēng xīn dé qīng jìng suī chí zhèng fǎ yú zhū fǎ jiè xīn bù fēn bié
生，心得清淨。雖持正法，於諸法界心不分別。
suī xiū jìng tǔ qí xīn píng děng yóu rú xū kōng suī xiū xiàng hǎo xīn
雖修淨土，其心平等猶如虛空。雖修相好，心
wú zhū xiàng suī xíng rěn rǔ xīn wú suǒ yǒu suī zhù bú tuì cháng
無諸相。雖行⁵⁰⁹忍辱，心無所有。雖住不退，常
zì bú jiàn tuì yǔ bú tuì suī xíng dào chǎng jiě liǎo sān jiè wú yǒu yì
自不見退與不退。雖行道場，解了三界無有異
xiàng suī huài zhū mó nǎi shì lì yì wú liàng zhòng shēng suī xíng pú
相。雖壞諸魔，乃是利益無量眾生。雖行菩
tí guān zhū fǎ kōng wú pú tí xīn suī zhuàn fǎ lún yú yī qiè
提，觀諸法空，無菩提心。雖轉法輪，於一切
fǎ wú zhuàn wú huán suī fù shì xiàn dà bō niè pán yú shēng sǐ zhōng
法無轉無還。雖復示現大般涅槃，於生死中，

⁵⁰⁹ 大正藏：得

xīn dēng wú yì shì míng pú sà jù zú yú rěn
心等無異。是名菩薩具足於忍。』

shuō shì fǎ shí yǒu liù shí sì yì pú sà mó hē sà cóng shí fāng
說是法時，有六十四億菩薩摩訶薩從十方
lái zhì qí shé jué shān shì jiā móu ní fó suǒ tīng cǐ běnyuánsānmèi
來，至耆闍崛山釋迦牟尼佛所，聽此本緣三昧
zhù pú tí fǎ qīngjìngménjīng wén shì fǎ yǐ dé wú shēng rěn
助菩提法清淨門經，聞是法已，得無生忍。

ěr shí shì jiā móu ní fó gào zhū dà zhòng rǔ jīn dāng zhī
爾時，釋迦牟尼佛告諸大眾：「汝今當知，
bǎozàng rú lái yú wǎng gǔ shì shuō shì fǎ shí yǒu sì shí bā héng hé
寶藏如來於往古世，說是法時，有四十八恒河
shā děng pú sà mó hē sà dé wú shēng rěn sì tiān xià wēi chén shù děng
沙等菩薩摩訶薩得無生忍，四天下微塵數等
pú sà mó hē sà zhù bú tuì zhuǎn dì yī héng hé shā děng pú sà mó
菩薩摩訶薩住不退轉地，一恒河沙等菩薩摩
hē sà dé cǐ běnyuánsānmèi zhù pú tí fǎ qīngjìngménjīng shàn nán
訶薩，得此本緣三昧助菩提法清淨門經。善男
zǐ ěr shí dà bēi pú sà wén shì fǎ yǐ xīn shēng huān xǐ jí dé
子，爾時，大悲菩薩聞是法已，心生歡喜即得
biàn shēn qí zhuàng yóu rú nián èr shí rén zhuī suí rú lái yóu yǐng suí xíng
變身，其狀猶如年二十人，追隨如來猶影隨形。
shàn nán zǐ ěr shí zhuàn lún shèng wáng jí qí qiān zǐ bā wàn sì
善男子，爾時，轉輪聖王及其千子，八萬四
qiān xiǎo wáng jiǔ shí èr yì rén xī gòng chū jiā fèng chí jìn jiè xiū
千小王，九十二億人悉共出家，奉持禁戒，修
xué duō wén rěn rǔ sān mèi qín xíng jīng jìn
學多聞，忍辱三昧，勤行精進。

shàn nán zǐ ěr shí dà bēi pú sà mó hē sà jiàn jiàn cóng
「善男子，爾時，大悲菩薩摩訶薩漸漸從
fó zī shòu shēng wén suǒ yǒu bā wàn sì qiān fǎ jù yuán jué suǒ yǒu jiǔ
佛諮受聲聞所有八萬四千法聚，緣覺所有九
wàn fǎ jù shòu chí fēng sòng xī lìng tōng lì dà shèng fǎ zàng shēn
萬法聚，受持諷誦，悉令通利。大乘法藏身
niàn chù zhōng shí wàn fǎ jù shòu niàn chù zhōng shí wàn fǎ jù xīn niàn
念處中十萬法聚，受念處中十萬法聚，心念
chù zhōng shí wàn fǎ jù fǎ niàn chù zhōng shí wàn fǎ jù xī jiē shòu
處中十萬法聚，法念處中十萬法聚，悉皆受

chí dú sòngtōng lì shí bā jiè zhōng shí wàn fǎ jù shí èr rù zhōng
持，讀誦通利。十八界中十萬法聚，十二入中
shí wàn fǎ jù duànchútān yù shí wàn fǎ jù duànchúchēn huì shí
十萬法聚，斷除貪欲十萬法聚，斷除瞋恚十
wàn fǎ jù duànchú yú chī shí wàn fǎ jù sānmèi jiě tuō shí wàn fǎ
萬法聚，斷除愚癡十萬法聚，三昧解脫十萬法
jù zhū lì wú wèi bú gòng zhī fǎ shí wàn fǎ jù rú shì děng shí yì
聚，諸力無畏不共之法十萬法聚，如是等十億
fǎ jù jiē xī shòu chí dú sòngtōng lì
法聚，皆悉受持，讀誦通利。

shànnán zǐ qí hòu bǐ fó rù bō niè pán ěr shí dà bēi
「善男子，其後彼佛入般涅槃，爾時，大悲
pú sà mó hē sà yǐ wú liàng wú biān zhǒng zhǒng zhū huā mò xiāng tú
菩薩摩訶薩以無量無邊種種諸華、末香、塗
xiāng bǎochuáng fān gài zhēnbǎo jì yuè ér yǐ gòngyǎng
香、寶幢、旛蓋、珍寶、妓樂，而以供養，
yǐ zhǒng zhǒng xiāng jī yǐ wéi zì shé wéi qí shēnshōu qǔ shè lì qǐ
以種種香積以為積，闍維其身收取舍利，起
qī bǎo tǎ gāo wǔ yóuxún zòngguǎng zhèngděng mǎn yī yóuxún yú qī
七寶塔高五由旬，縱廣正等滿一由旬。於七
rì zhōng fù yǐ zhǒng zhǒng wú liàng wú biān huā xiāng jì yuè bǎo
日中，復以種種無量無邊華香、妓樂、寶
chuáng fān gài ér gòngyǎng zhī ěr shí fù lìng wú liàng wú biān
幢、旛蓋，而供養之。爾時，復令無量無邊
zhòngshēng ān zhǐ zhù yú sānshèng fǎ zhōng
眾生安止住於三乘法中。

shànnán zǐ dà bēi pú sà guò qī rì yǐ yǔ bā wàn sì
「善男子，大悲菩薩過七日已，與八萬四
qiānrén jù gòngchū jiā tì chú xū fà zhuórǎn jiā shā yú bǎozàng
千人俱共出家，剃除鬚髮，著染袈裟，於寶藏
fó bō niè pán hòu suí shùnděng xīn chì rán zhèng fǎ mǎn shí qiān
佛般涅槃後，隨順等心，熾然正法，滿十千
suì fù lìng wú liàng wú biān ā sēng qí zhòngshēng ān zhǐ zhù yú sān
歲，復令無量無邊阿僧祇眾生，安止住於三
shèng fǎ zhōng jí sān guī yī wǔ jiè bā zhāi shā mí shí jiè
乘法中，及三歸依、五戒、八齋、沙彌十戒，

cì dì jù zú dà sēng jìng xíng fù gèng quàn huà wú liàng bǎi qiān wàn yì
次第具足大僧淨行。復更勸化無量百千萬億
zhòng shēng ān zhǐ zhù yú shéntōng fāng biàn sì wú liàng xíng lìng guān wǔ
眾生，安止住於神通方便四無量行，令觀五
yīn yóu rú yuàn zéi guān yú zhū rù rú kōng jù luò guān yǒu wéi fǎ cóng
陰猶如怨賊，觀於諸入如空聚落，觀有為法從
yīn yuán shēng quàn huà zhòng shēng lìng dé zhī jiàn guān yī qiè fǎ rú
因緣生，勸化眾生令得知見，觀一切法如
jìng zhōng xiàng rú rè shí yán rú shuǐ zhōng yuè yú zhū fǎ zhōng jiē
鏡中像，如熱時炎，如水中月，於諸法中皆
zhī wú wǒ wú shēng wú miè dì yī jì jìng wēi miào niè pán fù
知無我、無生、無滅，第一寂靜微妙涅槃。復
lìng wú liàng wú biān zhòng shēng ān zhǐ zhù yú bā shèng dào zhōng zuò
令無量無邊眾生，安止住於八聖道中，作
rú shì děng dà lì yì yǐ jí biàn mìng zhōng xún shí fù yǒu wú liàng wú
如是等大利益已，即便命終。尋時復有無量無
biān bǎi qiān zhū rén yǐ zhǒng zhǒng gòng yǎng gòng yǎng dà bēi bǐ qiū
邊百千諸人，以種種供養，供養大悲比丘
shè lì qí suǒ gòng yǎng xī rú zhuàn lún shèng wáng zhī fǎ rú shì dà
舍利，其所供養悉如轉輪聖王之法，如是大
zhòng zhǒng zhǒng gòng yǎng dà bēi shè lì yì fù rú shì dà bēi bǐ qiū
眾種種供養大悲舍利，亦復如是。大悲比丘
mìng zhōng zhī rì bǎo zàng rú lái suǒ yǒu zhèng fǎ jí yú qí rì miè
命終之日，寶藏如來所有正法，即於其日滅
jìn wú yú bǐ shí⁵¹¹ pú sà yǐ běn yuàn gù shēng yú⁵¹² fó tǔ huò
盡無餘，彼時⁵¹¹菩薩以本願故，生於⁵¹²佛土，或
shēng dōu shù rén zhōng lóng zhōng huò yè chā zhōng huò ā xiū luó
生兜術、人中、龍中，或夜叉中、或阿脩羅，
shēng yú zhǒng zhǒng chù shēng zhī zhōng
生於種種畜生之中。

shàn nán zǐ dà bēi bǐ qiū mìng zhōng zhī hòu yǐ běn yuàn gù
「善男子，大悲比丘命終之後，以本願故，
nán fāng qù cǐ shí qiān fó tǔ yǒu fó shì jiè míng yuē huān lè⁵¹³ bǐ
南方去此十千佛土，有佛世界名曰歡樂⁵¹³，彼

⁵¹¹ 大正藏：諸

⁵¹² 大正藏：諸喜

⁵¹³ 大正藏：喜

zhōngrén mínshòu bā shí suì jí jù yī qiè zhū bú shàngēn xǐ⁵¹⁴ wéi
 中 人 民 壽 八 十 歲， 集 聚 一 切 諸 不 善 根， 喜 為
 shā hài ān zhù zhū è yú zhū zhòngshēng wú cí bēi xīn bú xiào fù
 殺 害， 安 住 諸 惡， 於 諸 眾 生 無 慈 悲 心， 不 孝 父
 mǔ nǎi zhì bú wèi wèi lái zhī shì dà bēi bǐ qiū yǐ běnyuàn gù shēng
 母， 乃 至 不 畏 未 來 之 世。 大 悲 比 丘 以 本 願 故， 生
 bǐ shì jiè zhāntuó luó jiā suǒ shòu shēn tǐ cháng dà duān zhèng lì shì
 彼 世 界 旃 陀 羅 家， 所 受 身 體 長 大 端 正， 力 勢
 gāngqiáng wēiměng yǒngjiàn zhuānniàn wèn dá biàn cái jié jí rú
 剛 強， 威 猛 勇 健， 專 念 問 答 辯 才 捷 疾， 如
 shì zhū shì xī shèng yú rén yǐ qiáng lì shì bī zhuō zhū rén zuò rú
 是 諸 事， 悉 勝 於 人， 以 強 力 勢 逼 捉 諸 人， 作 如
 shì yán rǔ jīn ruò néng shòu bú dào jiè nǎi zhì yuǎn lí zhǒngzhǒng xié
 是 言：『 汝 今 若 能 受 不 盜 戒， 乃 至 遠 離 種 種 邪
 jiàn xíngzhèng jiàn zhě dāng shī rǔ mìng jǐ rǔ suǒ xū zī chǎn zhī wù
 見， 行 正 見 者， 當 施 汝 命， 給 汝 所 須 資 產 之 物，
 lìng wú suǒ fá ruò bú shòu zhě wǒ jīn yào dāng duàn rǔ mìng gēn rán
 令 無 所 乏。 若 不 受 者， 我 今 要 當 斷 汝 命 根， 然
 hòu nǎi qù ěr shí zhū rén cháng guì chāshǒu zuò rú shì yán
 後 乃 去。』 爾 時， 諸 人 長 跪 叉 手， 作 如 是 言：

rén zhě jīn yǐ wèi wǒ tiáo yù rú rén suǒ chì wǒ jīn shòu chí
 『 仁 者！ 今 已 為 我 調 御， 如 仁 所 勅， 我 今 受 持，
 jìn qí shòu mìng bú fù tōu dào nǎi zhì zhèng jiàn yì fù rú shì
 盡 其 壽 命， 不 復 偷 盜， 乃 至 正 見， 亦 復 如 是。』

ěr shí qiáng lì zhāntuó luó wǎng zhì wáng suǒ huò dà chén suǒ
 「 爾 時， 強 力 旃 陀 羅 往 至 王 所 或 大 臣 所，
 zuò rú shì yán wǒ jīn kùn fá zī chǎn zhī jù suǒ wèi yǐn shí yī
 作 如 是 言：『 我 今 困 乏 資 產 之 具， 所 謂 飲 食、 醫
 yào yī fú wò jù xiānghuā jīn yín qiánhuò zhēnzhū
 藥、 衣 服、 卧 具、 香 華、 金 銀、 錢 貨、 真 珠、
 liú lí kē bèi bì yù shān hú hǔ pò zhēnbǎo wěibǎo
 瑠 璃、 珂 貝、 璧 玉、 珊 瑚、 虎 珀、 真 寶、 偽 寶。
 ruò wǒ dé cǐ zhǒngzhǒng wù yǐ chí shī zhòngshēng ěr shí guó
 若 我 得 此 種 種 物 已， 持 施 眾 生。』 爾 時， 國
 wáng dà chén jí yǔ zhǒngzhǒng suǒ xū zhī wù lìng qí chōng zú shí
 王、 大 臣 即 與 種 種 所 須 之 物， 令 其 充 足。 時，

zhāntuó luó yīn qí shī gù ān zhǐ cǐ wáng jí qí dà chén zhù shí shàn⁵¹⁵
旃陀羅因其施故，安止此王及其大臣住十善
zhōng ěr shí rén mín zēng yì shòu mìng mǎn wǔ bǎi suì qí wáng mìng
中。爾時，人民增益壽命滿五百歲，其王命
zhōng zhū dà chén děng yǐ zhāntuó luó shào jì wáng wèi yīn wèi zuò zì
終，諸大臣等以旃陀羅紹繼王位，因為作字
hào gōng dé lì
號功德力。

shàn nán zǐ ěr shí gōng dé lì wáng bù jiǔ wàng yī guó tǔ
「善男子，爾時，功德力王不久王一國土；
fù yǐ lì gù wàng èr guó tǔ rú shì bù jiǔ nǎi zhì dé zuò zhuàn lún
復以力故，王二國土；如是不久乃至得作轉輪
shèng wáng wàng yán fú tí rán hòu jiào huà yī qiè zhòng shēng ān zhǐ
聖王，王閻浮提。然後教化一切眾生，安止
lìng zhù bù shā shēng jiè nǎi zhì zhèng jiàn yì fù rú shì suí zhū zhòng
令住不殺生戒，乃至正見亦復如是，隨諸眾
shēng xīn suǒ zhì yào quàn huà lìng zhù yú sān shèng zhōng ěr shí gōng
生心所志樂，勸化令住於三乘中。爾時，功
dé lì wáng jiào huà yán fú tí nèi wú liàng zhòng shēng yú shí shàn dào
德力王教化閻浮提內，無量眾生，於十善道
jí sān shèng zhōng yǐ yú yán fú tí nèi dà shēng chàng yán ruò yǒu
及三乘中已，於閻浮提內大聲唱言：『若有
qǐ qiú yù xū shí yǐn nǎi zhì yù dé zhǒng zhǒng zhēn bǎo xī lái zhì cǐ
乞求欲須食飲，乃至欲得種種珍寶，悉來至此，
wǒ dāng jǐ shī shì shí yán fú tí nèi yī qiè qǐ shì wén shì chàng
我當給施。』是時，閻浮提內一切乞士，聞是唱
yǐ xī lái jí huì shí gōng dé lì wáng zhǒng zhǒng suí yì jǐ shī
已，悉來集會。時，功德力王種種隨意給施
suǒ xū jiē lìng mǎn zú ěr shí yǒu yī ní qián zǐ míng yuē huī
所須，皆令滿足。爾時，有一尼乾子，名曰灰
yīn wǎng zhì wáng suǒ ér zuò shì yán wáng jīn suǒ zuò zhǒng zhǒng
音，往至王所，而作是言：『王今所作種種
dà shī yǐ qiú wú shàng zhèng zhēn zhī dào wǒ jīn suǒ xū wáng dāng
大施，以求無上正真之道，我今所須，王當
yǔ wǒ lìng dé mǎn zú wáng yú lái shì dāng chì rán fǎ dēng
與我，令得滿足，王於來世，當熾然法燈。』

shí wángwènyán qīng hé suǒ xū bǐ rén dá yán wǒ sòng
時，王問言：『卿何所須？』彼人答言：『我誦
chízhòushù yù dé yǔ bǐ ā xiū luó dòu bù qí pò huài zì dé shèng
持呪術，欲得與彼阿脩羅鬪，怖其破壞自得勝
lì shì gù bó wáng rú shì shì ěr suǒ kě xū zhě wèi sǐ zhī rén pí
利，是故白王如是事耳。所可須者，未死之人皮
zhī yǔ yǎn
之與眼。』

ěr shí dà wángwén shì yǔ yǐ rú shì sī wéi wǒ jīn
「爾時，大王聞是語已，如是思惟：『我今
dé shì wú liàng lì shì zhuàn lún shèngwáng yǐ dé ān zhǐ wú liàng
得是無量力勢⁵¹⁶轉輪聖王已，得安止無量
zhòngshēngzhù yú shí shàn jí sānshèngzhōng fù zuò wú liàng wú biān dà
眾生住於十善及三乘中，復作無量無邊大
shī cǐ shàn zhī shí yù lìng wǒ yǐ bù jiān láo shēnmào jiān láo shēn ěr
施，此善知識欲令我以不堅牢身貿堅牢身。』爾
shí dà wángbiànzuò shì yán rǔ jīn kě shēnghuān xǐ zhī xīn wǒ
時，大王便作是言：『汝今可生歡喜之心，我
jīn yǐ cǐ fán fū ròu yǎn bù shī yú rǔ yǐ shì yuán gù lìng wǒ lái shì
今以此凡夫肉眼布施於汝。以是緣故，令我來世
dé qīng jìng huì yǎn yǐ huān xǐ xīn bō pí shī rǔ fù yǐ shì yuán
得清淨慧眼。以歡喜心剝皮施汝，復以是緣，
lìng wǒ chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí yǐ dé jīn sè shēn
令我成阿耨多羅三藐三菩提已，得金色身。』
shàn nán zǐ ěr shí gōng dé lì wáng yǐ qí yòushǒu tiǎo qǔ èr mù shī
善男子，爾時，功德力王以其右手挑取二目施
ní qián zǐ xuè liú wū miàn ér zuò shì yán zhū tiān lóng shén
尼乾子，血流污面而作是言：『諸天、龍、神、
qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jīn nà luó mó hóu luó qié
乾闥婆、阿脩羅、迦樓羅、緊那羅、摩睺羅伽、
rén fēi rén děng ruò zài xū kōng ruò yīn dì zhě xī tīng wǒ yán
人、非人等，若在虛空，若因⁵¹⁷地者，悉聽我言。
wǒ jīn suǒ shī jiē wèi wú shàng pú tí zhī dào bái jìng niè pán dù zhū
我今所施皆為無上菩提之道白淨涅槃，度諸
zhòngshēng yú sì liú shuǐ lìng dé ān zhǐ zhù yú niè pán fù zuò shì
眾生於四流水，令得安止住於涅槃。』復作是

⁵¹⁶ 大正藏：勢力

⁵¹⁷ 大正藏：在

yán ruò wǒ bì dìngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě suī
言：『若我必定成阿耨多羅三藐三菩提者，雖
zuò shì shì suǒyǒumìnggēn bù yīngduànhuài bù shī zhèngniàn⁵¹⁸ bù
作是事，所有命根不應斷壞，不失正念⁵¹⁸，不
yīngshēng huǐ lìng ní qián zǐ suǒzuòzhòushùbiàn dé chéng jiù fù zuò
應生悔，令尼乾子所作呪術便得成就。』復作
shì yán rǔ jīn kě lái bō qǔ wǒ pí shànnán zǐ shí ní qián
是言：『汝今可來剝取我皮。』善男子，時，尼乾
zǐ jí chí lì dāo bō qǔ wáng pí quèhòu qī rì suǒzuòzhòushù
子即持利刀，剝取王皮，却後七日，所作呪術，
xī dé chéng jiù ěr shí dà wáng yú qī rì zhōng qí mìngwèizhōng
悉得成就。爾時，大王於七日中，其命未終，
bù shī zhèngniàn suī shòu shì kǔ nǎi zhì yī niàn bù shēng huǐ xīn
不失正念，雖受是苦，乃至一念不生悔心。

shànnán zǐ rǔ jīn dāng zhī ěr shí dà bēi pú sà zhě
「善男子，汝今當知，爾時，大悲菩薩者，
qǐ yì rén hū mò zuò shì guān zé wǒ shēn shì yú guò qù shì bǎo
豈異人乎？莫作是觀，則我身是。於過去世寶
zàng fó suǒ chū fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn chū fā xīn
藏佛所，初發阿耨多羅三藐三菩提心，初發心
yǐ quàn huà wú liáng wú biānzhòngshēng yú ā nòuduō luó sānmiǎosān
已，勸化無量無邊眾生於阿耨多羅三藐三
pú tí
菩提。

shànnán zǐ shì wǒ zuì chūyǒngjiàn jīng jìn ěr shí wǒ yǐ
「善男子，是我最初勇健精進，爾時，我以
běnyuàn lì gù mìngzhōngshēng yú huān lè shì jiè zhāntuó luó jiā shì
本願力故，命終生於歡樂世界旃陀羅家，是
wǒ dì èr yǒngjiàn jīng jìn wǒ shēngzhāntuó luó jiā jiàohuàzhòngshēng
我第二勇健精進。我生旃陀羅家，教化眾生
yú shàn fǎ zhōng yǐ zì lì shì nǎi zhì dé zuòzhuàn lún shèngwáng miè
於善法中，以自力勢乃至得作轉輪聖王，滅
yán fú tí dòuzhēng huì zhuó lìng dé jì jìng zēngzhǎngshòumìng shì
閻浮提鬪爭穢濁，令得寂靜，增長壽命，是
wǒ chū shǐ shě yú shēn pí jí yǐ yǎn mù shànnán zǐ wǒ yǐ yuàn gù
我初始捨於身皮及以眼目。善男子，我以願故，

⁵¹⁸ 大正藏：命

yú bǐ mìngzhōng fù huán lái shēng huān lè⁵¹⁹ shì jiè zhāntuó luó jiā
於彼命終，復還來生歡樂世界旃陀羅家，
nǎi zhì dé zuò zhuàn lún shèng wáng yǐ dà shì lì ān zhǐ zhòng shēng
乃至得作轉輪聖王，以大勢力，安止眾生
yú shàn fǎ zhōng yú bǐ shì jiè fù dé chú miè yuàn zéi dòu zhēng
於善法中，於彼世界，復得除滅怨賊、鬪爭、
huì zhuó zhī shì lìng zhū zhòng shēng zēng yì shòu mìng wǒ yú ěr shí
穢濁之事，令諸眾生增益壽命，我於爾時，
shǐ shě shé ěr yú bǐ sān qiān dà qiān shì jiè yī yī tiān xià zuò rú
始捨舌耳，於彼三千大千世界，一一天下，作如
shì děng dà lì yì yǐ yuàn lì gù jīng jìn jiān láo rú shì cì
是等大利益已，以願力故，精進堅牢，如是次
dì fù yú rú yī héng hé shā děng wǔ zhuó è shì zuò dà lì yì ān
第。復於如一恒河沙等五濁惡世作大利益，安
zhǐ zhòng shēng zhù yú shàn fǎ jí sān shèng zhōng miè chú yuàn zéi dòu
止眾生住於善法及三乘中，滅除怨賊、鬪
zhēng huì zhuó
爭、穢濁。

shàn nán zǐ qí yú tā fāng qīng jìng shì jiè suǒ yǒu zhū fó
「善男子，其餘他方清淨世界，所有諸佛
běn xíng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shí bù shuō tā guò bù wéi
本行阿耨多羅三藐三菩提時，不說他過，不為
tā rén shuō cū è yán bù yǐ lì shì shì xiàn kǒng bù bú quàn zhòng
他人說麤惡言，不以力勢示現恐怖，不勸眾
shēng yú shēng wén shèng pì zhī fó shèng shì gù zhū fó jù mǎn
生於聲聞乘、辟支佛乘，是故，諸佛具滿
chéng jiù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ dé cǐ qīng jìng miào hǎo
成就阿耨多羅三藐三菩提已，得此清淨妙好
shì jiè wú zhū zuì míng wú yǒu shòu jiè ěr zhōng bù wén cū è zhī
世界，無諸罪名，無有受戒，耳終不聞麤惡之
yán wú bú shàn shēng cháng wén fǎ shēng lí yú yī qiè bú shì yì
言，無不善聲，常聞法聲，離於一切不適意
shēng yú zhū zhòng shēng ér dé zì zài wú yǒu shēng wén pì zhī fó míng
聲，於諸眾生而得自在，無有聲聞辟支佛名。

shàn nán zǐ wǒ yú héng hé shā děng dà jié rú héng hé shā
「善男子，我於恒河沙等大劫，如恒河沙

děng wú fó guó tǔ wǔ zhuó zhī shì yǐ cū è yánduàn mìng yīn yuán kǒng
等無佛國土五濁之世，以麤惡言斷命因緣恐
bù zhòng shēng rán hòu quàn lìng ān zhù shàn fǎ jí sān shèng zhōng shì
怖眾生，然後勸令安住善法及三乘中，是
yú yè gù jīn⁵²⁰ dé rú shì bì è shì jiè yǐ bú shàn yīn chàng mǎn
餘業故，今得如是弊惡世界，以不善音唱滿
shì jiè shì gù jīn dé bú shàn zhòng shēng chōng mǎn shì jiè shuō sān
世界，是故今得不善眾生充滿世界，說三
shèng fǎ rú wǒ běn yuàn qǔ fó shì jiè tiáo fú zhòng shēng qí shì rú
乘法，如我本願取佛世界調伏眾生，其事如
shì wǒ yǐ rú shuō jīng qín xiū xí xíng pú tí dào shì gù jīn dé zhǒng
是。我已如說精勤修習行菩提道，是故今得種
zǐ xiāng sì fó zhī shì jiè rú wǒ běn yuàn jīn dé rú shì
子相似佛之世界，如我本願今得如是。

shàn nán zǐ jīn wǒ lüè shuō wǎng xī suǒ xíng tán bō luó mì
「善男子，今我略說往昔所行檀波羅蜜。

wǒ xíng tán bō luó mì shí guò qù zhū pú sà xíng pú sà dào shí yì wú
我行檀波羅蜜時，過去諸菩薩行菩薩道時，亦無
yǒu néng zuò⁵²¹ rú shì xíng wèi lái zhī shì xíng pú sà dào zhě⁵²² yì wú
有能作如是行，未來之世行菩薩道者，亦無
yǒu néng zuò rú shì xíng wǒ wéi pú sà xíng tán bō luó mì shí lí⁵²³ chú
有能作如是行。我為菩薩行檀波羅蜜時，離除
guò qù bā shàn zhàng fū dì yī pú sà míng yuē yī dì dé zài cǐ nán
過去八善丈夫：第一菩薩名曰一地得，在此南
fāng yī qiè guò huàn guó chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào
方一切過患國，成阿耨多羅三藐三菩提，號
pò fán nǎo guāng míng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú
破煩惱光明如來、應供、正徧知、明行足、
shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī
善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、
fó shì zūn rén shòu bǎi suì yú zhōng shuō fǎ qī rì zhī hòu
佛、世尊，人壽百歲，於中說法，七日之後，
rù bō niè pán dì èr pú sà míng jīng jìn jìng zài cǐ dōng fāng yán chì
入般涅槃。第二菩薩名精進淨，在此東方炎熾

⁵²⁰ 大正藏：今

⁵²¹ 大正藏：行

⁵²² 大正藏：道

⁵²³ 大正藏：唯

guó tǔ chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hào bǎi⁵²⁴ gōng dé rú
國土，成阿耨多羅三藐三菩提，號百⁵²⁴功德如
lái yīnggòng⁵²⁵ zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
來、應供⁵²⁵、正徧知、明行足、善逝、世間解、
wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn rénshòu
無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊，人壽
bǎi suì yú zhōngshuō fǎ zuò fó shì yǐ bǐ fó guò yī héng hé shā
百歲，於中說法，作佛事已，彼佛過一恒河沙
děng dà jié yǐ rù wú shàng niè pán qí fó shè lì nǎi zhì jīn rì
等大劫已，入無上涅槃，其佛舍利乃至今日，
zài wú fó guó zuò yú fó shì rú wǒ wú yì dì sān pú sà míngjiān gù
在無佛國作於佛事，如我無異。第三菩薩名堅固
huā yú zhū sānmèi qín xíng jīng jìn yǐ dà lì shì xíng yú bù shī yú
華，於諸三昧勤行精進，以大力勢行於布施，於
dāng lái shì guò shí héng hé shā děng dà jié zài cǐ běifāng huān lè shì
當來世過十恒河沙等大劫，在此北方歡樂世
jiè chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hào duàn ài wáng rú lái
界，成阿耨多羅三藐三菩提，號斷愛王如來、
yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú
應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、無
shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn dì sì pú
上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。第四菩
sà míngyuē huì chì shè qǔ huān xǐ guò yī dà jié zài cǐ xī fāng kě
薩名曰慧熾攝取歡喜，過一大劫，在此西方可
wèi shì jiè rénshòu bǎi suì yú zhōngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān
畏世界，人壽百歲，於中成阿耨多羅三藐三
pú tí hào rì zàngguāng míng wú gòu zūn wáng rú lái yīnggòng zhèng
菩提，號曰藏光明無垢尊王如來、應供、正
biàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、調御
zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn yú jīn wǒ qián yǒu èr pú
丈夫、天人師、佛、世尊。於今我前，有二菩
sà yī míng rì guāng èr míng xǐ bì wèi lái zhī shì guò yú wú liàng
薩，一名日光，二名喜臂，未來之世過於無量
wú biān dà jié zài cǐ shàng fāng huī wù guó tǔ jié míng dà luàn wǔ
無邊大劫，在此上方灰霧國土，劫名大亂，五

524 大正藏：曰

525 大正藏：應（後同）

zhuó è shì duō zhū fán nǎo rén shòu wǔ shí suì rì guāng pú sà yǐ
濁惡世，多諸煩惱，人壽五十歲，日光菩薩以
běnyuàn gù yú zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào bù
本願故，於中成阿耨多羅三藐三菩提，號不
sī yì rì guāng míng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú
思議日光明如來、應供、正徧知、明行足、
shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī
善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、
fó shì zūn mǎn shí suì zhōng jù zú fó shì ér bō niè pán jí
佛、世尊，滿十歲中，具足佛事而般涅槃，即
niè pán rì zhèng fǎ yì miè qí hòu shí suì kōng guò wú fó rén shòu
涅槃日正法亦滅，其後十歲，空過無佛，人壽
zhuǎn jiǎn zhì sān shí suì xǐ bì pú sà yǐ běnyuàn gù yú zhōng dé
轉減，至三十歲，喜臂菩薩以本願故，於中得
chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào shèng rì guāng míng rú lái
成阿耨多羅三藐三菩提，號勝日光明如來、
yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng
應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、無上
shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn bǐ fó shì zūn yì
士、調御丈夫、天人師、佛、世尊，彼佛世尊亦
shí suì zhōng jù zú fó shì ér bō niè pán bō niè pán yǐ yǐ běn
十歲中，具足佛事而般涅槃，般涅槃已，以本
yuàn gù zhèng fǎ zhù shì mǎn qī shí suì shí èr pú sà zài yú wǒ
願故，正法住世滿七十歲。時，二菩薩在於我
qián shǐ dé shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì yǐ wén jì gù
前，始得受阿耨多羅三藐三菩提記，以聞記故，
xīn shēng huān xǐ tóu miàn jìng lǐ yǐ huān xǐ gù shàng shēng xū
心生歡喜，頭面敬禮。以歡喜故，上昇虛
kōng gāo qī duō luó shù chā shǒu xiàng fó yì kǒu tóng yīn ér shuō jié
空高七多羅樹，叉手向佛，異口同音，而說偈
yán
言：

rú lái guāng yán shū yú rì yuè
如來光炎⁵²⁶殊於日月
néng yú è shì yǎn dà zhì huì
能於惡世演大智慧

tiáo yù mù ⁵²⁷ jìng	wú yǒu gòu huì
調御目 ⁵²⁷ 淨	無有垢穢
yǐ miào lùn yì	cuī fú wài dào
以妙論議	摧伏外道
wǒ wú liàng jié	xiū wú xiàng dìng
我無量劫	修無相定
yǐ qiú wú shàng	shèng miào pú tí
以求無上	勝妙菩提
gòng yǎng zhū fó	shù rú héng shā
供養諸佛	數如恒沙
ér guò qù fó	bú shòu wǒ jì
而過去佛	不授我記
shì zūn lí yù	xīn dé jiě tuō
世尊離欲	心得解脫
yú hēi àn shì	shàn wéi fó shì
於黑暗世	善為佛事
wèi zhū shī dào	zhòngshēngshuō fǎ
為諸失道	眾生說法
xī lìng dé chū	shēng sǐ piāo liú
悉令得出	生死漂流
wǒ jīn suǒ yuàn	yú cǐ zì zài
我今所願	於此自在
qīng jìng fó fǎ	chū jiā xiū dào
清淨佛法	出家修道
jiě tuō jìng jiè	rú shuō ér xíng
解脫淨戒	如說而行
dìng xīn suí ⁵²⁸ fó	rú yǐng suí xíng ⁵²⁹
定心隨 ⁵²⁸ 佛	如影隨形 ⁵²⁹
bú wèi lì yǎng	dàn qiú zhèng fǎ
不為利養	但求正法
dé wén fǎ yǐ	fú gān lù wèi
得聞法已	服甘露味
shì gù shì zūn	yǔ wǒ shòu jì
是故世尊	與我授記

⁵²⁷ 大正藏：自

⁵²⁸ 大正藏：觀

⁵²⁹ 大正藏：行

yú wèi lái shì dé wú shàng dào
於未來世得無上道

shànnán zǐ qí yú èr rén gù wèi fā xīn yǐ fā xīn zhě
「善男子，其餘二人故未發心。已發心者，
yī míng rì guāng èr míng xǐ bì xiānyǒu sì rén yī míng dì dé
一名日光，二名喜臂。先有四人，一名地得，
èr míng jīng jìn jìng sānmíng jiān gù huā sì míng huì chì shè qǔ huān xǐ
二名精進淨，三名堅固華，四名慧熾攝取歡喜，
hé yǒu bā rén shì liù pú sà wǒ chūquàn qí lìng fā ā nòuduō luó sān
合有八人。是六菩薩，我初勸其令發阿耨多羅三
miǎosān pú tí xīn
藐三菩提心。」

shànnán zǐ rǔ jīn dì tīngwǎng xī yīn yuán guò qù wú liàng
「善男子，汝今諦聽往昔因緣。過去無量
ā sēng qí jié ěr shí cǐ jiè míng wú gòu xū mí rén shòu bǎi suì
阿僧祇劫，爾時，此界名無垢須彌，人壽百歲，
yǒu fó chū shì hào xiāng lián huā bō niè pán hòu xiàng fǎ zhī zhōng
有佛出世，號香蓮華，般涅槃後，像法之中，
wǒ yú ěr shí zuò dà qiáng lì zhuàn lún shèng wáng hào nán jǔ huài
我於爾時，作大強力轉輪聖王，號難沮壞，
wàng yán fú tí qiān zǐ jù zú wǒ xī quàn huà lìng fā ā nòuduō luó
王閻浮提，千子具足，我悉勸化令發阿耨多羅
sān miǎosān pú tí xīn qí hòu xún yú xiāng lián huā fó xiàng fǎ zhī zhōng
三藐三菩提心，其後尋於香蓮華佛像法之中，
chū jiā xiū dào chì rán zēng yì fó zhī dào fǎ wéi chú liù zǐ bù
出家修道，熾然增益佛之道⁵³⁰法，唯除六子，不
kěn chū jiā fā pú tí xīn wǒ yú ěr shí shuò shuò gào yán qīng dēng
肯出家發菩提心。我於爾時，數數告言：『卿等！
jīn zhě yù hé suǒ qiú hé yǐ bù fā wú shàng dào xīn chū jiā xiū
今者欲何所求？何以不發無上道心出家修
dào shì shí liù zǐ zuò rú shì yán bù yīng chū jiā suǒ yǐ
道？』是時，六子作如是言：『不應出家。所以
zhě hé ruò yú mò shì xiàng fǎ chū jiā bù néng chéng jiù hù chí jiè
者何？若於末世像法出家，不能成就護持戒
jù lí shèng qī cái yǐ bú hù jiè mò yú shēng sǐ wū ní zhī zhōng
聚，離聖七財，以不護戒，沒於生死污泥之中，

⁵³⁰ 大正藏：遺

duòsān è dào bù néng dé shēngtiānshàng rén zhōng yǐ shì yīn yuán
墮三惡道，不能得生天上人中。以是因緣，
wǒ děng bù néng chū jiā xiū dào
我等不能出家修道。』

shànnán zǐ wǒ fù chóngwèn qīngděng hé yǐ bù fā wú
「善男子，我復重問：『卿等何以不發無
shàngdào xīn liù zǐ dá yán ruò néng yǔ wǒ yán fú tí zhě rán
上道心？』六子答言：『若能與我閻浮提者，然
hòu wǒ dāng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
後我當發阿耨多羅三藐三菩提心。』

shànnán zǐ wǒ wén shì yǐ xīn shēnghuān xǐ zuò shì sī
「善男子，我聞是已，心生歡喜，作是思
wéi wǒ jīn yǐ huà yán fú tí rén ān zhì sān guī shòu bā jiè zhāi
惟：『我今已化閻浮提人，安置三歸、受八戒齋、
zhù yú sānshèng wǒ jīn dāng fēn cǐ yán fú tí yǐ wéi liù fēn yǔ cǐ
住於三乘，我今當分此閻浮提以為六分，與此
liù zǐ lìng qí dé fā wú shàngdào xīn rán hòu wǒ dāng chū jiā xiū
六子，令其得發無上道心，然後我當出家修
dào sī wéi shì yǐ rú qí suǒ niàn fēn yán fú tí jí wéi liù fēn
道。』思惟是已，如其所念，分閻浮提即為六分，

cì yǔ zhū zǐ xún biàn chū jiā ěr shí liù wáng gè xiāng wéi lì
賜與諸子，尋便出家。爾時，六王各相違戾，
bù xiāng chéng shùn hù xiāng chāo lüè gōng fá dòu zhēng fù shù
不相承順，互相抄掠、攻伐、鬪爭、縛束、
jiā suǒ ěr shí yī qiè yán fú tí nèi miáo jià bù dēng rén mín
枷鎖。爾時，一切閻浮提內，苗稼不登，人民
jī è shuǐ yǔ bù shí zhū shù kū cuì bù shēng huā shí yào cǎo
飢餓，水雨不時，諸樹枯悴，不生華實，藥草
bù shēng rén mín qín shòu jí zhū fēi niǎo xī jiē jī è qí shēn
不生，人民、禽獸及諸飛鳥，悉皆飢餓，其身
chì rán yóu rú huǒ jù wǒ yú ěr shí fù zì sī wéi wǒ jīn yīng
熾然，猶如火聚。我於爾時，復自思惟：『我今應
dāng zì shě jǐ shēn jī tǐ xuè ròu yǐ shī zhòng shēng lìng qí bǎo mǎn
當自捨己身肌體血肉，以施眾生，令其飽滿。』

zuò shì niàn yǐ cóng qí suǒ zhù ā lán rě chù zhì yú rén jiān zhōng
作是念已，從其所住阿蘭若處，至於人間，中
lù yǒu shān míng shuǐ ài hù zhù shì shān shàng fù zuò shì yuàn
路有山，名水愛護，住是山上，復作是願，

ér shuō jì yán
而說偈言：

rú wǒ zì shě suǒ yǒu shēn mìng
如我自捨所有身命

wéi dà bēi xīn bù qiú guǒ bào
為大悲心不求果報

dàn wèi lì yì zhū tiān jí rén
但為利益諸天及人

yuàn zuò ròu shān jǐ shī zhòngshēng
願作肉山給施眾生

wǒ jīn suǒ shě miào sè duān yán
我今所捨妙色端嚴

bù qiú dì shì tiān mó fàn wáng
不求帝釋天魔梵王

dàn wèi lì yì wèi lái rén tiān
但為利益未來人天

yǐ cǐ xuè ròu shī zhū zhòngshēng
以此血肉施諸眾生

zhū tiān lóng shén rén jí fēi rén
諸天龍神人及非人

zhù shān lín zhě jīn tīng wǒ yán
住山林者今聽我言

wèi zhū zhòngshēng wǒ qǐ dà bēi
為諸眾生我起大悲

zì yǐ xuè ròu ér jǐ shī zhī
自以血肉而給施之

shànnán zǐ wǒ yú ěr shí zuò shì yuàn yǐ zhū tiānsāorǎo⁵³¹
「善男子，我於爾時作是願已，諸天搔擾，

dà dì zhūshān xū mí dà hǎi jiē liù zhǒng dòng rén tiān dà
大地、諸山、須彌、大海，皆六種動，人天大

zhòng fā shēng bēi háo ěr shí wǒ yú shuǐ ài hù shān zì tóu qí shēn
眾發聲悲號。爾時，我於水愛護山，自投其身，

yǐ yuàn lì gù jí chéng ròu shān gāo yī yóu xún zòngguǎngzhèng
以願力故，即成肉山，高一由旬，縱廣正

děng yì yī yóu xún shì shí rén mín fēi niǎo qín shòu shǐ yú
等亦一由旬。是時，人民、飛鳥、禽獸，始於

shì shí dàn ròu yǐn xuè yǐ běnyuàn gù yú zhōng yè⁵³² fēn zēng
是時，噉肉飲血。以本願故，於中夜⁵³²分，增
yì guǎng dà qí shēn nǎi zhì gāoqiānyóuxún zòngguǎngzhèngděng yì
益廣大其身，乃至高千由旬，縱廣正等亦
qiānyóuxún qí biān zì rán ér shēng rén tóu fà máo yǎn ěr
千由旬，其邊自然而生人頭、髮毛、眼、耳、
bí kǒu chún shé jù zú ér yǒu bǐ zhū tóu zhōng gè gè
鼻、口、脣、舌，具足而有。彼諸頭中，各各
yǒushēng ér chàng shì yán zhū zhòng shēngděng gè gè zì zì suí yì
有聲而唱是言：『諸眾生等，各各自恣隨意
qǔ yòng yǐn xuè dàn ròu qǔ tóu mù ěr bí chún shé
取用，飲血噉肉，取頭、目、耳、鼻、脣、舌、
chǐděng jiē lìng mǎn zú rán hòu xī fā ā nòuduōluó sān miǎosān pú
齒等，皆令滿足，然後悉發阿耨多羅三藐三菩
tí xīn huò fā shēngwén pì zhī fó xīn qīngděng dāng zhī rú shì zhī
提心，或發聲聞辟支佛心。卿等！當知如是之
wù xī bù kě jìn shí zhī yì xiǎo bù yāoshòumìng
物，悉不可盡，食之易消，不夭壽命。』

yǒumíng zhì zhě shí ròu yǐn xuè qǔ qí tóu mù ěr
「有明智者，食肉飲血，取其頭、目、耳、
bí shé zhě huò fā shēngwén pì zhī fó shèng huò fā ā nòuduōluó
鼻、舌者，或發聲聞辟支佛乘，或發阿耨多羅
sān miǎosān pú tí xīn huò qiú tiānshàng rén zhōng fù lè yǐ běnyuàn
三藐三菩提心，或求天上人中富樂。以本願
gù shēn wú sǔn jiǎn nǎi zhì wàn suì yán fú tí nèi rén jí guǐ shén
故，身無損減，乃至萬歲，閻浮提內人及鬼、神、
fēi niǎo qín shòu jiē xī chōng zú yú wàn suì zhōng suǒ shī mù
飛鳥、禽獸，皆悉充足。於萬歲中，所施目
rú yī héng hé shā suǒ shī xuè rú sì dà hǎi shuǐ suǒ shě ròu rú qiān xū
如一恒河沙，所施血如四大海水，所捨肉如千須
mí shān suǒ shě shé rú dà tié wéi shān suǒ shě ěr rú chún tuó luó shān
彌山，所捨舌如大鐵圍山，所捨耳如純陀羅山，
suǒ shě bí rú pí fù luó shān suǒ shě chǐ rú qí shé jué shān suǒ shě
所捨鼻如毗富羅山，所捨齒如耆闍崛山，所捨
shēn pí yóu rú sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu dì děng
身皮，猶如三千大千世界所有地等。

shànnán zǐ rǔ jīn dāng zhī wǒ yú wǎng xī wàn suì zhī
「善男子，汝今當知，我於往昔萬歲之
zhōng suǒ shě wú liàng wú biān ā sēng qí shēn yī shòumìngzhōng zì
中，所捨無量無邊阿僧祇身，一壽命中，自
yǐ xuè ròu jǐ shī rú shì wú liàng wú biān ā sēng qí zhòngshēng xī lìng
以血肉給施如是無量無邊阿僧祇眾生，悉令
bǎo zú nǎi zhì yī niàn bù shēng huǐ xīn wǒ yú ěr shí fù zuò shì
飽足，乃至一念不生悔心。我於爾時，復作是
yán ruò wǒ bì dìng chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí suǒ yuàn
言：『若我必定成阿耨多羅三藐三菩提，所願
chéng jiù dé jǐ lì zhě wǒ jīn yú cǐ yī yán fú tí wàn suì zhī zhōng
成就得已利者，我今於此一閻浮提萬歲之中，
zì yǐ xuè ròu jǐ shī yī qiè wú liàng zhòngshēng rú shì yī héng hé shā
自以血肉給施一切無量眾生，如是一恒河沙
děng wàn suì biàn mǎn yú cǐ wú gòu xū mí sān qiān dà qiān shì jiè zuò
等萬歲，徧滿於此無垢須彌三千大千世界，作
xuè ròu shān yī yī tiān xià yú wàn suì zhōng zì yǐ xuè ròu tóu
血肉山，一一天下於萬歲中，自以血、肉、頭、
mù ěr děng jǐ shī zhòngshēng suǒ wèi tiān lóng guǐ shén
目、耳等，給施眾生，所謂天、龍、鬼、神、
rén jí fēi rén yī qiè chùshēng ruò zài xū kòng jí yīn dì zhě nǎi
人及非人、一切畜生，若在虛空及因地者，乃
zhì è guǐ xī lìng mǎn zú rán hòu quàn huà ān zhì zhù yú sān shèng fǎ
至餓鬼，悉令滿足，然後勸化安置住於三乘法
zhōng ruò biàn yú cǐ yī fó shì jiè mǎn zú zhòngshēng yǐ fù zhì
中。若徧於此一佛世界，滿足眾生已，復至
shí fāng rú yī héng hé shā děng wǔ zhuó è shì fù shě xuè ròu
十方如一恒河沙等五濁惡世，復捨⁵³³血、肉、
tóu mù ěr děng jǐ shī zhòngshēng xī lìng chōng zú rú shì
頭、目、耳等，給施眾生，悉令充足。如是
rú yī héng shā děng dà jié zhī zhōng wèi zhòngshēng gù zì shě shēn
如一恒沙等大劫之中，為眾生故，自捨身
mìng yǐ shī zhòngshēng ruò wǒ suǒ yuàn bù chéng bù dé jǐ lì zhě
命，以施眾生。若我所願不成，不得已利者，
jí biàn qī kuáng shí fāng shì jiè wú liàng wú biān zhū fó shì zūn wèi zhū
即便欺誑十方世界無量無邊諸佛世尊，為諸

⁵³³ 大正藏：給

zhòngshēngzhuàn fǎ lún zhě bì dìng bù chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān
眾 生 轉 法 輪 者， 必 定 不 成 阿 耨 多 羅 三 藐 三
pú tí zhù yú shēng sǐ bì jìng bù wén fó shēng fǎ shēng bǐ
菩 提， 住 於 生 死， 畢 竟 不 聞 佛 聲、 法 聲、 比
qiū sēngshēng bō luó mì shēng lì wú wèishēng nǎi zhì yī qiè zhū
丘 僧 聲、 波 羅 蜜 聲、 力 無 畏 聲、 乃 至 一 切 諸
shàngēnshēng ruò wǒ bù néngchéng jiù shěshēn bù shī chōng zú zhū
善 根 聲。 若 我 不 能 成 就 捨 身 布 施， 充 足 諸
zhòngshēngzhě chángduò ā bí dì yù
眾 生 者， 常 墮 阿 鼻 地 獄。』

shànnán zǐ wǒ yú wǎng xī rú shì suǒyuàn jiē xī chéng
「 善 男 子， 我 於 往 昔， 如 是 所 願， 皆 悉 成
jiù yú yī yī tiān xià shěshēnxuè ròu jǐ shī zhòngshēng xī lìng
就， 於 一 一 天 下， 捨 身 血 肉， 給 施 眾 生， 悉 令
bǎomǎn rú shì cì dì biàn mǎn shí fāng rú héng hé shāděngzhū fó shì
飽 滿。 如 是 次 第， 徧 滿 十 方 如 恒 河 沙 等 諸 佛 世
jiè shěshēnxuè ròu jǐ shī zhòngshēng xī lìng mǎn zú
界， 捨 身 血 肉， 給 施 眾 生， 悉 令 滿 足。

shànnán zǐ rǔ jīn dāng zhī wǒ yú ěr shí wèi tán bō
「 善 男 子， 汝 今 當 知， 我 於 爾 時， 為 檀 波
luó mì shěshēn bù shī rú shì cì dì shī yú yǎn mù qí jù mǎn cǐ yán
羅 蜜 捨 身 布 施， 如 是 次 第 施 於 眼 目， 其 聚 滿 此 閻
fú tí nèi gāo zhì dāo lì tiān shànnán zǐ shì míng rú lái lüè shuō
浮 提 內， 高 至 忉 利 天。 善 男 子， 是 名 如 來 略 說
shěshēntán bō luó mì
捨 身 檀 波 羅 蜜。

fù cì shànnán zǐ rú shì fù guò wú liàng wú biān ā sēng
「 復 次， 善 男 子， 如 是 復 過 無 量 無 邊 阿 僧
qí jié ěr shí cǐ jiè zhuǎnmíngyuè léi⁵³⁴ yì wǔ zhuó shì wǒ
祇 劫， 爾 時， 此 界 轉 名 月 雷⁵³⁴， 亦 五 濁 世。 我
yú shì⁵³⁵ shí zuò zhuàn lún shèngwáng wàngyán fú tí hàodēngguāng
於 是⁵³⁵ 時， 作 轉 輪 聖 王， 王 閻 浮 提， 號 燈 光
míng yì jiào wú liàng wú biān ā sēng qí rén ān zhǐ zhù yú zhūshàn fǎ
明， 亦 教 無 量 無 邊 阿 僧 祇 人， 安 止 住 於 諸 善 法
zhōng yì rú shàngshuō zuò shì shì yǐ yóu zài yuán lín guānkàn
中， 亦 如 上 說。 作 是 事 已， 遊 在 園 林， 觀 看

534 大正藏：電

535 大正藏：爾

tǔ dì jiànyǒu yī rén shēnbèi fù shù⁵³⁶ wǒ jí wènyán cǐ
土地，見有一人，身被縛束⁵³⁶，我即問言：『此
hé suǒ fàn dà chén bó yán zhū yǒutiánzuò suǒ dé gǔ mài yīng
何所犯？』大臣白言：『諸有田作所得穀麥，應
wéi liù fēn yī fēn rù guān shì rén bú shùn wáng fǎ bù kěn shū sòng
為六分，一分入官。是人不能順王法，不肯輸送，
shì gù bèi fù wǒ yú ěr shí jí chì lìng fàng cóng jīn yǐ hòu
是故被縛。』我於爾時，即勅令放，從今已後，
bù xū qiáng qǔ dà chén dá yán shì rén mín zhōng nǎi zhì wú yǒu
不須強取。大臣答言：『是人民中，乃至無有
yī rén shēng huān xǐ xīn yǐ yì sòng zhī jīn zhū wáng zǐ hòu gōng
一人生歡喜心，以義送之。今諸王子、後宮
juàn shǔ guì rén cǎi nǚ zhū suǒ zī yòng yǐn shí zhī jù yī qiè jiē
眷屬、貴人、嫖女，諸所資用飲食之具，一切皆
cóng tā biān qiáng qǔ wú yǒu yī rén qīng jìng xīn yǔ
從他邊強取，無有一人清淨心與。』

wǒ wén shì yǐ xīn dà yōuchóu jí zì sī wéi cǐ yán
「我聞是已，心大憂愁，即自思惟：『此閻
fú tí dāng chí yǔ shéi ěr shí wǒ yǒu wǔ bǎi zhū zǐ xiān yǐ lìng
浮提當持與誰？』爾時，我有五百諸子，先已令
fā wú shàng dào xīn dāng fēn cǐ dì wéi wǔ bǎi fēn děng yǔ zhū zǐ
發無上道心。』當分此地為五百分，等與諸子，
wǒ dāng chū jiā zhì ā lán rě chù xiū zhū xiān fǎ xué jìng fàn⁵³⁷ xíng
我當出家至阿蘭若處，修諸仙法，學淨梵⁵³⁷行。』
sī wéi shì yǐ xún fēn cǐ dì wéi wǔ bǎi fēn děng yǔ zhū zǐ jí biàn
思惟是已，尋分此地為五百分，等與諸子，即便
chū jiā zhì nán hǎi biān yù tóu mó shù dà lín zhī zhōng shí zhū guǒ zǐ
出家，至南海邊鬱頭摩樹大林之中，食諸果子，
jiàn jiàn xiū xué dé wǔ shéntōng
漸漸修學，得五神通。

shàn nán zǐ shí yán fú tí yǒu wǔ bǎi shāng rén rù yú
「善男子，時，閻浮提有五百商人，入於
dà hǎi yù cǎi zhēn bǎo yǒu yī shāng zhǔ míng yuē mǎnyuè cǐ rén
大海，欲採珍寶。有一商主，名曰滿月，此人
xiān shì fú dé yuán gù dé rú suǒ yuàn zhì yú bǎo zhǔ duō qǔ zhǒng
先世福德緣故，得如所願，至於寶渚，多取種

⁵³⁶ 大正藏：束縛

⁵³⁷ 大正藏：梵淨

zhǒngzhūzhēnbǎo yǐ jí yù fā yǐn huányán fú tí ěr shí hǎi
種諸珍寶已，即欲發引，還閻浮提。爾時，海
shéngāoshēng tí kū duōyǒuzhūlóng xīn huáichēn huì yù hài shāng
神高聲啼⁵³⁸哭，多有諸龍心懷瞋恚，欲害商
rén yǒu yī lóngwáng míngyuē mǎ jiān shì dà pú sà yǐ běnyuàn
人。有一龍王，名曰馬堅，是大菩薩，以本願
gù shēng yú lóngzhōng qǐ cí⁵³⁹ bēi xīn jiù hù zhūshāng lìng dé
故，生於龍中，起慈⁵³⁹悲心，救護諸商，令得
ān wěn guò yú dà hǎi zhì bǐ àn biān lóngwáng rán hòu huán běn zhù
安隱，過於大海，至彼岸邊，龍王然後還本住
chù ěr shí fù yǒu dà è luó chà suí zhúshāng rén rú yǐng suí
處。爾時，復有大惡羅刹，隨逐商人，如影隨
xíng yù wéinüèhài shì è luó chà jí yú qí rì fàng dà è fēng shí
形，欲為虐害，是惡羅刹即於其日放大惡風。時，
zhūshāng rén mí mèn shī dào shēng dà bù wèi shī shēngháo kū chēng
諸商人迷悶失道，生大怖畏，失聲號哭，稱
huànzhūtiānmó xī shǒuluó shuǐshén dì shén huǒshén fēngshén
喚諸天摩醯首羅、水神、地神、火神、風神，
fù chēng fù mǔ qī zǐ juànshǔ yuàn jiù jì wǒ shànnán zǐ
復稱父母、妻子、眷屬，願救濟我。善男子，
wǒ yú ěr shí yǐ jìngtiān ěr wén qí yīn shēng xúnwǎng qí suǒ
我於爾時，以淨天耳，聞其音聲，尋往其所，
yǐ róuruǎn yīn ér wèi fǔ zhī mòshēng bù wèi dāng shì rǔ dào
以柔輭音，而慰撫之：『莫生怖畏，當示汝道，
lìng rǔ ān wěn huányán fú tí shànnán zǐ wǒ yú ěr shí bái
令汝安隱，還閻浮提。』善男子，我於爾時，白
dié chán bì⁵⁴⁰ yǐ yóuguàn zhī rán yǐ wéi jù fā zhēn shí yán
氎纏臂⁵⁴⁰，以油灌之，然以為炬，發真實言：

wǒ xiān yǐ yú yù tóu mó lín sān shí niánzhōng zhuān jīng xiū xíng sì
『我先以於鬱頭摩林三十年中，專精修行四
wú liàng xīn wèi zhūzhòngshēng shí dànguǒ zǐ quàn huà bā wàn sì qiān
無量心，為諸眾生食噉果子，勸化八萬四千
zhūlóng yè chā shénděng bú tuì zhuǎn yú ā nòuduōluó sānmiǎo
諸龍、夜叉、神等，不退轉於阿耨多羅三藐

⁵³⁸ 大正藏：涕

⁵³⁹ 大正藏：發

⁵⁴⁰ 大正藏：白疊縛臂

sān pú tí yǐ shì shàngēn yīn yuán jīn rán cǐ bì wèi shì dào gù
三菩提。以是善根因緣，今然此臂，為示道故，
lìng shì zhūshāng ān wǎn dé huányán fú tí zhōng rán bì nǎi zhì qī
令是諸商，安隱得還閻浮提中。』然臂乃至七
rì qī yè cǐ zhūshāng rén xún biàn ān wǎn huányán fú tí
日七夜，此諸商人，尋便安隱，還閻浮提。

shànnán zǐ wǒ yú ěr shí fù zuò shànyuàn ruò yán fú
「善男子，我於爾時，復作善願：『若閻浮
tí wú zhūzhēnbǎo ruò wǒ bì chéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
提無諸珍寶，若我必成阿耨多羅三藐三菩提，
dé jǐ lì zhě dāngzuòshāngzhǔ yú yī yī tiān xià qī fǎn⁵⁴¹ yǔ
得己利者，當作商主，於一一天下，七反雨
bǎo fù rù dà hǎi qǔ rú yì zhū yú yī yī tiān xià fù yù zhǒng
寶。復入大海，取如意珠，於一一天下，復雨種
zhǒng zá cè bǎowù rú shì cì dì biàn cǐ shì jiè nǎi zhì shí fāng wú
種雜廁寶物。如是次第徧此世界，乃至十方無
liàng wú biān ā sēng qí zhū shì jiè zhōng yì fù rú shì
量無邊阿僧祇諸世界中，亦復如是。』

shànnán zǐ wǒ yú wǎng xī zhūsuǒ fā yuàn jiē xī chéng jiù
「善男子，我於往昔諸所發願皆悉成就，
rú héng hé shāděng dà jié zhōng chángzuò wú shàng sà bó zhī zhǔ yú
如恒河沙等大劫中，常作無上薩薄之主，於
héng hé shāděng wǔ zhuó è shì yù zhǒngzhǒngzhēnbǎo yī rì zhī
恒河沙等五濁惡世，雨種種珍寶，一日之
zhōng qī fǎn yù zhī rú shì lì yì wú liàngzhòngshēng xī lìngzhēn
中，七反雨之，如是利益無量眾生，悉令珍
bǎo dé mǎn zú yǐ rán hòu quàn huà ān zhǐ lìng zhù yú sānshèngzhōng
寶得滿足已，然後勸化安止，令住於三乘中。

shànnán zǐ rǔ jīn dāng zhī jí shì rú lái shě zhūzhēnbǎo wèi dé
善男子，汝今當知。即是如來捨諸珍寶，為得
zhūxiàngshàngēn yīn yuán
諸相善根因緣。

fù cì shànnán zǐ rú shì fù guò wú liàng wú biān ā sēng
「復次，善男子，如是復過無量無邊阿僧
qí jié cǐ fó shì jiè zhuǎnmíngwéiwǎng jié míng zhī jù zú qí shì
祇劫，此佛世界轉名為網，劫名知具足，其世

⁵⁴¹ 大正藏：返

wǔ zhuó rén mínshòumìngmǎn wǔ wàn suì yǐ běnyuàn gù shēngyán
五濁，人民壽命滿五萬歲。以本願故，生閻
fú tí pó luó mén jiā zì yuē xū xiāng dú sòngwàidiǎnchǎntuózhāng
浮提婆羅門家，字曰須香，讀誦外典闡陀章
jù ěr shí zhòngshēngduōzhuóchángjiàn hù gòngdòuzhēng qǐ
句。爾時，眾生多著常見，互共鬪爭，起
yuàn zéi xiǎng wǒ yú ěr shí yǐ qiáng lì shì wèizhūzhòngshēngshuō
怨賊想。我於爾時，以強力勢，為諸眾生說
wǔ shòu yīn yóu rú yuàn jiā shuō shí èr rù rú kōng jù luò shuō shí èr
五受陰猶如怨家，說十二入如空聚落，說十二
yuán qí xìngshēngmiè kāi shì fēn bié ā nà bō⁵⁴² nà lìng qí xiū xué
緣其性生滅，開示分別阿那波⁵⁴²那，令其修學，
fù zuò shì yán rén děng jīn zhě kě fā wú shàng pú tí zhī xīn suǒ
復作是言：『仁等！今者可發無上菩提之心，所
zuòshàngēnyīngshēng huí xiàng wǒ yú shì shí zì rán ér dé wǔ tōng
作善根應生迴向。』我於是時，自然而得五通
shénxiān ěr shí fù yǒu wú liàng wú biān ā sēng qí rén shòu wǒ jiào
神仙。爾時，復有無量無邊阿僧祇人，受我教
gù xī dé wǔ tōng fù yǒu wú liàng wú biānzhòngshēng yuǎn lí dòu
故，悉得五通。復有無量無邊眾生，遠離鬪
zhēng mièchúyuànzēng chū jiā rù shān shí guǒ luǒ zǐ zhòu yè
爭，滅除怨憎，出家入山，食果蓏子，晝夜
xiū xí sì wú liàng xīn shì jié yù jìn shì zhū rén děng gè gè fēn sàn
修習四無量心。是劫欲盡，是諸人等，各各分散，
yóuyán fú tí jiàohuàzhòngshēng lìng lí dòuzhēng chúmièyuànzēng
遊閻浮提教化眾生，令離鬪爭，除滅怨憎，
xī shǐ jì jìng huòyǒushuǐhàn bàofēng è yǔ jiē lìng chúmiè
悉使寂靜，或有水旱、暴風、惡雨，皆令除滅，
qí dì róuruǎn wǔ gǔ chéngshú shí yǐn⁵⁴³ zī wèi yǐ jié yù jìn
其地柔輦，五穀成熟，食飲⁵⁴³滋味。以劫欲盡，
zhòngshēng fù wéizhǒngzhǒngbìng kǔ zhī suǒ chánǎo
眾生復為種種病苦之所纏惱。

shànnán zǐ wǒ yú ěr shí xún fù sī wéi ruò wǒ bù
「善男子，我於爾時，尋復思惟：『若我不
néngchúzhòngshēngbìng wǒ zé bù chéng ā nòuduōluó sānmiǎosān pú
能除眾生病，我則不成阿耨多羅三藐三菩

⁵⁴² 大正藏：婆

⁵⁴³ 大正藏：噉

tí wèi zhū zhòng shēng duàn chú fán nǎo wǒ jīn dāng yǐ hé děng fāng
提，為諸眾生斷除煩惱。我今當以何等方
biàn chú zhòng shēng bìng wéi yǒu jù jí yī qiè dà zhòng shì tiān fàn
便除眾生病？唯有聚集一切大眾，釋天、梵
tiān sì tiān wáng děng jí zhū tiān xiān lóng xiān rén xiān wèn zhū
天、四天王等，及諸天仙、龍仙、人仙，問諸
yī fāng hé jí zhū cǎo zhǒng zhǒng zhòu shù yǐ liáo zhòng bìng
醫方，合集諸草，種種呪術，以療眾病。』

sī wéi shì yǐ jí yǐ shén lì zhì shì tiān fàn tiān sì tiān wáng tiān
思惟是已，即以神力至釋天、梵天、四天王天
544 , jí zhū shén tiān 545 lóng rén xiān suǒ zuò rú shì yán
，及諸神、天、龍、人、仙所，作如是言：

yǒu pí tuó shān yuàn zhū rén děng jiē gòng lái jí ǐr shí
『有毗陀山，願諸仁等，皆共來集。』爾時，
dà zhòng wén shì yán yǐ jiē xī jí jù jì jí jù yǐ jiē gòng sòng
大眾聞是言已，皆悉集聚。既集聚已，皆共誦
chí pí tuó zhòu shù yǐ shì lì gù néng què yī qiè zhū è guǐ shén
持毗陀呪術，以是力故，能却一切諸惡鬼神，
yōng hù zhòng shēng fù xiū yī fāng néng zhì tán yìng fēng hán lěng rè
擁護眾生，復修醫方，能治痰癰風寒冷熱。

yǐ shì yīn yuán lìng wú liàng wú biān ā sēng qí rén lí zhū kǔ nǎo
以是因緣，令無量無邊阿僧祇人離諸苦惱。

shàn nán zǐ wǒ yú ǐr shí fù gèng zuò yuàn ruò wǒ yǐ
「善男子，我於爾時，復更作願：『若我已
wèi cǐ yī tiān xià wú liàng zhòng shēng zuò zhì huì guāng ān zhǐ zhù yú
為此一天下無量眾生，作智慧光，安止住於
sān shèng fǎ zhōng bì sān è mén tōng tiān rén lù chú zhū bìng kǔ
三乘法中，閉三惡門，通天人路，除諸病苦，
lìng dé huān lè 546 fù dāng 547 cì dì wèi wú liàng wú biān ā sēng qí
令得歡樂；復當次第，為無量無邊阿僧祇
rén zuò zhì huì guāng nǎi zhì huān lè yǐ shì shàn gēn yīn yuán guǒ bào
人，作智慧光乃至歡樂。以是善根因緣果報
gù lìng wǒ suǒ yuàn jiē dé chéng jiù dài dé jǐ lì rú wǒ yǐ
故，令我所願，皆得成就，逮得己利。如我已

544 大正藏：大王

545 大正藏：天、神

546 大正藏：喜

547 大正藏：復

wèi cǐ yī tiān xià wú liàng wú biān ā sēng qí rén bì sān è dào tōng
為此一天下無量無邊阿僧祇人，閉三惡道，通
tiān rén lù wèi zhū bìng zhě qǐng zhū tiān lóng shén xiān zhī rén
天人路，為諸病者請諸天、龍、神、仙之人，
jí pí tuó⁵⁴⁸ shān xiū pí tuó zhòu lìng wú liàng wú biān ā sēng qí rén
集毗陀⁵⁴⁸山，修毗陀呪，令無量無邊阿僧祇人，
xī dé lí bìng shòu yú kuài lè rú shì biàn mǎn cǐ wǎng shì jiè lì
悉得離病，受於快樂，如是徧滿此網世界，利
yì yī qiè zài zài chù chù wú liàng zhòng shēng ān zhù sān shèng bì sān
益一切在在處處無量眾生，安住三乘，閉三
è dào tōng tiān rén lù fù wèi rú shì shì jiè bìng zhě qǐng zhū tiān
惡道，通天人路。復為如是世界病者，請諸天、
lóng shén xiān zhī rén jí pí tuó shān xiū pí tuó zhòu lìng cǐ
龍、神、仙之人，集毗陀山，修毗陀呪，令此
shì jiè wú liàng wú biān ā sēng qí rén xī dé lí bìng shòu yú kuài lè
世界無量無邊阿僧祇人，悉得離病，受於快樂。
rú cǐ shì jiè nǎi zhì shí fāng rú héng hé shā děng⁵⁴⁹ wǔ zhuó è shì
如此世界，乃至十方如恒河沙等⁵⁴⁹五濁惡世，
yì fù rú shì
亦復如是。』

shàn nán zǐ wǒ yú ěr shí zài wǎng shì jiè nǎi zhì shí
「善男子，我於爾時，在網世界，乃至十
fāng héng hé shā⁵⁵⁰ wǔ zhuó è shì zhū suǒ zuò yuàn jiē dé chéng jiù
方恒河沙⁵⁵⁰五濁惡世，諸所作願，皆得成就。
shàn nán zǐ rǔ jīn dāng zhī jí shì rú lái wéi pú sà shí zēng yì
善男子，汝今當知，即是如來為菩薩時，增益
zhì huì xiū pú sà dào shì míng rú lái ài hù sān yè shàn gēn zhǒng
智慧，修菩薩道，是名如來愛護三業善根種
zǐ
子。」

悲華經卷第九

⁵⁴⁸ 大正藏：羅

⁵⁴⁹ 大正藏：沙

⁵⁵⁰ 大正藏：如恒河沙

bēi huā jīng juàn dì shí
悲華經卷第十

běiliángtiānzhu sānzàng fǎ shī tán wú chèn yì
北涼天竺三藏法師曇無讖譯

tán bō luó mì pǐn dì wǔ zhī sān
檀波羅蜜品第五之三

fó gào jì yì pú sà shànnán zǐ qí hòu fù guò wú liàng wú
佛告寂意菩薩：「善男子，其後復過無量無
biān ā sēng qí jié cǐ jiè zhuǎnmíngxuǎn zé zhū è ěr shí dà jié
邊阿僧祇劫，此界轉名選擇諸惡。爾時，大劫
míngshànděng yì shì yì wǔ zhuó dōngfāng qù cǐ wǔ shí sì tiān xià
名善等益⁵⁵¹，世亦五濁。東方去此五十四天下，
bǐ yán fú tí míng lú pó luó yǐ yuàn lì gù shēng yú bǐ zhōng
彼閻浮提名盧婆羅。以願力故，生於彼中，
zuò zhuàn lún shèng wáng zhǔ sì tiān xià hào xū kōng jìng jiào zhū zhòng
作轉輪聖王，主四天下，號虛空淨，教諸眾
shēng ān zhù shí shàn jí sān shèng zhōng wǒ yú ěr shí bù shī yī
生，安住十善及三乘中。我於爾時，布施一
qiè wú suǒ fēn bié shì shí duō yǒu wú liàng qī ér lái cóng wǒ qǐ
切，無所分別，是時，多有無量乞兒來從我乞
zhǒng zhǒng zhēn bǎo jīn yín liú lí bō lí qián huò qīng
種種珍寶，金、銀、瑠璃、玻瓈⁵⁵²、錢貨、青
liú lí zhū dà qīng liú lí huǒ zhū mó ní suǒ yǒu zhēn bǎo shǎo bù
瑠璃珠、大青瑠璃火珠、摩尼，所有珍寶少不
zú yán qǐ zhě wú liàng wǒ yú shì shí jí wèn dà chén rú shì
足言，乞者無量，我於是時，即問大臣：『如是
zhēn bǎo cóng hé chù shēng dà chén dá yán shì zhū lóng wáng zhī
珍寶從何處生？』大臣答言：『是諸龍王之
suǒ shì xiàn suī yǒu cǐ bǎo wéi gòng shèng wáng bù néng guǎng jí rú
所示現，雖有此寶，唯供聖王，不能廣及如
shì qǐ zhě
是乞者。』

⁵⁵¹ 大正藏：蓋

⁵⁵² 大正藏：頗梨

wǒ yú ěr shí zuò dà shì yuàn ruò wǒ wèi lái yú wǔ zhuó
「我於爾時，作大誓願：『若我未來於五濁
zhōng hòuzhòngfánnǎo rénshòubǎi suì bì dìngchéng ā nòuduōluó
中，厚重煩惱，人壽百歲，必定成阿耨多羅
sānmiǎosān pú tí suǒyuànchéng jiù dé jǐ lì zhě zuò dà lóngwáng
三藐三菩提，所願成就得已利者，作大龍王，
shì xiànzhǒngzhǒngzhēnbǎo zhī zàng yú cǐ xuǎn zé zhū è shì jiè zài
示現種種珍寶之藏，於此選擇諸惡世界，在
zài chùchù sì tiān xià zhōng yú yī yī tiān xià qī fǎnshòushēn yī yī
在處處四天下中，於一一天下七反受身，一一
shēnzhōng shì xiàn wú liàng bǎi qiānwàn yì nà yóu tā děngzhēnbǎo zhī
身中，示現無量百千萬億那由他等珍寶之
zàng yī yī bǎozàngzòngguǎngzhèngděng yī qiānyóuxún gè gè chōng
藏，一一寶藏縱廣正等一千由旬，各各充
mǎnzhǒngzhǒngzhēnbǎo rú shàngsuǒshuō jǐ shī zhòngshēng rú wǒ zài
滿種種珍寶，如上所說給施眾生。如我在
cǐ yī shì jiè zhōng jīng qín yòng yì rú shì cì dì biàn shí fāng rú héng
此一世界中，精勤用意，如是次第徧十方如恒
hé shāděng wǔ zhuó è shì wú fó guó tǔ yú yī yī fó tǔ yī yī tiān
河沙等五濁惡世無佛國土，於一一佛土，一一天
xià qī fǎnshòushēn nǎi zhì rú shàngsuǒshuō
下，七反受身，乃至如上所說。』

shànnán zǐ wǒ zuò rú shì shànyuàn ěr shí tiānrén yǒu
「善男子，我作如是善願。爾時，天人有
bǎiqiān yì zài xū kōngzhōng yǔ zhǒngzhǒnghuā ér zàn wǒ yán shàn
百千億在虛空中，雨種種華，而讚我言：『善
zāi shàn zāi yī qiè bù shī rǔ jīn yǐ dé rú xīn suǒyuàn
哉！善哉！一切布施，汝今已得，如心所願。』
shànnán zǐ ěr shí dà zhòngwén xū kōngjìngwáng zhūtiānzuo zì
善男子，爾時，大眾聞虛空淨王，諸天作字，
hào yī qiè shī wén shì shì yǐ gè gè xiāngwèi wǒ děng jīn zhě
號一切施，聞是事已，各各相謂：『我等今者，
yīngwǎng qǐ qiú nánshě zhī wù ruò néngshě zhě kě dé míngwéi yī qiè
應往乞求難捨之物，若能捨者，可得名為一切
bù shī rú qí bù néng hé dé chēngwéi yī qiè shī yě shì shí
布施。如其不能，何得稱為一切施也？』是時，
zhū rén gè gè cóngwáng qǐ suǒ hòugōng fū rén cǎi nǚ jí ér xī děng
諸人各各從王，乞索後宮夫人、嫖女及兒息等。

shí zhuàn lún wáng wén shì shì yǐ xīn dà huān xǐ suí qí suǒ suǒ
時，轉輪王聞是事已，心大歡喜，隨其所索，
xī jiē yǔ zhī shì shí zhū rén fù gèng xiāng wèi yán⁵⁵³ rú shì qī
悉皆與之。是時，諸人復更相謂言⁵⁵³：『如是妻
zǐ jiē shì yì shě fēi nán shì yě jīn dāng cóng wáng qǐ shēn zhī jié
子皆是易捨，非難事也。今當從王乞身支節，
ruò néng shě zhě zhēn kě dé míng néng shě yī qiè
若能捨者，真可得名能捨一切。』

ěr shí zhū rén wǎng dà wáng suǒ yú shì zhòng zhōng yǒu
「爾時，諸人往大王所，於是眾中，有
yī qǐ⁵⁵⁴ ér zì qīng guāng míng shòu chí gǒu jiè xiàng zhuàn lún wáng
一乞⁵⁵⁴兒，字青光明，受持狗戒，向轉輪王
zuò rú shì yán dà wáng ruò shì yī qiè shī zhě wéi yuàn shī wǒ cǐ yán
作如是言：『大王若是一切施者，唯願施我此閻
fú tí wǒ shí wén yǐ xīn dà huān xǐ xún yǐ xiāng shuǐ xǐ yù qí
浮提。』我時聞已，心大歡喜，尋以香水洗浴其
rén lìng zhuó róu ruǎn shàng miào yī fú yǐ shuǐ guàn dǐng shào shèng wáng
人，令著柔軟上妙衣服，以水灌頂，紹聖王
wèi chí yán fú tí jí yǐ shī zhī fù zuò shì yuàn rú wǒ yǐ cǐ
位，持閻浮提即以施之。復作是願：『如我以此
yán fú tí shī shì yīn yuán gù chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
閻浮提施，是因緣故，成阿耨多羅三藐三菩提。
suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě shì yán fú tí suǒ yǒu rén mín jiē dāng
所願成就得已利者，是閻浮提所有人民，皆當
chéng shùn fèng jìng cǐ rén yǐ wéi wáng zhě fù lìng cǐ rén shòu mìng wú
承順奉敬此人以為王者。復令此人，壽命無
liàng zuò zhuàn lún wáng wǒ chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ
量，作轉輪王。我成阿耨多羅三藐三菩提已，
dāng yǔ shòu jì yī shēng dāng dé bǔ fó zhī chù
當與授記，一生當得補佛之處。』

yǒu pó luó mén míng yuē lú zhì fù lái cóng wǒ qǐ suǒ⁵⁵⁵ liǎng
「有婆羅門名曰盧志，復來從我乞索⁵⁵⁵兩
zú wǒ wén shì yǐ xīn shēng huān xǐ jí chí lì dāo zì duàn èr
足。我聞是已，心生歡喜，即持利刀，自斷二

⁵⁵³ 大正藏：謂

⁵⁵⁴ 大正藏：乞

⁵⁵⁵ 大正藏：其

zú chí yǐ shī zhī shī yǐ fā yuàn yuàn wǒ lái shì jù zú dāng
足，持以施之，施已發願：『願我來世，具足當
dé wú shàng jiè zú yǒu pó luó mén míng yuē hù⁵⁵⁶ fù lái cóng wǒ
得無上戒足。』有婆羅門，名曰互⁵⁵⁶，復來從我
qǐ suǒ èr mù wǒ wén shì yǐ xīn shēng huān xǐ jí tiāo èr mù
乞索二目。我聞是已，心生歡喜，即挑二目，
chí yǐ yǔ zhī shī yǐ fā yuàn yuàn wǒ lái shì dāng dé jù zú wú
持以與之，施已發願：『願我來世，當得具足無
shàng wǔ yǎn wèi jiǔ zhī jiān yǒu pó luó mén míng jìng jiān lǎo fù
上五眼。』未久之間，有婆羅門，名淨堅牢，復
lái cóng wǒ qǐ suǒ èr ěr wǒ wén shì yǐ xīn shēng huān xǐ xún zì
來從我乞索二耳。我聞是已，心生歡喜，尋自
gē ěr chí yǐ shī zhī shī yǐ fā yuàn yuàn wǒ lái shì dāng dé
割耳，持以施之，施已發願：『願我來世，當得
jù zú wú shàng zhì ěr wèi jiǔ zhī jiān yǒu ní qián zǐ míng xiǎng
具足無上智耳。』未久之間，有尼乾子，名想，
fù lái cóng wǒ qǐ suǒ nán gēn wǒ wén shì yǐ xīn shēng huān xǐ xún
復來從我乞索男根。我聞是已，心生歡喜，尋
zì gē qǔ⁵⁵⁷ chí yǐ shī zhī shī yǐ fā yuàn yuàn wǒ lái shì chéng
自割取⁵⁵⁷，持以施之，施已發願：『願我來世成
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí dé mǎ wáng cáng xiàng⁵⁵⁸ wèi jiǔ zhī
阿耨多羅三藐三菩提得馬王⁵⁵⁸藏相。』未久之
jiān fù yǒu rén lái cóng wǒ qǐ suǒ shēn zhī xuè ròu⁵⁵⁹ wǒ wén shì yǐ
間，復有人來，從我乞索身之血肉⁵⁵⁹。我聞是已，
xīn shēng huān xǐ jí biàn shī zhī shī yǐ fā yuàn yuàn wǒ lái shì
心生歡喜，即便施之，施已發願：『願我來世
jù zú wú shàng jīn sè zhī xiàng wèi jiǔ zhī jiān yǒu pó luó mén
具足無上金色之相。』未久之間，有婆羅門，
míng yuē mì wèi fù lái cóng wǒ qiú suǒ èr shǒu wǒ wén shì yǐ xīn
名曰蜜味，復來從我求索二手。我聞是已，心
shēng huān xǐ yòu shǒu chí dāo xún duàn zuǒ shǒu zuò rú shì yán
生歡喜，右手持刀，尋斷左手，作如是言：
jīn cǐ yòu shǒu bù néng zì gē qīng zì qǔ zhī zuò shì shī yǐ
『今此右手不能自割，卿自取之。』作是施已，

⁵⁵⁶ 大正藏：牙

⁵⁵⁷ 大正藏：即自割

⁵⁵⁸ 大正藏：馬

⁵⁵⁹ 大正藏：從我乞索其身血肉

fù fā yuànyán yuàn wǒ lái shì jù zú dāng dé wú shàng xìn shǒu
復發願言：『願我來世，具足當得無上信手。』

shànnán zǐ wǒ jié rú shì zhū zhī jié yǐ qí shēnxuè liú
「善男子，我截如是諸支節已，其身血流，

fù zuò yuànyán yīn cǐ shī gù bì dìng chéng ā nòuduō luó sān miǎo
復作願言：『因此施故，必定成阿耨多羅三藐

sān pú tí suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì zhě qí yú shēn fēn gèng
三菩提，所願成就得己利者，其餘身分，更⁵⁶⁰

dé shòu zhě ěr shí fēi shèng bù zhī ēn yì zhū xiǎo wáng děng
得受者。』爾時，非聖不知恩⁵⁶¹義，諸小王等

jí zhū dà chén jiē zuò shì yán duō zāi yú rén rú hé zì gē shēn
及諸大臣皆作是言：『咄哉！愚人！如何自割身

tǐ zhī jié lìng zhū zì zài yī dàn sàng miè qí yú ròu tuán fù hé suǒ
體支節，令諸自在一旦喪⁵⁶²滅，其餘肉搏復何所

zhí shì shí dà chén jí chí wǒ shēn sòng zhuó chéng wài kuàng
直？』是時，大臣即持我身，送著城外曠⁵⁶³

yě zhǒng jiān gè huán suǒ zhǐ shí yǒu wú liàng wén méng yíng
野塚間，各還所止。時，有無量蚊、虻、蠅

děng shà shí wǒ xuè hú láng yě gān diāo jiù zhī shǔ xī
等，啖⁵⁶⁴食我血，狐、狼、野干、鴟鷂之屬，悉

lái dàn ròu wǒ yú ěr shí mìng wèi duàn jiān xīn shēng huān xǐ fù
來噉肉。我於爾時命未斷間，心生歡喜，復

zuò yuànyán rú wǒ shě yú yī qiè zì zài jí zhū zhī jié nǎi zhì yī
作願言：『如我捨於一切自在及諸支節，乃至一

niàn bù shēng chēn huì jí huǐ hèn xīn ruò wǒ suǒ yuàn chéng jiù dé jǐ lì
念不生瞋恚及悔恨心，若我所願成就得己利

zhě dāng lìng cǐ shēn zuò dà ròu shān yǒu zhū yǐn xuè dàn ròu zhòng shēng
者，當令此身，作大肉山，有諸飲血噉肉眾生，

xī lái zhì cǐ suí yì yǐn dàn zuò shì yuàn yǐ xún yǒu zhòng shēng
悉來至此，隨意飲噉。』作是願已，尋有眾生

xī lái shí dàn běn yuàn lì gù qí shēn zhuǎn dà gāo qiān yóu xún zòng
悉來食噉，本願力故，其身轉大高千由旬，縱

⁵⁶⁰ 大正藏：重

⁵⁶¹ 大正藏：思

⁵⁶² 大正藏：衰

⁵⁶³ 大正藏：曠

⁵⁶⁴ 大正藏：啖

guǎngzhèngděng wǔ bǎiyóuxún mǎnqiān suì zhōng yǐ cǐ xuè ròu jǐ shī
廣 正 等 五 百 由 旬。 滿 千 歲 中， 以 此 血 肉 給 施
zhòngshēng wǒ yú ěr shí suǒ shě shé gēn lìng zhū hǔ láng chí
眾 生。 我 於 爾 時， 所 捨 舌 根， 令 諸 虎、 狼、 鷄
xiāo diāo jiù shí zhī bǎo zú yǐ yuàn lì gù fù shēng rú běn
梟、 鵄 鷲， 食 之 飽 足， 以 願 力 故， 復 生 如 本，
jiǎ dāng jù jí rú qí shé jué shān zuò shì shī yǐ fù zuò shì yuàn
假 當 聚 集 如 耆 闍 崛 山， 作 是 施 已， 復 作 是 願：
yuàn wǒ lái shì jù zú dé chéngguǎngchángshéxiàng
『 願 我 來 世， 具 足 得 成 廣 長 舌 相。 』

shànnán zǐ wǒ shí mìngzhōng zài yán fú tí yǐ běnyuàn gù
「 善 男 子， 我 時 命 終 在 閻 浮 提， 以 本 願 故，
shēng yú lóngzhōng zuò dà lóngwáng míng shì xiànbǎozàng jí yú shēng
生 於 龍 中， 作 大 龍 王， 名 示 現 寶 藏， 即 於 生
yè shì xiànbǎiqiān yì nà yóu tā zhǒngzhǒngbǎozàng zì xuānlìng yán
夜， 示 現 百 千 億 那 由 他 種 種 寶 藏， 自 宣 令 言：

shì dì fēn⁵⁶⁵ zhōng duō yǒu bǎozàng qí zhōng jù zú zhūzhēn yì wù
『 是 地 分⁵⁶⁵ 中， 多 有 寶 藏， 其 中 具 足 諸 珍 異 物，
jīn yín nǎi zhì mó ní bǎozhū shì zhūzhòngshēng wén shì chàng yǐ
金、 銀 乃 至 摩 尼 寶 珠。 』 是 諸 眾 生， 聞 是 唱 已，
gè gè zì zì qǔ zhūbǎowù suí yì suǒ yòng yòng yǐ jù zú xíng shí
各 各 自 恣 取 諸 寶 物， 隨 意 所 用。 用 已 具 足 行 十
shàndào fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn huò fā shēngwén
善 道， 發 阿 耨 多 羅 三 藐 三 菩 提 心， 或 發 聲 聞、
pì zhī fó xīn wǒ yú ěr shí zài lóngwángzhōng qī fǎnshòushēn
辟 支 佛 心。 我 於 爾 時， 在 龍 王 中， 七 反 受 身，
shòumìng qī wàn qī qiān yì nà yóu tā bǎiqiān suì shì xiàn wú liàng wú
壽 命 七 萬 七 千 億 那 由 他 百 千 歲， 示 現 無 量 無
biān ā sēng qí bǎozàng yǔ zhūzhòngshēng ěr shí ān zhǐ⁵⁶⁶ wú liàng
邊 阿 僧 祇 寶 藏， 與 諸 眾 生。 爾 時， 安 止⁵⁶⁶ 無 量
wú biān ā sēng qí rén yú sānshèngzhōng quàn lìng jù zú xíng shí shàn
無 邊 阿 僧 祇 人 於 三 乘 中， 勸 令 具 足 行 十 善
dào yǐ zhǒngzhǒng wú liàngzhēnbǎomǎnzhòngshēng yǐ fù fā yuànyán
道， 以 種 種 無 量 珍 寶 滿 眾 生 已， 復 發 願 言：

yuàn wǒ lái shì jù zú dāng dé sān shí èr xiàng rú shì dì èr tiān
『 願 我 來 世， 具 足 當 得 三 十 二 相。 』 如 是 第 二 天

⁵⁶⁵ 大正藏：今是分

⁵⁶⁶ 大正藏：住

xià yì fù qī shēngzuò dà lóngwáng nǎi zhì biānmǎnxuǎn zé shì jiè
下，亦復七生作大龍王，乃至徧滿選擇世界，
zài zài chùchù zhū sì tiān xià xī zuò rú shì wú liàng lì yì nǎi zhì
在在處處，諸四天下，悉作如是無量利益。乃至
shí fāng wú liàng wú biān wú fó shì jiè yī yī shì⁵⁶⁷ jiè yī yī tiān xià
十方無量無邊無佛世界，一一世⁵⁶⁷界，一一天下，
yì fù qī shēngzuò dà lóngwáng shòumìng qī wàn qī qiān yì nà yóu tā
亦復七生作大龍王，壽命七萬七千億那由他
bǎi qiān suì shì xiàn rú shì wú liàng wú biān ā sēng qí bǎozàng yì fù
百千歲，示現如是無量無邊阿僧祇寶藏，亦復
rú shì shànnán zǐ rǔ jīn dāng zhī shì wèi rú lái wéi pú sà shí
如是。善男子，汝今當知，是謂如來為菩薩時，
shēnzhòng jīng jìn qiú sān shí èr xiàng zhī yīn yuán yě
深重精進，求三十二相之因緣也。

shànnán zǐ rú lái wéi pú sà shí suǒ xíng jīng jìn chú shàng
「善男子，如來為菩薩時，所行精進，除上
bā rén guò qù shì zhōng gèng wú néng jí ruò guò qù wú zhě dāng
八人，過去世中，更無能及。若過去無者，當
zhī wèi lái zhū pú sà děng yì fù bù néng rú shì qín xíng shēnzhòng jīng
知未來諸菩薩等，亦復不能如是勤行深重精
jìn rú wǒ suǒ xíng
進，如我所行。」

shànnán zǐ fù guò wú liàng wú biān ā sēng qí jié cǐ jiè
「善男子，復過無量無邊阿僧祇劫，此界
zhuǎnmíngshān hú chí jié míng huāshǒu shì shí wú fó qí shì wǔ
轉名珊瑚池，劫名華手，是時無佛，其世五
zhuó wǒ yú shì zhōngzuò shì tí huán yīn míngshàn rì guāng míng guān
濁。我於是中作釋提桓因，名善日光明，觀
yán fú tí jiàn zhū zhòngshēng zhuǎnxíng è fǎ wǒ shí jí huà wéi
閻浮提，見諸眾生，轉行惡法，我時即化為
yè chāxiàng qí xíng kě wèi xià yán fú tí zhù zhū rén qián zhū
夜叉像，其形可畏，下閻浮提，住諸人前。諸
rén jiàn wǒ jiē shēng bù wèi ér wèn wǒ yán yù hé suǒ xū yuàn
人見我，皆生怖畏，而問我言：『欲何所須？願
sù shuō zhī wǒ shí dá yán wéi xū yǐn shí gèng wú suǒ xū
速說之。』我時答言：『唯須飲食，更無所須。』

qí rén fù wèn yù shí hé děng wǒ fù dá yán wéi yù shā⁵⁶⁸
其人復問：『欲食何等？』我復答言：『唯欲殺
rén dàn qí xuè ròu rǔ děng ruò néng jìn qí xíng shòu chí bù shā jiè
人，噉其血肉。汝等若能盡其形壽，持不殺戒，
nǎi zhì zhèng jiàn fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ruò fā shēng
乃至正見，發阿耨多羅三藐三菩提心，若發聲
wén yuán jué xīn zhě wǒ zé⁵⁶⁹ bú fù shí dàn rǔ děng
聞、緣覺心者，我則不復食噉汝等。』

shàn nán zǐ wǒ yú ěr shí cháng zuò huà rén yǐ gòng shí
「善男子，我於爾時，常作化人，以供食
yǐn ěr shí zhòng shēng jiàn wǒ rú shì bèi shēng bù wèi xī jiē jìn
飲。爾時，眾生見我如是，倍生怖畏，悉皆盡
xíng shòu bù shā jiè nǎi zhì zhèng jiàn huò fā ā nòu duō luó sān miǎo sān
形受不殺戒，乃至正見，或發阿耨多羅三藐三
pú tí xīn huò fā shēng wén pì zhī fó xīn wǒ quàn rú shì yān fú
菩提心，或發聲聞、辟支佛心。我勸如是閻浮
tí nèi yī qiè zhòng shēng xiū xíng shí shàn zhù sān shèng yǐ fù zuò shì
提內一切眾生，修行十善住三乘已，復作誓
yuàn ruò wǒ bì chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí suǒ yuàn
願：『若我必成阿耨多羅三藐三菩提，所願
chéng jiù dé jǐ lì zhě fù dāng quàn cǐ sì tiān xià rén lìng xíng shí
成就得己利者，復當勸此四天下人，令行十
shàn dào nǎi zhì biàn mǎn cǐ zhī shì jiè zài zài chù chù sì tiān xià
善道，乃至徧滿此之世界，在在處處，四天下
zhōng yǐ rú shì xiàng mào lìng zhū zhòng shēng xíng shí shàn dào quàn
中，以如是相貌，令諸眾生行十善道，勸
huà fā yú sān shèng zhī xīn rú shì biàn mǎn yī shì jiè yǐ nǎi zhì shí
化發於三乘之心。如是徧滿一世界已，乃至十
fāng wú liàng wú biān ā sēng qí děng wǔ zhuó è shì wú fó guó tǔ yì
方無量無邊阿僧祇等五濁惡世，無佛國土，亦
fù rú shì
復如是。』

shàn nán zǐ wǒ yú ěr shí fā shì yuàn yǐ yī qiè chéng jiù
「善男子，我於爾時發是願已，一切成就，
yú shān hú chí shì jiè huà zuò kě wèi yè chā zhī xiàng tiáo fú zhòng
於珊瑚池世界，化作可畏夜叉之像，調伏眾

⁵⁶⁸ 大正藏：殺於

⁵⁶⁹ 大正藏：即

shēng lìng zhù shí shàn jí sānshèngzhōng rú shì biàn yú shí fāng wú liàng
生，令住十善及三乘中。如是徧於十方無量
wú biān ā sēng qí děng wǔ zhuó è shì wú fó guó tǔ zuò yè chāxiàng
無邊阿僧祇等五濁惡世，無佛國土，作夜叉像，
tiáo fú zhòngshēng lìng xíng shí shàn zhù sānshèngzhōng wǒ yú wǎng
調伏眾生，令行十善，住三乘中。我於往
xī kǒng bù zhòngshēng lìng xíng shí shàn zhù sānshèngzhōng yǐ
昔，恐怖眾生，令行十善，住三乘中，以
shì yè yīn yuán gù lìng⁵⁷⁰ dé zuò yú pú tí shù xià yù chéng ā nòu
是業因緣故，令⁵⁷⁰得坐於菩提樹下，欲成阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí shí tiānmó bō xún yǔ zhū dà zhòng lái zhì
多羅三藐三菩提時，天魔波旬與諸大眾，來至
wǒ suǒ yù dé huàiluan wǒ pú tí dào
我所，欲得壞亂我菩提道。

shànnán zǐ lüè shuō wǒ wéi pú sà zhī shí tán bō luó mì
「善男子，略說我為菩薩之時檀波羅蜜。

shànnán zǐ zhū dà pú sà shènsēn fǎ rěn wēimiào zǒng chí jiě tuō
善男子，諸大菩薩甚深法忍、微妙總持、解脫
sānmèi wǒ yú ěr shí xī wèi dé zhī wéichú èr shēnyǒu lòu wǔ tōng
三昧，我於爾時，悉未得之，唯除二身有漏五通。
wǒ yú ěr shí zuò cǐ dà shì lìng wú liàng wú biān ā sēng qí rén ān
我於爾時，作此大事，令無量無邊阿僧祇人，安
zhǐ zhù yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí wú liàng wú biān ā sēng qí
止住於阿耨多羅三藐三菩提，無量無邊阿僧祇
rén ān zhǐ zhù yú pì zhī fó shèng wú liàng wú biān ā sēng qí rén
人，安止住於辟支佛乘，無量無邊阿僧祇人，
ān zhǐ zhù yú shēngwénshèngzhōng kuàng fù jiān dé gòngyǎngzhū fó
安止住於聲聞乘中，況復兼得供養諸佛，
rú yī fó shì jiè wēichénshùděng yī yī fó biānsuǒ dé gōng dé shù
如一佛世界微塵數等，一一佛邊所得功德，數
rú dà hǎi zhūshuǐ dī⁵⁷¹ děng gòngyǎng wú liàngshēngwén yuán jué
如大海諸水滴⁵⁷¹等，供養無量聲聞、緣覺、
shī zhǎng fù mǔ wǔ tōngshénxiān yì fù rú shì rú wǒ xī zhě
師長、父母、五通神仙，亦復如是。如我昔者，
wéi pú sà shí zì yǐ xuè ròu gòng jǐ zhòngshēng rú shì dà bēi jīn
為菩薩時，自以血肉供給眾生，如是大悲，今

⁵⁷⁰ 大正藏：今

⁵⁷¹ 大正藏：滄

zhū luó hàn xī wú shì xīn
諸羅漢，悉無是心。」

rù dìng sān mèi mén pǐn dì liù
入定三昧門品第六

ěr shí fó gào jì yì pú sà mó hē sà yán shànnán zǐ
爾時，佛告寂意菩薩摩訶薩言：「善男子，
rú wǒ jīn zhě yǐ fó yǎnjiàn shí fāng shì jiè rú yī fó tǔ wēichén
如我今者，以佛眼見十方世界，如一佛土微塵
děngzhū fó shì zūn bō nièpánzhě xī shì wǒ xī zhī suǒquàn huàchū
等諸佛世尊般涅槃者，悉是我昔之所勸化初
fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn xíngtán bō luó mì nǎi zhì bō
發阿耨多羅三藐三菩提心，行檀波羅蜜，乃至般
rě bō luó mì zhě wèi lái zhī shì yì fù rú shì
若波羅蜜者，未來之世，亦復如是。」

shànnán zǐ wǒ jīn jiàn cǐ dōngfāng shì jiè wú liàng wú biān
「善男子，我今見此東方世界，無量無邊
ā sēng qí děngzhū fó shì zūn jīn xiàn zài shì zhuànzhèng fǎ lún
阿僧祇等諸佛世尊，今現在世，轉正法輪，
yì shì wǒ xī chūquàn lìng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn xíng
亦是我昔初勸令發阿耨多羅三藐三菩提心，行
liù bō luó mì zhě nán xī běifāng sì wéishàng xià yì fù rú shì
六波羅蜜者。南西北方，四維上下，亦復如是。」

shànnán zǐ dōngfāng qù cǐ bā shí jiǔ yì zhū fó shì jiè
「善男子，東方去此八十九億諸佛世界，
bǐ yǒu shì jiè míngyuē shàn huā shì zhōng yǒu fó hào wú gòu gōng dé
彼有世界名曰善華，是中有佛，號無垢功德
guāng míng wáng rú lái yīng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì
光明王如來、應、正徧知、明行足、善逝、
shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì
世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世
zūn jīn xiàn zài wèi zhòng shēng shuō fǎ bǐ fó yì shì wǒ xī suǒ quàn
尊，今現在為眾生說法。彼佛亦是我昔所勸
chū fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn lìng xíng tán bō luó mì nǎi
初發阿耨多羅三藐三菩提心，令行檀波羅蜜，乃

zhì bō rě bō luó mì dōngfāng fù yǒumiào lè shì jiè shì zhōngyǒu fó
至般若波羅蜜。東方復有妙樂世界，是中有佛，
hào ā chù rú lái fù yǒuyán fú shì jiè shì zhōngyǒu fó hào rì
號阿閼如來。復有閻浮世界，是中有佛，號曰
zàng rú lái fù yǒu shì jiè míng lè zì zài shì zhōngyǒu fó hào lè
藏如來。復有世界名樂自在，是中有佛，號樂
zì zài yīn guāng míng rú lái fù yǒu shì jiè míng yuē ān lè shì zhōng
自在音光明如來。復有世界名曰安樂，是中
yǒu fó hào zhì rì rú lái fù yǒu shì jiè míng shèng gōng dé shì zhōng
有佛，號智日如來。復有世界名勝功德，是中
yǒu fó hào lóng zì zài rú lái fù yǒu shì jiè míng shàn xiàng shì zhōng
有佛，號龍自在如來。復有世界名善相，是中
yǒu fó hào jīn gāng chēng rú lái fù yǒu shì jiè míng jiāng hǎi wáng
有佛，號金剛稱如來。復有世界名江海王，
shì zhōngyǒu fó hào guāng míng rú lái fù yǒu shì jiè míng bú ài lè
是中有佛，號光明如來。復有世界名不愛樂，
shì zhōngyǒu fó hào rì zàng rú lái fù yǒu shì jiè míng lí gòu guāng
是中有佛，號曰藏如來。復有世界名離垢光
míng shì zhōngyǒu fó hào zì zài chēng rú lái fù yǒu shì jiè míng
明，是中有佛，號自在稱如來。復有世界名
shānguāng míng shì zhōngyǒu fó hào bù kě sī yì wáng rú lái fù
山光明，是中有佛，號不可思議王如來。復
yǒu shì jiè míng jù jí shì zhōngyǒu fó hào dà gōng dé zàng rú lái
有世界名聚集，是中有佛，號大功德藏如來。
fù yǒu shì jiè míng huā guāng míng shì zhōngyǒu fó hào guāng míng yīn
復有世界名華光明，是中有佛，號光明音
xiàng rú lái fù yǒu shì jiè míng ān hé chì shèng shì zhōngyǒu fó
573 相如來。復有世界名安574 和熾盛，是中有佛，
hào ān hé zì zài jiàn shān wáng rú lái fù yǒu shì jiè míng shàn dì shì
號安和自在見山王如來。復有世界名善地，是
zhōngyǒu fó hào zhī xiàng rú lái fù yǒu shì jiè míng yuē huā gài 575
中有佛，號知像如來。復有世界名曰華蓋，
shì zhōngyǒu fó hào yǎn jìng wú gòu rú lái shàn nán zǐ rú shì dōng
是中有佛，號眼淨無垢如來。善男子，如是東

573 大正藏：意

574 大正藏：名

575 大正藏：畫

fāng wú liàng wú biān ā sēng qí dēngxiàn zài zhū fó wèi zhū zhòngshēng
方無量無邊阿僧祇等現在諸佛，為諸眾生
zhuànzhèng⁵⁷⁶ fǎ lún zhě wèi fā wú shàng pú tí xīn shí wǒ chūquàn
轉正⁵⁷⁶法輪者，未發無上菩提心時，我初勸
qí lìng fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn yòu fù yǐn dǎojiāng zhì
其令發阿耨多羅三藐三菩提心，又復引導將至
shí fāng zài zài chùchù fó shì zūn suǒ suí suǒ zhì chù xiū xíng ān zhǐ tán
十方在在處處佛世尊所，隨所至處，修行安止檀
bō luó mì nǎi zhì bō rě bō luó mì biàn dé shòu⁵⁷⁷ ā nòuduōluó sān
波羅蜜，乃至般若波羅蜜，便得受⁵⁷⁷阿耨多羅三
miǎosān pú tí jì
藐三菩提記。」

ěr shí dōngfāngshàn huā shì jiè wú gòugōng dé guāngmíngwáng
爾時，東方善華世界無垢功德光明王
fó shī zǐ zhī zuò jí qí dà dì liù zhǒngzhèndòng yǒu dà guāng
佛，師子之座及其大地，六種震動，有大光
míng yǔ yú zhǒngzhǒngmiào bǎoliánhuā bǐ zhū pú sà jiàn shì shì yǐ
明，雨於種種妙寶蓮華。彼諸菩薩見是事已，
xīn shēngjīng yí guàiwèicéngyǒu jí bó fó yán shì zūn hé yīn
心生驚疑，怪未曾有，即白佛言：「世尊！何因
yuán gù rú lái zhī zuò rú shì zhèndòng wǒ děng xī lái wèicéngjiàn
緣故，如來之座如是震動？我等昔來未曾見
shì qí fó jí gào zhū pú sà yán shànnán zǐ xī fāng qù cǐ bā
是。」其佛即告諸菩薩言：「善男子，西方去此八
shí jiǔ yì zhū fó shì jiè bǐ yǒuguó tǔ míngyuēsuō pó shì zhōng
十九億諸佛世界，彼有國土，名曰娑婆，是中
yǒu fó hào shì jiā móu ní rú lái jīn xiàn zài wèi sì bù zhòngshuōběn
有佛，號釋迦牟尼如來，今現在為四部眾說本
yuán fǎ bǐ fó shì zūn wéi pú sà shí chūquàn huà wǒ fā ā nòuduō
緣法。彼佛世尊為菩薩時，初勸化我發阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn fù yǐn dǎo wǒ zhì zhū fó suǒ chū lìng wǒ xíng
羅三藐三菩提心，復引導我至諸佛所，初令我行
tán bō luó mì nǎi zhì bō rě bō luó mì wǒ yú ěr shí suí suǒ zhì
檀波羅蜜，乃至般若波羅蜜。我於爾時，隨所至
chù jí dé chūshòu ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí jì bǐ fó shì
處，即得初受阿耨多羅三藐三菩提記。彼佛世

⁵⁷⁶ 大正藏：轉

⁵⁷⁷ 大正藏：使得授

zūn shì jiā móu ní jí shì wǒ zhī zhēnshàn zhī shí jīn zài xī fāng
尊釋迦牟尼，即是我之真善知識，今在西方，
chǔ zài dà zhòng wèi zhū sì bù shuōběnyuánjīng shì bǐ rú lái shén zú
處在大眾，為諸四部說本緣經。是彼如來神足
lì gù lìng wǒ suǒ zuò shī zǐ zuò dòng shànnán zǐ rǔ děng jīn zhě
力故，令我所坐師子座動。善男子，汝等今者，
shéinéng zhì bǐ suǒ pó shì jiè wèn xùn bǐ fó qǐ jū qīng lì shí
誰能至彼娑婆世界，問訊彼佛起居輕利？」時，
zhū pú sà gè bó fó yán shì zūn cǐ shàn huā shì jiè zhū pú sà děng
諸菩薩各白佛言：「世尊！此善華世界諸菩薩等，
jiē dé shéntōng yú zhū pú sà gōng dé zì zài jīn rì qīngdànjiàn shì
皆得神通，於諸菩薩功德自在，今日清旦見是
dà guāng qí guāng xī cóng zhū fó shì jiè lái zhì yú cǐ dà dì jí⁵⁷⁸
大光，其光悉從諸佛世界來至於此，大地即
shí liù zhǒngzhèndòng yǔ zhǒngzhǒnghuā jiàn shì shì yǐ yǒu wú liàng
時六種震動，雨種種華，見是事已，有無量
bǎi qiān wàn yì zhū pú sà děng yù yǐ shén lì wǎng suǒ pó shì jiè jiàn
百千萬億諸菩薩等，欲以神力往娑婆世界見
shì jiā móu ní fó gòngyǎng gōngjìng zūnzhòng zàn tàn bìng
釋迦牟尼佛，供養、恭敬、尊重、讚歎，并
yù zī shòu jiě liǎo yī qiè tuó luó ní mén rán gè bù zhī suǒ pó shì jiè
欲諮受解了一切陀羅尼門。然各不知娑婆世界
shì jiā móu ní suǒ zài fāngmiàn
釋迦牟尼所在方面。」

bǐ fó xúnshēn jīn sè yòu bì yú wǔ zhǐ tóu fàng yú zhǒngzhǒng
彼佛尋伸金色右臂，於五指頭放於種種
wēi miào guāng míng qí guāng jí zhào bā shí jiǔ yì zhū fó guó tǔ zhì
微妙光明，其光即照八十九億諸佛國土至
suǒ pó shì jiè shí zhū pú sà yīn guāng dé jiàn suǒ pó shì jiè yǒu
娑婆世界。時，諸菩薩因光得見娑婆世界，有
zhū pú sà mó hē sà děng chōng mǎn cè⁵⁷⁹ sè fù yǒu zhū tiān lóng
諸菩薩摩訶薩等充滿罽塞，復有諸天、龍、
shén qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó
神、乾闥婆、阿脩羅、迦樓羅、緊那羅、摩睺羅
qié děng mǎn xū kōng zhōng jiàn shì shì yǐ bó fó yán shì zūn
伽等，滿虛空中。見是事已，白佛言：「世尊！

⁵⁷⁸ 大正藏：時

⁵⁷⁹ 大正藏：側

wǒ jīn yǐ dé jiàn bǐ shì jiè zhī qí fāngmiàn bìng jiàn pú sà zhū tiān
我今已得見彼世界，知其方面，并見菩薩、諸天
rén 580 dà zhòng mí mǎn qí tǔ jiān wú kōng chù shì jiā rú lái fù
人 大眾，彌滿其土，間無空處，釋迦如來復
581 guān wǒ děng shuō wēi miào fǎ
觀我等，說微妙法。」

bǐ fó gào zhū pú sà dà shì shàn nán zǐ shì jiā rú lái héng
彼佛告諸菩薩大士：「善男子，釋迦如來恒
yǐ qīng jìng wú shàng fó yǎn biàn guān yī qiè wú bú jiàn zhě shàn nán
以清淨無上佛眼，徧觀一切，無不見者。善男
zǐ suō pó shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng zài dì chǔ kōng yī qiè 582
子，娑婆世界，所有眾生，在地處空，一切
jiē yán shì jiā rú lái dú guān wǒ xīn wèi wǒ shuō fǎ shàn nán
皆言：『釋迦如來獨觀我心，為我說法。』善男
zǐ bǐ shì jiā rú lái yī yī yīn shēng wèi zhū zhǒng zhǒng yì lèi
子，彼釋迦如來，以一音聲，為諸種種異類
shuō fǎ zhòng shēng gè gè suí lèi dé jiě bù 583 yǐ yì yīn wèi duō rén
說法，眾生各各隨類得解，不以異音為多人
shuō bǐ tǔ zhòng shēng huò shì fàn tiān jiàn rú lái shēn wéi fàn tiān xiàng
說。彼土眾生，或事梵天，見如來身為梵天像
ér dé wén fǎ ruò shì mó tiān shì tiān rì yuè pí shā mén tiān
而得聞法；若事魔天、釋天、日月、毗沙門天、
pí lóu lè 584 chā pí lóu bó chā tí tóu lài zhā mó xī shǒu luó
毗樓勒叉、毗樓博叉、提頭賴吒、摩醯首羅，
rú shì zhǒng lèi bā wàn sì qiān suí qí suǒ shì gè jiàn qí xiàng ér dé
如是種類八萬四千，隨其所事，各見其像而得
wén fǎ shēng dú wèi xiǎng
聞法，生獨為想。」

shì shí huì zhōng yǒu èr pú sà yī míng luó hóu diàn èr míng
是時，會中有二菩薩，一名羅睺電，二名
huǒ guāng míng ěr shí wú gù gōng dé guāng míng wáng fó gào èr pú sà
火光明。爾時，無垢功德光明王佛告二菩薩：

580 大正藏：天

581 大正藏：不

582 大正藏：一

583 大正藏：非

584 大正藏：羅

shànnán zǐ rǔ jīn kě wǎngsuō pó shì jiè rǔ chí wǒ shēng wèn
「善男子，汝今可往娑婆世界，汝持我聲，問
xùn shì jiā móu ní shì zūn qǐ jū qīng lì qì lì ān fǒu shí
訊釋迦牟尼世尊：『起居輕利，氣力安不？』」時，
èr pú sà jí bó fó yán shì zūn wǒ jiàn bǐ fó yī qiè shì jiè dà
二菩薩即白佛言：「世尊！我見彼佛一切世界，大
zhòngyún jí zài dì chǔ kōng chōngmǎn cè sè qí jiān wú yǒu
眾雲集，在地處⁵⁸⁵空，充滿⁵⁸⁶塞，其間無有
kōngquē zhī chù ruò wǒ děngwǎng dāngzhù hé chù shí fó gàoyán
空缺之處。若我等往，當住何處？」時佛告言：
zhūshànnán zǐ mò zuò shì yǔ yán bǐ shì jiè wú zhǐ zhù chù suǒ
「諸善男子，莫作是語，言彼世界無止住處。所
yǐ zhě hé bǐ suǒ zhù chù kuān bó wú biān bǐ fó suǒ yǒu wú liàng
以者何？彼所住處，寬博無邊，彼佛所有無量
gōng dé bù kě sī yì yǐ běnyuàn gù bēi xīn guǎng dà nǎi lìng wú
功德不可思議，以本願故，悲心廣大，乃令無
liàngzhūzhòngshēng lèi rù yú fó fǎ shòu sān guī yī rán hòu wèi shuō
量諸眾生類，入於佛法，受三歸依，然後為說
sānshèng zhī fǎ fù shuō sān jiè shì sān tuō mén fù bá wú liàng wú
三乘之法，復說三戒、示三脫門，復拔無量無
biānzhòngshēng yú sān è dào ān zhǐ lìng zhù sānshàndào zhōng shànnán
邊眾生於三惡道，安止令住三善道中。善男
zǐ yòu yī shí zhōng shì jiā rú lái chéng wú shàng dào wèi jiǔ zhī
子，又一時中，釋迦如來成無上道，未久之
jiān wèi yù tiáo fú zhūzhòngshēng gù zài pí tuó shān yīn tái pó luó
間，為欲調伏諸眾生故，在毗陀山因臺婆⁵⁸⁷羅
kū qī rì qī yè jié jiā fū zuò sānmèizhèngshòu rù jiě tuō lè
窟，七日七夜結跏⁵⁸⁸趺坐，三昧正受，入解脫樂，
fó shēn ěr shí biàn mǎn shì kū jiān wú kōng chù nǎi zhì sì cùn guò qī
佛身爾時徧滿是窟，間無空處乃至四寸。過七
rì yǐ shí fāng shì jiè yǒu shí èr nà yóu tā pú sà mó hē sà zhì suō
日已，十方世界有十二那由他菩薩摩訶薩，至娑
pó shì jiè zhù qí shān biān yù jiàn shì jiā móu ní rú lái gòng yǎng
婆世界住其山邊，欲見釋迦牟尼如來，供養、

585 大正藏：虛

586 大正藏：側

587 大正藏：娑

588 大正藏：加

gōngjìng zūnzhòng zàntàn qǐ shòumiào fǎ
恭敬、尊重、讚歎，啟受妙法。

shànnán zǐ ěr shí rú lái yú suǒ zhù chù yǐ dà shén zú
「善男子，爾時，如來於所住處，以大神足，
lìng qí kū shèkuān bó wú liàng xī dé róngshòu shí èr nà yóu tā pú sà
令其窟舍寬博無量，悉得容受十二那由他菩薩
mó hē sà zhū pú sà děng jì dé rù yǐ jiàn qí kū shèguǎng bó
摩訶薩。諸菩薩等，既得入已，見其窟舍廣博
yán shì yǒuzhū pú sà yǐ shī zǐ yóu xì zì zài shén zú gòngyǎng yú
嚴事，有諸菩薩，以師子遊戲自在神足供養於
fó yī yī pú sà yú huàbǎozuò ér zuò tīng fǎ shànnán zǐ bǐ fó
佛，一一菩薩於化寶座而坐聽法。善男子，彼佛
shén lì qí shì rú shì shì zhū pú sà dé wén fǎ yǐ xún cóng zuò qǐ
神力其事如是。是諸菩薩得聞法已，尋從坐起，
tóu miàn lǐ fó yòu rào sān zā gè gè huán guī běn fó shì jiè qí
頭面禮佛，右繞三匝，各各還歸本佛世界。其
qù wèi jiǔ kū huán rú gù
去未久，窟還如故。

bǐ sì tiān xià dì èr tiān zhǔ shì tí huán yīn míng jiāo shī jiā
「彼四天下第二天主，釋提桓因名憍尸迦，
qí mìng jiāng zhōng bì dìng dāng duò chù shēng dào zhōng yǐ shì shì gù
其命將終，必定當墮畜生道中，以是事故，
xīn shēng kǒng jù yǔ bā wàn sì qiān zhū dāo lì tiān jù gòng lái xià yì
心生恐懼，與八萬四千諸忉利天俱共來下，詣
yīn pó luó kū yù jiàn rú lái shí yǒu yè chā míng yuē wáng yǎn
因婆羅窟，欲見如來。時，有夜叉名曰王眼，
jí qí kū shén zài wài ér zhù ěr shí dì shì yǐ fó lì gù zuò shì
即其窟神在外而住。爾時，帝釋以佛力故，作是
sī wéi jīn wǒ dāng shǐ qián tà pó zǐ bō zhē xún xiān zhì fó suǒ
思惟：『今我當使乾闥婆子般遮旬，先至佛所，
yǐ miào yīn shēng zàn yǒng rú lái dāng lìng shì zūn cóng sān mèi qǐ
以妙音聲讚詠如來，當令世尊，從三昧起。』
shànnán zǐ shì tí huán yīn sī wéi shì yǐ jí lìng qián tà pó zǐ bō
善男子，釋提桓因思惟是已，即令乾闥婆子般
zhē xún tán liú lí qín yǐ wēi miào yīn qí yīn bié yì yǒu wǔ bǎi zhǒng
遮旬，彈瑠璃琴，以微妙音，其音別異有五百種，
yǐ zàn rú lái
以讚如來。

shànnán zǐ shì bō zhēxúndāngzàn fó shí ěr shí rú
「善男子，是般遮旬當讚佛時，爾時，如
lái jí fù zhuǎn rù xiàngsānmèizhōng yǐ sānmèi lì gù yú cǐ shì jiè
來即復轉入相三昧中，以三昧力故，於此世界
zuò dà shén lì lìng zhū yè chā luó chà qián tà pó ā xiū luó
作大神力，令諸夜叉、羅刹、乾闥婆、阿脩羅、
jiā lóu luó jīn nà luó mó hóu luó qié yù sè jiè tiān xī lái jù
迦樓羅、緊那羅、摩睺羅伽、欲色界天，悉來聚
jí qí zhōng ruò yǒu xǐ wén miào yīn suí yì dé wén xīn dà huān xǐ
集其中。若有喜聞妙音，隨意得聞，心大歡喜；
huò yǒu xǐ wén zàn tàn fó zhě wén zàn tàn yǐ xīn shēng huān xǐ yú
或有喜聞讚歎佛者，聞讚歎已，心生歡喜，於
rú lái suǒ zhuǎn shēng zūn zhòng gōng jìng zhī xīn huò yǒu zhòng shēng xǐ
如來所，轉生尊重恭敬之心；或有眾生喜
wén yuè yīn jí dé wén zhī wén yǐ huān xǐ
聞樂音，即得聞之，聞已歡喜。

ěr shí shì jiā móu ní rú lái xún cóng dìng qǐ shì zhū dà
「爾時，釋迦牟尼如來尋從定起，示諸大
zhòng pó luó kū mén shì tí huán yīn xún zhì fó suǒ tóu miàn lǐ zú
眾婆羅窟門。釋提桓因尋至佛所，頭面禮足，
què zhù yī miàn bó fó yán shì zūn wǒ yú jīn zhě dāng zuò hé
却住一面，白佛言：『世尊！我於今者，當坐何
chù shí fó bào yuē jiāo shī jiā rǔ zhī juàn shǔ dàn rù jù
處？』時佛報曰：『憍尸迦！汝之眷屬，但入聚
jí wǒ jīn dāng tà cǐ pó luó kū lìng jí kuān bó xī shǐ róng shòu
集，我今當拓此婆羅窟，令極寬博，悉使容受
cǐ shí èr héng hé shā děng dà zhòng juàn shǔ jiē lìng dé zuò
此十二恒河沙等大眾眷屬，皆令得坐。』

ěr shí shì jiā móu ní rú lái yú dà zhòng zhōng yǐ yī
「爾時，釋迦牟尼如來於大眾中，以一
miào yīn fū yǎn zhèng fǎ lìng bā wàn sì qiān zhū gēn zhòng shēng suí suǒ
妙音敷演正法，令八萬四千諸根眾生，隨所
yào wén zhòng zhōng huò yǒu xué shēng wén zhě wén shēng wén fǎ jí yǒu
樂聞，眾中或有學聲聞者聞聲聞法，即有
jiǔ shí jiǔ yì zhòng shēng dé xū tuó huánguǒ ruò yǒu xiū xué yuán jué
九十九億眾生得須陀洹果；若有修學緣覺
shèng zhě jí biàn dé wén yuán jué zhī fǎ ruò yǒu xiū xué dà shèng fǎ
乘者，即便得聞緣覺之法；若有修學大乘法

zhě chúnwén dà shèng qián tà pó zǐ bō zhē xún dēng shàng shǒu zhī
者，純聞大乘。乾闥婆子般遮旬等上首之
zhòng shí bā nà yóu tā dé bú tuì zhuǎn yú ā nòu duō luó sān miǎo sān
眾十八那由他，得不退轉於阿耨多羅三藐三
pú tí wèi fā xīn zhě huò fā wú shàng pú tí zhī xīn huò fā yuán
菩提。未發心者，或發無上菩提之心，或發緣
jué huò fā shēng wén ěr shí shì tí huán yīn kǒng bù jí chú zēng
覺，或發聲聞。爾時，釋提桓因恐怖即除，增
shòu qiān suì dé xū tuó huánguǒ
壽千歲，得須陀洹果。

shàn nán zǐ shì jiā rú lái yǐ shén lì gù néng zuò rú shì
「善男子，釋迦如來以神力故，能作如是
guǎng bó wú biān shuō fǎ yīn shēng yì fù rú shì yì wú yī rén néng
廣博無邊，說法音聲，亦復如是，亦無一人能
xún bǐ fó yīn shēng qí xiàn bǐ fó fāng biàn wú liàng wú biān suǒ huà
尋彼佛音聲齊限，彼佛方便無量無邊，所化
zhòng shēng wú yǒu néng zhī rú shì fāng biàn shàn nán zǐ bǐ fó sè shēn
眾生無有能知如是方便。善男子，彼佛色身
yì wú liàng wú biān wú yǒu rén néng dé qí shēn liàng jiàn qí dǐng zhě
亦無量無邊，無有人能得其身量，見其頂者。
shàn nán zǐ rú shì dà zhòng ruò yù dé rù bǐ fó fù zhōng xī yì
善男子，如是大眾，若欲得入彼佛腹中，悉亦
róng shòu jì rù fù yǐ fù yǒu yù dé qí fù biān zhě wú yǒu shì chù
容受，既入腹已，復有欲得其腹邊者，無有是處，
rán rú lái fù yì bù zēng jiǎn ruò zhòng shēng lèi jiē gòng hé hé yù
然如來腹亦不增減。若眾生類，皆共和合，欲
wǎng lái zhě yú yī máo zhōng xī wú guà ài nǎi zhì tiān yǎn yì
往來者，於一毛中，悉無罣礙，乃至天眼，亦
wú néng dé yī máo kǒng biān rán qí máo kǒng yì bù zēng bù jiǎn bǐ
無能得一毛孔邊，然其毛孔⁵⁸⁹亦不增不減，彼
fó shì zūn qí shēn rú shì wú liàng wú biān
佛世尊，其身如是無量無邊。

shàn nán zǐ bǐ fó shì jiè yì wú liàng wú biān shàn nán zǐ
「善男子，彼佛世界亦無量無邊。善男子，
jiǎ shǐ shí fāng rú yī héng hé shā děng shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng rù bǐ
假使十方如一恒河沙等世界，所有眾生入彼

⁵⁸⁹ 大正藏：其毛孔

shì jiè yì dé róng shòu hé yǐ gù bǐ fó chū fā pú tí xīn shí
世界，亦得容受。何以故？彼佛初發菩提心時，
suǒ zuò shì yuàn wú liàng wú biān shàn nán zǐ zhì shì yī héng hé shā
所作誓願無量無邊。善男子，置是一恒河沙
děng shì jiè zhòng shēng nǎi zhì shí fāng qiān héng shā⁵⁹⁰ děng shì jiè zhòng
等世界眾生，乃至十方千恒沙等世界眾
shēng rù bǐ shì jiè yì dé róng shòu rú qí běn xiàng bù zēng bù jiǎn
生，入彼世界亦得容受，如其本相不增不減。
shàn nán zǐ shì jiā rú lái chū fā wú shàng pú tí xīn shí yù dé jù
善男子，釋迦如來初發無上菩提心時，欲得具
zú yī qiè zhì gù fā dà shì yuàn shì gù jīn zhě suǒ dé shì jiè wú liàng
足一切智故，發大誓願，是故今者所得世界無量
wú biān
無邊。

shàn nán zǐ shì jiā móu ní yǐ shì sì fǎ zhū fó shì zūn suǒ
「善男子，釋迦牟尼以是四法，諸佛世尊所
bù néng jí shàn nán zǐ rǔ jīn chí cǐ yuè guāng míng wú gòu jìng huā
不能及。善男子，汝今持此月光明無垢淨華，
wǎng yú xī fāng rú mù suǒ jiàn suǒ pó shì jiè bìng chí wǒ shēng wèn xùn
往於西方，如目所見娑婆世界，并持我聲問訊
bǐ fó qǐ jū qīng lì qì lì ān fǒu
彼佛：『起居輕利，氣力安不？』」

ěr shí wú gòu gōng dé guāng míng wáng fó qǔ yuè guāng wú gòu
爾時，無垢功德光明王佛，取月光無垢
jìng huā yǔ èr pú sà ér gào zhī yuē rǔ jīn chéng wǒ dà shén tōng
淨華，與二菩薩而告之曰：「汝今乘我大神通
lì wǎng bǐ shì jiè ěr shí huì zhōng yǒu èr wàn pú sà bó fó
力，往彼世界。」爾時，會中有二萬菩薩白佛
yán shì zūn rú shì rú shì wǒ děng jīn dāng chéng fó shén lì
言：「世尊！如是！如是！我等今當乘佛神力，
wǎng bǐ shì jiè jiàn shì jiā rú lái gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng
往彼世界，見釋迦如來，供養、恭敬、尊重、
zàn tàn bǐ fó gào yuē shàn nán zǐ rǔ děng yī zhī shì shí
讚歎。」彼佛告曰：「善男子，汝等宜知是時。」

shí èr pú sà yǔ èr wàn dà shì chéng fó shén lì fā shàn huā
時，二菩薩與二萬大士乘佛神力，發善華

⁵⁹⁰ 大正藏：恒河沙

jiè yī niàn zhī qǐng hū rán lái dào sāo pó shì jiè qí shé jué shān
界，一念之頃，忽然來到娑婆世界耆闍崛山，
zài rú lái qián cháng guì chāshǒu qián bó fó yán shì zūn dōng
在如來前，長跪叉手，前白佛言：「世尊！東
fāng qù cǐ bā shí jiǔ yì fó zhī shì jiè bǐ yǒu shì jiè míng yuē shàn huā
方去此八十九億佛之世界，彼有世界名曰善華，
shì zhōng yǒu fó hào wú gòu gōng dé guāng míng wáng fó jīn xiàn zài yǔ
是中 有佛，號無垢功德 光 明 王 佛。今現在與
zhū pú sà mó hē sà děng dà zhòng wéi rào zàn tàn shì zūn wú liàng gōng
諸菩薩摩訶薩等大 眾 圍繞，讚歎世尊無量 功
dé zuò rú shì yán suǒ pó shì jiè yǒu shì jiā móu ní rú lái jīn
德，作如是言：『娑婆世界有釋迦牟尼如來，今
xiàn zài wèi zhū dà zhòng zhuǎn zhèng fǎ lún bǐ fó shì zūn wéi pú sà shí
現在為諸大 眾 轉 正 法輪。彼佛世尊為菩薩時，
chū quàn huà wǒ fā pú tí xīn yǐ shì yīn yuán wǒ yú ěr shí xún
初 勸 化我發菩提心，以是因緣，我於爾時，尋
dé fā yú wú shàng dào xīn wǒ fā xīn yǐ fù quàn xiū xí liù bō luó
得發於無上道心，我發心已，復勸修習六波羅
mì nǎi zhì rú lái yǐ shì sì fǎ zhū fó shì zūn suǒ bù néng jí
蜜，乃至如來以是四法，諸佛世尊所不能及。』
shì gù bǐ fó yǐ cǐ yuè guāng míng wú gòu jìng huā gòng yǎng shì zūn
是故，彼佛以此月 光 明無垢淨華，供 養 世尊，
wèn xùn rú lái qǐ jū qīng lì qì lì ān fǒu
問訊如來：『起居輕利，氣力安不？』

shàn nán zǐ dōng fāng miào lè shì jiè ā chù rú lái suǒ zuò
「善男子，東方妙樂世界阿閼如來，所坐
zhī chù shī zǐ zhī zuò yì liù zhǒng dòng yì yǒu wú liàng zhū dà pú sà
之處師子之座，亦六種動，亦有無量諸大菩薩
jiàn shì shì yǐ bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù rú lái suǒ
見是事已，白佛言：『世尊！何因緣故，如來所
zuò shī zǐ zuò chù rú shì zhèn dòng
坐師子座處，如是震動？』

rú shàng suǒ shuō yī qiè dōng fāng yì fù rú shì ěr shí
「如上所說，一切東方亦復如是。爾時，
dōng fāng wú liàng wú biān ā sēng qí děng zhū dà pú sà jiē lái dào cǐ
東方無量無邊阿僧祇等諸大菩薩，皆來到此
suǒ pó shì jiè xī chí yuè guāng míng wú gòu jìng huā jiàn fó gòng yǎng
娑婆世界，悉持月 光 明無垢淨華，見佛、供 養、

gōngjìng zūnzhòng zàntàn shànnán zǐ rú shì dōngfāng wú liàng
恭敬、尊重、讚歎。善男子，如是東方無量
zhū fó jiē qiǎnzhū pú sà chēngzàn yú wǒ
諸佛，皆遣諸菩薩稱讚於我。

shànnán zǐ wǒ jīn jiàn cǐ nánfāng qù cǐ shì jiè guò yī
「善男子，我今見此南方去此世界，過一
héng hé shāděngzhū fó guó tǔ bǐ yǒu shì jiè míng lí zhū yōu shì zhōng
恒河沙等諸佛國土，彼有世界名離諸憂，是中
yǒu fó hào wú yōugōng dé rú lái jīn xiàn zài shuō fǎ fù yǒu shì
有佛，號無憂功德如來，今現在說法。復有世
jiè míngyán fú guāngmíng shì zhōngyǒu fó hào fǎ zì zài shī zǐ yóu
界名閻浮光明，是中有佛，號法自在師子遊
xì rú lái fù yǒu shì jiè míng ān xū mí shì zhōngyǒu fó hào dào
戲如來。復有世界名安須彌，是中有佛，號道
zì zài suō luó wáng rú lái fù yǒu shì jiè mínggōng dé lóu wáng shì
自在娑羅王如來。復有世界名功德樓王，是
zhōngyǒu fó hào shī zǐ hǒuwáng rú lái fù yǒu shì jiè míngzhēnbǎo
中有佛，號師子吼王如來。復有世界名珍寶
zhuāngyán shì zhōngyǒu fó hào bā bì shèng léi rú lái fù yǒu shì
莊嚴，是中有佛，號八臂勝雷如來。復有世
jiè míngzhēnzhūguāngmíngbiànzhào shì zhōngyǒu fó hào zhēnbǎozàng
界名真珠光明徧照，是中有佛，號珍寶藏
gōng dé hǒu rú lái fù yǒu shì jiè míngtiānyuè shì zhōngyǒu fó hào
功德吼如來。復有世界名天月，是中有佛，號
huǒzàng rú lái fù yǒu shì jiè míngzhāntángēn shì zhōngyǒu fó hào
火藏如來。復有世界名梅檀根，是中有佛，號
xīng xiù chēng rú lái fù yǒu shì jiè míngyuēchēngxiāng shì zhōngyǒu fó
星宿稱如來。復有世界名曰稱香，是中有佛，
hàogōng dé lì suō luó wáng rú lái fù yǒu shì jiè míngyuēshàn shì shì
號功德力娑羅王如來。復有世界名曰善釋，是
zhōngyǒu fó hàomiào yīn zì zài rú lái fù yǒu shì jiè míngtóu lán rě
中有佛，號妙音自在如來。復有世界名頭蘭若，
shì zhōngyǒu fó hàosuō luó shèng pí pó wáng rú lái fù yǒu shì jiè
是中有佛，號娑羅勝毗婆王如來。復有世界
míngyuè zì zài shì zhōngyǒu fó hàoguāngmíng zì zài rú lái fù
名月自在，是中有佛，號光明自在如來。復
yǒu shì jiè míngshàn léi yīn shì zhōngyǒu fó hàomiào yīn zì zài rú lái
有世界名善雷音，是中有佛，號妙音自在如來。

fù yǒu shì jiè míngbǎo hé hé shì zhōngyǒu fó hàobǎozhǎnglóngwáng
復有世界名寶和合，是中有佛，號寶掌龍王

rú lái fù yǒu shì jiè míngchuíbǎoshù shì zhōngyǒu fó hào léi⁵⁹¹
如來。復有世界名垂寶樹，是中有佛，號雷

yīn zì zài fǎ yuèguāngmíng rú lái rú shì nánfāng wú liàng wú biān ā
音自在法月光明如來。如是南方無量無邊阿

sēng qí děngxiàn zài zhū fó xī shì wǒ xī wéi pú sà shí chū kě quàn
僧祇等現在諸佛，悉是我昔為菩薩時，初可勸

fā pú tí xīn zhě shì zhū shì zūn shī zǐ zuò chù yì jiē zhèndòng bǐ
發菩提心者，是諸世尊師子座處亦皆震動，彼

zhū fó děng yì gè zàn tàn wǒ zhī gōng dé yì qiǎn wú liàng wú biān ā
諸佛等，亦各讚歎我之功德，亦遣無量無邊阿

sēng qí děngzhū dà pú sà chí yuèguāngmíng wú gòu jìng huā xī lái zhì
僧祇等諸大菩薩，持月光明無垢淨華，悉來至

cǐ suǒ pó shì jiè qí shé jué shānjiàn fó lǐ bài gòngyǎng gōngjìng
此娑婆世界耆闍崛山見佛，禮拜、供養、恭敬、

zūnzhòng zàn tàn quèzuò yī miàn cì dì tīng fǎ
尊重、讚歎，却坐一面，次第聽法。

shànnán zǐ wǒ jīn fù jiàn xī fāng qù cǐ qī wàn qī qiānbǎi
「善男子，我今復見西方去此七萬七千百

qiānyóuxún fó zhī shì jiè bǐ yǒu shì jiè míng jì jìng shì zhōngyǒu fó
千由旬佛之世界，彼有世界名寂靜，是中有佛，

hàoyuēbǎoshān jīn xiàn zài wèi zhū sì zhòngshuō wēimào fǎ fù yǒu
號曰寶山，今現在為諸四眾說微妙法。復有

shèngguāng wú yōu fó yīn zhì zàng fó chéngguāng fó biàn zàng fó
勝光無憂佛、音智藏佛、稱廣佛、徧藏佛、

fàn huā fó⁵⁹² shì jìn fó fǎ dēng yǒng fó shèng yīn shān fó chéng
梵華佛、勢進佛、法燈勇佛、勝音山佛、稱

yīn wáng fó fàn yīn wáng fó rú shì xī fāng wú liàng wú biān ā sēng
音王佛、梵音王佛，如是西方無量無邊阿僧

qí děngzhū fó shì zūn yì shì wǒ xī wéi pú sà shí chū kě quàn fā
祇等諸佛世尊，亦是我昔為菩薩時，初可勸發

pú tí xīn zhě shì zhū shì zūn shī zǐ zhī zuò yì jiē zhèndòng bǐ zhū fó
菩提心者，是諸世尊師子之座亦皆震動，彼諸佛

děng yì gè zàn tàn wǒ zhī gōng dé yì qiǎn wú liàng wú biān ā sēng qí
等亦各讚歎我之功德，亦遣無量無邊阿僧祇

⁵⁹¹ 大正藏：雨

⁵⁹² 大正藏：華

děngzhū dà pú sà chí yuèguāng míng wú gòu bǎohuā xī lái zhì cǐ suō
等諸大菩薩，持月光明無垢寶華，悉來至此娑
pó shì jiè qí shé jué shānjiàn fó lǐ bài gòng yǎng gōng jìng zūn
婆世界耆闍崛山見佛、禮拜、供養、恭敬、尊
zhòng zàn tàn què zuò yī miàn cì dì tīng fǎ
重、讚歎，却坐一面，次第聽法。

xī běifāng qù⁵⁹³ cǐ bǎi qiān nà yóu tā fó shì jiè bǐ yǒu shì
「西北方去此百千那由他佛世界，彼有世
jiè míng wú gòu shì zhōng yǒu fó hào lí rè nǎo zēng pí shā mén suō luó
界名無垢，是中有佛，號離熱惱增毗沙門娑羅
wáng rú lái yǒu èr pú sà yī míng bǎo shān èr míng guāng míng guān
王如來，有二菩薩，一名寶山，二名光明觀。
fù yǒu huàizhū mó fó suō luó wáng fó dà lì guāng míng fó lián huā
復有壞諸魔佛、娑羅王佛、大力光明佛、蓮華
zēng fó zhān tán fó mí lóu wáng fó jiān chéng shuǐ fó dà⁵⁹⁴ zhì
增佛、栴檀佛、彌樓王佛、堅沈水佛、大智
dà lì fó rú shì wú liàng zhū fó rú lái nǎi zhì běi fāng sì wéi shàng
大力佛。如是無量諸佛如來，乃至北方四維上
xià jiē yì rú shì
下，皆亦如是。」

ěr shí shì jiā móu ní rú lái yǐ dà shén lì wèi yù róng shòu
爾時，釋迦牟尼如來，以大神力，為欲容受
rú shì zhòng gù jí yī yī biàn lái huì zhě shēn jí lìng wēi xì rú tíng
如是眾故，即一一變來會者身，極令微細如葶
lǐ⁵⁹⁵ zǐ suō pó shì jiè xū kōng jí dì mí mǎn cè sè jiān wú kōng
蘆子，娑婆世界虛空及地，彌滿叅塞，間無空
chù nǎi zhì yī máo shí zhū zhòng shēng gè bù xiāng jiàn yì fù
處，乃至一毛。時，諸眾生各不相見，亦復
bú jiàn dà xiǎo zhū shān xū mí shān wáng dà xiǎo tiě wéi èr wéi zhī
不見大小諸山、須彌山王、大小鐵圍、二圍之
⁵⁹⁶ zhōng jiān yōu míng zhī chù jí shàng zhū tiān suǒ yǒu gōng diàn xià zhì bú
中間幽冥之處，及上諸天所有宮殿，下至不
jiàn jīn gāng dì jì wéi chú yī rén fó shì zūn yě
見金剛地際，唯除一人佛世尊也。

⁵⁹³ 大正藏：東北去

⁵⁹⁴ 大正藏：火

⁵⁹⁵ 大正藏：亭歷

⁵⁹⁶ 大正藏：國

ěr shí shì jiā móu ní rú lái fù rù biàn xū kōng duàn chú⁵⁹⁷ zhū
爾時，釋迦牟尼如來復入徧虛空斷除⁵⁹⁷諸
fǎ dìng yì sān mèi lìng cǐ wú liàng yuè guāng jìng huā xī rù yī qiè shēn
法定意三昧，令此無量月光淨華，悉入一切身
zhū máo kǒng yī qiè dà zhòng jiē xī⁵⁹⁸ zì jiàn ěr shí zhòng shēng
諸毛孔，一切大眾皆悉⁵⁹⁸自見。爾時，眾生
dōu bú yì niàn fó sè shēn xiàng wéi jiàn máo kǒng yǒu miào yuán guān
都不憶念佛色身相，唯見毛孔，有妙園觀，
qí yuán guān zhōng yǒu zhū bǎo shù qí shù fù yǒu zhǒng zhǒng jīng yè
其園觀中，有諸寶樹，其樹復有種種莖葉，
huā guǒ mào shèng zhǒng zhǒng bǎo yī tiān fān chuáng gài tiān guān
華果茂盛，種種寶衣、天幡、幢蓋、天冠、
bǎo shì zhēn zhū yīng luò suǒ yǒu zhuāng yán pì rú xī fāng ān lè
寶飾、真珠、瓔珞，所有莊嚴，譬如西方安樂
shì jiè shì zhū dà zhòng jiàn shì shì yǐ fù zuò sī wéi jīn wǒ dāng
世界。是諸大眾見是事已，復作思惟：「今我當
wǎng yóu guān bǐ yuán ěr shí wéi chú sān è zhòng shēng jí wú sè
往遊觀彼園。」爾時，唯除三惡眾生及無色
tiān qí yú suǒ yǒu yī qiè dà zhòng jiē cóng máo kǒng rù rú lái shēn
天，其餘所有一切大眾，皆從毛孔入如來身，
chǔ yuán ér zuò ěr shí rú lái huán shě shén zú shí zhū dà zhòng
處園而坐。爾時，如來還捨神足，時，諸大眾
gè gè huán dé rú běn xiàng jiàn gè xiāng wèi yán rú lái jīn zhě wéi
各各還得如本相見，各相謂言：「如來今者為
zài hé chù
在何處？」

ěr shí mí lè pú sà gào zhū dà zhòng rǔ děng dāng zhī
爾時，彌勒菩薩告諸大眾：「汝等當知，
wǒ jīn yǔ rǔ děng xī zài rú lái shēn fēn zhī zhōng ěr shí dà
我今與汝等，悉在如來身分之中。」爾時，大
zhòng jí jiàn rú lái shēn zhī nèi wài xún zì jué zhī yǔ wú liàng dà zhòng
眾即見如來身之内外，尋自覺知與無量大眾
jí jù gòng chǔ rú lái shēn zhōng fù xiāng wèi yán wǒ děng wéi cóng
集聚，共處如來身中，復相謂言：「我等為從
hé chù dé rù shéi jiāng dǎo wǒ lìng rù shì zhōng mí lè pú sà fù
何處得入？誰將導我令入是中？」彌勒菩薩復

⁵⁹⁷ 大正藏：斷

⁵⁹⁸ 大正藏：悉皆

gào zhī yuē dì tīng dì tīng rú lái jīn zhě xiàn dà shéntōngbiàn
告之曰：「諦聽！諦聽！如來今者，現大神通變
huà zhī lì fù wèi lì yì wǒ děng dà zhòng jiāng yù shuō fǎ rén děng
化之力，復為利益我等大眾，將欲說法，仁等
jīn dāng yī xīn zhuānniàn ěr shí dà zhòngwén shì yǔ yǐ cháng
今當一心專念。」爾時，大眾聞是語已，長
guì hé zhǎng shòujiào ér tīng
跪合掌，受教而聽。

ěr shí shì zūn yǐ yī qiè xíng mén ér yǎnshuō fǎ hé děng míng
爾時，世尊以一切行門而演說法：「何等名
wéi yī qiè xíng mén chūshēng sǐ yū ní rù bā shèngdào jù zú
為一切行門？出生死淤泥，入八聖道，具足
chéng jiù dé yī qiè zhì shànnán zǐ yǒu shí zhuān xīn fā yú pú tí
成就，得一切智。善男子，有十專心發於菩提，
néng rù shì mén hé děng shí yī zhě yù lìng zhòngshēng xī dé jiě
能入是門。何等十？一者，欲令眾生悉得解
tuō huíxiàng suí xǐ gù èr zhě fā dà bēi xīn shè zhòngshēng gù
脫，迴向隨喜故；二者，發大悲心攝眾生故；
sān zhě yù dù wèi dù jīng qín xiū zhì wú shàng fǎ chuán gù sì zhě
三者，欲度未度，精勤修治無上法船故；四者，
yù jiě wèi jiě zhě zhuāngyán guāntuō yú xū wàngdiāndǎo gù wǔ zhě
欲解未解者莊嚴，觀脫於虛妄顛倒故；五者，
yù shī zǐ hǒu wú suǒ wèi bù zhuāngyán guān yú zhū fǎ xìng wú wǒ gù
欲師子吼無所畏怖莊嚴，觀於諸法性無我故；
liù zhě yù suí suǒ dào yī qiè shì jiè xīn wú fēn bié shàn xué zhū fǎ
六者，欲隨所到一切世界心無分別，善學諸法，
tóng shí yù gù qī zhě yù dé guāng míng zhuāngyán shì jiè xiū zhì
同十喻故；七者，欲得光明莊嚴世界，修治
jiè jù lìng qīng jìng gù bā zhě chéng jiù zhuāngyán rú lái shí lì
戒聚，令清淨故；八者，成就莊嚴如來十力，
jù zú yī qiè bō luó mì gù jiǔ zhě chéng jiù zhuāngyán sì wú suǒ
具足一切波羅蜜故；九者，成就莊嚴四無所
wèi rú shuō ér zuò gù shí zhě zhuāngyán shí bā bú gòng zhī fǎ
畏，如說而作故；十者，莊嚴十八不共之法，
suí suǒ wén fǎ xī dé wú yú bú fàng yì gù shì míng shí fǎ zhuān xīn
隨所聞法悉得無餘，不放逸故。是名十法專心，
fā yú wú shàng pú tí zé néng rù shì yī qiè xíng mén jí dé bú tuì
發於無上菩提，則能入是一切行門，即得不退

wú shàng pú tí wú xiàngxíngmén zhì dào xíngmén yī qiè fǎ wú wǒ
無上菩提、無相行門、智道行門，一切法無我，
xīn wú sī wéi bù shēng bú miè shì míng pú sà bú tuì zhuǎn dì yǐ
心無思惟，不生不滅，是名菩薩不退轉地。以
shì gù fēi tuì fēi bú tuì fēi duàn fēi cháng fēi dìng fēi luàn
是故，非退非不退，非斷非常，非定非亂。」

shuō shì fǎ shí rú lái fù nèi bā shí yì héng hé shā děng pú sà
說是法時，如來腹內八十億恒河沙等菩薩
mó hē sà dé bú tuì zhuǎn yú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí bù
摩訶薩，得不退轉於阿耨多羅三藐三菩提，不
kě shǔ pú sà mó hē sà dé zhū sān mèi shèn shēn fǎ rěn xī cóng rú
可數菩薩摩訶薩，得諸三昧甚深法忍，悉從如
lái shēn máo kǒng chū xīn dà jīng guài tàn wèi céng yǒu jí yú fó qián
來身毛孔出，心大驚怪，歎未曾有。即於佛前，
tóu miàn zhuó dì wèi fó zuò lǐ qǐ yǐ hū rán gè huán shí fāng běn fó
頭面著地，為佛作禮，起已忽然各還十方本佛
shì jiè fù wén shì jiā móu ní rú lái suǒ yǎn yīn shēng guò shí fāng wú
世界，復聞釋迦牟尼如來所演音聲，過十方無
liàng wú biān ā sēng qí děng zhū fó shì jiè wú zhū zhàng ài shì zhū pú
量無邊阿僧祇等諸佛世界，無諸障礙。是諸菩
sà suī huán bǐ jiè xù wén rú lái suǒ yǎn yīn jiào zhāng jù yì wèi
薩，雖還彼界，續聞如來所演音教，章句義味
wú suǒ jiǎn shǎo rú zài fó qián jìn tīng wú yì shēn yì rú shì biàn zhū
無所減少，如在佛前近聽無異。身亦如是徧諸
shí fāng wú liàng shì jiè yì yǒu wú liàng wú biān ā sēng qí pú sà shēng
十方無量世界，亦有無量無邊阿僧祇菩薩、聲
wén yì jiàn máo kǒng chū rù wú ài rú shì dì èr nǎi zhì yī qiè yī
聞，亦見毛孔出入無礙，如是第二乃至一切一
yī máo kǒng chū rù wú ài shí fāng shì jiè yì rú shì
一毛孔出入無礙，十方世界亦如是。

ěr shí dà zhòng cóng shì jiā móu ní⁵⁹⁹ rú lái máo kǒng zhōng chū
爾時，大眾從釋迦牟尼⁵⁹⁹如來毛孔中出，
tóu miàn lǐ fó yòu rào sān zā zhù yú fó qián yǐ zhǒng zhǒng yīn
頭面禮佛，右繞三匝，住於佛前，以種種音
yì⁶⁰⁰ ér zàn tàn fó ěr shí yù jiè sè jiè zhū tiān yǔ zhǒng zhǒng
義⁶⁰⁰而讚歎佛。爾時，欲界、色界諸天，雨種種

⁵⁹⁹ 大正藏：釋迦

⁶⁰⁰ 大正藏：音聲

huā tú xiāng mò xiāng chuáng fān yīng luò wēi miào jì⁶⁰¹ yuè
華、塗香、末香、幢旛、瓔珞，微妙妓樂
gòng yǎng rú lái
供養如來。

ěr shí huì zhōng yǒu yī pú sà míng wú wèi děng dì cháng
爾時，會中有一菩薩，名無畏等地，長
guì chā shǒu qián bó fó yán shì zūn rú shì dà jīng dāng míng hé děng
跪叉手，前白佛言：「世尊！如是大經當名何等？
yún hé fèng chí
云何奉持？」

fó gào wú wèi děng dì pú sà shì jīng dāng míng jiě liǎo yī qiè
佛告無畏等地菩薩：「是經當名『解了一切
tuó luó ní mén yì míng wú liàng fó yì míng dà zhòng
陀羅尼門』，亦名『無量佛』，亦名『大眾』，
yì míng shòu pú sà jì yì míng sì wú suǒ wèi chū xiàn yú shì
亦名『授菩薩記』，亦名『四無所畏出現於世』，
yì míng yī qiè zhū sān mèi mén yì míng shì xiàn zhū fó shì jiè
亦名『一切諸三昧門』，亦名『示現諸佛世界』，
yì míng yóu rú dà hǎi yì míng wú liàng yì míng dà bēi
亦名『猶如大海』，亦名『無量』，亦名『大悲
lián huā
蓮華』。」

wú wèi děng dì pú sà mó hē sà fù bó fó yán shì zūn ruò
無畏等地菩薩摩訶薩復白佛言：「世尊！若
yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén shòu chí shì jīng dú sòng tōng lì wèi
有善男子、善女人，受持是經，讀誦通利，為
tā rén shuō nǎi zhì yī jì dé jǐ suǒ fú
他人說，乃至一偈，得幾所福？」

fó gào wú wèi děng dì pú sà wǒ yǐ xiān shuō suǒ dé fú dé
佛告無畏等地菩薩：「我已先說所得福德，
jīn dāng wèi rǔ gèng lüè shuō zhī shàn nán zǐ shàn nǚ rén ruò yǒu shòu
今當為汝更略說之。善男子、善女人，若有受
chí shì jīng dú sòng tōng lì wèi tā rén shuō nǎi zhì yī jì yú hòu
持是經，讀誦通利，為他人說，乃至一偈，於後
wǔ shí suì zhōng nǎi zhì yǒu néng shū xiě yī jì suǒ dé gōng dé shèng
五十歲中，乃至有能書寫一偈，所得功德，勝

⁶⁰¹ 大正藏：妓

zhū pú sà shí dà jié zhōng xíng liù bō luó mì hé yǐ gù zhū tiān mó
諸菩薩十大劫中，行六波羅蜜。何以故？諸天、魔、
fàn shā mén pó luó mén yè chā luó chà lóng qián tà pó
梵、沙門、婆羅門、夜叉、羅刹、龍、乾闥婆、
ā xiū luó jiā lóu luó jīn nà luó mó hóu luó qié jū bàn tú
阿脩羅、迦樓羅、緊那羅、摩睺羅伽、拘辦荼、
è guǐ pí shè zhē rén jí fēi rén yǒu chēn huì xīn zhě wén shì jīng
餓鬼、毗舍遮、人及非人，有瞋恚心者，聞是經
yǐ jí dé qīng jìng róu ruǎn huān xǐ yì lí zhū bìng fèn nù
已，即得清淨、柔軟、歡喜，亦⁶⁰²離諸病、忿怒、
yuàn zéi zhǒng zhǒng dòu zhēng xiāo miè yī qiè bào fēng è yǔ bìng zhě
怨賊，種種鬪爭，消滅一切暴風惡雨，病者
dé yù jī kě zhě dé bǎo mǎn shòu zhū kuài lè hé hé xiāng shùn
得愈，飢渴者得飽滿，受諸快樂，和合相順。
chēn huì zhī zhě néng lìng rěn rǔ bù wèi zhě wú suǒ bù wèi shòu
瞋恚之者，能令忍辱。怖畏者，無所怖畏⁶⁰³，受
zhū huān lè yǒu fán nǎo zhě lìng lí fán nǎo néng lìng shàn gēn yī qiè
諸歡樂。有煩惱者，令離煩惱。能令善根一切
zēng zhǎng néng bá è dào suǒ yǒu zhòng shēng néng shì sān shèng chū yào
增長，能拔惡道所有眾生，能示三乘出要
zhī lù néng dé shēn shēn fǎ rěn sān mèi tuó luó ní mén néng yǔ zhòng
之路，能得甚深法忍三昧陀羅尼門，能與眾
shēng zuò dà lì yì néng zuò dào chǎng jīn gāng zhī zuò néng pò sì mó
生作大利益，能坐道場金剛之座，能破四魔，
néng shì yī qiè zhù pú tí fǎ néng zhuàn fǎ lún wú shèng cái zhě
能示一切助菩提法，能轉法輪。無聖財者，
néng lìng jù zú néng lìng wú liàng wú biān zhòng shēng rù wú wèi chéng
能令具足，能令無量無邊眾生入無畏城。
yǐ shì yīn yuán néng chí cǐ jīng dú sòng tōng lì wèi tā rén shuō
以是因緣，能持此經，讀誦通利，為他人說，
nǎi zhì yī jì ruò hòu mò shì wǔ shí suì zhōng nǎi zhì yǒu néng shū xiě
乃至一偈，若後末世五十歲中，乃至有能書寫
yī jì dé rú shì děng wú liàng wú biān fú dé zhī jù shì gù wǒ
一偈，得如是等無量無邊福德之聚。是故，我
jīn shuō rú shì jīng rú shì dà jīng dāng fù zhǔ shéi shéi néng yú hòu wǔ
今說如是經，如是大經當付囑誰？誰能於後五

⁶⁰² 大正藏：而

⁶⁰³ 大正藏：畏怖

shí suì zhōng hù chí shì fǎ shéinéng yǔ zhū zài zài chùchù bú tuì pú
十歲中護持是法？誰能與諸在在處處不退菩
sà xuānshuō lìng wén shéi fù néng wèi xíng fēi fǎ yù è tān xié jiàn
薩宣說令聞？誰復能為行非法欲、惡貪邪見、
bú xìn shàn è yǒuguǒ bào zhě yǎn bù shì jiào
不信善惡有果報者，演布是教？」

ěr shí dà zhòng jiē zhī fó xīn yú shí yǒu yī dà xiān yè
爾時，大眾皆知佛心。於時，有一大仙夜
chā míng wú yuàn fèi xiù zuò yú zhòng zhōng ěr shí mí lì pú
叉，名無怨沸宿，坐於眾中。爾時，彌勒菩
sà mó hē sà jí cóng zuò⁶⁰⁴ qǐ jiāng shì yè chā zhì yú fó suǒ shì shí
薩摩訶薩即從座起，將是夜叉至於佛所。是時，
rú lái gào shì yè chā dà xiān rǔ jīn dāng shòu shì jīng nǎi zhì mò hòu
如來告是夜叉大仙：「汝今當受是經，乃至末後
wǔ shí suì zhōng wèi bú tuì pú sà nǎi zhì bú xìn shàn è bào zhě
五十歲中，為不退菩薩，乃至不信善惡報者，
yǎn bù shì jiào
演布是教。」

ěr shí yè chā jí bó fó yán wǒ yú guò qù bā shí sì dà jié
爾時，夜叉即白佛言：「我於過去八十四大劫
zhōng yǐ běnyuàn gù zuò xiān yè chā xiū xíng ā nòuduō luó sān miǎo
中，以本願故，作仙夜叉，修行阿耨多羅三藐
sān pú tí ěr shí jiào huà wú liàng wú biān ā sēng qí rén ān zhǐ
三菩提。爾時，教化無量無邊阿僧祇人，安止
yú sì wú liàng xīn fù lìng wú liàng wú biān zhòng shēng bú tuì zhuǎn yú
於四無量心，復令無量無邊眾生不退轉於
ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí shì zūn wǒ jīn dāng wèi wèi lái zhī
阿耨多羅三藐三菩提。世尊！我今當為未來之
shì yī qiè zhòng shēng zuò yōng hù gù yú hòu mò shì wǔ shí suì zhōng
世一切眾生作擁護故，於後末世五十歲中，
shòu chí shì jīng nǎi zhì cóng tā wén sì jù jì yào dāng dú sòng xī
受持是經，乃至從他聞四句偈，要當讀誦，悉
lìng tōng lì liú bù yǔ rén lìng bú duàn jué
令通利，流布與人，令不斷絕。」

fó shuō shì jīng yǐ jì yì pú sà zhū tiān dà zhòng qián tà
佛說是經已，寂意菩薩、諸天大眾、乾闥

⁶⁰⁴ 大正藏：坐

pó děng rén jí fēi rén jiē dà huān xǐ tóu miàn zuò lǐ tuì zuò
婆等、人及非人，皆大歡喜，頭面作禮，退坐
ér qù
而去。

悲華經卷第十

● 結誦儀

bǔ quēzhēnyán 補闕真言

(三編)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù
南無喝囉怛那. 哆囉夜耶. 佉囉佉囉. 俱住俱住.
mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná
摩囉摩囉. 虎囉. 吽. 賀賀. 蘇怛拿. 吽. 潑抹拿.
suō pó hē
娑婆訶.

ná mó fó ná mó fǎ ná mó sēng
南無佛 南無法 南無僧 (合掌三稱)

ná mó yí qiè rú lái yīng zhèngděng jué
南無一切如來、應、正等覺 (合掌三稱)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本師釋迦牟尼佛 (合掌三稱)

huíxiàng jì 迴向偈

(一編)

sòngjīnggōng dé shūshèngxíng wú biānshèng fú jiē huíxiàng
誦經功德殊勝行 無邊勝福皆迴向
pǔ yuànchén nì zhūyǒuqíng sù wǎng wú liàngguāng fó chà
普願沉溺諸有情 速往無量光佛刹
shí fāng sān shì yī qiè fó yī qiè pú sà mó hē sà
十方三世一切佛 一切菩薩摩訶薩
mó hē bō rě bō luó mì
摩訶般若波羅蜜

huíxiàng jì
迴向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
願以此功德 莊嚴佛淨土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上報四重恩 下濟三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有見聞者 悉發菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
盡此一報身 同生極樂國

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，當願眾生，體解大道，發無
shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心。自皈依法，當願眾生，深入經藏，
zhì huì rú hǎi zì guī yī sāng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海。自皈依僧，當願眾生，統理大眾，
yī qiè wú ài hé nánshèngzhòng
一切無礙。和南聖眾。

此呪置經書中可滅誤跨之罪

南无护法韦驮尊天菩萨

